ΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΑΡΙΘΜ.
ΛΕΙΟΤΗΤΟΣ
L. gr. 157 lt
Jacobs

V

Elementarbuch

der

griechischen Sprache

für

Anfänger und Geübtere

von

Friedrich Jacobs.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΑΛΑΙΤΕΡΑ
ΤΟΥ
ΒΑΣΙΑ

Erster Theil.

Neunte verbesserte rechtmäſsige Ausgabe.

Jena,
Friedrich Frommann.
1824.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Vorrede zur ersten Auflage.

Da ich durch meinen Freund, Herrn Frommann, veranlaſst worden war, ein neues Lesebuch der griechischen Sprache auszuarbeiten, glaubte ich in einigen Stücken den Weg meiner Vorgänger verlassen zu müssen, um, so viel an mir läge, den Anfängern das Erlernen dieser Sprache zu erleichtern, die gerade in ihren Anfangsgründen mit den meisten Schwierigkeiten umgeben ist.

Diese Schwierigkeiten können nicht vermieden, aber sie können vermindert werden. Die gründliche Erlernung einer jeden Sprache fordert eine genaue Bekanntschaft mit den Elementen derselben; diese müssen also auch beym Erlernen der griechischen Sprache, und bey dieser ganz vorzüglich, dem Anfänger sorgfältig eingeprägt werden. Wer sich diese Mühe ersparen will, wird sich für das ganze übrige Studium eine unendliche und immer erneuerte Mühe aufsparen, und fast bey jedem Schritte Gelegenheit finden, seine eigene Trägheit oder die Nachlässigkeit seiner Lehrer anzuklagen.

Aber doch ist es billig, die Last so viel als möglich zu erleichtern, und, ohne der Gründlichkeit Eintrag zu thun, den Anfänger durch eine zweckmäſsige Methode für die unerlaſsliche Arbeit zu gewinnen. Diesem Grundsatze gemäſs

wird man das Verfahren derer mifsbilligen müssen, die ihn sogleich zum Lesen führen, indem sie meynen, ihm die Elemente gelegentlich beyzubringen; auch wohl derer, die ihn nöthigen wollen, die Elemente der Sprache aus vorgelegten Beyspielen selbst abzuziehn, und sich die Grammatik selbst zu bilden. Der erste Weg führt zur Seichtigkeit; der andere ist unbeschreiblich ermüdend, und kann vielleicht kaum durch den geübtesten und eifrigsten Lehrer erträglich gemacht werden. Die Uebung der Geisteskräfte mufs zwar allerdings bey dem jugendlichen Unterrichte die vornehmste Rücksicht seyn; aber doch besteht nicht alles darin; auch die Fertigkeit im Gebrauche des Erlernten mufs man zu befördern suchen. Das Kind soll, wo möglich, nichts ohne Ueberlegung thun; aber es zu nöthigen, alles durch Ueberlegung zu Stande zu bringen, würde ihm bald das Lernen, wie das Leben verleiden. In dieser Rücksicht thut die zuletzt erwähnte Methode zu wenig Genüge, und wenn sie auch, unter gewissen Umständen, bey einzelnen Individuen gelingen sollte, so wird sie doch in Schulen, bey einer gröfsern Anzahl von Lehrlingen, niemals mit Erfolg gebraucht werden können.

Kein Unterricht kann gedeihen, wenn er nicht Lust zum Lernen findet. Diese mufs bey Kindern erweckt und erhalten werden, nicht dadurch, wie manche wähnen, dafs man sie über die Vortheile eines beharrlichen Lernens belehrt, sondern dadurch, dafs man sie sogleich gewisse Vortheile davon ziehen läfst. Auf eine ernste Weise kann diefs aber nur dadurch geschehn, dafs man sie in den Stand setzt, das Erlernte sogleich zweckmäfsig anzuwenden. Das jugendliche Alter will sein Ziel in der Nähe haben. Seine Laufbahn mufs oft getheilt werden; es

mufs häufig siegen können, um endlich obzusiegen.

Diese Betrachtungen haben mich bey der Einrichtung des ersten Cursus des gegenwärtigen Buches geleitet. Wenn ähnliche Lesebücher schon gewisse grammatische Kenntnisse voraussetzen, so setzt das gegenwärtige nichts als die Kenntnifs der griechischen Buchstaben voraus. Wenn ein Knabe Lesen gelernt und sich die weibliche Form der ersten Declination nebst dem Artikel eingeprägt hat, so kann er schon mit Hülfe unsers Buchs hievon Gebrauch machen, und mit jedem Schritte, den er in der Grammatik vorwärts thut, auch in dem Buche weiter rücken. So scheint das trockne Gerípp der Paradigmen einen Körper zu gewinnen, und indem sich der Knabe seiner sichtbaren Fortschritte erfreut, übt er seine Beurtheilungskraft durch frühe Anwendung des Gelernten, und drückt es seinem Gedächtnisse fester ein. Beydes geschieht, ohne dafs er sich dabey einer sonderlichen Mühe bewufst wäre; die Mühe des Erlernens wird getheilt und dadurch vermindert; und ich würde mich sehr wundern, wenn er nicht zur Erlernung eines jeden neuen Theils der Paradigmen mit frischem Eifer fortschreiten sollte.

Da ferner, meinen Erfahrungen nach, das Fortschreiten beym jugendlichen Unterrichte durch nichts so sehr befördert wird, als durch häufige Wiederholung derselben Dinge in den mannichfaltigsten Anwendungen, so habe ich in diesem Buche auch hierauf vorzüglich Rücksicht genommen. Der Inhalt der Sätze, aus denen der erste Cursus besteht, bietet die gröfste Abwechslung dar; die Art ihrer Zusammenstellung führt auf Wiederholung und Einheit.

Bey der Wahl dieser Sätze, welche sämmtlich aus alten Schriftstellern gezogen sind, mufste

ich, bey meinem Plane, zunächst auf den grammatischen Zweck sehn; zugleich aber war ich darauf bedacht, hauptsächlich solche zu wählen, die durch ihren Inhalt die Kenntnisse des Lehrlings vermehren, oder ihm Gelegenheit zum Nachdenken geben möchten. Doch ist auch manches für die bloſse Unterhaltung eingeflochten. Jeder Satz bietet für sich einen vollständigen Sinn dar; oder wenn auch einige ihre Stelle nur ihrer grammatischen Beschaffenheit verdanken sollten, so werden dieser doch schwerlich mehr als ein Dutzend seyn. Geschmacklose, Gedanken- und Inhalt-leere Sätze wird man nicht finden. Denn obgleich das frühere Alter diesen Mangel nicht immer bemerkt, so ist es doch tadelhaft, wie in manchen Uebungsbüchern geschieht, an eine Kost zu gewöhnen, die man späterhin verschmähen und verachten müſste.

Man wird unter diesen Sätzen viele sogenannte Sentenzen finden. Ich weiſs, daſs der verstorbene Gedicke, in der Vorrede zu seinem griechischen Lesebuche, diese Lectüre für allzu trocken erklärt, und nur Geschichten für einen zweckmäſsigen Inhalt solcher Schulbücher gehalten hat. Das Ansehn dieses trefflichen und einsichtsvollen Schulmanns nöthigt mir einige Worte zu meiner Rechtfertigung ab. Ich will nur gleich zum voraus gestehn, daſs ich an der Möglichkeit, meinen Plan auszuführen, verzweifelt seyn würde, wenn ich alle Sentenzen hätte ausschlieſsen sollen. Gerade in ihnen fand ich das meiste, was ich suchte, vereint: Kürze, Vollständigkeit des Sinns und verständigen Inhalt. Ihren Platz durch eben so brauchbare Stellen andrer Art zu ersetzen, würde mir sehr schwer, vielleicht ganz unmöglich geworden seyn. Nun war ich aber auch keineswegs von der absoluten Unzweckmäſsigkeit der Sentenzen überzeugt. Ob

sie dazu dienen können, in den Gemüthern der Knaben gute Gesinnungen zu befördern und eine Grundlage der Weisheit zu werden, will ich hier unerörtert lassen; der moralische Zweck mag ganz aus dem Spiele bleiben. Die Frage ist nur, ob sie in der That so verdrieſslich für Knaben sind, daſs man sie aus Schulbüchern verbannen müſste. Hier will ich nun gern einräumen, daſs eine lange und ununterbrochene Reihe von Sittensprüchen, wie alle Dinge von einerley Art, ermüdend sey; auch habe ich diesen Mangel, so viel mir möglich war, zu vermeiden gesucht; aber nicht alles ist der Jugend eben so ermüdend, als es dem Manne ist. Der Knabe, welcher noch nicht gelernt hat, seine kleinen Erfahrungen in treffende Worte zu fassen, wird sich leicht einer gut gesagten Bemerkung erfreuen, die ihn theils bekannter mit dem Leben macht, theils das, was er schon weiſs, auf eine anziehende und erleuchtende Weise näher vor die Augen bringt. Nun sind zwar nicht alle Sentenzen dieses Buchs gleich anziehend, aber doch viele, doch die mehresten. Und da überhaupt bey dem Gebrauche derselben der Inhalt die zweyte, ihre grammatische Brauchbarkeit die erste Rücksicht war, und die Aufmerksamkeit der Lehrlinge auf den letzten Umstand vorzüglich gerichtet werden sollte, so glaube ich, daſs, wenn auch der Inhalt nicht durchaus gleiche Unterhaltung gewährt, dieses doch kaum wahrgenommen, und der Nutzen der Sammlung selbst nicht im geringsten dadurch vermindert werden wird.

Was den Gebrauch derselben anbetrifft, so wird die Absicht des Herausgebers nicht schwer zu erkennen seyn. Das gewöhnliche Verfahren, wo man erst nach gänzlicher Beendigung der Elementar-Grammatik zu lesen anfängt, hat für

den Lehrling den unvermeidlichen Nachtheil, daſs er durch die Nothwendigkeit, alle, oder doch die meisten Wörter analysiren zu müssen, unglaublich ermüdet wird, und dann doch, wegen der allzugroſsen Mannichfaltigkeit von Dingen, auf die er seine Aufmerksamkeit zu richten hat, verhältniſsmäſsig nur langsame Fortschritte macht. Auch kann es nicht fehlen, daſs manche Theile der erlernten Elementar-Grammatik dem Gedächtnisse entschwunden sind, ehe von ihnen Gebrauch hat gemacht werden können, und also öfters, nicht ohne Verdruſs des Lehrers und Lehrlings, wiederholt werden müssen. Vieles von diesen Nachtheilen wird hoffentlich durch den Gebrauch dieses Buches wegfallen. Die Knaben werden in jedem Satze nur die, durch gesperrte Schrift ausgezeichneten, Wörter, mit deren Form sie so eben durch die Grammatik bekannt gemacht worden, zu analysiren nöthig haben, während ihnen der Lehrer die übrigen ohne Analyse erklärt, so lange bis kein Wort mehr vorkömmt, das sie nicht aufzulösen im Stande wären. Da ihnen auf diese Weise die nämlichen Formen gleich hinter einander oft vor die Augen gebracht werden, so ist dadurch dem Vergessen auf das möglichste vorgebeugt. Doch sollte auch das bloſs mechanische Wiederholen vermieden werden. Deſshalb sind in besondern Abschnitten gemischte Beyspiele verschiedener Formen sowohl der Nenn- als Zeit-Wörter auf eine erläuternde Weise zusammengestellt worden. Die Abschnitte V. und XII. werden nicht nur zu mancherley belehrenden Vergleichungen Veranlassung geben, sondern zugleich vorzüglich brauchbar seyn, die Sicherheit der Kenntnisse eines jeden in den erlernten Formen daran zu prüfen und alles noch einmal einer gelegentlichen Wiederholung zu unterwerfen.

Wenn man vielleicht bemerken sollte, daſs doch nicht von allen Theilen der Nenn- und Zeit-Wörter Beyspiele gegeben worden, so muſs ich erinnern, daſs, wenn ich dieses hätte leisten wollen und können, das Buch dadurch unnützerweise einen Umfang bekommen haben würde, der es eben für den bestimmten Zweck unbrauchbar gemacht hätte. Der Schüler soll hier die Formen nicht kennen lernen, sondern nur an sie erinnert werden, vorzüglich in Rücksicht auf künftigen Gebrauch. Es kam also darauf an, vor allen Dingen dasjenige, was in den alten Schriftstellern am häufigsten vorkömmt, auch am meisten zu üben und einzuprägen; und gerade diesem Vortheil hätte bey dem Streben nach einer unnützen Vollständigkeit entsagt werden müssen. Die Mühe, die Paradigmen zu lernen, soll keinem erspart werden. Wenn also auch nur Eine Personalendung eines Temporis oder Modi vorkömmt, so wird diese hinreichen, auch an die übrigen zu erinnern, und der Lehrer wird diese Erinnerungen so oft fortsetzen, als er noch einige Ungewiſsheit bey seinem Schüler bemerkt. Oft wird es nicht einmal nöthig seyn, sämmtliche Beyspiele zu lesen. Dem aufgeweckten und aufmerksamen Knaben werden wenige genügen; andere hingegen werden sogar einer mehrmaligen Wiederholung bedürfen.

Um der Ermüdung auch durch das Aeuſsere vorzubeugen, schien es gut, die Unterabtheilungen zu vervielfältigen. Hiebey ist meistentheils auch auf die Einheit des Inhalts — in grammatischer Beziehung — Rücksicht genommen worden.

Von dem zweyten Cursus hab' ich nur wenig zu sagen. Er ist in fünf Hauptabschnitte getheilt. Der erste ist vorzüglich für die Un-

terhaltung der Lesenden bestimmt, und da der letzte Abschnitt des ersten Cursus schon mehrere kleine Geschichten und Anekdoten enthält, so wird der Uebergang zum zweyten, den eine ganze Reihe von Erzählungen eröffnet, fast unmerklich seyn. Indem sie aber zunächst das Vergnügen befördern, und gleichsam eine Belohnung der ersten Mühe seyn sollen, können sie zugleich dienen, mit einer Menge berühmter Namen des griechischen Alterthums bekannt zu machen, und also den Lehrling zuerst in die griechische Welt einzuführen. Eben diefs soll durch die der Mythologie und Geographie gewidmeten Abschnitte befördert werden. Sachen, nebst den Worten, einzuprägen, mufs das stete Bestreben des jugendlichen Unterrichts seyn, und man mufs keine Zeit versäumen, die Knaben beym Erlernen der Sprache mit den Gegenständen bekannt zu machen, die ihnen zum Verständnifs der Alten unumgänglich nothwendig sind. Es schien mir defshalb nützlicher, statt Auszüge aus einzelnen Schriftstellern zu geben, wie in den meisten Chrestomathien geschieht, die Verwandtschaft des Inhalts zum Leitfaden der Anordnung zu wählen. Doch ist auch hierbey der Grundsatz der Mannichfaltigkeit nicht hintangesetzt, und das Vergnügen der Lesenden eben so sehr als ihre Belehrung erwogen worden. In dieser Rücksicht glaubte ich vornehmlich dasjenige auswählen zu müssen, was als auffallend und ungewöhnlich die Einbildungskraft beschäftigen konnte; auch die lucianischen Gespräche haben in dieser Absicht in dem mythologischen Abschnitte einen Platz erhalten. Denn obgleich, wie ein geistreicher Gelehrter sagt, ein grofser Theil des Salzes dieser Göttergespräche mit den Göttern selbst verflogen ist, so haben sie doch, nach meiner Erfahrung,

für Kinder, denen die Hauptsachen der Mythologie bekannt sind, allen Reiz einer anmuthigen Parodie. Dafs bey dem geographischen Abschnitte einige Charten der alten Welt gebraucht werden müssen, brauche ich nicht zu erinnern; aber mit ihrer Hülfe wird dieses Capitel hinreichend auf die künftige Lectüre der griechischen und römischen Geschichtschreiber vorbereiten. Der naturhistorische Abschnitt sollte vorzüglich eine angenehme Unterhaltung gewähren. Der Anhang der Briefe endlich schien mir nützlich, um denen, welche bisher fast ausschliefsend mit historischen Bruchstücken beschäftigt worden waren, etwas in einem ganz verschiednen Style vorzulegen. Auch werden die meisten dieser Briefe, vornehmlich die aus dem Alciphron, mit Vergnügen von Knaben gelesen werden.

Der dritte Cursus, welcher im künftigen Jahre erscheinen wird, ist vorzüglich der Geschichte und Beredsamkeit gewidmet; ein vierter wird erlesene Bruchstücke philosophischen Inhalts liefern.

Gotha, im April 1805.

Vorrede zur achten Auflage.

Der erste Band des Griechischen Elementarbuches, welcher im Jahr 1805 an das Licht trat, erscheint jetzt, nach nicht ganz vollendeten funfzehn Jahren zum achtenmal. Er hat den Weg in viele gelehrte Schulen gefunden, und wir dürfen uns schmeicheln, dafs er, in Verbindung mit mannichfaltigen andern Anregungen, die

sich in unserm Vaterlande auf die erfreulichste Weise von allen Seiten vermehren, auch etwas zur Belebung und Erleichterung des griechischen Sprachstudiums beygetragen habe. Durch den Fortgang des Unternehmens ist uns die Pflicht auferlegt, es seinem Ziele nach unsern Kräften immer näher zu bringen. Nachdem die zweyte Auflage fast in allen ihren Theilen umgearbeitet, berichtigt, vermehrt und zweckmäſsiger geordnet war, ist doch keine der folgenden ohne Verbesserungen und Zusätze geblieben; kein Rath, kein brauchbarer Beytrag verständiger und wohlwollender Freunde ist unbenutzt gelassen worden. Es hätte hiebey, nach so oft wiederholten Durchsichten, sein Bewenden haben können, ja, vielleicht haben müssen, wenn uns bloſs kaufmännische Rücksichten geleitet hätten. Da ich aber zu allen Zeiten die Ueberzeugung gehegt habe, daſs jene Rücksichten bey wissenschaftlichen Bemühungen ein Uebel sind, dem man gerade nur so weit als es nöthig ist. nachgeben darf, und da ich dieselbe Ueberzeugung auch bey dem Verleger gefunden habe, welcher den Ruhm, zur Beförderung nützlicher Studien zu wirken, weit über den Vortheil setzt, so habe ich kein Bedenken getragen, bey dieser achten Auflage in dem ersten Cursus eine Veränderung aufzunehmen, die, ohne den Text des Buches zu berühren, den ersten Gebrauch wesentlich erleichtern und es demnach seinem Zwecke näher bringen wird. Von dieser Veränderung will ich hier Rechenschaft geben.

Die Ueberzeugung, die mich bey der Ausarbeitung des ersten Cursus leitete, daſs es unzweckmäſsig und für Anfänger höchst quälend sey, so wie sonst fast überall geschah, eine Reihe von Monaten dem Einlernen der Elementar-Grammatik zu widmen, ohne binnen dieser Zeit den ge-

ringsten Gebrauch von ihr zu machen, ist wohl jetzt von allen Schulmännern angenommen, so daſs man wohl überall die bessere Methode befolgt, das in der Grammatik erlernte so früh als möglich anzuwenden und durch das Lesen zu üben. Hierüber, so wie auch über die Wahl der Sätze, ist in der Vorrede zur ersten Auflage zur Genüge gesprochen worden. Indem ich bey jener der Ueberzeugung folgte, daſs jeder Satz einen vollständigen, das Nachdenken reizenden oder auf diese und jene Weise belehrenden Sinn enthalten müsse, wurde ich in der Wahl wesentlich beschränkt, und es war unmöglich, die Sätze nach einer strengen grammatischen Folge zu ordnen, und nichts im Texte erscheinen zu lassen, was nicht schon in der Grammatik eingelernt war. Ich halte dieſs auch für kein groſses Uebel, indem sich der Lehrer für's Erste nur an die durch gesperrte Schrift ausgezeichneten Wörter zu halten braucht, das Uebrige aber selbst, ohne weitere Analyse, übersetzt, und von dem Schüler aufschreiben läſst, so lange bis kein Wort in einem Satze mehr vorkömmt, welches der Lernende nicht selbst auflösen und im Wortregister finden könnte. Dieses Verfahren aber, welches beym Privatunterricht keine Schwierigkeiten hat, ist in öffentlichen Schulen bey zahlreichen Classen nicht ohne Nachtheil, da das Dictiren bey Elementar-Schülern nur langsam von Statten geht, und es überhaupt zu wünschen ist, daſs die Vorbereitung von dem Schüler allein, vollständig ohne Hülfe des Lehrers gemacht werden könne. Ich habe es daher für meine Pflicht gehalten, dem Wunsche mehrerer Schulmänner, unter denen ich vorzüglich dem verdienten Conrector des Wolfenbüttler Gymnasiums, Herrn Krüger, für seine gründlichen Bemerkungen Dank sage, in dieser neuen Ausgabe entgegen zu kommen.

Die Anmerkungen des ersten Cursus sind deshalb gänzlich umgearbeitet, und ihnen eine solche Einrichtung gegeben worden, daſs sich der Lesende, sobald er die weibliche Form der ersten Declination kennen gelernt hat, ohne Schwierigkeiten vorbereiten kann, wenn er nur, wie man dieſs doch wohl allgemein voraussetzen kann, aus der deutschen oder lateinischen Sprachlehre mit den Haupttheilen der Zeitwörter und ihrer Benennung bekannt gemacht ist. Jetzt belehrt ihn die Anmerkung zu den ersten Sätzen, daſs er μικρὰ unter μικρὸς, μακρὰν unter μακρὸς zu suchen hat, daſs τίκτει ein Verbum und zwar die dritte Pers. Sing. des Präsens ist, wodurch sich die Uebersetzung von selbst ergibt. Formen, welche der griechischen Sprache eigenthümlich sind, wie das Medium, der Optativus und die Aoristen, sind in den Anmerkungen so lange geradezu übersetzt, bis sie an ihrer eigenthümlichen Stelle erschienen sind. Durch dieses Verfahren, welches dem Nachdenken und der Thätigkeit des Schülers keinen Abbruch thut, sondern nur Hinweisungen auf das gibt, was er für sich allein zu finden nicht vermag, wird, wenn ich nicht irre, jede Schwierigkeit gehoben, über die hin und wieder bey dem Gebrauche dieses Buches geklagt worden ist.

Einige andere Einrichtungen, obgleich von geringerer Wichtigkeit, werden ebenfalls als Erleichterungen erkannt werden. So sind im ersten Cursus alle den Text unterbrechenden Ziffern aus demselben verbannt, die lang fortlaufenden Abschnitte in kleinere zerlegt, die Nachweisungen der Quellen aus den Anmerkungen ausgeschieden, und, indem jetzt die Ziffern der Anmerkungen ohne Unterbrechung in ihrer natürlichen Ordnung fortlaufen, das Nachsuchen bedeutend erleichtert worden.

Endlich hat es mir, bey der Vermehrung brauchbarer griechischer Sprachlehren, welche außer der am weitesten verbreiteten Buttmannischen Grammatik, auch in den Schulen gebraucht werden, zweckmäßsig geschienen, auf die beliebtesten derselben hinzuweisen, nicht zwar in den Anmerkungen, wo dieses eine unbequeme Anhäufung veranlaßt haben würde, sondern in einem Anhange, wo der Schüler, so oft in unsern Anmerkungen auf die Buttmannischen Grammatiken verwiesen ist, finden kann, wo er über denselben Gegenstand bey Matthiä, Wekherlin und Rost Belehrung erhält.

Ob aber eine neunte Auflage dieses Buchs jemals erscheinen werde, was noch vor wenigen Tagen bey dem immer steigenden Absatze desselben kaum zu bezweifeln stand, ist so eben, da ich diese Vorrede zu endigen im Begriff bin, höchst ungewifs geworden. Was ich für mein Eigenthum hielt, ist es nicht mehr. Es ist zu einem andern gewandert, der es unter dem Titel verkauft: *Elementarbuch der griechischen Sprache für Anfänger und Geübtere von Friedrich Jacobs. Erster Theil. Erster und zweyter Cursus. Siebente verbesserte Ausgabe. Reutlingen, bey Jacob Noa Ensslin.* 1820. Dieses Buch enthält genau, was die siebente Auflage des Meinigen; selbst die Vorreden der frühern Auflagen, nebst der Geschichte der Entstehung des Buchs und der Erwähnung seines Veranlassers, des rechtmäßsigen Verlegers. Alles wie in unserm Buche; nur die Firma auf dem Titel nicht. Warum mag der neue Besitznehmer nicht auch dieser sich bemächtigt haben? Den Absatz des Buches hätte Frommanns geachteter und bekannter Nahme gewifs besser gefördert, als

der dunkle, der an seine Stelle getreten ist. Aber Ensslin wollte kein Falsum begehn. Wir ehren die Gewissenhaftigkeit auch an einem Nachdrucker: aber wenn er — Jacob Noa Ensslin — die siebente Auflage eines Buches gibt, die ihm so wenig als die sechs ersten angehört, begeht er da nicht doch ein Falsum? Denn diese seine siebente verbesserte Auflage ist offenbar die achte unveränderte, die, ohne unser Zuthun zwar, aber nichts desto weniger mit kecker Miene in das Publicum tritt. Noch kecker wäre es gewesen und nur noch ein wenig unverschämter, das Publicum mit einer achten Auflage zu betrügen, und, wenn wir mit der unsrigen erschienen wären, uns als Räuber des ihm eigen gewordenen Gutes vor Gericht zu schleppen. Nun darf er wohl für solche Bescheidenheit noch unsern Dank fordern, so wie auch ohne Zweifel dafür, dafs er nicht schon bey der dritten Auflage, als die Gefahr des Unternehmens für den ehrlichen Verleger beseitigt, der Vortheil für den Nachdrucker aber schon in die Augen fallend war, unser Eigenthum zu dem seinigen machte, sondern uns noch von drey Auflagen den unverkümmerten Gewinn liefs. Doch vielleicht lag Herr Ensslin damals noch nicht an der Strafse, auf welcher rechtliche Verleger ihre beliebte Waare zu Markte fahren, sondern zog anderm Erwerbe nach; so dafs wir uns also bey dem Zufalle, nicht aber bey seiner Grofsmuth zu bedanken haben. Hierüber erbitten wir uns seine Belehrung, wenn er auch diese achte Auflage mit sammt unsrer Vorrede nachdruckt; was er ohne Gefahr kann, da wir uns wohl hüten werden, sie mit den Ausdrücken zu würzen, die als Synonyma von Nachdru-

cker allen ehrlichen Leuten bekannt sind *). Ein Schriftsteller, der sich in einem solchen Falle, bey aller Berechtigung dazu, der eigenthümlichen Ausdrücke bedienen wollte, könnte sich dadurch, da er mit entschlossenen Leuten zu thun hat, den verdriefslichsten aller Prozesse zuziehn, und, nach der bekannten Launenhaftigkeit des Rechtes — welches nicht immer *scapham scapham* zu nennen erlaubt — neben dem Schaden, den er leidet, noch zu Ehrenerklärungen und Geldbufsen verurtheilt werden. Wir brauchen zu unserm Geschäfte der Ruhe und des frohen Muthes, und wollen daher lieber eine Einbufse dulden, als uns, um unsers guten Rechtes willen, in verdriefsliche Händel mit einem Ensslin verwickeln. Vielleicht erscheint denn doch endlich einmal in dem wiedergebohrenen Deutschlande auch für Schriftsteller und Verleger das lang ersehnte und verheifsene Recht, das die Hölen der Nachdrucker zerstört, und den rechtmäfsigen ehrlichen Buchhändler in den Stand setzt, sein misfliches Geschäft mit gröfserer Sicherheit zu treiben. Freylich suchen sie schon seit drey Jahrhunderten vergebens Hülfe gegen jenes schmutzige Gewerbe, das fast zugleich mit ihm entstand; aber sollten wir deshalb fürchten, dafs ihre Wünsche immer unerhört bleiben werden? Das Faustrecht hatte noch länger in unserm guten Vaterlande gewüthet, und die, welche von ihren Burgen aus die Wege des harmlosen Kaufmanns belauerten, waren noch besser gerüstet, und durch das Herkommen kräftiger geschützt, als je ein Schleichdrucker war; und dennoch wich

*) Dieser Gegenstand ist auf eine erschöpfende Weise behandelt in der vortrefflichen Schrift: Der Büchernachdruck aus dem Gesichtspunkte des Rechts, der Moral und Politik von Dr. Karl Ernst Schmid Jena. 1823. mit der einige durch sie veranlafste Bemerkungen in dem Anzeiger der Deutschen nr. 149. Jahr 1823. verglichen werden können.

das privilegirte Unrecht dem Gesetz und der Zeit. Mehrere Staaten Deutschlands haben den Nachdruck unbedingt verdammt, und wir dürfen hoffen, daſs auch in den Ländern, in denen, ich weiſs nicht welche Meinung von Nutzbarkeit das Unrecht zum Rechte stempeln will, die bessere Ueberzeugung allmählig obsiegen werde. Ein Staat, welcher den Nachdruck duldet, um sich die edelste Art der Waare für den wohlfeilsten Preis anzueignen, während er dem Schriftsteller die Früchte mühsamer Arbeit und Jahre langer Studien ungestraft rauben läſst, gesteht stillschweigend ein, daſs er sich nicht fähig fühle, durch eigene Hervorbringungen die Concurrenz mit andern Staaten auszuhalten; ein schmähliches Geständniſs, zu welchem kein Staat weniger Ursache hat, als das Königreich Wirtemberg. Andere, noch weit höhere Rücksichten drängen sich von allen Seiten zu; aber da es nicht unsere Sache seyn kann, bey dieser besondern Veranlassung, einen so oft und mit so erschöpfender Gründlichkeit behandelten Gegenstand noch einmal in seiner Allgemeinheit zu erörtern, so wollen wir nur in Beziehung auf dieses Buch bemerken, daſs bey dem höchst billigen, auch jetzt bey vermehrter Bogenzahl dennoch nicht erhöhten Preise, der einzige Grund wegfällt, um dessen willen der Nachdruck vor dem Tribunale des Eigennutzes Nachsicht findet; daſs diese Wohlfeilheit in dem engsten Zusammenhange mit der Gröſse der Auflagen steht; daſs diese aber sich nothwendig vermindern müssen, wenn der Markt des rechtmäſsigen Verlegers durch das Zudrängen gewinnsüchtiger Nachdrucker beschränkt wird. Vermehren sich diese, und gelingt es ihnen, ihr Geschäft mit der ihnen eigenthümlichen schaamlosen Thätigkeit nach mehrern Seiten hin auszudehnen,

so kann es gar wohl geschehn, dafs sie dem Verleger den wohlerworbenen Besitz des Buches ganz aus den Händen spielen, und ihn, sammt dem Verfasser, nöthigen, mit untergeschlagenen Armen, müssig und unbelohnt an dem Markte zu stehn, der ohne ihre Thätigkeit leer seyn würde, während die *Highwaymen* des Buchhandels mit schadenfroher Behendigkeit den Ehrensold für ihre Beute einziehn. Dieses würde der Triumph Reutlingischer Industrie seyn, und diesen Triumph zu feyern bedarf es nichts, als dafs das Publicum, für welches wir schreiben, die wenigen Kreuzer, die ihm der wohlfeilkaufende Nachdrucker ersparen kann, hoch genug anschlägt, um den unrechtlichsten Handel gegen den ehrlichsten zu schützen, und sich selbst um den Vortheil verbesserter Auflagen zu bringen. Dieses Publicum ist die hoffnungsvolle Jugend des Vaterlandes, die in den Wissenschaften unterrichtet wird, nicht um Worte zu lernen, sondern um einst mit dem edeln Sinn eines gründlich gebildeten Gemüths das Recht und Gesetz zu schützen; es sind die Lehrer dieser Jugend, die ihr den Weg zu dem, was recht und gut, schön und edel ist, zeigen sollen. Von diesem achtungswürdigen Publicum aber hoffen wir, dafs es auch da, wo Gesetz und Herkommen dem Eigenthume des Schriftstellers keinen Schutz gewährt, sich mit dem rechtmäfsigen Vortheile begnügen wird, den ihm die billige Denkungsart des Verlegers zusichert, ohne sich mit einem Ensslin in die Ernte eines Feldes zu theilen, das er nicht gepflügt, nicht gesäet, aber geplündert hat. Gotha, am Tage der Befreyung Deutschlands. 1820.

Vorrede zur neunten Auflage.

Indem wir die neunte verbesserte Auflage unsers Elementarbuches an das Licht treten lassen, sagen wir zuerst dem deutschen Publicum unsern Dank, daſs es, durch Ensslins Lockungen unverführt, unsern rechtmäſsigen Besitz zu ehren, und dadurch unsre Bestrebungen zu unterstützen fortgefahren hat. Auſser dem aber achten wir uns den Freunden verpflichtet, die uns ihre Beyträge und Verbesserungen haben zukommen lassen, und unter diesen ganz insbesondre dem Herrn Domprediger und Conrector Dr. Groſse zu Stendal, welcher uns durch wiederholte, in musterhafter Genauigkeit ausgezeichnete Sendungen in den Stand gesetzt hat, mannichfaltige Versehen der Buchdrucker und eigene zu berichtigen, und das Wortregister mit den noch mangelnden Wörtern und Bedeutungen zu vermehren. Gotha, d. 30. Julius 1823.

Friedrich Jacobs.

Erster Cursus.

Grammatische Uebungen.

I.

Erste Declination.

I. 1. Ἡ μέθη μικρὰ μανία ἐστί. — 2. Πολλάκις βραχεῖα ἡδονὴ μακρὰν τίκτει λύπην. — 3. Φίλει παιδείαν, σωφροσύνην, φρόνησιν, ἀλήθειαν, οἰκονομίαν, τέχνην, εὐσέβειαν. — 4. Βίων ἔλεγε τὴν φιλαργυρίαν εἶναι μητρόπολιν πάσης κακίας. — 5. Οὐ πενία λύπην ἐργάζεται, ἀλλ' ἐπιθυμία. — 6. Ὡς συμπόσιον χωρὶς ὁμιλίας, οὕτως πλοῦτος χωρὶς ἀρετῆς οὐδὲν ἡδονῆς ἔχει.

I. 1. μικρός, μικρά, μικρόν. — ἐστί. 3. praes. ist. (εἰμί). — 2. βραχύς, βραχεῖα, ύ. — μακρός, μακρά, όν. Verb. μακρὰν λύπην. — τίκτει. 3. s. praes. τίκτω. — 3. φίλει. liebe. imperat. φιλέω. — φρόνησιν. accus. φρόνησις. — 4. Βίων. nom. pr. — ἔλεγε. 3. s. impf. λέγω. — εἶναι. inf. εἰμί. (dafs — sey. accus. c. infin.) — μητρόπολιν. wie φρόνησιν. — πάσης. πᾶς, πᾶσα, πᾶν. — 5. ἐργάζεται. (3. s. praes. ἐργάζομαι.) verursacht. — ἀλλ' st. ἀλλά. — 6. οὐδέν. οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν. (οὐδὲν ἡδονῆς, wie *nihil voluptatis*, kein Vergnügen.) — ἔχει. 3. s. praes. ἔχω.

II. 1. Αἱ κτήσεις τῆς ἀρετῆς μόναι βέβαιαί εἰσιν. — 2. Ἡ παιδεία ἐν μὲν ταῖς εὐτυχίαις κόσμος ἐστίν, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις καταφυγή. — 3. Πασῶν τῶν ἀρετῶν ἡγεμών ἐστιν ἡ εὐσέβεια. —

4. Προσήκει τοῖς ἀθληταῖς τὸ σῶμα ἀεὶ γυμνάζειν. — 5. Κλεινότατον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα Διός, Φειδίου ἔργον. — 6. Μετὰ τὸν Αἰνείου θάνατον, Ἀσκάνιος τὴν βασιλείαν παρέλαβεν. — 7. Ὁ Λῖνος παῖς ἦν Ἑρμοῦ καὶ Μούσης Οὐρανίας. — 8. Ἡ Ἰωνικὴ φιλοσοφία ἤρξατο ἀπὸ Θαλοῦ, ἡ Ἰταλικὴ ἀπὸ Πυθαγόρου.

II. 1. κτήσεις. n. plur. κτῆσις. — μόνος, μόνη, ον. — βέβαιος, βέβαια, ον. — εἰσίν. 3. pl. praes. εἰμί. — 2. ἐστίν. εἰμί. — 3. πασῶν. πᾶς, πᾶσα, πᾶν. — 4. προσήκει. es geziemt sich für — γυμνάζειν. infin. praes. γυμνάζω. — 5. κλεινός. ή, όν. κλεινότατος. superlat. — ἦν. es war. 3. s. imperf. εἰμί. — Διός. genit Ζεύς. — 6. παρέλαβε. übernahm. παραλαμβάνω. — 8. Ἰωνικός, ἰωνική, κόν. — ἤρξατο. begann. ἄρχω. — Ἰταλικός, ἰταλική, κόν.

III. 1. Νουμᾶς Πίστεως καὶ Τέρμονος ἱερὸν ἱδρύσατο. — 2. Ἡ νέα Καρχηδὼν κτίσμα ἐστὶν Ἀσδρούβα, τοῦ δεξαμένου Βάρκαν, τὸν Ἀννίβα πατέρα — 3. Τὸ τάλαντον τὸ Βαβυλώνιον δύο καὶ ἑβδομήκοντα μνᾶς Ἀττικὰς δύναται — 4. Ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἄκρας Σουνίου ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς Σουνιάδος.

III. 1. Πίστις, Πίστεως. *Fides.* — Τέρμων, Τέρμονος. *Terminus.* — ἱδρύσατο. erbaute. ἱδρύω. — 2. νέος, νέα, νέον. — δεξάμενος. particip. welcher dem Barkas nachfolgte. (δέχομαι.) — πατήρ, πατρός. accus. πατέρα. — 3. ἀττικός, ἀττική, κόν. — δύναται. (3. s. praes.) gilt. δύναμαι. — 4. Σούνιον, Σουνίου. — Σουνιάς, Σουνιάδος.

II.
Zweyte Declination.

I. 1. Ὁ θυμὸς ἀλόγιστός ἐστιν. — 2. Ὁ πλοῦτος θνητός, ἡ δόξα ἀθάνατος. — 3. Ὁ λόγος τῆς ψυχῆς εἴδωλόν ἐστι. — 4. Δειλὸν ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. — 5. Ὁ Πήγασος ἵππος ἦν πτηνός. — 6. Ἡ Αἴγυπτος δῶρόν ἐστι τοῦ Νείλου. — 7. Μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους. — 8. Οἱ Ἡρακλέους ἔκγονοι κατῆλθον εἰς τὴν Πελοπόννησον.

I. 2. zu diesen beiden Sätzen denke ἐστὶ hinzu. — 4. Man verb. ὁ πλοῦτος (ἐστὶ) δειλὸν καὶ φιλόψυχον κακόν. — 5. ἦν. war. 3. s. imperf. εἰμί. — 6. δῶρον. weil der nördliche Theil Aegyptens für eine Anschwemmung des Nils gilt. — 7. μὴ κατόκνει (imperat. praes. κατοκνέω.) lass es dich nicht verdriessen. — μακρός, μακρά, όν. — πορεύεσθαι (infinit. praes. πορεύομαι.) zu gehn. — Man verb. πρὸς τοὺς ἐπαγγελλομένους (partic. praes. ἐπαγγέλλομαι) zu denen, welche versprechen διδάσκειν (inf. praes. διδάσκω) zu lehren, χρήσιμόν τι (τὶς, τὶ, etwas.) — 8. κατῆλθον. kamen hinab. κατέρχομαι.

II. 1. Οἱ Αἰγύπτιοι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην θεοὺς εἶναι λέγουσιν. — 2. Ὁ Ἄρης μισεῖ τοὺς κακούς. — 3. Οἱ Πυγμαῖοι τοῖς γεράνοις πολεμοῦσιν.

II. 1. λέγουσιν. 3. pl. praes. λέγω. — εἶναι. infin. praes. εἰμί. Man verb. οἱ Αἰγ. λέγουσι (behaupten, dass) τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελ. εἶναι θεούς. Götter seyen. (accusat. c. infinit.)

III. 1. Λύκῳ καὶ ἵππῳ συννόμῳ

ἐστόν· λέαινα δὲ καὶ λέων οὐ τὴν αὐτὴν ἴασιν. — 2. Ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀσυνεσία, δύω μεγίστω κάκω, πολλοὺς ἀπώλεσαν. — 3. Ὁ Ζεῦξις ἐποίησεν Ἱπποκένταυρον, ἀνατρέφουσαν παιδίω Ἱπποκενταύρω διδύμω, κομιδῆ νηπίω.

III. 1. ἐστόν. 3. dual. praes. εἰμί. — αὐτός, αὐτή, αὐτό. τὴν αὐτήν, ὁδὸν sc. denselben Weg, zusammen. — ἴασιν (3. pl. praes. εἶμι) gehen. — 2. μέγιστος. superl. von μέγας, μεγάλη, μέγα. — πολλοὺς von πολύς, πολλή, πολύ. — ἀπώλεσαν. haben zu Grunde gerichtet. ἀπόλλυμι. — 3. ἐποίησεν. hat verfertigt. ποιέω. — ἀνατρέφουσαν. welche nährt. (particip. praes. ἀνατρέφων, ἀνατρέφουσα, ον. von ἀνατρέφω.)

IV. 1. Οἱ τὰ ἄκρα τοῦ Ἄθω ἐνοικοῦντες μακροβιώτατοι εἶναι λέγονται. — 2. Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε κρυπτόμενον. — 3. Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ. — 4. Ἀνδρὸς οἶνος ἔδειξε νόον.

IV. 1. Man verb. οἱ ἐνοικοῦντες, diejenigen, welche bewohnen (part. praes. ἐνοικέω) τὰ ἄκρα τοῦ Ἄ. λέγονται. werden gesagt (3. pl. praes. pass. λέγω) εἶναι (infin. εἰμί) zu seyn. (d. h. sollen seyn) μακροβιώτατοι (superl. von μακρόβιος). — 2. Man verb. πολλ. ὀργὴ ἐξεκάλυψε hat enthüllt (ἐκκαλύπτω) κρυπτόμενον den verborgenen (partic. praes. pass. κρύπτω) νόον ἀνθρώπων. — 3. εἶδος, εἴδους. — ἐστ' st. ἐστί. Man verb. χαλκός ἐστι κάτοπτρον εἴδους. Die Alten bedienten sich metallener Spiegel. — 4. ἀνήρ, ἀνδρός. — ἔδειξε (δείκνυμι) pflegt zu offenbaren. Verbinde: οἶνος ἔδειξε νόον ἀνδρός.

V. 1. Ἐν Ἔρυκι τῆς Σικελίας, Ἀφροδίτης νεὼς ἐστιν ἅγιος, ἐν ᾧ πολὺ πλῆθος

περιστερῶν τρέφεται. — 2. Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, κατεσκεύασεν Ὁμήρῳ νεών. — 3. Αἱροῦνται οἱ λαγὼ ὑπὸ ἀλωπέκων, τοτὲ μὲν δρόμῳ, τοτὲ δὲ τέχνῃ — 4. Ἐν τῇ Σάμῳ τῇ Ἥρᾳ πλείστους ταὼς ἔτρεφον, καὶ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Σαμίων ταὼς ἦν.

V. 1. Ἔρυξ, ὕκος. — ᾧ von ὅς, ἥ, ὅ. — πολὺ πλῆθος. eine grosse Menge. — τρέφεται. 3. s. praes. pass. τρέφω. — 2. κατεσκεύασε. hat erbaut. κατασκευάζω. — 3. αἱροῦνται. 3. pl. praes. pass. αἱρέω. — ἀλώπηξ, ἀλώπεκος. — τοτέ.. τοτέ. bald.. bald. — 4. πλείστους. superl. πλεῖστος, η, ον. von πολύς. — ἔτρεφον. 3. pl. imperf. τρέφω. — ἦν. war. εἰμί.

III.
Dritte Declination.

I. 1. Ἡ τυραννὶς ἀδικίας μήτηρ ἐστίν. — 2. Ὁ δειλὸς τῆς πατρίδος προδότης ἐστίν. — 3. Ἄδωνις ἔτι παῖς ὤν, Ἀρτέμιδος χόλῳ ἐν θήραις ὑπὸ συὸς ἐπλήγη. — 4. Πρόκνη ἐγένετο ἀηδών, Φιλομήλα χελιδών, Τηρεὺς ἐγένετο ἔποψ. — 5. Ὁ ἐλέφας τὸν δράκοντα ὀῤῥωδεῖ. — 6. Γλαῦκος, ἔτι νήπιος ὑπάρχων, μῦν διώκων, εἰς μέλιτος πίθον ἔπεσεν.

I. 2. πατρίς, πατρίδος. — 3. ὢν (partic. praes. εἰμί) seyend. d. i. als er war. — Ἄρτεμις, Ἀρτέμιδος. — σῦς, συός. — ἐπλήγη. wurde verwundet. πλήσσω. — 4. ἐγένετο. wurde. γίνομαι. — 5. δράκων, κοντος. — ὀῤῥωδεῖ. 3. s. praes. ὀῤῥωδέω. — 6. ὑπάρχων (part. praes. ὑπάρχω) seyend. st. als er war. — μῦς. — διώκων (partic. praes. διώκω) verfolgend. st. als er verfolgte. — μέλι, μέλιτος. — ἔπεσεν. fiel. πίπτω.

II. 1. Διεσπάσαντο τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾶτται τὸν Ὀρφέα, καὶ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες. — 2. Οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες θεῶν εἰκόνες εἰσίν. — 3. Τὴν Ἰταλίαν ᾤκησαν πρῶτοι Αὔσονες αὐτόχθονες. — 4. Ἅπαντες οἱ λέοντές εἰσιν ἄλκιμοι.

II. 1. Verbinde: αἱ Μαινάδες (Μαινάς) διεσπάσαντο zerrissen (διασπάω) τὸν Πενθέα (Πενθεύς). — κύων, κυνός. — 2. ἀνήρ, ἀνδρός. — εἰκών, εἰκόνος. — 3. Verbinde: Αὔσονες αὐτόχθονες (αὐτόχθων) ᾤκησαν haben bewohnt (οἰκέω) πρῶτοι zuerst τὴν Ἰταλίαν. — 4. ἅπας, ἅπασα, ἅπαν. von πᾶς, παντός. — εἰσίν. sind. εἰμί.

III. 1. Σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσιν. — 2. Ὁ ὄρτυξ ἐστὶν ἡδύφωνος καὶ μαχητικός. — 3. Οἱ Φοίνικες τῷ Ἡρακλεῖ ὄρτυγας ἔθυον. — 4. Οἱ πέρδικες ἐν τῇ Ἀττικῇ εὔφωνοι, οἱ δὲ ἐν Βοιωτίᾳ ἰσχνόφωνοι ἦσαν. — 5. Ἡ παροιμία λέγει, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. — 6. Παλαιὸς μῦθος λέγει, τοὺς Μυρμιδόνας ἐκ μυρμήκων ἄνδρας γεγονέναι.

III. 1. ὕδωρ, ὕδατος. — κοιλαίνουσιν. 3. plur. praes. κοιλαίνω. — 3. ἔθυον. 3. pl. imperf. θύω. — 4. οἱ δέ, πέρδικες scil. — ἦσαν. 3. pl. imperf. εἰμί. — 5. λέγει. 3. s. praes. λέγω. — Verb. τοὺς γέροντας (γέρων) γίγνεσθαι würden (infin. praes. γίγνομαι.) παλίμπαιδας (παλίμπαις) accus. c. infin. — 6. λέγει. Siehe zu 5. — μύρμηξ, μύρμηκος. — Verbinde: τοὺς Μυρμιδόνας γεγονέναι. wären geworden (infin. perf. γίνομαι.) ἄνδρας (accus. c. infin.) ἐκ μυρμήκων.

IV. 1. Οἱ Νομάδες τῶν Λιβύων οὐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νυξὶν ἀριθμοῦσιν.

— 2. Περίανδρος ἐρωτηθείς, τί μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ, εἶπε, Φρένες ἀγαθαὶ ἐν σώματι ἀνθρώπου. — 3. Γνώμη κρείσσων ἐστὶν ἢ ῥώμη χερῶν. — 4. Εὐωδία καὶ μῦρον γυψὶν αἰτία θανάτου. — 5. Γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει. — 6. Χαλεπόν ἐστι λέγειν πρὸς γαστέρα, ὦτα οὐκ ἔχουσαν.

IV. 1. οἱ Νομ. τῶν Λιβ. die Nomaden der Libyer st. die libyschen Nomaden. — ταῖς ἡμέραις. nach Tagen. ταῖς νυξίν. nach Nächten. — ἀριθμοῦσιν. 3. pl. praes. ἀριθμέω. — 2. ἐρωτηθείς. (partic.) gefragt. st. als er gefragt worden war. ἐρωτάω. — μέγιστον. superl. von μέγας. — ἐλάχιστος. superl. von ἐλαχύς. — εἶπε. sagte. S. εἰπεῖν. — φρήν, φρενός. — 3. χείρ, χερός. — 4. zu αἰτία denke ἐστὶ hinzu. — 5. γυνή, γυναικός. Verbinde: ἡ σιγὴ φέρει (3. s. praes. φέρω) κόσμον γυναιξί. — 6. ὦτα. οὖς, ὠτός. — οὐκ ἔχουσαν (partic. praes. ἔχω) den nicht habenden. st. welcher nicht hat.

V. 1. Ἥφαιστος τὼ πόδε χωλὸς ἦν. — 2. Ἡ Μήδεια γράφεται τὼ παῖδε δεινὸν ὑποβλέπουσα· ἔχει δὲ ξίφος ἐν χερσί· τὼ δὲ ἀθλίω καθῆστον γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε, καὶ ταῦτα ὁρῶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν τῆς μητρός.

V. 1. τὼ πόδε (ποῦς, ποδός.) an den Füſsen. — ἦν. 3. s. imperf. εἰμί. — 2. γράφεται. (3. s. praes. pass. γράφω) wird gemahlt, auf Gemählden dargestellt. — ὑποβλέπουσα. anblickend. (part. praes. ὑποβλέπω.) — ἔχει. 3. s. praes. ἔχω. — καθῆστον. sitzen. κάθημαι. — γελῶντε (γελῶν. partic. praes. γελάω) lachend. — μηδείς, μηδεμία, μηδέν (nichts), — τῶν μελλόντων (τὰ μέλλοντα, das Zukünftige) von dem, was ihnen bevorsteht. — εἰδότε. (εἰδώς. partic. οἶδα) wissend. — καὶ ταῦτα. ob-

gleich. — ὁρῶντε (partic. ὁρῶν. ὁράω.) sehend (ob sie gleich sehen).

IV.
Zusammengezogene Declination.

I. 1. Ἡ Φρόνησις μέγιστόν ἐστιν ἀγαθόν. — 2. Ἡ Φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν, ἡ δὲ μάθησις ἄνευ Φύσεως ἐλλιπές. — 3. Πόλεως ψυχὴ οἱ νόμοι. — 4. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον ἢ νόμοι πόλει. — 5. Ἀρίστιππος ἔφη πρὸς τὸν ἀδελφόν· μέμνησο, ὅτι τῆς μὲν διαστάσεως σὺ ἦρξω, τῆς δὲ διαλύσεως ἐγώ.

I. 1. μέγιστον. superl. von μέγας. — 2. τυφλόν. das Prädicat wird oft bey einem Subjecte masc. oder fem. generis im Neutro gesetzt, als stände χρῆμα (Ding) dabey. Eben so ἐλλιπές. — 3. Verb. οἱ νόμοι (εἰσὶ) ψυχὴ πόλ. — 4. οὐδέν. nach einer Negation (οὐ) wird οὐδεὶς statt τὶς gesetzt. Buttm. Schul-Gr. §. 149. 6. — 5. ἔφη. 3. imperf. Φημί. — μέμνησο (imperat. von μέμνημαι. S. μιμνήσκω) gedenke. — ἦρξω. (ἄρχομαι.) angefangen hast. (regiert die Genitiven τῆς διαστάσεως und διαλύσεως.)

II. 1. Ἡ ὑδραυλίς ἐστιν εὕρημα Κτησιβίου, Ἀλεξανδρέως, κουρέως τὴν τέχνην. — 2. Ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσις παντὸς τείχους ἰσχυροτέρα. — 3. Ἤθους βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος. — 4. Πελίαν, τὸν Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς υἱόν, ἵππος ἔθρεψεν. — 5. Ἀπόλλων, ὁ Διὸς καὶ Λητοῦς παῖς, ὅτε τὸν Πύθωνα κατετόξευσεν, ἦλθεν εἰς Δελφοὺς καὶ παρέλαβε τὸ μαντεῖον τῆς Γῆς. — 6. Αἰδοῦς παρὰ πᾶσιν ἄξιος ἔσῃ, ἐὰν πρῶτον ἄρξῃς σαυτὸν αἰδεῖσθαι.

II. 1. τὴν τέχνην. der (seiner) Kunst nach. — 2. ὁμονοῶν, ὁμονοοῦντος. partic. praes. ὁμονοέω. Verbinde: ἡ συμβίωσις ἀδ. ὁμον. (einträchtiger) ἐστιν ἰσχυροτέρα (compar. von ἰσχυρὸς) παντὸς (als jegliche. πᾶς, παντὸς) τείχους. — 3. Verbinde: χρόνος ἐστιν ἀνθρώποις (für die Menschen) βάσ. ἤθους. — 4. ἔθρεψεν. nährte. τρέφω. — 5. κατετόξευσεν. erschossen hatte. κατατοξεύω. — ἦλθε. kam. ἔρχομαι. — παρέλαβε. übernahm. παραλαμβάνω. — 6. ἔσῃ. 2. s. fut. ἔσομαι. εἰμί. — Verbinde ἄξιος αἰδοῦς. — ἄρξῃς. du anfängst. (eigentlich: angefangen haben wirst) ἄρχω. — αἰδεῖσθαι. infin. praes. αἰδέομαι.

III. 1. Οἱ ὄφεις τὸν ἰὸν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἔχουσιν. — 2. Ὁ Παρνασσὸς μέγα καὶ σύσκιον ὄρος ἐστίν. — 3. Ἐν Βοιωτίᾳ δύο εἰσὶν ἐπίσημα ὄρη, τὸ μὲν Ἑλικὼν καλούμενον, ἕτερον δὲ Κιθαιρών. — 4. Ὁ Νεῖλος ἔχει παντοῖα γένη ἰχθύων. — 5. Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἀεὶ φέρει. — 6. Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.

III. 1. ἔχουσιν. 3. pl. praes. ἔχω. — 3. εἰσιν. sind. εἰμί. — τὸ μέν. der eine. — καλούμενον (partic. praes. pass.) genannt. καλέω. — 4. ἔχει. 3. s. praes. ἔχω. — 5. φέρει. 3. s. praes. φέρω. — 6. μέγιστον. superlat. von μέγας. — ἔφυ. ist. φύω.

7. Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος. — 8. Δημήτριος ὁ Πολιορκήτης βίᾳ ᾕρει τὰς πόλεις, κατασείων τὰ τείχη, Τιμόθεος δὲ πείθων. — 9. Ἐγένετο κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις Ἀπίκιος, ἀφ' οὗ πλακούντων γένη πολλὰ Ἀπίκια ὀνομάζεται. — 10. Τίμα τοὺς γόνεις. — 11. Αἰακὸς τὰς κλεῖς τοῦ ᾅδου φυλάττει. — 12. Οἱ πολύποδες ἐλλοχῶσι τοὺς ἰχθῦς. — 13. Ἀνά-

χαρσις τὴν ἄμπελον εἶπε τρεῖς φέρειν βότρυς· τὸν πρῶτον, ἡδονῆς· τὸν δεύτερον, μέθης· τὸν τρίτον, ἀηδίας.

7. τιτρώσκει. 3. s. praes. τιτρώσκω. — 8. ᾕρει. 3. s. imperf. αἱρέω. — κατασείων (part. praes. κατασείω) niederstürzend. st. dadurch daſs er niederstürzte. — πείθων (part. praes. πείθω) überredend. d. i. durch Ueberredung. — 9. ἐγένετο. es war, lebte. (γίγνομαι.) — ἀφ' οὗ (ἀπὸ und ὅς, ἥ, ὅ) von welchem. — ὀνομάζεται. 3. s. praes. pass. ὀνομάζω. (der Singularis des Verbi steht beym Plurali neutr. gen. des Substantivi. Buttm. Schul-Gr. §. 129. 1.) — 10. τίμα (imperat. τιμάω) ehre. — 11. φυλάττει. 3. s. praes. φυλάττω. — 12. ἐλλοχῶσι. 3. pl. praes. ἐλλοχάω. — 13. εἶπε. sagte. εἶπον. — Verbinde: Ἀνάχ. εἶπε, τὴν ἄμπελον φέρειν (infin. praes.) accusat. c. infin. τρεῖς βότρυς.

V.

Gemischte Beyspiele von allen Declinationen.

I. 1. Πόνος εὐκλείας πατήρ. — 2. Εὔκλειαν ἔλαβον οὐκ ἄνευ πολλῶν πόνων. — 3. Ψυχῆς νοσούσης ἐστὶ φάρμακον λόγος. — 4. Χαλεπὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἀνθρώποις βάρος. — 5. Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος παῖς ἦν Ἴναχος, ἀφ' οὗ ποταμὸς ἐν Ἄργει Ἴναχος καλεῖται. — 6. Οὔτε τὸν ἄῤῥωστον ὠφελεῖ ἡ χρυσῆ κλίνη, οὔτε τὸν ἀνόητον ἡ ἐπίσημος εὐτυχία.

I. 1. πόνος, ἐστὶ sc. — 2. ἔλαβον. ich habe erlangt. λαμβάνω. — 3. Verb. λόγος ἐστὶ φάρμ. ψυχῆς νοσούσης (partic. praes. νοσῶν, ο ῦσα, οῦν. von

νοσέω.) — 4. Verbinde: τὸ γῆράς ἐστι τοῖς ἀνθρ. (für die Menschen) βάρος χαλεπόν. — 5. ἀφ' οὗ. von welchem. (ἀπὸ u. ὅς.) — καλεῖται. 3. s. praes. pass. καλέω. — 6. οὔτε . . οὔτε. weder . . noch. — ὠφελεῖ. 3. s. praes. ὠφελέω.

II. 1. Οἱ τέττιγες σιτοῦνται τῆς δρόσου. — 2. Δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ συνέσιος οὐκ ἀσφαλέα κτήματα. — 3. Ἀγαθοκλέους ἐκλελοιπότος, πάντα ἐν Σικελίᾳ μεστὰ ἦν στάσεως καὶ ἀναρχίας.

4. Ἐκ νεφέλης φέρεται χιόνος μένος
ἠδὲ χαλάζης,
Βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς ἀστεροπῆς
φέρεται,
Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται.

— 5. Ἡ τῶν βροτῶν φύσις καὶ νόσων ἥττων, καὶ γήρως, καὶ ἡ μοῖρα ἀπαραίτητος.

II. 1. σιτοῦνται. nähren sich von — (σιτέομαι mit dem Genit.). — 2. οὐκ, ἐστι scil. — 3. Ἀγαθ. ἐκλελοιπότος. als Agathokles gestorben war. (ἐκλείπω). — Die Genitiven στάσεως und ἀναρχίας werden von μεστὸς regiert. — 4. φέρεται. stürzt hervor. φέρω. — μένος χιόνος. die Macht, Menge des Schnees. — ταράσσεται. 3. s. praes. pass. ταράσσω. — 5. φύσις, ἐστί scil.

III. 1. Ἄργος ὁ πανόπτης ὀφθαλμοὺς εἶχεν ἐν παντὶ τῷ σώματι. — 2. Κλεάνθης ἔφη, τοὺς ἀπαιδεύτους μόνῃ τῇ μορφῇ τῶν θηρίων διαφέρειν. — 3. Ἀνάχαρσις ὀνειδιζόμενος, ὅτι Σκύθης ἦν, εἶπε, τῷ γένει, ἀλλ' οὐ τῷ τρόπῳ. — 4. Ἐξῆν καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ ζῆν καὶ βασιλεύειν τῶν Μυρμιδόνων, καὶ τῷ Νέστορι ἐν Πύλῳ ἐν εἰρήνῃ ἄρχειν, καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ οἴκοι μένειν, ἢ παρὰ Καλυψοῖ ἐν ἄντρῳ

καταῤῥύτῳ καὶ κατασκίῳ, ἀγήρῳ ὄντι καὶ ἀθανάτῳ· ἀλλ' οὐχ εἵλετο ἀθάνατος εἶναι, ἀργὸς ὢν, καὶ μηδὲν χρώμενος τῇ ἀρετῇ. — 5. Δεῖ τοὺς νέους κοσμιότητι χρῆσθαι ἐν πορείᾳ καὶ σχήματι καὶ περιβολῇ. — 6. Ἡρακλῆς τῇ χολῇ τῆς Λερναίας ὕδρας τοὺς ὀϊστοὺς ἔβαψεν. — 7. Ἀκρίσιος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Δανάην μετὰ τοῦ παιδὸς Περσέως ἐν λάρνακι εἰς θάλασσαν ἔῤῥιψεν· ἡ δὲ λάρναξ προσηνέχθη Σερίφῳ τῇ νήσῳ.

III. 1. εἶχεν. 3. s. imperf. ἔχω. — 2. ἔφη. 3. s. imperf. φημί. mit darauf folgendem accus. cum infin. — διαφέρειν (infin. praes. διαφέρω) sich unterscheiden von... — 3. ὀνειδιζόμενος. (partic. praes. pass.) ὀνειδίζω. — εἶπε. sagte. — τῷ γένει, der Abkunft nach, εἰμὶ Σκύθης sc. — ἀλλ' st. ἀλλά. — 4. ἐξῆν. es war verstattet. (3. s. imperf. von ἔξεστι). — ζῆν. infin. praes. ζάω. — βασιλεύειν. infin. praes. βασιλεύω, mit dem Genitivo. — ἄρχειν. infin. praes. ἄρχω. — μένειν. infin. praes. μένω. — ὄντι. (partic. ὢν von εἰμί.) wird hier nicht übersetzt. — εἵλετο. er wollte. αἱρέω. — ἀργὸς ὤν. unthätig seyend. st. in Unthätigkeit. — μηδὲν (μηδείς, μία, μηδέν) χρώμενος (partic. praes. χράομαι) ohne Gebrauch zu machen. — 5. δεῖ (verb. impers. oportet.) τοὺς νέους. die Jünglinge müssen. — χρῆσθαι. infin. praes. χράομαι. — 6. ἔβαψεν. tauchte ein, bestrich. βάπτω. — 7. ἔῤῥιψε. warf. ῥίπτω. — προσηνέχθη. wurde zugetrieben. προσφέρω.

IV. 1. Ποθεῖ ἄνθρωπος νύκτα μεθ' ἥλιον, καὶ λιμὸν μετὰ κόρον, καὶ δίψαν μετὰ μέθην· κἂν ἀφέλῃς αὐτοῦ τὴν μεταβολήν, λύπην τὴν ἡδονὴν ποιεῖς. — 2. Ἡρακλῆς ἔλαβε παρὰ Ἑρμοῦ μὲν ξίφος,

παρ' Ἀπόλλωνος δὲ τόξα, παρὰ Ἡφαίστου δὲ θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηνᾶς πέπλον. — 3. Ὦ Ζεῦ, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἄπολλον, δότε μοι ἀρετὴν ψυχῆς, καὶ ἡσυχίαν βίου, καὶ ζωὴν ἄμεμπτον, καὶ εὔελπιν θάνατον. — 4. Λέγεται, ἐρασθῆναι χῆνα Λακύδου τοῦ φιλοσόφου, καὶ ταὼν παρθένου, καὶ δελφῖνα παιδός.

IV. 1. ποθεῖ. 3. s. praes. ποθέω. — μεθ' st. μετά. — κἂν st. καὶ ἐάν. — ἀφέλῃς. du nimmst weg. ἀφαιρέω. — ποιεῖς. 2. s. praes. ποιέω. — 2. ἔλαβε. empfing. λαμβάνω. — παρ' st. παρά. — 3. δότε. gebt. δίδωμι. — μοι. mir. ἐγώ. — 4. λέγεται. 3. s. praes. pass. λέγω. man sagt, erzählt. mit folgendem accus. c. infin. — ἐρασθῆναι. geliebt habe. ἐράω. mit dem Genit.

V. 1. Ξέρξου ἐν Ἑλλάδι πολεμοῦντος, ἡ αὐτοῦ μήτηρ ἐδόκει ἐν ὀνείροις ἰδεῖν δύο γυναῖκε, μεγέθει πολὺ ἐκπρεπεστάτα, κάλλει ἀμώμω, καὶ κασιγνήτα τοῦ αὐτοῦ γένους, Ἀσίαν καὶ Ἑλλάδα. — 2. Φίλιππος γενόμενος κριτὴς δυεῖν πονηροῖν, ἐκέλευσε τὸν μὲν φεύγειν ἐκ Μακεδονίας, τὸν δὲ ἕτερον διώκειν.

V. 1. Ξέρξου πολεμοῦντος. (partic. praes. πολεμέω.) als Xerxes Krieg führte. — ἐδόκει. 3. s. imperf. δοκέω. — ἰδεῖν. zu sehn. εἶδον. — ἐκπρεπεστάτα. superlat. ἐκπρεπής. — 2. Φίλιππος. der König von Macedonien. — γενόμενος (partic. γίνομαι.) seyend. st. als er war. — ἐκέλευσε. befahl. κελεύω. — φεύγειν. infin. praes. φεύγω. — διώκειν. infin. διώκω.

VI. 1. Κολάζονται ἐν ᾅδου πάντες οἱ κακοί, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί. — 2. Αἱ Φόρκου θυγατέρες γραῖαι ἦσαν ἐκ γενε-

τῆς, ἕνα τε ὀφθαλμὸν καὶ ἕνα ὀδόντα εἶχον, τρεῖς οὖσαι, καὶ ταῦτα παρὰ μέρος ἀλλήλαις ὤπασαν. — 3. Κλεάνθης εἰς ὄστρακα καὶ βοῶν ὠμοπλάτας ἔγραφεν ἅπερ ἤκουε παρὰ τοῦ Ζήνωνος ἀπορίᾳ κερμάτων, ὥστε ὠνήσασθαι χάρτια.

VI. 1. κολάζονται. 3. pl. praes. pass. κολάζω. — ἐν ᾅδου. S. ᾅδης. — 2. ἦσαν. 3. pl. imperf. εἰμί. — ἕνα. εἷς, μία, ἕν. — εἶχον. 3. pl. imperf. ἔχω. — τρεῖς οὖσαι. (ὢν part. praes. von εἰμί.) drey seyend. st. da ihrer drey waren; oder, alle drey zusammen. — ὤπασαν. sie gaben. ὀπάζω. — 3. Κλεάνθης. Cleanthes, Zenons Schüler. — ἔγραφεν. 3. s. imperf. γράφω. — ἅπερ. alles was. ὅςπερ, ἥπερ, ὅπερ. — ἤκουε. 3. s. imperf. ἀκούω. — ἀπορίᾳ κερμ. aus Mangel an Gelde st. weil es ihm an Gelde fehlte, ὥςτε, um. — ὠνήσασθαι. zu kaufen. ὠνέομαι.

VII. 1. Θεὸς ἑκάστῳ ὅπλόν τι ἔνειμε, λέουσιν ἀλκὴν καὶ ταχυτῆτα, ταύροις κέρατα, μελίσσαις κέντρα, ἀνδρὶ λόγον καὶ σοφίαν. — 2. Χείρων ὁ Κένταυρος τὸν Ἀχιλλέα, παῖδα ἔτι ὄντα, ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων καὶ σύων ἀγρίων, καὶ ἄρκτων μυελοῖς, καὶ καρτερὸν ἔθηκε καὶ ποδώκη. — 3. Ζήνων ἔφη, δεῖν τὰς πόλεις κοσμεῖν οὐκ ἀναθήμασιν, ἀλλὰ ταῖς τῶν οἰκούντων ἀρεταῖς. — 4. Ἡ Λερναῖα ὕδρα εἶχεν ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς δὲ ἐννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον.

VII. 1. ἔνειμε. hat verliehen. νέμω. — 2. ὄντα. (ὢν partic. praes. εἰμί.) als er war. — ἔτρεφε. 3. s. imperf. τρέφω. — ἔθηκε. machte. τίθημι. — 3. ἔφη. 3. s. imperf. φημί. — δεῖν. (infin.) man müsse. —

κοσμεῖν. infinit. praes. κοσμέω. — τῶν οἰκούντων (οἰκῶν, οῦντος. partic. praes. οἰκέω.) der Bewohner. — 4. εἶχεν. 3. s. imperf. ἔχω.

VI.
Adjectivum.

I. 1. Ἐγγὺς Ἰταλίας κεῖται ἡ Σικελία, νῆσος εὐδαίμων καὶ πολυάνθρωπος. — 2. Βραχὺς ὁ βίος, ἡ δὲ τέχνη μακρά. — 3. Βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς. — 4. Κέρδος αἰσχρόν, βαρὺ κειμήλιον. — 5. Τὸ μέλλον ἀσαφές. — 6. Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίγνεται τέλος κακόν. — 7. Τὸν ἀμαθῆ πλούσιον Διογένης πρόβατον εἶπε χρυσόμαλλον.

I. 1. κεῖται. 3. s. praes. κεῖμαι. — 2. ὁ βίος, ἐστὶ sc. (Dasselbe Verbum muſs auch bey 3. 4. 5. hinzugedacht werden.) 3. βραχύς, βραχεῖα, ύ. — 6. γίγνεται. entspringt. γίγνομαι. — 7. εἶπε. nannte. εἰπεῖν.

II. 1. Τυραννὶς χρῆμα μὲν σφαλερόν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσιν. — 2. Τυφλὸν ὁ πλοῦτος. — 3. Πιστὸν ἡ γῆ, ἄπιστον ἡ θάλασσα. — 4. Καλὸν ἡσυχία. — 5. Καλὸν ἡ ἀλήθεια καὶ μόνιμον.

6. Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον,
Καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν οὐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ,
Οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει.

II. 1. εἰσίν. sind. εἰμί. — 2. ὁ πλοῦτος, ἐστί. (so auch 3. 4. 5.) — 2. τυφλόν. S. zu IV. 1. 2. Buttm. Schul-Gr. §. 129. 2. — 6. ἔχει φόβον. enthalten Furcht. d. i. sind mit Furcht verbunden. ἔχει. 3. s. praes. ἔχω. S. Buttm. Schul-Gr. §. 129. 1. — κυρεῖ. ist. κυρέω.

III. 1. Κρεῖττόν ἐστι μετ' ὀλίγων ἀγαθῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς κακούς, ἢ μετὰ πολλῶν κακῶν πρὸς ὀλίγους ἀγαθοὺς μάχεσθαι. — 2. Οὐδὲν ὀργῆς ἀδικώτερον. — 3. Πόλεμος ἔνδοξος εἰρήνης αἰσχρᾶς αἱρετώτερος. — 4. Βίων ἔφη, δεῖν τὸν ἀγαθὸν ἄρχοντα, παυόμενον τῆς ἀρχῆς, μὴ πλουσιώτερον, ἀλλ' ἐνδοξότερον γεγονέναι. — 5. Οὐδὲν κτῆμα σοφίας τιμιώτερόν ἐστιν. — 6. Σοφία πλούτου κτῆμα τιμιώτερον. — 7. Παρὰ Ταρτησσίοις νεωτέρῳ πρεσβυτέρου καταμαρτυρεῖν οὐκ ἔξεστιν. — 8. Δόξα ἀσθενὴς ἄγκυρα, πλοῦτος ἔτι ἀσθενεστέρα. — 9. Ἀρετῆς οὐδὲν χρῆμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστιν.

III. 1. μετ' st. μετά. — ἅπαντας. ἅπας, ἅπασα, αν. — μάχεσθαι. infin. praes. μάχομαι. — ἀγαθοὶ sind hier die Tapfern, κακοὶ die Feigen. — 2. Verb. οὐδὲν (ἐστιν) ἀδικώτερον ὀργῆς als der Zorn. (der genitivus nach dem comparativo. Buttm. Schul-Gr. §. 132. 4. 4.) — 3. Verb. πόλεμος ἔνδ. (ἐστὶν) αἱρετώτερος εἰρήνης αἰσχρᾶς. — 4. δεῖν. es müsse. — παυόμενον (partic. praes. παύω.) aufhörend. d. i. wenn er endigt. — γεγονέναι. infin. perf. γίνομαι. — 7. Verbinde: οὐκ ἔξεστι νεωτέρῳ καταμαρτ. πρεσβυτέρου. — οὐκ ἔξεστιν, es ist nicht erlaubt. — καταμαρτυρεῖν. infin. praes. καταμαρτυρέω. mit dem genit.

IV. 1. Πολλὰ τῶν ζώων ἄναιμά ἐστι, καθόλου δέ, ὅσα πλείους πόδας ἔχει τεττάρων. — 2. Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥᾴδιον. — 3. Οὐδὲν γλύκιον τῆς πατρίδος. — 4. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἥδιον τέκνοις. — 5. Κρείσσων οἰκτιρμοῦ φθόνος. — 6. Χρὴ σιγᾷν, ἢ κρείσσονα σιγῆς λέγειν.

— 7. Διὰ τοῦτο δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ λέγωμεν. — 8. Τὸ κενὸν ἐν τῷ βίῳ πλεῖόν ἐστι τοῦ συμφέροντος. — 9. Ἄρχε σαυτοῦ μηδὲν ἧττον ἢ τῶν ἄλλων — 10. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω. — 11. Οἱ τῶν τελετῶν μετέχοντες περὶ τῆς τοῦ βίου τελευτῆς ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν.

IV. 1. ζῶα — ἐστί. und ὅσα — ἔχει. Bey den Neutris plural. numeri steht das Verbum im Singulari. Buttm. Schul-Gr. § 129. 1. — ὅσα. (ὅσος, η, ον) alle welche. — πλείους st. πλείονας. comparat. von πολύς. — τεττάρων. hängt von dem Comparat. πλείους ab. S. zum vorigen §. III. 2. — 2. ποιεῖν infin. praes. ποιέω. τὸ ποιεῖν ist Subject, so wie τὸ κελεῦσαι, das Befehlen, κελεύω. — 3. γλύκιον, comparat. von γλυκύς, εῖα, ύ. — 4. οὐκ ἔστιν οὐδέν. st. οὐκ ἔστι τι. Buttm. Schul-Gr. §. 149. 6. — Verb. οὐδὲν ἐστι τέκνοις ἥδιον μητρός. als die Mutter. — 5. Verb. φθόνος κρείσσων (ἐστὶν) οἰκτιρμοῦ. — κρείσσων. comparat. von ἀγαθός. — 6. χρή man muſs. — σιγᾶν. infin. praes. σιγάω. — κρείσσονα σιγῆς. Worte besser als das Schweigen. d. i. etwas, das besser ist als d. S. — λέγειν. infin. praes. λέγω. — 7. οὖς, ὠτός. — ἔχομεν. 1. pl. praes. ἔχω. — εἷς, μία, ἕν. — ἀκούωμεν. 1. pl. praes. conj. ἀκούω. — λέγωμεν. 1. pl. praes. conj. λέγω. — 8. πλεῖόν ἐστι. ist häufiger. — συμφέροντος. (συμφέρων. part. praes. συμφέρω.) als das Nützliche. — 9. ἄρχε. (imperat. ἄρχω. mit folgendem Genitivo.) beherrsche. — μηδὲν ἧττον. nicht weniger. — 10. στέργε. (imperat. στέργω.) liebe, sey zufrieden. — τὰ παρόντα. (παρών. partic. πάρειμι.) das Gegenwärtige. st. das, was du hast. — ζήτει. (imperat. ζητέω.) suche. — βελτίω. comparat. von ἀγαθός. — 11. Verb. οἱ μετέχοντες (μετέχων. partic. praes. μετέχω. mit dem Genit.) die Theilnehmenden. τῶν τελετῶν ἔχουσιν (3. pl.

praes. ἔχω) τὰς ἐλπίδας ἡδίους (compar. von ἡδύς, εῖα, ύ.) περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ βίου. Denke hinzu: als die Ungeweihten.

V. 1. Ὁ μέλας οἶνός ἐστι θρεπτικώτατος, ὁ δὲ λευκὸς, λεπτότατος. — 2. Ἡ Βακτριανὴ χώρα εὐδαιμονεστάτη ἐστὶ καὶ εὐφορωτάτη. — 3. Πρεσβύτατον τῶν ὄντων, θεός· ἀγέννητος γάρ· κάλλιστον, κόσμος· ποίημα γὰρ θεοῦ· μέγιστον, τόπος· πάντα γὰρ χωρεῖ· τάχιστον, νοῦς· διὰ παντὸς γὰρ τρέχει· ἰσχυρότατον, ἀνάγκη· κρατεῖ γὰρ πάντων· σοφώτατον, χρόνος· ἀνευρίσκει γὰρ πάντα. — 4. Ὁ κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου γίγνεται μέγιστος· τὸ μὲν γὰρ ᾠὸν οὐ μεῖζόν ἐστι χηνείου, αὐτὸς δὲ γίγνεται καὶ ἑπτακαιδεκάπηχυς. — 5. Ὁ τῶν πλείστων βίος μελλησμῷ παραπόλλυται.

6. Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· ῥᾷστόν θ' ὑγιαίνειν,
Ἥδιστον δὲ τυχεῖν ὧν τις ἕκαστος ἐρᾷ.

— 7. Ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις· οὔτε τοὺς πονηροὺς ὑπερορᾷ, οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει.

V. 3. τῶν ὄντων (partic. ὤν.) der seyenden Dinge. st. aller Wesen. — χωρεῖ. 3. s. praes. χωρέω. — τρέχει. 3. s. praes. τρέχω. — κρατεῖ. 3. s. praes. κρατέω. mit dem Genit. — ἀνευρίσκει. 3. s. praes. ἀνευρίσκω. — 4. γίγνεται. wird. γίγνομαι. — ᾠὸν, τοῦ κροκοδείλου sc. — χηνείου, ᾠοῦ scil. st. ἢ ᾠὸν χήνειον. — 5. Verbinde: ὁ βίος τῶν πλείστων παραπόλλυται. (3. s. praes. παραπόλλυμι.) geht verlohren μελλησμῷ. — 6. θ' st. τε. — ὑγιαίνειν. infin. praes. ὑγιαίνω. — τυχεῖν. zu erlangen. Verbinde: τυχεῖν (τούτων)

ὧν ἕκαστός τις ἐρᾷ. — ὧν (ὅς, ἥ, ὅ.) was. — ἐρᾷ. 3. s. praes. ἐράω. mit dem Genitivo. — 7. χείριστος. S. κακός. — βελτίστοις. S. ἀγαθός. — ὑπερορᾷ. 3. s. praes. ὑπερoράω. — θαυμάζει 3. s. praes. θαυμάζω. (achten, und aus Achtung verschonen.)

VI. 1. Ἡ γῆ σφαιροειδής ἐστι καὶ ἐν μέσῳ κεῖται. — 2. Οἱ πλούσιοι πολλάκις ὑφ' ἡδονῆς διηνεκοῦς οὐ συνίενται τῆς εὐτυχίας. — 3. Ἐπαμινώνδας πατρὸς ἦν ἀφανοῦς. — 4. Πάντα ἐκ τῆς ἐπιμελείας, καὶ τῆς διαρκοῦς φροντίδος, καὶ τῆς σπουδῆς τῆς ἀνελλιποῦς κρείττονα γίγνεσθαι δύναται. — 5. Ὅμηρος τοῖς ἥρωσιν ἁπλῆν καὶ πᾶσιν ὅμοιαν δίαιταν ἀποδέδωκε. — 6. Διονύσιος ὁ τύραννος τὸ Ἀπόλλωνος ἄγαλμα περιεσύλησε, χρυσοῦς βοστρύχους ἔχον, καὶ τὴν παρακειμένην αὐτῷ χρυσῆν τράπεζαν ἀφεῖλεν. — 7. Σωκράτης ἰδὼν μειράκιον πλούσιον καὶ ἀπαίδευτον, ἰδού, ἔφη, χρυσοῦν ἀνδράποδον.

VI. 1. κεῖται. 3. s. praes. κεῖμαι. — 2. Verbinde: οἱ πλούσιοι πολλάκις οὐ συνίενται (3. s. praes. von συνίημι. mit dem Genitivo.) begreifen τῆς εὐτυχίας ὑφ' (st. ὑπὸ) vor ἡδονῆς διηνεκοῦς. — 3. ἦν, υἱὸς scil. — 4. Verbinde: πάντα δύναται. (3. s. praes. δύναμαι) γίγνεσθαι (infin. praes. γίγνομαι.) κρείττονα ἐκ etc. — 5. ἀποδέδωκε. (ἀποδίδωμι) hat beygelegt. — 6. περιεσύλησε. (περισυλάω) beraubte. ἔχον (ἔχων partic. praes. ἔχω) gehört zu ἄγαλμα. — παρακείμενος, παρακειμένη, ον. partic. praes. παράκειμαι. — ἀφεῖλεν. (ἀφαιρέω.) nahm weg. — 7. ἰδών. (partic. εἶδον.) als er sah.

VII. 1. Τὰ ὄρη πόῤῥωθεν ἀεροειδῆ φαίνεται καὶ λεῖα, ἐγγύθεν δὲ τραχέα. — 2. Οὐ κρεῖττον, πενιχρὸν μέν, ἀσφαλῆ δὲ καὶ

ἀδεᾶ βίον ἀσπάσασθαι, ἢ πλούσιον καὶ ἐπικίνδυνον; — 3. Ἐλευθέρου ἀνδρός ἐστιν, ἀεὶ τἀληθῆ λέγειν — 4. Νικοκρέων ὁ Κύπριος τετράκερων ἔλαφον εἶχεν. — 5. Ἔν τινι ναῷ Διὸς τρίκερω καὶ τετράκερω πρόβατα ἦν. — 6. Ἀριστοτέλης ἔφη, τῆς παιδείας τὰς μὲν ῥίζας εἶναι πικράς, γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς. — 7. Τρεῖς εἰσι δικασταὶ καθ' ᾅδου, οἳ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ πονηροὺς διακρίνουσιν. — 8. Δεινόν ἐστι, τοὺς χείρους τῶν βελτιόνων ἄρχειν.

VII. 1. φαίνεται. erscheinen. (über den Singularis S. oben §. IV. 1. Buttm. Schul-Gr. §. 129. 1.) — 2. οὐ κρεῖττον, ἐστὶ scil. — ἀσπάσασθαι. (infinit.) zu wählen. ἀσπάζομαι. — 3. ἔστιν ἀνδρός. es kömmt einem Manne zu. — τἀληθῆ st. τὰ ἀληθῆ. — λέγειν. infin. praes. λέγω. — 4. εἶχεν. 3. s. imperf. ἔχω. — 6. εἶναι. accus. c. infin. — 7. καθ' st. κατά. — διακρίνουσιν. 3. pl. praes. διακρίνω. — 8. χείρους. comparat. S. κακός. — ἄρχειν (acc. cum infinit.) beherrschen. ἄρχω c. genit.

VIII. 1. Ἀνάχαρσις κρεῖττον ἔλεγεν, ἕνα φίλον ἔχειν πολλοῦ ἄξιον, ἢ πολλοὺς μηδενὸς ἀξίους. — 2. Ἡ μυῖα ἑξάπους οὖσα, τοῖς μὲν τέσσαρσι βαδίζει μόνοις, τοῖς δὲ προσθίοις δυσὶ ὡς χερσὶ χρῆται. — 3. Πύῤῥος ἐν Ἰταλίᾳ ἐπολέμησεν ἔτη δύο καὶ μῆνας τέσσαρας. — 4. Φιλήμων ὁ κωμικὸς ἔγραψε δράματα ἑπτὰ καὶ ἐννενήκοντα, βιώσας ἔτη ἐννέα καὶ ἐννενήκοντα. — 5. Ἄννων, ὁ πρεσβύτερος, ἐκ τῆς Λιβύης ἐπέρασε μεγάλην δύναμιν εἰς Σικελίαν, πεζῶν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους,

ἐλέφαντας δὲ ἑξήκοντα. — 6. Τοὺς Σῆρας ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν, καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος.

VIII. 1. ἔλεγεν (3. s. imperf. λέγω) κρεῖττον. (εἶναι scil.) es sey besser. — 2. ὤν, οὖσα, ὄν. partic. praes. εἰμί. welche ist. — βαδίζει. 3. s. praes. βαδίζω. — χρῆται. (3. s. praes. χράομαι) bedient sie sich. — 3. ἐπολέμησεν. führte Krieg. πολεμέω. — 4. ἔγραψε. hat geschrieben. γράφω. — βιώσας. gelebt habend. statt, während eines Lebens. βιόω. — 5. ἐπέρασε. setzte über. περάω. — 6. ἱστοροῦσι. (3. pl. praes. ἱστορέω.) man erzählt τοὺς Σῆρας dafs die Serer ζῆν (infin. ζάω) leben. — βιοῦν. infin. βιόω. — λόγος, ἐστὶ sc. es ist die Sage, mit dem acc. c. infinit.

IX. 1. Ἀργανθώνιος, ὁ Ταρτησσίων βασιλεύς, πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶσαι λέγεται. — 2. Κτησίβιος συγγραφεὺς ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν. — 3. Ὁ Πλάτων ἐτελεύτησε τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, βιοὺς ἔτος ἓν πρὸς τοῖς ὀγδοήκοντα. — 4. Σιλουΐου ἑνὸς δέοντα τριάκοντα ἔτη βασιλεύσαντος, Αἰνείας, υἱὸς αὐτοῦ, ἑνὶ πλείω τριάκοντα ἐτῶν τὴν δυναστείαν εἶχεν. — 5. Οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Ἀθηναίοις βοηθήσοντες ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ τοσαύταις νυξὶ διακόσια καὶ χίλια στάδια διῆλθον.

IX. 1. λέγεται (3. s. praes. pass. λέγω) wird gesagt (st. soll) βιῶσαι (infin. βιόω) gelebt haben. — 2. ἐτῶν. Genit. der Beschaffenheit. Buttm. Schul-Gr. §. 132. 3. 4. — ἐτελεύτησεν. starb. τελευ-

τάω. — 3. βιοὺς. (partic. βιόω.) nachdem er gelebt hatte. — 4. ἔτη δέοντα (partic. δέων von δέω c. genit.) an welchen fehlte ἑνός. eines, d. i. weniger eins. — βασιλεύσαντος. (βασιλεύσας partic. von βασιλεύω) nachdem er regiert hatte. — Verb. εἶχε (imperf. 3. s. ἔχω) τὴν δυνάστ. (ἔτει) ἑνὶ πλείω. um ein Jahr mehr, länger, als... — 5. βοηθήσοντες (βοηθήσων. partic. fut. βοηθέω.) um Beystand zu leisten. — διῆλθον. legten zurück. διέρχομαι.

VII.

Pronomina.

I. 1. Δημήτριός τις εἶπε τῷ Νέρωνι· σὺ μὲν ἀπειλεῖς ἐμοὶ τὸν θάνατον, σοὶ δὲ ἡ φύσις. — 2. Διδύμων ἀδελφῶν εἷς ἐτελεύτησε· σχολαστικὸς οὖν ἀπαντήσας τῷ ζῶντι, ἠρώτα· σὺ ἀπέθανες ἢ ὁ ἀδελφός σου; — 3. Τί τοῦτ' ἐστίν, ὦ γύναι, ὅτι ἐμὲ ἀπολιποῦσα ἄστυδε θαμίζεις; οὐκ ἔστι τοῦτο σωφρονεῖν· οὐχ οὕτω δέ σε ὁ πατήρ σου ἐμοὶ εἰς γάμον παρέδωκεν.

I. 1. εἶπε. sagte. — ἀπειλεῖς. 2. s. praes. ἀπειλέω. — σοὶ δὲ ἡ φύσις, ἀπειλεῖ αὐτὸν sc. — 2. ἐτελεύτησε. starb. τελευτάω. — ἀπαντήσας. welcher begegnete. ἀπαντάω. — ζῶντι. (partic. ζάω) dem Lebenden. — ἠρώτα. 3. s. imperf. ἐρωτάω. — ἀπέθανες. bist du gestorben. ἀποθνήσκω. — 3. τοῦτ' st. τοῦτο. — ἀπολιπὼν, ἀπολιποῦσα, όν. (partic. ἀπολείπω) verlassend. — θαμίζεις. 2. s. praes. θαμίζω. — Verb. τοῦτο οὐκ ἔστι ist (st. bedeutet) σωφρονεῖν. infin. praes. σωφρονέω. — οὐχ οὕτω. nicht auf diese Bedingung (daſs du so etwas thun solltest). — παρέδωκεν. hat übergeben. παραδίδωμι.

II. 1. Σχολαστικὸς ἀπορῶν, τὰ βιβλία

αὐτοῦ ἐπίπρασκε, καὶ γράφων πρὸς τὸν πατέρα ἔλεγε· σύγχαιρε ἡμῖν, πάτερ· ἤδη γὰρ ἡμᾶς τὰ βιβλία τρέφει. — 2. Ἐν Λάτμῳ τῆς Καρίας σκόρπιοι εἶναι λέγονται, οἳ τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίουσιν εἰς θάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῇ. — 3. Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται καὶ πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς.

II. 1. ἀπορῶν. (partic. praes. ἀπορέω) welcher in Verlegenheit war. — ἐπίπρασκε. 3. s. imperf. πιπράσκω. — γράφων. part. praes. γράφω. — ἔλεγε. 3. s. imperf. λέγω. — σύγχαιρε. (imperat. συγχαίρω) freue dich mit. — τρέφει. 3. s. praes. τρέφω. — 2. λέγονται εἶναι. sollen seyn (wie *esse dicuntur.*) — παίουσιν. 3. pl. praes. παίω. — 3. ἀγαπῶσι. 3. pl. praes. ἀγαπάω.

III. 1. Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, τί ἐστὶ πολέμιον ἀνθρώποις; αὐτοί, ἔφη, ἑαυτοῖς. — 2. Ὁ Ζεὺς τὴν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς. — 3. Οὐδεὶς ἐλεύθερος ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν. — 4. Νόμος οὗτος Περσικός, ὅταν εἰς ἀγροὺς ἐλαύνῃ ὁ βασιλεύς, πάντες Πέρσαι, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστος, δῶρα αὐτῷ προσκομίζουσιν. — 5. Σχολαστικὸς οἰκίαν πωλῶν, λίθον ἀπ᾽ αὐτῆς εἰς δεῖγμα περιέφερε. — 6. Κριτὴς ὤν, ἀεὶ ταὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν γίγνωσκε, οὐδὲν πρὸς χάριν ποιῶν. — 7. Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ. — 8. Βούλου ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνον. — 9. Πάντων μάλιστα σαυτὸν αἰσχύνου.

III. 1. ἐρωτηθεὶς (partic. ἐρωτάω) befragt. — 2. ἔφυσεν. erzeugte. φύω. — 3. κρατῶν. partic. praes. κρατέω. — 4. περσικός, ἐστι scil. — ἐλαύνῃ.

3. s. praes. conj. ἐλαύνω. — Verbinde: ἕκαστος κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν. *pro sua quisque facultate.* — προςκομίζουσιν. 3. plur. praes. προςκομίζω. — 5. πωλῶν. part. praes. πωλέω. — εἰς δεῖγμα. als Probe. — περιέφερε. 3. s. imperf. περιφέρω. — 6. ὤν (partic. praes. εἰμί.) wenn du bist. — ταὐτὰ st. τὰ αὐτά. — γίγνωσκε (imperat. γιγνώσκω) erkenne. — ποιῶν. part. praes. ποιέω. — 7. ἐπιμελοῦ (imperat. ἐπιμελέομαι. c. genit.) sorge. — 8. βούλου (imperat. βούλομαι) wolle. — ἀρέσκειν. infin. praes. ἀρέσκω. — 9. Verbinde: αἰσχύνου (imperat. αἰσχύνομαι) scheue σαυτὸν μάλιστα πάντων von allen.

VIII.
Regelmäſsiges Zeitwort auf ω.

a. Activum.

I. 1. Οἱ πονηροὶ εἰς τὸ κέρδος μόνον ἀποβλέπουσιν. — 2. Ὅστις μὴ κολάζει τὰ πάθη, αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν κολάζεται. — 3. Πᾶσα δύναμις καὶ πᾶς πλοῦτος ὑπείκει τῇ ἀρετῇ. — 4 Ὅταν τινὰ θέλωσιν οἱ θεοὶ σώζεσθαι, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνασπῶσι βαράθρων. — 5. Οὐδὲν τῆς εὐμορφίας ὄφελος, ὅταν τις μὴ φρένας ἔχῃ. — 6. Εὖ θνήσκοις, ὅταν σοὶ τὸ χρεὼν ἔλθῃ. — 7. Τήρης, ὁ βασιλεύς, ἔλεγεν, ὁπότε σχολάζοι καὶ μὴ στρατεύοιτο, τῶν ἱπποκόμων οἴεσθαι μηδὲν διαφέρειν. — 8. Ἀγησίλαος ἐρωτηθείς, πῶς ἄν τις μάλιστα παρ' ἀνθρώποις εὐδοκιμοίη, εἰ λέγοι, εἶπε, τὰ ἄριστα, πράττοι δὲ τὰ κάλλιστα. — 9. Ἆγις ἐρωτηθείς, πῶς ἄν τις ἐλεύθερος διαμένοι, θανάτου καταφρονῶν, ἔφη.

I. 1. Verbinde: οἱ πονηροὶ ἀποβλ. (ἀποβλέπω) μόνον

εἰς (auf) τὸ κέρδος. — 2. κολάζεται. 3. s. praes. pass. — 4. σώζεσθαι. infin. σώζω. — Verb. ἀνασπῶσι (ἀνασπάω) αὐτὸν καὶ sogar ἐξ αὐτ. βαρ. — 5. Verbinde: οὐδὲν ὄφελος, ἐστὶ sc. kein Nutzen ist (kömmt) von der Schönheit. — 6. ἔλθῃ. kömmt. ἔρχομαι. — 7. στρατεύοιτο (optat. praes. med.) στρατεύομαι. — οἴεσθαι (infin. οἴομαι) glaube er. — μηδὲν. in nichts. — διαφέρειν (cum genit.) τῶν ἱπποκόμων. — 8. ἐρωτηθεὶς. befragt. ἐρωτάω. — Verbinde: εὐδοκιμοίη (εὐδοκιμοῖ. 3. s. praes. optat. εὐδοκιμέω) ἄν. — 9. καταφρονῶν (partic. praes. καταφρονέω) wenn er verachtet θανάτου.

II. 1. Θάπτουσιν οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς νεκροὺς ταριχεύοντες, Ῥωμαῖοι δὲ καίοντες. — 2. Ἄνθρωποι τὸν θάνατον φεύγοντες, διώκουσιν. — 3. Φίλιππος τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζε τοῖς Ἑρμαῖς, στόμα μόνον ἔχουσιν.

II. 1. ταριχεύοντες. denke αὐτοὺς hinzu; so wie 2. αὐτὸν zu διώκουσιν. — 3. ἔχουσιν. partic. praes. st. οἳ ἔχουσιν. (An den sogenannten Hermen war, aufser dem oft nur roh gearbeiteten Kopfe, kein Glied des Leibes ausgedrückt.)

III. 1. Διονύσιος ὁ Σικελὸς περὶ τὴν ἰατρικὴν ἐσπούδασε, καὶ αὐτὸς ἰᾶτο, καὶ ἔτεμνε, καὶ ἔκαιε, καὶ τὰ λοιπά — 2. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ἐστασιαζέτην ἔτι παῖδε ὄντε. — 3. Θησεὺς τὴν Ἀριάδνην ἐν Νάξῳ κατέλιπε καὶ ἐξέπλευσε· Διόνυσος δὲ αὐτὴν ἀπήγαγεν. — 4. Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν. — 5. Ἐπρώτευσεν ἡ Λακεδαίμων τῆς Ἑλλάδος εὐνομίᾳ καὶ δόξῃ χρόνον ἐτῶν πεντακοσίων, τοῖς Λυκούργου χρωμένη νόμοις.

III. 1. ἰᾶτο. 3. s. praes. med. ἰάομαι. — καὶ τὰ λοιπὰ (ἐποίει scil.) wie das Lat. *et cetera.* — 2. ἐστασιαζέτην. στασιάζω. — ἔτι παῖδε ὄντε. noch Knaben seyend, d. i. schon als Knaben. — 3. κατέλιπε. καταλείπω. — ἐξέπλευσε. ἐκπλέω. — ἀπήγαγε. ἀπάγω. Ueber das Augment s. Buttm. gr. Gr. §. 84. Anm. 3. — 5. τῆς Ἑλλάδος. der Genit. wird von ἐπρώτευσε regiert. — χρόνον. während einer Zeit. Buttm. Schul-Gr. §. 131. 8. — χρωμένη (χράομαι mit dem Dativ.) partic. praes. sich bedienend st. so lange es sich bediente.

IV. 1. Ὁ Διογένης ἔλεγεν, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι κύνες τοὺς ἐχθροὺς δάκνουσιν, ἐγὼ δὲ τοὺς φίλους, ἵνα σώσω. — 2. Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς, κοινὴ γὰρ ἡ τύχη, καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον. — 3. Κἂν μόνος ᾖς, φαῦλον μήτε λέξῃς, μήτε ἐργάσῃ μηδέν. — 4. Αἰδοῦς παρὰ πᾶσιν ἄξιος ἔσῃ, ἐὰν πρῶτον ἄρξῃς σαυτὸν αἰδεῖσθαι.

IV. 1. οἱ μὲν ἄλλοι κύνες. der Philosoph Diogenes führte den Beynahmen κύων. S. II. Curs. II. 17. — ὅτι, steht im Anfange einer directen Rede überflüssig. — σώσω. σώζω. — 3. κἂν st. καὶ ἐάν. Buttm. Schul-Gr. §. 28. Anm. 1. — ᾖς. 2. s. praes. conj. εἰμί. — ἐργάσῃ. ἐργάζομαι. — μήτε . . μηδέν. st. τί. S. oben IV. 1. 7. Buttm. Schul-Gr. §. 149. 6. — 4. Verb. ἔσῃ (2. s. futur. εἰμί.) ἄξιος αἰδοῦς παρὰ πᾶσιν. — ἄρξῃς. ἄρχω — αἰδεῖσθαι. αἰδέομαι.

V. 1. Ἀδύνατον ἄνευ τῆς τῶν οὐρανίων θεωρίας γεωγραφῆσαι. — 2. Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥᾴδιον. — 3. Διογένης λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας, ἄνθρωπον, φησί, ζητῶ. — 4. Οἱ Λάκωνες τὴν τῆς παλαιᾶς διαίτης σκληρότητα καταλύσαντες, ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν. — 5. Ὁ Θησεὺς

μετὰ τὴν Αἰγέως τελευτὴν συνοικίσας τοὺς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦντας εἰς ἓν ἄστυ, ἕνα δῆμον ἀπέφηνεν.

V. 1. ἀδύνατον, ἐστὶ scil. — 2. τὸ ποιεῖν und τὸ κελεῦσαι, infinitivi als Subjecte. Buttm. Schul-Gr. §. 141. 5. — 3. μεθ' st. μετά. Buttm. Schul-Gr. §. 29. 2. — ἅψας. ἅπτω. — §. 4. τὴν τῆς. Buttm. Schul-Gr. §. 125. 2. — καταλύσαντες (καταλύω). nachdem sie aufgehoben hatten. — ἐξώκειλαν. ἐξοκέλλω. — 5. συνοικίσας. συνοικίζω. — τοὺς κατοικοῦντας. (κατοικέω) die Bewohner. — ἀπέφηνε. ἀποφαίνω.

VI. 1. Τὸ καλῶς ἀποθανεῖν ἴδιον τοῖς ἀγαθοῖς ἡ φύσις ἀπένειμεν. — 2. Οὐπώποτε ἐγὼ κατὰ τὴν Ἀττικὴν ὑπέμεινα τοσοῦτον χειμῶνα. — 3. Ἐξ οὗ φιλοσοφεῖν ἐπενόησας, σεμνός τις ἐγένου καὶ τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ τοὺς κροτάφους ἐπῆρας. — 4. Ἄρτι μοι τὴν ἅλω διακαθήραντι ὁ δεσπότης ἐπέστη καὶ ἐπῄνει τὴν φιλεργίαν. — 5. Κάδμος ἀποκτείνει δράκοντα, τῆς Ἀρείας κρήνης φύλακα, καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ σπείρει· τούτων δὲ σπαρέντων, ἀνέτειλαν ἐκ γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι. — 6. Ἀφροσύνης ἐστὶ τὸ κρῖναι κακῶς τὰ πράγματα. — 7. Οὔτε πῦρ ἱματίῳ περιστεῖλαι δυνατόν, οὔτε αἰσχρὸν ἁμάρτημα χρόνῳ.

VI. 1. Verbinde: ἡ φύσις ἀπένειμεν (ἀπονέμω) τοῖς ἀγαθοῖς τὸ καλῶς ἀποθανεῖν (ἀποθνήσκω) ἴδιον als etwas eigenthümliches. — 2. ὑπέμεινα. ὑπομένω. — 3. ἐξ οὗ (χρόνου scil.) seitdem. — ἐπενόησας, ἐπινοέω. — σεμνός τις ἐγένου (γίγνομαι) bist du stolz geworden. (τὶς kann hier nicht übersetzt werden.) — ἐπῆρας. ἐπαίρω. — 4. δια-

καθήραντι. (partic. διακαθήρας) διακαθαίρω. — ἐπέστη. 3. s. aor. 2. ἐφίστημι. — ἐπήνει. ἐπαινέω. — τὴν φιλεργίαν, μου oder ἐμὴν sc. — 5. τούτων σπαρέντων (σπαρεὶς partic. aor. pass. σπείρω) als diese gesäet waren. genitivi absoluti. — ἀνέτειλαν. ἀνατέλλω. — 6. Verbinde: τὸ κρῖναι κακῶς τὰ πρ. ἀφροσύνης ἐστί. zeigt Unverstand. Buttm. Schul-Gr. §. 132. Anm. 4. — 7. περιστεῖλαι. περιστέλλω.

VII. 1. Σχολαστικὸς μαθὼν ὅτι ὁ κόραξ ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη ζῇ, ἀγοράσας κόρακα εἰς ἀπόπειραν ἔτρεφεν. — 2. Φιλεῖ τῷ κάμνοντι συγκάμνειν θεός. — 3. Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν. — 4. Ὁ Ἡρακλῆς τὸ ῥόπαλον, ὃ ἐφόρει, αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας. — 5. Δημοσθένους εἰπόντος πρὸς τὸν Φωκίωνα, ἀποκτενοῦσί σε Ἀθηναῖοι, ἐὰν μανῶσι, ναί, εἶπεν, ἐμὲ μέν, ἐὰν μανῶσι, σὲ δέ, ἐὰν σωφρονῶσιν.

VII. 1. μαθών. μανθάνω. — ζῇ. ζάω. — 2. Verbinde: θεὸς φιλεῖ (liebt, pflegt) συγκάμνειν zu helfen τῷ κάμνοντι. — 3. μὴ καμὼν st. εἰ μὴ κάμοις. — οὐ δύναιο. (2. s. praes. opt. δύναμαι) ἄν. mildere Form der Verneinung; dem Sinne nach soviel als οὐ δυνήσῃ. — 4. ἔτεμε. τέμνω. — 5. Δημοσθένους εἰπόντος. als Demosthenes sagte. genit. absoluti. — ἀποκτενοῦσι. ἀποκτείνω. — μανῶσι. (3. pl. aor. 2. conj. pass.) μαίνομαι.

VIII. 1. Πλάτων λοιδορούμενος ὑπό τινος, λέγε, ἔφη, κακῶς, ἐπεὶ καλῶς οὐ μεμάθηκας. — 2. Ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ὑποτέταχε τῷ διοικοῦντι τὰ ὅλα, καθάπερ οἱ ἀγαθοὶ πολῖται τῷ νόμῳ τῆς πόλεως. — 3. Τὸν εὐτυχοῦντα χρὴ σοφὸν πεφυκέναι. — 4. Σχολαστικὸς κατ᾽ ὄναρ δο-

κῶν ἧλον πεπατηκέναι, τὸν πόδα ὕπαρ περιεδήσατο· ἕτερος δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, ἔφη, διὰ τί γὰρ ἀνυπόδητος καθεύδεις; — 5. Βίων ὁ σοφιστὴς ἰδὼν φθονερὸν σφόδρα κεκυφότα, εἶπεν· ἢ τούτῳ μέγα κακὸν συμβέβηκεν, ἢ ἄλλῳ μέγα ἀγαθόν. — 6. Οἱ πρὸς τὴν δόξαν κεχηνότες σπανίως ἔνδοξοι γίγνονται. — 7. Εἰρήκασι τινες, τὸν ἥλιον λίθον εἶναι καὶ μύδρον διάπυρον. — 8. Δαίδαλος, ἀρχιτέκτων ὤν, ἐν Κρήτῃ κατεσκεύασε Λαβύρινθον, πεφευγὼς ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ φόνῳ.

VIII. 1. λοιδορούμενος. (part. praes. pass.) λοιδορέω. — καλῶς, λέγειν scil. (κακῶς λέγειν mit demselben Doppelsinne, wie schlecht sprechen, sich schlecht ausdrücken und lästern, welchen beyden Ausdrücken καλῶς λέγειν entgegensteht. — μεμάθηκας. μανθάνω. — 2. τὴν ἑαυτοῦ γνώμην. seine Meinung. Buttm. gr. Gr. §. 127. 6. — ὑποτέταχε. ὑποτάσσω. — τῷ διοικοῦντι, dem Regierer τῶν ὅλων. — 3. τὸν εὐτυχοῦντα (εὐτυχέω) der Glückliche. χρὴ mit dem Acc. wie *oportet.* — πεφυκέναι (φύω) st. εἶναι. — 4. κατ' ὄναρ δοκῶν. welcher im Traume glaubte. — πεπατηκέναι. πατέω. — περιεδήσατο. περιδέω. — μαθών. μανθάνω. — 5. ἰδών. part. von εἶδον. — συμβέβηκε. συμβαίνω. — 6. κεχηνότες. χαίνω. — 7. εἰρήκασι. ἐρέω. — Verbinde: τὸν ἥλιον εἶναι λίθον. acc. c. infin. — 8. πεφευγώς. φεύγω.

IX. 1. Ἀταλάντη ἐπεφύκει ὠκίστη τοὺς πόδας. — 2. Ἐπέπνεον οἱ ἄνεμοι, καὶ ἐπεφρίκει ὁ πόντος, καὶ ὁ ἀφρὸς τοῦ ὕδατος ἐξηνθήκει. — 3. Δημοσθένης πρὸς κλέπτην εἰπόντα, οὐκ ᾔδειν ὅτι σόν ἐστιν, ὅτι δέ, ἔφη, σὸν οὐκ ἔστιν ᾔδεις. — 4. Τῆς τῶν

παίδων τελευτῆς προςαγγελθείσης Ἀναξαγόρᾳ, εἶπεν, ᾔδειν αὐτοὺς θνητοὺς γεννήσας. — 5. Ὁ χρήσιμ' εἰδώς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδὼς σοφός.

IX. 1. ἐπεφύκει. (φύω) st. ἦν. — τοὺς πόδας. über diesen den Begriff des Adjectivi (ὠκίστη) näher bestimmenden und beschränkenden Accusativus S. Buttm. Schul-Gr. §. 131. 6. — 2. ἐπεφρίκει. φρίττω. — ἐξηνθήκει. ἐξανθέω. — 3. κλέπτην ist mit ἔφη zu verbinden. — ᾔδειν. οἶδα. — 4. τελευτῆς προςαγγελθείσης. da der Tod gemeldet worden war (auf die Nachricht). genitiv. absoluti. — Verb. ᾔδειν γεννήσας ich wuſste daſs ich sie erzeugt hatte θνητοὺς als Sterbliche. Buttm. Schul-Gr. §. 145. 4. — 5. χρήσιμ' st. χρήσιμα. — εἰδώς. οἶδα. — πόλλ' st. πολλά. Sch. Gr. §. 29. Anm. 1.

b. Medium.

I. 1. Θεόκριτος ἐρωτηθείς, διὰ τί οὐ συγγράφει, ὅτι, εἶπεν, ὡς μὲν βούλομαι, οὐ δύναμαι, ὡς δὲ δύναμαι, οὐ βούλομαι. — 2. Πάντων μάλιστα σαυτὸν αἰσχύνεο. — 3. Οὐκ ἄμισθον τὸ εὖ ποιεῖν, κἂν μὴ παραχρῆμα τῆς εὐεργεσίας ἡ ἀντίδοσις φαίνηται. — 4. Οὐ τὸ πένεσθαι αἰσχρόν, ἀλλὰ τὸ διὰ αἰσχρὰν αἰτίαν πένεσθαι, ὄνειδος. — 5. Τὸν ὀργιζόμενον νόμιζε τοῦ μαινομένου χρόνῳ διαφέρειν. — 6. Ἀντίγονος ὑποχωρῶν ποτε τοῖς πολεμίοις ἐπερχομένοις, οὐκ, ἔφη, φεύγειν, ἀλλὰ διώκειν τὸ συμφέρον ὀπίσω κείμενον. — 7. Οἱ πάλαι Ἀθηναῖοι ἁλουργῆ ἠμπείχοντο ἱμάτια, ποικίλους δὲ ἐνέδυνον χιτῶνας. — 8. Ἐρωτήσαντός τινος τὸν Ἀνταλκίδαν, πῶς ἄν τις μάλιστα ἀρέσκοι τοῖς ἀνθρώποις; εἰ ἥδιστα μέν,

ἔφη, αὐτοῖς διαλέγοιτο, ὠφελιμώτατα δὲ προςφέροιτο.

I. 1. Θεόκριτος nicht der Dichter, sondern ein Sophist und Redner. — ἐρωτηθείς. partic. aor. 1. pass. ἐρωτάω. — 2. αἰσχύνεο. ionische Form. st. αἰσχύνου. — 3. Verbinde: τὸ εὖ ποιεῖν οὐκ (ἐστιν) ἄμισθον. — κἂν st. καὶ ἐάν. — Φαίνηται. Φαίνομαι. — 4. ὄνειδος, ἐστὶ sc. — 5. Verbinde: νόμιζε τὸν ὀργιζόμ. διαφέρειν τοῦ μαινομένου τῷ χρόνῳ nur in Rücksicht auf die Dauer der Zeit. — 6. ὑποχωρῶν. ὑποχωρέω. — τὸ συμφέρον. den Vortheil. — 7. οἱ πάλαι, ὄντες sc. st. οἱ παλαιοί. Buttm. Sch. Gr. §. 125. 5. — ἠμπείχοντο. ἀμπέχω. Ueber das doppelte Augment s. Buttm. Sch. Gr. §. 86 Anm. 4. — 8. πῶς ἄν τις ἀρέσκοι. wie einer wohl gefallen möchte (πῶς τις ἀρέσκει ohne ἂν hieſse: wie gefällt einer?)

II. 1. Γεγόναμεν ἅπαξ· δὶς δ' οὐκ ἔστι γενέσθαι. — 2. Ἔοικεν ὁ βίος θεάτρῳ. — 3. Αἱ καμηλοπαρδάλεις κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα παρεμφερὲς ἔχουσι καμήλῳ, τῷ δὲ χρώματι καὶ τῇ τριχώσει παρδάλεσιν ἐοίκασι. — 4. Δεδοίκασιν αἱ μέλισσαι οὐ τοσοῦτον τὸ κρύος, ὅσον τὸν ὄμβρον. — 5. Οὐκ ἀκήκοας, ὡς οἱ τέττιγες ὄντες ἄνθρωποι τὸ παλαιόν, εἰς ὄρνιθας μετέβαλον; — 6. Ἐλπὶς ἐγρηγορότος ἐνύπνιον. — 7. Πίνδαρος εἶπε, τὰς ἐλπίδας εἶναι ἐγρηγορότων ἐνύπνια.

II. 1. γεγόναμεν und γενέσθαι von γίγνομαι. — ἔστι. (st. ἔξεστι) kann. — 2. ἔοικεν. εἴκω. — 3. Verbinde: αἱ καμηλ. ἔχουσι κύρτ. παρεμφερὲς καμήλῳ. st. τῷ τῆς καμήλου κυρτώματι. — 4. δεδοίκασι. δείδω. — τοσοῦτον . . ὅσον. so sehr . . als. — 5. ἀκήκοας. ἀκούω. über die Reduplication s. Buttm. Sch. Gr. §. 84. Anm. 1. — ὄντες. welche waren. τὸ

παλαιόν. vor Alters. — μετέβαλον. μεταβάλλω. — 6. ἐγρηγορότος. ἐγρήγορα. ich wache. Buttm. Sch. Gr. §. 114. in ἐγείρω.

III. 1. Δημώναξ ἐρωτηθείς, πότε ἤρξατο φιλοσοφεῖν, ὅτε, ἔφη, καταγιγνώσκειν ἐμαυτοῦ ἠρξάμην. — 2. Ἀρίστιππος ἔφη πρὸς τὸν ἀδελφόν, μέμνησο, ὅτι τῆς μὲν διαστάσεως σὺ ἦρξω, τῆς δὲ διαλύσεως ἐγώ. — 3. Φιλόξενος, ὁ γαστρίμαργος, ἐπιμεμφόμενος τὴν φύσιν, ηὔξατο γεράνου τὴν φάρυγγα ἔχειν. — 4. Κῦρος ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ, φίλῳ ὄντι, ἐχαρίσατο ἑπτὰ πόλεις.

III. 1. ἤρξατο. ἄρχω. — ἐμαυτοῦ wird von καταγιγνώσκειν regiert. — 2. μέμνησο. sey eingedenk. μιμνήσκω. — 3. ηὔξατο. εὔχομαι. — 4. φίλῳ ὄντι. der sein Freund war. — ἐχαρίσατο. χαρίζομαι.

IV. 1. Λόγισαι πρὸ ἔργου. — 2. Διογένης πρὸς τὸν ἐνσείσαντα αὐτῷ δοκόν, εἶτα εἰπόντα, φύλαξαι, πλήξας αὐτὸν τῇ βακτηρίᾳ, εἶπε, φύλαξαι. — 3. Τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἵους ἂν εὔξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδας. — 4. Λέγεται Ἰὼ ἡ Ἰνάχου εἰς βοῦν μεταμορφωθεῖσα, τὸν Βόσπορον νήξασθαι καὶ δοῦναι τῷ πορθμῷ τὸ ὄνομα. — 5. Σχολαστικὸς κολυμβᾷν βουλόμενος, παρὰ μικρὸν ἐπνίγη· ὤμοσεν οὖν μὴ ἅψασθαι ὕδατος, ἐὰν μὴ πρῶτον μάθῃ κολυμβᾷν. —

IV. 2. Verbinde: Διογένης εἶπε πρὸς τὸν zu einem ἐνσείσαντα δοκὸν αὐτῷ . . πλήξας αὐτὸν indem er ihm einen Schlag versetzte. — 3. περὶ

in Rücksicht auf. gegen. οἵους wie (*quales*) εὔξαιο ἂν du wünschen würdest. — 4. ἡ Ἰνάχου, θυγάτηρ scil. — μεταμορφωθεῖσα. partic. aor. 1. pass. μεταμορφόω. — νήξασθαι. νήχομαι. — δοῦναι. infin. aor. 2. δίδωμι. — παρὰ μικρὸν. beynah. — ἐπνίγη. aor. 2 pass. πνίγω. — ὤμοσεν. ὄμνυμι. — ἅψασθαι. ἅπτομαι. mit dem Genit. der Sache. — μάθῃ. μανθάνω.

V. 1. Γραῦν τινά φασι μόσχον μικρὸν ἀραμένην, καὶ τοῦτο καθ' ἡμέραν ποιοῦσαν λαθεῖν βοῦν φέρουσαν. — 2 Μίλων, ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής, ταῦρον ἀράμενος ἔφερε διὰ τοῦ σταδίου μέσου. — 3. Λεύκουλλος ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ὁ τὸν Μιθριδάτην καὶ Τιγράνην καταγωνισάμενος, πρῶτος διεκόμισεν εἰς Ἰταλίαν τὸν κέρασον.

V. 1. φασί (*dicunt*) man sagt. φημί. — ἀραμένην. αἴρω. — καθ' (κατὰ) ἡμέραν. täglich. — λαθεῖν φέρουσαν. allmählich getragen habe. (λανθάνειν mit dem Participio zeigt an, daſs die in dem Participio enthaltene Handlung unvermerkt erfolgt sey. Buttm. Sch. Gr. §. 143. Anm. 5.)

VI. 1. Ἐπειδὴ θεοὶ σωτῆρες κυμάτων καὶ κινδύνου ἐμὲ ἐξείλοντο, ἐπ' ἐργασίαν τρέψομαι, καὶ βαδιοῦμαι ἐν τῷ ἀγρῷ διατρίβων. — 2. Λεωνίδης ἀκούσας τὸν ἥλιον ἐπισκιάζεσθαι τοῖς Περσῶν τοξεύμασι, χάριεν, ἔφη, ὅτι καὶ ὑπὸ σκιᾷ μαχούμεθα. — 3. Θεόκριτος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ἀδολέσχου, ὅπου αὐτὸν αὔριον ὄψοιτο; ἔφη, ὅπου ἐγὼ σὲ οὐκ ὄψομαι.

VI. 1. ἐξείλοντο (ἐξαιρέω) κυμάτων. — τρέψομαι. τρέπω. — Verb. βαδιοῦμαι (βαδίζω. Buttm. Sch. Gr. §. 95. Anm. 7.) διατρίβων um zu leben

ἐν τῷ ἀγρῷ. — 2. χάριεν, ἐστὶ scil. — μαχούμεθα. Buttm. Sch. Gr. §. 95. Anm. 8. — 3. ὄψοιτο. ὄπτω.

c. Passivum.

I. 1. Ἐπὶ τῆς κολακείας, ὡς ἐπὶ μνήματος, αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομα τῆς φιλίας ἐπιγέγραπται. — 2. Ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν παρόντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διατετάραγμαι τὴν γνώμην, καὶ ὑπότρομός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε, καὶ ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην.

3. Εἰ τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν λελείμμεθα,
Ἡ δ' εὐγένεια καὶ τὸ γενναῖον μένει.

I. 1. αὐτὸ μόνον. nur allein, einzig und allein. — 2. παρόντων. partic. παρὼν von πάρειμι. — τὴν γνώμην. der zu dem Verbo gesetzte Accusativus beschränkt den Begriff desselben, indem es ihn auf einen bestimmten Theil des Subjectes bezieht. Buttm. Sch. Gr. §. 131. 6. — ἔοικε. εἴκω. — διατετάραγμαι. διαταράσσω. — ἐπιλέλησμαι. ἐπιλήθομαι. — παρεσκευασάμην. παρασκευάζω. — 3. λελείμμεθα (λείπω) wenn wir Mangel haben, wenn es uns fehlt. — δὲ (hebt den Nachsatz nach εἰ heraus) doch.

II. 1. Οὐδεμία ἔτι τῶν πόλεων ἀκέραιός ἐστιν, ἥτις οὐχ ὁμόρους ἔχει τοὺς κακῶς ποιήσοντας, ὡς τετμῆσθαι μὲν τὰς χώρας, πεπορθῆσθαι δὲ τὰς πόλεις, ἀναστάτους δὲ γεγενῆσθαι τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους, ἀνεστράφθαι δὲ τὰς πολιτείας, καὶ καταλελύσθαι τοὺς νόμους. — 2. Ἄνθρωπος ὤν, μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης. — 3. Μέμνησο ὅτι θνητὸς εἶς. — 4. Εὐριπίδης ἐν Μακεδονίᾳ τέθαπται.

II. 1. Verbinde: ἥτις οὐκ ἔχει τοὺς κακ. ποιήσοντας Leute, die ihr Böses thun wollen ὁμόρους zu Nachbarn. — τετμῆσθαι. τέμνω. — πεπορθῆσθαι. πορθέω. — γεγενῆσθαι. γίγνομαι. — ἀνεστράφθαι. ἀναστρέφω. — 2. ὤν. da du bist. — μέμνησο (μιμνήσκω) c. genitivo. — 4. τέθαπται. θάπτω.

III. 1. Ὁ Σαρδανάπαλλος ἐκεῖνος, ὁ τὸ σῶμα ἐντετριμμένος, καὶ τὴν χαίτην διαπεπλεγμένος, καὶ ἐν πορφυρίσι κατορωρυγμένος, καὶ ἐν βασιλείοις κατακεκλεισμένος, οὐδὲν ἄλλο ἐδίωκεν ἢ εὐδαιμονίαν καὶ ἡδονήν. — 2. Οἱ Πυθαγορικοὶ ἔλεγον, ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι τὰς ἀνθρώπων ψυχὰς τιμωρίας χάριν. — 3. Τυφών, Γῆς υἱὸς καὶ Ταρτάρου, μεμιγμένην εἶχε φύσιν ἀνδρὸς καὶ θηρίου.

III. 1. ἐντετριμμένος. ἐντρίβω. — διαπεπλεγμένος. διαπλέκω. Ueber die beschränkenden Accusativen τὸ σῶμα und τὴν χαίτην s. zu I. 2. Sch. Gr. §. 131. 6. — κατορωρυγμένος. κατορύσσω. — 3. ἐνδεδέσθαι. ἐνδέω. — 3. μεμιγμένην. μίγνυμι.

IV. 1. Τοῦ μὲν ἀνθρώπου ἡ καρδία τῷ μαζῷ τῷ λαιῷ προσήρτηται, τοῖς δὲ ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ τῷ στήθει προσπέπλασται. — 2. Ῥωμαίων αἱ πολλαὶ γυναῖκες τὰ αὐτὰ ὑποδήματα φορεῖν τοῖς ἀνδράσιν εἰθισμέναι εἰσίν. — 3. Σοφοκλῆς μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ἔτι παῖς ὤν, περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσεν. — 4. Διογένης ἰδών ποτε γυναῖκας ἀπ' ἐλαίας ἀπηγχονισμένας, εἴθε γάρ, ἔφη, πάντα τὰ δένδρα τοιοῦτον καρπὸν ἤνεγκεν. — 5. Οἱ περὶ τὸν

Θεμιστοκλέα Ἕλληνες διεσπαρμένοις τοῖς Πέρσαις συνεπλέκοντο. — 6. Τὸ εἱμαρμένον διαφυγεῖν ἀδύνατον. — 7. Ζήνων δοῦλον ἐμαστίγου ἐπὶ κλοπῇ· τοῦ δὲ εἰπόντος· εἵμαρτό μοι κλέψαι· καὶ δαρῆναι, Ζήνων ἔφη. — 8. Ἐν τοῖς Δράκοντος νόμοις μία ἅπασιν ὥριστο τοῖς ἁμαρτάνουσι ζημία, θάνατος. — 9. Οἱ Γίγαντες ἠκόντιζον εἰς οὐρανὸν πέτρας καὶ δρῦς ἡμμένας.

IV. 1. προσήρτηται. προσαρτάω. — προσπέπλασται. προσπλάττω. — 2. Verbinde: αἱ πολλαὶ die gemeinen γυναῖκες Ῥωμ. εἰθισμέναι εἰσὶν (ἐθίζω) φορεῖν ὑποδήματα τὰ αὐτὰ von derselben Art τοῖς ἀνδράσιν wie die Männer. Ueber den Dativus bey αὐτὸς s. Buttm. Sch. Gr. §. 133. 2. 2. — 3. ἔτι παῖς ὤν. noch Knabe. — ἀληλιμμένος. ἀλείφω. — 4. ἀπηγχονισμένας. ἀπαγχονίζω. — ἤνεγκεν. φέρω. — 5. διεσπαρμένοις. διασπείρω. — 6. εἱμαρμένον. μείρομαι. τὸ εἱμαρμένον als Substantivum. — διαφυγεῖν. διαφεύγω. — 7. ἐμαστίγου. μαστιγόω. — τοῦ δὲ εἰπόντος. als dieser sagte. genit. absolut. — εἵμαρτο. μείρομαι. [Zeno behauptete, daſs sich Alles zu Folge einer unbedingten Nothwendigkeit ereigne. Auf diese Behauptung beruft sich hier der Sclave.] — δαρῆναι (δείρω), εἵμαρτό σοι scil. — 8. ὥριστο. ὁρίζω. — 9. ἡμμένας. ἅπτω.

V. 1. Πυθαγόρας πρῶτον ἑαυτὸν φιλόσοφον ὠνόμασεν· οἱ δὲ παλαιότεροι σοφοὶ ὠνομάσθησαν. — 2. Πυθαγόρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὤφθη ἐν Μεταποντίῳ καὶ ἐν Κρότωνι. — 3. Οἱ εὐεργέται τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτων τιμῶν ἠξιώθησαν. — 4. Ἦν Ἀθηναίοις ποτὲ πάτριον,

ἡγεῖσθαι τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῖς τυράννοις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀνταγωνίζεσθαι. Οὗτος ὁ νόμος ἤρξατο μὲν ἀπὸ Μιλτιάδου, ἤκμασε δὲ ἐπὶ Θεμιστοκλέους, κατέβη δὲ εἰς Κίμωνα, ἐφυλάχθη δὲ ὑπὸ Περικλέους, καὶ ἐθαυμάσθη ὑπὸ Ἀλκιβιάδου. — 5. Πτολεμαῖος, ὁ Μακεδονίας βασιλεύς, ὑπὸ Γαλατῶν ἐσφάγη, καὶ πᾶσα ἡ Μακεδονικὴ δύναμις κατεκόπη καὶ διεφθάρη. — 6. Δοῦρις ὁ Σάμιός φησι, Πολυσπέρχοντα, τὸν Μακεδόνων στρατηγόν, εἰ μεθυσθείη, καίτοι πρεσβύτερον ὄντα, ἐν δείπνῳ ὀρχεῖσθαι. — 7. Αἱ τιθῆναι ἐμπτύουσι τοῖς παιδίοις, ὡς μὴ βασκανθῶσιν.

V. 1. ὠνόμασεν. ὀνομάζω. — 2. τῆς αὐτῆς ἡμέρας. an demselben Tage. — ὤφθη. ὄπτω. 3. ἠξιώθησαν. ἀξιόω mit dem Genit. — 4. ἡγεῖσθαι. ἡγέομαι. [die Athener standen eine Zeitlang an der Spitze des hellenischen Völkervereins]. — ἤρξατο. ἄρχω. — ἤκμασε. ἀκμάζω. — κατέβη. καταβαίνω. — ἐφυλάχθη. φυλάττω. — ἐθαυμάσθη. θαυμάζω. — 5. ἐσφάγη. σφάττω. — κατεκόπη. κατακόπτω. — διεφθάρη. διαφθείρω. — 6. μεθυσθείη. μεθύσκομαι. — 7. βασκανθῶσιν. βασκαίνω.

VI. 1. Νέος ὢν ὁ Πλάτων οὕτως ἦν αἰδήμων καὶ κόσμιος, ὥστε μηδέποτε ὀφθῆναι γελῶν ὑπεράγαν. — 2. Λόγος τίς ἐστί, Ῥοδίους ὑσθῆναι χρυσῷ, χρυσῆν ἐπ' αὐτοὺς τοῦ Διὸς νεφέλην ῥήξαντος. — 3. Ἡρόδοτος λέγει, ἐπὶ Ἄτυος διὰ λιμὸν εὑρεθῆναι τὰς παιδιάς. — 4. Ἀριάδνην οἱ μὲν φασὶν ἀπάγξασθαι ἀπολειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θησέως, οἱ δὲ εἰς Νάξον κομισθεῖσαν Διονύσῳ γαμηθῆναι. — 5. Ἡρακλῆς ἐν Θήβαις τραφεὶς

καὶ παιδευθεὶς καὶ μάλιστα ἐν τοῖς γυμνασίοις διαπονηθεὶς περιβόητος ἐγένετο. — 6. Ἀπόλλων καταδικασθεὶς ἐπὶ τῷ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ κἀξοστρακισθεὶς διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατεπέμφθη ἐς γῆν, καὶ ἐθήτευσεν ἐν Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι. — 7. Πόνου μεταλλαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς.

VI. 1. νέος ὤν. in seiner Jugend. — ὀφθῆναι. ὅπτω. — 2. ὑσθῆναι. ὕω. — Verbinde: τοῦ Διὸς ῥήξαντος (ῥήγνυμι. genit. absol. mit indem aufzulösen) νεφέλην χρυσῆν ἐπ' αὐτούς. — 3. εὑρεθῆναι. εὑρίσκω. — 4. ἀπάγξασθαι. ἀπάγχω ἀπολειφθεῖσαν. ἀπολείπω. κομισθεῖσαν. κομίζω. γαμηθῆναι. γαμέω. — 5. τραφείς. τρέφω. — ἐγένετο. γίγνομαι. — 6. κἀξοστρακισθείς. st. καὶ ἐξοστρακισθείς. — 7. μεταλλαχθέντος (μεταλλάσσω) πόνου. genitivi absol. mit wenn aufzulösen.

VII. 1. Ὃ μέλλεις πράττειν, μὴ πρόλεγε· ἀποτυχὼν γὰρ γελασθήσῃ. — 2. Βασιλεὺς ὤν, σκόπει, ὅπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς τιμὰς ἕξουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι μηδὲν ἀδικηθήσονται. — 3. Αἰδοῦ σαυτόν, καὶ ἄλλον οὐκ αἰσχυνθήσῃ. — 4. Ἅπαντα δόκει ποιεῖν ὡς μηδένα λήσων· καὶ γὰρ ἐὰν παραυτίκα κρύψῃς, ὕστερον ὀφθήσῃ.

VII. 1. ὃ μέλλεις. was du willens bist. ἀποτυχών. ἀποτυγχάνω. γελασθήσῃ. γελάω. — 2. σκόπει. so sieh darauf. — μηδέν. nachdrücklicher als μή. in keinem Stücke. ἀδικηθήσονται. ἀδικέω. — 3. αἰδοῦ. αἰδέομαι. — 4. ὡς. als ob. — κρύψῃς. τοῦτο sc. das was du thust. ὀφθήσῃ. ὅπτω.

VIII. 1. Ὕλας ὁ Θειοδάμαντος παῖς, ἐν

Μυσία ἀ π ο σ τ α λ ε ὶ ς ὑδρεύσασθαι, διὰ κάλλος ὑπὸ Νυμφῶν ἡ ρ π ά γ η. — 2. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιός, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν ἀ π ε π ν ί γ η. — 3. Ἥφαιστος ἐ ῤ ῥ ί φ η ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ, ὅθεν χωλὸς ἐγένετο. — 4. Σχολαστικὸς ἰατρῷ συναντήσας, ἐ κ ρ ύ β η· πυθομένου δέ τινος τὴν αἰτίαν, ἔφη, καιρὸν ἔχω μὴ ἀσθενήσας, καὶ αἰσχύνομαι εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τοῦ ἰατροῦ. — 5. Λέγεται, τὸν Κινέαν, ἐπεὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρετὴν κατενόησε, τῷ Πύῤῥῳ εἰπεῖν, ὡς ἡ σύγκλητος αὐτῷ βασιλέων πολλῶν συνέδριον φ α ν ε ί η. — 6. Συγκρινομένων τῶν τριῶν ἠπείρων πρὸς ἀλλήλας, μεγίστη μὲν φ α ν ε ί η ἂν ἡ Ἀσία, εἶτα ἡ Λιβύη, τελευταῖα δὲ ἡ Εὐρώπη.

VIII. 1. ἀ π ο σ τ α λ ε ί ς. ἀποστέλλω. — ἡ ρ π ά γ η. ἁρπάζω. — 2. κ α τ α π ι ώ ν. καταπίνω. — 3. ἐ ῤ ῥ ί φ η. ῥίπτω. — ἐ γ έ ν ε τ ο. γίγνομαι. — 4. σ υ ν α ν τ ή σ α ς. συναντάω. ἐ κ ρ ύ β η. κρύπτω. π υ θ ο μ έ ν ο υ (πυνθάνομαι) τ ι ν ό ς, genitivi absol. mit **als** aufzulösen. κ α ι ρ ὸ ν ἔ χ ω μ ὴ ἀ σ θ ε ν ή σ α ς. st. χρόνον ἔχει ὅτε οὐκ ἠσθένησα. **ich bin seit geraumer Zeit nicht krank gewesen.** ἐ λ θ ε ῖ ν. ἔρχομαι. — 5. Verb. λ έ γ ε τ α ι **man erzählt** τὸν Κινέαν εἰπεῖν τῷ Πύῤῥῳ, ἐπεί. . . In der Uebersetzung stelle man die Worte, als ob es hieſse: ἐπεὶ Κινέας τὴν τῶν Ῥωμ. ἀρετὴν κατενόησεν, αὐτὸν εἰπεῖν. — φ α ν ε ί η. (ἐφάνην) φαίνομαι. — 6. συγκρινομένων τῶν τρ. ἠπείρων. genitivi absol. mit **wenn** aufzulösen. φ α ν ε ί η ἂ ν **so möchte erscheinen** μεγίστη, **als der gröſste.**

IX.

Zusammengezogene Zeitwörter.

a. Activum.

I. 1. Ὁ φ θ ο ν έ ω ν ἑαυτὸν ὡς ἐχθρὸν

λυπέει. — 2. Ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε. — 3. Θάρσος σὺν λόγῳ αἴνεε, τὸ δὲ μετὰ ἀλογίης ἀποστύγεε. — 4. Πολλοὶ δοκέοντες ἑαυτοὺς φιλέειν, οὐκ ἀληθῶς φιλέουσιν. — 5. Μηδενὶ φθόνει. — 6. Νόει, καὶ τότε πράττε.

I. 1. Verbinde: λυπέει ἑαυτόν. [Die Sätze 1—4. in diesem §. sind aus ionischen Schriftstellern, weſshalb die Zeitwörter, welche die gewöhnliche Sprache zusammenzieht, hier aufgelöst erscheinen.] — 3. θάρσος σὺν λόγῳ. mit Vernunft gepaarte Kühnheit. μετὰ ἀλογίης (st. ἀλογίας.) soviel als ἄλογον. — 6. νόει. st. πράττε νοήσας πάρος.

II. 1. Ἡ Φωκίωνος γυνὴ ἐρωτηθεῖσα, διὰ τί μόνη τῶν ἄλλων οὐ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, ἔφη, ὅτι αὐτάρκης κόσμος μοί ἐστιν ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετή. — 2. Ὁ οἶνος

τὸν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιεῖ,
τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα συμπείθει γελᾶν,
τὸν δ᾽ ἀσθενῆ τολμᾶν τι, τὸν δειλὸν θρασεῖν.

3. Ἡ συνήθεια κόρον γεννᾷ· οἰκοῦντες γῆν ζητοῦμεν θάλασσαν, καὶ πλέοντες πάλιν περισκοποῦμεν τὸν ἀγρόν. — 4. Οἱ πλεονεκτοῦντες πολεμοῦσιν ἀεί, τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ φθονεῖν ἔμφυτον ἔχοντες. — 5. Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γεννωμένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσιν. —

6. Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;
Ὁρᾷς; ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
Πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσιν δίκας,
Εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.

II. 1. ἐρωτηθεῖσα. ἐρωτάω. τῶν ἄλλων, γυναικῶν sc. — 2. Verbinde: ὁ οἶνος ποιεῖ bewirkt τὸν ταπ. μέγα φρονεῖν. accus. c. infin. — πλέοντες. die Verba πλέω, πνέω, ῥέω, τρέω, χέω erlauben keine Zusammenziehung aufser in ει. Buttm. Schul-Gr. §. 105. Anm. 2. — 4. πολεμοῦσιν. sind in einem kriegerischen Zustande. — ἔμφυτον ἔχοντες. indem ihnen anhängt. τὸ ἐπιβουλεύειν und τὸ φθονεῖν. Buttm. Sch. Gr. §. 125. 6. 1. — 6. εὕροις (εὑρίσκω) ἄν. solltest du wohl finden.

III. 1. Αἰσχύλος, ὡς λέγουσι, τὰς τραγῳδίας μεθύων ἐποίει. — 2. Ὀρφεὺς ᾄδων ἐκίνει λίθους τε καὶ δένδρα. — 3. Οἱ Σαρδῷοι τοὺς ἤδη γεγηρακότας τῶν πατέρων ῥοπάλοις ἀνῄρουν. — 4. Οἱ ἄνθρωποι τὸ παλαιὸν ἐν ἄντροις ᾤκουν. — 5. Τὴν Σικελίαν τὸ παλαιὸν ταμεῖον τῆς Ῥώμης ἐκάλουν οἱ Ῥωμαῖοι.

III. 2. ᾄδων. singend d. i. durch seinen Gesang. — 3. γεγηρακότας. γηράσκω. ἀνῄρουν. ἀναιρέω. — 4. τὸ παλαιόν. Buttm. Sch. Gr. §. 125. Anm. 5. — ᾤκουν. οἰκέω.

IV. 1. Ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου. — 2. Κυβερνήτου νοσοῦντος ὅλον συμπάσχει τὸ σκάφος. — 3. Σχολαστικὸς ναυαγεῖν μέλλων πινακίδας ᾔτει, ἵνα διαθήκας γράφῃ· τοὺς δὲ οἰκέτας ὁρῶν ἀλγοῦντας διὰ τοῦ κινδύνου, ἔφη, μὴ λυπεῖσθε, ἐλευθερῶ γὰρ ὑμᾶς. — 4. Οὐ μόνος ὁ πλοῦτος τυφλός, ἀλλὰ καὶ ἡ ὁδηγοῦσα αὐτὸν τύχη. — 5. Τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα Ὅμηρος ἐποίησε φέρουσαν ὅλον τὸν οὐρανόν, καὶ γεωργοῦντας, καὶ γαμοῦντας, καὶ δικαζομένους καὶ πολεμοῦντας.

IV. 1. μηδὲν, verstärktes μή, wie *nihil* st. *non*. δεῖται (δέομαι) c. genit. — 2. κυβερνήτου νοσοῦντος. gen. absol. mit wenn aufzulösen. — 3. ναυαγεῖν μέλλων. (*naufragium facturus*) im Begriff Schiffbruch zu leiden. ᾔτει. αἰτέω. — 4. ἐλευθερῶ. [die Sclaven wurden oft durch das Testament ihrer Herrn frey gelassen.] — 5. Verbinde: Ὅμηρος ἐποίησε hat dargestellt τὴν ἀσπίδα Ἀχ. φέρουσαν als ob es trüge τὸν ὅλον οὐρανόν. [Achills Schild wird beschrieben Ιλ. XVIII. 478. ss.]

V. 1. Ὁ Βάκχος καὶ Ληναῖος καλεῖται ἀπὸ τοῦ πατῆσαι τὰς σταφυλὰς ἐν ληνῷ. — 2. Ὁ Θαλῆς λέγεται πρῶτος ἀστρολογῆσαι. — 3. Ἐν Μακεδονίᾳ οὐκ ἔθος ἦν κατακλίνεσθαί τινα ἐν δείπνῳ, εἰ μή τις ἔξω λίνων ὗν ἄγριον κεντήσειεν. — 4. Ἐπίκουρος ἐρωτηθείς, πῶς ἄν τις πλουτήσειεν; οὐ τοῖς οὖσι προςτιθείς, ἔφη, τῆς δὲ χρείας τὰ πολλὰ περιτέμνων. — 5. Σχολαστικὸς ἰατρῷ συναντήσας, συγχώρησόν μοι, εἶπε, καὶ μή μοι μέμψῃ, ὅτι οὐκ ἐνόσησα. — 6. Μηδέποτε φρονήσῃς ἐπὶ σεαυτῷ μέγα, ἀλλὰ μηδὲ καταφρονήσῃς σεαυτοῦ. — 7. Πλάτων τὴν φιλοσοφίαν θανάτου μελέτην ἐκάλεσεν.

V. 1. Verbinde: ὁ Βάκχος καλεῖται καὶ auch Ληναῖος. — 2. λέγεται wird gesagt d. i. soll. — 3 κατακλίνεσθαί τινα. acc. c. infin. [die Alten lagen gewöhnlich beym Essen.] κεντήσειεν. st. κεντήσαι. Buttm. Sch. Gr. §. 103. III. 3. — 4. τοῖς οὖσι. τὰ ὄντα. das was man hat, das vorhandene Vermögen. προςτιθείς (προςτίθημι) hinzusetzend d. i. dadurch daſs man hinzusetzt.

VI. 1. Ὦ παῖ, σιώπα· πόλλ' ἔχει σιγὴ

καλά. — 2. Μὴ κακοῖς ὁμίλει· θεοὺς τίμα· τὰ σπουδαῖα μελέτα· μὴ ψεύδου. — 3. Γελᾷ ὁ μῶρος κἂν τι μὴ γελοῖον ᾖ. — 4. Ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντᾷν ἐτόλμα τῷ Διΐ. — 5. Καλὸν τὸ γηρᾷν, καὶ τὸ μὴ γηρᾷν καλόν. — 6. Νικίας οὕτως ἦν φιλόπονος, ὥςτε πολλάκις ἐρωτᾷν τοὺς οἰκέτας, εἰ ἠρίστηκεν. — 7. Ἀναξαγόρας πρὸς τὸν δυςφοροῦντα, ὅτι ἐπὶ ξένης τελευτᾷ, πανταχόθεν, ἔφη, ὁμοία ἐστὶν ἡ εἰς ᾅδου κατάβασις.

VI. 1. πόλλ᾽ st. πολλά. Buttm. Schul-Gr. §. 29. Anm. 1. — 3. κἂν st. καὶ ἐάν. Sch. Gr. §. 28. Anm. 1. — ᾖ. conj. praes. εἰμί, wird von κἂν regiert. — 6. ἠρίστηκεν. ἀριστάω. — 7. εἰς ᾅδου, δῶμα sc.

VII. 1. Οἱ πολύποδες ἐλλοχῶσι τοὺς ἰχθῦς τὸν τρόπον τοῦτον· ὑπὸ ταῖς πέτραις κάθηνται, καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐκείνων μεταμορφοῦσι χροιάν, καὶ πέτραι εἶναι δοκοῦσιν. Οἱ τοίνυν ἰχθῦς προςνέουσιν, οἱ δὲ πολύποδες αὐτοὺς ἀφυλάκτους ὄντας περιβάλλουσι ταῖς ἑαυτῶν πλεκτάναις. — 2. Ἵππειον Ποσειδῶνα τιμῶσιν Ἕλληνες καὶ θύουσιν αὐτῷ ἐπὶ Ἰσθμῷ. — 3. Οἱ Κόλχοι τοὺς νεκροὺς ἐν βύρσαις θάπτουσι, καὶ ἐκ τῶν δένδρων ἐξαρτῶσιν. — 4. Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιόν φασι μὴ γελῶντά ποτε ὀφθῆναι, μήτε μειδιῶντα. — 5. Διογένης ἰδών ποτε μειράκιον ἐρυθριῶν, θάῤῥει, ἔφη, τοιοῦτόν ἐστι τῆς ἀρετῆς τὸ χρῶμα. — 6. Οἱ ἄνθρωποι οὐδὲ τὸν ἀέρα τοῖς ὄρνισιν εἰῶν ἐλεύθερον.

VII. 1. τὸν τρόπον τοῦτον, auf folgende

Weise. κάθηνται. κάθημαι. ἐκείνων. τῶν πετρῶν sc. δοκοῦσι. scheinen. προςνέουσιν. Buttm. Sch. Gr. §. 105. Anm. 2. — ἀφυλ. ὄντας. wenn sie nicht auf ihrer Hut sind. — 4. ὀφθῆναι (ὅπτω.) wird mit dem Particip. verbunden. — 6. εἴων. ἐάω.

VIII. 1. Μάτρις ὁ Ἀθηναῖος, ὅν ἐβίω χρόνον, οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυῤῥίνης ὀλίγον, οἴνου δὲ καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἀπείχετο, πλὴν ὕδατος. — 2. Ὀδυσσεὺς τὸν Κύκλωπα μεθύσαντα ἐξετύφλωσεν. — 3. Ὅμηρος τὸν οἶνον ἀπογυιοῦν λέγει. — 4. Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θνητῶν βίῳ· βιοῖ γὰρ οὐδεὶς ὅν προαιρεῖται τρόπον.

VIII. 1. ὅν χρόνον. so lange. Buttm. Sch. Gr §. 131. 8. — οὐδὲν ἤ. nichts anders als. — ἀπείχετο (ἀπέχω) c. genit. — 4. ὅν τρόπον. st. τοῦτον τὸν τρόπον auf die Weise ὅν προαιρεῖται die (nach welcher zu leben) er sich vornimmt. Buttm. Sch. Gr. §. 131. 6. Anm. 2.

b. Medium.

1. Μᾶλλον εὐλαβοῦ ψόγον ἢ κίνδυνον. — 2. Παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ Μεγάλῳ προςαγορευθέντι, ἐν τῷ δείπνῳ πρὸς ὅπλα ὠρχοῦντο οὐ μόνον οἱ βασιλέως φίλοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. — 3. Οἱ Ταραντῖνοι ἐβουλεύοντο ποιεῖσθαι Πύῤῥον ἡγεμόνα, καὶ καλεῖν ἐπὶ τὸν πόλεμον. — 4. Ἐμπεδοκλῆς τὴν βασιλείαν αὐτῷ διδομένην παρῃτήσατο, τὴν λιτότητα δηλονότι πλέον ἀγαπήσας. — 5. Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ. — 6. Λάμπις, ὁ ναύκληρος, ἐρωτηθείς, πῶς ἐκτήσατο τὸν πλοῦτον; οὐ χαλεπῶς, ἔφη, τὸν μέγαν, τὸν

δέ βραχὺν ἐπιπόνως. — 7. Οὕτω πειρῶ ζῆν, ὡς καὶ ὀλίγον καὶ πολὺν χρόνον βιωσόμενος. — 8. Ἡδέως μὲν ἔχε πρὸς ἅπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις. — 9. Εἰ σὺ ἐθεάσω ἅπερ ἐγώ, εὖ οἶδα ὅτι οὐκ ἂν ἐπαύσω γελῶν. — 10. Πάντων ἐστὶν ἥδιστον καὶ λυσιτελέστατον, πιστοὺς ἅμα καὶ χρησίμους φίλους κτᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις.

2. προςαγορευθέντι. der den Beynahmen führte. — 4. παρῃτήσατο. παραιτέομαι. — 5. κτῶ. κτάομαι. — 7. πειρῶ. πειράομαι. ὡς βιωσόμενος. als ob du leben werdest. καί . . . καί. sowohl . . als auch. χρόνον. Sch. Gr. §. 131. 8. — 8. ἔχε. benimm dich. Sch. Gr. §. 151. ἔχειν. — χρῶ. χράομαι. — 9. ἅπερ ἐγώ, ἐθεασάμην sc. οὐκ ἐπαύσω ἄν. du würdest nicht aufgehört haben. Sch. Gr. §. 140. 9. — γελῶν. zu lachen. Sch. Gr. §. 145. Anm. 3. — 10. πάντων. von allen Dingen. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. a.

c. Passivum.

1. Οἱ μὴ κολάζοντες τοὺς κακοὺς βούλονται ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀγαθούς. — 2. Οἱ καλῶς ἀγωνισάμενοι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἀποθανόντες θαλλοῖς ἀνεδοῦντο. — 3. Κλεάνθης διεβοήθη ἐπὶ φιλοπονίᾳ· πένης γὰρ ὤν, νύκτωρ μὲν ἐν τοῖς κήποις ἤντλει, μεθ' ἡμέραν δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἐγυμνάζετο. — 4. Κόλαζε τὰ πάθη, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν τιμωρῇ. — 5. Ἱππόλυτος ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἐτιμᾶτο καὶ ἐν λόγοις ἦν. — 6. Ὅταν αἱ μέλισσαι σκιρτήσωσιν ἢ πλανηθῶσιν, οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ, οὗ ἀκούουσαι αἱ μέλισσαι ὑποστρέφουσιν. — 7. Ἀγάθων ἔφη,

τὸν ἄρχοντα τριῶν δεῖν μεμνῆσθαι· πρῶτον μέν, ὅτι ἀνθρώπων ἄρχει· δεύτερον, ὅτι κατὰ νόμους ἄρχει· τρίτον, ὅτι οὐκ ἀεὶ ἄρχει. — 8 Παρ' Ἰνδοῖς ὁ τεχνίτου πηρώσας χεῖρα ἢ ὀφθαλμόν, θανάτῳ ζημιοῦται. — 9 Φινεὺς ὁ μάντις τὰς ὄψεις πεπηρωμένος ἦν· πηρωθῆναι δέ φασιν αὐτὸν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προὔλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα. — 10. Πλάτων πρός τινα τῶν παίδων, μεμαστίγωσο ἄν, ἔφη, εἰ μὴ ὠργιζόμην.

2. οἱ τῶν Λακεδαιμονίων. diejenigen von den Lacedaemoniern. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. a. — ἀνεδοῦντο. ἀναδέω. — 3 ἤντλει. ἀντλέω. μεθ' ἡμέραν. am Tage. — 6. κροτοῦσι κρότον. machen ein Getöse. Sch. Gr. §. 131. 3. — οὐ ἀκούουσαι st. καὶ ὅτε ἀκούουσιν αὐτοῦ. ἀκούω mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3.) — 7. μεμνῆσθαι (μιμνήσκω) mit dem Genit. τριῶν. — 8. Verbinde: ὁ πηρώσας χεῖρα ἢ ὀφθαλμὸν τεχνίτου. — 9. τὰς ὄψεις. der Augen. Sch. Gr. §. 134. Anm. 3. — προὔλεγε. st. προέλεγε. — μεμαστίγωσο. (das erste Augment ist weggefallen. Sch. Gr. §. 83. Anm. 4.) ἄν. du würdest gegeiſselt worden seyn. (ohne ἄν hieſse es: du bist gegeiſselt worden.)

X.

Zeitwörter in μι.

a. Activum.

I. 1. Ζεὺς πάντα τίθησιν, ὅπη θέλει. — 2. Τί τὸν νεκρὸν ὁ κωκυτὸς ὀνίνησι; — 3. Λέοντα νοσοῦντα οὐδὲν ἄλλο ὀνίνησι φάρμακον, εἰ μὴ βρωθεὶς πίθηκος. —

4. Χίλων ἐρωτηθείς, τί χαλεπώτατον; τὸ γιγνώσκειν ἑαυτόν, ἔφη· πολλὰ γὰρ ὑπὸ φιλαυτίας ἕκαστον ἑαυτῷ προστιθέναι μάτην. — 5. Σόλων τοῖς ἐν Πρυτανείῳ σιτουμένοις μάζαν παρέχειν κελεύει, ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς προσπαρατιθέναι.

I. 3. εἰ μή. aufser. Sch. Gr. §. 149. 2. b. — βρωθείς. βιβρώσκω. — 4. τί, ἐστὶ sc. — Verb. ἕκαστον γὰρ προστιθέναι. (acc. c. infinit.) ἑαυτῷ πολλὰ ὑπὸ Φιλ.

II. 1. Τοῦτον τὸν νόμον ὁ Θεὸς τέθεικεν· εἴ τι ἀγαθὸν θέλεις, παρὰ σεαυτοῦ λαβέ — 2. Οἱ παλαιοὶ τοῖς ἀποθανοῦσιν ὀβολὸν εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν. — 3. Ῥᾴδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακόν, ἢ ἐκ κακοῦ ἐσθλόν. — 4. Ἀθηνᾶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι τὴν τῆς Γοργόνος κεφαλὴν ἀνέθηκεν. — 5. Νόμος ἐστὶ Θηβαϊκός, ὅτι οὐκ ἔξεστιν ἀνδρὶ Θηβαίῳ ἐκθεῖναι παιδίον. — 6. Φασὶ τοὺς Φοίνικας οὐκ ἐξ ἀρχῆς εὑρεῖν τὰ γράμματα, ἀλλὰ τοὺς τύπους μεταθεῖναι μόνον — 7. Ἀντίγονος, ὁ βασιλεύς, Διόνυσον πάντα ἐμιμεῖτο, κισσὸν περιτιθεὶς τῇ κεφαλῇ ἀντὶ διαδήματος, καὶ θύρσον ἀντὶ σκήπτρου φέρων. — 8. Λυκοῦργον, τὸν θέντα Λακεδαιμονίοις νόμους, μάλιστα θαυμάζω καὶ σοφώτατον εἶναι ἡγοῦμαι.

II. 1. λαβέ (auch λάβε.) λαμβάνω. — 2. ἀποθανοῦσιν (ἀπέθανον) ἀποθνήσκω. — 3. ῥᾴδιον (als comparativ. statt ῥᾷον) ἐστί. — 6. εὑρεῖν (εὗρον. Sch. Gr. § 96. Anm. 4.) εὑρίσκω. — τοὺς τύπους, αὐτῶν sc. die Formen derselben. — 7. πάντα. in allen Stücken. Sch. Gr. §. 131. 7.

III. 1. Εἰ ἀηδὼν ἤμην, ἐποίουν ἂν

τὰ τῆς ἀηδόνος· εἰ κύκνος, τὰ τοῦ κύκνου· νῦν δὲ λογικός εἰμι, ὑμνεῖν με δεῖ τὸν θεόν· τοῦτό μου τὸ ἔργον ἐστίν. — 2. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς. — 3. Ἐὰν ἦς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής — 4. Οἱ Λουσιτανοὶ παιᾶνας ᾄδουσιν, ὅταν ἐν μάχῃ ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις. — 5 Εὔκολον ἔφασκεν ὁ Βίων τὴν εἰς ᾅδου ὁδόν· καταμύοντας γὰρ αὐτὴν ἰέναι. — 6. Μαρίου μὲν τὸν πατέρα οὐκ ἴσμεν, αὐτὸν δὲ θαυμάζομεν διὰ τὰ ἔργα.

III. 1. ἤμην. st. ἦν. Sch. Gr. §. 108. IV. 2. — ἐποίουν ἂν würde ich thun τὰ τῆς ἀηδόνος und τὰ τοῦ κύκνου (ἔργα scil.) was die Nachtigall was der Schwan thut. Sch. Gr. §. 125. Anm. 3. — 2. πολυκοιρανίη. ionische Form st. πολυκοιρανία. — 4. ἐπίωσι. ἔπειμι, von εἶμι. — ἀντιτεταγμένοις. ἀντιτάσσω. — 5. εἰς ᾅδου, δῶμα sc. — 6. ἴσμεν von οἶδα. Buttm. Sch. Gr. §. 109. III.

IV. 1. Ὁ Τάνταλος ἐν τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκεν. — 2. Τριπτολέμῳ μὲν ἱερὰ καὶ βωμοὺς ἀνέστησαν, ὅτι τὰς ἡμέρους τροφὰς ἡμῖν ἔδωκεν· τῷ δὲ τὴν ἀλήθειαν εὑρόντι τίς ὑμῶν βωμὸν ἱδρύσατο; — 3. Ἀριστῶντι Διογένει ἐν ἀγορᾷ οἱ περιεστῶτες συνεχὲς ἔλεγον· κύον, κύον· ὁ δέ, ὑμεῖς, εἶπεν, ἐστὲ κύνες, οἵ με ἀριστῶντα περιεστήκατε. — 4. Οὐδὲ τὸν ἀέρα οἱ ἄνθρωποι τοῖς ὄρνισιν εἴων ἐλεύθερον, παγίδας καὶ νεφέλας ἱστάντες. — 5 Τὸν Κρόνον λέγουσι τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἐξ ἀγρίας διαίτης εἰς βίον ἥμερον μεταστῆσαι.

IV. 1. ἕστηκεν. Perfect. mit der Bedeutung

eines Praesens, und zwar in intransitiver Bedeutung. Sch. Gr. §. 107 II. Anm. zu ἵστημι. p. 202 — 2 ἀνέστησαν, οἱ ἄνθρωποι sc. — ἔδωκεν, δίδωμι — Verbinde: τίς δὲ ὑμῶν von euch ἱδρύσατο βωμὸν τῷ εὑρόντι (εὗρον. εὑρίσκω) τὴν ἀλήθειαν — 3. περιεστῶτες. abgekürzte Form st. περιεστηκότες. Sch. Gr. §. 110. Anm. 4. — 4. οὐδέ. nicht einmal. εἴων. ἐάω. — 5. Verbinde: λέγουσι, τὸν Κρόνον μεταστῆσαι (traduxisse) τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους die Menschen seiner Zeit ἐξ ἀγρ. διαίτης εἰς...

V. 1. Οὐδὲν τῶν μὴ καλῶν δίδωσι θεός· ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα δωρεὰ τύχης ἀλόγου. — 2. Ἁπλῆν Ὅμηρος θεοῖς δίαιταν ἀποδίδωσιν. — 3. Δίδου παῤῥησίαν τοῖς εὖ φρονοῦσιν. — 4. Τένθης τις δακτυλήθρας ἔχων ἤσθιε τὸ ὄψον, ἵν' ὡς θερμότατον ἀναδιδοίη τῇ γλώττῃ. — 5. Ἡ φύσις τὰ δάκρυα ἔδωκεν ἡμῖν παραμυθίαν ἐν ταῖς τύχαις. — 6. Προμηθεύς, Ἰαπέτου υἱός, τὸ πῦρ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκεν — 7. Οἱ Φοίνικες τοῖς Ἕλλησι τὰ γράμματα παραδεδώκασιν. — 8. Φασὶν Εὐριπίδην Σωκράτῃ, ἀποδόντα τι Ἡρακλείτου σύγγραμμα, ἔρεσθαι, τί δοκεῖ; τὸν δὲ φάναι, ἃ μὲν συνῆκα, γενναῖα, οἶμαι δὲ καὶ ἃ μὴ συνῆκα.

V. 1. οὐδὲν τῶν μή. Ueber den Unterschied der Verneinungswörter οὐ und μή, und ihrer Zusammensetzungen s. Sch. Gr. §. 149. 2. — 3 δίδου. verstatte. — 4. δακτυλήθρας ἔχων. habend st. mit. ἵνα ἀναδιδοίη. Sch. Gr. §. 140. 2. — ὡς θερμότατον. so heiſs als möglich (*quam calidissimum*). — 8. τὸν δέ st. τοῦτον δέ. (Sch. Gr. §. 126. 3.) Sokrates nehmlich. συνῆκα, συνίημι. γενναῖα, ἐστὶ sc. οἶμαι δέ, γενναῖα εἶναι sc.

VI. 1. Ὁ οἶνος μέτριος μὲν ληφθεὶς ῥών-

νυσι, πλείων δὲ παρίησιν. — 2. Ἡ πλαστικὴ δείκνυσι τὰ εἴδη τῶν θεῶν, τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐνίοτε καὶ τῶν θηρῶν. — 3. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ. — 4. Οὐδὲν θαλάσσης ἀπιστότερον· πλοῦτον γὰρ διδοῦσα, αὐτὸν πάλιν ἀφαιρεῖται, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἀφαιρεῖται τὰς ψυχάς· καί τις ἀναχθεὶς μετὰ πολλῶν χρημάτων, ἢ συγκατέδυ τοῖς χρήμασιν ἢ ἀπεσώθη γυμνός. — 5. Ἡ σαλαμάνδρα, ὥς φασι, διὰ τοῦ πυρὸς βαδίζουσα κατασβέννυσι τὸ πῦρ.

VI. 1. ληφθείς. λαμβάνω. — 3. ἔφυ st. ἐστί. — 4. Verb. οὐδέν ἐστιν ἀπιστότερον θαλάσσης st. ἢ θαλάσση. Sch. Gr. §. 132. 4. 4. — καί τις und mancher. ἀναχθείς. ἀνάγω. ἢ συγκατέδυ τοῖς χρήμασι st. ἢ κατέδυ σὺν τοῖς χρ. ἀπεσώθη. ἀποσώζω.

b. Medium.

I. 1. Ὅτε εἷλε τὴν Θηβαίων πόλιν Ἀλέξανδρος, ἀπέδοτο τοὺς ἐλευθέρους πάντας. — 2. Ἡρακλεῖ ἡ ἀρετὴ τὴν προσηγορίαν ἔθετο· Ἡρακλῆς γὰρ προσηγορεύθη, ὅτι δι᾽ Ἥραν κλέος ἔσχεν. — 3. Ὁ νόμος λέγει· ὃ μὴ κατέθου, μὴ λάμβανε. — 4. Ξενοφῶντι θύοντι ἧκέ τις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος, λέγων, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν Γρύλλον, τεθνάναι· κἀκεῖνος ἀπέθετο μὲν τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων· ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν τέθνηκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπέθετο τὸν στέφανον. — 5. Ἡρακλῆς χειρωσάμενος τὸν λέοντα, τὴν μὲν δορὰν ἠμφιέσατο, τῷ χάσματι δὲ ἐχρήσατο κόρυθι. — 6. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Πειραιᾶ ἐμπόριον ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος κατεστήσαντο. —

7. Κακὸν οὐδὲν φύεται ἐν ἀνδρί, θεμέλια θεμένῳ τοῦ βίου σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν.

I. 1. εἷλε. αἱρέω. ἀπέδοτο. ἀποδίδωμι (im Medio verkaufen). — 2. ἔσχεν. ἔχω. — 4. τεθνάναι abgekürzte Form st. τεθνηκέναι. Sch. Gr. §. 110. Anm. 4. — κἀκεῖνος st. καὶ ἐκεῖνος. — 5. τὸν λέοντα. den nemäischen Löwen. ἠμφιέσατο. ἀμφιέννυμι. (Ueber das Augment s. Buttm. Sch. Gr. §. 86. Anm. 1.) — κόρυθι. als Helm. — 7. θεμέλια als (zur) Grundlage.

II. 1. Ἀρετή, κἂν θάνῃ τις, οὐκ ἀπόλλυται. — 2. Ἐν Τήνῳ κρήνη ἐστίν, ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίγνυται. — 3. Ὅσον ἐν πολέμῳ σίδηρος δύναται, τοσοῦτον ἐν πολιτείαις ἰσχύει λόγος. — 4. Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν. — 5. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο, Αἰγινητῶν ἑκάστῳ τὸν μέγαν ἀποκόψαι τῆς χειρὸς δάκτυλον τῆς δεξιᾶς, ἵνα δόρυ μὲν βαστάζειν μὴ δύνωνται, κώπην δὲ ἐλαύνειν δύνωνται. — 6. Μέγα κακὸν τὸ μὴ δύνασθαι φέρειν κακόν. — 7. Σχολαστικὸς οἰκίαν πριάμενος, τῆς θυρίδος προκύψας, ἠρώτα τοὺς παριόντας, εἰ πρέπει αὐτῷ ἡ οἰκία. — 8. Τὰ Τέμπη χωρός ἐστι κείμενος μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὄσσης.

II. 1. κἂν st. καὶ ἐὰν (ἂν) mit dem Conjunct. θάνῃ (ἔθανον) θνήσκω. — 2. ἧς τῷ ὕδατι. mit deren Wasser. — 4. οὐκ ἂν δύναιο, mildere Verneinung, st. οὐ δυνήσῃ. Sch. Gr. §. 140. II. — μὴ καμών. wenn du nicht arbeitest. κάμνω. — 6. Verbinde: τὸ μὴ δύν. φέρειν κακὸν (der ganze Satz als Subject) ἐστὶ μέγα κακόν. — 7. τοὺς παριόντας. von πάρειμι, παριέναι.

c. Passivum.

I. 1. Ἑωράκαμεν ἀνθρώπους οἳ καὶ κυνῶν θανάτῳ καὶ ἵππων αἰσχρῶς ὑπὸ λύπης διετέθησαν. — 2. Δάφνιν τὸν βουκόλον λέγουσι τεχθέντα ἐκτεθῆναι ἐν δάφνῃ, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβεν. — 3. Οἱ ἑστιῶντες τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τῶν φίλων, τὸ μέλλον παρατεθήσεσθαι τῶν τραγημάτων περιεχρύσουν. — 4. Τοῦ Καράνου ἐν Μακεδονίᾳ γάμους ἑστιῶντος, τοῖς συγκεκλημένοις εὐθέως ἐδόθησαν φιάλαι ἀργυραῖ, ἑκάστῳ μία, δωρεά. — 5. Ἡρακλῆς τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον διώξας μετὰ κραυγῆς εἰς χιόνα πολλήν, παρειμένον ἐνεβρόχισεν.

I. 1. ἑωράκαμεν. ὁράω. Sch. Gr. §. 83. Anm. 8. — θανάτῳ. bey dem Tode. — 2. τεχθέντα (τεχθείς. τίκτω) nach seiner Geburt. — ἔλαβεν, λαμβάνω. — 3. Verbinde: οἱ τῶν φίλων ἑστιῶντες Ἀλ. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. a. Man übersetze, als ständen die Worte so: Οἱ φίλοι Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου (Sch. Gr. §. 125. Anm. 3.) ἑστιῶντες αὐτόν, περιεχρύσουν τὸ μέλλον παρατεθήσεσθαι das was ihm vorgesetzt werden sollte. S. μέλλω. — 4. τοῦ Καράνου γάμους ἑστιῶντος, genit. absol. mit als aufzulösen. Sch. Gr. §. 146. 2. εὐθέως, gleich beym Anfange des Mahls. — 5. παρειμένον. παρίημι.

II. 1. Πλάτων πρὸς Ἀρίστιππον εἶπε· σοὶ μόνῳ δέδοται καὶ χλαμύδα εὖ φορεῖν καὶ ῥάκος. — 2. Πυθαγόρας ἔλεγε, δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδόσθαι κάλλιστα, τό τε ἀληθεύειν καὶ τὸ εὐεργετεῖν. — 3. Ταῖς Μούσαις λέγουσι παρὰ Διὸς τὴν γραμμάτων εὕ-

ρεσιν δοθῆναι. — 4. Ὁ οἶνος εἰς τὴν ἰατρικὴν χρησιμώτατος· πολλάκις γὰρ τοῖς ποτοῖς φαρμάκοις κεράννυται. — 5. Νεὼς ἐν Ῥώμῃ δείκνυται οὐ πρόσω τῆς ἀγορᾶς, ἐν ᾧ αἱ εἰκόνες τῶν τρωϊκῶν θεῶν κεῖνται.

II. 1. χλαμὺς bezeichnet hier den Wohlhabenden und Vornehmen, ῥάκος den Dürftigen. — 2 Verbinde: δεδόσθαι ἐκ τῶν θεῶν st. ὑπὸ τῶν θ. — 3. Verb. λέγουσι, τὴν γραμμ. εὕρεσιν δοθῆναι ταῖς Μ. παρὰ Διός. — 5. τῶν τρωϊκῶν θεῶν, die Bilder der von Aeneas aus den Flammen von Troja nach Italien geretteten Götter, welche zu Rom in dem Tempel der Vesta aufbewahrt wurden.

XI.

Einige unregelmäſsige Zeitwörter.

I. 1. Κρεῖττον εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν· οἱ μὲν γὰρ νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντας ἐσθίουσιν. — 2. Ἀπέκειρεν ἡμῶν ἡ χάλαζα βαρέως ἐμπεσοῦσα τὰ λήϊα, καὶ λιμοῦ φάρμακον οὐδέν. — 3 Εἰπόντος τινὸς τῶν στρατιωτῶν πρὸς Πελοπίδαν, ἐμπεπτώκαμεν εἰς τοὺς πολεμίους, τί μᾶλλον, εἶπεν, ἢ εἰς ἡμᾶς ἐκεῖνοι; — 4 Νῖνος Σεμίραμιν ἔγημε, τὴν ἐπιφανεστάτην ἁπασῶν τῶν γυναικῶν, ὧν παρειλήφαμεν. — 5 Ὁ Κάτων φησίν, αὐτὸς πλείονας εἰληφέναι πόλεις, ὧν διήγαγεν ἡμερῶν ἐν Ἰβηρίᾳ. — 6. Πολὺς ὁ χειμών· πάντα ἡ χιὼν κατείληφε, καὶ λευκανθίζουσιν οὐχ οἱ λόφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ κοῖλα τῆς γῆς. — 7. Ὦ δαῖμον, ὅς με εἴληχας, ὡς πονηρὸς εἶ, καὶ λυπεῖς, ἀεὶ τῇ πενίᾳ συνδέων.

I. 1. κρεῖττον, ἐστὶ sc. — ἐμπεσεῖν (ἐνέπεσον) ἐμπίπτω. — 3. εἰπόντος τινός. genit. absol. Sch. Gr. §. 146. 2. ἐμπεπτώκαμεν. ἐμπίπτω. τί (warum) μᾶλλον, ἡμεῖς εἰς αὐτοὺς sc. — 4. ἔγημε (ἔγημα) γαμέω. — ὧν παρειλήφαμεν (παραλαμβάνω). von denen wir vernommen haben. — 5. εἰληφέναι λαμβάνω. — ὧν ἡμερῶν st. τῶν ἡμερῶν (der Genit. wird von πλείονας regiert) ἃς διήγαγεν. Ueber die Stellung des Relativi s. Butm. Sch. Gr. §. 144. 4. — 7. ὅς με εἴληχας (λαγχάνω) dem ich anheim gefallen bin. [Die Menschen werden an das Schicksal verloost gedacht.] — Zu λυπεῖς und συνδέων ist με hinzuzudenken.

II. 1. Εἰς τοῦτό τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν, ὥσθ' ὑπειλήφασι, τὴν μὲν ἀδικίαν ἐπονείδιστον μὲν εἶναι, κερδαλέαν δέ, τὴν δὲ δικαιοσύνην, εὐδόκιμον μέν, ἀλυσιτελῆ δέ. — 2. Ἐὰν τὰ παρεληλυθότα μνημονεύῃς, ἄμεινον καὶ περὶ τῶν μελλόντων βουλεύσῃ. — 3. Μαρσύας εὑρὼν αὐλούς, οὓς ἔῤῥιψεν Ἀθηνᾶ, ἦλθεν εἰς ἔριν περὶ μουσικῆς Ἀπόλλωνι. — 4. Σχολαστικὸς βουλόμενος περάσαι ποταμόν, ἀνῆλθεν ἐς τὸ πλοῖον ἔφιππος· πυθομένου δέ τινος τὴν αἰτίαν, ἔφη, σπουδάζειν. — 5. Γαλατῶν στρατιὰ Μακεδονίαν καὶ Θεσσαλίαν ἐπέδραμε, καὶ πολλὰ λεηλατοῦντες εἰς τὴν Ἀσίαν διέβησαν.

II. 1. εἰς τοῦτο ἀνοίας. so weit im Wahnsinne (eo amentiae) ἐληλύθασιν. ἔρχομαι. — 2. ἐὰν μνημονεύῃς. Ueber den Conjunctiv. s. Sch. Gr. §. 140. 7. — 3. εὑρών. εὑρίσκω. — 4. πυθομένου τινός. genit. absol. Sch. Gr. §. 146. 2. — σπουδάζειν. er habe Eile. — 5. ἐπέδραμε, ἐπιτρέχω. λεηλατοῦντες, bezieht sich auf das dem Sinne nach in στρατιὰ enthaltene στρατιῶται. διέβησαν. διαβαίνω.

III. 1. Μακαριώτατον ἐν ἀνθρώποις εὐτυχοῦντα ἀποθανεῖν. — 2. Ὁ Ἑλλήσποντος ἐκλήθη ἀπὸ τῆς Ἕλλης ἐν αὐτῷ θανούσης. — 3. Περικλῆς τοὺς ἐν Σάμῳ τεθνηκότας ἐγκωμιάζων ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀθανάτους ἔλεγε γεγονέναι, καθάπερ τοὺς θεούς. — 4. Τεθνάναι πολὺ κρεῖττον ἢ δι' ἀκρασίαν τὴν ψυχὴν ἀμαυρῶσαι — 5. Ἡρακλῆς τυχὼν ἀθανασίας καὶ διαλλαγεὶς Ἥρᾳ, τὴν ἐκείνης θυγατέρα Ἥβην ἔγημεν — 6. Τὸ κάλλος ἢ χρόνος ἀνήλωσεν, ἢ νόσος ἐμάρανεν· ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις συγγηράσκει. — 7. Τίς οὐκ οἶδεν, οἷα ἔπαθεν ὁ Προμηθεύς, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; — 8. Δίκαια δράσας συμμάχου τεύξῃ θεοῦ.

III. 1. εὐτυχοῦντα, εἴ τις εὐτυχῶν (im Glück) ἀποθανεῖν (ἀπέθανον). ἀποθνήσκει. — 2. ἐκλήθη. καλέω. — 3 τεθνηκότας (τέθνηκα) θνήσκω. γεγονέναι (γέγονα) γίγνομαι. Denke αὐτοὺς hinzu. — 4. τεθνάναι. abgekürzte Form. Sch. Gr. §. 110. Anm. 4. — 5. τυχών (ἔτυχον) τυγχάνω mit dem Genit. διαλλαγείς. (διηλλάγην) διαλλάσσω. ἔγημεν. γαμέω. — 6 ἀνήλωσεν. ἀναλίσκω. ἐμάρανεν. μαραίνω. Die Aoristen zeigen hier das gewöhnlich Geschehende an. — 7. ἔπαθεν (ἔπαθον) πάσχω. — 8. τεύξῃ. τυγχάνω. mit dem Genitivo.

IV. 1. Πολλὰ λυπηρὰ ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει. — 2. Ἀνὴρ σοφὸς τὰς ἐν βίῳ συμφορὰς ῥᾷον οἴσει τῶν ἄλλων. — 3. Μέγιστον μὲν καὶ θεοῦ μόνον τὸ ἀναμάρτητον· γενναίων δέ, μετὰ τὸ ἁμάρτημα ὡς τάχιστα ἀνενεγκεῖν — 4 Θάμυρις κάλλει διενεγκὼν καὶ κιθαρῳδίᾳ, περὶ μουσικῆς ἤρισε Μούσαις. —

5. Ὅτε οἱ Γαλάται κατέδραμον τὴν Ἰωνίαν καὶ τὰς πόλεις ἐπόρθουν, ἐν Μιλήτῳ Θεσμοφορίων ὄντων, καὶ συνηθροισμένων γυναικῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ὃ βραχὺ τῆς πόλεως ἀπέχει, μέρος τι τῶν βαρβάρων διῆλθεν εἰς τὴν Μιλησίαν, καὶ ἐξαπιναίως ἐπιδραμὸν εἷλε τὰς γυναῖκας. — 6. Ἡ Σφίγξ, Οἰδίποδος τὸ αὐτῆς αἴνιγμα εὑρόντος, ἐκ σκοπέλου ἑαυτὴν ῥίψασα ἀνεῖλεν. — 7. Ἀδμήτου μέλλοντος θανεῖν, Ἄλκηστις εἵλετο ὑπὲρ αὐτοῦ θάνατον. — 8. Λέγεται ὅτι ὁ Λερναῖος ὄφις πεντήκοντα κεφαλὰς εἶχε, σῶμα δὲ ἕν· καὶ ὁπότε Ἡρακλῆς ἀφέλοιτο κεφαλὴν μίαν, δύο ἀνεφύοντο.

IV. 2. οἴσει. φέρω. τῶν ἄλλων (von ῥᾷον abhängig) st. ἢ οἱ ἄλλοι οἱ μὴ σοφοί. — 3. θεοῦ, ἔργον sc. Sch. Gr. §. 132 Anm. 4. Eben so ist γενναίων zu erklären. ἀνενεγκεῖν (ἤνεγκον) ἀναφέρω. — 5. κατέδραμον. κατατρέχω. — Θεσμοφορίων .. γυναικῶν. genit. absol. mit während aufzulösen. Sch. Gr. §. 146. 2. — διῆλθεν. διέρχομαι. — διῆλθεν εἰς τὴν Μιλησίαν (γῆν sc. das Gebiet von Miletus,) in der Uebersetzung nehme man diese Worte voraus vor ἐν Μιλήτῳ.... ἀπέχει. — εἷλε. αἱρέω. — 6. Οἰδίποδος εὑρόντος (εὗρον. εὑρίσκω). genit. absol. mit nachdem aufzulösen. — 7. Ἀδμήτου μέλλοντος θανεῖν (ἔθανον. θνήσκω) als Adm. im Begriff war zu sterben. Buttm. gr. Gr. §. 137. μέλλειν. — 8. ὁπότε. so oft. ἀφέλοιτο, ἀφαιρέομαι.

V. 1. Γλαῦκος, ὁ Σισύφου υἱός, ὑφ' ἵππων κατεβρώθη. — 2. Φασὶν Ἀκταίωνα μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν καταβρωθῆναι· πολλοὶ δὲ ὑπὸ κολάκων καὶ παρασίτων καταβιβρώσκονται. — 3. Κύκνος ὑπ' Ἀχιλ-

λέως πληγεὶς λίθῳ οὐκ ἐτρώθη· ὅθεν ἄτρωτος γεγονέναι λέγεται. — 4. Μίνως, ὁ Κρήτης βασιλεύς, Δαίδαλον καὶ Ἴκαρον καθεῖρξε· Δαίδαλος δὲ ποιήσας πτέρυγας προςθετὰς ἐξέπτη μετὰ τοῦ Ἰκάρου. Ὁ δὲ Ἴκαρος τελευτᾷ ἐν τῷ πελάγει· ὅθεν ἀπ' ἐκείνου Ἰκάριον πέλαγος ἐκλήθη. — 5. Φρίξος μαθὼν ὅτι ὁ πατὴρ αὐτὸν μέλλει θύειν, λαβὼν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ ἀναβὰς σὺν αὐτῇ ἐπὶ κριόν, διὰ τῆς θαλάσσης ἀφίκετο εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον.

V. 1. κατεβρώθη. καταβιβρώσκω. — 3. πληγείς (ἐπλήγην) πλήσσω. γεγονέναι (γέγονα. γίνομαι) λέγεται. fuisse dicitur. — 4. καθεῖρξε. καθείργω. ἐξέπτη. ἐξίπταμαι. ἐκλήθη. καλέω. — 5. μέλλει θύειν. immolaturus erat. ἀναβάς. (ἔβην) ἀναβαίνω. ἀφίκετο (ἱκόμην) ἀφικνέομαι.

VI. 1. Μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σαυτῷ γε συνειδήσεις. — 2. Πύῤῥος ἐπεὶ συμβαλὼν τοῖς Ῥωμαίοις δὶς ἐνίκησε, πολλοὺς τῶν φίλων καὶ ἡγεμόνων ἀπολέσας, ἂν ἔτι μίαν, ἔφη, μάχην Ῥωμαίους νικήσωμεν, ἀπολώλαμεν. — 3. Θεμιστοκλῆς τῆς Ἑλλάδος ἐκπεσών, πλούσιος γενόμενος, πρὸς τοὺς παῖδας εἶπεν· ὦ παῖδες, ἀπωλόμεθα ἄν, εἰ μὴ ἀπολώλειμεν.

VI. 1. μηδέποτε ἔλπιζε λήσειν ποιήσας μηδὲν αἰσχρόν. st. αἰσχρόν τι. Sch. Gr. §. 149. 6. ἂν st. ἐάν. — 2. μάχην. νικᾶν τινα μάχην. einen in der Schlacht besiegen. Schr. Gr. §. 131. Anm. 3. ἀπολώλαμεν. ἀπόλλυμι. — 3. ἐκπεσών. ἐκπίπτω. ἀπωλόμεθα. wir gingen zu Grunde. mit ἄν, wir wären zu Grunde gegangen.

VII. 1. Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς

θεοῖς ὁμιλεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ γὰρ τούτου χάριν ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης, καὶ ἄλλοι τινές. — 2. Ὁ Θησεὺς τὴν Ἑλένην ἥρπασε, Πειρίθουν παραλαβὼν κοινωνοῦντα, καὶ μεγίστην ἔσχεν αὐτῷ χάριν τῆς συμμαχίας ταύτης. Ἡ γὰρ Ἑλένη πλεῖστον μέρος μετέσχηκε κάλλους. — 3. Δαναὸς ἐξ Αἰγύπτου φυγὼν Ἄργος κατέσχεν.

VII. 1. πλὴν ὅσοι. aufser diejenigen, welche. μετεσχήκασι. μετέχω, mit dem Genit. — 2. κοινωνοῦντα. als Theilnehmer, κοινωνόν. — 3. φυγών (ἔφυγον) φεύγω.

XII.

Gemischte Beyspiele der Zeitwörter.

I. 1. Οἱ Πέρσαι θύουσι πυρί, καὶ ἐπιφοροῦντες αὐτῷ τὴν πυρὸς τροφήν, λέγουσι· πῦρ, δέσποτα, ἔσθιε. — 2. Οἱ Αἰγύπτιοι θηρία τιμῶσι, καὶ οἱ αὐτῶν θεοὶ ἀποθνήσκουσι, καὶ πενθοῦνται, καὶ δείκνυνται τάφοι θεῶν. — 3. Τοῖς μὲν διὰ τοῦ ἡλίου πορευομένοις ἕπεται κατ' ἀνάγκην σκιά· τοῖς δὲ διὰ τῆς δόξης βαδίζουσιν ἀκολουθεῖ φθόνος. — 4. Τὸ ἐσθίειν πολλὰ τοὺς μὲν λογισμοὺς ἐξαιρεῖ, καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας, ὀργῆς δὲ καὶ σκληρότητος ἐμπίμπλησιν. — 5. Ὁ Ἀθάμας, δυναστεύων Βοιωτίας, ἐκ Νεφέλης τεκνοῖ μὲν παῖδα Φρίξον, θυγατέρα δὲ Ἕλλην· αὖθις δὲ Ἰνὼ γαμεῖ, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο.

I. 3. διὰ τοῦ ἡλίου. in der Sonne. — 4. ἐμπίμπλησιν. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 2. — 5. δυναστεύων mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3.

II. 1. Ἀριστοφάνης λέγει περὶ τοῦ Περικλέους, ὅτι ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα. — 2. Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ εἷς ἀνήρ, ὁ Περικλῆς, ἐξώρθου τὴν πόλιν, καὶ ἀνίστη, καὶ ἀντετάττετο καὶ τῷ λοιμῷ καὶ τῷ πολέμῳ.

II. 1. ξυνεκύκα. ξυγκυκάω. — 2. ἀντετάττετο. ἀντιτάττω.

III. 1. Ἀλέξανδρος ὅτε ἐνίκησε Δαρεῖον, ἀπέστειλε τοῖς Ἕλλησι θεὸν αὐτὸν ψηφίσασθαι. — 2. Ἥρα δύο δράκοντας ἀπέστειλεν, ἀναλώσοντας Ἡρακλέα, ἔτι βρέφος ὄντα. Ὁ δὲ παῖς οὐ καταπλαγεὶς ἑκατέρᾳ τῶν χειρῶν τὸν αὐχένα σφίγξας, ἀπέπνιξε τοὺς δράκοντας. — 3. Κόνων τῇ περὶ Κνίδον ναυμαχίᾳ νικήσας Λακεδαιμονίους, ἑκατόμβην θύσας, πάντας Ἀθηναίους εἱστίασε. — 4. Τίς λοιμὸς ἢ σεισμὸς τοσαύτας πόλεις ἐκένωσεν, ἢ τοσαῦτα γένη ἀνθρώπων ἠφάνισεν ἢ κατέδυσεν, ὅσα ἡ τῶν βασιλέων φιλοτιμία; — 5. Ἀθηνᾶ Κάδμῳ βασιλείαν κατεσκεύασε· Ζεὺς δὲ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα Ἁρμονίαν, καὶ πάντες θεοί, καταλιπόντες τὸν οὐρανόν, ἐν τῇ Καδμείᾳ τὸν γάμον εὐωχούμενοι ἀνύμνησαν. — 6. Ὁ Ξέρξης τῷ στρατοπέδῳ ἔπλευσε μὲν διὰ τῆς ἠπείρου, ἐπέζευσε δὲ διὰ τῆς θαλάσσης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας.

III. 1. ἀπέστειλε, ἀποστέλλω. — 2 ἀναλώσον-

τας. ἀναλίσκω. das Partic. fut zeigt eine Absicht an. Sch. Gr. §. 145. 3. — καταπλαγεὶς (κατεπλάγην) καταπλήσσω. — 3. εἱστίασε. ἑστιάω. — 4. ἠφάνισεν. ἀφανίζω. ὅσα. als. Sch. Gr. §. 79. 2. — 5. ἐν τῇ Καδμείᾳ. in der vom Kadmos benannten Burg von Theben. — 6. ἔπλευσε. πλέω.

IV. 1. Ὁ Ζεὺς τοῖς θεοῖς ἀπειλήσας, ἣν ἐθελήσω, ἔφη, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρὰν καθήσω, ὑμεῖς δ᾽, ἣν ἀποκρεμασθέντες βιάζησθέ με, μάτην πονήσετε· οὐ γὰρ δὴ καθελκύσετε· εἰ δ᾽ ἐγὼ ἐθελήσαιμι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα καὶ τὴν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. — 2. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὅτι τὸ μὲν σῶμα τεθνήξεται, ἡ δὲ ψυχὴ ἀναπτᾶσα οἰχήσεται ἀθάνατος καὶ ἀγήρως. — 3. Ἐμπεδοκλῆς τὴν τῶν Ἀκραγαντίνων τρυφὴν ἰδών, ἔλεγεν· Ἀκραγαντῖνοι τρυφῶσι μὲν ὡς αὔριον ἀποθανούμενοι, οἰκίας δὲ κατασκευάζονται ὡς πάντα τὸν χρόνον βιωσόμενοι. — 4. Ἡρακλῆς τὴν Ἡσιόνην ἰδὼν κήτει ἐκκειμένην, ὑπέσχετο σώσειν αὐτήν, εἰ τὰς ἵππους τοῦ Λαομέδοντος λήψεται. —

IV. 1. ἣν (ἐὰν, ἂν) mit dem Conjunctivo. Sch. Gr. §. 140. 7. — καθήσω. καθίημι. μετεωριῶ. Sch. Gr. §. 95. Anm. 7. — 2. τεθνήξεται (θνήσκω). Ueber den Gebrauch dieses Futuri s. Sch. Gr. §. 139. ἀναπτᾶσα (ἀνέπτην) ἀνίπταμαι. — 3. ὡς ἀποθανούμενοι (ἀποθνήσκω) als ob sie sterben sollten. — 4. ὑπέσχετο (ὑπεσχόμην.) ὑπισχνέομαι. λήψεται. λαμβάνω.

V. 1. Τὼ Ἀλωέως παῖδε, ἀτασθάλω ὄντε, δίκας ἐτισάτην, ἣ κλίμακα ἐπὶ τὸν

οὐρανὸν ἐποιησάσθην. — 2. Πολλὰ ἦσαν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις θεῶν ἀγάλματα, ὧν τὰ μὲν δι' ἔκπληξιν ἐσεβάσθη, τὰ δὲ διὰ τὸ κάλλος ἐπῃνέθη. — 3. Μηδέποτε ἐπὶ μηδενὸς εἴπῃς, ὅτι ἀπώλεσα αὐτό, ἀλλ' ὅτι ἀπέδωκα· τὸ παιδίον ἀπέθανεν· ἀπεδόθη· τὸ χωρίον ἀφῃρέθη· οὐκοῦν καὶ τοῦτο ἀπεδόθη. — 4. Ἀκταίων τραφεὶς παρὰ Χείρωνι, κυνηγὸς ἐδιδάχθη, καὶ ὕστερον κατεβρώθη ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπο τῶν ἰδίων κυνῶν.

V. 1. ἐτισάτην. τίω. ἣ. dafür dafs sie. — 2. ἦσαν. der Plural. steht bey ἀγάλματα gegen den gewöhnlichsten Gebrauch. Sch. Gr. §. 129. 1. — ὧν τὰ μέν. von denen die einen. τὰ μέν .. τὰ δέ. Sch. Gr. §. 126. 2. ἐπῃνέθη. ἐπαινέω. — 3. μηδέποτε mit dem Conj. aor. Sch. Gr §. 149. 3. ἐπὶ μηδενός. von irgend einer Sache. Sch Gr. §. 149. 6. — ὅτι wird im Anfange einer directen Rede nicht übersetzt. Sch. Gr. §. 150 ὅτι. — ἀφῃρέθη. ἀφαιρέω. — 4. τραφείς (ἐτράφην) τρέφω. κατεβρώθη. καταβιβρώσκω.

VI. 1. Τὰ χρήματα τοῖς πλουσίοις ἡ τύχη οὐ δεδώρηται, ἀλλὰ δεδάνεικεν. — 2. Ἀλεξάνδρου ἡ σκηνὴ πολυτελὴς ἦν· χρυσοῖ γὰρ κίονες διειλήφεσαν αὐτήν, καὶ τὸν ὄροφον διάχρυσος ἦν, καὶ ἐκπεπόνητο ποικίλμασι πολυτελέσι. Καὶ πρῶτοι μὲν Πέρσαι πεντακόσιοι περὶ αὐτὴν εἱστήκεσαν, πορφυρᾶς καὶ μηλίνας ἠσθημένοι στολάς· ἐπ' αὐτοῖς δὲ τοξόται χίλιοι, φλόγινα ἐνδεδυκότες καὶ ὑσγινοβαφῆ.

VI. 2. διειλήφεσαν. διαλαμβάνω. τὸν ὄροφον διάχρυσος. st. ὁ αὐτῆς ὄροφος διάχρ. ἦν. Sch. Gr. §. 161. 6. — ἐκπεπόνητο. st. ἐξεπεπόνητο. Sch.

Gr. §. 82. 4. πρῶτοι zuerst, zuvorderst. εἱστήκεσαν und εἱστήκεισαν. ἵστημι. ἠσθημένοι. ἐσθέω. ἐπ' αὐτοῖς. nach diesen. φλόγινα, ἐσθήματα sc.

VII. 1. Γνῶθι σαυτόν· μὴ πολλὰ λάλει· τὸν τετελευτηκότα μακάριζε· τοὺς πρεσβυτέρους σέβου· ἡ γλῶσσά σου μὴ προτρεχέτω τοῦ νοῦ· θυμοῦ κράτει· ἀδικούμενος διαλλάσσου, ὑβριζόμενος δὲ τιμωροῦ. — 2. Φίλων παρόντων καὶ απόντων μέμνησο.

VII. 1. γνῶθι. γιγνώσκω. μὴ λάλει. μὴ mit dem Imperat. praes. Sch. Gr. §. 149. 3. — τοῦ νοῦ. der Genitiv. ist abhängig von der Praeposit. προτρεχέτω. — 2. μέμνησο mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3.

3. Ἀγάπα τὸν πλησίον· νόμῳ πείθου· θεοὺς σέβου· γονεῖς αἰδοῦ· ἄρχε σεαυτοῦ· πρόνοιαν τίμα· κακίας ἀπέχου· χρόνου φείδου· ὅρα τὸ μέλλον· σοφοῖς χρῶ. — 4. Λαβὼν ἀπόδος· τὸ συμφέρον θηρῶ· ἐπὶ ῥώμης μὴ καυχῶ· κακοῖσι μὴ προσομίλει ἀνδράσιν, ἀλλ' ἀεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχου· θεοὺς δείδιθι· ἐπίορκον μὴ ἐπόμνυθι.

3. ἀπέχου mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. φείδου mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — χρῶ, χράομαι. mit dem Dativo. Sch. Gr. §. 133. 3. 1. — 4. λαβών. wenn du etwas empfangen hast. ἔχου. ἔχομαι. sich an etwas halten mit dem Genit.

5. Μίνως. Ὁ μὲν λῃστὴς οὗτος ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω· ὁ δ' ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω· ὁ δὲ τύραννος ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω τὸ ἧπαρ·

ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ ἄπιτε ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιεῖτε κατὰ τὸν βίον.

5. Μίνως der Richter der Unterwelt spricht hier über einige Todten ein Urtheil aus. — ἐμβεβλήσθω, ἐμβάλλω. τὸ ἧπαρ. Sch. Gr. §. 134. Anm. 3. — ἀνθ' ὧν (statt ἀντὶ τούτου ὅτι) dafür dafs. Sch. Gr. §. 151. (S. 356.)

VIII. 1. Σωκράτης ἔλεγε, τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους ζῆν, ἵνα ἐσθίοιεν, αὐτὸν δὲ ἐσθίειν, ἵνα ζῴη. — 2. Ὁ αὐτὸς ἠξίου τοὺς νέους συνεχῶς κατοπτρίζεσθαι, ἵν', εἰ μὲν καλοὶ εἶεν, ἄξιοι γίγνοιντο· εἰ δὲ αἰσχροί, παιδείᾳ τὴν δυσειδείαν ἐπικαλύπτοιεν. — 3. Σόλων ἐρωτηθείς, πῶς ἂν μὴ γίγνοιτο ἀδίκημα ἐν τῇ πόλει, εἶπεν, εἰ ὁμοίως ἀγανακτοῖεν οἱ μὴ ἀδικούμενοι τοῖς ἀδικουμένοις.

VIII. 1. ἵνα ἐσθίοιεν. über den Optativus s. Sch. Gr. §. 140 2. — ζῴη. Nebenform des Optativs. Sch. Gr. §. 103. III. 2. — 2. ἄξιοι, τοῦ κάλλους sc. — 3. Verbinde: εἰ οἱ μὴ ἀδικούμενοι ἀγανακτοῖεν ὁμοίως τοῖς ἀδικουμένοις. eben so wie die beleidigten.

4. Πυθαγόρας ἐρωτηθείς, πῶς ἂν οἰνόφλυξ τοῦ μεθύειν παύσαιτο, εἰ συνεχῶς, ἔφη, θεωροίη τὰ ὑπ' αὐτοῦ πρασσόμενα. — 5. Ἀνάχαρσις ἐρωτηθείς, πῶς ἄν τις μὴ μεθύσκοιτο, εἰ, ἔφη, ὁρῴη τοὺς μεθύοντας οἷα ποιοῦσι. — 6. Θεόπομπος πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, πῶς ἄν τις ἀσφαλῶς τηροίη τὴν βασιλείαν, εἰ τοῖς μὲν φίλοις, ἔφη, μετα-

διδοίη παῤῥησίας δικαίας, τοὺς δὲ ἀρχομένους κατὰ δύναμιν μὴ περιορῴη ἀδικουμένους.

4. παύσαιτο. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. — θεωροίη. Sch. Gr. §. 103. III. 2. — 5. τοὺς μεθύοντας οἷα π. st. εἰ ὁρῴη οἷα ποιοῦσιν οἱ μεθύοντες. — 6. μεταδιδοίη. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 3. c. — περιορῴη ἀδικουμένους, soviel als κατὰ δύναμιν κωλύοι ἀδικεῖσθαι.

7. Εὐαγόρας τοσοῦτον ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς διήνεγκεν, ὥστε, ὁπότε μὲν αὐτὸν ὁρῷεν οἱ τότε βασιλεύοντες, ἐκπλήττεσθαι καὶ φοβεῖσθαι περὶ τῆς ἀρχῆς· ὁπότε δὲ εἰς τοὺς τρόπους ἀποβλέψαιεν, οὕτω σφόδρα πιστεύειν, ὥστε καὶ εἴ τις ἄλλος τολμῴη περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, νομίζειν Εὐαγόραν αὐτοῖς ἔσεσθαι βοηθόν. — 8. Οἱ ποιηταὶ τοιούτους λόγους περὶ τῶν θεῶν εἰρήκασιν, οὓς οὐδεὶς ἂν περὶ τῶν ἐχθρῶν τολμήσειε λέγειν.

7. διήνεγκεν. διαφέρω. ὁπότε. so oft, mit dem Optat. Sch. Gr. §. 140. Anm. 5. — Verbinde: ὥστε νομίζειν (wovon dann der Accusat. c. infinit. abhängt) καὶ εἴ τις ἄλλος τολμῴη (τολμᾷν) περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν. sich an ihnen zu vergehen. — 8. εἰρήκασιν. ἐρέω. — Verb. οὓς οὐδεὶς τολμήσειεν ἂν λέγειν περὶ τ. ἐ. Ueber diesen Opt. mit ἂν (bey dem Relativo) s. Sch. Gr. §. 140. 11.

9. Εὐκλείδης ὁ Σωκρατικός, ἀκούσας τοῦ ἀδελφοῦ λέγοντος· ἀπολοίμην, εἰ μή σε τιμωρησαίμην, ἐγὼ δέ, εἶπεν, εἰ μή σε φιλεῖν ἡμᾶς πείσαιμι. — 10. Εἴ τις τὸν τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἄν τι λαμπρὸν ἐργάσασθαι ἐπιθυμήσειεν; — 11.

Τῷ αὐτῷ φυσήματι τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἄν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἐν βραχεῖ, καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἀποσβέσειας.

9. ἀκούσας (cum genit.) τοῦ ἀδ. λέγοντος. als er seinen Bruder sagen hörte. Ueber das Particip. statt des Infin. s. Sch. Gr. §. 145. 2. c. — ἀπολοίμην (ἀπόλλυμι.) Wunsch. Sch. Gr. §. 140. 1. — ἐγὼ δέ, ἀπολοίμην muſs aus dem Vorhergehenden hinzugedacht werden. — ἡμᾶς st. ἐμέ. — 10. εἴ τις ἐκβάλοι. . . τί ἂν γένοιτο. Sch. Gr. §. 140. 8. 3. — 11. ἀνακαύσειας ἄν. kannst du anfachen. Sch. Gr. §. 140. 11. — ἀποσβέσειας, ἀποσβέννυμι.

12. Μάλιστα ἂν εὐδοκιμοίης, εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττων, ἃ τοῖς ἄλλοις ἂν πράττουσιν ἐπιτιμῴης. — 13. Εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀπολοίμεθα· εἰ δὲ τοῖς τῶν Αἰγυπτίων χρῆσθαι νομίμοις βουληθείημεν, εὐδαιμόνως ἂν τὸν βίον διατέλοιμεν.

12. Verb. ἃ ἐπιτιμῴης ἂν τοῖς ἄλλοις πράττουσιν (partic.) wenn sie es thäten.

IX. 1. Σωκράτης λέγει τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν, καθόσον οἱ μὲν ζῶσιν, ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δὲ ἐσθίει, ἵνα ζῇ. — 2. Θεώρει ὥςπερ ἐν κατόπτρῳ τὰς σαυτοῦ πράξεις, ἵνα τὰς μὲν καλὰς ἐπικοσμῇς, τὰς δ' αἰσχρὰς καλύπτῃς. — 3. Ὁ Πίττακος τῷ μεθύοντι, ἐὰν ἁμάρτῃ, διπλῆν ζημίαν ἔθηκεν, ἵνα μὴ μεθύοιεν οἱ πολῖται. — 4. Τὸν οἶνον ἢν πίνῃ τις μετρίως, τὸ σῶμα ὤνησε, τὴν δὲ ψυχὴν οὐκ ἔβλαψεν· ἢν δὲ πίνῃ πρὸς ὑπερβολήν, καὶ ἤδη μεθύσκηται, αἰσχρὰ πάσχει, καὶ γελοῖον θέαμα τοῖς ἄλλοις παρέχει.

5 *

IX. 1. λέγει διαφέρειν. sagt, er unterscheide sich. Sch. Gr. §. 143. — ἵν' ἐσθίωσιν und ἵνα ζῇ. Sch. Gr. §. 140. 2. Vergl. oben VIII. 1., wo dieselben Worte stehn, aber ἔλεγεν, ἵνα ἐσθίοιεν und ἵνα ζῴη. — 4. τὸν οἶνον. Man übersetze, als ob stände: Ὁ οἶνος, ἤν τις πίνῃ μετρίως αὐτόν, ὤνησε pflegt zu stärken τὸ σῶμα.

5. Ἀπόλλων ᾐτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλῃ τελευτᾷν, ἀπολυθείη τοῦ θανάτου, ἂν ἑκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἕληται. — 6. Πομπηΐου καὶ Καίσαρος διαστάντων, ὁ Κικέρων ἔφη, γιγνώσκω ὃν φύγω, μὴ γιγνώσκων πρὸς ὃν φύγω. — 7. Οἱ δραπέται, κἂν μὴ διώκωνται, φοβοῦνται, οἱ δὲ ἄφρονες, κἂν μὴ κακῶς πράττωσι, ταράττονται.

5. ᾐτήσατο. αἰτέω. — μέλλῃ τελευτᾷν (moriturus esset) sterben wolle. — τοῦ θανάτου. der Genit. hängt von der Praeposit. in ἀπολυθείη ab. — ἕληται. αἱρέω. — 6. διαστάντων (διΐστημι). genit. absol. mit als aufzulösen. — μὴ γιγνώσκων. ohne zu wissen. — ὃν φύγω. über den Conjunctiv. s. Sch. Gr. §. 140. Anm. 6. — 7. κἂν st. καὶ ἐάν.

8. Οἱ Κρῆτες τοὺς παῖδας μανθάνειν τοὺς νόμους κελεύουσι μετά τινος μελῳδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται, καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῇ μνήμῃ παραλαμβάνωσιν. — 9. Διογένης ἰδὼν τοξότην ἀφυῆ, παρὰ τὸν σκοπὸν ἐκάθισεν, εἰπών, ἵνα μὴ πληγῶ.

10. — Χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
αὐτοὶ παρ' αὐτῶν ἕτερα προσπορίζομεν·
λυπούμεθ', ἢν πτάρῃ τις· ἢν εἴπῃ κακῶς,
ὀργιζόμεθ'· ἢν ἴδῃ τις ἐνύπνιον, σφόδρα
φοβούμεθ'· ἢν γλαὺξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν.

9. ἵνα μὴ πληγῶ (πλήσσω). Man denke voraus: ποιῶ τοῦτο. — 10. πτάρῃ. πταίρω. [das Niesen galt, nach den Umständen, bald für ein gutes, bald für ein schlimmes Anzeichen. Daher auch der Gebrauch dem Niesenden Ζεῦ σῶσον, Gott helf, zuzurufen.] — κακῶς εἰπεῖν, ein Wort von schlimmer Bedeutung sagen.

X. 1. Ἐδιδάχθη Ἡρακλῆς ἁρματηλατεῖν μὲν ὑπὸ Ἀμφιτρύωνος· παλαίειν δὲ ὑπὸ τοῦ Αὐτολύκου· τοξεύειν δὲ ὑπὸ Εὐρύτου· ὁπλομαχεῖν δὲ ὑπὸ Κάστορος· κιθαρῳδεῖν δὲ ὑπὸ Λίνου· οὗτος δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους τῇ κιθάρᾳ πληγεὶς ἀπέθανεν· ἐπιπλήξαντα γὰρ αὐτὸν ὀργισθεὶς ἀπέκτεινεν.

X. 1. ἐδιδάχθη. διδάσκω. — πληγείς. πλήσσω. ἀπέθανεν. ἀποθνήσκω.

2. Πυθαγόρας λέγεται παρεγγυᾷν τοῖς μαθηταῖς, τοὺς πρεσβυτέρους τιμᾷν, μὴ ὀμνύναι θεούς, ἀνομίᾳ πολεμεῖν, φυτὸν ἥμερον μήτε φθείρειν, μήτε σίνεσθαι, μνήμην ἀσκεῖν, ἐν ὀργῇ μήτε τι λέγειν, μήτε πράσσειν. — 3. Χείλων, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, προςέταττε, γλώττης κρατεῖν, μὴ κακολογεῖν τοῖς πλησίον, γῆρας τιμᾷν, ζημίαν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν, ἀτυχοῦντι μὴ ἐπιγελᾷν, νόμοις πείθεσθαι.

3. κρατεῖν. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — κακολογεῖν und ἐπιγελᾷν. mit dem Dativo.

4. Κάδμον φασὶ τὸν Ἀγήνορος ἐκ Φοινίκης ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποσταλῆναι πρὸς ζήτησιν τῆς Εὐρώπης, ἐντολὰς λαβόντα, ἢ τὴν παρθένον ἀγαγεῖν, ἢ μὴ ἀνακάμπτειν

εἰς τὴν Φοινίκην. Μὴ δυνάμενον δὲ ἀνευρεῖν, ἀπογνῶναι τὴν ἐς οἶκον ἀνακομιδήν, καὶ κατά τινα χρησμὸν κτίσαι τὰς Θήβας. Ἐνταῦθα δὲ κατοικήσαντα γῆμαι μὲν Ἁρμονίαν, γεννῆσαι δὲ ἐξ αὐτῆς Σεμέλην, καὶ Ἰνώ, καὶ Αὐτονόην, καὶ Ἀγαύην.

4. τὸν Ἀγήνορος, υἱόν. Sch. Gr. §. 125. Anm. 3. — ἀποσταλῆναι. ἀποστέλλω. — ἐντολὰς λαβόντα (λαμβάνω) mit dem Auftrage. — ἀνευρεῖν. ἀνευρίσκω. ἀπογνῶναι (ἔγνων) ἀπογιγνώσκω. — γῆμαι (ἔγημα) γαμέω.

XI. 1. Λέγεται Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας τῆς Αἴτνης ἐνάλλασθαι, καὶ ἀφανισθῆναι, βουλόμενος τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην βεβαιῶσαι, ὅτι γεγόνοι θεός· ὕστερον δὲ γνωσθῆναι, ἀναῤῥιπισθείσης αὐτοῦ μιᾶς τῶν κρηπίδων· χαλκᾶς γὰρ εἴθιστο ὑποδεῖσθαι.

XI. 1. ἐνάλλασθαι (ἀλάμην) ἅλλομαι. — ὅτι γεγόνοι der Optativus steht in indirecter Rede. Sch. Gr. §. 140. 3. — γνωσθῆναι. γιγνώσκω. — ἀναῤῥιπισθείσης μιᾶς τῶν κρ. genit. absol. mit da aufzulösen. — εἴθιστο. ἐθίζω.

2. Τὸ μὲν ἐγκαλέσαι καὶ ἐπιτιμῆσαι ῥάδιον· τὸ δέ, ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται, συμβουλεῦσαι, τοῦτ᾽ ἔμφρονος συμβούλου ἔργον. — 3. Θεὸν μὲν νοῆσαι χαλεπόν, φράσαι δὲ ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἀσώματον σώματι σημῆναι ἀδύνατον.

2. Verbinde: τὸ δὲ συμβουλεῦσαι ὅπως τὰ π. β. γ., τοῦτο, ἐστὶ sc.

4. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναί φασι, καὶ τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι· οἱ Θη-

βαῖοι δὲ ἐξ ὄφεως ὀδόντων ἄνδρας ἀναβεβλαστηκέναι λέγουσιν. — 5. Οἱ Νάξιοι μυθολογοῦσι τὸν Διόνυσον παρ' αὐτοῖς τραφῆναι· καὶ διὰ τοῦτο τὴν νῆσον αὐτῷ γεγονέναι προσφιλεστάτην.

4. ἀναδοθῆναι. ἀναδίδωμι. ἀναβεβλαστηκέναι. ἀναβλαστάνω. — 5. τραφῆναι. τρέφω. γεγονέναι. γίγνομαι.

6. Λόγος ἐστὶ Δῆλον τὴν νῆσον, πρὶν μὲν ἀνθρώποις φανῆναι τὸν Ἀπόλλωνα, τῷ πελάγει κρύπτεσθαι, φανέντος δὲ τοῦ θεοῦ ἀναδραμεῖν ἐκ τῶν βυθῶν καὶ στῆναι ἐν μέσοις τοῖς κύμασιν.

6. πρὶν φανῆναι. ehe erschienen wäre. φανέντος τοῦ θεοῦ. nachdem der Gott erschienen, gebohren worden. — ἀναδραμεῖν, ἀνατρέχω.

XII. 1. Ἀναξαγόρας λέγεται ἀσεβείας κριθῆναι, διότι τὸν ἥλιον μύδρον ἔλεγε διάπυρον· ἀπολογησαμένου δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ Περικλέους, πέντε ταλάντοις ζημιωθῆναι καὶ φυγαδευθῆναι. — 2. Σχολαστικὸς νοσοῦντα ἐπισκεπτόμενος, ἠρώτα περὶ τῆς ὑγιείας· ὁ δὲ οὐκ ἠδύνατο ἀποκριθῆναι· ὀργισθεὶς οὖν, ἐλπίζω, ἔφη, κἀμὲ νοσήσειν, καὶ ἐλθόντι σοὶ μὴ ἀποκρινεῖσθαι. — 3. Λέγεται, τὴν Χίμαιραν τραφῆναι μὲν ὑπὸ Ἀμισωδάρου, γεννηθῆναι δὲ ἐκ Τυφῶνος καὶ Ἐχίδνης.

XII. 1. κριθῆναι, κρίνω, mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — ἀπολογησαμένου Περικλέους. genit. absol. Sch. Gr. §. 146. 2. — 2. ἠδύνατο, δύναμαι. über das Augment s. Sch. Gr. §. 82. Anm. 3. [der Kranke war zu schwach, um zu antworten] — κἀμέ. st. καὶ ἐμέ. — ἐλθόντι. wenn du zu mir kömmst.

ἀποκρινεῖσθαι. ἀποκρίνομαι. Sch. Gr. §. 101. 2. — 3. τραφῆναι τρέφω.

4. Ξέρξης ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήςποντον ἐζεῦχθαι, καὶ τὸν Ἄθω διεσκάφθαι, προῆγεν ἐκ τῶν Σάρδεων. — 5. Ὁ Πλάτων τοῖς μεθύουσι συνεβούλευε κατοπτρίζεσθαι· ἀποστήσεσθαι γὰρ τῆς τοιαύτης ἀσχημοσύνης.

4. ἐπύθετο. πυνθάνομαι. ἐζεῦχθαι. ζεύγνυμι. διεσκάφθαι. διασκάπτω. — 5. ἀποστήσεσθαι. ἀφίστημι. mit dem Genit. ἀσχημοσύνης, τῆς μέθης sc.

6. Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται. — 7. Οἱ δελφῖνες ἀνασκιρτῶντες χειμῶνα ἐπιόντα μηνύουσιν. — 8. Οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα διατρίβοντες Ἀθηναῖοι, θεωροῦντες τὴν Ἀττικὴν πυρπολουμένην, καὶ τὸ τέμενος τῆς Ἀθηνᾶς ἀκούοντες κατεσκάφθαι, δεινῶς ἠθύμουν.

6. Verbinde: ὁ φαῦλος κολάζεται καὶ ζῶν καὶ θανών — 7. ἐπιόντα. ἔπειμι. — 8. κατεσκάφθαι. κατασκάπτω. ἠθύμουν. ἀθυμέω.

9. Δαίδαλος πρῶτος τῶν ἀγαλμάτων τὰ σκέλη διαβεβηκότα, καὶ τὰς χεῖρας διατεταμένας ποιῶν, ζῶντα ἀγάλματα κατασκευάζεσθαι ἐλέγετο. Οἱ γὰρ πρὸ αὐτοῦ τεχνῖται κατεσκεύαζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὄμμασι μεμυκότα, τὰς δὲ χεῖρας ἔχοντα καθειμένας, καὶ ταῖς πλευραῖς κεκολλημένας.

9. διαβεβηκότα (διαβαίνω.) ausschreitend, getrennt wie zum Gehn. διατεταμένας. διατείνω. καθειμένας. καθίημι.

XIII. 1. Βασκάνου τινὸς ἐσκυθρωπακότος, ὁ Βίων, ἢ τούτῳ, ἔφη, κακὸν γέγο-

νεν ἢ ἄλλῳ ἀγαθόν. — 2. Ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν τὰ χωρία κατεδηδοκότα, τὸν μὲν Ἀμφιάραον, ἔφη, ἡ γῆ κατέπιε, σὺ δὲ τὴν γῆν. — 3. Τὸν Μίνω βεβασιλευκότα νομιμώτατα, καὶ μάλιστα δικαιοσύνης πεφροντικότα, δικαστὴν καθ' ᾅδου ἀποδεδεῖχθαι λέγουσι. — 4. Τὰ παιδία, ἄχρι γένηται τετταράκοντα ἡμερῶν, ἐγρηγορότα μὲν οὐ γελᾷ, οὐδὲ δακρύει, ὑπνοῦντα δὲ ἀμφότερα.

XIII. 1. βασκάνου ἐσκυθρωπακότος (σκυθρωπάζω.) genit. absol. mit als aufzulösen. — 2. πρὸς τόν. zu einem. κατεδηδοκότα. κατέδω. — 3. πεφροντικότα. Φροντίζω. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — ἀποδεδεῖχθαι. ἀποδείκνυμι. — 4. ἐγρηγορότα (ἐγείρω) wachend. ὑπνοῦντα. im Schlafe. ἀμφότερα, ποιεῖ sc.

XIV. 1. Λάμαχος ἐπετίμα τινι τῶν λοχαγῶν ἁμαρτάνοντι· τοῦ δὲ φήσαντος, μηκέτι τοῦτο ποιήσειν, οὐκ ἔστιν, εἶπεν, ἐν πολέμῳ δὶς ἁμαρτάνειν. — 2. Δημοσθένης λοιδορουμένου τινὸς αὐτῷ, οὐ συγκαταβαίνω, εἶπεν, εἰς ἀγῶνα, ἐν ᾧ ὁ ἡττώμενος τοῦ νικῶντός ἐστι κρείττων.

XIV. 1. τοῦ δὲ φήσαντος. da dieser sagte. οὐκ ἔστι. es findet nicht statt. Sch. Gr. §. 151. S. 359. — 2. λοιδορουμένου τινός. Sch. Gr. §. 146. 2. — εἰς ἀγῶνα, τῆς λοιδορίας scil. — τοῦ νικῶντος hängt von κρείττων ab. Sch. Gr. §. 132. 4. 4.

3. Εἴ τις οἴεται τερπνότερον εἶναι τὸν ἐν ἄστει βίον τοῦ ἐν ἀγροῖς, ἐνθυμηθήτω πρὸς ἑαυτόν, οἷον μέν ἐστι βότρυς ὁρᾷν ἐξ ἀμπέλου κρεμαμένους, οἷον δὲ ἰδεῖν λήϊα Ζεφύρων αὔραις κινούμενα, οἷον δὲ ἀκοῦσαι βοῶν μυκωμένων καὶ προβάτων βληχωμένων, οἷον

δὲ θέαμα δαμάλεις σκιρτῶσαι καὶ ἕλκουσαι γάλα· ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τὰ ἐν τοῖς θεάτροις δεικνύμενα μηδὲν εἶναι πρὸς τὴν ἀπ' ἐκείνων ἡδονήν.

3. Verbinde: τὸν ἐν ἄστει βίον εἶναι τερπνότερον τοῦ (βίου) ἐν ἀγροῖς. — οἷον. (*quale sit*) wie angenehm es ist. — ἕλκουσαι. mit dem Genit. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — οἷον θέαμα. was für ein angenehmes Schauspiel. — μηδὲν πρός. nichts in Vergleichung. τὴν ἀπ' ἐκείνων ἡδονήν. das aus jenen Gegenständen entspringende Vergnügen.

4. Μυθολογοῦσι τὴν Δήμητραν, μὴ δυναμένην εὑρεῖν τὴν θυγατέρα, λαμπάδας ἐκ τῶν κατὰ τὴν Αἴτνην κρατήρων ἀναψαμένην, ἐπελθεῖν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης, τῶν δ' ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα ταύτην προσδεξαμένους εὐεργετῆσαι, τὸν τῶν πυρῶν καρπὸν ἀντιδωρησαμένην.

4. κατὰ τὴν Αἴτνην. Umschreibung st. τῆς Αἴτνης. — ἐπελθεῖν. ἐπέρχομαι. — τῶν ἀνθρώπων. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. a.

5. Τοῦ Κρόνου τὰ ἑαυτοῦ τέκνα κατεσθίοντος, ὁ Ζεὺς, κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας, καὶ ἐς τὴν Κρήτην ἐκτεθεὶς, ὑπ' αἰγὸς ἀνετράφη. — 6. Ὁ Ἴκαρος, ὁ τοῦ Δαιδάλου υἱός, τακέντος αὐτῷ τοῦ κηροῦ, καὶ τῶν πτερῶν περιῤῥυέντων, εἰς τὸ πέλαγος ἐνέπιπτεν.

5. τοῦ Κρόνου κατεσθίοντος. Sch. Gr. §. 146. 2. — κλαπεὶς (ἐκλάπην) κλέπτω. ἐκτεθείς. ἐκτίθημι. ἀνετράφη. ἀνατρέφω. — 6. τακέντος. τήκω. τοῦ κηροῦ. [Dädalus hatte dem Ikarus Flügel von Wachs angesetzt, um damit über das Meer zu fliegen.] περιῤῥυέντων. περιῤῥέω.

Zweyter Cursus.

Lesebuch für Anfänger.

A. Aesopische Fabeln und Anekdoten.

I. Aesopische Fabeln.

1. Der Wolf.

(Fab. Aesop. nr. 319. ed. Hauptm.)

Λύκος ἰδὼν ποιμένας, ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον, ἐγγὺς προσελθὼν, ἡλίκος, ἔφη, ἂν ἦν θόρυβος, εἰ ἐγὼ τοῦτο ἐποίουν[1])!

2. Die Löwin.

(Fab. Aesop. nr. 316.)

Λέαινα, ὀνειδιζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος, ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς ἕνα τίκτειν[2]), ἕνα, ἔφη, ἀλλὰ λέοντα.

3. Die Mücke und der Stier.

(Fab. Aesop. nr. 216.)

Κώνωψ ἐπὶ κέρατος βοὸς ἐκαθέσθη[3]) καὶ ηὔλει· εἶπε δὲ πρὸς τὸν βοῦν, εἰ βαρῶ σου τὸν τένοντα, ἀναχωρήσω. Ὁ δὲ ἔφη, οὔτε

1) ἦν, es war. ἦν ἄν, es würde seyn. Buttm. gr. Gr. §. 126. 9. Sch. Gr. §. 140. 8. — 2) Man verb. ἐπὶ τὸ τίκτειν (darüber daſs sie gebähre) ἕνα (ein Junges, σκύμνον) διὰ παντός, χρόνου sc. Zeit ihres Lebens, also, Alles in Allem. — 3) καθέζομαι.

ὅτε ἦλθες 4) ἔγνων 5), οὔτε ἐὰν μένῃς 6), μελήσει μοι.

4. Der Landmann und die Schlange.
(Fab. Aesop. nr. 170.)

Γεωργὸς χειμῶνος ὥρᾳ ὄφιν εὑρὼν 7) ὑπὸ κρύους πεπηγότα 8), τοῦτον λαβὼν ὑπὸ κόλπου κατέθετο 9). Θερμανθεὶς 10) δὲ ἐκεῖνος, καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἰδίαν φύσιν, ἔπληξε τὸν εὐεργέτην.

5. Der Fuchs und die Weintrauben.
(Fab. Aesop. nr. 156.)

Βότρυας πεπείρους ἀλώπηξ κρεμαμένους 11) ἰδοῦσα, τούτους ἐπειρᾶτο καταφαγεῖν. Πολλὰ δὲ καμοῦσα καὶ μὴ δυνηθεῖσα 12) ψαῦσαι, τὴν λύπην παραμυθουμένη, ἔλεγεν, ὄμφακες ἔτι εἰσίν.

6. Das Böckchen und der Wolf.
(Fab. Aesop. nr. 139.)

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστὼς 13), ἐπειδὴ λύκον παριόντα 14) εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. Ὁ δὲ λύκος ἔφη· ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλὰ ὁ τόπος.

4) ἔρχομαι. 5) γιγνώσκω. 6) über den Conjunctivus s. gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. — 7) εὑρίσκω. 8) πήγνυμι. 9) κατατίθημι. 10) θερμαίνω. — 11) κρεμάννυμι. 12) δύναμαι. — 13) ἵστημι. so viel als ἑστηκώς. gr. Gr. §. 88. a. Anm. 6. 14) πάρειμι.

7. Der badende Knabe.
(Fab. Aesop. nr. 311.)

Παῖς λουσάμενος ἐν ποταμῷ ἐκινδύνευε πνιγῆναι· καὶ ἰδών τινα παροδίτην, ἐπεφώνει, βοήθησον. Ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδὶ τὴν τολμηρίαν. Τὸ δὲ παιδίον εἶπεν· ἀλλὰ [15]) νῦν μοι βοήθησον, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμφου.

8. Der Hund und der Fuchs.
(Fab. Aesop. nr. 212.)

Κύων θηρευτικὸς λέοντα ἰδών, τοῦτον ἐδίωκεν· ὡς δὲ ἐπιστραφεὶς [16]) ἐκεῖνος ἐβρυχήσατο, ὁ κύων φοβηθεὶς εἰς τὰ ὀπίσω ἔφυγεν. Ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἔφη· ὦ κακὴ κεφαλή, σὺ λέοντα ἐδίωκες, οὗτινος οὐδὲ τὸν βρυχηθμὸν ὑπήνεγκας [17]);

9. Der Wolf und das Lamm.
(Fab. Aesop. nr. 229.)

Λύκος ἄμνον ἐδίωκεν. Ὁ δὲ εἰς ναὸν κατέφυγε. Προσκαλουμένου δὲ τοῦ λύκου [18]) τὸν ἄμνον, καὶ λέγοντος, ὅτι θυσιάσει αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῷ θεῷ, ἐκεῖνος ἔφη πρὸς αὐτόν· ἀλλ' [19]) αἱρετώτερόν μοί ἐστι θεῷ θυσίαν εἶναι, ἢ ὑπὸ σοῦ διαφθαρῆναι [20]).

— 15) ἀλλὰ zeigt im Anfange einer Rede an, daſs man das, was der Andere gesagt, jetzt auf sich beruhen lassen wolle: gut, aber jetzt σωθέντι. σώζω. der Dativus wird von μέμφου regiert. — 16) ἐπιστρέφω. 17) ὑποφέρω. — 18) Genitivi absoluti. S. gr. Gr. §. 132. 2. Sch. Gr. §. 146. 2. 19) S. zu nr.

10. Der Esel in der Löwenhaut.
(Fab. Aesop. nr. 259.)

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς [21]), λέων ἐνομίζετο πᾶσι, καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ὡς δὲ ἄνεμος βιαιότερον πνεύσας ἐγύμνου αὐτὸν τοῦ προκαλύμματος [22]), τότε πάντες ἐπιδραμόντες [23]) ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

11. Das Weib und die Henne.
(Fab. Aesop. nr. 24.)

Γυνή τις χήρα ὄρνιν εἶχε, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα δέ, ὡς, εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλοι, δὶς τέξεται [24]) τῆς ἡμέρας [25]), τοῦτο πεποίηκεν. Ἡ δὲ ὄρνις πιμελὴς γενομένη οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο [26]).

12. Die Vögel und der Pfau.
(Fab. Aesop. nr. 53.)

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων [27]) ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. Αἱρουμένων δὲ τοῦτον τῶν ἄλλων, ὁ κολοιὸς ὑπολαβὼν ἔφη· ἀλλ' εἰ, σοῦ βασιλεύοντος, ὁ ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

7. 15. 20) διαφθείρω. — 21) ἐπενδύνω. 22) über den Genitiv s. gr. Gr. §. 119. 6. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. 23) ἐπιτρέχω. — 24) τίκτω. 25) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. 26) δύναμαι. über die Art des Augmentes s. gr. Gr. §. 76. Anm. 5. Sch. Gr. §. 82. Anm. 3. — 27) Genitivi absoluti.

II. Anekdoten von Philosophen.

Zeno.

1. Ζήνων δοῦλον ἐπὶ κλοπῇ ἐμαστίγου. Τοῦ δὲ εἰπόντος [1]), εἵμαρτό [2]) μοι κλέψαι, καὶ δαρῆναι [3]), ἔφη. — 2. Πρὸς τὸ [4]) φλυαροῦν μειράκιον, διὰ τοῦτο, εἶπε, δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἥττονα δὲ λέγωμεν [5]).

1. 2.) Diog. Laert. VII. 23.

3. Νεανίσκου πολλὰ λαλοῦντος, Ζήνων ἔφη, τὰ ὦτά σου εἰς τὴν γλῶσσαν συνεῤῥύηκεν [6]). — 4. Ζήνων, Ἀντιγόνου πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψαντος, κληθεὶς ὑπ' αὐτῶν σὺν ἄλλοις φιλοσόφοις ἐπὶ δεῖπνον, κἀκείνων παρὰ πότον σπευδόντων ἐπιδείκνυσθαι τὴν αὐτῶν πολυμαθίαν, αὐτὸς ἐσίγα. Τῶν δὲ πρέσβεων ζητούντων, τί ἀπαγγείλωσι [7]) περὶ αὐτοῦ πρὸς

1) gr. Gr. §. 132. 2. Sch. Gr. §. 146. 2. 2) μείρομαι. 3) δαίρω oder δέρω. Man denke εἵμαρτό σοι zu dem Infinitivo. [Die Entschuldigung des Sclaven bezog sich auf den Grundsatz der Philosophie seines Herrn, daſs alles Geschehende von einem unwandelbaren Fatum abhängig sey.] 4) der bestimmte Artikel steht bisweilen statt τὶς, τὶ, vornehmlich in Erzählungen, wo man eine vorläufige Bekanntschaft mit dem Gegenstande gleichsam voraussetzt. So wir: jener Gute. 5) Ueber die Conjunctiven ἀκούωμεν, λέγωμεν S. gr. Gr. §. 126. 2. Sch. Gr. §. 140. 2. — — 6) συῤῥέω. 7) der Conjunctivus steht nach zweifelnden Fragen. Sch. Gr. §. 140. Anm. 6.

Ἀντίγονον; τοῦτ' αὐτό, ἔφη, ὃ βλέπετε, φιλόσοφον εἶναι ἐν Ἀθήναις σιγᾷν ἐπιστάμενον.

3) Diog. Laert. VII. 21. 4) Stob. Floril. T. 33. p. 214.

Aristoteles.

5. Ἀριστοτέλης ὀνειδιζόμενός ποτε, ὅτι πονηρῷ ἀνθρώπῳ ἐλεημοσύνην ἔδωκεν, οὐ τὸν τρόπον, ἔφη, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον [8]) ἠλέησα. — 6. Τοὺς Ἀθηναίους ἔφασκεν [9]) εὑρηκέναι πυροὺς καὶ νόμους· ἀλλὰ πυροῖς μὲν χρῆσθαι [10]), νόμοις δὲ μή. — 7. Πρὸς τὸν καυχώμενον, ὡς ἀπὸ μεγάλης πόλεως εἴη [11]), οὐ τοῦτο, ἔφη, δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' εἴ τις μεγάλης πατρίδος ἄξιός ἐστιν. — 8. Ἐρωτηθείς, πῶς ἂν προκόπτοιεν [12]) οἱ μαθηταί, ἔφη, ἐὰν τοὺς προέχοντας διώκοντες, τοὺς ὑστεροῦντας μὴ ἀναμένωσιν [13]). — 9. Ἐρωτηθείς, πῶς ἂν τοῖς φίλοις προςφεροίμεθα, ἔφη, ὡς ἂν εὐξαίμεθα αὐτοὺς ἡμῖν προςφέρεσθαι.

5—9) Diog. Laert. V. 17—21.

10. Ἀριστοτέλης ἐνοχλούμενος ὑπὸ ἀδολέσχου, καὶ κοπτόμενος ἀτόποις τισὶ διηγήμασι, πολλάκις αὐτοῦ [14]) λέγοντος, οὐ θαυμαστὸν [15])

8) Man bemerke den absichtlich gesuchten Gleichklang in τρόπον und ἄνθρωπον. 9) φημί. 10) χράομαι. mit dem Dativo. 11) der Optativus steht in der indirecten Rede. gr. Gr. §. 126. 3. Schul-Gr. §. 140. 3. 12) Sch. Gr. §. 140. 11. gr. Gr. §. 126. 13. — 13) gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. 14) τοῦ ἀδολέσχου sc. genitivi absoluti. 15) τοῦτό ἐστι sc.

ὅ τι λέγω; οὐ τοῦτο, φησί, θαυμαστόν, ἀλλ' εἴ τις [16]) πόδας ἔχων σὲ ὑπομένει.

10) Plutarch. T. II. p. 503. B.

P l a t o n.

11. Πλάτων θρασυνόμενον ἰδὼν τινα πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, οὐ παύσῃ, μειράκιον, εἶπε, τούτου καταφρονῶν [17]), δι' ὃν μέγα φρονεῖν ἀξιοῖς; — 12. Πλάτων ὀργιζόμενός ποτε τῷ οἰκέτῃ, ἐπιστάντος Ξενοκράτους [18]), λαβὼν, ἔφη, τοῦτον, μαστίγωσον· ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι.

11) Stob. Flor. 77. p. 456. 12) Ib. T. 20. p. 174.

S o c r a t e s.

13. Σωκράτης πρὸς Ξανθίππην, πρότερον μὲν λοιδοροῦσαν, ὕστερον δὲ καὶ περιχέασαν [19]) αὐτῷ, οὐκ ἔλεγον, εἶπεν, ὅτι Ξανθίππη βροντῶσα, καὶ ὕδωρ ποιήσει [20]); 14. Πρὸς Ἀλκιβιάδην εἰπόντα, οὐκ ἀνεκτὴ ἡ Ξανθίππη λοιδοροῦσα, οὐ καὶ σύ, εἶπε, χηνῶν βοώντων ἀνέχῃ; — 15. Ἡ Ξανθίππη ἔφη, μυρίων μεταβολῶν τὴν πόλιν καὶ αὐτοὺς [21]) κατασχουσῶν [22]),

16) i. e. ὅτι τις Nach den Ausdrücken des Verwunderns ist εἰ für ὅτι bey den Attikern herrschender Gebrauch. S. Sch. Gr. §. 150. — 17) Ueber das Particip. nach παύειν S. Sch. Gr. §. 145. Anm. 3. 18) genit. absoluti. wofür es auch heißen könnte, πρὸς τὸν ἐπιστάντα Ξενοκράτη ἔφη. — 19) ὕδωρ scil. περιχέω. aor. 1. περιέχεα. 20) wie ein andrer Zeus, dem man das Donnern und Regnen (ὕδωρ ποιεῖν) beylegte. 21) sie, ihren Mann und die Seinigen. Durch αὐτὸς wird die Person den Sachen entgegengesetzt. 22) κατέχω.

ἐν πάσαις ὅμοιον τὸ Σωκράτους πρόσωπον θεάσασθαι, καὶ προϊόντος ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ἐπανιόντος.

13) Diog. Laert. II. 36. 14) Ibid. 15) Stob. Flor. 106. p. 570.

Diogenes.

16. Διογένης πρὸς τὸν εἰπόντα, κακὸν εἶναι τὸ ζῆν, οὐ τὸ ζῆν, εἶπεν, ἀλλὰ τὸ κακῶς ζῆν. — 17. Διογένης ὁ Σινωπεύς, ὁ κύων ἐπικαλούμενος, παντὶ τόπῳ ἐχρῆτο εἰς πάντα [23], ἀριστῶν τε καὶ καθεύδων, καὶ διαλεγόμενος. Βακτηρίᾳ ἐπηρείσατο [24]) ἀσθενήσας· ἔπειτα μέντοι καὶ διαπαντὸς ἐφόρει αὐτήν. Καὶ πήραν ἐκομίσατο, ἔνθα αὐτῷ τὰ σιτία ἦν. Ἐπιστείλας [25]) δέ τινι οἰκίδιον αὐτῷ προνοήσασθαι, καὶ βραδύνοντος [26]), πίθον τινὰ ἔσχεν [27]) οἰκίαν.

16) Diog. Laert. VI. 55. 17) Ib. 22.

18. Διογένης ἡνίκα ἀπέλιπε τὴν πατρίδα [28]), εἷς αὐτῷ τῶν οἰκετῶν ἠκολούθει, ὄνομα Μάνης· ὃς οὐ φέρων τὴν μετ' αὐτοῦ διατριβήν, ἀπέδρα [29]). Προτρεπόντων δέ τινων ζητεῖν αὐτόν, ἔφη, οὐκ αἰσχρόν ἐστι, Μάνην μὲν μὴ δεῖσθαι Διογένους, Διογένην δὲ Μάνους; — 19. Θεασάμενός ποτε παιδίον ταῖς χερσὶ πῖνον, ἐξέῤῥιψε τῆς πήρας τὴν κοτύλην,

23) zu allen Arten von Verrichtungen, wovon in den folgenden Participien einige Beyspiele gegeben werden. 24) ἐπερείδω. 25) ἐπιστέλλω. 26) ἐκείνου φ̓ τοῦτο ἐπέστειλε sc. 27) ἔσχεν (von ἔχω), mit Ueberspringung des Mittelbegriffes, εἵλετο πίθον οἰκίαν. — 28) Sinōpe in Klein-Asien am Pontus Euxinus gelegen. 29) ἀποδιδράσκω.

εἰπών, παιδίον με νενίκηκεν εὐτελείᾳ. Ἐξέβαλε δὲ καὶ τὸ τρυβλίον, ὁμοίως παιδίον θεασάμενος, ἐπειδὴ κατέαξε [30]) τὸ σκεῦος, τῷ κοίλῳ ἄρτῳ τὴν φακῆν ὑποδεχόμενον.

18) Aelian. V. H. 13. 28. 18) Diogen. Laert. VI. 37.

20. Λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας, ἄνθρωπον, ἔφη, ζητῶ. — 21. Ὅτε ἁλοὺς [31]) καὶ πωλούμενος ἠρωτήθη, τί οἶδε ποιεῖν, ἀπεκρίνατο, ἀνδρῶν ἄρχειν· καὶ πρὸς τὸν κήρυκα [32]), κήρυσσε, ἔφη, εἴ τις ἐθέλει δεσπότην αὑτῷ πρίασθαι. — 22. Ἔλεγε τῷ Ξενιάδῃ, τῷ πριαμένῳ αὐτόν, δεῖν πείθεσθαι αὐτῷ, εἰ καὶ δοῦλος εἴη [33])· καὶ γὰρ ἰατρὸς ἢ κυβερνήτης εἰ δοῦλος εἴη, πεισθῆναι δεῖν αὐτῷ [34]).

20) Diog. Laert. VI. 41. 21) Ib. VI. 29. 22) Ib. VI. 30.

23. Μοχθηροῦ τινος ἀνθρώπου ἐπιγράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν· μηδὲν εἰσίτω [35]) κακόν· ὁ οὖν κύριος τῆς οἰκίας, ἔφη, ποῦ εἰσέλθοι ἄν [36]); — 24. Ἐκ τοῦ βαλανείου ἐξιών, τῷ μὲν πυθομένῳ, εἰ πολλοὶ ἄνθρωποι λοῦνται,

30) κατάγνυμι. Ueber das Augmentum syllab. bey einigen mit einem Vocal anfangenden Verbis S. Sch. Gr. §. 83. Anm. 6. — 31) ἁλίσκομαι. 32) zu dem Ausrufer, der auf dem Sclavenmarkte die zum Verkaufe bestimmten ausbietet. 33) gr. Gr. §. 126. 3. Sch. Gr. §. 140. 3. 34) Man denke diese Worte so: δεῖν γὰρ πεισθῆναι (die Kranken oder Schiffenden nemlich) καὶ ἰατρῷ ἢ κυβερνήτῃ, εἰ καὶ δοῦλος εἴη οὗτος, oder καίπερ δούλοις οὖσι. — 35) εἴσειμι. 36) gr. Gr. §. 126. 13. Sch. Gr. §. 140. 11.

ἠρνήσατο· τῷ δέ[37]), εἰ πολὺς ὄχλος[38]), ὡμολόγησεν. — 25. Πρὸς τοὺς ἑρπύσαντας ἐπὶ τὴν τράπεζαν μῦς, ἰδού, φησί, καὶ Διογένης παρασίτους τρέφει. — 26. Πρὸς τὸν πυθόμενον, ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀριστᾶν, εἰ μὲν πλούσιος, ἔφη, ὅταν θέλῃ, εἰ δὲ πένης, ὅταν ἔχῃ [39]). — 27. Πλάτωνος ὁρισαμένου [40]), ἄνθρωπός ἐστι ζῶον δίπουν, ἄπτερον, καὶ εὐδοκιμοῦντος [41]), τίλας[42]) ἀλεκτρυόνα εἰσήνεγκεν[43]) εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ, καὶ ἔφη, οὗτός ἐστιν ὁ Πλάτωνος ἄνθρωπος.

23—27) Diog. Laert. VI. 40.

28. Διογένης ἄσωτον ᾔτει μνᾶν· τοῦ δὲ εἰπόντος, διὰ τί τοὺς μὲν ἄλλους τριώβολα, ἐμὲ δὲ μνᾶν αἰτεῖς; ἔφη, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐλπίζω πάλιν λαβεῖν, παρὰ δὲ σοῦ οὐκέτι. — 29. Ἀττικοῦ τινος ἐγκαλοῦντος αὐτῷ, διότι Λακεδαιμονίους μᾶλλον ἐπαινῶν, παρ' ἐκείνοις οὐ διατρίβει· οὐδὲ γὰρ [44]) ἰατρός, εἶπεν, ὑγιείας ὢν ποιητικός, ἐν τοῖς ὑγιαίνουσι τὴν διατριβὴν ποιεῖται. — 30. Διογένης τὴν εἰς Ἀθήνας ἐκ Κορίνθου, καὶ πάλιν εἰς Κόρινθον ἐκ Θηβῶν μετάβασιν[45]) αὐτοῦ παρέβαλε ταῖς [46]) τοῦ

37) πυθομένῳ sc. 38) λοῦται sc. 39) gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. 40) als Plato die Definition gab. 41) und da er mit dieser Definition Beyfall erhielt. 42) τίλλω. Diogenes scil. 43) εἰσφέρω. — 44) natürlich, denn auch. Ueber den elliptischen Gebrauch von γὰρ S. gr. Gr. §. 136. in γάρ. Sch. Gr. §. 150. p. 361. 45) Diogenes hielt sich abwechselnd bald in Athen, bald in Corinth auf. 46) ταῖς gehört zu διατριβαῖς. — βασιλεύς, vorzugsweise der König von Persien.

βασιλέως, ἔαρος 47) μὲν ἐν Σούσοις, καὶ χειμῶνος ἐν Βαβυλῶνι, θέρους δ' ἐν Μηδίᾳ διατριβαῖς.

28) Stob. Flor. Tit. 15. p. 152. 29) Ib. Tit. 13. p. 146. 30) Plutarch. T. II. p. 78. D.

Antisthenes.

31. Ἀντισθένης ποτὲ ἐπαινούμενος ὑπὸ πονηρῶν, ἀγωνιῶ, ἔφη, μή τι κακὸν εἴργασμαι 48). — 32. Ἐρωτηθείς, τί αὐτῷ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, τὸ δύνασθαι ἑαυτῷ ὁμιλεῖν. — 33. Ἐρωτηθείς, τί τῶν μαθημάτων ἀναγκαιότατον, ἔφη, τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν. — 34. Συνεβούλευεν Ἀθηναίοις, τοὺς ὄνους ἵππους ψηφίσασθαι 49). Ἄλογον δὲ ἡγουμένων 50), ἀλλὰ μὴν καὶ στρατηγοί, φησί, γίγνονται παρ' ὑμῶν, μηδὲν μαθόντες, μόνον δὲ χειροτονηθέντες 51).

31—34) Diog. Laert. VI. 5—8.

35. Αἱρετώτερον εἶπεν εἶναι, εἰς κόρακας ἐμπεσεῖν 52) ἢ εἰς κόλακας· τοὺς μὲν γὰρ ἀποθανόντος 53) τὸ σῶμα, τοὺς δὲ ζῶντος τὴν ψυχὴν λυμαίνεσθαι.

35) Stob. Flor. Tit. 14. p. 149.

47) der Genitivus ἔαρος und θέρους auf die Frage wann? gr. Gr. §. 119. 4. 2. b. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. — 48) ἐργάζομαι. Ueber μή nach den Zeitwörtern des Fürchtens S. gr. Gr. §. 135. 4. Sch. Gr. §. 149. 4. 49) ψηφίσασθαι durch einen Beschlufs, τοὺς ὄνους ἵππους, die Esel zu Pferden zu erklären. 50) ἡγουμένων, αὐτῶν τοῦτο sc. genitivi absoluti. 51) Es wurden jährlich zu Athen zehn Strategen vom Volke erwählt, denen die Kriegsangelegenheiten, und nebenbey auch andere Geschäfte im Staate oblagen. — 52) ἐμπίπτω. 53) ἀποθνήσκω. —

Aristippus.

36. Ἀρίστιππος ἐρωτηθείς, τί αὐτῷ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, τὸ δύνασθαι πᾶσι θαῤῥούντως ὁμιλεῖν. — 37. Ἐρωτηθείς ποτε, τί πλέον ἔχουσιν οἱ φιλόσοφοι, ἔφη, ἐὰν πάντες οἱ νόμοι ἀναιρεθῶσιν, ὁμοίως βιώσομεν[54]. — 38. Ἐρωτηθείς ποτε, τίνι[55] διαφέρει ὁ σοφὸς τοῦ μὴ σοφοῦ, ἔφη, εἰς ἀγνῶτα τόπον τοὺς δύο γυμνοὺς ἀπόστειλον, καὶ εἴσῃ[56]. — 39. Ἐρωτηθείς, τίνι[57] διαφέρουσιν οἱ πεπαιδευμένοι τῶν ἀπαιδεύτων, ἔφη, ᾧπερ[58] οἱ δεδαμασμένοι ἵπποι τῶν ἀδαμάστων. — 40. Ἐρωτηθείς, τίνα ἐστίν, ἃ δεῖ τοὺς παῖδας μανθάνειν, ἔφη, οἷς ἄνδρες γενόμενοι χρήσονται. — 41. Ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, τί[59] αὐτοῦ ὁ υἱὸς ἀμείνων ἔσται παιδευθείς, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, εἶπεν, ἐν γοῦν τῷ θεάτρῳ οὐ καθεδήσεται[60] λίθος ἐπὶ λίθῳ[61]. — 42. Συνιστάντός τινος αὐτῷ υἱόν, ᾔτησε[62] πεντακοσίας δραχμάς· τοῦ δὲ εἰπόντος, τοσούτου[63] δύναμαι ἀνδράποδον ὠνήσασθαι, πρίω[64], ἔφη, καὶ ἕξεις δύο[65]. — 43. Τοῦ θεράποντος ἐν ὁδῷ βα-

54) βιώσομεν, wir Philosophen nemlich. ὁμοίως, auf gleiche Weise und eben so, als ob die Gesetze vorhanden wären. 55) worinne. 56) S. εἴδω. 57) worinne. gr. Gr. §. 118. 6. Sch. Gr. §. 131. 7. 58) διαφέρουσι sc. 59) τί, worinne. 60) καθέζομαι. 61) man saſs im Theater auf steinernen Stufen. 62) αἰτέω. 63) der Genit. des Werthes auf die Frage wofür? S. gr. Gr. §. 119. 6. 2. Sch. Gr. §. 132. 5. 2. 64) πρίαμαι. 65) ἀνδράποδα sc. den gekauften Knecht und deinen Sohn.

στάζοντος ἀργύριον, καὶ βαρυνομένου, ἀπόχεε, ἔφη, τὸ πλέον, καὶ ὅσον δύνασαι βάσταζε. — 44. Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Διονυσίου, διὰ τί οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐπὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἔρχονται, οἱ δὲ πλούσιοι ἐπὶ τὰς τῶν φιλοσόφων οὐκέτι, ἔφη, ὅτι οἱ μὲν ἴσασιν ὧν δέονται, οἱ δὲ οὐκ ἴσασι. — 45. Διογένης ποτὲ λάχανα πλύνων Ἀρίστιππον παριόντα ἔσκωψε καὶ ἔφη· εἰ ταῦτα [66] ἔμαθες προσφέρεσθαι, οὐκ ἂν τυράννων αὐλὰς ἐθεράπευες· ὁ δέ, καὶ σύ, εἶπεν, εἴπερ ᾔδεις ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, οὐκ ἂν λάχανα ἔπλυνες [67]. — 46. Εἰς Κόρινθον αὐτῷ πλέοντί ποτε, καὶ χειμαζομένῳ, συνέβη ταραχθῆναι [68]· πρὸς οὖν τὸν εἰπόντα, ἡμεῖς μὲν οἱ ἰδιῶται οὐ δεδοίκαμεν [69], ὑμεῖς δὲ οἱ φιλόσοφοι δειλιᾶτε· οὐ γὰρ [70] περὶ ὁμοίας, ἔφη, ψυχῆς ἀγωνιῶμεν ἕκαστοι [71].

36—46) Diog. Laert. II. 69—80.

Solon. Gorgias.

47. Σόλων ἀποβαλὼν υἱὸν ἔκλαυσεν [72]. Εἰπόντος δέ τινος πρὸς αὐτόν, ὡς οὐδὲν προὔργου ποιεῖ κλαίων, δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο [73], ἔφη, κλαίω. — 48. Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐρω-

66) auf den Kohl zeigend. 67) Ueber den Gebrauch der bedingten Sätze mit εἰ und ἂν S. gr. Gr. §. 126. 9. 4. Sch. Gr. §. 140. 1. 68) ταράσσω. 69) δείδω. 70) sehr natürlich, denn . . . S. gr. Gr. §. 136. in γάρ. Vergl. oben §. 29. 71) wir Philosophen und ihr Idioten (Ungelehrten). — 72) κλαίω. 73) Verbinde: δι' αὐτὸ τοῦτο. eben darüber wein' ich ja (γάρ τοι). Vergl. §. 29. wie §. 46.

τηθείς, ποίᾳ διαίτῃ χρώμενος εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθεν, οὐδὲν οὐδέποτε, ἔφη, πρὸς ἡδονὴν οὔτε φαγών, οὔτε [74]) δράσας.

47. 48) Stob. Flor. Tit. 121. p. 611.

49. Γοργίας ἤδη γηραιὸς ὑπάρχων, ἐρωτηθείς, εἰ ἡδέως ἀποθνήσκοι [75]), μάλιστα, εἶπεν· ὥσπερ γὰρ ἐκ σαπροῦ καὶ ῥέοντος οἰκιδίου ἀσμένως ἀπαλλάττομαι. — 50. Ὁ αὐτὸς ἐπὶ τέρματι ὢν τοῦ βίου, ὑπ' ἀσθενείας καταληφθείς, κατ' ὀλίγον εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνων ἔκειτο. Εἰ δέ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων ἤρετο, τί πράττοι; ὁ Γοργίας ἀπεκρίνατο· ἤδη με ὁ ὕπνος ἄρχεται παρακατατίθεσθαι τῷ ἀδελφῷ [76]).

49) Stob. T. 99. p. 546. 50) Ib. T. 117. p. 598.

Pittakos. Xenophon.

51. Πιττακὸς ἀδικηθεὶς ὑπό τινος καὶ ἔχων ἐξουσίαν αὐτὸν κολάσαι, ἀφῆκεν, εἰπών, συγγνώμη τιμωρίας ἀμείνων [77])· τὸ [78]) μὲν γὰρ ἡμέρου φύσεώς ἐστι, τὸ δὲ [79]) θηριώδους. — 52. Γρύλλος, ὁ Ξενοφῶντος υἱός, ἐν τῇ μάχῃ περὶ Μαντίνειαν ἰσχυρῶς ἀγωνισάμενος ἐτελεύτησεν. Ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ καὶ Ἐπαμινώνδας ἔπεσε [80]). Τηνικαῦτα δὴ καὶ τὸν Ξενοφῶντα φασὶ θύειν ἐστεμμένον [81])· ἀπαγγελθέντος δὲ

74) Ueber die angehäuften Negationen S. gr. Gr. §. 135. 6. Sch. Gr. §. 149. 6. — 75) Vergl. §. 7. 7. — 76) der Bruder des Schlafes ist der Tod. — 77) ἀφῆκεν von ἀφίημι. — τιμωρίας ἀμείνων st. ἢ τιμωρία. gr. Gr. §. 119. 5. 4. Sch. Gr. §. 132. 4. 4. 78) τὸ συγγιγνώσκειν sc. Ueber den Genitivus φύσεως S. gr. Gr. §. 119. Anm. 8. Sch. Gr. §. 132. Anm. 4. 79) τὸ τιμωρεῖσθαι sc. 80) πίπτω. 81) στέφω.

αὐτῷ τοῦ θανάτου τοῦ παιδός, ἀποστεφανώσασθαι· ἔπειτα μαθόντα ὅτι γενναίως [83]), πάλιν ἐπιθέσθαι [83]) τὸν στέφανον. Ἔνιοι δὲ οὐδὲ δακρῦσαι φασὶν αὐτόν, ἀλλὰ γάρ, εἰπεῖν [84]), ᾔδειν θνητὸν γεγεννηκώς [85]).

51) Stob. T. 19. pag. 169. 52) Diog. Laert. II. 54. 55.

III. Anekdoten von Dichtern und Rednern.

53. Ἀνακρέων δωρεὰν παρὰ Πολυκράτους λαβὼν πέντε τάλαντα, ὡς ἐφρόντισεν ἐπ' αὐτοῖς δυοῖν νυκτοῖν [1]), ἀπέδωκεν αὐτά, εἰπών· μισῶ δωρεὰν ἥτις ἀναγκάζει ἀγρυπνεῖν. — 54. Σιμωνίδης ἔλεγεν, ὅτι λαλήσας μὲν πολλάκις μετενόησε, σιωπήσας δὲ οὐδέποτε.

53) Stob. T. 91. p. 508. u. 511. 54) Plutarch. II. p. 515. D.

55. Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας [2]) ἐπί τινι δράματι. Ἑτοίμων οὖν ὄντων

82) ἀπέθανε sc. 83) ἐπιτίθημι. Man beachte den Gebrauch des Mediums in ἐπιθέσθαι und ἀποστεφανώσασθαι. gr. Gr. §. 122. 2. Sch. Gr. §. 135. 2. 84) m. verbinde: ἀλλὰ εἰπεῖν, ᾔδειν γὰρ (Vergl. oben §. 29. 31.) θνητὸν γεγεννηκώς. 85) das Participium steht regelmäſsig nach den Verbis, welche wissen, erfahren bedeuten. S. gr. Gr. §. 131. 4. Sch. Gr. §. 145. 4.

§. 53. Polykrates, Tyrann von Samos, an dessen Hofe Anakreon lebte. 1) δυοῖν νυκτοῖν. gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. — 2) man beschuldigte ihn, in einem seiner Trauerspiele die eleusinischen Mysterien verrathen zu haben. — ἀσεβείας. S. gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3.

Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, Ἀμεινίας ὁ νεώτερος ἀδελφός, διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον, ἔδειξε τὸν πῆχυν ἔρημον τῆς χειρός 3). Ἔτυχε δὲ ἀριστεύων 4) ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμεινίας, ἀποβεβληκὼς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν 5). Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος 6), ὑπεμνήσθησαν 7) τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον.

55) Aelian. V. H. 5, 19.

56. Φιλόξενος παραδοθεὶς ὑπὸ Διονυσίου ποτὲ εἰς τὰς λατομίας, διὰ τὸ φαυλίζειν τὰ ποιήματα αὐτοῦ, καὶ ἀνακληθείς 8), ἔπειτα πάλιν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν αὐτῶν ἐκλήθη. Μέχρι δέ τινος 9) ὑπομείνας ἀνέστη. Πυθομένου δὲ τοῦ Διονυσίου, ποῖ δὴ σύ 10); εἰς τὰς λατομίας, εἶπεν. — 57. Σοφοκλῆς, ὁ τραγῳδοποιός, ὑπὸ τοῦ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανοίας 11) κρινόμενος, ἀνέγνω 12) τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμε-

3) gr. Gr. §. 119. 5. 2. Sch. Gr. §. 132. 4. 2. 4) ἔτυχε ἀριστεύων. umschreibend st. ἠρίστευσε. gr. Gr. §. 131. Anm. 7. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. 5) er war der erste in der Reihe der Athenäer, welche Preise der Tapferkeit erhalten hatten. 6) τὸ πάθος, seine Verstümmelung. 7) ὑπομιμνήσκω. — 8) ἀνακαλέω. — ἔπειτα steht nach dem Participio, um den Nachsatz stärker herauszuheben. 9) χρόνου sc. 10) ἔρχῃ sc. 11) S. gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 12) ἀναγιγνώσκειν. [der Oedipus Koloneus ist eines von Sophokles noch vorhandenen Trauerspielen.]

νος διὰ τοῦ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν [13]) ὑγιαίνει· ὡς τοὺς δικαστὰς τὸν μὲν ὑπερθαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μανίαν.

56) Stob. T. 13. p. 145. 57) Lucian. T. VIII. p. 129.

58. Φιλήμων, ὁ κωμικός, ἑπτὰ πρὸς τοῖς ἐννενήκοντα ἔτη βιούς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν· θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ [14]) σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην, καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπών, προςδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου [15]) ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέθανεν. — 59. Φιλήταν λέγουσι τὸν Κῶον λεπτότατον γενέσθαι τὸ σῶμα [16]). Ἐπεὶ τοίνυν ἀνατραπῆναι [17]) ῥᾴδιος ἦν ἐκ πάσης προφάσεως, μολίβδου [18]), φασί [19]), πεποιημένα εἶχεν ἐν τοῖς ὑποδήμασι πέλματα, ἵνα μὴ ἀνατρέποιτο ὑπὸ τῶν ἀνέμων, εἴ ποτε σκληροὶ κατέπνεον.

58) Lucian. T. VIII. p. 129. 59) Aelian. V. H. 9, 14.

60. Φιλιππίδης ὁ κωμῳδοποιός, φιλοφρονουμένου τοῦ βασιλέως αὐτὸν Λυσιμάχου, καὶ

13) Ueber den beschränkenden und bestimmenden Accusativus S. gr. Gr. §. 118. Sch. Gr. §. 131. 6. ὑγιαίνειν, gesund seyn. τὸν νοῦν, vernünftig seyn. — 14) τῷ Φιλήμονι sc. 15) οἴνου sc. ungemischten Wein trank man zum Nachtisch. Der Genit. auf die Frage wovon? gr. Gr. §. 119. 4. 2. d. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. d. 16) S. oben 13. 17) ἀνατρέπω. Der Infinit. steht bey ῥᾴδιος wie das Supinum bey *facilis*. 18) Genitiv. der Materie. 19) wie man sagt, (wie *dicunt*, *narrant*).

λέγοντος, τίνος σοὶ μεταδῶ τῶν ἐμῶν [20]); οὐ βούλει, φησίν, ὦ βασιλεῦ, πλὴν τῶν ἀποῤῥήτων. — 61. Ἰσοκράτης, ὁ ῥήτωρ, νεανίου τινὸς λάλου σχολάζειν αὐτῷ βουλομένου, διττοὺς ᾔτησε μισθούς. Τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν πυθομένου, ἕνα, ἔφη, μέν [21]), ἵνα λαλεῖν μάθῃς, τὸν δ᾽ ἕτερον, ἵνα σιγᾷν. — 62. Λυσίας τινὶ δίκην ἔχοντι λόγον συγγράψας ἔδωκεν· ὁ δὲ πολλάκις ἀναγνούς [22]), ἧκε πρὸς τὸν Λυσίαν ἀθυμῶν καὶ λέγων, τὸ μὲν πρῶτον αὐτῷ διεξιόντι θαυμαστὸν φανῆναι τὸν λόγον, αὖθις δὲ καὶ τρίτον ἀναλαμβάνοντι παντελῶς ἀμβλὺν καὶ ἄπρακτον· ὁ δὲ Λυσίας γελάσας, τί οὖν, εἶπεν, οὐχ ἅπαξ [23]) μέλλεις λέγειν αὐτὸν ἐπὶ τῶν δικαστῶν;

60) Plut. T. II. p. 508. C. 61) Stob. T. 36. p. 218. 62) Plutarch. T. II. p. 504. C.

IV. Anekdoten von Staatsmännern und Königen.

63. Χαριέντως ὁ βασιλεὺς Ἀρχέλαος [1]), ἀδολέσχου κουρέως περιβαλόντος [2]) αὐτῷ τὸ ὠμόλινον, καὶ πυθομένου, πῶς σε κείρω, βασιλεῦ; σιωπῶν, ἔφη. — 64. Ὁ νεώτερος Διο-

— 20) gr. Gr. §. 119. 4. c. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. c. auf die Frage τίνος wird in οὔ βούλει mit demselben Casus geantwortet. 21) μισθὸν αἰτέω sc. 22) ἀναγινώσκω. 23) i. e. ἆρα πολλάκις, καὶ οὐχ ἅπαξ μόνον. — μέλλεις λέγειν, *dicturus es.*

1) König von Makedonien. 2) genit. absoluti.

νύσιος ἔλεγε πολλοὺς τρέφειν 3) σοφιστάς, οὐ θαυμάζων ἐκείνους, ἀλλὰ δι' ἐκείνων θαυμάζεσθαι βουλόμενος.

63) Plut. T. II. p. 509. A. 64) Ib. p. 176. C.

Philippos, König von Makedonien.

65. Φίλιππος ἔλεγε, κρεῖττον εἶναι στρατόπεδον ἐλάφων, λέοντος στρατηγοῦντος, ἢ λεόντων, ἐλάφου στρατηγοῦντος. — 66. Φίλιππος, ὁ Ἀλεξάνδρου πατήρ, Ἀθηναίους μακαρίζειν 4) ἔλεγεν, εἰ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν αἱρεῖσθαι δέκα στρατηγοὺς εὑρίσκουσιν· αὐτὸς 5) γὰρ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἕνα μόνον στρατηγὸν εὑρηκέναι, Παρμενίωνα. — 67. Φίλιππος ἐρωτώμενος, οὕστινας μάλιστα φιλεῖ, καὶ οὕστινας μάλιστα μισεῖ, τοὺς μέλλοντας 6), ἔφη, προδιδόναι μάλιστα φιλῶ, τοὺς δ' ἤδη προδεδωκότας μάλιστα μισῶ.

65) Stob. T. 52. p. 366. 66) Plut. T. II. p. 177. C. 67) Stob. T. 52. p. 366.

68. Νεοπτόλεμον, τὸν τῆς τραγῳδίας ὑποκριτήν, ἤρετό τις, τί θαυμάζοι τῶν ὑπ' Αἰσχύλου λεχθέντων, ἢ Σοφοκλέους, ἢ Εὐριπίδου; οὐδὲν μὲν τούτων, εἶπεν, ὃ δ' αὐτὸς

3) τρέφειν. er nähre. — 4) μακαρίζειν. er preise glücklich. S. gr. Gr. §. 128. 3. Sch. Gr. §. 142. 3. das folgende εἰ ist soviel als ὅτι. S. gr. Gr. §. 136. in εἰ. Sch. Gr. §. 150. Ueber die Sache vergl. §. 34. not. 51. 5) Ueber den Nominativus S. gr. Gr. §. 129. 2. 1. Sch. Gr. §. 143. 2. 1. 6) gr. Gr. §. 137. in μέλλω. Philippus meynte die Verräther unter den Völkern, mit denen er Krieg führte.

ἐθεάσατο ἐπὶ μείζονος σκηνῆς, Φίλιππον ἐν τοῖς τῆς θυγατρὸς Κλεοπάτρας γάμοις πομπεύσαντα, καὶ τρισκαιδέκατον θεὸν ἐπικληθέντα, τῇ ἑξῆς 7) ἐπισφαγέντα ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ ἐῤῥιμμένον 8). — 69. Τριῶν Φιλίππῳ προσαγγελθέντων εὐτυχημάτων ὑφ' ἕνα καιρόν, πρώτου μέν, ὅτι τεθρίππῳ νενίκηκεν Ὀλύμπια 9)· δευτέρου δέ, ὅτι Παρμενίων ὁ στρατηγὸς μάχῃ Δαρδανεῖς ἐνίκησε· τρίτου δ', ὅτι ἄῤῥεν αὐτῷ παιδίον ἀπεκύησεν Ὀλυμπιάς· ἀνατείνας ἐς οὐρανὸν τὰς χεῖρας, ὦ δαῖμον, εἶπε, μέτριόν τι τούτοις ἀντίθες ἐλάττωμα! εἰδὼς ὅτι τοῖς μεγάλοις εὐτυχήμασι φθονεῖν πέφυκεν 10) ἡ Τύχη. — 70. Ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους μεγάλῃ νίκῃ ἐνίκησε Φίλιππος. Ἐπαρθεὶς 11) δὲ τῇ εὐπραγίᾳ, ᾤετο δεῖν αὐτὸν ὑπομιμνήσκεσθαι, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν, καὶ προσέταξέ τινι παιδὶ τοῦτο ἔργον ἔχειν. Τρὶς δὲ ἑκάστης ἡμέρας 12) ὁ παῖς ἔλεγεν αὐτῷ· Φίλιππε, ἄνθρωπος εἶ.

68) Stob. T. 96. p. 532. 69) Plut. T. II. p. 105. A. 70) Aelian. V. H. 8, 15.

7) ἡμέρᾳ sc. 8) ῥίπτω. [Neoptolemus meinte, dieses Ereigniſs sey tragischer, und durch den plötzlichen Wechsel des Glücks merkwürdiger, als irgend eines, das von den groſsen Tragikern, Aeschylus, Sophokles und Euripides, auf die Bühne gebracht worden.] 9) νικᾶν Ὀλύμπια, ἀγωνίσματα, sc. in den olympischen Spielen siegen, was für die höchste Ehre galt. 10) πεφυκέναι c. infinit. pflegen. 11) ἐπαρθεὶς von ἐπαίρω. ᾤετο von οἴομαι. 12) gr. Gr. §. 119. 4. b. Sch. Gr. §. 132. 3. 2.

Alexander.

71. Ὁ Ἀλέξανδρος Διογένει εἰς λόγους ἐλθών, οὕτω κατεπλάγη [13]) τὸν βίον καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρός, ὥστε πολλάκις αὐτοῦ μνημονεύων [14]) λέγειν, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην [15]), Διογένης ἂν ἤμην. — 72. Ἀλέξανδρος μόνον ἐκέλευε Λύσιππον [16]) εἰκόνας αὐτοῦ δημιουργεῖν· μόνος γὰρ οὗτος κατεμήνυε τῷ χαλκῷ τὸ ἦθος αὐτοῦ, καὶ συνεξέφερε τῇ μορφῇ τὴν ἀρετήν· οἱ δὲ ἄλλοι τὴν ἀποστροφὴν τοῦ τραχήλου, καὶ τῶν ὀμμάτων τὴν ὑγρότητα μιμεῖσθαι θέλοντες, οὐ διεφύλαττον αὐτοῦ τὸ ἀῤῥενωπὸν καὶ λεοντῶδες. — 73. Ἀλέξανδρος Ἀναξάρχου [17]) περὶ κόσμων ἀπειρίας ἀκούων ἐδάκρυε, καὶ τῶν φίλων ἐρωτησάντων αὐτόν, τί δακρύει, οὐκ ἄξιον, ἔφη, δακρύειν, εἰ [18]) κόσμων ὄντων ἀπείρων, ἑνὸς οὐδέπω κύριοι γεγόναμεν;

71) Plut. T. II. p. 331. F. 72) Ib. p. 335. B. 73) Ib. p. 466. C.

Nachfolger Alexanders.

74. Πτολεμαῖόν φασι τὸν Λάγου [19]), κατα-

13) καταπλήσσω. Ueber die dem Passivo beygesetzten Accusativen S. gr. Gr. §. 121. 6. Sch. Gr. §. 131. 6. 14) μνημονεύων. über den Nominat. beym Infinitivo S. Sch. Gr. §. 143. Anm. 2. — αὐτοῦ hängt von μνημονεύων ab. S. gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 15) st. ἦν. Das folgende ἤμην ist soviel als εἶναι ἤθελον. Ueber die Construction S. gr. Gr. §. 126. 9. 4. Sch. Gr. §. 140. 8. 4. — 16) einen Bildhauer. — 17) e. Philosophen. Ueber den Genitiv S. gr. Gr. §. 119. 5. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 18) gr. Gr. §. 136. in εἰ. — 19) υἱὸν sc. Dieser Ptolemäus fängt die Reihe der Ptolemäer an, die nach Alexander über Aegypten geherrscht haben.

πλουτίζοντα τοὺς φίλους αὐτοῦ ὑπερχαίρειν· ἔλεγε δέ, ἄμεινον εἶναι πλουτίζειν ἢ πλουτεῖν. — 75. Ἀντίγονος [20]) πρός τινα μακαρίζουσαν αὐτὸν γραῦν, εἰ ᾔδεις, ἔφη, ὦ μῆτερ, ὅσων κακῶν μεστόν ἐστι τουτὶ [21]) τὸ ῥάκος, δείξας τὸ διάδημα, οὐκ ἂν ἐπὶ κοπρίας κείμενον αὐτὸ ἐβάστασας. — 76. Ἀντίγονος ὁ βασιλεύς, ἐρωτήσαντος αὐτὸν τοῦ υἱοῦ, πηνίκα μέλλουσιν ἀναζευγνύειν, τί δέδοικας, εἶπε, μὴ μόνος οὐκ ἀκούσῃς [22]) τῆς σάλπιγγος;

74) Aelian. V. H. 13, 13. 75) Stob. T. 47. p. 344. 76) Plut. T. II. p. 506. C.

Alexander von Pherae.

77. Ἀλέξανδρος, ὁ Φεραίων τύραννος, θεώμενος τραγῳδόν, ἐμπαθέστερον διετέθη πρὸς τὸν οἶκτον· ἀναπηδήσας οὖν ἐκ τοῦ θεάτρου ἀπιὼν ᾤχετο [23]), δεινὸν εἶναι λέγων, εἰ τοσούτους ἀποσφάξας πολίτας [24]), ὀφθήσεται τοῖς Ἑκάβης καὶ Πολυξένης πάθεσιν ἐπιδακρύων.

77) Plut. T. II. p. 334. A.

20) König von Asien, einer der Nachfolger Alexanders. 21) τουτί. st. τοῦτο, aber mit dem Begriffe des Hinweisens. S. Sch. Gr. §. 80. 2. — 22) ἀκούειν mit dem Genitivo. gr. Gr. §. 126. 2. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. Der Conjunctivus hängt von μὴ ab. gr. Gr. §. 135. 4. Sch. Gr. §. 149. 4. Da das Perfectum δέδοικας die Bedeutung eines Präsens hat, so folgt der Conjunctivus (nicht der Optativus) darauf. gr. Gr. §. 126. 2. Sch. Gr. §. 140. 2. — 23) er eilte davon. 24) man denke hinzu: ohne Mitleiden zu fühlen. —

Kroesos.

78. Ὅτε Κροῖσος ἦρχε Λυδῶν [25]), τὸν ἀδελφὸν μεθ' αὐτοῦ κατέστησεν ἄρχοντα. Προσελθὼν δέ τις τῶν Λυδῶν, ὦ βασιλεῦ, εἶπε, πάντων ἐπὶ γῆς καλῶν ὁ ἥλιος ἀνθρώποις αἴτιός ἐστι, καὶ οὐδὲν ἂν εἴη τῶν ἐπὶ γῆς, μὴ τοῦ ἡλίου ἐπιλάμποντος [26])· ἀλλ' εἰ θέλουσι δύο ἥλιοι γενέσθαι, κίνδυνος [27]) πάντα συμφλεχθέντα διαφθαρῆναι. Οὕτως ἕνα μὲν βασιλέα δέχονται Λυδοί, καὶ σωτῆρα πιστεύουσιν εἶναι, δύο δὲ ἅμα οὐκ ἂν ἀνάσχοιντο [28]).

78) Stob. T. 45. p. 323.

Themistokles.

79. Θεμιστοκλῆς ἔτι μειράκιον ὢν ἐν πότοις ἐκυλινδεῖτο· ἐπεὶ δὲ Μιλτιάδης στρατηγῶν ἐνίκησεν ἐν Μαραθῶνι τοὺς βαρβάρους, οὐκ ἔτι ἦν [29]) ἐντυχεῖν ἀτακτοῦντι Θεμιστοκλεῖ. Πρὸς δὲ τοὺς θαυμάζοντας τὴν μεταβολὴν ἔλεγεν, οὐκ ἐᾷ με καθεύδειν, οὐδὲ ῥᾳθυμεῖν τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον. — 80. Ἐρωτηθεὶς δέ, πότερον Ἀχιλλεὺς ἐβούλετ' ἂν εἶναι ἢ Ὅμηρος; σὺ δὲ αὐτός, ἔφη, πότερον ἤθελες ὁ νικῶν ἐν Ὀλυμπιάσιν ἢ ὁ κηρύσσων τοὺς νικῶντας εἶναι;

79. 80) Plutarch. T. II. p. 184.

25) über den Genitivus S. gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 26) i. e. εἰ ὁ ἥλιος μὴ ἐπιλάμποι. 27) διαφθείρω. Zu κίνδυνος denke man ἐστὶ hinzu: so ist zu fürchten. 28) der Optat. als milderer Ausdruck st. ἀνέξονται. S. gr. Gr. §. 126. 13. Sch. Gr. §. 140. 11. — 29) st. ἐξῆν. man konnte. Sch. Gr. §. 151.

81. Θεμιστοκλῆς πρὸς τὸν Εὐρυβιάδην τὸν Λακεδαιμόνιον ἔλεγέ τι ὑπεναντίον, καὶ ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν ὁ Εὐρυβιάδης. Ὁ δέ, πάταξον μέν, ἔφη, ἄκουσον δέ. Ἤιδει [30]) δέ, ὅτι ἃ μέλλει λέγειν, τῷ κοινῷ λυσιτελεῖ. — 82. Σεριφίου τινὸς πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὡς οὐ δι' αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν ἔνδοξός ἐστιν, ἀληθῆ λέγεις, εἶπεν, ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὢν ἐγενόμην ἔνδοξος [31]), οὔτε σύ, Ἀθηναῖος [32]). — 83. Πρὸς δὲ Σιμωνίδην [33]) ἐξαιτούμενόν τινα κρίσιν οὐ δικαίαν, ἔφη, μήτ' ἂν ἐκεῖνον γενέσθαι [34]) ποιητὴν ἀγαθόν, ᾄδοντα παρὰ μέλος, μήτ' αὐτὸν ἄρχοντα χρηστόν, δικάζοντα παρὰ τὸν νόμον. — 84. Ἀπείκαζεν αὐτὸν ταῖς πλατάνοις, αἷς ὑποτρέχουσι [35]) χειμαζόμενοι, γενομένης δὲ εὐδίας τίλλουσιν οἱ παρερχόμενοι καὶ κολούουσιν.

81) Aelian. V. H. 13, 40. 82) Plut. T. II. p. 185. C. 83) Ib. p. 183. D. 84) Ib. p. 185. E.

Epaminondas.

85. Ἐπαμινώνδας ἕνα εἶχε τρίβωνα· εἰ δέ ποτε αὐτὸν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ὑπέμενεν οἴκοι δι' ἀπορίαν ἑτέρου. — 86. Ἐπαμινώνδας,

30) εἴδω. — ἃ μέλλει λέγειν. *quae dicturus erat.* 31) statt εἰ Σερίφιος ἦν, οὐκ ἂν ἐγενόμην ἔνδ. 32) man denke ὢν dazu und ἔνδοξος ἐγένου ἄν. 33) den lyrischen Dichter. 34) st. ὅτι μήτε ἐκεῖνος γένοιτο ποιητὴς ἀγαθός, εἰ ᾄδοι παρὰ μέλος (die lyrischen Dichter pflegten ihre Lieder selbst abzusingen). gr. Gr. §. 126. 14. Sch. Gr. §. 140. Anm. 2. 35) ἄνθρωποι. sc. — τίλλουσιν, αὐτῶν τὰ φύλλα. — κολούουσιν, αὐτάς sc.

ὁ Θηβαῖος, ἰδὼν στρατόπεδον μέγα καὶ καλόν, στρατηγὸν οὐκ ἔχον, ἡλίκον, ἔφη, θηρίον, καὶ κεφαλὴν οὐκ ἔχει. — 87. Ἔλεγε [36]) πρὸς Πελοπίδαν, μὴ πρότερον ἀπαλλάττεσθαι τῆς ἀγορᾶς [37]) ἡμέρᾳ, πρὶν ἢ [38]) φίλον τοῖς ἀρχαίοις τινὰ προσπορίσαι νεώτερον. — 88. Τὸν Ἐπαμινώνδαν ὁ Σπίνθαρος ἐπαινῶν, ἔφη, μήτε πλείονα γιγνώσκοντι, μήτε ἐλάττονα φθεγγομένῳ ῥᾳδίως ἐντυχεῖν ἑτέρῳ.

85) Aelian. V. H. 5, 5. 86) Stob. T. 52. p. 365. 87) Aelian. V. H. 14, 38. 88) Plut. T. II. p. 39. B.

Pelopidas und einige andere Feldherrn.

89. Πελοπίδας, ἀνδρείου στρατιώτου διαβληθέντος [39]) αὐτῷ, ὡς βλασφημήσαντος αὐτόν, ἐγὼ τὰ μὲν ἔργα, ἔφη, αὐτοῦ βλέπω, τῶν δὲ λόγων οὐκ ἤκουσα [40]). — 90. Ἰφικράτης τὸ στράτευμα οὕτως ἔφασκε δεῖν συντετάχθαι [41]), ὡς ἓν σῶμα· θώρακα μὲν ἔχον τὴν φάλαγγα, χεῖρας δὲ τοὺς ψιλούς, πόδας δὲ τοὺς ἱππέας, κεφαλὴν δὲ τὸν στρατηγόν. — 91. Ὁ Περικλῆς ἐν τῷ λοιμῷ τοὺς παῖδας ἀποβαλών, ἀνδρειότατα [42]) τὸν θάνατον αὐτῶν ἤνεγκε, καὶ πάντας Ἀθηναίους ἔπεισε τοὺς τῶν φιλτάτων θανάτους εὐθυμότερον φέρειν. — 92. Ὀδυρομένων τῶν μετὰ Φωκίωνος μελλόντων ἀποθνή-

36) erzieth. 37) Jeder Bürger begab sich fast täglich auf den Markt, wo alle öffentlichen, und viele Privat-Geschäfte abgemacht zu werden pflegten. 38) gr. Gr. §. 136. in πρίν. Sch. Gr. §. 150. p. 361. — 39) διαβάλλω. 40) Vergl. §. 73, 17. 41) συντάσσω. 42) adverbialiter, auf das männlichste.

σκειν [43]), εἶπεν ὁ Φωκίων, εἶτα [44]) οὐκ ἀγαπᾷς, Θούδιππε, μετὰ Φωκίωνος ἀποθνήσκων [45]).

89) Stob. T. 40. p. 238. 90) Ib. 52. p. 366. 91) Aeli. V. H. 9, 6. 92) Ib. 13, 41.

V. Anekdoten von Lakedämoniern.

93. Ἆγις ὁ βασιλεὺς ἔφη, τοὺς Λακεδαιμονίους μὴ ἐρωτᾷν, ὁπόσοι εἰσίν, ἀλλὰ ποῦ εἰσὶν οἱ πολέμιοι; καὶ ἐρωτῶντός τινος, πόσοι εἰσὶ Λακεδαιμόνιοι, ὅσοι [1]), ἔφη, ἱκανοὶ τοὺς κακοὺς ἀπερύκειν. — 94. Δημάρατος, ἀνθρώπου τινὸς πονηροῦ κόπτοντος αὐτὸν ἀκαίροις ἐρωτήμασι, καὶ δὴ τοῦτο πολλάκις ἐρωτῶντος, τίς ἄριστος Σπαρτιατῶν, ἔφη, ὁ σοὶ ἀνομοιότατος. — 95. Πλειστώναξ, ὁ Παυσανίου, Ἀττικοῦ τινος ῥήτορος τοὺς Λακεδαιμονίους ἀμαθεῖς ἀποκαλοῦντος, ὀρθῶς, ἔφη, λέγεις· μόνοι γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἡμεῖς οὐδὲν κακὸν μεμαθήκαμεν παρ' ὑμῶν.

93) Stob. T. 7. p. 29. 94) Plut. T. II. p. 216. C. 95) Ib. p. 231. D.

96. Ἀγησίπολις, ὁ Κλεομβρότου, εἰπόντος τινός, ὅτι Φίλιππος ἐν ὀλίγαις ἡμέραις Ὄλυνθον κατέσκαψε, μὰ τοὺς θεούς, εἶπεν, ἄλλην τοιαύτην [2]) ἐν πολλαπλασίονι χρόνῳ οὐκ οἰκο-

43) Vergl. §. 81, 30. 44) εἶτα gibt der Frage einen grössern Nachdruck, wie also. S. gr. Gr. §. 136. in εἶτα. 45) Der Nominativus des Participii folgt regelmäſsig auf ἀγαπᾷν, zufrieden seyn. S. gr. Gr. §. 131. 4. a. Sch. Gr. §. 145. 4. a.

1) so viel als, τοὺς κακούς, die Feigen. — 2) πόλιν sc.

δομήσει. — 97. Χαρίλαος ἐρωτηθείς, διὰ τί τοὺς νόμους ὁ Λυκοῦργος οὕτως ὀλίγους ἔθηκεν, ὅτι, ἔφη, τοῖς ὀλίγα λέγουσιν [3]) ὀλίγων καὶ νόμων ἐστὶ χρεία.

96) Plut. T. II. p. 215. B. 97) Ib. p. 232. B.

98. Ἀθηναίου τινὸς πρὸς Ἀνταλκίδαν εἰπόντος, ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ Κηφισσοῦ πολλάκις ὑμᾶς ἐδιώξαμεν, ἡμεῖς δὲ οὐδέποτε, εἶπεν, ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ Εὐρώτα [4]). — 99. Ὁ αὐτός, σοφιστοῦ τινος μέλλοντος ἀναγιγνώσκειν ἐγκώμιον Ἡρακλέους, ἔφη, τίς γὰρ αὐτὸν ψέγει; — 100. Ἀρχίδαμος πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα κιθαρῳδόν, καὶ θαυμάζοντα τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὦ λῷστε, ἔφη, ποῖον γέρας παρὰ σοῦ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἔσται, ὅταν κιθαρῳδὸν οὕτως ἐπαινῇς [5]). — 101. Ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ ἱματισμὸν πολυτελῆ Διονυσίου τοῦ τυράννου Σικελίας πέμψαντος, οὐκ ἐδέξατο, εἰπών, Φοβοῦμαι μὴ [6]) περιθέμεναι αἱ κόραι φανῶσί μοι αἰσχραί. — 102. Ἀρχίδαμος, ὁ Ἀγησιλάου, καταπελτικὸν βέλος [7]) ἰδών, τότε πρώτως ἐκ Σικελίας κομισθέν, ἀνεβόησεν, ὦ Ἡράκλεις, ἀπόλωλεν ἀνδρὸς ἀρετά [8]).

3) die Lakedämonier wurden von Jugend auf gewöhnt, karg mit Worten zu seyn. — 4) Der Eurotas bezeichnet das lakonische Land, wie der Kephissus das attische. 5) gr. Gr. §. 126. §. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. 6) gr. Gr. §. 135. 2. c. Sch. Gr. §. 149. 4. zu περιθέμεναι denke αὐτὸν hinzu. 7) ein Katapulten-Geschoss. — τότε, damals, als er lebte. 8) st. ἀρετή. nach dorischer, in Sparta üblicher Mundart. —

98. 99.) Plut. T. II. p. 192. C. 100) Ib. p. 218. C. 101) Ibid. E. 102) Ib. p. 219. A.

103. Ἀγησίλαος παρακαλούμενός ποτε ἀκοῦσαι τοῦ τὴν ἀηδόνα μιμουμένου 9), παρῃτήσατο, φήσας, αὐτῆς 10) ἀκήκοα πολλάκις. — 104. Κατηγοροῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀγησιλάου 11) τοῦ βασιλέως, ὡς ταῖς συνεχέσι καὶ πυκναῖς εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβολαῖς καὶ στρατείαις τοὺς Θηβαίους ἀντιπάλους τοῖς Λακεδαιμονίοις κατασκευάσαντος 12). Διὸ καὶ τετρωμένον 13) αὐτὸν ἰδὼν ὁ Ἀνταλκίδας, καλά, ἔφη, τὰ διδασκάλια παρὰ Θηβαίων ἀπολαμβάνεις, μὴ βουλομένους αὐτοὺς, μηδ' εἰδότας μάχεσθαι διδάξας. — 105. Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κεῖος, γέρων ἤδη ὤν, τὰ μὲν ἄλλα 14) ἀλαζών, ᾐδεῖτο δὲ 15) ἐπὶ τῷ γήρᾳ, καὶ διὰ ταῦτα τὴν τρίχα, πολιὰν οὖσαν, ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν· παρελθὼν οὖν εἶπεν ἐκεῖνα ὑπὲρ ὧν καὶ 16) ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν ὁ Ἀρχίδαμος, ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, τί δ' ἄν, ἔφη, οὗτος ὑγιὲς εἴποι, ὃς οὐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυ-

9) Ueber den Gebrauch des Artikels in Erzählungen S. oben §. 2, 4. 10) αὐτῇ die wirkliche Nachtigall, der nachgeahmten (μιμητῇ) entgegengesetzt. 11) gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 12) über die genit. absol. nach ὡς S. gr. Gr. §. 132. Anm. 5. Sch. Gr. §. 146. Anm. 5. 13) τιτρώσκω. 14) im übrigen. Sch. Gr. §. 151. p. 355. 15) st. αἰδούμενος. 16) καὶ steht oft nach dem Pronomine relativo, mit einem Nachdrucke, welcher in der Uebersetzung nicht wohl nachgebildet werden kann; doch liegt auch hier die Bedeutung auch zum Grunde.

χῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει;

103) Plut. T. II. p. 212 F. 104) Id. Vit. Lycurg. c. 13. 105) Stob. T. 12. p. 140. Vergl. Aelian. V. H. 7, 20.

106. Ἔλεγεν ὁ Κλεομένης, ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, κατὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον [17]), τὸν Ὅμηρον Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητήν, ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγοντα, τὸν δὲ Ἡσίοδον τῶν Εἱλώτων [18]), λέγοντα, ὡς χρὴ γεωργεῖν. — 107. Λυκοῦργος, ὁ Λακεδαιμόνιος, πηρωθεὶς ὑπό τινος τῶν πολιτῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον [19]), καὶ παραλαβὼν τὸν νεανίσκον [20]) παρὰ τοῦ δήμου, ἵνα τιμωρήσαιτο, ὅπως αὐτὸς βούληται, τούτου [21]) μὲν ἀπέσχετο, παιδεύσας δὲ αὐτόν, καὶ ἀπόφηνας ἄνδρα ἀγαθόν, παρήγαγεν εἰς τὸ θέατρον [22]). Θαυμαζόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, τοῦτον μέντοι λαβών, ἔφη, παρ' ὑμῶν ὑβριστὴν καὶ βίαιον, ἀποδίδωμι ὑμῖν ἐπιεικῆ καὶ δημοτικόν. — 108. Περσῶν τὴν Ἑλλάδα λεηλατούντων, Παυσανίας, ὁ τῶν Λα-

17) i. e. mit lakonischer Kraft und Kürze. S. oben §. 97. 18) Heloten, Leibeigne der Spartaner, welche hauptsächlich den Ackerbau des Landes besorgten. Das Urtheil des Kleomenes bezieht sich auf das von der Wirthschaft handelnde Gedicht des Hesiodus, die Werke und Tage betitelt. 19) gr. Gr. §. 118. 5. Sch. Gr. §. 134. Anm. 3. der eines seiner Augen beraubt worden. 20) den Urheber der That. 21) τοῦ τιμωρήσασθαι sc. über den Genitivus S. Sch. Gr. §. 132. 3. 22) wo sich das Volk bey öffentlichen Geschäften zu versammeln pflegte.

κεδαιμονίων στρατηγός, ἀπὸ Ξέρξου πεντακόσια τάλαντα χρυσίου λαβὼν, ἔμελλε προδιδόναι [23]) τὴν Σπάρτην. Τῶν δὲ ἐπιστολῶν μεσολαβηθεισῶν [24]), Ἡγησίλαος, ὁ πατὴρ τοῦ προειρημένου, περὶ τῶν συμβεβηκότων [25]) ἀκούσας, τὸν υἱὸν μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς χαλκιοίκου συνεδίωξεν Ἀθηνᾶς [26]), καὶ τὰς θύρας τοῦ τεμένους πλίνθοις ἐμφράξας, μετὰ τῆς γυναικὸς τὴν εἴσοδον ἐφρούρησε, καὶ λιμῷ τὸν προδότην ἀνεῖλεν [27]), ὃν ἡ μήτηρ ἀείρασα ὑπὲρ τοὺς ὅρους ἔῤῥιψεν [28]).

106) Aelian. V. H. 13, 19. 107) Stob. Tit. 19. p. 169. 108) Ib. Tit. 38. p. 228.

109. Ὁ Βρασίδας μῦν τινα συλλαβὼν ἐν ἰσχάσι, καὶ δηχθεὶς [29]), ἀφῆκεν· εἶτα πρὸς ἑαυτόν, ὦ Ἡράκλεις, ἔφη, ὡς οὐδέν ἐστιν οὕτω μικρόν, οὐδ᾽ ἀσθενές, ὃ μὴ ζήσεται, τολμῶν ἀμύνασθαι! — 110. Ὁ Λεωνίδας, ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τριακόσιοι, τὸν μαντευόμενον αὐτοῖς θάνατον εἵλοντο ἐν Πύλαις [30]), καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὖ καὶ καλῶς, ἀγωνισάμενοι τέλους ἔτυχον εὐκλεοῦς, καὶ δόξαν ἑαυτοῖς ἀθάνατον ἀπέλιπον, καὶ φήμην ἀγαθὴν

23) *proditurus erat.* Vergl. gr. Gr. §. 137. in μέλλω. 24) μεσολαβέω. 25) συμβαίνω. von diesen Vorfällen. 26) Athene hatte einen ehernen Tempel zu Sparta, der zur Freystatt diente, wovon sie selbst χαλκίοικος hiefs. 27) ἀναιρέω. 28) weil Verräther nicht in vaterländischer Erde begraben werden durften. — 29) δάκνω. 30) bey Thermopylae, wo sich ein kleiner Haufe von Spartanern dem persischen Heere widersetzte.

δι' αἰῶνος. — 111. Λέγοντός τινος, ἀπὸ τῶν οἰστευμάτων τῶν βαρβάρων [31]) οὐδὲ τὸν ἥλιον ἰδεῖν ἔστιν [32])· οὐκοῦν, ἔφη, χαρίεν, εἰ ὑπὸ σκιὰν αὐτοῖς μαχεσόμεθα. — 112. Βουλόμενος ἤδη τοῖς πολεμίοις ἐπιτίθεσθαι, τοῖς στρατιώταις παρήγγειλεν, ἀριστοποιεῖσθαι, ὡς [33]) ἐν ᾅδου δειπνοποιησομένους.

109) Plut. T. II. p. 79. E. 110) Aelian. V. H. 3, 25. 111) Plut. T. II. p. 225. B. 112) Ib. p. 225. C.

Spartanische Weiber.

113. Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, αὐταὶ ἀφικόμεναι [34]), τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν, τά τε ἔμπροσθεν, καὶ τὰ ὄπισθεν [35]). Καὶ, εἰ ἦν πλείω τὰ ἐναντία [36]), αἵδε γαυρούμεναι τοὺς παῖδας εἰς τὰς πατρῴας ἔφερον ταφάς· εἰ δὲ ἑτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων [37]), ἐν-

31) der Perser [in der Schlacht bey Thermopylae]. 32) gr. Gr. §. 137. in ἔστιν. Sch. Gr. §. 151. p. 357. 33) indem sie. Sch. Gr. §. 146. Anm. 5. Das Participium δειπνοποιησομένους ist auf στρατιώταις zu beziehen. Sehr häufig folgt auf das erläuternde ὡς der Accus. des Participii, ohne mit dem Casus des Substantivs, auf das es sich bezieht, zusammenzustimmen. — 34) auf das Schlachtfeld, nämlich. 35) ὄντα sc. 36) die auf der Brust. 37) εἰ δὲ εἶχον ἑτέρως (wenn die Verwundeten anders beschaffen waren, in Rücksicht) τῶν τραυμάτων. Das Praedicat ist von der Sache auf die Person übergetragen, indem der gewöhnliche Ausdruck gewesen wäre: εἰ δὲ τὰ τραύματα ἑτέρως εἶχεν, wenn ihre Wunden von entgegengesetzter Beschaffenheit waren. S. gr. Gr. §. 119. 6. 1.

ταῦθα αἰδούμεναι καὶ θρηνοῦσαι, καὶ, ὡς ἔνι μάλιστα [38]), λαθεῖν σπεύδουσαι ἀπηλλάττοντο, καταλιποῦσαι τοὺς νεκροὺς [39]) ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα εἰς τὰ οἰκεῖα ἠρία ἐκόμιζον αὐτούς. — 114. Λάκαινα γυνή, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐν παρατάξει χωλωθέντος καὶ δυςφοροῦντος ἐπὶ τούτῳ, μὴ λυποῦ, τέκνον, εἶπε· καθ' ἕκαστον γὰρ βῆμα τῆς ἰδίας ἀρετῆς ὑπομνησθήσῃ [40]). — 115. Γοργώ, ἡ Λακεδαιμονία, Λεωνίδου γυνή, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπὶ στρατείαν πορευομένου, τὴν ἀσπίδα ἐπιδιδοῦσα, εἶπεν· ἢ ταύταν, ἢ ἐπὶ ταύτα [41]). — 116. Εἰπούσης τινός, ὡς ἔοικε, ξένης πρὸς Γοργώ, τὴν Λεωνίδου γυναῖκα, ὡς [42]) μόναι τῶν ἀνδρῶν [43]) ἄρχετε ὑμεῖς αἱ Λάκαιναι, μόναι γὰρ [44]), ἔφη, τίκτομεν ἄνδρας.

113) Aeli. V. H. 12, 21. 114. 115) Stob. Tit. 7. p. 88. 116) Plut. Vit. Lycurg. c. 14.

117. Ἡ Βρασίδου μήτηρ, Ἀργιλεωνίς, ὡς ἀφικόμενοί τινες εἰς Λακεδαίμονα τῶν ἐξ Ἀμφιπόλεως [45]) εἰςῆλθον πρὸς αὐτήν, ἠρώτη-

38) gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. p. 357. in ὡς ἔνι. 39) man denke ὥστε hinzu. Sch. Gr. §. 141. 4. — 40) ὑπομιμνήσκω. 41) dorisch. st. ταύτην und ταύτῃ. entweder bring ihn wieder, oder komm auf ihm zurück. [Verwundete und Todte trug man aus der Schlacht auf dem Schilde, das im Kampfe zurückzulassen, höchst schimpflich war.] 42) ὡς u. ὅτι stehen oft bey der Anführung der Rede eines Andern pleonastisch. Sch. Gr. §. 150. p. 346. 43) gr. Gr. §. 119. 4. 2. a. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 44) natürlich, denn . . . Vergl. oben §. 29, 44. — 45) von den Einwohnern von Amphipolis, wo Brasidas im peloponnesischen Kriege geblieben war.

σεν, εἰ καλῶς ὁ Βρασίδας ἀπέθανε, καὶ τῆς Σπάρτης ἀξίως; Μεγαλυνόντων δὲ ἐκείνων τὸν ἄνδρα, καὶ λεγόντων, ὡς οὐκ ἔχει τοιοῦτον ἄλλον ἡ Σπάρτη, μὴ λέγετε [46]), εἶπεν, ὦ ξένοι· καλὸς μὲν γὰρ ἦν καὶ ἀγαθὸς ὁ Βρασίδας, πολλοὺς δ' ἄνδρας ἡ Λακεδαίμων ἔχει κείνου κρείττονας. — 118. Λάκαινά τις ἐκπέμψασα τοὺς υἱοὺς αὑτῆς πέντε ὄντας [47]) ἐπὶ πόλεμον, ἐν τοῖς προαστείοις εἱστήκει, καραδοκοῦσα, τί ἐκ τῆς μάχης ἀποβήσοιτο [48])· ὡς δὲ παραγενόμενός τις πυθομένης [49]) ἀπήγγειλε, τοὺς παῖδας ἅπαντας τετελευτηκέναι, ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐπυθόμην, εἶπε, κακὸν ἀνδράποδον, ἀλλὰ τί πράσσει ἡ πατρίς. Φήσαντος [50]) δέ, ὅτι νικᾷ, ἀσμένη [51]) τοίνυν, εἶπε, δέχομαι [52]) καὶ τὸν τῶν παίδων θάνατον.

117) Plut. Vit. Lycurg. c. 25. 118) Plut. T. II. p. 241. C.

119. Λακὼν τρωθεὶς [53]) ἐν πολέμῳ, καὶ βαδίζειν οὐ δυνάμενος, τετραποδιστὶ ὥδευεν· αἰσχυνομένῳ δ' αὐτῷ ἐπὶ τῷ γελοίῳ, ἡ μήτηρ, καὶ πόσῳ βέλτιον, ὦ τέκνον, εἶπε, μᾶλλον ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ γεγηθέναι ἢ αἰσχύνεσθαι ἐπὶ γέλωτι ἀνοήτῳ! — 120. Σεμνυνομένης γυναι-

46) τοῦτο sc. 47) deren fünf waren. 48) der Optativus in indirecter Rede. Sch. Gr. §. 140. 3. 49) αὐτῆς sc. genit. absol. auf ihre Frage. 50) αὐτοῦ sc. 51) gr. Gr. §. 109. Anm. 2. 52) gleichsam wie ein glückliches Ereigniſs, oder eine gute Vorbedeutung, die man sich durch die Worte δέχομαι τὸν οἰωνὸν anzueignen pflegte. — 53) τιτρώσκω.

κός τινος Ἰωνικῆς [54]) ἐπί τινι τῶν ἑαυτῆς ὑφασμάτων ὄντι πολυτελεῖ, Λάκαινα ἐπιδείξασα τοὺς τέσσαρας υἱοὺς ὄντας κοσμιωτάτους, τοιαῦτα ἔφη δεῖν εἶναι τὰ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γυναικὸς ἔργα, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπαίρεσθαι καὶ μεγαλαυχεῖν. — 121. Γοργώ, ἡ βασιλέως Κλεομένους θυγάτηρ, Ἀρισταγόρου τοῦ Μιλησίου παρακαλοῦντος αὐτὸν [55]) ἐπὶ τὸν πρὸς βασιλέα [56]) πόλεμον ὑπὲρ Ἰώνων, ὑπισχνουμένου χρημάτων πλῆθος, καὶ ὅσῳ [57]) ἀντέλεγε, πλείονα προστιθέντος, καταφθερεῖ σε, ὦ πάτερ, ἔφη, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον [58]) αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς. — 122. Τὸν δὲ Ἀρισταγόραν ὑπό τινος τῶν οἰκετῶν ὑποδούμενον θεασαμένη, πάτερ, ἔφη, ὁ ξένος χεῖρας οὐκ ἔχει.

119) Plut. T. II. p. 241. F. 120) Ib. D. 121) Ib. 240. D. 122) Ibid.

VI. Vermischte Anekdoten.

123. Ὁ Ζεῦξις, αἰτιωμένων αὐτὸν τινῶν, ὅτι ζωγραφεῖ βραδέως, ὁμολογῶ, εἶπεν, ἐν πολλῷ χρόνῳ γράφειν, καὶ γὰρ [1]) εἰς πολύν [2]). — 124. Οἱ ἔφοροι [3]) Ναυκλείδην, τὸν Πολυ-

54) die Ionier waren ihrer Weichlichkeit und Prachtliebe wegen bekannt. — 55) den Kleomenes. 56) der König der Perser, Darius. 57) i. e. ὅσῳ πλείονα ἐκεῖνος ἀντέλεγε, τόσῳ πλείονα προς. 58) τάχιον. der Comparativus statt des Positivs oder eines Superlativs, ὡς τάχιστα. —

1) *etenim*. Vergl. oben §. 116. 44. 2) χρόνον γράφω sc. — 3) ἔφοροι, Spartanische Obrigkeiten, denen die Aufrechthaltung der Verfassung und Sitten oblag.

βιάδου, ὑπερσαρκοῦντα τῷ σώματι, καὶ ὑπέρπαχυν διὰ τρυφὴν γενόμενον, εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατήγαγον, καὶ ἠπείλησαν αὐτῷ φυγῆς προστίμησιν, ἐὰν μὴ τὸν βίον, ὃν ἐβίου τότε, τοῦ λοιποῦ [4]) μεθαρμόσηται· φέρειν γὰρ αὐτοῦ τὸ εἶδος καὶ τὴν τοῦ σώματος διάθεσιν αἰσχύνην, καὶ τῇ Λακεδαίμονι, καὶ τοῖς νόμοις. — 125. Δημάδης, ὁ ῥήτωρ, ληφθεὶς [5]) αἰχμάλωτος ἐν τῇ κατὰ Χαιρώνειαν μάχῃ ὑπὸ Φιλίππου, καὶ συσταθεὶς [6]) αὐτῷ, ἐκείνου παρὰ πότον σεμνυνομένου [7]), ποῦ ἡ εὐγένεια καὶ ὑπεροχὴ τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ἔγνως ἄν, ἔφη, τὴν τῆς πόλεως δύναμιν, εἰ Ἀθηναίων [8]) μὲν Φίλιππος, Μακεδόνων δὲ Χάρης ἐστρατήγει.

123) Plut. T. II. p. 94. F. 124) Aelian. V. H. 14, 7. 125) Stob. Tit. 52. p. 365.

126. Σιμωνίδης ὁ τῶν μελῶν ποιητής, Παυσανίου τοῦ βασιλέως [9]) τῶν Λακεδαιμονίων μεγαλαυχουμένου συνεχῶς ἐπὶ ταῖς αὑτοῦ πράξεσι, καὶ κελεύοντος ἐπαγγεῖλαί τι αὐτῷ σοφὸν μετὰ χλευασμοῦ [10]), συνεὶς αὐτοῦ τὴν ὑπερηφανίαν, συνεβούλευε μεμνῆσθαι, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν *). — 127. Θηραμένης ὁ γενόμενος Ἀθήνησι τῶν τριάκοντα τυράννων,

4) χρόνου sc. künftighin. 5) λαμβάνω. 6) συνίστημι. 7) man denke καὶ λέγοντος hinzu, welches der Kraft nach in σεμνυνομένου enthalten ist. 8) über den Genitiv S. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. — 9) eigentl. nur Feldherr, und Vormund eines unmündigen Königs. 10) man verb. κελεύοντος μετὰ χλευασμοῦ. *) Vergl. oben §. 70.

συμπεσούσης τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μετὰ πλειόνων ἐδείπνει, μόνος σωθείς, καὶ πρὸς πάντων εὐδαιμονιζόμενος, ἀναφωνήσας μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὦ τύχη, εἶπεν, εἰς τίνα με καιρὸν ἄρα φυλάττεις; μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον καταστρεβλωθεὶς ὑπὸ τῶν συντυράννων ἐτελεύτησεν.

126. 127) Plut. T. II. p. 105.

128. Μενεκράτους τοῦ ἰατροῦ, ἐπεὶ κατατυχὼν ἔν τισιν ἀπεγνωσμέναις [11]) θεραπείαις Ζεὺς ἐπεκλήθη [12]), φορτικῶς ταύτῃ χρωμένου τῇ προσωνυμίᾳ, καὶ δὴ πρὸς τὸν Ἀγησίλαον ἐπιστεῖλαι τολμήσαντος οὕτω, Μενεκράτης Ζεὺς βασιλεῖ Ἀγησιλάῳ χαίρειν· οὐκ ἀναγνοὺς [12*]) τὰ λοιπὰ ἀντέγραψε, Βασιλεὺς Ἀγησίλαος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. — 129. Μενεκράτης, ὁ ἰατρός, εἰς τοσοῦτον προῆλθε τύφου [13]), ὥστε ἑαυτὸν ὀνομάζειν Δία. Εἱστία ποτὲ μεγαλοπρεπῶς ὁ Φίλιππος [14]), καὶ δὴ καὶ τοῦτον ἐπὶ θοίνην ἐκάλεσε, καὶ ἰδίᾳ κλίνην αὐτῷ ἐκέλευσε παρεσκευάσθαι, καὶ κατακλιθέντι θυμιατήριον παρέθηκε, καὶ ἐθυμιᾶτο αὐτῷ· οἱ δὲ λοιποὶ εἱστιῶντο, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. Ὁ τοίνυν Μενεκρά-

11) ἀπογιγνώσκω. bey einigen verzweifelten Kuren; eigentlich bey der Behandlung einiger verzweifelten Krankheiten. 12) ἐπικαλέω. 12*) ἀναγινώσκω. Die Infinitiven χαίρειν und ὑγιαίνειν werden durch ein hinzugedachtes εὔχομαι erklärt. S. aber Schaefer ad L. Bos de Ellips. p. 620. 13) so weit in seinem Dünkel. gr. Gr. §. 119. 4. Anm. 14) der König von Makedonien.

της τὰ μὲν πρῶτα [15]) ἐνεκαρτέρει, καὶ ἔχαιρε τῇ τιμῇ· ἐπεὶ δὲ κατὰ μικρὸν [16]) ὁ λιμὸς περιῆλθεν αὐτόν, καὶ ἠλέγχετο, ὅτι ἦν ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα [17]) εὐήθης, ἐξαναστὰς ἀπιὼν ᾤχετο [18]), καὶ ἔλεγεν ὑβρίσθαι, ἐμμελῶς πάνυ τοῦ Φιλίππου τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ ἐκκαλύψαντος.

128) Plut. T. II. p. 213. A. 129) Aelian. V. H. 12, 51.

130. Θράσυλλός τις παράδοξον ἐνόσησε μανίαν. Ἀπολιπὼν γὰρ τὸ ἄστυ [19]) καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν, τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτοῦ ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτά, καὶ αὖ πάλιν ἐξέπεμπε, καὶ τοῖς περισωζομένοις καὶ εἰσιοῦσιν εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε. Χρόνους δὲ διετέλεσε [20]) πολλοὺς συνοικῶν [21]) τῷ ἀῤῥωστήματι τούτῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναχθεὶς [22]) ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι, καὶ ἐπαύσατο [23]) τῆς νόσου οὕτως. Ἐμέμνητο [24]) δὲ πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἔλεγε, μηδέποτε ἡσθῆ-

15) anfänglich. 16) allmählig. 17) und zwar. Sch. Gr. §. 151. p. 355. 18) Vergl. oben §. 77. 23. — 19) ἄστυ, vorzugsweise Athen; der Hafen Athens ist der Peiraceus. 20) διατελεῖν ist mit dem Particip. συνοικῶν verbunden. S. gr. Gr. §. 131. Anm. 7. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. 21) συνοικῶν st. ἔχων τὸ ἀῤῥώστημα, oder οὕτως ἀῤῥωστῶν. 22) ἀνάγω. 23) ὁ Θράσυλλος sc. τῆς νόσου wird von παύεσθαι regiert. gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. 24) μιμνήσκω. mit dem Genitivo.

ναι [25]) τοσοῦτον, ὅσον τότε ἥδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προςηκούσαις ναυσὶν ἀποσωζομέναις. — 131. Τίμων, ὁ μισάνθρωπος, εὐημερήσαντα ἰδὼν τὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ προπεμπόμενον ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐπιφανῶς, οὐ παρῆλθεν, οὐδ' ἐξέκλινεν, ὥςπερ εἰώθει τοὺς ἄλλους [26]), ἀλλ' ἀπαντήσας καὶ δεξιωσάμενος, εὖ γ', ἔφη, ποιεῖς αὐξόμενος, ὦ παῖ· μέγα γὰρ αὔξῃ κακὸν ἅπασι τούτοις [27]).

130) Aelian. V. H. IV. 25. 131) Plut. Vit. Alcib. T. I. p. 199. C.

132. Σώστρατος, ὁ αὐλητής, ὀνειδιζόμενος ὑπό τινος ἐπὶ τῷ [28]) γονέων ἀσήμων εἶναι, εἶπε, καὶ μὴν διὰ τοῦτο ὤφειλον μᾶλλον θαυμάζεσθαι, ὅτι ἀπ' ἐμοῦ τὸ γένος ἄρχεται. — 133. Ψάλτης Ἀντιγόνῳ [29]) ἐπεδείκνυτο· τοῦ δὲ βασιλέως πολλάκις λέγοντος, τὴν νήτην ἐπίσφιγξον, εἶτα πάλιν, τὴν μέσην, ὅδε ἀγανακτήσας, ἔφη· μὴ γένοιτό [30]) σοι οὕτω κακῶς, ὦ βασιλεῦ, ὡς ἐμοῦ [31]) ταῦτα ἀκριβοῦν μᾶλλον.

132) Stob. Tit. 84. p. 493. 133) Aelian. V. H. 9, 36.

25) ἥδομαι. ἐπὶ ταῖς ναυσὶν ἀποσ. soviel als ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν νηῶν τῶν μηδὲν αὐτῷ προςηκουσῶν. 26) παρελθεῖν καὶ ἐκκλίνειν sc. 27) αὔξῃ, du gedeihst, erhebst dich, μέγα κακὸν, zu einem grofsen Unheil, ἅπασι, für alle, die dich jetzt umringen und bewundern. — 28) darüber, dafs er. S. gr. Gr. §. 127. 5. Sch. Gr. §. 141. 5. Verbinde: ἐπὶ τῷ εἶναι. 29) dem Könige von Asien. 30) gr. Gr. §. 135. 3. Sch. Gr. §. 149. 3 — 31) gr. Gr. §. 119. 5. 4. Sch. Gr. §. 132. 4. 4. Verbinde: ὡς ἀκριβοῦν ταῦτα μᾶλλον ἐμοῦ.

134. Ἡ Φωκίωνος γυνὴ ἐρωτηθεῖσα, διὰ τί μόνη τῶν ἄλλων ἐν συνόδῳ οὐ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, ἔφη, ὅτι αὐτάρκης κόσμος μοι ἐστὶν ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετή. — 135. Θεανώ, ἡ Πυθαγορικὴ φιλόσοφος, ἐρωτηθεῖσα, τί πρέπον εἴη γυναικί, τὸ τῷ ἰδίῳ, ἔφη, ἀρέσκειν ἀνδρί. — 136. Στρατονίκη, ἡ Σελεύκου γυνή, φαλακρὰ οὖσα, τοῖς ποιηταῖς ἀγῶνα προὔθηκε [32]) περὶ ταλάντου [33]), ὅςτις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν κόμην.

134. 135) Stob. Tit. 72. p. 443. 136) Lucian. T. VI. p. 31.

B. Naturgeschichte.

Syrische Schafe.

1. Ἐν τῇ Συρίᾳ τὰ πρόβατα τὰς οὐρὰς ἔχει τὸ πλάτος [1]) πήχεως, τὰ δὲ ὦτα αἱ αἶγες σπιθαμῆς καὶ παλαιστῆς· καὶ ἔνιαι συμβάλλουσι τὰ ὦτα κάτω ἀλλήλοις.

1) Aristot. Hist. An. VIII. 28.

Der Elephant.

2. Ὀῤῥωδεῖ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν καὶ χοίρου βοήν. Οὕτω τοίνυν, φασί [2]), καὶ Ῥω-

§. 134. Vergl. Plut. Vit. Phoc. c. 19. — 32) i. e. προέθηκε. 33) wobey der Preis ein Talent für den war, der u. s. w.

1) gr. Gr. §. 118. 5. Sch. Gr. §. 131. 6. 2) οὕτω. durch dieses Mittel. φασί. wie man erzählt.

μαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ [3]) ἐτρέψαντο ἐλέφαντας, καὶ ἡ νίκη σὺν τοῖς Ῥωμαίοις λαμπρῶς ἐγένετο. — 3. Τῷ ἐλέφαντι ὁ μυκτήρ ἐστι μακρὸς καὶ ἰσχυρός· καὶ χρῆται αὐτῷ ὥςπερ χειρί· λαμβάνει γὰρ τούτῳ, καὶ εἰς τὸ στόμα προςφέρεται τὴν τροφήν, καὶ τὴν ὑγρὰν καὶ τὴν ξηράν, μόνον τῶν ζώων [4]). — 4. Οἱ ἐλέφαντες μάχονται σφοδρῶς πρὸς ἀλλήλους, καὶ τύπτουσι τοῖς ὀδοῦσι σφᾶς αὐτούς· ὁ δὲ ἡττηθεὶς δουλοῦται, καὶ οὐχ ὑπομένει τὴν τοῦ νικήσαντος φωνήν. Διαφέρουσι δὲ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ οἱ ἐλέφαντες θαυμαστὸν ὅσον [5]).

2) Aelian. Hist. An. I. 38. 3) Aristot. Hist. An. I. 11. 4) Ib. IX. 1.

5. Οἱ ἐλέφαντες ζῶσιν ἔτη πλείω τῶν διακοσίων [6]). Τῶν δὲ Λιβυκῶν οἱ Ἰνδικοὶ μείζους τέ εἰσιν καὶ ῥωμαλεώτεροι. Ταῖς γοῦν προβοσκίσιν ἐπάλξεις καθαιροῦσι, καὶ δένδρα ἀνασπῶσι πρόῤῥιζα, διανιστάμενοι εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας. Τοσοῦτον δέ εἰσιν εὐτιθάσσευτοι καὶ θυμόσοφοι, ὥςτε καὶ λιθάζειν ἐπὶ σκοπὸν μανθάνουσι, καὶ ὅπλοις χρῆσθαι, καὶ νεῖν. — 6. Ἐν Ῥώμῃ ποτὲ πολλῶν ἐλεφάν-

3) ὄντας sc. die bey der Armee des Königs Pyrrhus v. Epirus waren. 4) er allein unter allen Thieren. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. a. 5) zum Verwundern. gr. Gr. §. 137. Schul-Gr. §. 153. in ὅσος. — 6) gr. Gr. §. 119. 5. 4. Schul-Gr. p. 132. 4. 4. Im folgenden Satze verbinde: οἱ Ἰνδικοί εἰσι μείζους τῶν Λιβυκῶν. —

των προδιδασκομένων στάσεις τινὰς ἵστασθαι [7]) παραβόλους, καὶ κινήσεις δυσελίκτους ἀνακυκλεῖν [8]), εἷς ὁ δυσμαθέστατος αὐτῶν ἀκούων κακῶς ἑκάστοτε [9]), καὶ κολαζόμενος πολλάκις, ὤφθη νυκτὸς [10]) αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς τὴν σελήνην τὰ μαθήματα μελετῶν. — 7. Ἄλλος τις ὑπὸ τῶν παιδαρίων προπηλακισθεὶς ἐν Ῥώμῃ, τοῖς γραφείοις τὴν προβοσκίδα κεντούντων, ἕνα αὐτῶν συλλαβὼν καὶ μετέωρον ἐξάρας, ἐπίδοξος ἦν [11]) ἀποτυμπανίσειν· κραυγῆς δὲ τῶν παρόντων γενομένης, ἀτρέμα πρὸς τὴν γῆν πάλιν ἀπηρείσατο, καὶ παρῆλθεν, ἀρκοῦσαν ἡγούμενος δίκην τῷ τηλικούτῳ [12]) φοβηθῆναι. — 8. Περὶ δὲ τῶν ἀγρίων καὶ αὐτονόμων ἐλεφάντων ἄλλα τε θαυμάσια καὶ τὰ [13]) περὶ τὰς διαβάσεις τῶν ποταμῶν ἱστοροῦσι· προδιαβαίνει γὰρ ἐπιδοὺς ἑαυτὸν [14]) ὁ νεώτατος καὶ μικρότατος· οἱ δὲ ἑστῶτες ἀποθεωροῦσιν [15]), ὡς, ἂν ἐκεῖνος ὑπεραίρῃ τῷ

7) gr. Gr. §. 118. 2. Schul-Gr. §. 131. 3. 8) schwere und verwickelte Gänge zu machen; indem sie eine Art von Tanz aufführten. 9) bey jeder Uebung. 10) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. 11) *videbatur.* gr. Gr. §. 138. 5. 12) für ein Kind, wo es genug war, sich in Ansehn gesetzt und Furcht eingeflöfst zu haben, während ein erwachsener Mensch wohl nicht mit so leichter Züchtigung entlassen worden wäre. 13) ἄλλα τε . . καί. aufser andern wunderbaren Dingen auch das . . . gr. Gr. §. 115. Anm. 2. 14) τῷ ποταμῷ sc. 15) i. e. ἀπὸ τῆς γῆς θεωροῦσιν. vom Ufer her.

μεγέθει τὸ ῥεῦμα, πολλὴν τοῖς μείζοσι πρὸς τὸ θαῤῥεῖν περιουσίαν τῆς ἀσφαλείας [16]) οὖσαν.

5) Strabo XV. p. 705. B. C. 6. 7. 8) Plut. T. II. p. 968.

9. Ἡ θήρα τῶν ἐλεφάντων τοιάδε ἐστίν· ἀναβάντες [17]) ἐπί τινας τῶν τιθασσῶν καὶ ἀνδρείων διώκουσι [18]), καὶ ὅταν καταλάβωσι, τύπτειν προςτάττουσι τούτοις ἕως ἂν ἐκλύσωσι [19]). Τότε δὲ ὁ ἐλεφαντιστὴς ἐπιπηδήσας κατευθύνει τῷ δρεπάνῳ· ταχέως δὲ μετὰ ταῦτα τιθασσεύεται καὶ πειθαρχεῖ. Ἐπιβεβηκότος [20]) μὲν οὖν τοῦ ἐλεφαντιστοῦ ἅπαντες πραεῖς εἰσιν· ὅταν δ' ἀποβῇ, οἱ μέν [21]), οἱ δ' οὔ· ἀλλὰ τῶν ἐξαγριουμένων τὰ πρόσθια σκέλη δεσμεύουσι σειραῖς, ἵν' ἡσυχάζωσιν [22]).

9) Aristot. Hist. An. IX. 1.

Das Rhinoceros.

10. Ἔστι ζῶον, ὃ καλεῖται μὲν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος [23]) ῥινόκερως, ἀλκῇ δὲ καὶ βίᾳ παραπλήσιον ἐλέφαντι, τῷ δὲ ὕψει ταπεινότερον. Τὴν μὲν δορὰν ἰσχυροτάτην ἔχει, τὴν δὲ χρόαν πυξοειδῆ. Ἐπὶ δ' ἄκρων τῶν μυ-

16) einen grofsen Ueberflufs von Sicherheit st. vollkommene Sicherheit. Ueber ὡς mit dem Accusativo des Participii S. Schul-Gr. §. 146. Anm. 5. — 17) οἱ θηραταὶ sc. 18) τοὺς ἀγρίους sc. 19) S. gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. 20) ἐπιβαίνω. 21) πραεῖς εἰσι sc. 22) gr. Gr. §. 126. 2. Sch. Gr. §. 140. 2. — 23) von seiner Eigenthümlichkeit.

κτήρων φέρει κέρας τῷ τύπῳ σιμόν, τῇ δὲ στερεότητι σιδήρῳ παρεμφερές. Τοῦτο περὶ τῆς νομῆς ἀεὶ διαφερόμενον ἐλέφαντι, τὸ μὲν κέρας πρός τινα τῶν μειζόνων πετρῶν θήγει, συμπεσὸν δ' εἰς μάχην τῷ προειρημένῳ θηρίῳ [24]), καὶ ὑποδῦνον ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἀναῤῥήττει τῷ κέρατι, καθάπερ ξίφει, τὴν σάρκα. Ὅταν δὲ ὁ ἐλέφας, φθάσας τὴν ὑπὸ τὴν κοιλίαν ὑπόδυσιν, τῇ προβοσκίδι προκαταλάβηται [25]) τὸν ῥινόκερων, περιγίγνεται ῥᾳδίως, τύπτων τοῖς ὀδοῦσι, καὶ τῇ βίᾳ πλέον ἰσχύων.

10) Diodor. Sic. III. 35.

Das Nilpferd.

11. Ὁ καλούμενος ἵππος [26]) τῷ μεγέθει μέν ἐστιν οὐκ ἐλάττων πηχῶν πέντε, τετράπους δ' ὢν καὶ δίχηλος παραπλησίως τοῖς βουσί, τοὺς χαυλιόδοντας ἔχει μείζους τῶν ἀγρίων ὑῶν, τρεῖς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· ὦτα δὲ καὶ κέρκον καὶ φωνὴν [27]) ἵππῳ παρεμφερῆ, τὸ δ' ὅλον κύτος τοῦ σώματος οὐκ ἀνόμοιον ἐλέφαντι, καὶ δέρμα πάντων σχεδὸν

24) τῷ ἐλέφαντι sc. 25) gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. — 26) ποτάμιος sc. das Nilpferd. 27) ἔχει sc. Die Dative ἵππῳ, und nachher ἐλέφαντι sind durch eine Abkürzung der Rede zu erklären, wo das Ganze statt der Theile, auf welche sich die Vergleichung bezieht, gesetzt wird. So steht hier ἐλέφαντι statt τῷ κύτει τοῦ ἐλέφαντος, und vorher ἵππῳ statt τοῖς ὠσὶ καὶ κέρκῳ καὶ φωνῇ ἵππου.

τῶν θηρίων ἰσχυρότατον. Ποτάμιον ὑπάρχον καὶ χερσαῖον, τὰς μὲν ἡμέρας ἐν τοῖς ὕδασι διατρίβει, τὰς δὲ νύκτας ἐπὶ χώρας κατανέμεται τόν τε σῖτον καὶ τὸν χόρτον· ὥςτε εἰ πολύτεκνον ἦν τοῦτο τὸ ζῶον, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἔτικτεν, ἐλυμαίνετο ἂν [28]) ὁλοσχερῶς τὰς γεωργίας τὰς κατ' Αἴγυπτον.

11) Diodor. Sic. I. 35.

Das Kameel.

12. Αἱ κάμηλοι ἴδιον ἔχουσι παρὰ τὰ ἄλλα τετράποδα τὸν καλούμενον ὕβον ἐπὶ τῷ νώτῳ· διαφέρουσι δὲ αἱ Βάκτριαι τῶν Ἀραβίων· αἱ μὲν γὰρ δύο ἔχουσιν ὕβους, αἱ δ' ἕνα μόνον. Ἡ κάμηλος κύει μὲν δέκα μῆνας, τίκτει δὲ αἰεὶ ἓν μόνον. Ζῇ δὲ χρόνον πολὺ πλείω ἢ πεντήκοντα ἔτη.

12) Aristot. H. An. II. 1.

Der hundsköpfige Affe.

13. Οἱ ὀνομαζόμενοι κυνοκέφαλοι τοῖς μὲν σώμασιν ἀνθρώποις δυσειδέσι παρεμφερεῖς εἰσί, ταῖς δὲ φωναῖς [29]) μυγμοὺς ἀνθρωπίνους προΐενται. Ἀγριώτατα δὲ ταῦτα τὰ ζῶα καὶ παντελῶς ἀτιθάσσευτά ἐστιν.

13) Diodor. Sic. III. 35.

28) gr. Gr. §. 126. 9. 4. Sch. Gr. §. 140. 8. 4. — 29) diese Worte sind bloſs, um einen Gegensatz mit τοῖς μὲν σώμασι zu machen, hinzugefügt. Nach gewöhnlichem Gebrauche würde es heiſsen: τὰ μὲν σώματα ἀνθρώποις δ. παρεμφερεῖς εἰσίν, τὴν δὲ φωνὴν τοῖς μυγμοὺς προϊεῖσιν.

Der Krokottas.

14. Ὁ λεγόμενος παρὰ Αἰθίοψι κροκόττας μεμιγμένην ἔχει φύσιν κυνὸς καὶ λύκου, τὴν δὲ ἀγριότητα φοβερωτέραν ἀμφοτέρων· τοῖς δὲ ὀδοῦσι πάντων ὑπεράγει. Πᾶν γὰρ ὀστῶν μέγεθος [30]) συντρίβεται ῥᾳδίως, καὶ τὸ καταποθὲν [31]) διὰ τῆς κοιλίας πέττει παραδόξως.

14) Diodor. Sic. III. 35.

Der Fuchs.

15. Οἱ Θρᾷκες ὅταν παγέντα [32]) ποταμὸν διαβαίνειν ἐπιχειρῶσιν, ἀλώπεκα ποιοῦνται γνώμονα τῆς τοῦ πάγου στεῤῥότητος. Ἡσυχῇ γὰρ ὑπάγουσα [33]) παραβάλλει τὸ οὖς· κἂν μὲν αἴσθηται [34]) ψόφῳ τοῦ ῥεύματος ἐγγὺς ὑποφερομένου [35]), τεκμαιρομένη μὴ γεγονέναι διὰ βάθους [36]) τὴν πῆξιν, ἀλλὰ λεπτὴν καὶ ἀβέβαιον, ἵσταται, κἂν ἐᾷ τις [37]), ἐπανέρχεται· τῷ δὲ μὴ ψοφεῖν [38]) θαῤῥοῦσα διῆλθεν.

15) Plutarch. T. II. p. 968. F.

Der Hirsch.

16. Τῶν ἐλάφων αἱ θήλειαι μάλιστα τίκτουσι παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου τὰ σαρκοβόρα

30) s. v. a. πάντα καὶ τὰ μέγιστα ὀστᾶ. 31) καταπίνω. — 32) πήγνυμι. 33) ἡ ἀλώπηξ sc. 34) gr. Gr. §. 126. 8 Sch. Gr. §. 140. 7. ψόφῳ. aus dem Geräusche. 35) st. τὸ ῥεῦμα ἐγγὺς ὑποφέρεσθαι. Auf die Verba des Wissens, Bemerkens, Erfahrens folgt gewöhnlich das Participium. gr. Gr. §. 131. 4. c. Sch. Gr. §. 145. 4. c. 36) i. e. βαθεῖαν. 37) wenn ihn Niemand daran hindert. 38) i. e. εἰ δὲ ὁ ποταμὸς τῷ μὴ ψοφεῖν θάρσος ἐμποιεῖ αὐτῇ.

θηρία μὴ πρόσεισιν· οἱ δὲ ἄῤῥενες, ὅταν αἴσθωνται βαρεῖς ὑπὸ πιμελῆς καὶ πολυσαρκίας ὄντες [39]) ἐκτοπίζουσι, σώζοντες αὑτοὺς τῷ λανθάνειν, ὅτε τῷ φεύγειν οὐ πεποίθασιν.

16) Plutarch. T. II. p. 971. E.

Der Igel.

17. Ἡ τῶν χερσαίων ἐχίνων περὶ τῶν σκυμνίων πρόνοια πάνυ γλαφυρά ἐστι. Μετοπώρου [40]) γὰρ ὑπὸ τὰς ἀμπέλους ὑποδυόμενος, καὶ τοῖς ποσὶ τὰς ῥᾶγας ἀποσείσας τοῦ βότρυος χαμᾶζε, καὶ περικυλισθείς, ἀναλαμβάνει [41]) ταῖς ἀκάνθαις· εἶτα καταδὺς εἰς τὸν φωλεόν, τοῖς σκύμνοις χρῆσθαι, καὶ λαμβάνειν ἀπ' αὐτοῦ ταμιευομένοις [42]) παραδίδωσι. Τὸ δὲ κοιταῖον αὐτῶν ὀπὰς ἔχει δύο, τὴν μὲν πρὸς νότον, τὴν δὲ πρὸς βορέαν βλέπουσαν· ὅταν δὲ προαίσθωνται τὴν διαφορὰν τοῦ ἀέρος, ἐμφράσσουσι τὴν κατ' ἄνεμον [43]), τὴν δὲ ἑτέραν ἀνοίγουσιν.

17) Plut. T. II. p. 971. F.

Der Hund.

18. Πύῤῥος, ὁ βασιλεύς, ὁδεύων ἐνέτυχε κυνὶ φρουροῦντι σῶμα πεφονευμένου, καὶ πυθόμενος τρίτην ἡμέραν ἐκείνην [44]) ἄσιτον παραμένειν καὶ μὴ ἀπολιπεῖν, τὸν μὲν νεκρὸν ἐκέλευσε θάψαι, τὸν δὲ κύνα μεθ' ἑαυτοῦ κομί-

statt εἰ δὲ μὴ ψοφεῖ ὁ ποταμός. — 39) Vergl. 35. — 40) gr. Gr. § 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. 41) τὰς ῥᾶγας sc. 42) i. e. καὶ ταμιεύεσθαι. sie unter einander theilend. 43) οὖσαν ὀπὴν sc. — 44) schon in den dritten Tag; oder, daſs dieses schon der dritte Tag sey.

ζειν. Ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐξέτασις ἦν τῶν στρατιωτῶν, καὶ πάροδος [45]) καθημένου τοῦ βασιλέως, καὶ παρῆν ὁ κύων ἡσυχίαν ἔχων· ἐπεὶ δὲ τοὺς φονέας τοῦ δεσπότου παριόντας εἶδεν, ἐξέδραμε [46]) μετὰ φωνῆς καὶ θυμοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ καθυλάκτει πολλάκις μεταστρεφόμενος εἰς τὸν Πύῤῥον· ὥςτε μὴ μόνον ἐκείνῳ δι' ὑποψίας, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσι τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι [47])· διὸ συλληφθέντες εὐθὺς καὶ ἀνακρινόμενοι, μικρῶν τινων τεκμηρίων ἔξωθεν προςγενομένων, ὁμολογήσαντες τὸν φόνον, ἐκολάσθησαν.

18) Plut. T. II. p. 969. C.

19. Λυσίμαχος [48]) κύνα εἶχεν Ὑρκανόν. Οὗτος νεκρῷ τε μόνος παρέμεινεν αὐτῷ, καὶ καιομένου τοῦ σώματος ἐνδραμὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπέῤῥιψε [49]). Τὰ δ' αὐτὰ καὶ τὸν Ἀστὸν δρᾶσαι λέγουσιν, ὃν Πύῤῥος, οὐχ ὁ βασιλεύς, ἀλλ' ἕτερός τις ἰδιώτης, ἔθρεψεν· ἀποθανόντος γὰρ αὐτοῦ, περὶ τὸ σῶμα διατρίβων, καὶ περὶ τὸ κλινίδιον αἰωρούμενος ἐκφερομένου [50]), τέλος εἰς τὴν πυρὰν ἀφῆκεν ἑαυτὸν καὶ συγκατέκαυσε [51]). — Φασὶ τὸν πρωτεύον-

45) die Soldaten zogen bey der Musterung (in Parade) vor dem Könige vorüber. 46) ἐκτρέχω. 47) m. verb. ὥςτε τοὺς ἀνθρώπους (ἐκείνους τοὺς στρατιώτας) μὴ μόνον ἐκείνῳ (τῷ βασιλεῖ), ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσι δι' ὑποψ. (ὑπόπτους) γενέσθαι. — 48) Lysimachus, einer der Nachfolger Alexanders, welcher in einer Schlacht gegen den Seleukus sein Leben verlor. 49) τῇ πυρᾷ sc. 50) τοῦ νεκροῦ sc. 51) συγκατακαίω.

τα κύνα τῶν Ἰνδικῶν εἰςαχθέντα πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐλάφου ἀφιεμένου καὶ κάπρου καὶ ἄρκτου, ἡσυχίαν ἔχοντα κεῖσθαι, καὶ περιορᾶν· ὀφθέντος δὲ λέοντος εὐθὺς ἐξαναστῆναι καὶ διακονίεσθαι, καὶ φανερὸν εἶναι [52]) αὑτοῦ ποιούμενον ἀνταγωνιστήν, τῶν δὲ ἄλλων ὑπερφρονοῦντα πάντων.

19) Plut. T. II. p. 970. C. F.

Der Rabe.

20. Ὁ κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττούς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει τροφήν· οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. Καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν.

20) Aelian. Hist. Anim. 3, 43.

Der Pelikan.

21. Φασὶ τοὺς πελεκᾶνας τὰς ἐν τοῖς ποταμοῖς γενομένας κόγχας ὀρύττοντας κατεσθίειν· ἔπειτα ὅταν πλῆθος εἰςφορήσωσιν αὐτῶν, ἐξεμεῖν, εἶθ' οὕτως τὰ μὲν κρέα ἐσθίειν τῶν κογχῶν, τῶν δὲ ὀστράκων μὴ ἅπτεσθαι.

21) Aristot. Mirab. Ausc. c. 13.

Der Straus.

22. Οἱ στρουθοκάμηλοι μέγεθος ἔχουσι νεογενεῖ καμήλῳ παραπλήσιον· τὰς δὲ κεφαλὰς πεφρικυίας θριξὶ λεπταῖς, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς μεγάλους, καὶ κατὰ τὴν χρόαν μέλανας. Μα-

52) über φανερός, δῆλός εἰμι mit folgendem Participio S. gr. Gr. §. 138. 5.

κροτράχηλον δ' ὑπάρχον[53]), ῥύγχος ἔχει βραχὺ παντελῶς, καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένον[54]). Ἐπτέρωται[55]) δὲ ταρσοῖς μαλακοῖς καὶ τετριχωμένοις, καὶ δυσὶ σκέλεσι στηριζόμενον, καὶ ποσὶ διχήλοις, χερσαῖον ἅμα φαίνεται καὶ πτηνόν. Διὰ δὲ τὸ βάρος οὐ δυνάμενον ἐξᾶραι καὶ πέτεσθαι, κατὰ τῆς γῆς ὠκέως ἀκροβατεῖ, καὶ διωκόμενον ὑπὸ τῶν ἱππέων τοῖς ποσὶ τοὺς ὑποπίπτοντας λίθους οὕτως εὐτόνως ἀποσφενδονᾷ πρὸς τοὺς διώκοντας, ὥςτε πολλάκις καρτεραῖς πληγαῖς αὐτοὺς περιπίπτειν.

22) Diodor. Sic. II. 50.

Die Elster.

23. Κουρεύς τις ἐργαστήριον ἔχων ἐν Ῥώμῃ πρὸ τοῦ τεμένους, ὃ καλοῦσιν Ἑλλήνων ἀγοράν, θαυμαστόν τι χρῆμα[56]) πολυφώνου κίττης ἔτρεφεν, ἣ ἀνθρώπου ῥήματα καὶ θηρείους φθόγγους ἀνταπεδίδου, καὶ ψόφους ὀργάνων, μηδενὸς ἀναγκάζοντος, ἀλλ' αὐτὴν ἐθίζουσα, φιλοτιμουμένη μηδὲν ἄῤῥητον ἀπολιπεῖν, μηδὲ ἀμίμητον. Ἔτυχε δέ τις ἐκεῖ τῶν πλουσίων ἐκκομιζόμενος ὑπὸ σάλπιγξι πολλαῖς, καὶ γενομένης, ὥςπερ εἴωθε[57]), κατὰ τὸν τόπον ἐπιστάσεως, εὐδοκιμοῦντες οἱ σαλπιγκταὶ καὶ κελευόμενοι, πολὺν χρόνον ἐνδιέτριψαν. Ἡ δὲ κίττα

53) ζῶον sc. 54) συνάγω. spitzig zusammengedrängt. 55) πτερόω. — 56) umschreibend statt κίτταν θαυμασίως πολύφωνον. 57) wie zu geschehn pflegt. Die Leichenzüge hielten auf den Märkten still.

μετὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἄφθογγος ἦν καὶ ἄναυδος. Τοῖς οὖν πρότερον αὐτῆς θαυμάζουσι τὴν φωνὴν τότε θαῦμα μεῖζον ἡ σιωπὴ παρεῖχεν· ὑποψίαι δὲ φαρμάκων ἐπὶ τοὺς ὁμοτέχνους ἦσαν [58])· οἱ δὲ πλεῖστοι τὰς σάλπιγγας εἴκαζον ἐκπλῆξαι τὴν ἀκοήν, τῇ δ' ἀκοῇ συγκατεσβέσθαι τὴν φωνήν. Ἦν δὲ οὐδέτερα τούτων, ἀλλ' ἄσκησις, ὡς ἔοικεν· ἄφνω γὰρ αὖθις ἀφῆκεν [59]), οὐδὲν τῶν συνήθων καὶ παλαιῶν μιμημάτων ἐκείνων, ἀλλὰ τὰ μέλη τῶν σαλπίγγων, αὐταῖς περιόδοις φθεγγομένη, καὶ μεταβολὰς πάσας διεξιοῦσα.

23) Plut. T. II. p. 973. B. C.

Der Krokodil.

24. Ὁ Κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου γίνεται μέγιστος, ὡς ἂν ὠὰ μὲν τοῦ ζώου τίκτοντος [60])

58) man glaubte, andre Barbiere hätten den Vogel aus Eifersucht durch Zaubermittel zum Schweigen gebracht. 59) Man kann φωνὴν aus dem Vorhergehenden hinzudenken. Vielleicht aber verbindet man richtiger ἀφῆκε mit den nächsten Accusativen οὐδὲν und τὰ μέλη, so dafs dann zu φθεγγομένη wieder αὐτὰ hinzugedacht wird. — αὐταῖς περιόδοις. mit allen Modulationen. So wird vor αὐτὸς die Praepos. σὺν gewöhnlich ausgelassen. Z. B. εἷλον τὰς ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν. mit sammt der Mannschaft. ἐκαλύφθη ὁ Κρόνος τῇ γῇ αὐτοῖς συμμάχοις. mit sammt seinen Mitstreitern. — 60) m. v. τοῦ ζώου τίκτοντος ὠὰ παραπλ. τοῖς χηνείοις, denen im zweyten Gliede die Genit. absol. τοῦ δὲ γεννηθέντος αὐξομένου entsprechen. Ueber das den Genitivis absolut. beygefügte ὡς S. gr. Gr. §. 132. Anm. 5. Sch. Gr. §. 146. Anm. 5.

τοῖς χηνείοις παραπλήσια, τοῦ δὲ γεννηθέντος αὐξομένου μέχρι πηχῶν ἑκκαίδεκα. Τὸ δὲ σῶμα θαυμαστῶς ὑπὸ τῆς Φύσεως ὠχύρωται. Τὸ μὲν γὰρ δέρμα αὐτοῦ πᾶν Φολιδωτόν ἐστι καὶ τῇ σκληρότητι διαφέρον, ὀδόντες δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν [61]) ὑπάρχουσι πολλοί, δύο δὲ οἱ χαυλιόδοντες, πολὺ τῷ μεγέθει τῶν ἄλλων διαλλάττοντες. Σαρκοφαγεῖ δὲ οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώων τὰ προςπελάζοντα τῷ ποταμῷ. Πλῆθος δ' αὐτῶν ἀμύθητόν ἐστι κατὰ τὸν Νεῖλον καὶ τὰς παρακειμένας λίμνας, ὡς ἂν πολυγόνων τε ὄντων καὶ σπανίως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀναιρουμένων. Τοῖς μὲν γὰρ ἐγχωρίων τοῖς πλείστοις νόμιμόν ἐστιν ὡς θεὸν σέβεσθαι τὸν κροκόδειλον· τοῖς δ' ἀλλοφύλοις ἀλυσιτελής ἐστιν ἡ θήρα παντελῶς, οὐκ οὔσης ἐδωδίμου τῆς σαρκός. Ἀλλ' ὅμως τοῦ πλήθους τούτου Φυομένου κατὰ τῶν ἀνθρώπων, ἡ Φύσις κατεσκεύασε μέγα βοήθημα [62]). Ὁ γὰρ καλούμενος Ἰχνεύμων παραπλήσιος ὢν μικρῷ κυνί, περιέρχεται τὰ τῶν κροκοδείλων ὠὰ συντρίβων, τίκτοντος τοῦ ζώου παρὰ τὸν ποταμόν. — 25. Ὁ κροκόδειλος ἔχει ὀφθαλμοὺς μὲν ὑός, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας κατὰ λόγον [63]) τοῦ σώματος· γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφυσε· οὐδὲ τὴν κάτω [64]) κινεῖ γνάθον, ἀλλὰ τὴν ἄνω [64])

61) in beyden Kinnbacken, dem obern und untern. 62) κατὰ τῶν ἀνθρ. den Menschen zum Schaden. βοήθημα. ein Mittel der übermäſsigen Vermehrung abzuhelfen. 63) nach Verhältniſs. 64) gr. Gr. §. 112. 3. Schul-Gr. §. 125. 5.

γνάθον προσάγει τῇ κάτω· ἔχει δὲ ὄνυχας καρτερούς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν ἄῤῥηκτον ἐπὶ τοῦ νώτου· τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίᾳ ὀξυδερκέστατον.

24) Diodor. Sic. I. 35. 25) Herodot. II. 68.

Das Ephemeron.

26. Περὶ τὸν Ὕπανιν ποταμὸν τὸν περὶ Βόσπορον τὸν Κιμμέριον, γίγνεται ζῶον πτερωτόν, τετράπουν. Ζῇ δὲ τοῦτο καὶ πέτεται ἐξ ἑωθινοῦ μέχρι δείλης· καταφερομένου δὲ τοῦ ἡλίου, ἀπομαραίνεται, καὶ ἅμα δυομένῳ ἀποθνήσκει, βιοῦν ἡμέραν μίαν· διὸ καὶ καλεῖται Ἐφήμερον.

26) Aristot. Hist. An. V. 19.

Bienen. Gänse.

27. Θαύματος ἄξια τὰ 65) τῶν Κρητικῶν μελισσῶν, καὶ τὰ τῶν ἐν Κιλικίᾳ χηνῶν. Ἐκεῖναι μὲν γὰρ ἀνεμῶδές τι μέλλουσαι κάμπτειν ἀκρωτήριον, ἑρματίζουσιν ἑαυτάς, ὑπὲρ τοῦ μὴ 66) παραφέρεσθαι, μικροῖς λιθιδίοις. Οἱ δὲ χῆνες τοὺς ἀετοὺς δεδοικότες 67), ὅταν ὑπερβάλλωσι τὸν Ταῦρον 68), εἰς τὸ στόμα λίθον εὐμεγέθη λαμβάνουσιν, οἷον 69) ἐπιστομίζοντες αὑτῶν καὶ χαλινοῦντες τὸ φι-

65) **das Verfahren.** Ueber diese Umschreibung s. gr. Gr. §. 115. Anm. 2. Sch. Gr. §. 128. Anm. 1. 66) **um nicht.** gr. Gr. §. 127. 5. Sch. Gr. §. 141. Anm. 1. 67) δείδω. 68) e. Gebirg in Asien. 69) **gleichsam.**

λόφωνον καὶ λάλον, ὅπως λάθωσι [70]) σιωπῇ παρελθόντες.

27) Plut. T. II. p. 967. B.

Von einigen Seethieren.

28. Τῆς νάρκης ἡ δύναμις οὐ μόνον τοὺς θιγόντας [71]) αὐτῆς ἐκπήγνυσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς σαγήνης βαρύτητα ναρκώδη ταῖς χερσὶ τῶν ἀντιλαμβανομένων ἐμποιεῖ. Ἔνιοι δὲ ἱστοροῦσι, πεῖραν αὐτῆς ἐπιπλέον λαμβάνοντες, ἂν ἐκπέσῃ [72]) ζῶσα, κατασκεδαννύντες ὕδωρ ἄνωθεν, αἰσθάνεσθαι τοῦ πάθους [73]) ἀνατρέχοντος [74]) ἐπὶ τὴν χεῖρα, καὶ τὴν ἁφὴν ἀμβλύνοντος, ὡς ἔοικε, διὰ τοῦ ὕδατος τρεπομένου [75]) καὶ προπεπονθότος [76]). — 29. Ὁ πινοτήρας ζῶόν ἐστι καρκινῶδες, καὶ τῇ πίνῃ σύνεστι, καὶ πυλωρεῖ τὴν κόγχην προκαθήμενος [77]), ἐῶν ἀνεῳγμένην [78]) καὶ διακεχηνυῖαν [79]), ἄχρι προςπέσῃ τι τῶν ἁλωσίμων αὐτοῖς ἰχθυδίων· τότε δὲ τὴν σάρκα τῆς πίνης δακὼν παρειςῆλθεν· ἡ δὲ συνέκλεισε τὴν κόγ-

70) Ueber den Conjunctivus s. gr. Gr. §. 126. 7. Sch. Gr. §. 140. 2. Die Construction von λανθάνειν mit dem Particip. wird erläutert gr. Gr. §. 131. Anm. 7. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. — 71) θιγγάνω. 72) τοῦ ὕδατος sc. 73) die Erstarrung. 74) gr. Gr. §. 131. 4. a. Sch. Gr. §. 145. 4. c. 75) indem das Wasser durch die Berührung des Fisches seine Natur zu verändern u. die Eigenthümlichkeit desselben anzunehmen scheint. 76) προπάσχω. 77) er hält gleichsam Wache an der Muschel, indem er vor ihr sitzt. 78) ἀνοίγω. 79) διαχαίνω.

χην, καὶ κοινῶς τὴν ἄγραν ἐντὸς ἕρκους γενομένην κατεσθίουσιν.

28) Plut. T. II. p. 978. C. 29) Ib. p. 980. B.

Der Hegemon und der Wallfisch.

30. Ὁ καλούμενος Ἡγεμὼν ἀεὶ σύνεστιν ἑνὶ τῶν μεγάλων κήτων, καὶ προνήχεται, τὸν δρόμον ἐπευθύνων, ὅπως οὐκ ἐνσχεθήσεται [80] βράχεσιν, οὐδὲ εἰς τέναγος ἤ τινα πορθμὸν ἐμπεσεῖται δυςέξοδον. Ἕπεται γὰρ αὐτῷ τὸ κῆτος, ὥςπερ οἴακι ναῦς, παραγόμενον [81] εὐπειθῶς· καὶ τῶν μὲν ἄλλων ὅ, τι ἂν παραλάβῃ τῷ χάσματι ζῶον ἢ σκάφος ἢ λίθον, εὐθὺς διέφθαρται [82] καὶ ἀπόλωλε, πᾶν ἐμβεβυθισμένον· ἐκεῖνο δὲ [83] γιγνώσκον, ἀναλαμβάνει τῷ στόματι καθάπερ ἄγκυραν ἐντός [84]. Ἐγκαθεύδει γὰρ αὐτῷ, καὶ τὸ κῆτος ἕστηκεν ἀναπαυομένου [85] καὶ ὁρμεῖ· προελθόντος δὲ [86] αὖθις ἐπακολουθεῖ, μήτε ἡμέρας, μήτε νυκτὸς ἀπολειπόμενον, ἢ [87] ῥέμβεται καὶ πλανᾶται· καὶ πολλὰ [88] διεφθάρη [89], καθάπερ ἀκυβέρνητα πρὸς γῆν ἐξενεχθέντα [90].

30) Plutarch. T. II. p. 980. F.

80) ἐνέχω. gr. Gr. §. 126. 4. 81) καὶ παράγεται. 82) διαφθείρω. 83) ἐκεῖνο, τὸ ζῶον, τὸν ἡγεμόνα sc. 84) wie der Anker, wenn er gelichtet worden, in dem Schiffe aufbewahrt wird. 85) τοῦ ἡγεμόνος sc. 86) αὐτοῦ sc. 87) oder, wenn er sich von ihm entfernt. 88) κήτη sc. 89) διαφθείρω. 90) ἐκφέρω. — ὡς ἀκυβέρνητα, gerade wie Schiffe, die ohne Steuermann umhertreiben.

Die Schildkröte.

31. Θαυμαστὴ ἡ τῆς χελώνης περὶ τὴν γένεσιν καὶ σωτηρίαν τῶν γεννωμένων ἐπιμέλεια. Τίκτει μὲν γὰρ ἐκβαίνουσα τῆς θαλάττης πλησίον· ἐπωάζειν δὲ μὴ δυναμένη, μηδὲ χερσεύειν πολὺν χρόνον, ἐντίθησι τῇ ψάμμῳ τὰ ὠά, καὶ τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον· ὅταν δὲ καταχώσῃ καὶ ἀποκρύψῃ βεβαίως, οἱ μὲν λέγουσι τοῖς ποσὶν ἀμύττειν καὶ καταστίζειν τὸν τόπον, εὔσημον ἑαυτῇ ποιοῦσαν, οἱ δέ, τὴν θήλειαν ὑπὸ τοῦ ἄῤῥενος τρεπομένην, τύπους ἰδίους καὶ σφραγῖδας ἐναπολείπειν. Ὃ δὲ τούτου θαυμασιώτερόν ἐστιν, ἡμέραν ἐκφυλάξασα τεσσαρακοστὴν (ἐν τοσαύταις [91]) γὰρ ἐκπέττεται καὶ περιῤῥήγνυται τὰ ὠά) πρόσεισι, καὶ γνωρίσασα τὸν ἑαυτῆς ἑκάστη θησαυρόν, ὡς οὐδεὶς χρυσίου θήκην ἄνθρωπος [92]), ἀσμένως ἀνοίγει καὶ προθύμως.

31) Plutarch. T. II. p. 982. B.

Der Magnet. Das Nitrum.

32. Ἡ λίθος, ἣν Εὐριπίδης μὲν μαγνῆτιν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ ἡρακλείαν, οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει τοὺς σιδηροῦς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐντίθησι τοῖς δακτυλίοις, ὥστε δύνασθαι ταὐτὸν [93]) τοῦτο ποιεῖν, ὅπερ ἡ λί-

91) ἡμέραις sc. 92) mit gröſserer Lust, Sorgfalt und Genauigkeit, als einer, der an seinem, irgendwo niedergelegten Gelde das Siegel oder ein andres Zeichen untersucht. — 93) i. e. τὸ αὐτό. gr. Gr. §. 69. 2 Sch. Gr. §. 74. 2.

θος, ἄλλους ἄγειν δακτυλίους· ὥςτ' ἐνίοτε ὁρμαθὸς μακρὸς πάνυ σιδηρῶν δακτυλίων ἐξ ἀλλήλων ἤρτηται [94]), πᾶσι δὲ τούτοις ἐξ ἐκείνης τῆς λίθου ἡ δύναμις ἀνήρτηται. — 33. Ἐν τῇ Ἀσκανίᾳ λίμνῃ οὕτω νιτρῶδές ἐστι τὸ ὕδωρ, ὥςτε τὰ ἱμάτια οὐδενὸς ἑτέρου ῥύμματος προςδεῖσθαι· κἂν [95]) πλείω χρόνον ἐν τῷ ὕδατι ἐάσῃ τις, διαπίπτει [96]).

32) Plato T. IV. p. 186. ed. Bip. 33) Aristot. Mirab. Ausc. c. 54.

C. Mythologie.

a) Mythologische Notizen.

1. Ὁ οὐρανὸς χαλκοῦς ἐστι τὰ ἔξω [1]). Ὑπερβάντι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου γενομένῳ φῶς τε λαμπρότερον φαίνεται, καὶ ἥλιος καθαρώτερος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα, καὶ χρυσοῦν τὸ δάπεδον. Εἰςιόντι δέ, πρῶτον μὲν οἰκοῦσιν αἱ Ὧραι· πυλωροῦσι γάρ· ἔπειτα δέ, ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται καὶ ἀγγελιαφόροι τοῦ Διός. Ἑξῆς δὲ τοῦ Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον, ἀνάμεστον ἁπάσης τέχνης [2])· μετὰ δὲ [3]), αἱ

94) ἀρτάω. 95) καὶ ἐάν. mit folgendem Conjunctivo. 96) αὐτά sc.

1) S. gr. Gr. §. 112. 3. Sch. Gr. §. 125. 5. und 118. 5. Sch. Gr. §. 131. 6. — ὑπερβάντι. wenn man hinübergeschritten ist; so wie im nächsten Satze, εἰςιόντι, wenn man hineintritt. 2) von allen Arten von Kunstwerken. 3) ferner, hierauf.

τῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως περικαλλῆ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευάσαντος. Οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Ζηνὶ καθήμενοι εὐωχοῦνται 4), νέκταρ πίνοντες καὶ ἀμβροσίαν ἐσθίοντες. Πάλαι μὲν οὖν καὶ ἄνθρωποι συνειστιῶντο, καὶ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων καὶ ὁ Τάνταλος· ἐπεὶ δὲ ἦσαν ὑβρισταὶ καὶ λάλοι, ἐκεῖνοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κολάζονται, ἄβατος δὲ τῷ θνητῶν γένει καὶ ἀπόῤῥητος ὁ οὐρανός.

1) Lucian. de Sacrif. §. 8. T. III. p. 73. ed. Bip.

2. Οἱ θεοὶ οὔτε σῖτον ἔδουσιν, οὔτε πίνουσιν οἶνον, ἀλλὰ τὴν ἀμβροσίαν παρατίθενται 5), καὶ τοῦ νέκταρος 6) μεθύσκονται, μάλιστα δὲ ἥδονται σιτούμενοι τὸν ἐκ τῶν θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ κνίσσῃ ἀνηνεγμένον 7), καὶ τὸ αἷμα τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες περιχέουσι. — 3. Θυσίας ἄλλοι ἄλλας τοῖς θεοῖς προςάγουσι· βοῦν μὲν ὁ γεωργός, ἄρνα 8) δὲ ὁ ποιμήν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος· ὁ δέ τις λιβανωτὸν ἢ πόπανον· ὁ δὲ πένης ἱλάσκεται τὸν θεὸν φιλήσας μόνον τὴν αὐτοῦ δεξιάν.

2) Lucian. Icaromen. T. VII. p. 40. 3) Id. de Sacrific. §. 12. T. III. p. 77.

4) diese Worte sind aus dem Homer entlehnt; daher die poetische Form Ζηνὶ st. Διΐ. — 5) S. gr. Gr. §. 121. 7. Sch. Gr. §. 134. 4. 6) gr. Gr. §. 119. 4. 2. d. Sch. Gr. §. 132. 4. 7) ἀναφέρω. Zu αὐτῇ κνίσσῃ ist σὺν hinzuzudenken. 8) ἄλλοι ἄλλας. die einen diese, die andern jene. — ἄρνα. S. ἀρνός.

4. Οἱ πλάσται τὸν μὲν Δία ἀναπλάττουσι γενειήτην καὶ σκῆπτρον ἔχοντα, Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, τὴν Ἀθηνᾶν παρθένον καλήν, γλαυκῶπιν, αἰγίδα 9) ἀνεζωσμένην 10), κόρυν φέρουσαν, δόρυ ἔχουσαν, τὴν Ἥραν λευκώλενον, εὐῶπιν, εὐείμονα, βασιλικήν, ἱδρυμένην ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, Ἀπόλλωνα μειράκιον γυμνὸν ἐν χλαμυδίῳ, τοξότην, διαβεβηκότα 11) τοῖς ποσὶν ὥσπερ θέοντα. — Ἕκαστος τῶν θεῶν τέχνην τινὰ ἔχει ἢ θεοῖς ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. Ὁ Ἀπόλλων μαντεύεται· ὁ Ἀσκληπιὸς ἰᾶται· ὁ Ἑρμῆς παλαίειν διδάσκει· ἡ Ἄρτεμις μαιεύεται· οἱ Διόσκουροι τοὺς ἐν θαλάσσῃ χειμαζομένους ναύτας σώζουσιν, ἄλλοι δὲ ἄλλα τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν.

5. Τοὺς Διὸς ἐκγόνους φασὶ γενέσθαι, θεὰς μέν, Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας, πρὸς δὲ ταύταις Εἰλείθυιαν, καὶ τὴν ταύτης συνεργὸν Ἄρτεμιν, καὶ τὰς προσαγορευομένας Ὥρας, Εὐνομίαν τε καὶ Δίκην, ἔτι δ' Εἰρήνην· θεοὺς δέ, Ἥφαιστον καὶ Ἄρεα καὶ Ἀπόλλωνα, πρὸς δὲ τούτοις Ἑρμῆν. — Τούτων δὲ ἑκάστῳ μυθολογοῦσι τὸν Δία τῶν εὑρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ καὶ συντελουμένων ἔργων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τιμὰς τῆς εὑρέσεως ἀπονεῖμαι, βουλόμενον αἰώνιον αὐτοῖς περιποιῆσαι μνήμην παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.

9) S. das Register in αἰγίς. 10) ἀναζώννυμι. Ueber den Accus. αἰγίδα S. Sch. Gr. §. 134. 4. 11) διαβαίνω. —

Παραδοθῆναι δὲ τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τήν τε τῶν παρθένων ἡλικίαν, ἐν οἷς χρόνοις δεῖ γαμεῖν αὐτάς, καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν, τὴν ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς γάμοις γινομένην μετὰ θυσιῶν καὶ σπονδῶν, ἃς ποιοῦσιν ἄνθρωποι τῇ θεῷ ταύτῃ. Ταῖς δὲ Χάρισι δοθῆναι τὴν τῆς ὄψεως κόσμησιν, καὶ τὸ κατάρχειν εὐεργεσίας, καὶ πάλιν ἀμείβεσθαι ταῖς προσηκούσαις χάρισι τοὺς εὐποιήσαντας.

6. Εἰλείθυιαν δὲ λαβεῖν [12]) τὴν περὶ τὰς τικτούσας ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν τῶν ἐν τῷ τίκτειν κακοπαθουσῶν [13])· διὸ καὶ τὰς ἐν τοῖς τοιούτοις κινδυνευούσας γυναῖκας ἐπικαλεῖσθαι μάλιστα τὴν θεὸν ταύτην. Ἄρτεμιν δέ φασιν εὑρεῖν τὴν τῶν νηπίων παιδίων θεραπείαν, καὶ τροφάς τινας ἁρμοζούσας τῇ φύσει τῶν βρεφῶν· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ Κουροτρόφον αὐτὴν ὀνομάζεσθαι. Τῶν δὲ ὀνομαζομένων Ὡρῶν ἑκάστῃ δοθῆναι τὴν ἐπώνυμον τάξιν [14]) τε καὶ τοῦ βίου διακόσμησιν, ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν ἀνθρώπων ὠφελείᾳ· μηδὲν γὰρ εἶναι μᾶλλον δυνάμενον εὐδαίμονα βίον παρασκευάσαι τῆς Εὐνομίας, καὶ Δίκης, καὶ Εἰρήνης.

7. Ἀθηνᾷ δὲ προσάπτουσι τήν τε τῶν ἐλαιῶν ἡμέρωσιν καὶ φυτείαν παραδοῦναι τοῖς

12) μυθολογοῦσι sc. 13) γυναικῶν sc. 14) ein ihrem Namen entsprechendes Geschäft. Diese Namen sind die gleich nachher angeführten Eunomia, Dike und Eirene, Gesetzlichkeit, Gerechtigkeit und Friede.

ἀνθρώποις, καὶ τὴν τοῦ καρποῦ τούτου κατεργασίαν· πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῆς ἐσθῆτος κατασκευήν, καὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν [15]) ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις εἰσηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις· εὑρεῖν δὲ καὶ τὴν τῶν αὐλῶν κατασκευήν, καὶ τὴν διὰ τούτων συντελουμένην μουσικήν, καὶ τὸ σύνολον πολλὰ τῶν φιλοτέχνων ἔργων, ἀφ' ὧν [16]) Ἐργάνην αὐτὴν προσαγορεύεσθαι.

8. Ταῖς δὲ Μούσαις δοθῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν τῶν γραμμάτων εὕρεσιν, καὶ τὴν τῶν ἐπῶν σύνθεσιν, τὴν προσαγορευομένην ποιητικήν. Ἥφαιστον δὲ λέγουσιν εὑρετὴν γενέσθαι τῆς περὶ τὸν σίδηρον ἐργασίας ἁπάσης, καὶ τῆς περὶ τὸν χαλκὸν καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα [17]) τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς ἐργασίαν ἐπιδέχεται. Τὸν Ἄρην δὲ μυθολογοῦσι πρῶτον κατασκευάσαι πανοπλίαν, καὶ στρατιώτας καθοπλίσαι, καὶ τὴν ἐν ταῖς μάχαις ἐναγώνιον ἐνέργειαν εἰσηγήσασθαι, φονεύοντα τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς θεοῖς.

9. Ἀπόλλωνα δὲ τῆς κιθάρας εὑρετὴν ἀναγορεύουσι, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν μουσικῆς· ἔτι δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἐξενεγκεῖν, διὰ τῆς μαντικῆς τέχνης γινομένην [18]), δι' ἧς τὸ παλαιὸν

15) gr. Gr. §. 115. Anm. 2. Sch. Gr. §. 128. Anm.
16) i. e. καὶ ἀπὸ τούτων. — 17) st. τῶν ἄλλων ἁπάντων ἅ. — 18) bey innern Krankheiten, die für eine Wirkung göttlichen Zornes galten, und also nur durch prophetische Gaben erkannt werden konnten.

συνέβαινε θεραπείας τυγχάνειν [19]) τοὺς ἀῤῥωστοῦντας· εὑρετὴν δὲ καὶ τοῦ τόξου γενόμενον, διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν [20]). Ἀπόλλωνος δὲ καὶ Κορωνίδος Ἀσκληπιὸν γεννηθέντα, καὶ πολλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν εἰς ἰατρικὴν [21]) μαθόντα, προσεξευρεῖν τήν τε χειρουργίαν, καὶ τὰς τῶν φαρμάκων σκευασίας, καὶ ῥιζῶν δυνάμεις, καὶ καθόλου προβιβάσαι τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὡς ἀρχηγὸν αὐτῆς καὶ κτίστην τιμᾶσθαι.

10. Τῷ δ' Ἑρμῇ προσάπτουσι τὰς ἐν τοῖς πολέμοις γινομένας ἐπικηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδάς. Φασὶ δ' αὐτὸν καὶ μέτρα καὶ σταθμά, καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐμπορίας κέρδη πρῶτον ἐπινοῆσαι, καὶ τὸ λάθρα τὰ τῶν ἄλλων [22]) σφετερίζεσθαι. Εἰσηγητὴν δ' αὐτὸν καὶ παλαίστρας γενέσθαι, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης λύραν [23]) ἐπινοῆσαι. Διόνυσον δὲ μυθολογοῦσιν εὑρετὴν γενέσθαι τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς περὶ ταύτην ἐργασίας, ἔτι δ' οἰνοποιΐας, καὶ τοῦ πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς ὀπώρας καρπῶν ἀποθησαυρίζειν [24]).

5—10) Diod. Sicul. L. V. 72. 73.

11. Αἱ Μοῦσαι Διὸς καὶ Μνημοσύνης θυ-

19) συνέβαινε τυγχ. periphrastisch st. οἱ ἀῤῥωστοῦντες ἐτύγχανον θεραπείας. 20) gr. Gr. §. 115. Anm. 2. Sch. Gr. §. 125. 3. 21) S. oben 15. — 22) i. e. τὰ ἀλλότρια. 23) S. unten bey nr. III. 24) m. vorb. τοῦ ἀποθησαυρίζειν (S. gr. Gr. §. 112. 5. 1. Sch. Gr. §. 125) πολλοὺς τῶν καρπῶν st. πολλοὺς καρποὺς τῆς ὀπώρας.

γατέρες εἶναι λέγονται. Ἡσίοδος τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀποφαίνεται οὕτως·

Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλειά τε, Μελπομένη τε,
Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ', Οὐρανίη τε,
Καλλιόπη θ', ἣ σφεων [25]) προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων.

11) Diod. Sic. IV. 7.

* * *

12. Ὁ πολὺς ὅμιλος, οὓς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ πειθόμενοι, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ πάνυ βαθὺν Ἅδην ὑπειλήφασι [26]), μέγαν τε καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν καὶ ἀνήλιον. Βασιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διός, Πλούτωνα κεκλημένον [27]). Περιῤῥεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ ποταμοῖς μεγάλοις τε καὶ φοβεροῖς, καὶ [28]) ἐκ μόνων τῶν ὀνομάτων· Κωκυτοὶ γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα [29]) κέκληνται. Τὸ δὲ μέγιστον [30]), ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται, πρώτη δεχομένη τοὺς ἀπαντῶντας, ἣν οὐκ ἔνι [31]) διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ τοῦ πορθμέως. Πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλη, οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως [32])

25) st. αὐτῶν. — 26) ὑπολαμβάνω. 27) καλέω. 28) auch schon. 29) ὀνόματα sc. 30) *absolute*. was aber das wichtigste ist. Sch. Gr. §. 131. Anm. 4. 31) i. e. ἔνεστι. Sch. Gr. §. 151. p. 357. 32) Πλούτωνος sc.

Αἰακός ἐστι, τὴν Φρουρὰν ἐπιτετραμμένος [33]), καὶ παρ' αὐτῷ κύων τρικέφαλος. Περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην λειμὼν ὑποδέχεται μέγας, καὶ ποτόν, μνήμης πολέμιον. Λήθης γοῦν διὰ τοῦτο ὠνόμασται. Ὁ μὲν οὖν Πλούτων καὶ ἡ Περσεφόνη δυναστεύουσιν, ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς Ἐριννύες, καὶ Φόβοι, καὶ Ἑρμῆς. Δικασταὶ δὲ κάθηνται δύο, Μίνως τε καὶ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. Οὗτοι δὲ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν καὶ δικαίους πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τῷ ἀρίστῳ βίῳ συνεσομένους· τοὺς δὲ πονηροὺς ταῖς Ἐριννύσι παραδόντες, ἐς τὸν τῆς κολάσεως χῶρον ἐκπέμπουσιν.

12) Lucian. de Luctu. §. 2. T. VII. p. 206.

13. Ὁ Κέρβερος, ὁ τοῦ ᾅδου Φρουρός, εἶχε τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου παντοίων ὄφεων κεφαλάς. — 14. Ὁ Τάρταρος τόπος ἐστὶν ἐρεβώδης ἐν ᾅδου, τοσοῦτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάστημα, ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ.

13) Apollodor. Bibl. II. 5. 12. 14) Ibid. I. 1. 13.

b) Mythologische Erzählungen.

I. Apollo und Artemis.

1. Λητώ, ἡ τοῦ Κοίου θυγάτηρ, συνελθοῦσα Διΐ, κατὰ τὴν γῆν ἅπασαν ὑφ' Ἥρας ἠλαύνετο, μέχρις εἰς Δῆλον ἐλθοῦσα, γεννᾷ

33) ᾧ ἡ Φρουρὰ ἐπιτέτραπται (von ἐπιτρέπω). Ueber den bey dem Passivo stehenden Accusativus s. Sch. Gr. §. 134. 5.

πρώτην Ἄρτεμιν· ὑφ' ἧς μαιωθεῖσα, ὕστερον Ἀπόλλωνα ἐγέννησεν. — Ἄρτεμις μὲν οὖν, τὰ περὶ θήραν [1]) ἀσκήσασα, παρθένος ἔμεινεν· Ἀπόλλων δέ, τὴν μαντικὴν μαθὼν παρὰ τοῦ Πανός, ἧκεν εἰς Δελφούς, χρησμῳδούσης τότε Θέμιδος. Ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις ἐκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα [2]), τοῦτον ἀνελὼν [3]) τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει.

1) Apollod. Bibl. I. 4. 1.

2. Ἀπόλλων Ἀδμήτῳ, τῷ βασιλεῖ τῶν Φερῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐθήτευσε, καὶ ᾐτήσατο παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλῃ τελευτᾷν, ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, ἂν ἑκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἕληται. Ὡς δὲ ἦλθεν ἡ τοῦ θνήσκειν ἡμέρα, μήτε τοῦ πατρός, μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν θελόντων, Ἄλκηστις, ἡ αὐτοῦ ἄλοχος, ὑπεραπέθανε [4]). Καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόρη [5])· ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσιν, Ἡρακλῆς μαχεσάμενος τῷ Θανάτῳ.

2) Apollod. I. 9. 15.

3. Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν, τὴν Λαομέδοντος ὕβριν πειράσαι θέλοντες, εἰκασθέντες ἀνθρώποις, ὑπέσχοντο [6]) ἐπὶ μισθῷ τειχιεῖν [7])

1) τὰ περὶ θήραν. die Jagd und was dazu gehört. Sch. Gr. §. 125. Anm. 3. 2) zu dem Schlunde, über welchem der Dreyfuſs stand. 3) i. e. ἀνεῖλε καί. Das folgende Präsens παραλαμβάνει steht statt παρέλαβε. — 4) ὑπεραποθνήσκω. 5) i. e. ἡ Περσεφόνη. — 6) ὑπισχνέομαι. 7) Futurum von τειχίζω. gr. Gr. §. 86. Anm. 14. Sch. Gr. §. 95. Anm. 7.

τὸ Πέργαμον· τοῖς δὲ τειχίσασι τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου. Διὰ τοῦτο Ἀπόλλων μὲν λοιμὸν ἔπεμψε. Ποσειδῶν δὲ κῆτος, ὃ τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ συνήρπαζεν ἀνθρώπους. Χρησμῶν δὲ λεγόντων, ἀπαλλαγὴν ἔσεσθαι τῶν συμφορῶν, ἐὰν προθῇ Λαομέδων Ἡσιόνην, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, βορὰν τῷ κήτει, οὗτος προὔθηκε [8]), ταῖς πλησίον τῆς θαλάσσης πέτραις προσαρτήσας αὐτήν. Ταύτην ἰδὼν ἐκκειμένην Ἡρακλῆς, ὑπέσχετο σώσειν αὐτήν, εἰ τὰς ἵππους παρὰ Λαομέδοντος λήψεται [9]), ἃς ὁ Ζεὺς ποινὴν τῆς Γανυμήδους ἁρπαγῆς ἔδωκεν αὐτῷ· δώσειν δὲ Λαομέδοντος εἰπόντος, κτείνας τὸ κῆτος Ἡσιόνην ἔσωσε. Μὴ βουλομένου [10]) δὲ τὸν μισθὸν ἀποδοῦναι, Ἡρακλῆς αὐτὸν ἀπέκτεινε, καὶ τὴν πόλιν εἷλεν.

3) Apollod. II. 5. 9.

4. Τάνταλος μὲν Διὸς ἦν παῖς, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ διαφέρων, κατῴκει τῆς Ἀσίας [11]) περὶ τὴν νῦν ὀνομαζομένην Παφλαγονίαν. Διὰ δὲ τὴν εὐγένειαν, ὥς φασι, φίλος ἐγένετο τῶν θεῶν ἐπὶ πλεῖον [12]). Ὕστερον δὲ τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρων, καὶ μετασχὼν κοινῆς τραπέζης καὶ πάσης παῤῥησίας [13]), ἀπήγγελλε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρὰ τοῖς ἀθανάτοις ἀπόῤῥητα. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ζῶν ἐκολάσθη, καὶ τελευτήσας αἰωνίου τιμωρίας ἠξιώθη, καταχθεὶς εἰς τοὺς ἀσε-

8) st. προέθηκε. 9) λαμβάνω. 10) αὐτοῦ sc. — 11) Man verb. κατῴκει (κατοικέω) περὶ τὴν νῦν ὀνομ. Παφλαγ. τῆς Ἀσίας. 12) ganz vorzüglich. S. πολύς. 13) Sch. Gr. §. 132. 3. 2. c.

βεῖς [14]). — Τούτου δ' ἐγένετο Πέλοψ υἱὸς καὶ Νιόβη θυγάτηρ. Αὕτη δ' ἐγέννησεν υἱοὺς ἑπτά, καὶ θυγατέρας τὰς ἴσας [15]), εὐπρεπείᾳ διαφερούσας. Ἐπὶ δὲ τῷ πλήθει τῶν τέκνων μέγα φρυαττομένη, πλεονάκις ἐκαυχᾶτο, καὶ τῆς Λητοῦς ἑαυτὴν εὐτεκνοτέραν ἀπεφαίνετο. Εἶθ' ἡ μὲν Λητὼ χολωσαμένη, προςέταξε τῷ μὲν Ἀπόλλωνι, κατατοξεῦσαι τοὺς υἱοὺς τῆς Νιόβης, τῇ δ' Ἀρτεμίδι, τὰς θυγατέρας. Τούτων δ' ὑπακουσάντων τῇ μητρί, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν κατατοξευσάντων τὰ τέκνα τῆς Νιόβης, συνέβη αὐτὴν ὑφ' ἕνα καιρὸν ὀξέως ἅμα εὔτεκνον καὶ ἄτεκνον γενέσθαι [16]). — 5. Νιόβη δὲ Θήβας ἀπολιποῦσα, πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἧκεν εἰς Σίπυλον τῆς Ἀσίας· κἀκεῖ Διΐ εὐξαμένη, τὴν μορφὴν εἰς λίθον μετέβαλε, καὶ χεῖται δάκρυα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν.

4) Diod. Sic. IV. 74. 5) Apollod. III. 5. 6.

6. Ἀκταίων, Αὐτονόης καὶ Ἀρισταίου παῖς, τραφεὶς παρὰ Χείρωνι, κυνηγὸς [17]) ἐδιδάχθη, καὶ ὕστερον κατεβρώθη [18]) ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν. Καὶ τοῦτον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, ὅτι τὴν Ἄρτεμιν λουομένην εἶδε. Καί φασί, τὴν θεὸν παραχρῆμα αὐτοῦ τὴν μορφὴν

14) in den Aufenthalt der Verdammten. 15) τὰς ἴσας i. e. τοσαύτας. eben so viele Töchter. (Der Gemahl der Niobe war der Thebaner Amphion). 16) Verbinde συνέβη γενέσθαι. S. oben a) §. 9, 19. u. V. 6, 6. — 17) κυνηγός. st. τὴν κυνηγετικήν. S. gr. Gr. §. 121. 6. Sch. Gr. §. 134. 4. Vergl. §. 7. 18) καταβρώσκω oder καταβιβρώσκω.

εἰς ἔλαφον [19]) ἀλλάξαι, καὶ τοῖς ἑπομένοις αὐτῷ πεντήκοντα κυσὶν ἐμβαλεῖν λύσσαν, ὑφ' ὧν κατὰ ἄγνοιαν ἐβρώθη· ἀπολομένου δὲ Ἀκταίωνος, οἱ κύνες ἐπιζητοῦντες τὸν δεσπότην, κατωρύοντο, καὶ ζήτησιν ποιούμενοι, παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον, ὃς εἴδωλον κατεσκεύασεν Ἀκταίωνος, ὃ καὶ τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσεν.

6) Apollod. III. 4. 4.

7. Ἀσκληπιὸς Ἀπόλλωνος παῖς ἦν καὶ Κορωνίδος. Τοῦτον, τῆς αὐτοῦ μητέρος ἀποθανούσης, ἔτι βρέφος ὄντα, πρὸς Χείρωνα τὸν Κένταυρον ἤνεγκεν Ἀπόλλων, παρ' ᾧ καὶ τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν κυνηγετικὴν τρεφόμενος ἐδιδάχθη. Καὶ γενόμενος χειρουργικός, καὶ τὴν τέχνην ἀσκήσας ἐπὶ πολύ [20]), οὐ μόνον ἐκώλυέ τινας ἀποθνήσκειν, ἀλλ' ἀνήγειρε καὶ τοὺς ἀποθανόντας. Ζεὺς δὲ φοβηθείς, μὴ [21]) λαβόντες οἱ ἄνθρωποι θεραπείαν παρ' αὐτοῦ, βοηθῶσιν ἀλλήλοις [22]), ἐκεραύνωσεν αὐτόν· καὶ διὰ τοῦτο ὀργισθεὶς Ἀπόλλων κτείνει Κύκλωπας, τοὺς τὸν κεραυνὸν Διῒ κατασκευάσαντας. Ζεὺς δὲ ἐμέλλησε ῥίπτειν [23]) αὐτὸν εἰς Τάρταρον· δεηθείσης δὲ Λητοῦς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐνιαυτὸν [24]) ἀνδρὶ θητεῦσαι. Ὁ δὲ παραγενόμενος

19) εἰς ἔλαφον st. εἰς ἐλάφου μορφήν. Vergl. oben B. §. 11. not. 26. — 20) sehr eifrig. 21) gr. Gr. §. 135. 4. Sch. Gr. §. 149. 4. 22) er fürchtete, sie möchten sich einander selbst helfen, ohne die Götter ferner zu Hülfe zu nehmen. 23) *praecipitaturus erat*. S. gr. Gr. §. 137. μέλλειν. 24) gr. Gr. §. 118. 7. Sch. Gr. §. 131. 8.

εἰς Φερὰς πρὸς Ἄδμητον, τὸν Φέρητος, τούτῳ λατρεύων ἐποίμαινε, καὶ τὰς θηλείας βόας πάσας διδυματόκους ἐποίησεν.

7) Apollod. III. 10. 3.

II. Dionysos.

1. Ζεὺς Σεμέλης ἐρασθεὶς συνωμίλησεν αὐτῇ. Ἡ δέ, κατανεύσαντος αὐτῇ Διὸς [1]) πᾶν τὸ αἰτηθὲν ποιήσειν, αἰτεῖται τοιοῦτον αὐτὸν ἐλθεῖν [2]), οἷος ἦλθε μνηστευόμενος Ἥραν. Ζεὺς δέ, μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι, παραγίγνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος, ἀστραπαῖς ὁμοῦ καὶ βρονταῖς, καὶ κεραυνὸν ἵησι. Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλιπούσης, ὁ θεὸς τὸ αὐτῆς βρέφος ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας, ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ [3]). Κατὰ δὲ τὸν χρόνον τὸν καθήκοντα Διόνυσον γεννᾷ Ζεύς, λύσας τὰ ῥάμματα, καὶ δίδωσιν Ἑρμῇ· ὁ δὲ κομίζει πρὸς Ἰνὼ καὶ Ἀθάμαντα, καὶ πείθει τρέφειν ὡς κόρην.

2. Ἀγανακτήσασα δὲ Ἥρα, μανίαν αὐτοῖς ἐνέβαλε. Καὶ Ἀθάμας μὲν τὸν πρεσβύτερον παῖδα Λέαρχον, ὡς ἔλαφον θηρεύσας, ἀπέκτεινεν· Ἰνὼ δέ, τὸν Μελικέρτην εἰς πεπυρωμένον λέβητα ῥίψασα, εἶτα βαστάσασα, μετὰ νεκροῦ τοῦ παιδὸς ἥλατο [4]) κατὰ βυθῶν· καὶ Λευκοθέα μὲν αὐτὴ καλεῖται, Παλαίμων δὲ ὁ παῖς, οὕτως ὀνομασθέντες ὑπὸ τῶν πλεόντων· τοῖς χειμαζομένοις γὰρ βοηθοῦσιν. Ἐτέθη δὲ ἐπὶ Μελικέρτῃ ἀγὼν τῶν Ἰσθμίων, Σισύφου θέντος.

1. 2) Apollodor. III. 4. 3.

1) gr. Gr. §. 132. 2. 2) ἔρχομαι. 3) ἑαυτοῦ sc. — 4) ἅλλομαι.

3. Λυκοῦργος, παῖς Δρύαντος, Ἠδωνῶν βασιλεύων, οἳ Στρυμόνα ποταμὸν παροικοῦσιν, ἐξέβαλε Διόνυσον σὺν ταῖς Βάκχαις εἰς Θρᾴκην ἐλθόντα. Καὶ Διόνυσος μὲν εἰς θάλασσαν πρὸς Θέτιν, τὴν Νηρέως, κατέφυγε, Βάκχαι δὲ ἐγένοντο αἰχμάλωτοι, καὶ τὸ αὐτῷ συνεπόμενον Σατύρων πλῆθος. Αἱ δὲ Βάκχαι ἐλύθησαν ἐξαίφνης, Λυκούργῳ δὲ μανίαν ἐνεποίησε Διόνυσος. Ὁ δὲ μεμηνὼς 5) Δρύαντα τὸν παῖδα, ἀμπέλου νομίζων κλῆμα κόπτειν, πελέκει πλήξας ἀπέκτεινε, καὶ ἀκρωτηριάσας ἑαυτόν, ἐσωφρόνησε. Τῆς δὲ γῆς ἀκάρπου μενούσης, ἔχρησεν ὁ θεός, καρποφορήσειν αὐτήν, ἂν θανατωθῇ Λυκοῦργος. Ἠδωνοὶ δὲ ἀκούσαντες, εἰς τὸ Παγγαῖον αὐτὸν ἀπαγαγόντες ὄρος, ἔδησαν· κἀκεῖ κατὰ Διονύσου βούλησιν ὑφ' ἵππων διαφθαρεὶς 6) ἀπέθανεν.

3) Apollod. III. 5. 1.

4. Διελθὼν δὲ Θρᾴκην, καὶ τὴν Ἰνδικὴν ἅπασαν, στήλας ἐκεῖ στήσας, ἧκεν εἰς Θήβας, καὶ τὰς γυναῖκας ἠνάγκασε καταλιπούσας τὰς οἰκίας βακχεύειν ἐν τῷ Κιθαιρῶνι. Πενθεὺς δέ, Ἐχίονος υἱός, παρὰ Κάδμου εἰληφὼς 7) τὴν βασιλείαν, διεκώλυε ταῦτα γίγνεσθαι, καὶ παραγενόμενος εἰς Κιθαιρῶνα, τῶν Βακχῶν κατάσκοπος, ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀγαύης κατὰ μανίαν ἐμελεΐσθη. Ἐνόμισε γὰρ αὐτὸν θηρίον εἶναι.

4) Apollod. III. 5. 2.

5. Βουλόμενος δὲ ἀπὸ τῆς Ἰκαρίας εἰς

5) μαίνω. 6) διαφθείρω. — 7) λαμβάνω.

Νάξον διακομισθῆναι, Τυῤῥηνῶν ληστρικὴν ἐμισθώσατο τριήρη· οἱ δὲ αὐτὸν ἐνθέμενοι, Νάξον μὲν παρέπλεον, ἠπείγοντο δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπεμπωλήσοντες [8]). Ὁ δὲ τὸν μὲν ἱστὸν καὶ τὰς κώπας ἐποίησεν ὄφεις, τὸ δὲ σκάφος ἔπλησε κισσοῦ καὶ βοῆς αὐλῶν· οἱ δὲ [9]) ἐμμανεῖς γενόμενοι, κατὰ τῆς θαλάσσης ἔφυγον, καὶ ἐγένοντο δελφῖνες.

5) Apollod. III. 5. 3.

6. Ἰκάριος τὸν Διόνυσον, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθόντα, ὑπεδέξατο, καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ κλῆμα ἀμπέλου. Καὶ τὰ περὶ τὴν οἰνοποιΐαν [10]) μανθάνων, καὶ τὰς τοῦ θεοῦ δωρήσασθαι θέλων χάριτας ἀνθρώποις, ἀφικνεῖται πρός τινας ποιμένας, οἳ γευσάμενοι τοῦ ποτοῦ, καὶ χωρὶς ὕδατος δι' ἡδονὴν ἀφειδῶς ἑλκύσαντες, πεφαρμάχθαι νομίζοντες, ἀπέκτειναν αὐτόν. Μεθ' ἡμέραν δὲ νοήσαντες [11]), ἔθαψαν αὐτόν. Ἠριγόνῃ δὲ τῇ θυγατρί, τὸν πατέρα μαστευούσῃ, κύων συνήθης, ὄνομα Μαῖρα, ἣ τῷ Ἰκαρίῳ συνείπετο, τὸν νεκρὸν ἐμήνυσε· κἀκείνη [12]) ὀδυρομένη τὸν πατέρα, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν.

6) Apollod. III. 14. 7.

III. Hermes.

1. Ἑρμῆς, Μαίας καὶ Διὸς υἱός, ἔτι ἐν σπαργάνοις ὤν, ἐκδύς, εἰς Πιερίαν παραγίγνεται,

8) αὐτὸν scil. das Particip. Futuri zeigt die Absicht an. gr. Gr. §. 131. 3. Sch. Gr. §. 145. 3. 9) οἱ δέ, οἱ ναῦται sc. — 10) die Bereitung des Weines. Vergl. oben B. I. 1. not. 1. 11) τὸ πεπραγμένον sc. 12) i. e. καὶ ἐκείνη.

καὶ κλέπτει βόας, ἃς ἔνεμεν Ἀπόλλων. Ἵνα δὲ μὴ φωραθείη ὑπὸ τῶν ἰχνῶν, ὑποδήματα τοῖς ποσὶ [1]) περιέθηκε, καὶ κομίσας εἰς Πύλον, εἰς σπήλαιον ἀπέκρυψε. Καὶ ταχέως εἰς Κυλλήνην ᾤχετο, καὶ εὑρίσκει πρὸ τοῦ ἄντρου νεμομένην χελώνην. Ταύτην ἐκκαθάρας [2]), εἰς τὸ κύτος χορδὰς ἐντείνας, λύραν εὗρε καὶ πλῆκτρον. — Ἀπόλλων δὲ τὰς βόας ζητῶν, εἰς Πύλον ἀφικνεῖται, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἀνέκρινεν [3]). Οἱ δὲ ἰδεῖν μὲν παῖδα ἐλαύνοντα ἔφασκον, οὐκ ἔχειν δὲ εἰπεῖν [4]), ποῖ ποτε ἠλάθησαν [5]), διὰ τὸ μὴ εὑρεῖν ἴχνος δύνασθαι [6]). Μαθὼν δὲ ἐκ τῆς μαντικῆς τὸν κεκλοφότα [7]), πρὸς Μαῖαν εἰς Κυλλήνην παραγίγνεται, καὶ τὸν Ἑρμῆν ᾐτιᾶτο· ἡ δὲ ἀπέδειξεν αὐτὸν ἐν τοῖς σπαργάνοις. Ἀπόλλων δὲ αὐτὸν τὸν παῖδα πρὸς Δία κομίσας, τὰς βόας ἀπῄτει. Διὸς δὲ κελεύοντος ἀποδοῦναι, ἠρνεῖτο [8]). Μὴ πείθων δέ, ἄγει τὸν Ἀπόλλωνα εἰς Πύλον, καὶ τὰς βόας ἀποδίδωσιν. — Ἀκούσας δὲ τῆς λύρας [9]) ὁ Ἀπόλλων, ἀντιδίδωσι τὰς βόας. Ἑρμῆς δὲ ταύτας νέμων, σύριγγα πηξάμενος [10]) ἐσύριζεν. Ἀπόλλων δὲ καὶ ταύτην βουλόμενος λαβεῖν, τὴν χρυσῆν ῥάβδον ἐδίδου αὐτῷ, ἣν ἐκέκτητο [11]) βουκολῶν, καὶ

1) τῶν βοῶν sc. 2) ἐκκαθαίρω. 3) εἰ τοὺς βόας ἴδοιεν sc. 4) sie könnten aber nicht sagen. 5) ἐλαύνω. 6) man verbinde: διὰ τὸ μὴ δύνασθαι εὑρεῖν ἴχ. gr. Gr. §. 127. 5. Sch. Gr. §. 141. Anm. 1. 7) S. κλέπτω. 8) ἔχειν αὐτὰς sc. 9) gr. Gr. §. 119. 5. 13. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 10) πήγνυμι. 11) κτάομαι.

τὴν μαντικὴν ἐδιδάξατο αὐτόν [12]). Ζεὺς δὲ αὐτὸν κήρυκα ἑαυτοῦ καὶ θεῶν ὑποχθονίων τίθησιν.

1) Apollod. L. III. 10. 2.

IV. Athene.

1. Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος, καὶ τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτην, ἀφ' ἑαυτοῦ Κεκροπίαν ὠνόμασεν. Ἐπὶ τούτου [1]), φασίν, ἔδοξε τοῖς θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἔμελλον [2]) ἔχειν τιμὰς ἰδίας ἕκαστος. Ἧκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικήν, καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ, κατὰ μέσην τὴν ἀκρόπολιν ἀνέφηνε θάλασσαν [3]), ἣν νῦν Ἐρεχθηΐδα καλοῦσι. Μετὰ δὲ τοῦτον ἧκεν Ἀθηνᾶ, καὶ ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδροσίῳ [4]) δείκνυται. Γενομένης δὲ ἔριδος [5]) ἀμφοῖν περὶ τῆς χώρας, Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα διαλύσας Ζεύς, κριτὰς ἔδωκε θεοὺς τοὺς δώδεκα. Καὶ τούτων δικαζόντων, ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος, ὅτι πρῶτον τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσεν. Ἀθηνᾶ

12) gr. Gr. §. 118. 4. Sch. Gr. §. 134. 4.

IV. 1) unter seiner Regierung. 2) *habituri essent.* gr. Gr. §. 137. in μέλλειν. ἕκαστος hat den Pluralis ἔμελλον bey sich, weil es den Begriff einer Mehrheit enthält (*collectivum*). 3) was hier ein Meer heisst, war eigentlich ein Brunnen, welcher salziges Wasser enthielt. 4) einer Kapelle des Tempels der Athene auf der Akropolis. 5) gr. Gr. §. 132. . —

μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθήνας· Ποσειδῶν δέ, θυμῷ ὀργισθείς, τὸ Θριάσιον πεδίον ἐπέκλυσε καὶ τὴν Ἀττικὴν ὕφαλον ἐποίησεν.

1) Apollod. L. III. 14. 1.

2. Ἦν παρὰ Θηβαίοις μάντις Τειρεσίας, Εὐήρους καὶ Χαρικλοῦς νύμφης, γενόμενος τυφλὸς τοὺς ὀφθαλμούς [6]). Οὗ περὶ τῆς πηρώσεως καὶ μαντικῆς λόγοι λέγονται διάφοροι. Ἄλλοι μὲν γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῶν θεῶν φασὶ τυφλωθῆναι, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις, ἃ κρύπτειν ἤθελον [7]), ἐμήνυεν· ἄλλοι δέ, ὑπὸ Ἀθηνᾶς αὐτὸν τυφλωθῆναι, ὅτι αὐτὴν γυμνὴν ἐν λουτρῷ εἶδε. Χαρικλοῦς δὲ δεομένης τὴν θεόν, (ἦν δὲ προσφιλὴς τῇ Ἀθηνᾷ ἡ Χαρικλώ) ἀποκαταστῆσαι [8]) πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς, μὴ δυναμένη τοῦτο ποιῆσαι, τὰς ἀκοὰς [9]) διακαθάρασα, πᾶσαν ὀρνίθων φωνὴν ἐποίησε συνιέναι, καὶ σκῆπτρον αὐτῷ ἐδωρήσατο, ὃ φέρων ὁμοίως [10]) τοῖς βλέπουσιν ἐβάδιζεν.

2) Apollod. L. III. 6. 7.

V. Herakles.

1. Πρῶτα μὲν ἐν Νεμέᾳ βριαρὸν κατέπεφνε
λέοντα.
Δεύτερον, ἐν Λέρνῃ πολυαύχενον ἔκτανεν
ὕδραν.

6) Sch. Gr. §. 131. 6. 7) οἱ θεοὶ sc. 8) αὐτῷ scil. 9) τοῦ Τειρεσίου sc. 10) so gut als die Sehenden; gr. Gr. §. 120. 2. 2. Sch. Gr. §. 132. 2.

Τὸ τρίτον αὖτ' ἐπὶ τοῖς [1]) Ἐρυμάνθιον
ἔκτανε κάπρον.
Χρυσόκερων ἔλαφον μετὰ ταῦτ' ἤγρευσε
τέταρτον.
Πέμπτον δ', ὄρνιθας Στυμφαλίδας ἐξε-
δίωξεν.
Ἕκτον, Ἀμαζονίδος κόμισε ζωστῆρα
φαεινόν.
Ἕβδομον, Αὐγείου πολλὴν κόπρον ἐξε-
κάθηρεν.
Ὄγδοον, ἐκ Κρήτηθε πυρίπνοον ἤλασε [2])
ταῦρον.
Εἴνατον, ἐκ Θρήκης Διομήδεος ἤγαγεν
ἵππους.
Γηρυόνου, δέκατον, βόας ἤλασεν ἐξ
Ἐρυθείης.
Ἑνδέκατον, κύνα Κέρβερον ἤγαγεν ἐξ
Ἀΐδαο [3]).
Δωδέκατον δ', ἤνεγκεν [4]) ἐς Ἑλλάδα χρύ-
σεα μῆλα.

1) Anal. Vet. Poet. T. II. p. 475.

2. Ἡρακλέα μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς γενέσθαι. Οὗτος, ῥώμῃ σώματος πολὺ τῶν ἁπάντων διενέγκας, ἐπῆλθε τὴν οἰκουμένην, κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους, ἀναιρῶν δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία· πᾶσι δ' ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας, ἀήττητος

V. 1) i. e. ἐπὶ τούτοις τοῖς ἄθλοις. 2) ἐλαύνω. ἐκ Κρήτηθε so viel als ἐκ Κρήτης, nach poetischem Sprachgebrauche. Die angehängte Sylbe ist meist —θεν, wird aber auch um des Sylbenmaafses willen ziemlich oft in θε gebildet. 3) st. ᾅδου. 4) φέρω.

μὲν ἐγένετο καὶ ἄτρωτος, διὰ δὲ τὰς εὐεργεσίας ἀθανάτου τιμῆς ἔτυχε παρ' ἀνθρώποις.

2) Diodor. Sic. V. 76.

3. Ἡρακλέος παιδὸς ὄντος ὀκταμηνιαίου, δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἥρα ἐπὶ τὴν αὐτοῦ εὐνὴν ἔπεμψε, διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. Ἐπιβοωμένης δὲ Ἀλκμήνης Ἀμφιτρύωνα, Ἡρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἑκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοὺς διέφθειρεν. — 4. Εὐρυσθεὺς ἐπέταξε τῷ Ἡρακλεῖ τοῦ Νεμέου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Τοῦτο δὲ ζῶον ἦν ἄτρωτον, ἐκ Τυφῶνος γεγεννημένον. Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὸν λέοντα, καὶ εἰς τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος, τὸν λέοντα ἐτόξευσε πρῶτον. Ὡς δὲ ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα [5]), τῷ ῥοπάλῳ ἐδίωκε. Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον αὐτοῦ, Ἡρακλῆς τὴν ἑτέραν ἀπῳκοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ, καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχεν ἄγχων, ἕως ἔπνιξε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμιζεν εἰς Μυκήνας. — 5. Ἕκτον ἐπέταξεν [6]) ἆθλον αὐτῷ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας ἐκδιῶξαι. Ἦν δὲ ἐν Στυμφάλῳ, πόλει τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη, πολλῇ συνηρεφὴς ὕλῃ. Εἰς ταύτην ὄρνεις συνέφυγον ἄπλετοι. Ἀμηχανοῦντος οὖν Ἡρακλέος, πῶς ἐκ τῆς ὕλης τὰς ὄρνιθας ἐκβάλῃ, χάλκεα κρό-

5) ἔμαθεν. er bemerkte, da der Pfeil nicht eindrang, ἄτρωτον ὄντα. über das Participium S. gr. Gr. §. 131. Sch. Gr. §. 145. 4. 6) Εὐρυσθεὺς scil.

ταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηνᾶ, παρ' Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἐπί τινος ὄρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου, τὰς ὄρνιθας ἐφόβει. Αἱ δὲ τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνίπταντο, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

3) Apollod. II. 4. 8. 4) Ib. II. 5. 1. 5) Ib. II. 5. 6.

6. Λιβύης ἐβασίλευε παῖς Ποσειδῶνος, Ἀνταῖος, ὃς τοὺς ξένους ἀναγκάζων παλαίειν ἀνῄρει. Τούτῳ δὲ παλαίειν ἀναγκαζόμενος Ἡρακλῆς, ἀράμενος ἅμμασι μετέωρον ἀπέκτεινε· ψαύοντα γὰρ γῆς ἰσχυρότατον συνέβη γίγνεσθαι 7). Διὸ καὶ Γῆς τινες ἔφασαν τοῦτον εἶναι παῖδα. — 7. Μετὰ Λιβύην Ἡρακλῆς Αἴγυπτον διεξῄει 8). Ταύτης ἐβασίλευε Βούσιρις, Ποσειδῶνος παῖς. Οὗτος τοὺς ξένους ἔθυεν ἐπὶ βωμῷ Διός, κατά τι λόγιον. Ἐννέα γὰρ ἔτη ἀφορία τὴν Αἴγυπτον κατέλαβε. Θράσιος δὲ ἐλθὼν ἐκ Κύπρου, μάντις τὴν ἐπιστήμην 9), ἔφη, τὴν ἀφορίαν παύσεσθαι, ἐὰν ξένον ἄνδρα τῷ Διῒ σφάξωσι κατ' ἔτος. Βούσιρις δὲ ἐκεῖνον πρῶτον σφάξας τὸν μάντιν, πάντας τοὺς κατιόντας ξένους ἔσφαζε. Συλληφθεὶς οὖν καὶ Ἡρακλῆς τοῖς βωμοῖς προσεφέρετο· τὰ δὲ δεσμὰ διαῤῥήξας, τόν τε Βούσιριν, καὶ τὸν ἐκείνου παῖδα Ἀμφιδάμαντα ἀπέκτεινεν.

6. 7) Apollod. II. 5. 11.

7) συνέβη γίγνεσθαι. umschreibend statt ἐγίγνετο ἰσχυρότατος, ὁπότε ψαύοι τῆς γῆς. 8) διέξειμι. 9) gr. Gr. §. 118. 6. Sch. Gr. §. 131. 6.

8. Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεούς [10], οἱ παῖδες αὐτοῦ, φυγόντες Εὐρυσθέα, ἦλθον εἰς Ἀθήνας, καὶ καθεσθέντες [11]) ἐπὶ τὸν Ἐλέου βωμόν, ἠξίουν βοηθεῖσθαι. Εὐρυσθέως δὲ ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος [12]), καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος, οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἐκδιδόντες αὐτοὺς πόλεμον πρὸς αὐτὸν ὑπέστησαν [13]). Καὶ τοὺς μὲν παῖδας αὐτοῦ ἀπέκτειναν· αὐτὸν δὲ Εὐρυσθέα φεύγοντα ἐφ' ἅρματος κτείνει διώξας Ὕλλος, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, Ἀλκμήνῃ δίδωσιν· ἡ δὲ κερκίσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν αὐτοῦ.

8) Apollodor. II. 8. 1.

VI. Argonautenzug.

1. Φρίξον, τὸν Ἀθάμαντος, μυθολογοῦσι, διὰ τὰς ἀπὸ τῆς μητρυιᾶς [1]) ἐπιβουλὰς ἀναλαβόντα τὴν ἀδελφὴν Ἕλλην, φυγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Περαιουμένων δὲ αὐτῶν [2]) κατά τινα θεῶν πρόνοιαν ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ κριοῦ χρυσομάλλου, τὴν μὲν παρθένον ἀποπεσεῖν [3]) εἰς τὴν θάλασσαν, ἣν [4]) ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντον ὀνομασθῆναι· τὸν δὲ Φρίξον εἰς

10) Vergl. unten c. III. 11) καθέζω. 12) i. e. κελεύοντος. 13) st. οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἐξέδοσαν, ἀλλὰ πόλ. ὑπέστησαν. —

VI. 1) der Ino. ἀπὸ τῆς μητρυιᾶς. die Praeposition hebt den Begriff des Ausgehens stärker hervor, als durch den nackten Genitivus geschehen wäre. 2) αὐτῶν. Phrixus und Helle. S. gr. Gr. §. 132. 2. 3) ἀποπίπτειν. 4) ἣν für καὶ ταύτην. statt: ἣ ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος ὀνομασθῆναι λέγεται.

τὸν Πόντον πορευθέντα κατενεχθῆναι 5), μὲν πρὸς τὴν Κολχίδα, κατά τέ τι λόγιον θύσαντα τὸν κριόν, ἀναθεῖναι τὸ δέρας εἰς τὸ τοῦ Ἄρεος ἱερόν. Μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύοντι τῆς Κολχίδος Αἰήτῃ χρησμὸν ἐκπεσεῖν, ὅτι τότε καταστρέψει τὸν βίον, ὅταν ξένοι καταπλεύσαντες τὸ χρυσόμαλλον δέρας ἀπενέγκωσι 6). Διὰ δὴ ταύτας τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὴν ἰδίαν ὠμότητα καταδεῖξαι θύειν τοὺς ξένους, ἵνα διαδοθείσης τῆς Φήμης εἰς ἅπαντα τόπον περὶ τῆς Κόλχων ἀγριότητος, μηδεὶς τῶν ξένων ἐπιβῆναι τολμήσαι 7) τῆς χώρας.

1) Diod. Sic. IV. 47.

2. Τῷ Πελίᾳ, τῆς Ἰώλκου ἐν Θεσσαλίᾳ βασιλεῖ, ἐθέσπισεν ὁ θεός, τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἠγνόει τὸν χρησμόν· ὕστερον δὲ αὐτὸν ἔγνω 8). Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Ποσειδῶνι θυσίαν, ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ ταύτῃ, καὶ τὸν Ἰάσονα μετεπέμψατο. Ὁ δὲ πόθῳ γεωργίας ἐν τοῖς χωρίοις διατελῶν, ἔσπευσεν ἐπὶ τὴν θυσίαν. Διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον, ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας ἐν τῷ ῥείθρῳ πέδιλον. Θεασάμενος δὲ Πελίας αὐτόν, καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλών, ἠρώτα προσελθών, τί ἂν ἐποίησεν ἐξουσίαν ἔχων 9), εἰ λόγιον ἦν αὐτῷ

5) καταφέρω. 6) ἀποφέρω. gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 10. 7) man unterscheide τολμήσαι und τολμῆσαι. gr. Gr. §. 126. 2. Sch. Gr. §. 140. 2. — 8) γιγνώσκω. 9) τί ἂν ἐποίησεν. was er thun würde. gr. Gr. §. 126, 9, 4. Sch. Gr. §. 132. 8. — ἐξουσίαν ἔχων. st. εἰ ἐξουσίαν ἔχοι. in dem Falle, daſs er die Macht dazu hätte.

πρός τινος φονευθήσεσθαι τῶν πολιτῶν; Ὁ δὲ ἔφη, τὸ χρυσόμαλλον δέρας προςέταττον ἂν [10]) φέρειν αὐτῷ. Τοῦτο Πελίας ἀκούσας, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. Τοῦτο δὲ ἐν Κόλχοις ἦν, ἐν Ἄρεος ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυός, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντας ἀΰπνου. — Ἐπὶ τοῦτο πεμπόμενος Ἰάσων, Ἄργον παρεκάλεσε τὸν Φρίξου· κἀκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης [11]), πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε, τὴν προςαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ· κατὰ δὲ τὴν πρώραν ἐνήρμοσεν Ἀθηνᾶ φωνῆεν φηγοῦ τῆς Δωδωνίδος ξύλον· ὡς δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη, χρωμένῳ [12]) ὁ θεὸς πλεῖν ἐπέτρεψε, συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος.

2) Apollod. I. 9. 16.

3. Οὗτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες καταντῶσιν εἰς τὴν τῆς Θρᾴκης Σαλμυδησσόν, ἔνθα ᾤκει Φινεὺς μάντις, τὰς ὄψεις πεπηρωμένος. Τοῦτον οἱ μὲν Ἀγήνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν· καὶ πηρωθῆναι φασὶν αὐτόν, οἱ μὲν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προὔλεγε [13]) τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα, οἱ δέ, ὑπὸ Βορέου καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτι, πεισθεὶς μητρυιᾷ [14]), τοὺς ἰδίους ἐτύφλωσε παῖδας. Ἔπεμψαν δὲ αὐτῷ καὶ τὰς Ἁρπυίας οἱ

10) ich würde befehlen. 11) auf den Rath der Athene. 12) Ἰάσονι sc. ὁ θεός. der befragte Gott; das Orakel. — 13) προέλεγε. 14) von seiner zweiten Gattin Idäa, die hier, in Beziehung auf seine Kinder erster Ehe, μητρυιὰ heifst.

θεοί. Πτερωταὶ δὲ ἦσαν αὗται, καὶ ἐπειδὴ τῷ Φινεῖ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι, τὰ μὲν πλείονα ἀνήρπαζον, ὀλίγα δὲ ὅσα [15] ὀσμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον, ὥςτε μὴ δύνασθαι προςενέγκασθαι [16]. Βουλομένοις δὲ τοῖς Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν, ὑποθήσεσθαι τὸν πλοῦν ἔφη, τῶν Ἁρπυιῶν αὐτὸν ἐὰν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων. Ἅρπυιαι δὲ ἐξαίφνης σὺν βοῇ καταπτᾶσαι [17] τὴν τροφὴν ἥρπαζον. Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες, Ζήτης καὶ Κάλαϊς, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη, δι' ἀέρος ἐδίωκον. Ἦν δὲ ταῖς Ἁρπυίαις χρεὼν τεθνάναι ὑπὸ τῶν Βορέου παίδων· τοῖς δὲ Βορέου παισί, τότε τελευτήσειν, ὅτε ἂν διώκοντες μὴ καταλάβωσι [18]. Διωκομένων δὲ τῶν Ἁρπυιῶν, ἡ μὲν εἰς ποταμόν τινα ἐμπίπτει, ἡ δὲ ἑτέρα μέχρις Ἐχινάδων ἦλθε νήσων, αἳ νῦν ἀπ' ἐκείνης Στροφάδες καλοῦνται· ἐστράφη γάρ, ὡς ἦλθεν ἐπὶ ταύτας, καὶ γενομένη κατὰ τὴν ἠϊόνα, ὑπὸ καμάτου πίπτει σὺν τῷ διώκοντι. Ἀπολλώνιος [19] δὲ ἕως Στροφάδων νήσων φησὶν αὐτὰς διωχθῆναι, καὶ μηδὲν παθεῖν, δούσας [20] ὅρκον, τὸν Φινέα μηκέτι ἀδικήσειν.

3) Apollod. I. 9. 21.

15) gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. p. 354. in ὅσος. 16) προςφέρειν. 17) καθίπταμαι. 18) τὸ διωκόμενον sc. ὅτε ἂν st. ὅταν. S. gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. 19) Verfasser eines epischen Gedichtes von dem Argonautenzuge. 20) δίδωμι.

4. Ἀπαλλαγεὶς δὲ τῶν Ἁρπυιῶν[21]) Φινεύς, ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις, καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ τὴν τοῦ Πόντου εἴσοδον. Ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὗται, συγκρουόμεναι δὲ ἀλλήλαις, ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας, τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλὴ μὲν ἀπ' αὐτῶν ὁμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος· ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν ἐλθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν καταφρονοῦντας· ἐὰν δὲ ἀπολομένην[22]), μὴ πλεῖν βιάζεσθαι. Ταῦτα ἀνήγοντο ἀκούσαντες, καί, ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφιᾶσιν ἐκ τῆς πρώρας πελειάδα· τῆς δὲ ἱπταμένης, τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς ἡ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ἀναχωρούσας οὖν ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας, μετ' εἰρεσίας ἐντόνου, συλλαβομένης Ἥρας[23]), διῆλθον, τὰ ἄκρα[24]) τῶν ἀφλάστων τῆς νηὸς περικοπείσης. Αἱ μὲν οὖν Συμπληγάδες ἔκτοτε ἔστησαν· χρεὼν γὰρ ἦν αὐταῖς, νηὸς περαιωθείσης, στῆναι παντελῶς.

4) Apollod. I. 9. 22.

5. Οἱ δὲ Ἀργοναῦται παραπλεύσαντες Θερμώδοντα καὶ Καύκασον, ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον. Οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστι γῆς. Καθορμισθείσης δὲ τῆς νηός, ἧκε πρὸς Αἰήτην

21) gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. 22) ἴδωσιν αὐτὴν sc. 23) mit Hülfe der Hera. 24) st. τῶν ἄκρων περικοπέντων. gr. Gr. §. 121. 7. Sch. Gr. §. 134. 5.

Ἰάσων, καὶ τὰ ἐπιταγέντα [25]) ὑπὸ Πελίου λέγων, παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο [26]), ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ· ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ οὗτοι ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἳ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στομάτων ἐφύσων. Τούτους αὐτῷ ζεύξαντι ἐπετάσσετο σπείρειν [27]) δράκοντος ὀδόντας· εἶχε γὰρ λαβὼν παρ' Ἀθηνᾶς τοὺς ἡμίσεις ὧν [28]) Κάδμος ἔσπειρεν ἐν Θήβαις.

5) Apollod. I. 9. 23.

6. Ἀπορoῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος, πῶς ἂν δύναιτο τοὺς ταύρους καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει· ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Ἰδυίας τῆς Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. Δεδοικυῖα δέ, μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ [29]), κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο, καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν [30]), ἐὰν ὀμόσῃ αὐτὴν ἕξειν γυναῖκα, καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται. Ὀμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα [31]) τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῖσαι τήν τε ἀσπίδα, καὶ τὸ δόρυ, καὶ τὸ

25) ἐπιτάττω. 26) ὑπισχνέομαι. 27) Man verb. ἐπετάσσετο αὐτῷ ζεύξαντι τούτους (wenn er sie angespannt hätte) σπείρειν ὀδόντας δράκοντος. 28) εἶχε λαβών. bestimmter als εἴληφε. *habebat a Minerva acceptos.* ὧν st. τούτων οὕς. gr. Gr. §. 130. 3. Sch. Gr. §. 144. 3. — 29) gr. Gr. §. 135. 4. Sch. Gr. §. 149. 4. 30) ἐγχειρίζω. gr. Gr. §. 86. Anm. 14. Sch. Gr. §. 95. Anm. 7. 31) *jugum tauris impositurum.* καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν μέλλοντα κατ. τοὺς ταύρους τούτῳ χρῖσαι etc.

σῶμα· τούτῳ γὰρ χρισθέντα, ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι, μήτε ὑπὸ σιδήρου. Ἐδήλωσε δὲ αὐτῷ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων, ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους, οὓς ἐπειδὰν ἀθρόους θεάσηται 32), ἐκέλευσε βάλλειν εἰς μέσον λίθους ἄποθεν· ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται 32) πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς.

6) Apollod. I. 9. 23.

7. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας, καὶ χρισάμενος 33) τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεὼ ἄλσος, ἐμάστευσε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὁρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε. Σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· ὁ δέ, ὅπου πλείονας ἑώρα 34), βάλλων ἐξ ἀφανοῦς λίθους πρὸς αὐτούς, μαχομένους πρὸς ἀλλήλους 35) προσιών, ἀνῄρει. Κατεζευγμένων δὲ τῶν ταύρων, οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης· ἐβούλετο δὲ τήν τε Ἀργὼ καταφλέξαι, καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. Φθάσασα δὲ Μήδεια, τὸν Ἰάσονα νυκτὸς 36) ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε, καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν

32) gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. — 33) χρῖσαι. etwas salben. χρίσασθαι. sich selbst salben. gr. Gr. §. 122. 2. Sch. Gr. §. 135. 2. 34) gr. Gr. §. 77. Anm. 8. Sch. Gr. §. 83. Anm. 8. 35) sie geriethen über die Steinwürfe, von denen sie nicht wuſsten, woher sie kamen, unter einander in Streit. 36) gr. Gr. §. 119. 6. 4. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b.

Ἀργῶ παρεγένετο. Συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν.

7) Apollod. I. 9. 23.

8. Πελίας δέ, ἀπογνοὺς [37]) τὴν ὑποστροφὴν τῶν Ἀργοναυτῶν, Αἴσονα, τὸν Ἰάσονος πατέρα, κτεῖναι ἤθελεν· ὁ δέ, αἰτησάμενος ἑαυτὸν ἀνελεῖν, θυσίαν ἐπιτελῶν, ἀδεῶς ταύρου αἷμα σπασάμενος ἀπέθανεν. Ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ, ἐπαρασαμένη Πελίᾳ, νήπιον ἀπολιποῦσα παῖδα Πρόμαχον, ἑαυτὴν ἀνήρτησε· Πελίας δὲ καὶ τὸν καταλειφθέντα παῖδα ἀπέκτεινεν αὐτῆς. Ὁ δὲ Ἰάσων κατελθών, τὸ μὲν δέρας ἔδωκε· περὶ ὧν δὲ ἠδικήθη [38]) μετελθεῖν ἐθέλων, καιρὸν ἐξεδέχετο. Καὶ τότε μὲν ἐς Ἰσθμὸν μετὰ τῶν ἀριστέων πλεύσας, ἀνέθηκε τὴν ναῦν Ποσειδῶνι· αὖθις δὲ Μήδειαν παρακαλεῖ ζητεῖν, ὅπως Πελίας αὐτῷ δίκας ὑποσχῇ [39]). Ἡ δὲ εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πελίου παρελθοῦσα πείθει τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, τὸν πατέρα κρεουργῆσαι καὶ καθεψῆσαι, διὰ φαρμάκων αὐτὸν ἐπαγγελλομένη ποιήσειν νέον· καί, τοῦ πιστεῦσαι χάριν, κριὸν μελίσασα καὶ καθεψήσασα, ἐποίησεν ἄρνα. Αἱ δὲ πιστεύσασαι, τὸν πατέρα κρεουργοῦσι καὶ καθεψοῦσιν. Ἄκαστος δὲ μετὰ τῶν τὴν Ἰωλκὸν οἰκούντων τὸν πατέρα θάπτει, τὸν

37) ἀπογιγνώσκω. 38) i. e. περὶ τῶν ἀδικημάτων, ἃ ἠδικήθη ὑπὸ τοῦ Πελίου. 39) ὑπέχω.

δὲ Ἰάσονα μετὰ τῆς Μηδείας τῆς Ἰωλκοῦ ἐκβάλλει.

8) Apollod. I. 9. 27.

VII. Gemischte Fabeln.

1. Ὀρφεύς, Καλλιόπης Μούσης καὶ Οἰάγρου υἱός, ᾄδων ἐκίνει λίθους τε καὶ δένδρα. Ἀποθανούσης δὲ Εὐρυδίκης, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, δηχθείσης [1]) ὑπὸ ὄφεως, κατῆλθεν εἰς ᾅδου [2]), καὶ Πλούτωνα ἔπεισεν ἀναπέμψαι αὐτήν. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεὺς ἐπιστραφῇ, πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ παραγενέσθαι. Ὁ δὲ ἀπιστῶν ἐπιστραφεὶς ἐθεάσατο τὴν γυναῖκα· ἡ δὲ πάλιν ὑπέστρεψεν.

1) Apollod. I. 3. 2.

2. Πολλοὶ τῶν ποιητῶν φασί, Φαέθοντα τὸν Ἡλίου μὲν υἱόν, παῖδα δὲ τὴν ἡλικίαν [3]) ὄντα, πεῖσαι τὸν πατέρα, μίαν ἡμέραν παραχωρῆσαι τοῦ τεθρίππου. Συγχωρηθέντος δὲ αὐτῷ τούτου, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐλαύνοντα τὸ τέθριππον, μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἡνιῶν [4]), τοὺς δὲ ἵππους καταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἐξενεχθῆναι [5]) τοῦ συνήθους δρόμου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον [6]) κατὰ τὸν οὐρανὸν πλανωμένους

1) δάκνω. mit dem Passivo wird ὑπὸ regelmäſsig verbunden. gr. Gr. §. 121. 2. Sch. Gr. §. 134. 2. 2) δῶμα sc. gr. Gr. §. 119. Anm. 9. — 3) gr. Gr. §. 118. 6. Sch. Gr. §. 131. 6. 4) gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 5) ἐκφέρω. 6) gr. Gr. §. 112. Anm. 2. Sch. Gr. §. 125. Anm. 5.

ἐκπυρῶσαι τοῦτον, καὶ ποιῆσαι τὸν νῦν γαλαξίαν καλούμενον κύκλον· μετὰ δὲ ταῦτα, πολλὴν τῆς οἰκουμένης κατακαίειν χώραν. Διὸ καὶ τὸν Δία ἀγανακτήσαντα ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις, κεραυνῶσαι μὲν τὸν Φαέθοντα, ἀποκαταστῆσαι δὲ τὸν Ἥλιον ἐπὶ τὴν συνήθη πορείαν. Τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ νῦν Πάδου καλουμένου ποταμοῦ, τὸ δὲ παλαιὸν Ἠριδανοῦ προσαγορευομένου, θρηνῆσαι μὲν τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευτήν, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης μετασχηματισθῆναι τὴν φύσιν, γενομένας αἰγείρους. Ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν δάκρυον ἀφιέναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἤλεκτρον.

2) Diodor. Sic. V. 23.

3. Προμηθεύς, Ἰαπετοῦ καὶ Ἀσίας υἱός, ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας, ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διός, ἐν νάρθηκι κρύψας [7]). Ὡς δὲ ᾔσθετο [8]) Ζεύς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι. Τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. Ἐν δὲ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐτῶν ἀριθμὸν [9]) διετέλεσε [10]). Καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος, τὸ ἧπαρ αὐτοῦ ἐνέμετο, αὐξανόμενον διὰ νυκτός. Καὶ Προ-

7) νάρθηξ, *ferula*, ein Rohr mit lockerem Marke, das man als Zunder brauchte. In einem solchen Rohre entwendete Prometheus dem Himmel das Feuer. 8) αἰσθάνομαι. 9) gr. Gr. §. 118. 8. Sch. Gr. §. 131. 8. 10) gr. Gr. §. 131. Anm. 8. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5.

μηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος [11]) δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ἔλυσεν.

3) Apollod. I. 7. 1.

4. Προμηθέως δὲ παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύῤῥαν, τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἔπλασαν οἱ θεοὶ πρώτην γυναῖκα. Ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ χαλκοῦν γένος ἠθέλησεν, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τεκτηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύῤῥας εἰσέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν· ὥςτε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρίς, οἳ συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον [12]) ὑψηλὰ ὄρη. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας [13]), τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβὰς ἔθυσε Διῒ Φυξίῳ. Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτόν, ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὅ τι βούλεται· ὁ δὲ αἱρεῖται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καί, Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλῆς αἴρων ἔβαλε λίθους, καὶ οὓς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ Πύῤῥα, γυναῖκες. Ὅθεν καὶ λαοὶ μεταφορικῶς ὠνομάσθησαν [14]) ἀπὸ τοῦ λᾶας, ὁ λίθος.

4) Apollod. I. 7. 2.

11) κλέπτω. — 12) ὄντα sc. gr. Gr. §. 112. 3. Sch. Gr. §. 125. 5. 13) eben so viel, τοσαύτας. 14) οἱ οὕτως γεγεννημένοι sc.

5. Σαλμωνεὺς διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐκολάσθη. Ἔλεγε γὰρ ἑαυτὸν εἶναι Δία, καὶ τὰς ἐκείνου ἀφελόμενος θυσίας, ἑαυτῷ προσέτασσε θύειν· καὶ βύρσας μὲν ἐξηραμμένας [15]) ἐξ ἅρματος μετὰ λεβήτων χαλκῶν σύρων, ἔλεγε βροντᾶν· βάλλων δὲ εἰς οὐρανὸν αἰθομένας λαμπάδας, ἔλεγεν ἀστράπτειν. Ζεὺς δὲ αὐτὸν κεραυνώσας, τὴν κτισθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πόλιν καὶ τοὺς οἰκήτορας ἠφάνισε πάντας.

5) Apollod. I. 9. 7.

6. Βῆλος ὁ Αἰγύπτου βασιλεύς, παῖδας εἶχε διδύμους, Αἴγυπτον καὶ Δαναόν. Αἰγύπτῳ μὲν ἐγένοντο παῖδες πεντήκοντα, θυγατέρες δὲ Δαναῷ πεντήκοντα. Στασιασάντων δὲ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς ὕστερον, Δαναὸς τοὺς Αἰγύπτου παῖδας δεδοικώς, ὑποθεμένης Ἀθηνᾶς αὐτῷ, ναῦν κατεσκεύασε πεντηκόντορον, καὶ τὰς θυγατέρας ἐνθέμενος ἔφυγεν εἰς Ἄργος. Οἱ δὲ Αἰγύπτου παῖδες καὶ αὐτοὶ [16]) εἰς Ἄργος ἐλθόντες, παρεκάλουν τὸν Δαναόν, τῆς τε ἔχθρας παύσασθαι, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ γαμεῖν ἠξίουν. Δαναὸς δέ, ἅμα μὲν ἀπιστῶν αὐτῶν τοῖς ἐπαγγέλμασιν, ἅμα δὲ καὶ μνησικακῶν περὶ τῆς φυγῆς, ὡμολόγει τοὺς γάμους, καὶ διεκλήρου τὰς κόρας. Ὡς δὲ ἐκληρώσαντο τοὺς γάμους, ἑστιάσας ἐγχειρίδια δίδωσι ταῖς θυγατράσιν· αἱ δὲ κοιμωμένους τοὺς νυμφίους ἀπέκτειναν, πλὴν Ὑπερμνήστρας. Αὕτη δὲ Λυγκέα διέσωσε· διὸ καθ-

15) ξηραίνω. — 16) ebenfalls.

εἴρξας αὐτὴν Δαναὸς ἐφρούρει. Αἱ δὲ ἄλλαι τῶν Δαναοῦ θυγατέρων τὰς μὲν κεφαλὰς τῶν νυμφίων ἐν τῇ Λέρνῃ κατώρυξαν, τὰ δὲ σώματα πρὸ τῆς πόλεως ἐκήδευσαν. Καὶ αὐτὰς ἐκάθηραν Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἑρμῆς, Διὸς κελεύσαντος. Δαναὸς δὲ ὕστερον Ὑπερμνήστραν Λυγκεῖ συνῴκισε· τὰς δὲ λοιπὰς θυγατέρας εἰς γυμνικὸν ἀγῶνα τοῖς νικῶσιν ἔδωκεν [17]).

6) Apollod. II. 1. 4.

7. Μίνως θαλασσοκρατῶν ἐπολέμησε στόλῳ τὰς Ἀθήνας, καὶ Μέγαρα εἷλε, Νίσου βασιλεύοντος, τοῦ Πανδίονος. Ἀπέθανε δὲ ὁ Νῖσος διὰ θυγατρὸς προδοσίαν. Ἔχοντι γὰρ αὐτῷ πορφυρέαν ἐν μέσῃ τῇ κεφαλῇ τρίχα, (ἧς ἀφαιρεθείσης αὐτὸν μοῖρα ἦν τελευτᾶν) ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σκύλλα, ἐρασθεῖσα Μίνωος, ἐξεῖλε τὴν τρίχα κοιμωμένῳ. Μίνως δέ, Μεγάρων κρατήσας ἀπέπλευσε, καὶ τὴν Σκύλλαν, τῆς πρύμνης τῶν ποδῶν [18]) ἐκδήσας, ὑποβρύχιον ἐποίησεν.

7) Apollod. III. 15. 8.

8. Σφίγγα μυθολογοῦσι, θηρίον δίμορφον, παραγενομένην εἰς τὰς Θήβας, αἴνιγμα προτιθέναι τῷ δυναμένῳ λῦσαι, καὶ πολλοὺς ὑπ' αὐτῆς δι' ἀπορίαν ἀναιρεῖσθαι. Ἦν δὲ τὸ προτεθὲν ὑπὸ τῆς Σφιγγός· τί ἐστι τὸ αὐτὸ [19]) δίπουν, τρίπουν, καὶ τετράπουν·

17) Danaus stellte Wettspiele an, bey denen seine Töchter den Siegern als Preise zufielen. — 18) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. Anm. 3. — 19) welches Geschöpf ist eben sowohl...

ἀλλ' ὁπόταν βαίνῃ πλείστοισι πόδεσσι,
ἔνθα [19*]) μένος γυΐοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Ἀπορουμένων δὲ τῶν ἄλλων, ὁ Οἰδίπους ἀπεφήνατο, ἄνθρωπον εἶναι τὸ προβληθέν [20]): νήπιον μὲν γὰρ αὐτὸν ὑπάρχοντα, τετράπουν εἶναι· αὐξήσαντα δέ, δίπουν· γηράσαντα δέ, τρίπουν, βακτηρίᾳ χρώμενον διὰ τὴν ἀσθένειαν. Ἐνταῦθα τὴν μὲν Σφίγγα ἑαυτὴν κατακρημνίσαι, τὸν δὲ Οἰδίπουν γῆμαι τὴν ἀγνοουμένην ὑφ' ἑαυτοῦ μητέρα [21]), τῷ λύσαντι [22]) ἔπαθλον προτιθεμένην.

8) Diodor. IV. 64.

9. Ἑλένη, Λήδας καὶ Τυνδάρεω θυγάτηρ, ὡς δὲ ἄλλοι λέγουσι, Διός, κάλλει ἦν διαπρεπής. Παρεγένοντο δὲ εἰς Σπάρτην ἐπὶ τὸν αὐτῆς γάμον πολλοὶ τῶν βασιλευόντων Ἑλλάδος. Τούτων ὁρῶν τὸ πλῆθος Τυνδάρεως, ἐδεδοίκει [23]) μή, κριθέντος ἑνός, στασιάσωσιν οἱ λοιποί, ἐξορκίζει τοὺς μνηστῆρας βοηθήσειν, ἐὰν ὁ προκριθεὶς νυμφίος ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἀδικῆται περὶ τὸν γάμον, καὶ αἱρεῖται τὸν Μενέλαον νυμφίον, καὶ τὴν βασιλείαν τῆς Σπάρτης αὐτῷ παραδίδωσιν.

9) Apollod. III. 10. 8.

10. Ἡ Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος ἐγέννησε, τὸν Ἀχιλλέα. Ἀθάνατον δὲ θέλουσα ποιῆσαι

19 *) st. τότε. 20) προβάλλω. 21) die Iokasta, des Lajos Gattin. 22) τῷ λύσαντι. dem der das Räthsel aufgelöst haben würde. — 23) δέδοικα. hat die Kraft eines Präsens; daher ἐδεδοίκειν die eines Imperfecti.

τοῦτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἐγκρυβοῦσα[24]) τῆς νυκτός [25]), ἔφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον [26])· μεθ' ἡμέραν δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. Πηλεὺς δὲ ἐπιτηρήσας, καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρός, ἐβόησε· καὶ Θέτις, κωλυθεῖσα τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα, πρὸς Νηρεΐδας ᾤχετο. Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεύς. Ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς.

10) Apollod. III. 13. 6.

11. Αἰακός, ὁ Διὸς ἔκγονος, τοσοῦτον διήνεγκεν [27]), ὥςτε γενομένων αὐχμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων διαφθαρέντων, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὑπερέβαλεν, ἦλθον οἱ προεστῶτες τῶν πόλεων ἱκετεύοντες αὐτόν, νομίζοντες διὰ τῆς εὐγενείας καὶ τῆς εὐσεβείας τῆς ἐκείνου τάχιστ' ἂν εὑρέσθαι[28]) παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγήν. Σωθέντες δὲ καὶ τυχόντες ἁπάντων ὧν ἐδεήθησαν, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων[29]), οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν. Καὶ κατ' ἐκεῖνον μὲν τὸν χρόνον ἕως ἦν μετ' ἀνθρώπων, μετὰ καλλίστης δόξης ὢν διετέλεσεν [30])· ἐπειδὴ δὲ μετήλλαξε τὸν βίον, λέγεται

24) ἐγκρύπτω. 25) gr. Gr. §. 119. 4. 2. b. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. 26) i. e. τὸ θνητὸν αὐτοῦ μέρος, τὸ ἀπὸ τοῦ πατρός. — 27) διαφέρω. 28) gr. Gr. §. 126. 14. Sch. Gr. §. 140. Anm. 2. 29) in aller Hellenen Nahmen. 30) gr. Gr. §. 131. Anm. 8. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5.

παρὰ Πλούτωνι καὶ Κόρῃ [31]) τιμὰς μεγίστας ἔχων παρεδρεύειν ἐκείνοις. — Τούτου δὲ παῖδες ἦσαν Τελαμὼν καὶ Πηλεύς. Ὧν ὁ μὲν ἕτερος μεθ' Ἡρακλέους ἐπὶ Λαομέδοντα στρατευσάμενος, τῶν ἀριστείων [32]) ἔτυχε· Πηλεὺς δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῇ [33]) πρὸς Κενταύρους ἀριστεύσας, καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους κινδύνους εὐδοκιμήσας, Θέτιδι, τῇ Νηρέως, θνητὸς ὢν ἀθανάτῳ, συνῴκησε· καὶ μόνου τούτου φασὶ τῶν προγεγενημένων ὑπὸ θεῶν ἐν τοῖς γάμοις ὑμέναιον ᾀσθῆναι [34]). Τούτοιν δ' ἑκατέροιν, Τελαμῶνος μὲν Αἴας καὶ Τεῦκρος ἐγεννήθη, Πηλέως δ' Ἀχιλλεύς. Οἳ [35]) μέγιστον καὶ σαφέστατον ἔλεγχον ἔδοσαν τῆς αὑτῶν ἀρετῆς. Οὐ γὰρ ἐν ταῖς αὑτῶν πόλεσιν ἐπρώτευσαν μόνον, οὐδὲ ἐν τοῖς τόποις, ἐν οἷς κατῴκουν· ἀλλὰ στρατείας τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους γενομένης, καὶ πολλῶν μὲν ἑκατέρωθεν [36]) ἀθροισθέντων, οὐδενὸς δὲ τῶν ὀνομαστῶν ἀπολειφθέντος, ἐν τούτοις τοῖς κινδύνοις Ἀχιλλεὺς μὲν ἁπάντων διήνεγκεν, Αἴας δὲ μετ' ἐκεῖνον ἠρίστευσε. Τεῦκρος δὲ τῆς τε τούτων συγγενείας ἄξιος, καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς χείρων γενόμενος, ἐπειδὴ

31) i. e. τῇ Περσεφόνῃ. 32) die Hesione nämlich, Laomedons Tochter. 33) gr. Gr. §. 111. 3. Sch. Gr. §. 125. 3. 34) ᾄδειν. Alle Götter waren bey Peleus Hochzeit gegenwärtig. Vergl. unten die myth. Gespr. IX. 35) οἳ (st. οὗτοι) steht wie *qui* im Anfange eines Satzes statt des Pronom. demonstrativi. 36) von Seiten der Hellenen und Barbaren.

Τροίαν συνεξεῖλεν [37]), ἀφικόμενος εἰς Κύπρον Σαλαμῖνα κατῴκισεν.

11) Isocrat. Laud. Euag. c. 5. 7.

12. Θησεύς, ὁ Αἰγέως, Λαπίθαις σύμμαχος γενόμενος, καὶ στρατευσάμενος ἐπὶ Κενταύρους τοὺς διφυεῖς, οἳ καὶ τάχει καὶ ῥώμῃ καὶ τόλμῃ διέφερον, τούτους μάχῃ νικήσας, εὐθὺς μὲν τὴν ὕβριν αὐτῶν ἔπαυσεν, οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τὸ γένος [38]) ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνισεν. — Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους οἱ Ἀθηναῖοι τῷ Μινωταύρῳ, τῷ ἐν Κρήτῃ τραφέντι, δασμὸν ἀπέστειλαν δὶς ἑπτὰ παῖδας, οὓς ἰδὼν [39]) ἀγομένους, οὕτως ἠγανάκτησεν, ὥςθ' ἡγήσατο, κρεῖττον εἶναι τεθνάναι, ἢ ζῆν αἰσχρῶς, ἄρχων τῆς πόλεως τῆς οὕτως οἰκτρὸν τοῖς ἐχθροῖς φόρον ὑποτελεῖν ἠναγκασμένης. Σύμπλους δὲ γενόμενος, καὶ κρατήσας τῆς φύσεως [40]) ἐξ ἀνδρὸς καὶ ταύρου μεμιγμένης, τοὺς μὲν παῖδας τοῖς γονεῦσιν ἀπέδωκε, τὴν δὲ πατρίδα οὕτως δεινοῦ προστάγματος [41]) ἠλευθέρωσεν.

12) Isocrat. Encom. Helen. c. 13.

c. Mythologische Gespräche.

I. Zeus und Hermes.

(Lucian. Deor. Dial. III.)

Ζεύς. Τὴν τοῦ Ἰνάχου παῖδα οἶσθα, τὴν καλήν [1]), ὦ Ἑρμῆ; Ἑρμ. Ναί, τὴν Ἰὼ

37) συνεξαιρέω. — 38) τῶν Κενταύρων sc. 39) οὓς ἰδών. st. ὡς εἶδε τούτους. das Particip. ἀγομένους st. des Infinitivus nach einem gewöhnlichen Sprachgebrauche. 40) φύσις h. l. Geschöpf, Wesen. 41) gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1.

1) gr. Gr. §. 111. 3. Sch. Gr. §. 125. 3.

λέγεις. Ζ. Οὐκέτι παῖς ἐκείνη ἐστίν, ἀλλὰ δάμαλις. Ἑ. Τεράστιον τοῦτο· τῷ [2]) τρόπῳ δ' ἐνηλλάγη; Ζ. Ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα μετέβαλεν αὐτήν· ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι· βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοὔνομα [3]) ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ἑ. Τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. Καταπτάμενος [4]) ἐς τὴν Νεμέαν (ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ) ἐκεῖνον μὲν ἀπόκτεινον, τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τοῦ πελάγους ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγών, Ἶσιν ποίησον. Καὶ τολοιπὸν [5]) ἔστω θεὸς τοῖς ἐκεῖ [6]), καὶ τὸν Νεῖλον ἀναγέτω [7]), καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω [8]), καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

II. Hephaestos und Zeus.
(Lucian. D. D. VIII.)

Ἡφ. Τί με, ὦ Ζεῦ, δεῖ ποιεῖν; ἥκω [1]) γάρ, ὡς ἐκέλευσας, ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον [2]), εἰ καὶ λίθους δέοι μιᾷ πληγῇ διατεμεῖν.

2) τῷ st. τίνι. S. gr. Gr. §. 70. 2. Anm. 3. Sch. Gr. § 77. Anm. 2. 3) st. τὸ ὄνομα. 4) καθίπταμαι. 5) gr. Gr. §. 112. Anm. 2. Sch. Gr. §. 125. Anm. 5. 6) i. e. τοῖς Αἰγυπτίοις. gr. Gr. §. 112. 4. Sch. Gr. §. 125. 4. 7) ἀναβαίνειν ποιείτω. Man schrieb der Isis das Aegypten befruchtende Uebertreten des Nils zu. 8) als Schützerin der Schiffenden.

1) ἥκω. ich bin gekommen. gr. Gr. §. 124. Anm. 7. Sch. Gr. §. 138. Anm. 4. 2) i. e. σὺν τῷ πελέκει καὶ τούτῳ ὀξυτάτῳ. Die Rede wäre leichter und vielleicht richtiger ohne den Artikel τόν. Einige lesen, τὸν πέλεκυν τὸν ὀξύτατον, wie die gewöhnliche Wortfügung fordert. Der folgende Satz ist so angefügt, als ob ἅλις ὀξὺν ὄντα stände: scharf genug, wenn es auch nöthig wäre ... oder: ὥςτε καὶ λίθους, εἰ δέοι, διατεμεῖν.

Z. Εὖγε, ὦ Ἥφαιστε. Ἀλλὰ δίελέ [3]) μου τὴν κεφαλὴν ἐς δύο κατενεγκών [4]). ΗΦ. Πειρᾷ μου, εἰ μέμηνα [5]); Πρόστεττε δ᾽ οὖν τἀληθὲς, ὅπερ θέλεις σοι γενέσθαι. Z. Διαιρεθῆναί μοι τὸ κρανίον [6]) · εἰ δὲ ἀπειθήσεις, οὐ νῦν πρῶτον ὀργιζομένου πειράσῃ μου [7]) · ἀλλὰ χρὴ καθικνεῖσθαι παντὶ τῷ θυμῷ, μηδὲ μέλλειν · ἀπόλλυμαι γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἵ μοι τὸν ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. ΗΦ. Ὅρα, ὦ Ζεῦ, μὴ [8]) κακόν τι ποιήσωμεν · ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκύς ἐστι, καὶ οὐκ ἀναιμωτί, οὔτε κατὰ [9]) τὴν Εἰλείθυιαν μαιώσεταί σε. Z. Κατένεγκε μόνον, ὦ Ἥφαιστε, θαῤῥῶν · οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. ΗΦ. Ἄκων μέν, κατοίσω δέ · τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σοῦ κελεύοντος; — [10]) Τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος; — μέγα, ὦ Ζεῦ, κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ · εἰκότως γοῦν ὀξύθυμος

3) διαιρέω. 4) καταφέρω. 5) μέμηνα. von μαίνω. In den folgenden Worten verlangt οὖν einen Satz hinzuzudenken: das kann dein Ernst nicht seyn. Gebiete also ... 6) θέλω sc. 7) gr. Gr. §. 131. 4. c. Sch. Gr. §. 145. 4. c. Vergl. Homer. Il. α. 590. 8) Nach der Regel, dafs μὴ, ὅπως und ὅπως μὴ das Futur. ind. nach sich fordern (vergl. gr. Gr. §. 126. Anm. **) S. 595.), müfste hier ποιήσομεν stehn. Aber die Stellen, in denen auch der Conjunct. des Aorists vorkömmt, sind so zahlreich, und sträuben sich zum Theil so entschieden gegen alle Veränderung, dafs man an der Zuverlässigkeit jener Regel zweifeln mufs. Vergl. gr. Gr. §. 135. 3. 9) nach Art. 10) ἄκων μέν, κατοίσω δέ. st. κατοίσω οὖν, καίπερ ἄκων. S. Herm. ad Viger. p. 841. 533. Ed. 2da. — Nach κελεύοντος hat Hephaestos sein Geschäft vollbracht, und Athene springt aus dem getheilten Haupte des Zeus hervor.

ἦθα, τηλικαύτην ὑπὸ τῇ μήνιγγι παρθένον ζωογονῶν, καὶ ταῦτα [11]) ἔνοπλον· ἤ που στρατόπεδον, οὐ κεφαλὴν ἐλελήθεις ἔχων [12])· ἡ δὲ πηδᾷ, καὶ πυῤῥιχίζει, καὶ τὴν ἀσπίδα τινάσσει, καὶ τὸ δόρυ πάλλει, καὶ ἐνθουσιᾷ· καὶ τὸ μέγιστον [13]), καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγένηται ἤδη ἐν βραχεῖ· γλαυκῶπις μέν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς [14]). Ὥστε, ὦ Ζεῦ, μαίωτρά μοι ἀπόδος ἐγγυήσας ἤδη αὐτήν. Ζ. Ἀδύνατα αἰτεῖς, ὦ Ἥφαιστε· παρθένος γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. Ἐγὼ γοῦν, τό γε ἐπ' ἐμοὶ [15]), οὐδὲν [16]) ἀντιλέγω. Ἡφ. Τοῦτ' ἐβουλόμην· ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά· καὶ ἤδη συναρπάσω αὐτήν. Ζ. Εἴ σοι ῥᾴδιον, οὕτω ποίει· πλὴν οἶδα, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.

III. Zeus. Asklepios. Herakles.

(Lucian. D. D. XIII.)

Ζ. Παύσασθε, ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες [1]) πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι. Ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλότρια τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν. Ἡρ. Ἀλλὰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, τουτονὶ [2]) τὸν φαρμακέα προκατακλίνεσθαί μου;

11) *idque.* und noch dazu. gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. S. 367. in καὶ ταῦτα. 12) gr. Gr. §. 131. Anm. 8. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. 13) gr. Gr. §. 138. IV. 6. Sch. Gr. §. 131. Anm. 4. 14) blaugrünliche Augen, wie die des Löwen und der Katze, haben etwas Furchtbares; aber der Helm versteckt diesen Nachtheil; ja, der furchtbare Glanz der Augen paſst vorzüglich gut zu einem kriegerischen Anzuge. 15) *quod quidem ad me attinet.* 16) οὐδέν, wie *nihil*, statt des einfachen οὐ.

1) über das Participium S. gr. Gr. §. 131. Anm. 3. Sch. Gr. §. 145. Anm. 3. 2) gr. Gr. §. 73. 2. Sch. Gr.

Ἀσκ. Νὴ Δία, καὶ ἀμείνων γάρ [3]) εἰμι. Ἡρ. Κατὰ τί, ὦ ἐμβρόντητε [4]); ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, ἃ μὴ θέμις ποιοῦντα [5]), νῦν δὲ κατ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας [6]); Ἀσκ. Ἐπιλέλησαι γάρ [7]) καὶ σύ, ὦ Ἥρακλες, ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεγεὶς [8]), ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; Ἡρ. Οὔκουν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν· ὃς [9]) Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα, ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος. Σὺ δὲ ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης, νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν τῶν φαρμάκων [10]), ἀνδρῶδες δὲ οὐδὲν ἐπιδεδειγμένος. Ἀσκ. Εὖ λέγεις, ὅτι σου τὰ ἐγκαύματα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος, ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὸ σῶμα [11]), τοῦ χιτῶνος [12]), καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ πυρός. Ἐγὼ δέ, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο [13]), οὔτε ἐδού-

§. 80. 2. 3) καί.. γάρ. *etenim*. 4) das Wort ist doppelsinnig: der vom Blitz erschlagene. (Vergl. oben b. I. §. 7.) und stupid, seines Verstandes nicht mächtig. 5) σὲ ποιοῦντα ἃ μὴ θέμις ἐστίν. indem er nehmlich die Todten erweckte. 6) μεταλαμβάνω. gr. Gr. §. 119. 4. 2. c. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. c. 7) γὰρ verstärkt die Frage. 8) gr. Gr. §. 131. 4. a. Sch. Gr. §. 145. 4. a. Ἥρακλες. diese Form des Vocativus ist neben Ἡράκλεις gebräuchlich. gr. Gr. §. 48. Anm. 2. 9) i. e. ἐγὼ γάρ. 10) i. e. φάρμακά τινα. gr. Gr. §. 119. 4. 2. c. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. c. 11) st. διεφθαρμένον τὸ σῶμα ἔχων. 12) von dem mit Nessos Blute vergifteten Gewande. 13) ἐποίησα sc. gr. Gr. §. 137. in ἄλλο. Schaefer ad L. Bos de Ellips. p. 790.

λευσα ὥσπερ σύ, οὔτε ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκώς, καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ, ἀλλ' οὐδὲ μελαγχολήσας ἀπέκτεινα τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. Ἡρ. Εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα εἴσῃ [14]), ὡς οὐ πολύ σε ὀνήσει ἡ ἀθανασία, ἐπεὶ ἀράμενός σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε μηδὲ τὸν Παιήονα [15]) ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντριβέντα. Ζ. Παύσασθε, φημί, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν συνουσίαν, ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τοῦ συμποσίου. Καίτοι εὔγνωμον, ὦ Ἥρακλες, προκατακλίνεσθαί σου τὸν Ἀσκληπιόν, ἅτε [16]) καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

IV. Hera und Leto (d. i. Latona).
(Lucian. D. D. XVI.)

Ἡρ. Καλὰ μὲν γάρ, ὦ Λητοῖ, καὶ [1]) τὰ τέκνα ἔτεκες τῷ Διΐ. Λητ. Οὐ πᾶσαι, ὦ Ἥρα, τοιούτους τίκτειν δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν. Ἡρ. Ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ χωλός, ὅμως χρήσιμός γε ἐστί, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κατακεκόσμηκεν ἡμῖν τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ σοὶ παῖδες [2]), ἡ μὲν αὐτῶν ἀῤῥενικὴ πέρα τοῦ μέτρου,

14) εἴδω. 15) Sprichwörtlich. Vergl. Homer Il. ε. 401. 16) ἅτε hebt den schon im Participio enthaltenen Begriff des Grundes stärker hervor.

1) αὐτὴ καλὴ οὖσα καὶ τέκνα καλὰ ἔτεκες mit Ironie. Die Conjunction γὰρ läſst einen Satz voraus denken, etwa, εἰκότως ὑπερήφανος εἶ. So fängt bisweilen auch *nempe* eine leidenschaftliche Rede an. 2) der Nominativus steht häufig vor distributiven

καὶ ὄρειος, καὶ τὸ τελευταῖον [3]), ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίει [4]), ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμουμένη τοὺς Σκύθας αὐτούς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. Ὁ δ' Ἀπόλλων προςποιεῖται μὲν πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ καταστησάμενος ἐργαστήρια [5]) τῆς μαντικῆς, τὸ μὲν ἐν Δελφοῖς, τὸ δ' ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ ἀποκρινόμενος, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. Καὶ πλουτεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ τοιούτου· πολλοὶ γὰρ [6]) οἱ ἀνόητοι καὶ παρέχοντες αὐτοὺς καταγοητεύεσθαι· πλὴν οὐκ ἀγνοεῖταί γε ὑπὸ τῶν συνετωτέρων τὰ πολλὰ τερατευόμενος [7])· αὐτὸς γοῦν ὁ μάντις ἠγνόει, ὅτι φονεύσει μὲν τὸν ἐρώμενον [8]) τῷ δίσκῳ, οὐ προεμαντεύσατο δέ, ὡς φεύξεται αὐτὸν ἡ Δάφνη, καὶ ταῦτα [9]) οὕτω καλὸν καὶ κομήτην ὄντα. Ὥςτε οὐχ ὁρῶ

Sätzen. st. τῶν δὲ σῶν παιδῶν, ἡ μὲν ἀῤῥενική. Hier gibt auch das Anacoluthon, wobey man sich nach παῖδες eine kleine Pause denken muſs, der Rede einen leidenschaftlichern Character. 3) gr. Gr. §. 112. Anm. 2. Sch. Gr. §. 125. Anm. 5. 4) *quali (quam nefando) victu utatur.* Hera will sagen ἐσθίει κρέα ἀνθρώπινα, drückt dieses aber, als ob ihr der Abscheu nicht erlaubte, gerade heraus zu sprechen, mit gröſserem Nachdrucke durch eine Umschreibung aus. 5) Werkstätten, mit Verachtung. 6) εἰσί. 7) i. e. οἱ συνετώτεροι οὐκ ἀγνοοῦσιν ὅτι τὰ πολλὰ τερατεύεται. gr. Gr. §. 131. 4. a. Sch. Gr. §. 145. 4. a. 8) den Hyakinthos. 9) *quamvis.* gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. S. 367. in καὶ ταῦτα.

καθότι καλλιτεκνοτέρα τῆς Νιόβης [10]) ἔδοξας. Λητ. Ταῦτα μέντοι τὰ τέκνα, ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις, οἶδα, ὅπως λυπεῖ σε, ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα, ὅταν ἡ μὲν ἐπαινῆται ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Ἡρ. Ἐγέλασα [11]), ὦ Λητοῖ· ἐκεῖνος θαυμαστός, ὃν ὁ Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ Μοῦσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν ἄν, αὐτὸς κρατήσας τῇ μουσικῇ; νῦν δὲ κατασοφισθεὶς ἄθλιος [12]) ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἁλούς [13])· ἡ δὲ καλή σου παρθένος οὕτω καλή ἐστιν, ὥςτε ἐπεὶ ἔμαθεν ὀφθεῖσα [14]) ὑπὸ τοῦ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ [15]) τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαφῆκεν αὐτῷ τοὺς κύνας [16]). Λητ. Μέγα, ὦ Ἥρα, φρονεῖς, ὅτι ξύνει τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ, καὶ διὰ τοῦτο ὑβρίζεις ἀδεῶς· πλὴν ἀλλ' ὄψομαι σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύουσαν, ὁπόταν σὲ καταλιπὼν ἐς τὴν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

10) S. oben b. I. §. 4. 11) **ich mufs lachen.** Der Aoristus stellt die noch dauernde, aber schon früher angefangene Handlung in die Vergangenheit. 12) ἄθλιος. das Adjectivum steht nach einem nicht ungewöhnlichen Sprachgebrauche statt des Adverbii ἀθλίως; wie Dial. D. VI. 8. vom Ixion: τροχῷ ἄθλιος προςδεθεὶς συμπεριενεχθήσεται μετ' αὐτοῦ ἀεί. und an andern Stellen. 13) i. e. νικηθείς. Der Aoristus ἑάλων und das Perfectum ἥλωκα hat passive Bedeutung. 14) gr. Gr. §. 131. 4. a. Sch. Gr. §. 145. 4. a. 15) gr. Gr. §. 135. 4. Sch. Gr. §. 149. 4. 16) Die Geschichte des Aktäon S. oben b. I. §. 6.

V. Hera und Zeus.

(Lucian. D. D. XVIII.)

Ἡρ. Ἐγὼ μὲν [1]) ᾐσχυνόμην ἄν, ὦ Ζεῦ, εἴ μοι τοιοῦτος ἦν υἱός, θῆλυς οὕτω καὶ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς μέθης· μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην [2]), τὰ πολλὰ [3]) δὲ μαινομέναις γυναιξὶ συνών, ἁβρότερος αὐτῶν ἐκείνων, ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἐοικώς, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. Καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἁβρότερος τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον, ὦ Ἥρα, τὴν Λυδίαν ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὸν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατιωτικῷ, τούς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τῆς χώρας ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα πρὸς ὀλίγον ἀντιστῆναι τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε· καὶ ταῦτα ἅπαντα ἔπραξεν, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσοις χρώμενος κιττίνοις, μεθύων, ὡς φής, καὶ ἐνθεάζων. Εἰ δέ τις ἐπεχείρησε λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας ἐς τὴν τελετήν, καὶ τοῦτον ἐτιμωρήσατο, ἢ καταδήσας τοῖς κλήμασιν [4]), ἢ διασπασθῆναι ποιήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς [5]) ὥςπερ νεβρόν. Ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ οὐκ ἀνάξια τοῦ

1) man denke als Gegensatz: σὺ δὲ οὐκ αἰσχύνῃ. 2) gr. Gr. §. 118. 5. Sch. Gr. §. 134. 4. 3) meistentheils. 4) wie den Lycurgus in Thracien. Vergl. oben b. II. §. 3. 5) wie den Pentheus in Theben. S. Ebendas. §. 4.

πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ πρόσεστιν αὐτοῖς, οὐδεὶς φθόνος [6]· καὶ μάλιστα εἰ λογίσαιτό τις, οἷος [7]) ἂν νήφων οὗτος ἦν, ὅπου ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

VI. Hermes und Maja.
(Lucian. D. D. XXIV.)

Ἑρμ. Ἔστι γάρ [1]) τις, ὦ μῆτερ, ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαῖ. Μὴ λέγε, ὦ Ἑρμῆ, τοιοῦτον μηδέν [2]). Ἑρμ. Τί μὴ λέγω [3]), ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω, μόνος κάμνων, καὶ πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διασπώμενος; ἕωθεν μὲν γὰρ ἐξαναστάντα σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ· καὶ διαστρώσαντα τὴν κλισίαν, εἶτα εὐθετήσαντα ἕκαστα, παρεστάναι τῷ Διΐ, καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτοῦ, ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντα [4])· καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκονιμένον παρατιθέναι τὴν ἀμβροσίαν. Πρὶν δὲ τὸν νεώνητον τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν [5]), καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. Τὸ δὲ πάντων δεινότατον [6]), ὅτι μηδὲ νυκτὸς

6) so muſs man ihm das nicht miſsgönnen. 7) wie tapfer und männlich.

1) S. zu IV. 1. 2) μὴ . . μηδέν. gr. Gr. §. 135. 6. Sch. Gr. §. 149. 6. 3) λέγω ist der Conjunctivus. S. gr. Gr. §. 126. Anm. 7. Sch. Gr. §. 140. Anm. 6. 4) i. e. ὡς ἡμεροδρόμον τρέχοντα. 5) πρίν . . ἥκειν. gr. Gr. §. 136. Sch. Gr. §. 150. S. 361. in πρίν. Der neue Mundschenk ist der vom Zeus aus Troja entführte Ganymedes. In ἥκειν liegt der Begriff einer vergangenen Zeit. 6) gr. Gr. §. 138. IV. 6. Sch. Gr. §. 131. Anm. 4.

καθεύδω μόνος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. Οὐ γάρ ἱκανά μοι τὰ τῆς ἡμέρας ἔργα, ἐν παλαίστραις εἶναι, κἀν [7]) ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον. Καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα [8]) παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν ᾅδου εἰσίν· ἐμοὶ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. Καὶ οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης, ἐκ γυναικῶν δυστήνων γενόμενοι, εὐωχοῦνται ἀφρόντιδες· ὁ δὲ Μαίας τῆς Ἀτλαντίδος [9]), διακονοῦμαι αὐτοῖς. Καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντά με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆς Ἀγήνορος θυγατρός [10]), ἐφ' ἣν πέπομφέ [11]) με ὀψόμενον [12]) ὅ τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα, πέπομφεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὴν Δανάην· εἶτ' ἐκεῖθεν ἐς Βοιωτίαν, φησίν, ἐλθών, ἐν παρόδῳ τὴν Ἀντιόπην ἰδέ. Καὶ ὅλως ἀπηγόρευκα ἤδη. Εἰ γοῦν μοι δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίωσα πεπρᾶσθαι [13]),

7) καὶ ἐν. 8) τὰ . . τέκνα. Der Nominativus steht mit gewöhnlicher Nachlässigkeit statt des Genitivs vor ἑκάτερος, ἕκαστος und ähnlichen Theil-Wörtern (*partitivis*). S. oben zu C. IV. 2. 9) Maia, die Tochter des Atlas, eines der ältesten Götter, wird mit Stolz den sterblichen und gemeinen Weibern entgegengesetzt. 10) Europa. 11) πέμπω. 12) das Partic. futuri zeigt die Absicht an. 13) πιπράσκω.

ὥςπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες [14]). Μαῖ. Ἔα ταῦτα, ὦ τέκνον· χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρί, νεανίαν ὄντα· καὶ νῦν, ὥςπερ ἐπέμφθης, σόβει ἐς Ἄργος, εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβῃς· ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

VII. Zephyrus und Notus.

(Lucian. Dial. Marin. XV.)

Ζέφ. Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀφ' οὗ [1]) γε εἰμί, καὶ πνέω. Σὺ δὲ οὐκ εἶδες, ὦ Νότε; Νότ. Τίνα ταύτην λέγεις, ὦ Ζέφυρε, τὴν πομπήν [2]); ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζέφ. Ἡδίστου θεάματος ἀπελείφθης [3]), οἷον οὐκ ἂν ἄλλο ἴδοις ἔτι. Νότ. Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν γὰρ [4]) θάλασσαν εἰργαζόμην· ἐπέπνευσα δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσα παράλια τῆς χώρας [5])· οὐδὲν οὖν οἶδα ὧν λέγεις. Ζέφ. Ἀλλὰ τὸν Σιδώνιον Ἀγήνορα οἶδας; Νότ. Ναί· τὸν τῆς Εὐρώπης πατέρα· τί μήν; Ζέφ. Περὶ αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι. Νότ. Μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐραστὴς ἐκ πολλοῦ τῆς παιδός;

14) zu Athen konnten Sklaven, die allzu sehr gemifshandelt wurden, fordern, an einen andern Herrn verkauft zu werden.

1) χρόνου sc. 2) st. τίς ἐστιν αὕτη ἡ πομπή, ἣν λέγεις; oder: περὶ τίνος πομπῆς λέγεις; 3) gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. 4) γὰρ läfst einen Satz hinzudenken; etwa: οὐκ ἐδυνάμην ἰδεῖν αὐτό. 5) i. e. τὰ παράλια μέρη τῆς Ἰνδικῆς χώρας.

τοῦτο γάρ [6]) καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζέφ. Οὐκοῦν τὸν μὲν ἔρωτα οἶσθα· τὰ μετὰ ταῦτα δὲ ἤδη ἄκουσον. Ἡ μὲν Εὐρώπη κατεληλύθει ἐπὶ τὴν ἠϊόνα παίζουσα, τὰς ἡλικιώτιδας παραλαβοῦσα· ὁ Ζεὺς δὲ, ταύρῳ εἰκάσας ἑαυτόν, συνέπαιζεν αὐταῖς, κάλλιστος φαινόμενος· λευκός τε γὰρ ἦν ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπής, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. Ἐσκίρτα οὖν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἠϊόνος, καὶ ἐμυκᾶτο ἥδιστον, ὥςτε τὴν Εὐρώπην τολμῆσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. Ὡς δὲ τοῦτ᾽ ἐγένετο, δρομαῖος [7]) μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν φέρων αὐτήν, καὶ ἐνήχετο ἐμπεσών· ἡ δὲ πάνυ ἐκπλαγεῖσα [8]) τῷ πράγματι, τῇ λαιᾷ μὲν εἴχετο τοῦ κέρατος [9]), ὡς μὴ ἀπολισθάνοι· τῇ ἑτέρᾳ δὲ ἠνεμωμένον τὸν πέπλον συνεῖχεν. Νότ. Ἡδὺ τοῦτο θέαμα, ὦ Ζέφυρε, εἶδες, καὶ ἐρωτικόν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τὴν ἀγαπωμένην. Ζέφ. Καὶ μὴν τὰ μετὰ ταῦτα ἡδίω [10]) παραπολύ, ὦ Νότε· ἥ γὰρ θάλασσα εὐθὺς ἀκύμων ἐγένετο, ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες παρηκολουθοῦμεν. Ἔρωτες δὲ παραπετώμενοι μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ὡς ἐνίοτε ἄκροις τοῖς ποσὶ ἐπιψαύειν τοῦ ὕδατος, ἡμμένας [11]) τὰς δᾷδας φέροντες, ᾖδον ἅμα τὸν ὑμέναιον. Αἱ Νηρη-

6) man denke voraus: dieses brauchst du mir nicht zu erzählen. 7) so viel als: δρόμῳ. 8) ἐκπλήττω. 9) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. Anm. 3. 10) i. e. ἡδίονα. gr. Gr. §. 50. Sch. Gr. §. 55. 11) ἅπτω.

ἴδες δὲ ἀναδῦσαι παρίππευον ἐπὶ τῶν δελφίνων, ἐπικροτοῦσαι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί· τό τε τῶν Τριτώνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο [12]) μὴ φοβερὸν ἰδεῖν [13]) τῶν θαλασσίων, ἅπαντα περιεχόρευε τὴν παῖδα· ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματος, παροχουμένην τε καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, προῆγε γεγηθώς, προοδοιπορῶν νηχομένῳ τῷ ἀδελφῷ. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην, ἄνθη παντοῖα ἐπιπάττουσαν τῇ νύμφῃ. Ταῦτα ἐκ Φοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ ἐπέβη τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκέτι ἐφαίνετο [14])· ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς ὁ Ζεὺς ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον· ἡμεῖς δὲ ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο [15]) τοῦ πελάγους μέρος διεκυμαίνομεν. Νότ. Ὦ μακάριε Ζέφυρε τῆς θέας [16])! Ἐγὼ δὲ γρύπας [17]), καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἑώρων.

VIII. Der Kyklope Polyphemos und Poseidon.

(Lucian. Dial. Mar. II.)

Κυκ. Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα [1]) ὑπὸ τοῦ

12) st. καὶ τὰ ἄλλα τῶν θαλ. ὅσα μὴ φοβερά ἐστιν. 13) ἰδεῖν. *visu*. gr. Gr. §. 127. 3. Sch. Gr. § 141. 3. 14) i. e. ἠφανίσθη. 15) S. oben a. §. 3. 8. 16) der Genitivus vervollständigt den Begriff des vorhergehenden Beyworts durch Beyfügung der Ursache. gr. Gr. §. 119. Anm. 10. Sch. Gr. §. 132. 5. 1. 17) fabelhafte Thiere, die man nach Indien und an den Rand des Oceanos setzte.

1) πάσχω.

καταράτου ξένου, ὅς μεθύσας ἐξετύφλωσέ με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. Ποσ. Τίς δὲ ὁ ταῦτα τολμήσας, ὦ Πολύφημε; Κυκ. Τὸ μὲν πρῶτον Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλει [2]· ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Ποσ. Οἶδα ὃν λέγεις, τὸν Ἰθακήσιον· ἐξ Ἰλίου δ' ἀνέπλει. Ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, οὐδὲ πάνυ εὐθαρσὴς ὤν; Κυκ. Κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ, ἀπὸ τῆς νομῆς ἀναστρέψας, πολλούς τινας, ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις· ἐπεὶ γὰρ ἐπέθηκα τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα (πέτρα δὲ ἔστι μοι παμμεγέθης) καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα [3]), ἐναυσάμενος ὃ ἔφερον δένδρον [4]) ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐφάνησαν ἀποκρύπτειν αὑτοὺς πειρώμενοι· ἐγὼ δὲ συλλαβὼν αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον, λῃστὰς ὄντας. Ἐνταῦθα ὁ πανουργότατος ἐκεῖνος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι [5]) ἐγχέας, ἡδὺ μὲν καὶ εὔοσμον, ἐπιβουλότατον δέ, καὶ ταραχωδέστατον· ἅπαντα γὰρ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πιόντι, καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο, καὶ οὐκέτι ὅλως ἐν ἐμαυτῷ ἤμην [6])· τέλος δὲ ἐς ὕπνον κατεσπάσθην. Ὁ δέ, ἀποξύσας τὸν μοχλόν [7]), καὶ πυρώσας γε προσέτι, ἐτύφλωσέ με καθεύδοντα· καὶ ἀπ'

2) Vergl. Odyss. IX. 365. 3) ἀνακαίω. 4) gr. Gr. §. 130. 2. Sch. Gr. §. 144. 4. 5) den dem Kyklopen vorher unbekannten Wein. 6) st. ἦν. 7) den Baumstamm.

ἐκείνου [8]) τυφλός εἰμί σοι [9]), ὦ Πόσειδον. Ποσ. Ὡς βαθὺν [10]) ἐκοιμήθης, ὦ τέκνον, ὃς οὐκ ἐξέθορες μεταξὺ [11]) τυφλούμενος. Ὁ δ' οὖν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγεν; οὐ γὰρ ἄν, εὖ οἶδ' ὅτι, ἐδυνήθη [12]) ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. Κυκ. Ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα· καὶ καθίσας παρὰ τὴν θύραν ἐθήρων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μόνα παρεὶς τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομήν, ἐντειλάμενος τῷ κριῷ [13]), ὁπόσα ἐχρῆν πράττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Ποσ. Μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις [14]) ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. Ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπάς σ' ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυκ. Συνεκάλεσα, ὦ πάτερ, καὶ ἧκον· ἐπεὶ δὲ ἤροντο [15]) τοῦ ἐπιβουλεύσαντος τοὔνομα, κἀγὼ [16]) ἔφην, ὅτι Οὖτις ἐστί, μελαγχολᾶν οἰηθέντες [17]) με, ᾤχοντο ἀπιόντες. Οὕτω κατεσοφίσατό με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι. Καὶ ὃ μάλιστα ἠνίασέ

8) χρόνου sc. 9) σοὶ steht häufig, vorzüglich in vertraulicher Rede, wenn die Handlung in irgend einer Beziehung auf das Gefühl des Angeredeten gedacht werden kann. 10) ὕπνον sc. 11) gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151, in μεταξύ, welches mit dem Participio verbunden zu werden pflegt. 12) Man verb. οὐκ ἐδυνήθη ἂν ἀποκινῆσαι. Die Worte εὖ οἶδ' ὅτι werden als Bekräftigungsformel der Rede ohne grammatische Verbindung eingeschoben. 13) Vergl. Odyss. IX. 447. 14) τοῖς προβάτοις sc. Man verb. ὅτι ἔλαθέν σε (gr. Gr. §. 131. Anm. 8. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5.) ὑπεξελθὼν ὑπ' ἐκείνοις, κεκρυμμένος sc. 15) ἔρομαι. 16) καὶ ἐγώ. 17) οἴομαι.

με [18]), ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφοράν, οὐδ' ὁ πατήρ, φησίν, ὁ Ποσειδῶν, ἰάσεταί σε. **Ποσ.** Θάρσει, ὦ τέκνον, ἀμυνοῦμαι γὰρ αὐτόν, ὡς μάθῃ, ὅτι, εἰ καὶ πήρωσίν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πλεόντων [19]) ἐπ' ἐμοὶ ἐστί· πλεῖ δὲ ἔτι.

IX. Panope und Galene.
(Lucian. Dial. Mar. V.)

Παν. Εἶδες, ὦ Γαλήνη, χθές, οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμπόσιον; **Γαλ.** Οὐ συνειστιώμην ὑμῖν ἔγωγε· ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με, ὦ Πανόπη, ἀκύμαντον ἐν τοσούτῳ [1]) φυλάττειν τὸ πέλαγος. Τί δ' οὖν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; **Παν.** Ἡ Θέτις μὲν ἤδη καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπεληλύθεσαν [2]) ἐς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος παραπεμφθέντες. Ἡ δ' Ἔρις ἐν τοσούτῳ λαθοῦσα πάντας, ἐδυνήθη δὲ ῥᾳδίως, τῶν μὲν πινόντων, ἐνίων δὲ κροτούντων, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι κιθαρίζοντι, ἢ ταῖς Μούσαις ᾀδούσαις προσεχόντων τὸν νοῦν, ἐνέβαλεν ἐς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι πάγκαλον, χρυσοῦν ὅλον, ὦ Γαλήνη· ἐπεγέγραπτο δέ, Ἡ καλὴ λαβέτω. Κυλινδούμενον δὲ τοῦτο, ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἧκεν ἔνθα Ἥρα τε, καὶ Ἀφρο-

18) ἔστι τοῦτο sc. gr. Gr. §. 138. IV. 5. 19) τὰ τῶν πλεόντων. das Schicksal der Schiffenden. gr. Gr. §. 115. Anm. 2. Sch. Gr. §. 128. Anm. 1.

1) χρόνῳ sc. 2) ἀπέρχομαι.

δίτη, καὶ Ἀθηνᾶ κατεκλίνοντο [3]). Κἀπειδὴ [4]) ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηΐδες ἡμεῖς ἀπεσιωπήσαμεν· τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων [5]) παρουσῶν; αἱ δὲ ἀντεποιοῦντο ἑκάστη [6]), καὶ αὑτῆς εἶναι τὸ μῆλον ἠξίουν. Καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέστησεν αὐτάς, καὶ ἄχρι χειρῶν ἂν προὐχώρησε τὸ πρᾶγμα. Ἀλλ' ἐκεῖνος, αὐτὸς μὲν οὐ κρινῶ, φησί, περὶ τούτου, (καίτοι ἐκεῖναι αὐτὸν δικάσαι ἠξίουν), ἄπιτε δὲ ἐς τὴν Ἴδην παρὰ τὸν Πριάμου παῖδα· ὃς [7]) οἶδέ τε διαγνῶναι τὸ κάλλιον, φιλόκαλος ὤν, καὶ οὐκ ἂν ἐκεῖνος δικάσειε κακῶς. Γαλ. Τί οὖν αἱ θεαί, ὦ Πανόπη [8]); Παν. Τήμερον, οἶμαι, ἀπίασι πρὸς τὴν Ἴδην, καί τις ἥξει μετὰ μικρὸν ἀπαγγελῶν ἡμῖν τὴν κρατοῦσαν. Γαλ. Ἤδη σοι φημί, οὐκ ἄλλη κρατήσει, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ἢν μή τι πάνυ ὁ διαιτητὴς ἀμβλυώττῃ.

X. Xanthos und Thalassa (das Meer).

(Lucian. Dial. Mar. XI.)

Ξάν. Δέξαι με, ὦ Θάλαττα, δεινὰ πεπονθότα [1]), καὶ κατάσβεσόν [2]) μου τὰ τραύματα. Θάλ. Τί τοῦτο, ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν [3]); Ξάν. Ἥφαιστος· ἀλλ' ἀπηνθράκωμαι ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θάλ. Διὰ τί δέ σοι καὶ ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξάν. Διὰ τὸν ταύτης [4]) υἱὸν τῆς Θέτιδος· ἐπεὶ γὰρ φο-

3) nach altem Gebrauche, wo man bey Tische lag. 4) καὶ ἐπειδή. 5) die vorhin genannten Göttinnen. 6) gr. Gr. §. 138. II. 6. 7) st. οὗτος. 8) ἐποίησαν sc.

1) πάσχω. 2) κατασβέννυμι. 3) κατακαίω. 4) ταύ-

νεύοντα τοὺς Φρύγας ἱκέτευσα [5]), ὁ δ' οὐκ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων [6]), ὡς φοβηθεὶς ἀπόσχοιτο [7]) τῶν ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα ὁ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον που ὤν, πᾶν, οἶμαι, ὅσον ἐν τῇ Λήμνῳ πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ [8]), καὶ εἴποθι ἄλλοθι, φέρων ἐπῆλθέ μοι· καὶ κατέκαυσε μὲν τὰς πτελέας καὶ μυρίκας· ὤπτησε δὲ καὶ τοὺς κακοδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλεις· αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερκαχλάσαι ποιήσας μικροῦ δεῖν [9]) ὅλον ξηρὸν εἴργασται. Ὁρᾷς δ' οὖν, ὅπως διάκειμαι ὑπὸ τῶν ἐγκαυμάτων. Θάλ. Θολερός, ὦ Ξάνθε, καὶ θερμός [10]), ὡς εἰκός· τὸ αἷμα μὲν ἀπὸ τῶν νεκρῶν· ἡ θέρμη δέ, ὡς φής, ἀπὸ τοῦ πυρός. Καὶ εἰκότως [11]), ὦ Ξάνθε, ὃς [12]) ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱωνὸν [13]) ὥρμησας, οὐκ αἰδεσθεὶς ὅτι Νηρηΐδος υἱὸς ἦν [14]). Ξάν. Οὐκ ἔδει οὖν ἐλεῆσαι

της. hinweisend auf die in der Nähe befindliche Thetis. So wird οὗτος und ὅδε häufig statt eines Adverbii, für hier, da, gesetzt. 5) Vergl. Homer. Ilias XXI. 214. sqq. 6) τὸν Ἀχιλλέα sc. 7) ἀπέχω. c. genit. gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1. 8) Lemnos u. der Aetna, als Werkstätten Vulkans. 9) gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. S. 367. in πολλοῦ δεῖ. 10) εἶς sc. 11) οὕτω διάκεισαι sc. 12) da du. Das Pronom relat., welches jede der grammatischen Personen bezeichnen kann, enthält oft den Begriff eines Grundes. 13) das Meer ist die Mutter der Thetis. 14) st. οὐκ αἰδεσθεὶς αὐτὸν Νηρηΐδος υἱὸν ὄντα.

γείτονας ὄντας τοὺς Φρύγας; Θαλ. Τὸν Ἥφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

XI. Aeakos. Protesilaos. Menelaos. Paris.

(Lucian. Dial. Mort. XIX. Die Scene ist in der Unterwelt.)

Αἰ. Τί ἄγχεις, ὦ Πρωτεσίλαε, τὴν Ἑλένην προσπεσών; Πρωτ. Ὅτι διὰ ταύτην, ὦ Αἰακέ, ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν τὸν δόμον καταλιπών, χήραν δὲ τὴν νεόγαμον γυναῖκα [1]. Αἰ. Αἰτιῶ [2]) τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅςτις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρωτ. Εὖ λέγεις· ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον [3]). Μεν. Οὐκ ἐμέ, ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὅς ἐμοῦ τοῦ ξένου [4]) τὴν γυναῖκα παρὰ πάντα τὰ δίκαια ᾤχετο ἁρπάσας. Οὗτος γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων ἄξιος ἄγχεσθαι, τοσούτοις θανάτου αἴτιος γεγενημένος. Πρωτ. Ἄμεινον οὕτω. Σὲ τοιγαροῦν, ὦ Δύςπαρι [5]), οὐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. Παρ. Ἄδικα

1) die Laodamia. 2) αἰτιάομαι. 3) oder ἐκεῖνός μοι αἰτιατέος. Ueber die Syntax der Verbalium S. gr. Gr. §. 121. Anm. 3. Sch. Gr. §. 134. Anm. 4. 4) Paris war im Hause des Menelaus aufgenommen worden, und verletzte also die heiligen Rechte der Gastfreundschaft, indem er die Gemahlin seines Gastfreundes (ξένου) entführte. 5) Verderben bringender Paris, Unglücks-Paris; ein dem Homer entlehntes Wort. Ιλ. γ. 39.

ποιῶν [6]), ὦ Πρωτεσίλαε, καὶ ταῦτα [7]) ὁμότεχνον ὄντα σοι· ἐρωτικὸς γάρ καὶ αὐτός εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέσχημαι. Οἶσθα δέ, ὡς ἀκούσιόν τι ἐστί [8]), καὶ ὅτι ἡμᾶς ὁ δαίμων [9]) ἄγει, ἔνθα ἂν ἐθέλῃ· καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιτάττεσθαι αὐτῷ. Πρωτ. Εὖ λέγεις· εἴθε οὖν μοι τὸν Ἔρωτα ἐνταῦθα λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αἰ. Ἐγώ τοι καὶ περὶ τοῦ Ἔρωτος ἀποκρινοῦμαί σοι τὰ δίκαια. Φήσει γὰρ αὐτὸς μὲν τοῦ ἐρᾷν τῷ Πάριδι ἴσως γεγενῆσθαι αἴτιος, τοῦ θανάτου δὲ σοὶ οὐδένα ἄλλον, ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν· ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικός, ἐπεὶ προσεφέρεσθε τῇ Τρῳάδι, οὕτω φιλοκινδύνως καὶ ἀπονενοημένως προεπήδησας τῶν ἄλλων, δόξης ἐρασθείς, δι' ἣν πρῶτος ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανες. Πρωτ. Οὐκοῦν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ σοι, ὦ Αἰακέ, ἀποκρινοῦμαι δικαιότερα. Οὐ γάρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ Μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς οὕτως ἐπικεκλῶσθαι [10]). Αἰ. Ὀρθῶς· τί [11]) οὖν τούτους αἰτιᾷ;

XII. Der Triton, Iphianassa u. Doris.*)
(Lucian. Dial. Mar. XIV.)

Τρ. Τὸ κῆτος ὑμῶν [1]), ὦ Νηρηΐδες, ὃ ἐπὶ τὴν τοῦ Κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν

6) st. ποιεῖς. Das Participium muſs von dem vorhergehenden Satze abhängig gedacht werden. 7) und überdieſs. gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. in καὶ ταῦτα. 8) τὸ ἐρᾷν sc. 9) ὁ Ἔρως. 10) ἐπικλώθω. S. gr. Gr. §. 127. 5. Sch. Gr. §. 141. 5. 11) st. διὰ τί;

*) Namen von Nereïden. 1) st. ὑμέτερον.

ἐπέμψατε, οὔτε [2]) τὴν παῖδα ἠδίκησεν, ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκεν. Νηρ. Ὑπὸ τίνος, ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεύς, καθάπερ δέλεαρ προθεὶς τὴν κόρην, ἀπέκτεινεν [3]) ἐπιών, λοχήσας μετὰ πολλῆς δυνάμεως; Τρ. Οὔκ· ἀλλ' ἴστε, οἶμαι, ὦ Ἰφιάνασσα, καὶ Δωρί, τὸν Περσέα, τὸ τῆς Δανάης παιδίον, ὃ μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐς τὴν θάλατταν ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος [4]), ἐσώσατε, οἰκτείρασαι αὐτούς [5]). Ἰφ. Οἶδα ὃν λέγεις· εἰκὸς δὲ ἤδη νεανίαν εἶναι, καὶ μάλα γενναῖόν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν [6]). Τρ. Οὗτος ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφ. Διὰ τί, ὦ Τρίτων; οὐ γὰρ δὴ σῶστρα ἡμῖν τοιαῦτα ἐκτίνειν αὐτὸν ἐχρῆν. Τρ. Ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν, ὡς ἐγένετο. Ἐστάλη [7]) μὲν οὖν ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἆθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ [8]) ἐπιτελῶν· ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύην, ἔνθα ἦσαν [9]) Ἰφ. Πῶς, ὦ Τρίτων; μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγεν; ἄλλως γὰρ δύσπορος ἡ ὁδός. Τρίτ. Διὰ τοῦ ἀέρος· ὑπόπτερον γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκεν. Ἐπεὶ δ' οὖν ἧκεν, ὅπου διῃτῶντο [10]), αἱ μὲν ἐκάθευδον, οἶμαι, ὁ δὲ ἀποτεμὼν τῆς

2) οὔτε läſst ein zweytes οὔτε erwarten; statt dessen folgt ein bejahender Satz mit καί, wie in ähnlichen Fällen *et* nach *neque*. 3) αὐτό sc. 4) dem Akrisios. 5) τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδίον sc. 6) gr. Gr. §. 127. 3. Sch. Gr. §. 141. 3. 7) στέλλω. 8) dem Polydektes, Könige von Scriphos, wohin er gerettet worden war. 9) αἱ Γοργόνες sc. 10) Die vorhin erwähnten Gorgonen nemlich.

Μεδούσης τὴν κεφαλὴν ᾤχετ' ἀποπτάμενος [11]). Ἰφ. Πῶς ἰδών; ἀθέατοι γάρ εἰσιν [12]· ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, οὐκ ἄν τι ἄλλο μετὰ ταῦτα ἴδοι. Τρ. Ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἀσπίδα προφαίνουσα (τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ πρὸς τὸν Κηφέα ὕστερον)· ἡ Ἀθηνᾶ δὴ [13]) ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἀποστιλβούσης, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου, παρέσχεν αὐτῷ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς Μεδούσης· εἶτα λαβόμενος τῇ λαιᾷ τῆς κόμης [14]), ἐνορῶν δὲ ἐς τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ πρὶν ἀνεγρέσθαι [15]) τὰς ἀδελφάς, ἀνέπτατο. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν παράλιον ταύτην τῆς Αἰθιοπίας ἐγένετο, ἤδη πρόσγειος πετόμενος, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν προκειμένην ἐπί τινος πέτρας προβλῆτος, προσπεπατταλευμένην, καλλίστην, ὦ θεοί, καθειμένην [16]) τὰς κόμας καὶ ἡμίγυμνον. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τῆς καταδίκης· κατὰ μικρὸν δὲ ἁλοὺς ἔρωτι βοη-

11) Vergl. §. VIII. ᾤχοντο ἀπιόντες. §. XI. ᾤχετο ἁρπάσας. 12) i. e. οὐ θέμις αὐτὰς θεᾶσθαι. 13) Athene sage ich. Die vor der Parenthese abgebrochene Rede wird durch δὴ wieder aufgenommen, u. dann mit veränderter Wortfügung fortgesetzt. 14) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. Anm. 3. 15) über πρίν. gr. Gr. §. 136. Sch. Gr. §. 150. S. 361. in πρίν. — ἀνεγρέσθαι. von ἀνεγείρω. 16) καθίημι. Das Participium ist nach einem gewöhnlichen Redegebrauche, durch welchen die Rede abgekürzt wird, nicht der Sache, sondern der Person beygesellt, st. καθειμένας τὰς κόμας ἔχουσαν. gr. Gr. §. 121. 6. Sch. Gr. §. 134. 4.

θεῖν διέγνω. Κἀπειδὴ τὸ κῆτος ἐπῄει μάλα φοβερόν, ὡς καταπιόμενον [17]) τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπεραιωρηθεὶς ὁ νεανίσκος, πρόκωπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν [18]) καθικνεῖται, τῇ δὲ προδεικνὺς τὴν Γοργόνα [19]) λίθον ἐποίει αὐτό. Τὸ δὲ τέθνηκεν ὁμοῦ, καὶ πέπηγεν αὐτοῦ τὰ πολλά [20]), ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. Ὁ δὲ λύσας τὰ δεσμὰ τῆς παρθένου, ὑποσχὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ κατιοῦσαν ἐκ τῆς πέτρας, ὀλισθηρᾶς οὔσης· καὶ νῦν γαμεῖ ἐν τοῦ Κηφέως [21]), καὶ ἀπάξει αὐτὴν ἐς Ἄργος· ὥστε ἀντὶ θανάτου γάμον οὐ τὸν τυχόντα [22]) εὕρετο. Ἰφ. Ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ ἐπὶ τῷ γεγονότι ἄχθομαι· τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχει τότε [23]), καὶ ἠξίου καλλίων [24]) εἶναι; Δωρ. Ὅτι οὕτως ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ [25]) μήτηρ γε οὖσα. Ἰφ. Μηκέτι μεμνώμεθα [26]), ὦ Δωρί, ἐκείνων, εἴ τι [27]) βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν· ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. Χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

17) καταπίνω. das Futurum zeigt die Absicht an. 18) τῇ μέν . . τῇ δέ, χειρί scil. 19) τὴν Μεδούσης κεφαλήν. 20) μέρη sc. 21) οἴκῳ sc. 22) οὐ τὸν τυχόντα, ἀλλὰ τὸν κάλλιστον καὶ δοκιμώτατον. 23) τότε, damals, als sie es that. 24) ἡμῶν sc. 25) wenn diese dem Seethier zum Raube geworden wäre. 26) μηκέτι μεμνώμεθα. nach Struvens richtiger Verbesserung aus Handschriften statt μεμνήμεθα, welches sich mit μηκέτι nicht verträgt. 27) εἴ τι, das unbestimmtere, statt des bestimmteren ἅτινα. So *si quid* statt *quae*.

D. Länder- und Völkerkunde.

I. Europa.

1. Ἡ Εὐρώπη σύμπασα οἰκησιμός ἐστι πλὴν ὀλίγης τῆς ἀοικήτου διὰ ψῦχος· αὕτη δ' ὁμορεῖ τοῖς Ἁμαξικοῖς, τοῖς [1]) περὶ τὸν Τάναϊν, καὶ τὴν Μαιῶτιν, καὶ τὸν Βορυσθένη. Τῆς δὲ οἰκησίμου, τὸ μὲν δυςχείμερον καὶ τὸ ὀρεινὸν μοχθηρῶς οἰκεῖται τῇ φύσει· ἐπιμεληταὶς δὲ λαβόντα ἀγαθοὺς καὶ τὰ φαύλως οἰκούμενα ἡμεροῦται [2]). Καθάπερ οἱ Ἕλληνες ὄρη καὶ πέτρας κατέχοντες, ᾤκουν καλῶς διὰ τὴν πρόνοιαν τὴν περὶ τὰ πολιτικά, καὶ τὰς τέχνας, καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν τὴν περὶ βίον. Ῥωμαῖοί τε πολλὰ ἔθνη παραλαβόντες κατὰ τὴν φύσιν ἀνήμερα, καὶ τοὺς ἀγριωτέρους [3]) πολιτικῶς ζῆν [4]) ἐδίδαξαν.

1) Strabo L. II. p. 126. s.

2. Διαφέρει δὲ ἡ Εὐρώπη καὶ ταύτῃ, διότι [5]) τοὺς καρποὺς ἐκφέρει τοὺς ἀρίστους, καὶ τοὺς ἀναγκαίους τῷ βίῳ, καὶ μέταλλα ὅσα χρήσιμα· θυώματα δὲ καὶ λίθους πολυτελεῖς ἔξωθεν μέτεισιν, ὧν τοῖς σπανιζομένοις οὐδὲν

1) οὖσιν sc. (statt ἁμαξικοῖς vermuthet Prof. Oertel Ἁμαξοίκοις, auf Wagen wohnende.) 2) Man denke die Worte so geordnet: ἀλλὰ καὶ τὰ φαύλως οἰκούμενα ἡμεροῦται, λαβόντα (ὅτε ἔλαβε) ἐπιμελ. ἀγαθούς. Καθάπερ. wie zum Beyspiel. 3) das Masculin. steht in Beziehung auf den in ἔθνη enthaltenen Begriff ἄνθρωποι. 4) in einer gesetzmäſsigen Verfassung leben. — 5) auch darin, daſs

χείρων ὁ βίος ἐστὶν, ἢ τοῖς εὐπορουμένοις [6]). Ὡς δ' αὔτως [7]) βοσκημάτων μὲν πολλῶν ἀφθονίαν παρέχει, θηρίων δὲ σπάνιν.

2) Strabo L. II. p. 127.

3. Τῆς Ἰβηρίας τὸ μὲν πλέον οἰκεῖται φαύλως· ὄρη γὰρ καὶ δρυμοὺς καὶ πεδία λεπτὴν ἔχοντα γῆν, οὐδὲ ταύτην ὁμαλῶς εὔυδρον οἰκοῦσι τὴν πολλήν [8])· ἡ δὲ πρόςβοῤῥος ψυχρά ἐστι τελέως πρὸς τῇ τραχύτητι [9]). Ἡ δὲ νότιος πᾶσα εὐδαίμων σχεδόν τι, καὶ διαφερόντως ἡ ἔξω στηλῶν [10]).

3) Strabo L. III. p. 137.

4. Τὴν Βαιτικὴν διαῤῥεῖ ὁ Βαῖτις ποταμὸς, ἐξ ἀνατολῶν ὁρμώμενος. Οἰκοῦσιν αὐτὴν Τουρδιτανοί, σοφώτατοι τῶν Ἰβήρων ὄντες. Ὁ Βαῖτις ἀναπλέεται ὁλκάσι μεγάλαις, καί εἰσι [11]) περὶ τὰς ὄχθας αὐτοῦ μέταλλα ἄλλα τε καὶ ἄργυρος πλεῖστος. Ἰβηρία πᾶσα τῶν ὀλεθρίων θηρίων σπανίζει, πλὴν τῶν γεωρύχων λαγιδίων. Λυμαίνοντα γὰρ οὗτοι καὶ φυτὰ καὶ σπέρματα ῥιζοφαγοῦντες [12]).

4) Epitome Strab. L. III. p. 25 und 27.

6) st. ὧν εἴ τις σπανίζεται, οὐδὲν χείρων αὐτῷ ὁ βίος ἐστίν, ἢ εἰ εὐπορεῖται. wobey der, dem sie fehlen, sich nicht schlechter befindet u. s. w. 7) st. ὡςαύτως δέ. — 8) grofsentheils. 9) aufserdem dafs der Boden hart und steinig ist. 10) der am atlantischen Meere gelegne Theil. αἱ στῆλαι. die Säulen des Herkules, die Meerenge von Gades. — 11) εἰσὶ, gegen die gewöhnliche, aber nicht unverbrüchliche Regel, welche ἐστὶ fordert. gr. Gr. §. 116. 1. Sch. Gr. §. 129. 1. 12) οὗτοι . . . ῥιζοφαγοῦντες. man bemer-

5. Ἡ Τουρδιτανία καὶ ἡ προσεχὴς αὐτῇ γῇ εὔκαρπός ἐστι, καὶ μετάλλοις πληθύει. Οὔτε γὰρ χρυσός, οὔτε ἄργυρος, οὐδὲ δὴ χαλκός, οὐδὲ σίδηρος, οὐδαμοῦ τῆς γῆς [13]) οὔτε τοσοῦτος, οὔθ' οὕτως ἀγαθὸς ἐξήτασται γεννώμενος μέχρι νῦν· ὁ δὲ χρυσὸς οὐ μεταλλεύεται μόνον, ἀλλὰ καὶ σύρεται· καταφέρουσι δὲ οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ χείμαῤῥοι τὴν χρυσῖτιν ἄμμον, πολλαχοῦ καὶ ἐν τοῖς ἀνύδροις τόποις οὖσαν· ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἀφανής ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς ἐπικλύστοις ἀπολάμπει τὸ τοῦ χρυσοῦ ψῆγμα. Ἐν δὲ τοῖς ψήγμασι τοῦ χρυσίου φασὶν εὑρίσκεσθαί ποτε καὶ ἡμιλιτριαίας βώλους, ἃς καλοῦσι πάλας, μικρᾶς καθάρσεως δεομένας.

5) Strabo. L. III. p. 146.

6. Τῶν δὲ Ἰβήρων, ἀλκιμώτατοι μέν εἰσιν οἱ καλούμενοι Λυσιτανοί. Φοροῦσι δ' ἐν τοῖς πολέμοις πέλτας μικρὰς παντελῶς, διαπεπλεγμένας νεύροις, καὶ δυναμένας σκέπειν τὸ σῶμα περιττότερον διὰ τὴν στερεότητα. Χρῶνται δὲ καὶ σαυνίοις ὁλοσιδήροις ἀγκιστρώδεσιν· ἀκοντίζουσι δὲ εὐστόχως καὶ μακράν. Εὐκίνητοι δὲ ὄντες καὶ κοῦφοι, ῥᾳδίως καὶ φεύγουσι καὶ

ke das Masculinum, nach λαγιδίων (τὸ λαγίδιον), als ob λαγωοὶ vorausgegangen wäre. Solche sehr gewöhnliche Ungleichheiten in dem Genus entstehen, wenn der Schriftsteller ein anderes Wort in Gedanken hat, als er wirklich geschrieben. — 13) *nusquam terrarum.* Der Genitivus dient zur Vervollständigung des im Adverbio enthaltenen Begriffes. gr. Gr. §. 119. 4. 2. b. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b.

διώκουσιν. Ἐπιτηδεύουσι δὲ κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην ὄρχησίν τινα κούφην καὶ περιέχουσαν πολλὴν εὐτονίαν σκελῶν· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις πρὸς ῥυθμὸν ἐμβαίνουσι, καὶ παιᾶνας ᾄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις.

6) Diodor. Sic. V. 34.

7. Τὰ Πυρηναῖα ὄρη κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων. Πολλῶν δὲ ὄντων ἐν αὐτοῖς δρυμῶν, φασὶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ὑπό τινων νομέων, ἀφέντων πῦρ, κατακαῆναι [14]) παντελῶς ἅπασαν τὴν ὀρεινὴν χώραν. Διὸ καὶ συχνὰς ἡμέρας συνεχῶς πυρὸς ἐπιφλέγοντος, καῆναι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, καὶ τὰ μὲν ὄρη διὰ τὸ συμβεβηκὸς κληθῆναι Πυρηναῖα, τὴν δὲ ἐπιφάνειαν τῆς κατακεκαυμένης χώρας ἀργύρῳ ῥυῆναι πολλῷ, καὶ ῥύακας γενέσθαι πολλοὺς ἀργύρου καθαροῦ. Τῆς δὲ τούτου χρείας ἀγνοουμένης παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις, τοὺς Φοίνικας, ἐμπορίαις χρωμένους [15]) καὶ τὸ γεγονὸς μαθόντας, ἀγοράζειν τὸν ἄργυρον μικρᾶς τινὸς ἀντιδόσεως [16]) ἄλλων φορτίων. Διὸ δὴ τοὺς Φοίνικας μεγάλους περιποιήσασθαι πλούτους.

7) Diod. Sic. V. 35.

8. Καταντικρὺ δὲ τῆς Ἰβηρίας νῆσοι ὑπάρχουσιν, ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζόμεναι

14) κατακαίω. 15) i. e. ἐμπόρους ὄντας. 16) gr. Gr. §. 119. 6. 2. Sch. Gr. §. 132. 5. 2. Da der Werth des Metalls jenen Völkern unbekannt war, so handelten es ihnen die Phönicier durch Tausch (ἀντιδόντες) für andere geringe Waaren ab.

Γυμνήσιαι, διὰ τὸ τοὺς ἐνοικοῦντας γυμνοὺς τῆς ἐσθῆτος βιοῦν κατὰ τὴν τοῦ θέρους ὥραν· ὑπὸ δὲ τῶν ἐγχωρίων καὶ τῶν Ῥωμαίων προσαγορεύονται Βαλλιαρεῖς, ἀπὸ τοῦ βάλλειν ταῖς σφενδόναις λίθους μεγάλους κάλλιστα τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων. — — Ὁπλισμὸς δ' ἔστιν αὐτοῖς τρεῖς σφενδόναι, καὶ τούτων μίαν μὲν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσιν, ἄλλην δὲ περὶ τὴν γαστέρα, τρίτην δ' ἐν ταῖς χερσί. Κατὰ δὲ τὰς πολεμικὰς χρείας βάλλουσι λίθους πολὺ μείζους τῶν ἄλλων, οὕτως εὐτόνως. ὥστε δοκεῖν τὸ βληθὲν ἀπό τινος καταπέλτου φέρεσθαι.

8) Diod. Sic. V. 17. 18.

9. Ἡ Γαλατία, κειμένη κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὰς ἄρκτους, χειμέριός ἐστι καὶ ψυχρὰ διαφερόντως [16*]. Κατὰ γὰρ τὴν χειμερινὴν ὥραν, ἐν ταῖς συννεφέσιν ἡμέραις, ἀντὶ μὲν τῶν ὄμβρων χιόνι πολλῇ νίφεται, κατὰ δὲ τὰς αἰθρίας κρυστάλλῳ καὶ πάγοις ἐξαισίοις πληθύει, δι' ὧν οἱ ποταμοὶ πηγνύμενοι, διὰ τῆς ἰδίας φύσεως [17]) γεφυροῦνται. Οὐ μόνον γὰρ οἱ τυχόντες ὁδῖται κατ' ὀλίγους κατὰ τοῦ κρυστάλλου πορευόμενοι διαβαίνουσιν [18]), ἀλλὰ καὶ στρατοπέδων μυριάδες [19]) μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται. Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ποταμῶν ῥεόντων διὰ τῆς Γαλατίας, καὶ τοῖς ῥείθροις ποικίλως τὴν πεδιάδα

16*) Man mufs sich erinnern, dafs das alte Gallien auch ganz Belgien in sich begriff. 17) durch eigne Natur, ohne Beyhülfe der Kunst. 18) τοὺς ποταμοὺς sc. 19) st. ὅλα στρατόπεδα μυρίων ἀνδρῶν.

τεμνόντων, οἱ μὲν ἐκ λιμνῶν ἀβύσσων ῥέουσιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἔχουσι τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἐπιῤῥοίας· τὴν δὲ ἐκβολὴν οἱ μὲν εἰς τὸν Ὠκεανὸν ποιοῦνται, οἱ δὲ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θάλασσαν [20]. Μέγιστος δ' ἔστι τῶν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς πέλαγος ῥεόντων ὁ Ῥοδανός, τὰς μὲν γονὰς ἔχων ἐν τοῖς Ἀλπείοις ὄρεσι, πέντε δὲ στόμασιν ἐξερευγόμενος εἰς τὴν θάλασσαν. — 10. Εὐφυῶς δὲ κεῖνται οἱ τῆς χώρας ποταμοί, ὥστε ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ εἰς τὴν ἔσω θάλασσαν καὶ ἔμπαλιν [21]) τὰ φόρτια διὰ τῶν ποταμῶν οἱ ἔμποροι διαβιβάζουσιν, ὀλίγων τινῶν χωρίων πεζῇ κομίζεσθαι ἀναγκαζόντων.

9) Diod. Sic. V. 25. 10) Epit. Strabon. L. III. p. 33.

11. Κατὰ τὴν Γαλατίαν ἄργυρος μὲν τὸ σύνολον οὐ γίγνεται, χρυσὸς δὲ πολύς, ὃν τοῖς ἐγχωρίοις ἡ φύσις ἄνευ κακοπαθείας ὑπουργεῖ. Ἐν γὰρ βόθροις ὀρυχθεῖσιν ἐπὶ μικρὸν εὑρίσκονται καὶ χειροπληθεῖς χρυσίου πλάκες, ἔσθ' ὅτε [22]) μικρᾶς ἀποκαθάρσεως δεόμεναι. Τὸ δὲ λοιπόν, ψῆγμά ἐστι καὶ βῶλοι, καὶ αὗται [23]) κατεργασίαν οὐ πολλὴν ἔχουσαι. — 12. Τῷ δὲ χρυσῷ καταχρῶνται πρὸς κόσμον, οὐ μόνον αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες. Περὶ μὲν γὰρ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς βραχίονας ψέλλια

20) in das Mittelmeer, so wie nachher τὸ καθ' ἡμᾶς πέλαγος, und ἡ ἔσω θάλασσα. 21) i. e. ἐκ τῆς ἔσω θαλάσσης εἰς τὸν Ὠκεανόν. — 22) i. e. ἔστιν ὅτε. bisweilen. 23) die auch ebenfalls.

φοροῦσι· περὶ δὲ τοὺς αὐχένας κρίκους παχεῖς ὁλοχρύσους, καὶ δακτυλίους ἀξιολόγους, ἔτι δὲ χρυσοῦς θώρακας.

11. 12) Diodor. Sic. V. 27. und Strabo IV. p. 190.

13. Τὸ σύμπαν ἔθνος, ὃ νῦν Κελτικόν τε καὶ Γαλατικὸν καὶ Γαλλικὸν καλεῖται, θυμικόν ἐστι καὶ μάχιμον, καὶ μάλιστα ἱππικῇ μάχῃ εὐδοκιμοῦν, καὶ τὸ κράτιστον Ῥωμαίοις ἱππικὸν 24) οὗτοι παρέχουσιν. Εἰσὶν δὲ τοῖς τρόποις ἁπλοῖ, καὶ οὐ κακοήθεις· τῷ δὲ ἁπλῷ καὶ θυμικῷ πολὺ τὸ ἀνόητον καὶ ἀλαζονικὸν πρόσεστι τοῖς Γαλάταις καὶ τὸ φιλόκοσμον. — 14. Τοῖς μὲν σώμασίν εἰσιν εὐμήκεις, ταῖς δὲ σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί· ταῖς δὲ κόμαις οὐ μόνον ἐκ φύσεως ξανθοί, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς ἐπιτηδεύουσιν αὔξειν τὴν φυσικὴν τῆς χρόας ἰδιότητα 25). Τιτάνου γὰρ ἀποπλύματι σμῶντες τὰς τρίχας συνεχῶς, ἵνα διαφανεῖς ὦσι, καὶ ἀπὸ τῶν μετώπων ἐπὶ τὴν κορυφὴν καὶ τοὺς τένοντας ἀνασπῶσιν· ὥστε τὴν πρόσοψιν αὐτῶν φαίνεσθαι Σατύροις καὶ Πᾶσιν ἐοικυῖαν· παχύνονται γὰρ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κατεργασίας 26), ὥστε μηδὲν τῆς τῶν ἵππων χαίτης διαφέρειν. Τὰ δὲ γένειά τινες μὲν ξυρῶνται, τινὲς δὲ μετρίως ὑποτρέφουσιν· οἱ δ' εὐγενεῖς τὰς μὲν παρειὰς ἀπολειαίνουσι, τὰς δ'

24) den vorzüglichsten Theil der römischen Reiterey. 25) τὸ ξανθὸν scil. 26) durch die beschriebene Behandlung.

ὑπήνας ἀνειμένας ἐῶσιν, ὥστε τὰ στόματα αὐτῶν ἐπικαλύπτεσθαι.

13) Epit. Strab. III. p. 35. 14) Diodor. Sic. V. 28.

15. Ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ ταῖς μάχαις χρῶνται συνωρίσιν, ἔχοντος τοῦ ἅρματος ἡνίοχον καὶ παραβάτην. Κατὰ δὲ τὰς παρατάξεις εἰώθασι προάγειν τῆς παρατάξεως, καὶ προκαλεῖσθαι τῶν ἀντιτεταγμένων τοὺς ἀρίστους εἰς μονομαχίαν, προανασείοντες τὰ ὅπλα καὶ καταπληττόμενοι τοὺς ἐναντίους. Ὅταν δέ τις ὑπακούσῃ πρὸς τὴν μάχην [27]), τάς τε τῶν προγόνων ἀνδραγαθίας ἐξυμνοῦσι, καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀρετὰς προφέρονται, καὶ τὸν ἀντιταττόμενον ἐξονειδίζουσι. Τῶν δὲ πεσόντων πολεμίων τὰς κεφαλὰς ἀφαιροῦντες, περιάπτουσι τοῖς αὐχέσι τῶν ἵππων· τὰ δὲ σκῦλα τοῖς θεράπουσι παραδόντες ᾑμαγμένα [28]) λαφυραγωγοῦσι, παιανίζοντες καὶ ᾄδοντες ὕμνον ἐπινίκιον· καὶ τὰ ἀκροθίνια ταῦτα ταῖς οἰκίαις προσηλοῦσιν, ὥσπερ ἐν κυνηγίαις τισὶ κεχειρωμένοι θηρία. Τῶν δὲ ἐπιφανεστάτων πολεμίων κεδρώσαντες τὰς κεφαλάς, ἐπιμελῶς τηροῦσιν ἐν λάρνακι, καὶ τοῖς ξένοις ἐπιδεικνύουσιν.

15) Diodor. Sic. V. 29.

16. Κατὰ τὴν Γαλατίαν τὴν παρωκεανῖτιν, καταντικρὺ τῶν Ἑρκυνίων ὀνομαζομέ-

27) wenn einer die Herausforderung annimmt. 28) αἱμάσσω.

νων δρυμῶν [29]) νῆσοι πολλαὶ κατὰ τὸν Ὠκεανὸν ὑπάρχουσιν, ὧν ἐστὶ μία καὶ μεγίστη Βρεττανικὴ καλουμένη. Αὕτη δὲ τῷ σχήματι τρίγωνος οὖσα παραπλησίως τῇ Σικελίᾳ, τὰς πλευρὰς οὐκ ἰσοκώλους ἔχει. Κατοικεῖν δέ φασι τὴν Βρεττανικὴν αὐτόχθονα γένη, καὶ τὸν παλαιὸν βίον ταῖς ἀγωγαῖς διατηροῦντα. Ἅρμασι μὲν γὰρ κατὰ τοὺς πολέμους χρῶνται, καθάπερ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἥρωες ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ κεχρῆσθαι παραδέδονται [30])· καὶ τὰς οἰκήσεις εὐτελεῖς ἔχουσιν, ἐκ καλάμων ἢ ξύλων κατὰ τὸ πλεῖστον συγκειμένας. Τοῖς δὲ ἤθεσιν ἁπλοῦς εἶναι αὐτοὺς λέγουσι, καὶ πολὺ κεχωρισμένους τῆς τῶν νῦν ἀνθρώπων ἀγχινοίας καὶ πονηρίας· τάς τε διαίτας εὐτελεῖς ἔχειν, καὶ τῆς ἐκ τοῦ πλούτου γεννωμένης τρυφῆς πολὺ διαλλάττοντας [31])· βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας πολλοὺς ἔχειν, καὶ πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὸ πλεῖστον εἰρηνικῶς διακεῖσθαι.

16) Diod. Sic. V. 21.

17. Τῆς Βρεττανικῆς κατὰ τὸ ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Βελέριον οἱ κατοικοῦντες φιλόξενοί τε διαφερόντως εἰσί, καὶ διὰ τὴν τῶν ξένων

29) Herkynische Wälder, ein unbestimmter Nahme einer grofsen Waldung nördlich über den Alpen, welcher den Schwarzwald mit dem Harz und den thüringischen Gebirgen zusammenzieht. Hier sind die Gebirge und Wälder des nördlichen Germaniens zu verstehn. 30) i. e. λέγονται. — 31) gr. Gr. §. 119. 4. 1. Sch. Gr. §. 132. 3. 1.

ἐμπόρων ἐπιμιξίαν ἐξημερωμένοι τὰς ἀγωγάς [32]). Οὗτοι τὸν κασσίτερον κατασκευάζουσι, φιλοτέχνως ἐργαζόμενοι τὴν φέρουσαν αὐτὸν γῆν. — 18. Ἡ πλείστη τῆς μεγάλης Βρεττανίας πεδιάς ἐστι καὶ κατάδρυμος, πολλὰ δ' ἔχει καὶ ὀρεινά [33]). Φέρει δὲ σῖτον καὶ βοσκήματα καὶ μέταλλα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ σιδήρου· καὶ δέρματα δὲ καὶ ἀνδράποδα χορηγεῖ καὶ κύνας κυνηγετικούς. Κελτοὶ δὲ καὶ τοῖς κυσὶ τούτοις χρῶνται πρὸς τοὺς πολέμους. Εἰσὶ δ' οἱ Βρεττανοὶ εὐμήκεις τοῖς σώμασι, τὰ δὲ ἤθη ἁπλούστερα καὶ βαρβαρώτερα ἔχουσιν ἤπερ οἱ Κελτοί, ὥστ' ἔνιοι διὰ τὸ ἀγνοεῖν, καίτοι γαλακτὸς εὐποροῦντες, οὐ τυροποιοῦσιν· ἄπειροι δ' εἰσὶ καὶ κηπείας καὶ ἄλλων γεωργικῶν [34]). Πόλεις δὲ αὐτῶν εἰσὶν οἱ δρυμοί [35]). Φράξαντες γὰρ δένδρεσι καταβεβλημένοις εὐρυχωρῆ κύκλον, καὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα καλυβοποιοῦνται, καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν, οὐ πρὸς πολὺν χρόνον. Ἔπομβροι δ' εἰσὶν οἱ ἀέρες μᾶλλον ἢ νιφετώδεις. Ἐν δὲ ταῖς αἰθρίαις ὁμίχλη κατέχει πολὺν χρόνον, ὥστε, δι' ἡμέρας ὅλης, ἐπὶ τρεῖς μόνον ἢ τέτταρας ὥρας τὰς [36]) περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁρᾶσθαι τὸν ἥλιον.

17) Diod. Sic. V. 22. 18) Epit. Strabon. p. 38. L. IV. p. 200.

19. Οἱ Γερμανοὶ μικρὸν ἐξαλλάττουσι τοῦ

32) gr. Gr. §. 118. 6. Sch. Gr. §. 131. 6. 33) μέρη sc. 34) gr. Gr. §. 119. 5. 1. Sch. Gr. §. 132. 4. 1. 35) st. τοῖς δρυμοῖς χρῶνται ἀντὶ τῶν πόλεων. 36) gr. Gr. §. 111. 3. Sch. Gr. §. 125. 8.

Κελτικοῦ Φύλου τῷ τε πλεονασμῷ τῆς ἀγριότητος, καὶ τοῦ μεγέθους, καὶ τῆς ξανθότητος· τἄλλα δὲ παραπλήσιοι καὶ μορφαῖς καὶ νόμοις, ὅθεν καὶ Γερμανοὶ ὑπὸ Ῥωμαίων καλοῦνται· δύναται δὲ τὸ ὄνομα γνήσιοι. Τὰ βορειότερα ἔθνη τῶν Γερμανῶν ἁμαξόβιά ἐστι καὶ νομαδικά, καὶ ῥᾳδίως μεταναστεύειν ἕτοιμα, διὰ τὸ μὴ θησαυρίζειν [37]). — 20. Οἱ παρωκεανῖται Γερμανοὶ καλοῦνται Κίμβροι. Ἔθος δέ τι αὐτῶν διηγοῦνται τοιοῦτον [38]), ὅτι ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν συστρατευούσαις τοῖς ἀνδράσι παρηκολούθουν γυναῖκες προμάντεις ἱέρειαι, πολιότριχες, λευχείμονες, καρπασίνας ἐφαπτίδας ἐπιπεπορπημέναι [38*]), ζῶσμα χαλκοῦν ἔχουσαι, γυμνόποδες. Τοῖς οὖν αἰχμαλώτοις διὰ τοῦ στρατοπέδου συνήντων ξιφήρεις· καταστέψασαι [39]) δὲ αὐτοὺς ἦγον ἐπὶ κρατῆρα χαλκοῦν, ὅσον ἀμφορέων εἴκοσιν. Εἶχον δὲ ἀναβάθραν, ἣν ἀναβᾶσα ἡ ἱέρεια ὑπερπετὴς τοῦ λέβητος ἐλαιμοτόμει ἕκαστον [40]) μετεωρισθέντα. Ἐκ δὲ τοῦ προχεομένου αἵματος εἰς τὸν κρατῆρα μαντείαν τινὰ ἐποιοῦντο. Ἄλλαι δὲ διασχίσασαι ἐσπλάγχνευον, ἀναφθεγγόμεναι νίκην τοῖς οἰκείοις. Ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσιν ἔτυπτον τὰς βύρσας,

37) Sie sammeln keine Vorräthe, von welcher Art es auch sey, sondern befriedigen das gegenwärtige Bedürfniſs, gut oder schlecht, mit dem, was gerade bey der Hand ist. 38) st. τοιοῦτο, wie ταὐτὸν oft statt ταὐτό. gr. Gr. §. 72. 5. Sch. Gr. §. 79. 4. 38*) S. gr. Gr. §. 121. 7. Sch. Gr. §. 134. 5. 39) Schlachtopfer wurden bekränzt zum Altar geführt. 40) τῶν αἰχμαλώτων sc.

τὰς περιτεταμένας [41]) τοῖς γέῤῥοις τῶν ἁρμαμαξῶν, ὥςτε ἀποτελεῖσθαι ψόφον ἐξαίσιον.

19) Epit. Strab. VII. p. 81. et 290. 20) Strabo L. VII. p. 297.

21. Μετὰ τὴν ὑπώρειαν τῶν Ἄλπεων ἀρχή ἐστι τῆς Ἰταλίας. Καὶ τὰ μὲν ὑπὸ ταῖς Ἄλπεσιν ἔστι πεδίον εὔδαιμον σφόδρα, καὶ γεωλοφίαις εὐκάρποις πεποικιλμένον. Διαιρεῖ δ' αὐτὸ μέσον πως ὁ Πάδος. Ἅπασα μὲν οὖν ἡ χώρα ποταμοῖς πληθύει καὶ ἕλεσι, μάλιστα δὲ ἡ τῶν Ἑνετῶν. — Παρὰ τοῖς Ἑνετοῖς τῷ Διομήδει ἀποδεδειγμέναι τινὲς ἱστοροῦνται τιμαί· καὶ γὰρ θύεται λευκὸς ἵππος αὐτῷ· καὶ δύο ἄλση, τὸ μὲν Ἥρας Ἀργείας δείκνυται, τὸ δ' Ἀρτέμιδος Αἰτωλίδος [42]). Προςμυθεύουσι δὲ ἐν τοῖς ἄλσεσι τούτοις ἡμεροῦσθαι τὰ θηρία, καὶ λύκοις ἐλάφους συναγελάζεσθαι· προσιόντων δὲ τῶν ἀνθρώπων καὶ καταψαυόντων ἀνέχεσθαι [43])· τὰ δὲ διωκόμενα ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἐπειδὰν καταφύγῃ δεῦρο [44]), μηκέτι διώκεσθαι.

21) Strabo L. V. p. 209. 212. 215.

22. Οἱ Λίγυες νέμονται χώραν τραχεῖαν καὶ παντελῶς λυπράν· τοῖς δὲ πόνοις καὶ ταῖς

41) περιτείνω. Die Wände der Wagen waren mit getrockneten Fellen bespannt. — 42) In Argos wurde Hera, in Aetolien Artemis vorzüglich verehrt. Diomedes stammte vom Vater (Tydeus) her aus Aetolien; wegen seiner Gattin Aegialea aber regierte er in Argos. 43) über das Participium S. gr. Gr. §. 131. 4. e. Sch. Gr. §. 145. 4. c. 44) εἰς τοῦτο τὸ ἄλσος sc.

κατὰ τὴν λειτουργίαν συνεχέσι κακοπαθείαις ἐπίπονον τινὰ βίον καὶ ἀτυχῆ ζῶσι. Καταδένδρου γὰρ τῆς χώρας οὔσης, οἱ μὲν αὐτῶν ὑλοτομοῦσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, οἱ δὲ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι τὸ πλεῖον πέτρας λατομοῦσι [45]) διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τραχύτητος — οὐδεμίαν γὰρ βῶλον τοῖς ἐργαλείοις ἀνασπῶσιν ἄνευ λίθου — καὶ τοιαύτην ἔχοντες ἐν τοῖς ἔργοις κακοπάθειαν, τῇ συνεχείᾳ περιγίγνονται τῆς Φύσεως [46])· καὶ πολλὰ μοχθήσαντες, ὀλίγους καρποὺς καὶ μόλις λαμβάνουσι. Πρὸς δὲ τὴν κακοπάθειαν ταύτην συνεργοὺς ἔχουσι τὰς γυναῖκας, εἰθισμένας ἐπίσης τοῖς ἀνδράσιν [47]) ἐργάζεσθαι. Κυνηγίας δὲ ποιοῦνται συνεχεῖς, ἐν αἷς πολλὰ τῶν θηρίων χειρούμενοι, τὴν ἐκ τῶν καρπῶν σπάνιν διορθοῦνται. Θρασεῖς δ' εἰσὶ καὶ γενναῖοι, οὐ μόνον εἰς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ βίῳ περιστάσεις τὰς ἐχούσας δεινότητας. Ἐμπορευόμενοι [48]) γὰρ πλέουσι τὸ Σαρδῷον καὶ τὸ Λιβυκὸν πέλαγος, ἑτοίμως ἑαυτοὺς ῥίπτοντες εἰς ἀβοηθήτους κινδύνους. Σκάφεσι γὰρ χρώμενοι τῶν σχεδιῶν εὐτελεστέροις, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ ναῦν χρησίμοις ἥκιστα κατεσκευ-

45) die Arbeit der Ackerleute besteht mehr im Brechen und Zermalmen der Steine, als im Umgraben des Bodens. 46) i. e. νικῶσι τὴν Φυσικὴν ἰδιότητα τῆς χώρας τῇ συνεχείᾳ τῶν πόνων i. e. πόνῳ συνεχεῖ. 47) gr. Gr. §. 120. 2. 2. Sch. Gr. §. 133. 2. 2. 48) i. e. ἐμπορίας χάριν.

ασμένοις, ὑπομένουσι τὰς ἐκ τῶν χειμώνων φοβερωτάτας περιστάσεις καταπληκτικῶς.

22) Diod. Sic. V. 39.

23. Συνεχεῖς τούτοις εἰσὶν οἱ Τυῤῥηνοί, οἳ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Ἑτροῦσκοι καὶ Τοῦσκοι προςαγορεύονται, τὰ πεδία ἔχοντες τὰ μέχρι τοῦ ποταμοῦ τοῦ Τιβέριδος. Ῥεῖ δὲ ἐκ τῶν Ἀπεννίνων ὀρῶν ὁ Τίβερις· πληροῦται δὲ ἐκ πολλῶν ποταμῶν· μέρος μέντοι δι' αὐτῆς φερόμενος τῆς Τυῤῥηνίας, τὸ δ' ἐφεξῆς διορίζων ἀπ' αὐτῆς, πρῶτον μὲν τὴν Ὀμβρικήν, εἶτα τοὺς Σαβίνους καὶ Λατίνους, τοὺς πρὸς τῇ Ῥώμῃ μέχρι τῆς παραλίας. — 24. Οἱ Τυῤῥηνοί, τὸ μὲν παλαιὸν ἀνδρείᾳ διενέγκαντες 49), χώραν πολλὴν κατεκτήσαντο, καὶ πόλεις ἀξιολόγους καὶ πολλὰς ἔκτισαν. Ὁμοίως δὲ καὶ ναυτικαῖς δυνάμεσιν ἰσχύσαντες, καὶ πολλοὺς χρόνους θαλαττοκρατήσαντες, τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἰταλίαν πέλαγος ἀφ' ἑαυτῶν ἐποίησαν Τυῤῥηνικὸν προςαγορευθῆναι· τὰ δὲ κατὰ τὰς πεζικὰς δυνάμεις ἐκπονήσαντες, τήν τε σάλπιγγα ἐξεῦρον, καὶ πολλὰ ἄλλα, ὧν τὰ πλεῖστα Ῥωμαῖοι μιμησάμενοι μετήνεγκαν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πολιτείαν. Γράμματά τε καὶ φυσιολογίαν καὶ θεολογίαν ἐξεπόνησαν ἐπὶ πλεῖον, καὶ τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν 50) μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξειργά-

49) διαφέρω. 50) Die Deutung des Blitzes und Donners nach seinen Verschiedenheiten, und ähnlicher Meteore, deren Erscheinung der Aberglaube mit den menschlichen Begebenheiten in Verbindung setzte, machte einen Hauptheil der Wissenschaft der Augurn (τερατοσκόπων) aus.

σαντο. Χώραν δὲ νεμόμενοι παμφόρον, καὶ ταύτην ἐξεργαζόμενοι, καρπῶν ἀφθονίαν ἔχουσιν. Ἐνδοξότατοι δὲ τὸ πρὶν ὄντες, εἰς τρυφὴν ὠλίσθησαν, καὶ ἐν πότοις τε καὶ ῥαθυμίαις βιοῦντες, τὴν ἐκ παλαιῶν χρόνων παρ' αὐτοῖς ζηλουμένην ἀλκὴν καὶ τὴν τῶν πατέρων δόξαν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποβεβλήκασιν.

23) Strabo V. p. 218. 24) Diodor. Sic. V. 40.

25. Ἡ τῶν Λατίνων χώρα μεταξὺ κεῖται τῆς τε ἀπὸ τῶν Ὠστίων παραλίας, μέχρι πόλεως Σινυέσσης καὶ τῆς Σαβινῆς· ἐκτείνεται δὲ ἐπὶ μῆκος μέχρι τῆς Καμπανίας καὶ τῶν Σαυνιτικῶν ὀρῶν. — 26. Ἅπασα ἡ Λατίνη, οὗ Ῥώμη κεῖται, ἐστὶν εὐδαίμων καὶ παμφόρος, πλὴν ὀλίγων χωρίων τῶν κατὰ τὴν παραλίαν, ὅσα ἑλώδη καὶ νοσερά, ἢ εἴ τινα [51]) ὀρεινὰ καὶ πετρώδη· καὶ ταῦτα δ' οὐ τελέως ἀργά, οὐδ' ἄχρηστα, ἀλλὰ νομὰς παρέχει δαψιλεῖς ἢ ὕλην, ἢ καρπούς τινας ἑλείους ἢ πετραίους. Τὸ δὲ Καίκουβον ἑλῶδες ὄν, εὐοινοτάτην ἄμπελον τρέφει, τὴν δενδρῖτιν.

25) Strabo V. p. 219. 26) Ibid. p. 231.

27. Τὸ Καμπανίας πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἁπάντων ἐστί· περίκεινται δ' αὐτῷ γεωλοφίαι τε εὔκαρποι, καὶ ὄρη τά τε τῶν Σαυνιτῶν καὶ τὰ τῶν Ὄσκων. Διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν περιμάχητον ἦν τὸ πεδίον. Ἱστορεῖται δὲ ἔνια τῶν πεδίων σπείρεσθαι δι' ἔτους, δὶς μὲν τῇ

51) so viel als ἅτινα. gr. Gr. §. 136. Sch. Gr. §. 150. in εἰ.

ζέᾳ, τὸ δὲ τρίτον ἐλύμῳ, τινὰ δὲ καὶ λαχανεύεσθαι τῷ τετάρτῳ σπόρῳ. Καὶ μὴν τὸν οἶνον τὸν κράτιστον ἐντεῦθεν ἔχουσι Ῥωμαῖοι, τὸν Φάλερνον, καὶ τὸν Στάτανον καὶ Κάληνον. Ὡς δ' αὔτως 52) εὐέλαιός ἐστι, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸ Οὐέναφρον ὅμορον τοῖς πεδίοις ὄν.

27) Strabo. L. V. p. 242.

28. Ὑπέρκειται δὲ τῶν τόπων τούτων 53) ὄρος τὸ Οὐεσσούϊον, ἀγροῖς περιοικούμενον παγκάλοις, πλὴν τῆς κορυφῆς· αὕτη δ' ἐπίπεδος μὲν πολὺ μέρος ἐστίν, ἄκαρπος δ' ὅλη· ἐκ δὲ τῆς ὄψεως τεφρώδης, καὶ κοιλάδας φαίνει σηραγγώδεις πετρῶν αἰθαλωδῶν κατὰ τὴν χρόαν, ὡς ἂν ἐκβεβρωμένων ὑπὸ πυρός· ὡς τεκμαίροιτ' ἄν τις, τὸ χωρίον τοῦτο καίεσθαι πρότερον, καὶ ἔχειν κρατῆρας πυρός, σβεσθῆναι δ' ἐπιλιπούσης τῆς ὕλης 54).

28) Strabo. V. p. 247.

29. Ἡ Κρότων, ἣν Μύσκελλος ἔκτισε, δοκεῖ τά τε πολέμια καλῶς ἀσκῆσαι, καὶ τὰ περὶ τὴν ἄθλησιν. Ἐν μιᾷ γοῦν Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἄλλων προτερήσαντες τῷ σταδίῳ ἑπτὰ ἄνδρες ἅπαντες ὑπῆρξαν Κροτωνιᾶται· ὥστ' εἰκότως εἰ-

52) st. ὡςαύτως δέ. — 53) über den Städten Pompeji, Neapel und Herkulanum, deren der Schriftsteller vorher gedacht. 54) Der erste historisch bekannte Ausbruch des Vesuvs fällt in das Jahr nach Chr. 79. (unter Titus Regierung; Strabo lebte unter August), Zeichen alter Ausbrüche aber boten sich in der ganzen Gegend den Augen an.

ρῆσθαι δοκεῖ, διότι Κροτωνιατῶν ὁ ἔσχατος πρῶτος ἦν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Πλείστους οὖν Ὀλυμπιονίκας ἔσχε, καίπερ οὐ πολὺν χρόνον οἰκηθεῖσα, διὰ τὸν φθόρον τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ 55) πεσόντων ἀνδρῶν, πλείστων τὸ πλῆθος. Προσέλαβε δὲ τῇ τῆς πόλεως δόξῃ καὶ τὸ τῶν Πυθαγορείων πλῆθος, καὶ Μίλων, ἐπιφανέστατος μὲν τῶν ἀθλητῶν γεγονώς, ὁμιλητὴς δὲ Πυθαγόρου, διατρίψαντος ἐν τῇ πόλει πολὺν χρόνον. Φασὶ δὲ ἐν τῷ συσσιτίῳ ποτὲ τῶν φιλοσόφων πονήσαντος στύλου, τὸν Μίλωνα ὑποδύντα σῶσαι ἅπαντας, ὑποσπάσαι δὲ ἑαυτόν. Τῇ δὲ αὐτῇ ῥώμῃ πεποιθότα εἰκός ἐστιν εὑρέσθαι καὶ τὴν τοῦ βίου καταστροφήν. Λέγεται γοῦν ὁδοιπορῶν ποτε δι' ὕλης βαθείας εὑρεῖν ξύλον μέγα ἐσφηνωμένον· ἐμβαλὼν δὲ χεῖρας ἅμα καὶ πόδας εἰς τὴν διάστασιν, βιάζεσθαι πρὸς τὸ διασχίσαι τελέως· τοσοῦτον δ' ἴσχυσε μόνον 56), ὥστ' ἐκπεσεῖν τοὺς σφῆνας, εἶτ' εὐθὺς συμπεσεῖν τὰ μέρη τοῦ ξύλου, ἀποληφθέντα 57) δ' αὐτὸν ἐν τῇ τοιαύτῃ πάγῃ θηρόβρωτον γενέσθαι.

29) Strabo VI. p. 262.

30. Ἐφεξῆς δ' ἐστὶν Ἀχαιῶν κτίσμα ἡ Σύβαρις, δυοῖν ποταμῶν μεταξύ, Κράθιδος καὶ Συβάριδος. Τοσοῦτον 58) δ' εὐτυχίᾳ διήνεγκεν

55) am Flusse Sagra erlitten die Bürger von Kroton eine grofse Niederlage von den Lokriern. 56) seine Kräfte reichten aber nur so weit. 57) ἀπολαμβάνω. — 58) τοσοῦτον st. τοσοῦτο.

ἡ πόλις αὕτη τὸ παλαιόν, ὡς τεττάρων μὲν ἐθνῶν τῶν πλησίον 59) ἐπῆρξε. πέντε δὲ καὶ εἴκοσι πόλεις ὑπηκόους ἔσχε, τριάκοντα δὲ μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κροτωνιάτας ἐστράτευσαν, πεντήκοντα δὲ σταδίων κύκλον συνεπλήρουν οἰκοῦντες ἐπὶ τῷ Κράθιδι. Ὑπὸ μέντοι τρυφῆς καὶ ὕβρεως τὴν εὐδαιμονίαν ἅπασαν ἀφῃρέθησαν ὑπὸ Κροτωνιατῶν, ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα· ἑλόντες 60) γὰρ τὴν πόλιν, ἐπήγαγον 61) τὸν ποταμόν, καὶ κατέκλυσαν.

30) Strabo VI. p. 263.

31. Διαβόητοι εἰσὶν ἐπὶ τρυφῇ οἱ Συβαρῖται, οἳ τὰς ποιούσας ψόφον τέχνας οὐκ ἐῶσιν ἐπιδημεῖν τῇ πόλει, οἷον χαλκέων καὶ τεκτόνων καὶ τῶν ὁμοίων, ὅπως αὐτοῖς πανταχόθεν ἀθόρυβοι ὦσιν 62) οἱ ὕπνοι. Οὐκ ἐξῆν δ' οὐδ' ἀλεκτρυόνα ἐν τῇ πόλει τρέφεσθαι. Ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτῶν Τίμαιος 63), ὅτι ἀνὴρ Συβαρίτης, εἰς ἀγρόν ποτε πορευόμενος, ἔφη, ἰδὼν τοὺς ἐργάτας σκάπτοντας, αὐτὸς ῥῆγμα λαβεῖν 64)· πρὸς ὃν 65) ἀποκρίνασθαί τινα τῶν ἀκουσάντων, αὐτὸς δὲ σοῦ διηγουμένου ἀκούων πεπόνηκα τὴν πλευράν. — Ἄλλος δὲ Συβαρίτης παραγενόμενος εἰς Λακεδαίμονα, καὶ κληθεὶς εἰς

59) gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 60) οἱ Κροτωνιᾶται sc. 61) τῇ πόλει sc. Zu κατέκλυσαν aber denke man αὐτὴν hinzu. — 62) gr. Gr. §. 126. 4. Sch. Gr. §. 140 2. 63) Timaeus, der Verfasser einer verlohrnen Geschichte von Italien und Sicilien. 64) m. verb. ἔφη λαβεῖν. *dixit se accepisse*. gr. Gr. §. 129. 2. Sch. Gr. §. 143. 2. 1. 65) i. e. καὶ πρὸς τοῦτον.

φειδίτιον, ἐπὶ τῶν ξύλων κατακείμενος καὶ δειπνῶν μετ' αὐτῶν [66]), πρότερον μὲν ἔφη καταπεπλῆχθαι τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πυνθανόμενος [67]) ἀνδρείαν, νῦν δὲ θεασάμενος νομίζειν μηδὲν τῶν ἄλλων αὐτοὺς διαφέρειν· καὶ γὰρ τὸν ἀνανδρότατον μᾶλλον ἂν ἑλέσθαι [68]) ἀποθανεῖν, ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν. — 32. Δοκεῖ δὲ μετὰ τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν καὶ ὁ τῆς πόλεως τόπος παροξῦναι αὐτοὺς ἐκτρυφῆσαι [69])· ἡ γὰρ πόλις αὐτῶν ἐν κοίλῳ κειμένη, τοῦ μὲν θέρους, ἕωθέν τε καὶ πρὸς ἑσπέραν ψύχος ὑπερβάλλον ἔχει, τὸ δὲ μέσον τῆς ἡμέρας καῦμα ἀνύποιστον· ὅθεν καὶ ῥηθῆναι [70]), ὅτι τὸν βουλόμενον ἐν Συβάρει μὴ πρὸ μοίρας ἀποθανεῖν, οὔτε δυόμενον, οὔτε ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ὁρᾶν δεῖ. — 33. Ἐς τηλικοῦτον δ' ἦσαν τρυφῆς ἐληλακότες [71]), ὡς καὶ παρὰ τὰς εὐωχίας τοὺς ἵππους ἐθίσαι πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι. Τοῦτ' οὖν εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶται, ὅτε αὐτοῖς ἐπολέμουν, ἐνέδοσαν τὸ ὀρχηστικὸν μέλος· συμπαρῆσαν γὰρ αὐτοῖς καὶ αὐληταὶ ἐν στρατιωτικῇ σκευῇ· καὶ ἅμα [72]) αὐλούντων ἀκούοντες

66) τῶν Λακεδαιμονίων sc. welches dem Begriffe nach in Λακεδαίμονα enthalten ist. 67) so lange er sie nur von Hörensagen gekannt. 68) ἑλέσθαι ἄν. *praeoptaturum esse.* gr. Gr. §. 126. 14. Sch. Gr. §. 140. Anm. 2. 69) i. e. εἰς τρυφήν. 70) ὅθεν. und daher sey es gekommen, daſs man gesagt habe. Der Infinitivus hängt mit δοκεῖ zusammen. 71) *eo luxuriae progressi erant.* gr. Gr. §. 119. Anm. 4. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. 72) gr. Gr. §. 137. in ἅμα.

οἱ ἵπποι, οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες 73) ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας.

31—33) Athen. XII. p. 518. sqq.

34. Ἡ Σικελία πασῶν τῶν νήσων καὶ κρατίστη ἐστί, καὶ τῇ παλαιότητι τῶν μυθολογουμένων πεπρώτευκεν. Ἡ γὰρ νῆσος τὸ παλαιὸν ἀπὸ μὲν τοῦ σχήματος Τρινακρία κληθεῖσα, ἀπὸ δὲ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Σικανῶν Σικανία προσαγορευθεῖσα, τελευταῖον ἀπὸ τῶν Σικελῶν τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας πανδημεὶ περαιωθέντων ὠνόμασται Σικελία. Ἔστι δ' αὐτῆς ἡ περίμετρος σταδίων ὡς τετρακισχιλίων τριακοσίων ἑξήκοντα. Οἱ ταύτην οὖν κατοικοῦντες Σικελιῶται παρειλήφασι 74) παρὰ τῶν προγόνων, ἀεὶ τῆς φήμης ἐξ αἰῶνος παραδεδομένης τοῖς ἐγγόνοις, ἱερὰν ὑπάρχειν τὴν νῆσον Δήμητρος καὶ Κόρης, καὶ ταύτας τὰς θεὰς ἐν αὐτῇ πρώτως φανῆναι, καὶ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν ταύτην 75) πρώτην ἀνεῖναι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας.

34) Diodor. Sic. V. 2.

35. Καὶ τῆς ἁρπαγῆς τῆς κατὰ τὴν Κόρην 76) ἐν ταύτῃ γενομένης ἀπόδειξιν εἶναι λέγουσι φανερωτάτην, ὅτι τὰς διατριβὰς αἱ θεαὶ κατὰ ταύτην τὴν νῆσον ἐποιοῦντο, διὰ τὸ στέργεσθαι μάλιστα παρ' αὐταῖς ταύτην. Γενέσθαι δὲ μυθολογοῦσι τῆς Κόρης τὴν ἁρπαγὴν ἐν τοῖς λειμῶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἔνναν.

73) i. e. σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀναβάταις. — 74) παραλαμβάνω. 75) τὴν νῆσον sc. — 76) periphrastisch st. τῆς Κόρης.

Ἔστι δ᾽ ὁ τόπος οὗτος πλησίον μὲν τῆς πόλεως, ἴοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἄνθεσι παντοδαποῖς εὐπρεπὴς καὶ θέας ἄξιος. Διὰ δὲ τὴν ἀπὸ τῶν φυομένων ἀνθῶν εὐωδίαν, λέγεται τοὺς κυνηγεῖν εἰωθότας κύνας μὴ δύνασθαι στιβεύειν, ἐμποδιζομένους τὴν φυσικὴν αἴσθησιν 77). Ἔστι δὲ ὁ προειρημένος λειμών, ἄνωθεν μὲν ὁμαλὸς καὶ παντελῶς εὔυδρος, κύκλῳ δὲ ὑψηλός, καὶ πανταχόθεν κρημνοῖς ἀπότομος· δοκεῖ δ᾽ ἐν μέσῳ κεῖσθαι τῆς ὅλης νήσου, διὸ καὶ Σικελίας ὀμφαλὸς ὑπό τινων ὀνομάζεται. Ἔχει δὲ καὶ πλησίον ἄλση καὶ λειμῶνας καὶ περὶ ταῦτα ἕλη, καὶ σπήλαιον εὐμέγεθες, ἔχον χάσμα κατάγειον, πρὸς τὴν ἄρκτον νενευκός· δι᾽ οὗ μυθολογοῦσι τὸν Πλούτωνα μεθ᾽ ἅρματος ἐπελθόντα, ποιήσασθαι τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κόρης. Μετὰ δὲ τὴν ἁρπαγὴν μυθολογοῦσι τὴν Δήμητραν, μὴ δυναμένην εὑρεῖν τὴν θυγατέρα, λαμπάδας ἐκ τῶν κατὰ τὴν Αἴτνην κρατήρων ἀναψαμένην, ἐπελθεῖν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης· τῶν δ᾽ ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα ταύτην προσδεξαμένους εὐεργετῆσαι, τὸν τῶν πυρῶν καρπὸν ἀντιδωρησαμένην.

35) Diod. Sic. V. 3. 4.

36. Τὰ ἄνω τῆς Αἴτνης χωρία ψιλά ἐστι, καὶ τεφρώδη, καὶ χιόνος μεστὰ τοῦ χειμῶνος· τὰ κάτω δὲ δρυμοῖς καὶ φυτείαις διείληπται 78)

77) st. τῆς φυσικῆς αἰσθήσεως ἐμποδιζομένης. Die Hunde verliehren die Witterung des Wildes. — 78) διαλαμβάνω.

παντοδαπαῖς. Ἔοικε δὲ λαμβάνειν μεταβολὰς πολλὰς τὰ ἄκρα τοῦ ὄρους διὰ τὴν νομὴν τοῦ πυρός, τοτὲ μὲν εἰς ἕνα κρατῆρα συμφερομένου, τοτὲ δὲ σχιζομένου, καὶ τοτὲ μὲν ῥύακας ἀναπέμποντος, τοτὲ δὲ φλόγας καὶ λιγνῦς, ἄλλοτε δὲ καὶ μύδρους ἀναφυσῶντος. Νύκτωρ μὲν καὶ φέγγη φαίνεται λαμπρὰ ἐκ τῆς κορυφῆς, μεθ' ἡμέραν δὲ καπνῷ καὶ ἀχλύϊ κατέχεται.

36) Strabo VI. p. 273.

37. Ἡ Κύρνος, νῆσος, ἣ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν ἐγχωρίων Κόρσικα ὀνομάζεται, εὐμεγέθης οὖσα, πολλὴν τῆς χώρας ὀρεινὴν ἔχει 79), πεπυκασμένην δρυμοῖς συνεχέσι, καὶ ποταμοῖς διαῤῥεομένην μικροῖς. Οἱ δ' ἐγχώριοι τροφαῖς μὲν χρῶνται γάλακτι καὶ μέλιτι καὶ κρέασι, δαψιλῶς πάντα ταῦτα παρεχομένης τῆς χώρας· τὰ δὲ πρὸς ἀλλήλους 80) βιοῦσιν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως, παρὰ πάντας σχεδὸν τοὺς ἄλλους βαρβάρους. Τά τε γὰρ κατὰ τὴν ὀρεινὴν ἐν τοῖς δένδρεσιν εὑρισκόμενα κηρία τῶν πρώτων εὑρισκόντων ἐστί, μηδενὸς ἀμφισβητοῦντος· τὰ δὲ πρόβατα σημείοις διειλημμένα, κἂν μηδεὶς φυλάττῃ 81), σώζεται τοῖς κεκτημένοις· ἔν τε ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν βίῳ οἰκονομίαις θαυμαστῶς

79) st. τὰ πολλὰ ὀρεινή ἐστιν. 80) st. πρὸς ἀλλήλους δέ. eigentlich: was ihr Verhältnifs zu einander betrifft, so . . . S. gr. Gr. §. 115. Anm. 1. Sch. Gr. § 128. Anm. 1. 81) gr. Gr. §. 126. 8. Sch. Gr. §. 140. 7. κἂν statt καὶ ἐάν.

προτιμῶσι τὸ δικαιοπραγεῖν. Παραδοξότατον δ' ἔστι παρ' αὐτοῖς τὸ γιγνόμενον κατὰ τὰς τῶν τέκνων γενέσεις. Ὅταν γὰρ ἡ γυνὴ τέκῃ, ταύτης μὲν οὐδεμία γίγνεται περὶ τὴν λοχείαν ἐπιμέλεια· ὁ δ' ἀνὴρ αὐτῆς ἀναπεσὼν ὡς νοσῶν, λοχεύεται τακτὰς ἡμέρας, ὡς τοῦ σώματος αὐτῷ κακοπαθοῦντος. Φύεται δὲ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην καὶ πύξος πλείστη καὶ διάφορος, δι' ἣν καὶ τὸ μέλι τὸ γιγνόμενον ἐν αὐτῇ παντελῶς γίγνεται πικρόν. Κατοικοῦσι δ' αὐτὴν βάρβαροι, τὴν διάλεκτον ἔχοντες ἐξηλλαγμένην καὶ δυσκατανόητον· τὸν δ' ἀριθμὸν ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους.

37) Diodor. Sic. V. 13. 14.

38. Ἡ Πελοπόννησος ἐοικυῖά ἐστι φύλλῳ πλατάνου τὸ σχῆμα [82], ἴση δὲ σχεδόν τι κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος. Ἔχουσι δὲ τῆς χεῤῥονήσου ταύτης τὸ μὲν ἑσπέριον μέρος Ἠλεῖοι καὶ Μεσσήνιοι, κλυζόμενοι τῷ Σικελικῷ πελάγει· ἑξῆς δὲ μετὰ τὴν Ἠλείαν ἐστὶ τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος, πρὸς ἄρκτους βλέπον, καὶ τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ παρατεῖνον· τελευτᾷ δὲ εἰς τὴν Σικυωνίαν. Ἐντεῦθεν δὲ Σικυὼν καὶ Κόρινθος ἐκδέχεται μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ. Μετὰ δὲ τὴν Μεσσηνίαν ἡ Λακωνική, καὶ ἡ Ἀργεία, μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ καὶ αὐτή [83]. Μέση δὲ ἐστὶν ἡ Ἀρκαδία, πᾶσιν ἐπικειμένη, καὶ γειτνιῶσα τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν.

38) Strabo VIII. p. 335.

82) gr. Gr. §. 118. 5. Sch. Gr. §. 131. 6. 83) ebenfalls.

39. Πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα ἴδοι τις ἂν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀκοῦσαι θαύματος ἄξια, μάλιστα δὲ τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ. Αὕτη ἡ πόλις τὴν ἐπιφάνειαν ἔσχεν ἐξ ἀρχῆς μὲν διὰ τὸ μαντεῖον τοῦ Ὀλυμπίου Διός· ἐκείνου δ' ἐκλειφθέντος [84], οὐδὲν ἧττον συνέμεινεν ἡ δόξα τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν αὔξησιν, ὅσην ἴσμεν [85], ἔλαβε διά τε τὴν πανήγυριν καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν Ὀλυμπιακόν, μέγιστον τῶν ἁπάντων. Ἐκοσμήθη δ' ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀναθημάτων, ἅπερ ἐκ πάσης ἀνετίθετο τῆς Ἑλλάδος, ὧν ἦν καὶ ὁ χρυσοῦς σφυρήλατος Ζεύς, ἀνάθημα Κυψέλου τοῦ Κορινθίων τυράννου. Μέγιστον δὲ τούτων [86] ὑπῆρξε τὸ τοῦ Διὸς ξόανον, ὃ ἐποίησε Φειδίας, Χαρμίδου, Ἀθηναῖος. — 40. Καθέζεται μὲν δὴ ὁ θεὸς ἐν θρόνῳ, χρυσοῦ [87] πεποιημένος καὶ ἐλέφαντος. Στέφανος δὲ ἐπίκειταί οἱ [88] τῇ κεφαλῇ, μεμιμημένος ἐλαίας κλῶνας. Ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ φέρει Νίκην ἐξ ἐλέφαντος, καὶ ταύτην χρυσοῦ ταινίαν τε ἔχουσαν, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ στέφανον· τῇ δὲ ἀριστερᾷ τοῦ θεοῦ χαρίεν ἐστι σκῆπτρον μετάλλοις τοῖς πᾶσιν ἠνθισμένον. Ὁ δὲ ὄρνις, ὁ ἐπὶ τῷ σκήπτρῳ καθήμενος, ἐστὶν ὁ ἀετός. Χρυσοῦ δὲ καὶ τὰ ὑποδήματα τῷ θεῷ [89] καὶ ἱμάτιον ὡσαύτως ἐστί.

84) da man hier aufgehört hatte Orakel zu ertheilen. 85) i. e. τὴν πολλὴν καὶ εὔγνωστον αὔξησιν. das groſse und bekannte Ansehn. 86) τῶν ἀναθημάτων sc. — 87) gr. Gr. §. 119. 4. 3. Sch. Gr. §. 132. 3. 3. 88) st. αὐτῷ. gewöhnlicher wäre τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ. 89) st. τοῦ θεοῦ. gr. Gr. §. 120. Anm. 3.

Τῷ δὲ ἱματίῳ ζώδιά τε καὶ τῶν ἀνθῶν τὰ κρίνα 90) ἐστὶν ἐμπεποιημένα. Ὁ δὲ θρόνος ποικίλος μὲν χρυσῷ καὶ λίθοις, ποικίλος δὲ καὶ ἐβένῳ τε καὶ ἐλέφαντι.

39) Paus. V. 10. Strab. VIII. p. 353. 40) Pausan. V. 11.

41. Τὴν μὲν Λακωνικὴν Εὐριπίδης φησὶν ἔχειν πολλὴν μὲν ἄροτον, ἐκπονεῖν δ' οὐ ῥαδίαν 91)· κοίλη γάρ, ὄρεσι περίδρομος, τραχεῖά τε, δυςείςβολός τε πολεμίοις· τὴν δὲ Μεσσηνιακὴν καλλίκαρπον ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ κατάῤῥυτον, καὶ βουσὶ καὶ ποίμναισιν εὐβοτωτάτην. — Εὔσειστος δὲ ἡ Λακωνική, καὶ δὴ τοῦ Ταϋγέτου κορυφάς τινας ἀποῤῥαγῆναί τινες μνημονεύουσιν. Εἰσὶ δὲ λατομίαι λίθου πολυτελοῦς, τοῦ μὲν Ταιναρίου ἐν Ταινάρῳ παλαιαί· νεωστὶ δὲ καὶ ἐν τῷ Ταϋγέτῳ μέταλλον ἀνέῳξάν 92) τινες εὐμέγεθες, χορηγὸν ἔχοντες τὴν τῶν Ῥωμαίων πολυτέλειαν 93).

41) Strabo VIII. p. 366. s.

42. Λακεδαιμονίοις τέχνας μανθάνειν ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰσχρόν ἐστιν. Ἑστιῶνται δὲ πάντες ἐν κοινῷ· τοὺς δὲ γέροντας αἰσχύνονται, οὐδὲν ἧττον ἢ πατέρας· γυμνάσια δ' ὥςπερ ἀνδρῶν ἐστὶν οὕτω καὶ παρθένων. Ξένοις δ' ἐμβιοῦν οὐκ ἔξεστιν ἐν Σπάρτῃ, οὔτε

90) und auch Blumen, nämlich Lilien. — 91) gr. Gr. §. 127. 3. Sch. Gr. §. 141. 3. 92) ἀνοίγω. 93) ein Unternehmen, dem die Prachtliebe der Römer zu Hülfe kam; in sofern jenen daran gelegen war, den sehr geschätzten laconischen Marmor zu gewinnen.

Σπαρτιάταις ξενιτεύειν. Χρηματίζεσθαι αἰσχρὸν Σπαρτιάτῃ· νομίσματι δὲ χρῶνται σκυτίνῳ· ἐὰν δὲ παρά τινι εὑρεθῇ χρυσὸς ἢ ἄργυρος, θανάτῳ ζημιοῦται. Σεμνύνονται δὲ πάντες ἐπὶ τῷ ταπεινοὺς αὑτοὺς παρέχειν καὶ κατηκόους ταῖς ἀρχαῖς. Μακαρίζονται δὲ μᾶλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γενναίως ἀποθνήσκοντες ἢ οἱ εὐτυχῶς ζῶντες. Οἱ δὲ παῖδες νομίμως περὶ τὸν τῆς Ὀρθίας βωμὸν περιϊόντες μαστιγοῦνται. Αἰσχρὸν δέ ἐστι δειλῶν σύσκηνον ἢ συγγυμναστὴν ἢ φίλον γενέσθαι. Μάχονται δὲ ἐστεφανωμένοι. Ὑπανίστανται βασιλεῖ πάντες, πλὴν Ἐφόρων. Ὀμνύει δὲ πρὸ τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους βασιλεύσειν.

42) Stobae. Flor. Tit. 42. p. 293.

43. Ἱεροπρεπής ἐστι πᾶς ὁ Παρνασὸς ἔχων ἄντρα τε καὶ ἄλλα χωρία, τιμώμενά τε καὶ ἁγιστευόμενα· ὧν ἐστὶ γνωριμώτατον καὶ κάλλιστον τὸ Κωρύκιον ἄντρον. Τῶν δὲ πλευρῶν τοῦ Παρνασοῦ τὸ μὲν ἑσπέριον νέμονται Λοκροί τε οἱ Ὀζόλαι, καί τινες τῶν Δωριέων, καὶ Αἰτωλοί· τὸ δὲ πρὸς ἕω Φωκεῖς καὶ Δωριεῖς· τὸ δὲ νότιον κατέχουσιν οἱ Δελφοί, πετρῶδες χωρίον, θεατροειδές, κατὰ κορυφὴν ἔχον τὸ μαντεῖον καὶ τὴν πόλιν, σταδίων ἑκκαίδεκα κύκλον πληροῦσαν. Φασὶ δ' εἶναι τὸ μαντεῖον ἄντρον κοῖλον, οὐ μάλα εὐρύστομον· ἀναφέρεσθαι δ' ἐξ αὐτοῦ πνεῦμα ἐνθουσιαστικόν· ὑπερκεῖσθαι δὲ τοῦ στομίου τρίποδα ὑψηλόν, ἐφ' ὃν τὴν Πυ-

θίαν ἀναβαίνουσαν, δεχομένην τὸ πνεῦμα, ἀποθεσπίζειν ἔμμετρά τε καὶ ἄμετρα 94).

43) Strabo IX. p. 417. 419.

44. Ἡ τῶν Ἀθηναίων χώρα πέφυκεν οἵα 95) πλείστας προσόδους παρέχεσθαι. Τὰς μὲν γὰρ ὥρας ἐνθάδε πρᾳοτάτας εἶναι καὶ αὐτὰ τὰ γιγνόμενα μαρτυρεῖ· ἃ γοῦν πολλαχοῦ οὐδὲ βλαστάνειν δύναιτ' ἄν, ἐνθάδε καρποφορεῖ· ὥσπερ δὲ ἡ γῆ, οὕτω καὶ ἡ περὶ τὴν χώραν θάλαττα παμφορωτάτη 96) ἐστί. Καὶ μὴν ὅσα περ οἱ θεοὶ ἐν ταῖς ὥραις ἀγαθὰ παρέχουσι, καὶ ταῦτα πάντα ἐνταῦθα πρωϊαίτατα μὲν ἄρχεται, ὀψιαίτατα δὲ λήγει. Οὐ μόνον δὲ κρατεῖ τοῖς ἐπ' ἐνιαυτὸν θάλλουσί τε καὶ γηράσκουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀΐδια ἀγαθὰ ἔχει ἡ χώρα. Πέφυκε μὲν γὰρ λίθος 97) ἐν αὐτῇ ἄφθονος, ἐξ οὗ κάλλιστοι μὲν ναοί, κάλλιστοι δὲ βωμοὶ γίγνονται, εὐπρεπέστατα δὲ θεοῖς ἀγάλματα· πολλοὶ δ' αὐτοῦ καὶ Ἕλληνες καὶ βάρβαροι προσδέονται. Ἔστι δὲ καὶ γῆ 98), ἣ σπειρομένη μὲν οὐ φέρει καρπόν, ὀρυσσομένη δὲ πολλαπλασίους 99) τρέφει, ἢ εἰ σῖτον ἔφερε· καὶ τὴν ὑπάργυρός ἐστι θείᾳ μοίρᾳ. Πολλῶν γοῦν πόλεων παροικουσῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ

94) θεσπίσματα sc. in Prosa antworteten die Orakel nur erst zur Zeit ihres Verfalls. — 95) S. gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. 151. S. 355. in οἷος. 96) Dieses scheint in Beziehung auf die Menge der Fische gesagt, die man an den Küsten von Attica fing. 97) Marmor. 98) μέρος τι τῆς χώρας. 99) i. e. πολλῷ πλείονας.

θάλατταν, εἰς οὐδεμίαν τούτων οὐδὲ μικρὰ φλὲψ ἀργυρίτιδος διήκει.

44) Xenoph. de Vectigal. init.

45. Ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀττικῆς ἐστὶν ἡ Ἐλευσὶς πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς Ἐλευσινίας· καὶ ὁ μυστικὸς σηκός, ὃν κατεσκεύασεν Ἰκτῖνος, ὃς καὶ τὸν Παρθενῶνα ἐποίησε τὸν ἐν ἀκροπόλει 100) τῇ Ἀθηνᾷ, Περικλέους ἐπιστατοῦντος τῶν ἔργων. Ἐν δὲ τοῖς δήμοις 101) καταριθμεῖται ἡ πόλις. — 46. Λόφος δ' ἐστὶν ἡ Μουνυχία χεῤῥονησίζων. Τὸ μὲν οὖν παλαιὸν ἐτετείχιστο καὶ συνῴκιστο ἡ Μουνυχία, προσειληφυῖα 102) τῷ περιβόλῳ τὸν Πειραιᾶ καὶ τοὺς λιμένας πλήρεις νεωρίων· ἄξιόν τε ἦν ναύσταθμον τετρακοσίαις ναυσίν. Τῷ δὲ τείχει τούτῳ συνῆπται τὰ καθειλκυσμένα ἐκ τοῦ ἄστεος σκέλη· ταῦτα δ' ἦν μακρὰ τείχη, τετταράκοντα σταδίων τὸ μῆκος, συνάπτοντα τὸ ἄστυ τῷ Πειραιεῖ. Οἱ δὲ πολλοὶ πόλεμοι τὸ τεῖχος κατήρειψαν, καὶ τὸ τῆς Μουνυχίας ἔρυμα, τόν τε Πειραιᾶ συνέστειλαν εἰς ὀλίγην κατοικίαν.

45. 46) Strabo IX. p. 395.

47. Πόλεις εἰσὶν ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ πλείους μέν, μέγισται δὲ καὶ ἐπιφανέσταται τρεῖς, Κνωσσός, Γόρτυνα, Κυδωνία. Διαφερόντως δὲ τὴν Κνωσσὸν καὶ Ὅμηρος ὑμνεῖ, μεγάλην

100) auf der Burg zu Athen. 101) τῆς Ἀττικῆς sc. ganz Attica war in 174 δήμους od. Distrikte getheilt. ἡ πόλις, Ἐλευσὶς scil. 102) προςλαμβάνω.

καλῶν, καὶ βασίλειον τοῦ Μίνω, καὶ οἱ ὕστερον. Καὶ δὴ καὶ διετέλεσε μέχρι πολλοῦ [103]) φερομένη [104]) τὰ πρῶτα· εἶτα ἐταπεινώθη, καὶ πολλὰ τῶν νομίμων ἀφῃρέθη. Ὕστερον δὲ ἀνέλαβε πάλιν τὸ παλαιὸν σχῆμα τὸ τῆς μητροπόλεως. Ἱστορεῖται δὲ ὁ Μίνως νομοθέτης γενέσθαι σπουδαῖος, θαλαττοκρατῆσαί τε πρῶτος. Προσεποιεῖτο δὲ Μίνως παρὰ τοῦ Διὸς αὐτοῦ μεμαθηκέναι τοὺς νόμους, δι' ἐννέα ἐτῶν εἴς τι ὄρος φοιτῶν, ἐν ᾧ Διὸς ἄντρον ἐλέγετο, κἀκεῖθεν ἀεί τινας νόμους φέρων τοῖς Κρησί. Ὅμηρος αὐτὸν Διὸς μεγάλου ὀαριστὴν λέγει. Οἱ ἀρχαῖοι δὲ περὶ αὐτοῦ πάλιν ἄλλους εἰρήκασι λόγους ὑπεναντίους τούτοις· ὡς τυραννικός τε γένοιτο [105]), καὶ βίαιος, καὶ δασμολόγος· τραγῳδοῦντες τὰ περὶ τὸν Μινώταυρον, καὶ τὸν Λαβύρινθον, καὶ τὰ Θησεῖ συμβάντα καὶ Δαιδάλῳ.

47) Strabo X. p. 476. s.

II. Asia.

1. Τῇ δ' Εὐρώπῃ συνεχής ἐστιν ἡ Ἀσία κατὰ τὸν Τάναϊν συνάπτουσα αὐτῇ· περὶ ταύτης οὖν ἐφεξῆς ῥητέον, διελόντας φυσικοῖς τισιν ὅροις τοῦ σαφοῦς χάριν. — Ὁ Ταῦρος μέσην πως διέζωκε [1]) ταύτην τὴν ἤπειρον, ἀπὸ τῆς

103) χρόνου sc. 104) gr. Gr. §. 131. Anm. 7. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. 105) gr. Gr. §. 126. 3. Sch. Gr. §. 140. 3.

1) διαζώννυμι.

ἑσπερίας ἐπὶ τὴν ἕω τεταμένος, τὸ μὲν αὐτῆς ἀπολείπων πρὸς Βοῤῥᾶν, τὸ δέ, μεσημβρινόν· καλοῦσι δ' αὐτῶν οἱ Ἕλληνες, τὸ μέν, ἐντὸς τοῦ Ταύρου, τὸ δέ, ἐκτός. — Οἱ δὲ ποταμοί [2]), ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου ἀνίσχοντες, οἱ μὲν ὡς [3]) ἐπ' ἄρκτον τετραμμένον ἔχουσι τὸ ὕδωρ, οἱ δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, ὁ Εὐφράτης τε καὶ ὁ Τίγρης, καὶ ὁ Ἰνδός τε καὶ ὁ Ὑδάσπης, καὶ Ἀκεσίνης, καὶ Ὑδραώτης, καὶ Ὕφασις, καὶ ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ εἰς θάλασσαν ἐςβάλλουσιν, ἢ ἐς τενάγη ἀναχεόμενοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανίζεται.

1) Strabo XI. p. 490. Arrian. Exp. Alex. V. 5.

2. Ὁ Καύκασος ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ πελάγους ἑκατέρου, τοῦ τε Ποντικοῦ καὶ τοῦ Κασπίου, διατειχίζον τὸν ἰσθμόν, τὸν διείργοντα αὐτά. Εὔδενδρον δ' ἐστὶν ὕλῃ παντοδαπῇ, τῇ τε ἄλλῃ καὶ τῇ ναυπηγησίμῳ. — Τὰ ἄκρα τοῦ Καυκάσου κατέχουσιν οἱ Σόανες, κράτιστοι ὄντες κατ' ἀλκὴν καὶ δύναμιν. Παρὰ τούτοις δὲ λέγεται χρυσὸν καταφέρειν τοὺς χειμάῤῥους [4])· ὑποδέχεσθαι δὲ αὐτὸν τοὺς βαρβάρους φάτναις κατατετρημέναις, καὶ μαλλωταῖς

2) nominativ. absolutus, wie oft vor partitiven Sätzen vorausgeht. 3) über den pleonastischen Gebrauch von ὡς vor den Praepositionen ἐπὶ und πρὸς S. gr. Gr. §. 136. in ὡς. — 4) so viel als οἱ χείμαῤῥοι λέγονται χρυσὸν καταφέρειν.

δοραῖς· ἀφ' οὗ 5) δὴ μεμυθεῦσθαι καὶ τὸ χρυσόμαλλον δέρος.

2) Strabo XI. p. 497. 499.

3. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἔθνη τὰ πλησίον περὶ τὸν Καύκασον, λυπρὰ καὶ μικρόχωρα· τὸ δὲ τῶν Ἀλβανῶν ἔθνος, καὶ τὸ τῶν Ἰβήρων, ἃ δὴ πληροῖ μάλιστα τὸν λεχθέντα ἰσθμόν, εὐδαίμονα χώραν ἔχει καὶ σφόδρα καλῶς οἰκεῖσθαι δυναμένην. — Καὶ δὴ καὶ ἥγε Ἰβηρία οἰκεῖται καλῶς τὸ πλέον πόλεσί τε καὶ ἐποικίοις, ὥςτε καὶ κεραμωτὰς εἶναι στέγας, καὶ ἀρχιτεκτονικὴν τὴν τῶν οἰκήσεων κατασκευήν, καὶ ἀγορὰς καὶ τἄλλα κοινά. Τῆς δὲ χώρας τὰ μὲν 6) κύκλῳ τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι περιέχεται· ἐν μέσῳ δέ ἐστι πεδίον ποταμοῖς διαῤῥυτον, ὃ οἱ γεωργικώτατοι τῶν Ἰβήρων οἰκοῦσιν, Ἀρμενιστί τε καὶ Μηδιστὶ ἐσκευασμένοι. Τὴν δὲ ὀρεινὴν οἱ πλείους, καὶ μάχιμοι κατέχουσι, Σκυθῶν δίκην ζῶντες, καὶ Σαρματῶν, ὧνπερ καὶ ὅμοροι καὶ συγγενεῖς εἰσίν. — 4. Ἀλβανοὶ δὲ ποιμενικώτεροι, καὶ τοῦ νομαδικοῦ γένους ἐγγυτέρω, πλὴν οὐκ ἄγριοι· ταύτῃ δὲ καὶ 7) πολεμικοὶ μετρίως. Οἰκοῦσι δὲ μεταξὺ τῶν Ἰβήρων, καὶ τῆς Κασπίας θαλάττης, χώραν νεμόμενοι ἀρίστην καὶ πᾶν φυτὸν ἐκφέρουσαν ἄνευ ἐπιμελείας. Εὐερνῆ δ' ἐστὶ καὶ τὰ βοσκή-

5) ἀφ' οὗ st. καὶ ἀπὸ τούτου ἀρχὴν λαβέσθαι τὸν μῦθον τὸν περὶ τοῦ χρυσομάλλου δέρους. die Fabel vom goldnen Vliess. — 6) ein Theil des Landes. 7) und defshalb auch.

ματα παρ' αὐτοῖς, τά τε ἥμερα καὶ τὰ ἄγρια. Καὶ οἱ ἄνθρωποι κάλλει καὶ μεγέθει διαφέροντες, ἁπλοῖ δὲ καὶ οὐ καπηλικοί· οὐδὲ γὰρ νομίσματι τὰ πολλὰ χρῶνται, οὐδὲ ἀριθμὸν ἴσασι μείζω τῶν ἑκατόν, ἀλλὰ φορτίοις τὰς ἀμοιβὰς ποιοῦνται· καὶ πρὸς τἄλλα δὲ τὰ τοῦ βίου 8) ῥαθύμως ἔχουσιν. Ἄπειροι δ' εἰσὶ καὶ μέτρων τῶν ἐπ' ἀκριβές 9), καὶ σταθμῶν, καὶ πολέμου τε καὶ πολιτείας καὶ γεωργίας ἀπρονοήτως ἔχουσιν.

3) Strabo XI. p. 499. 4) Ibid. XI. p. 501.

5. Ἡ Ἀραβία κεῖται μὲν μεταξὺ Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, πολλοῖς δὲ καὶ παντοδαποῖς ἔθνεσι διείληπται 10). Τὰ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἕω μέρη κατοικοῦσιν Ἄραβες, οὓς ὀνομάζουσι Ναβαταίους, νεμόμενοι χώραν τὴν μὲν ἔρημον, τὴν δὲ ἄνυδρον, ὀλίγην δὲ καρποφόρον. Ἔχουσι δὲ βίον λῃστρικόν, καὶ πολλὴν τῆς ὁμόρου χώρας κατατρέχοντες λῃστεύουσιν, ὄντες δύσμαχοι κατὰ τοὺς πολέμους. Κατὰ γὰρ τὴν ἄνυδρον χώραν λεγομένην κατεσκευακότες εὔκαιρα φρέατα, καὶ ταῦτα πεποιηκότες τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν ἄγνωστα, συμφεύγουσιν εἰς τὴν χώραν ταύτην ἀκινδύνως. Αὐτοὶ μὲν γὰρ εἰδότες τὰ κατακεκρυμμένα τῶν ὑδάτων, καὶ ταῦτ' ἀνοίγοντες, χρῶνται δαψιλέσι πότοις· οἱ δὲ τούτους ἐπιδιώκοντες ἀλλοεθνεῖς 11), σπα-

8) in Rücksicht auf die andern Lebenseinrichtungen. 9) st. τῶν ἀκριβῶν. — 10) διαλαμβάνω. 11) nominativ. absolutus, statt des Genitivus, vor den partitiven Sätzen, wie oben §. 1. not. 2.

νίζοντες τῆς ὑδρείας διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν φρεάτων, οἱ μὲν ἀπόλλυνται διὰ τὴν σπάνιν τῶν ὑδάτων, οἱ δέ, πολλὰ κακοπαθήσαντες, μόλις εἰς τὴν οἰκείαν σώζονται. Διόπερ οἱ ταύτην τὴν χώραν κατοικοῦντες Ἄραβες, ὄντες δυσκαταπολέμητοι, διατελοῦσιν ἀδούλωτοι [12]).

5) Diodor. Sic. II. 48.

6. Ἡ δ' ἐχομένη τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου χώρας Ἀραβία τοσοῦτο διαφέρει ταύτης, ὥστε, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, εὐδαίμονα Ἀραβίαν προσαγορευθῆναι. Κάλαμον μὲν γὰρ καὶ σχοῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὕλην τὴν ἀρωματίζουσαν πολλὴν φέρει, καὶ καθόλου παντοδαπὰς φύλλων εὐωδίας· καὶ τῶν ἀποσταζόντων δακρύων ὀσμαῖς ποικίλαις διείληπται. Τήν τε γὰρ σμύρναν, καὶ τὸν προσφιλέστατον τοῖς θεοῖς, εἴς τε τὴν οἰκουμένην πᾶσαν διαπόμπιμον λιβανωτὸν αἱ ταύτης ἐσχατιαὶ φέρουσιν. Ἐν δὲ τοῖς ὄρεσιν οὐ μόνον ἐλάτη καὶ πεύκη φύεται δαψιλής, ἀλλὰ καὶ κέδρος καὶ ἄρκευθος ἄπλατος, καὶ τὸ καλούμενον βόρατον. Πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι φύσεις εὐώδεις [13]) καρποφοροῦσαι τὰς ἀποῤῥοίας καὶ προσπνεύσεις ἔχουσι τοῖς ἐγγίσασι προσηνεστάτας.

6) Diod. Sic. II. 49.

7. Μεταλλεύεται δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ ὁ προσαγορευόμενος ἄπυρος χρυσός,

12) ὄντες sc. — 13) wohlriechende Gegenstände.

οὐχ ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐκ ψηγμάτων καθεψόμενος, ἀλλ' εὐθὺς ὀρυττόμενος εὑρίσκεται, τὸ μέγεθος 14) καρύοις κασταναϊκοῖς παραπλήσιος, τὴν δὲ χρόαν οὕτως φλογώδης, ὥστε τοὺς ἐντιμοτάτους λίθους ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν ἐνδεθέντας ποιεῖν τὰ κάλλιστα τῶν κοσμημάτων 15). Θρεμμάτων δὲ παντοδαπῶν τοσοῦτο κατ' αὐτὴν ὑπάρχει πλῆθος, ὥστε ἔθνη πολλά, νομάδα βίον ᾑρημένα, δύνασθαι καλῶς διατρέφεσθαι, σίτου μὲν μὴ προσδεόμενα, τῇ δ' ἀπὸ τούτων δαψιλείᾳ χορηγούμενα.

7) Diod. Sic. II. 50.

8 Τὰ δὲ πρὸς δυσμὰς μέρη κεκλιμένα τῆς Ἀραβίας διείληπται πεδίοις ἀμμώδεσι, δι' ὧν οἱ τὰς ὁδοιπορίας ποιούμενοι, καθάπερ οἱ ἐν τοῖς πελάγεσι 16), πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν ἀστέρων σημασίας τὴν διέξοδον ποιοῦνται 17). Τὸ δ' ὑπολειπόμενον μέρος τῆς Ἀραβίας, τὸ πρὸς τὴν Συρίαν κεκλιμένον, πληθύει γεωργῶν καὶ παντοδαπῶν ἐμπόρων. — Ἡ δὲ παρὰ τὸν ὠκεανὸν Ἀραβία κεῖται μὲν ὑπεράνω τῆς εὐδαίμονος, ποταμοῖς δὲ πολλοῖς καὶ μεγάλοις διειλημμένη πολλοὺς ποιεῖ τόπους λιμνάζοντας.

14) gr. Gr. §. 118 6. Sch. Gr. §. 131. 6. wie hier μέγεθος, so steht gleich nachher τὴν χρόαν. 15) die Juwelirer fassen die Edelsteine mit arabischem Golde ein, und erhöhen dadurch ihre Schönheit. — 16) st. οἱ πλέοντες. 17) um den Ausgang aus diesen Wüsten zu finden, mufs man, wie auf dem Meere, die Beobachtung der Sterne zu Hülfe nehmen.

Τοῖς δὲ ἐκ τῶν ποταμῶν ἐπακτοῖς ὕδασι καὶ τοῖς ἐκ τῶν θερινῶν ὄμβρων γιγνομένοις ἀρδεύοντες [18]) πολλὴν χώραν, καὶ διπλοῦς καρποὺς λαμβάνουσι. Τρέφει δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐλεφάντων ἀγέλας, καὶ ἄλλα ζῶα κητώδη· πρὸς δὲ τούτοις θρεμμάτων παντοδαπῶν πλήθύει, καὶ μάλιστα βοῶν καὶ προβάτων, τῶν τὰς μεγάλας καὶ παχείας οὐρὰς ἐχόντων. Πλεῖστα δὲ καὶ διαφορώτατα γένη καμήλων τρέφει, ὧν αἱ μὲν γάλα παρεχόμεναι καὶ κρεοφαγούμεναι, πολλὴν παρέχονται τοῖς ἐγχωρίοις δαψίλειαν· αἱ δὲ πρὸς νωτοφορίαν ἠσκημέναι πυρῶν μὲν ἀνὰ δέκα μεδίμνους νωτοφοροῦσιν, ἀνθρώπους δὲ κατακειμένους ἐπὶ κλίνης πέντε βαστάζουσιν· αἱ δ' ἀνάκωλοι καὶ λαγαραὶ ταῖς συστάσεσι [19]) δρομάδες εἰσί, καὶ διατείνουσι πλεῖστον ὁδοῦ μῆκος, χρήσιμαι μάλιστα πρὸς τὰς διὰ τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου συντελουμένας ὁδοιπορίας. Αἱ δ' αὐταὶ καὶ κατὰ τοὺς πολέμους εἰς τὰς μάχας ἔχουσαι τοξότας ἄγονται δύο, ἀντικαθημένους ἀλλήλοις ἀντινώτους. Τούτων δὲ ὁ μὲν τοὺς κατὰ πρόσωπον ἀπαντῶντας, ὁ δὲ τοὺς ἐπιδιώκοντας ἀμύνεται.

8) Diod. Sic. II. 54.

9. Τῶν ποταμῶν, τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος, οἵ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία

18) οἱ ἐγχώριοι sc. 19) die von einem kürzern und zärtern Bau sind.

πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληΐζεται [20]) ὁ μὲν Τίγρης πολύ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου, διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐσδέχεται, καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν, καὶ ἐξ αὐτῶν αὐξηθεὶς ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔς τε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, καθότι οὐ καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. Ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε ῥεῖ καὶ ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηνται, αἱ μὲν ἀένναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἑκάτερα ᾠκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς [21]) ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν (οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἡ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ) καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν, καὶ τεναγῶδες τοῦτο [21*]), οὕτως ἀποπαύεται.

9) Arrian. Exp. Alex. VII. 7.

10. Ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν ποταμοὺς ἔχει πολλοὺς καὶ μεγάλους πλωτούς, οἳ τὰς πηγὰς ἔχοντες ἐν τοῖς ὄρεσι, τοῖς πρὸς τὰς ἄρκτους κεκλιμένοις, φέρονται διὰ τῆς πεδιάδος· ὧν οὐκ ὀλίγοι συμμίσγοντες ἀλλήλοις,

20) i. e. ἡ χώρα πρὸς τῶν ἐπιχωρίων Μεσ. καλεῖται. Der Accusativ. ὄνομα, welcher dem Verbo κληΐζεται beygegeben ist, könnte auch ohne Nachtheil des Sinnes ausgelassen seyn. 21) i. e. ὁπότε (so oft) σφ. ὕδατος ἔνδεια γίγνοιτο. über den Gebrauch des Optativs bey wiederholten Handlungen S. gr. Gr. §. 126. Anm. 6. Sch. Gr. §. 140. Anm. 5. 21*) Man verbinde καὶ τοῦτο. *idque*.

ἐμβάλλουσιν εἰς ποταμὸν τὸν ὀνομαζόμενον Γάγγην. Οὗτος δὲ τὸ πλάτος γενόμενος σταδίων τριάκοντα, φέρεται μὲν ἀπὸ τῆς ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν, ἐξερεύγεται δὲ εἰς τὸν Ὠκεανόν. Ὁ δὲ παραπλήσιος τῷ Γάγγῃ ποταμός, προσαγορευόμενος δὲ Ἰνδός, ἄρχεται μὲν ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἄρκτων, ἐμβάλλων δὲ εἰς τὸν Ὠκεανόν, ἀφορίζει τὴν Ἰνδικήν· πολλὴν δὲ διεξιὼν πεδιάδα χώραν, δέχεται ποταμοὺς οὐκ ὀλίγους πλωτούς, ἐπιφανεστάτους δὲ Ὕπανιν καὶ Ὑδάσπην καὶ Ἀκεσῖνον. Χωρὶς δὲ τούτων, ἄλλο πλῆθος ποταμῶν παντοδαπῶν διαῤῥεῖ, καὶ ποιεῖ κατάῤῥυτον πολλοῖς κηπεύμασι καὶ καρποῖς παντοδαποῖς τὴν χώραν.

10) Diod. Sic. II. 37.

11. Ἐκ δὲ τῆς ἀναθυμιάσεως τῶν τοσούτων ποταμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐτησίων βρέχεται τοῖς θερινοῖς ὄμβροις ἡ Ἰνδική, καὶ λιμνάζει τὰ πεδία. Ἐν μὲν οὖν τούτοις τοῖς ὄμβροις λίνον σπείρεται καὶ κέγχρος· πρὸς τούτοις σήσαμον, ὄρυζα, βόσμορον· τοῖς χειμερινοῖς δὲ καιροῖς πυροί, κριθαί, ὄσπρια καὶ ἄλλοι καρποὶ ἐδώδιμοι, ὧν ἡμεῖς ἄπειροι [22]). — 12. Ἔστι δένδρα ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ὧν τοῖς κλάδοις ἔρια [23]) ὑπανθεῖ, ἐξ ὧν σινδόνες ὑφαίνονται. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ δένδρα παρ' αὐτοῖς, ὧν τὰ φύλλα οὐκ ἐλάττω ἀσπίδος ἐστίν· ἄλλα δὲ ἐπὶ δέκα ἢ δώδεκα πήχεις κλάδους αὐξήσαντα, εἶτα τὴν λοιπὴν αὔξησιν

22) ἐσμὲν sc. 23) die Baumwolle.

κατωφερῆ λαμβάνουσιν [24]), ἕως ἂν ἅψωνται τῆς γῆς· εἶτα πάλιν ῥιζωθέντα αὖθις αὐξάνονται πρὸς τὸ ἄνω· ἐξ οὗ πάλιν ὁμοίως τῇ αὐξήσει κατακαμφθέντα, ἄλλην κατώρυγα ποιοῦσιν [25]), εἶτ' ἄλλην, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ὥστ' ἀφ' ἑνὸς δένδρου σκιάδιον γενέσθαι μακρόν, πολυστύλῳ σκηνῇ ὅμοιον. Ἔστι δὲ καὶ δένδρα, ὧν τὰ στελέχη καὶ πέντε ἀνθρώποις ἐστὶ δυςπερίληπτα.

11) Strabo XV. p. 690. 12) Ibid. p. 693. Vergl. Epitome p. 194.

13. Ἡ Καρμανία παμφόρος ἐστὶ καὶ μεγαλόδενδρος, καὶ ποταμοῖς κατάῤῥυτος. Τὴν δὲ Γεδρωσίαν ἀκαρπία κατέχει πολλάκις· διὸ φυλάττουσι τὸν ἐνιαύσιον καρπὸν εἰς ἔτη πλείω. Μετὰ δὲ τὴν Καρμανίαν ἡ Περσίς ἐστι, πολλὴ μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ [26]) τοῦ ἀπ' αὐτῆς ὀνομαζομένου κόλπου· πολλῷ δὲ μείζων ἐν τῇ μεσογαίᾳ. Τριπλῆ δ' ἐστὶ καὶ τῇ φύσει, καὶ τῇ τῶν ἀέρων κράσει· ἡ μὲν γὰρ παραλία καυματηρά τε καὶ ἀνεμώδης, καὶ σπανιστὴ καρποῦ ἐστὶ πλὴν φοινίκων. Ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης ἐστὶ παμφόρος καὶ πεδινή, καὶ θρεμμάτων ἀρίστη τρόφος, ποταμοῖς τε καὶ λίμναις πληθύει. Τρίτη δ' ἐστὶν ἡ πρὸς βοῤῥᾶν χειμέριος καὶ ὀρεινή.

13) Strabo XV. p. 726. s.

24) i. e. εἶτα πρὸς τὸ κάτω νεύοντα αὐξάνονται. 25) sie bilden gleichsam einen neuen Senker. Der hier beschriebene Baum ist der sogenannte Wurzelbaum (Rhizophora), deren Einer oft einen ganzen Wald bildet. — 26) i. e. ἧς πολὺ μέρος ἐν τῇ παραλίᾳ κεῖται. — τοῦ κόλπου, τοῦ Περσικοῦ scil.

14. Ἡ Περσέπολις, μητρόπολις οὖσα τῆς Περσῶν βασιλείας, πλουσιωτάτη ἦν τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον [27]). Οὐκ ἀνοίκειον δ' εἶναι νομίζομεν, περὶ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει βασιλείων, διὰ τὴν πολυτέλειαν τῆς κατασκευῆς, βραχέα διελθεῖν. Οὔσης γὰρ ἄκρας ἀξιολόγου, περιείληφεν αὐτὴν τριπλοῦν τεῖχος, οὗ τὸ μὲν πρῶτον ὕψος εἶχε πηχῶν ἑκκαίδεκα ἐπάλξεσι κεκοσμημένον· τὸ δὲ δεύτερον τὴν μὲν ἄλλην κατασκευὴν ὁμοίαν ἔχει τῷ προειρημένῳ, τὸ δ' ὕψος διπλάσιον. Ὁ δὲ τρίτος περίβολος τῷ σχήματι μέν ἐστι τετράπλευρος, τὸ δὲ τούτου τεῖχος ὕψος ἔχει πηχῶν ἑξήκοντα, λίθῳ σκληρῷ καὶ πρὸς διαμονὴν αἰωνίαν εὖ πεφυκότι κατεσκευασμένον. Ἑκάστη δὲ τῶν πλευρῶν ἔχει πύλας χαλκᾶς. Ἐν δὲ τῷ πρὸς ἀνατολὰς μέρει τῆς ἄκρας τέτταρα πλέθρα διεστηκὸς ὄρος ἐστί, τὸ καλούμενον βασιλικόν, ἐν ᾧ τῶν βασιλέων ὑπῆρχον οἱ τάφοι. Πέτρα γὰρ ἦν κατεξαμμένη [28]) καὶ κατὰ μέσον οἴκους ἔχουσα πλείονας, ἐν οἷς σηκοὶ τῶν τετελευτηκότων ὑπῆρχον· πρόσβασιν μὲν οὐδεμίαν ἔχοντες, ὑπ' ὀργάνων δέ τινων χειροποιήτων, ἐξαιρομένων τῶν νεκρῶν δεχόμενοι τὰς ταφάς [29]). Κατὰ δὲ τὴν ἄκραν ταύτην ἦσαν καταλύσεις βασιλικαὶ πλείους, καὶ θησαυροὶ πρὸς τὴν τῶν χρημάτων παραφυλα-

27) πόλεων sc. 28) καταξαίνω. 29) Da kein Eingang in die Gräber war, so wurden die Todten in ihren Särgen durch gewisse Maschinen in die Höhe gehoben (ἐξαιρόμενοι), und so von oben herab eingesenkt.

κὴν εὐθέτως κατεσκευασμένοι. Ταῦτα τὰ βασίλεια ὁ Ἀλέξανδρος ἐνέπρησε, τιμωρῶν τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι κἀκείνων ἱερὰ καὶ πόλεις οἱ Πέρσαι πυρὶ καὶ σιδήρῳ διεπόρθησαν [30]).

14) Diod. Sicul. XVII. 70. 71. Strabo XV. p. 729.

15. Οἱ Πέρσαι ἀγάλματα καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· τιμῶσι δὲ ἥλιον, καὶ σελήνην, καὶ πῦρ, καὶ γῆν, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδωρ. Εἰ δέ τις εἰς πῦρ φυσήσειεν, ἢ νεκρὸν ἐπιθείη, ἢ ὄνθον, θανατοῦται παρ᾽ αὐτοῖς· ῥιπίζοντες δὲ ἐξάπτουσι τὴν φλόγα. — 16. Οἱ τῶν Περσῶν παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην, καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ᾽ ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας δικάζοντες [31]) αὐτοῖς. Γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, καὶ ἄλλων, οἵων δὴ εἰκός [32]). Οὓς δ᾽ ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. Κολά-

30) Dieses war im zweyten persischen Kriege geschehn. Den Brand des Pallastes von Persepolis soll Thais bey einem Gastmahle veranlaſst haben, indem sie den berauschten Alexander zur Rache aufforderte. Die Ueberbleibsel desselben sind noch jetzt zu sehn. Die Stadt Persepolis stand noch mehrere Jahrhunderte nach Alexanders Tode. 31) gr. Gr. §. 131. Anm. 8. Sch. Gr. §. 145. Anm. 5. 32) i. e. ἄλλων τοιούτων, ἃ δὴ γίγνεσθαι εἰκός ἐστιν, oder ὥςπερ εἰκός.

ζουσι δὲ καὶ οὓς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὑρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος, οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. Οἴονται γάρ, τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν [33]), καὶ περὶ γονέας, καὶ πατρίδα καὶ φίλους.

15) Epit. Strabon. p. 202. 16) Xenoph. Cyropaed. I. 2. 6.

17. Διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ σωφροσύνην, καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι, καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ. Μέγα δὲ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. Φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτον μέν, ἄρτους, ὄψον δέ, κάρδαμον· πιεῖν [34]) δ', ἤν τις διψῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. Πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν δὴ ἓξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν· ἐκ τούτου [35]) δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται.

17) Xenoph. Cyrop. I. 2. 8.

III. Afrika.

1. Ὁ Νεῖλος, ὃς Αἴγυπτος τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων ῥεῖ

33) st. τοῖς ἀχαρίστοις θεῶν οὐ μέλειν. S. gr. Gr. §. 137. in ἔχειν. p. 447. Sch. Gr. §. 151. p. 370. — 34) um zu trinken. 35) χρόνου sc.

ἐπ' εὐθείας πρὸς ἄρκτους, ἕως τοῦ καλουμένου χωρίου Δέλτα, εἶτα σχιζόμενος τριγώνου σχῆμα ἀποτελεῖ. Πολλὰ δὲ στόματα τοῦ Νείλου, ὧν τὰ ἔσχατα, τὸ μὲν ἐν δεξιᾷ Πηλουσιακόν, τὸ δὲ ἐν ἀριστερᾷ Κανωβικὸν καλεῖται καὶ Ἡρακλειωτικόν· μεταξὺ δὲ τούτων ἄλλαι πέντε εἰσὶν ἐκβολαί, αἵ γε ἀξιόλογοι [1]), λεπτότεραι δὲ πλείους. — 2. Μέγιστος δ' ὢν τῶν ἁπάντων ποταμῶν καὶ πλείστην γῆν διεξιών, καμπὰς ποιεῖται μεγάλας, ποτὲ μὲν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν Ἀραβίαν ἐπιστρέφων, ποτὲ δ' ἐπὶ τὴν δύσιν καὶ τὴν Λιβύην ἐκκλίνων. Φέρεται γὰρ ἀπὸ τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρῶν μέχρι τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς στάδια μάλιστά πως μύρια καὶ δισχίλια, σὺν αἷς ποιεῖται καμπαῖς [2]). Κατὰ δὲ τοὺς ὑποκάτω τόπους συστέλλεται τοῖς ὄγκοις [3]), ἀεὶ μᾶλλον ἀποσπωμένου τοῦ ῥεύματος ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἠπείρους. Τῶν δ' ἀποσχιζομένων μερῶν, τὸ μὲν εἰς τὴν Λιβύην ἐκκλῖνον ὑπ' ἄμμου καταπίνεται, τὸ βάθος ἐχούσης ἄπιστον· τὸ δ' εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐναντίως εἰσχεόμενον, εἰς τέλματα παμμεγέθη καὶ λίμνας ἐκτρέπεται μεγάλας καὶ περιοικουμένας γένεσι πολλοῖς.

1) Strabo XVII. p. 788. 2) Diodor. Sic. I. 32.

1) der minder bedeutenden Ausströmungen waren mehrere. Der gröfseren zählen Einige bis neun. 2) i. e. σὺν ταῖς καμπαῖς ἃς ποιεῖται. gr. Gr. §. 130. 4. Sch. Gr. §. 144. 4. 3) st. οἱ αὐτοῦ ὄγκοι συστέλλονται. i. e. μειοῦται ὁ ποταμός.

3. Ἐν ταῖς ἀναβάσεσι τοῦ Νείλου, πᾶσα ἡ χώρα καλύπτεται, καὶ πελαγίζει, πλὴν τῶν οἰκήσεων· αὗται δ' ἐπὶ λόφων αὐτοφυῶν ἢ χωμάτων ἵδρυνται, πόλεις τε ἀξιόλογοι καὶ κῶμαι, νησίζουσαι κατὰ τὴν πόῤῥωθεν ὄψιν. Πλείους δ' ἢ τετταράκοντα ἡμέρας τοῦ θέρους 4) διαμεῖναν τὸ ὕδωρ, ἔπειθ' ὑπόβασιν λαμβάνει κατ' ὀλίγον, καθάπερ καὶ τὴν αὔξησιν ἔσχεν· ἐν ἑξήκοντα δὲ ἡμέραις τελέως γυμνοῦται τὸ πεδίον. Πληροῦται δὲ ὁ Νεῖλος ὑπὸ τῶν ὄμβρων τῶν θερινῶν, τῆς Αἰθιόπης τῆς ἄνω κλυζομένης καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων παύεται κατ' ὀλίγον καὶ ἡ πλημμυρίς.

3) Strabo XVII. p. 788. s.

4. Φασὶν οἱ Αἰγύπτιοι, κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὅλων γένεσιν πρώτους ἀνθρώπους γενέσθαι κατὰ τὴν Αἴγυπτον, διά τε τὴν εὐκρασίαν τῆς χώρας, καὶ διὰ τὴν φύσιν τοῦ Νείλου. Τοῦτον γὰρ πολύγονον ὄντα, καὶ τὰς τροφὰς αὐτοφυεῖς παρεχόμενον, ῥᾳδίως ἐκτρέφειν τὰ ζωογονηθέντα. Τῆς δ' ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς ζωογονίας τεκμήριον πειρῶνται φέρειν, τὸ καὶ νῦν ἔτι τὴν ἐν τῇ Θηβαΐδι χώραν κατά τινας καιροὺς τοσούτους καὶ τηλικούτους μῦς γεννᾷν 5), ὥςτε τοὺς ἰδόντας τὸ γενόμενον ἐκπλήττεσθαι. Ἐνίους γὰρ αὐτῶν ἕως μὲν

4) τοῦ θέρους. im Sommer. gr. Gr. §. 119. 6. 4. Sch. Gr. §. 132. 3. 2. b. — 5) i. e. ὅτι καὶ νῦν ἔτι ἡ ἐν τῇ Θηβαΐδι χώρα . . μῦς γεννᾷ.

τοῦ στήθους καὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν διατετυπῶσθαι, καὶ κίνησιν λαμβάνειν, τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ σώματος ἔχειν ἀδιατύπωτον, μενούσης ἔτι κατὰ φύσιν τῆς βώλου [6]).

4) Diodor. Sic. I. 10.

5. Τετταράκοντα ἀπὸ τῆς Μέμφιδος σταδίους προελθόντι [7]), ὀρεινή τις ὀφρύς ἐστιν, ἐφ' ᾗ πολλαὶ μὲν πυραμίδες εἰσί, τάφοι τῶν βασιλέων· τρεῖς δ' ἀξιόλογοι· τὰς δὲ δύο τούτων καὶ ἐν τοῖς ἑπτὰ θεάμασι [8]) καταριθμοῦνται. — Ἐν Ἀρσινόῃ πόλει, ἣ πρότερον Κροκοδείλων πόλις ἐκαλεῖτο, χειροήθης ἱερὸς κροκόδειλος ἐτρέφετο. Ἐν δὲ Ἡρακλέους πόλει ὁ ἰχνεύμων τιμᾶται, ἐχθρὸς ὢν κροκοδείλοις καὶ ἀσπίσιν [9]). Ἐν τῷ Κυνοπολίτῃ νομῷ καὶ τῇ Κυνῶν πόλει ὁ Ἄνουβις τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισις τέτακταί τις ἱερά. Τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζώων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ βοῦν, κύνα, αἴλουρον, ἱέρακα καὶ ἶβιν· ἄλλα δ' ἐστιν ἃ τιμῶσι καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι.

5) Strabo XVII. p. 808. Epitome Strab. p. 220.

6. Τὰς Θήβας Ὅμηρος ἑκατομπύλους καλεῖ, καὶ πλεῖστα ἐκεῖ κτήματα κεῖσθαι λέγει.

6) die Scholle von der sich ein Theil zum Thiere ausgebildet hatte. — 7) προελθόντι hängt mit ἐστὶ zusammen, dem Weitergehenden stöſst ein Bergrand auf — st. wenn man weiter geht. 8) die sogenannten sieben Wunder der Welt. 9) S. oben B. §. 24.

Καὶ νῦν δείκνυται ἴχνη τοῦ μεγέθους αὐτῆς[10]) ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους τὸ μῆκος· ἔστι δ' ἱερὰ πλείω. Καὶ τούτων δὲ τὰ πολλὰ ἠκρωτηρίασε Καμβύσης· νυνὶ δὲ κωμηδὸν συνοικεῖται. Ἐν τῇ περαίᾳ[11]) ἐστὶ τὸ Μεμνόνιον. Ἐνταῦθα δὲ δυοῖν κολοσσῶν ὄντων μονολίθων ἀλλήλων πλησίον, ὁ μὲν σώζεται, τοῦ δὲ ἑτέρου τὰ ἄνω μέρη, τὰ ἀπὸ τῆς καθέδρας[12]), πέπτωκε σεισμοῦ γενηθέντος, ὥς φασι. Πεπίστευται δ' ὅτι ἅπαξ καθ' ἡμέραν ἑκάστην ψόφος, ὡς ἂν πληγῆς οὐ μεγάλης, ἀποτελεῖται ἀπὸ τοῦ μένοντος ἐν τῷ θρόνῳ καὶ τῇ βάσει μέρους. Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμνονίου θῆκαι βασιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ περὶ τετταράκοντα, θαυμαστῶς κατεσκευασμέναι, θέας ἄξιαι.

6) Strabo XVII. p. 816.

7. Περὶ τὰς ἐσχατιὰς τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ὁμορούσης Ἀραβίας τε καὶ Αἰθιοπίας, τόπος ἐστὶν ἔχων μέταλλα πολλὰ καὶ μεγάλα χρυσοῦ, συναγομένου πολλῇ κακοπαθείᾳ τε καὶ δαπάνῃ Τῆς γὰρ γῆς μελαίνης οὔσης τῇ φύσει, καὶ διαφυὰς καὶ φλέβας ἐχούσης μαρμάρου, τῇ λευκότητι διαφερούσας, καὶ πάσας τὰς περιλαμπομένας φύσεις ὑπερβαλλούσας τῇ λαμπρότητι, οἱ προσεδρεύοντες τοῖς μεταλλικοῖς ἔργοις τῷ πλήθει τῶν ἐργαζομένων κατασκευάζουσι τὸν χρυσόν. Οἱ γὰρ βασιλεῖς τῆς Αἰγύ-

10) αὐτῆς, als ob πόλις vorausgegangen, welches dem Sinne nach in Θήβας liegt. 11) jenseits des Nils. 12) der ganze obere Theil von dem Sitze an.

πτου τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ καταδικασθέντας, καὶ τοὺς κατὰ πόλεμον αἰχμαλωτισθέντας, ἔτι δὲ τοὺς ἀδίκοις διαβολαῖς περιπεσόντας, καὶ διὰ θυμὸν εἰς φυλακὰς παραδεδομένους, ποτὲ μὲν αὐτούς [13]), ποτὲ δὲ καὶ μετὰ πάσης συγγενείας ἀθροίσαντες, παραδιδόασι πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ μεταλλείαν. Οἱ δὲ παραδοθέντες, πολλοὶ μὲν τὸ πλῆθος ὄντες, πάντες δὲ πέδαις δεδεμένοι, προσκαρτεροῦσι τοῖς ἔργοις συνεχῶς, καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀνάπαυσιν μὲν οὐδεμίαν λαμβάνοντες, δρασμοῦ δὲ παντὸς φιλοτίμως εἰργόμενοι. Τῆς δὲ τὸν χρυσὸν ἐχούσης γῆς τὴν μὲν σκληροτάτην πυρὶ πολλῷ καύσαντες [14]) καὶ ποιήσαντες χαύνην, προσάγουσι τὴν διὰ τῶν χειρῶν κατεργασίαν· τὴν δὲ ἀνειμένην πέτραν καὶ μετρίῳ πόνῳ δυναμένην ὑπείκειν λατομικῷ σιδήρῳ καταπονοῦσι μυριάδες ἀκληρούντων ἀνθρώπων. Καὶ τῆς μὲν ὅλης πραγματείας ὁ τὸν λίθον διακρίνων τεχνίτης καθηγεῖται, καὶ τοῖς ἐργαζομένοις ὑποδείκνυσι· τῶν δὲ πρὸς τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἀποδειχθέντων, οἱ μὲν σώματος ῥώμῃ διαφέροντες τυπίσι σιδηραῖς τὴν μαρμαρίζουσαν [15]) πέτραν κόπτουσιν, οὐ τέχνην τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ βίαν προσάγοντες [16]). Καὶ οὗτοι μὲν τὰ λατομούμενα θραύσματα εἰς ἔδαφος καταβάλλουσι, καὶ τοῦτο

13) st. μόνους. 14) das Gestein der metallhaltigen Gänge wurde durch Feuersetzen gesprengt und gelockert. 15) die marmorartigen, glänzenden Erzadern dieser Bergwerke. 16) i. e. οὐ τέχνῃ τινί, ἀλλὰ βίᾳ μόνον χρώμενοι.

ἀδιαλείπτως ἐνεργοῦσι πρὸς ἐπιστάτου βαρύτητα καὶ πληγάς. Οἱ δὲ ἄνηβοι παῖδες εἰςδυόμενοι διὰ τῶν ὑπονόμων εἰς τὰ κεκοιλωμένα τῆς πέτρας, ἀναβάλλουσιν ἐπιπόνως τὴν ῥιπτουμένην κατὰ μικρὸν πέτραν, καὶ πρὸς τὸν ἐκτὸς τοῦ στομίου τόπον εἰς ὕπαιθρον ἀποκομίζουσιν. Οἱ δὲ ὑπὲρ ἔτη τριάκοντα παρὰ τούτων λαμβάνοντες ὡρισμένον μέτρον τοῦ λατομήματος, ἐν ὅλμοις λιθίνοις τύπτουσι σιδηροῖς ὑπέροις, ἄχρις ἂν ὀρόβου τὸ μέγεθος κατεργάσωνται. Παρὰ δὲ τούτων τὸν ὀροβίτην λίθον αἱ γυναῖκες καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἀνδρῶν ἐκδέχονται, καὶ μύλων ἑξῆς πλειόνων ὄντων [17]), ἐπὶ τούτους ἐπιβάλλουσι, καὶ παραστάντες ἀνὰ τρεῖς ἢ δύο πρὸς τὴν κώπην ἀλήθουσιν, ἐς σεμιδάλεως τρόπον τὸ δοθὲν μέτρον κατεργαζόμενοι. Τὸ δὲ τελευταῖον οἱ τεχνῖται παραλαβόντες τὸν ἀληλεσμένον λίθον, πρὸς τὴν ὅλην ἄγουσι συντέλειαν. Ἐπὶ γὰρ πλατείας σανίδος μικρὸν ἐγκεκλιμένης τρίβουσι τὴν κατειργασμένην μάρμαρον, ὕδωρ ἐπιχέοντες. Εἶτα τὸ μὲν γεῶδες αὐτῆς ἐκτηκόμενον διὰ τῶν ὑγρῶν καταῤῥεῖ κατὰ τὴν τῆς σανίδος ἔγκλισιν, τὸ δὲ χρυσίον ἔχον [18]) ἐπὶ τοῦ ξύλου παραμένει διὰ τὸ βάρος. Πολλάκις δὲ τοῦτο ποιοῦντες, τὸ μὲν πρῶτον ταῖς χερσὶν ἐλαφρῶς τρίβουσι, μετὰ δὲ ταῦτα σπόγγοις ἀραιοῖς κούφως ἐπιθλίβοντες, τὸ χαῦνον καὶ γεῶδες διὰ τούτων ἀναλαμβάνουσι, μέχρις

17) das zermalmte Gestein wird auf einer Reihe von Handmühlen klarer gemahlen. 18) das Goldhaltige.

ἂν ὅτου καθαρὸν γένηται τὸ ψῆγμα τοῦ χρυσοῦ. Τὸ δὲ τελευταῖον ἄλλοι τεχνῖται παραλαμβάνοντες μέτρῳ καὶ σταθμῷ τὸ συνηγμένον, εἰς κεραμέους χύτρους ἐμβάλλουσι. Μίξαντες δὲ κατὰ τὸ πλῆθος ἀνάλογον μολίβδου βῶλον καὶ χόνδρους ἁλῶν, ἔτι δὲ βραχὺ κασσιτέρου, καὶ κρίθινον πίτυρον προσεμβάλλουσιν. Ἁρμοστὸν δ' ἐπίθεμα ποιήσαντες, καὶ πηλῷ φιλοπόνως περιχρίσαντες, ὀπτῶσιν ἐν καμίνῳ πέντε ἡμέρας καὶ νύκτας ἴσας ἀδιαλείπτως. Ἔπειτα ἐάσαντες ψυγῆναι, τῶν μὲν ἄλλων [19]) οὐδὲν εὑρίσκουσιν ἐν τοῖς ἀγγείοις, τὸν δὲ χρυσὸν καθαρὸν λαμβάνουσιν, ὀλίγης ἀπουσίας γεγενημένης. Ἡ μὲν οὖν τῶν μετάλλων τούτων εὕρεσις ἀρχαία παντελῶς ἐστίν, ὡς ἂν ὑπὸ τῶν παλαιῶν βασιλέων καταδειχθεῖσα.

7) Diod. Sic. III. 12. 13.

8. Ὁ Ἀλέξανδρος κρίνας ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν μεγάλην κτίσαι, προσέταξε τοῖς ἐπὶ τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην καταλειπομένοις, ἀνὰ μέσον τῆς τε λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης οἰκίσαι τὴν πόλιν. Διαμετρήσας δὲ τὸν τόπον, καὶ ῥυμοτομήσας φιλοτέχνως τὴν πόλιν, ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀλεξάνδρειαν, εὐκαιρότατα μὲν κειμένην πλησίον τοῦ Φάρου λιμένος, τῇ δ' εὐστοχίᾳ τῆς ῥυμοτομίας ποιήσας διαπνεῖσθαι τὴν πόλιν τοῖς ἐτησίοις ἀνέμοις. Καὶ τούτων πνεόντων μὲν διὰ τοῦ μεγίστου πελάγους, καταψυχόντων δὲ

19) von den übrigen Ingredienzien, die zur Beförderung des Flusses und Reinigung des Metalls zugesetzt werden.

τὸν κατὰ τὴν πόλιν ἀέρα, πολλὴν τοῖς κατοικοῦσιν εὐκρασίαν καὶ ὑγίειαν κατεσκεύασε. Καὶ τὸν μὲν περίβολον αὐτῆς ὑπεστήσατο τῷ τε μεγέθει διαφέροντα καὶ κατὰ τὴν ὀχυρότητα θαυμάσιον. Ἀνὰ μέσον γὰρ ὢν [20]) μεγάλης λίμνης [21]) καὶ τῆς θαλάττης, δύο μόνον ἀπὸ τῆς γῆς ἔχει προσόδους στενὰς καὶ παντελῶς εὐφυλάκτους. Τὸν δὲ τύπον τῆς πόλεως ἀποτελῶν χλαμύδι παραπλήσιον, ἦγε πλατεῖαν, μέσην σχεδὸν τὴν πόλιν τέμνουσαν, καὶ τῷ τε μεγέθει καὶ πλάτει θαυμαστήν. Ἀπὸ γὰρ πύλης ἐπὶ πύλην διήκουσα, τεσσαράκοντα μὲν σταδίων ἔχει τὸ μῆκος, πλέθρου δὲ τὸ πλάτος, οἰκιῶν δὲ καὶ ἱερῶν πολυτελέσι κατασκευαῖς πᾶσα κεκόσμηται. Προςέταξε δ᾽ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ βασίλεια κατασκευάσαι θαυμαστὰ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ βάρος τῶν ἔργων. Οὐ μόνον δ᾽ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν βασιλεύσαντες Αἰγύπτου σχεδὸν ἅπαντες πολυτελέσι κατασκευαῖς ηὔξησαν αὐτὰ τὰ βασίλεια. Καθόλου δὲ ἡ πόλις τοσαύτην ἐπίδοσιν ἔλαβεν ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις, ὥςτε παρὰ πολλοῖς αὐτὴν πρώτην ἀριθμεῖσθαι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην [22]). Καὶ γὰρ κάλλει, καὶ μεγέθει, καὶ προςόδων πλήθει καὶ τῶν πρὸς τροφὴν ἀνηκόντων πολὺ διαφέρει τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ τῶν κατοικούντων οἰκητόρων αὐτὴν πλῆθος ὑπερ-

20) ὁ περίβολος sc. 21) des mareotischen Sees. 22) πόλεων sc.

βάλλει τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἰκήτορας.

8) Diod. Sic. XVII. 52.

9. Οἱ Αἰθίοπες κακόβιοί τε καὶ γυμνῆτές εἰσι τὰ πολλά, καὶ νομάδες· τὰ δὲ βοσκήματα αὐτοῖς ἐστὶ μικρὰ πρόβατα καὶ αἶγες καὶ βόες καὶ κύνες μικροί. Ζῶσι δ' ἀπὸ κέγχρου, καὶ κριθῆς, ἀφ' ὧν καὶ ποτὸν ποιοῦσιν αὐτοῖς. Οὐδ' ἀκρόδρυα ἔχουσι, πλὴν φοινίκων ὀλίγων ἐν κήποις βασιλικοῖς· ἔνιοι δὲ καὶ πόαν σιτοῦνται, καὶ κλῶνας ἁπαλούς, καὶ λωτόν, καὶ καλάμου ῥίζαν. Κρέασι δὲ χρῶνται, καὶ αἵματι καὶ γάλακτι, καὶ τυρῷ. — 10. Οἱ Αἰθίοπες χρῶνται τόξοις τετραπήχεσι ξυλίνοις, πεπυρακτωμένοις. Ὁπλίζουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας, ὧν αἱ πλείους κεκρίκωνται τὸ χεῖλος τοῦ στόματος χαλκῷ κρίκῳ· κωδιοφόροι δ' εἰσίν, ἐρέαν οὐκ ἔχοντες, τῶν προβάτων αἰγοτριχούντων 23)· οἱ δὲ γυμνῆταί εἰσιν, ἢ καὶ περιέζωνται μικρὰ κώδια ἢ τρίχινα πλέγματα εὐϋφῆ. Θεὸν δὲ νομίζουσι, τὸν μὲν ἀθάνατον, τοῦτον δ' εἶναι τὸν αἴτιον τῶν πάντων, τὸν δὲ θνητόν, ἀνώνυμόν τινα καὶ οὐ σαφῆ· ὡς δ' ἐπιτοπολὺ τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς βασιλέας θεοὺς νομίζουσι. Τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ μὲν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκρίπτουσιν, οἱ δ' οἴκοι κατέχουσι περιχέαντες ὕαλον, τινὲς δὲ ἐν κερα-

23) sie tragen keine aus Wolle gewebten Kleider, denn ihre Schafe haben Haare statt der Wolle, sondern bekleiden sich mit Fellen.

μίαις σοροῖς κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν. Βασιλέας καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας, ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας, ἢ ἀνδρείας, ἢ πλούτου.

9. 10) Strabo XVII. p. 821.

11. Τούτων διευκρινημένων, οἰκεῖον ἂν εἴη διελθεῖν περὶ τῶν Λιβύων τῶν πλησίον Αἰγύπτου κατοικούντων καὶ τῆς ὁμόρου χώρας. Τὰ γὰρ περὶ Κυρήνην καὶ τὰς Σύρτεις, ἔτι δὲ τὴν μεσόγειον τῆς κατὰ τοὺς τόπους τούτους χέρσου, κατοικεῖ τέτταρα γένη Λιβύων· ὧν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Νασαμῶνες νέμονται τὰ νεύοντα μέρη πρὸς νότον, οἱ δ' Αὐχῖσαι τὰ πρὸς τὴν δύσιν· οἱ δὲ Μαρμαρίδαι κατοικοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης, μετέχοντες καὶ τῆς παραλίας· οἱ δὲ Μάκαι πολυανθρωπίᾳ τῶν ὁμοεθνῶν προέχοντες, νέμονται τοὺς τόπους τοὺς περὶ τὴν Σύρτιν. Τῶν δὲ προειρημένων Λιβύων γεωργοὶ μέν εἰσιν, οἷς ὑπάρχει χώρα δυναμένη καρπὸν φέρειν δαψιλῆ, νομάδες δ', ὅσοι τῶν κτηνῶν τὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενοι, τὰς τροφὰς ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Ἀμφότερα δὲ τὰ γένη ταῦτα βασιλέας ἔχει, καὶ βίον οὐ παντελῶς ἄγριον, οὐδ' ἀνθρωπίνης ἡμερότητος ἐξηλλαγμένον. Τὸ δὲ τρίτον γένος οὔτε βασιλέως ὑπακοῦον, οὔτε τοῦ δικαίου λόγον οὐδ' ἔννοιαν ἔχον, ἀεὶ ληστεύει· ἀπροσδοκήτως δὲ τὰς ἐμβολὰς ἐκ τῆς ἐρήμου ποιούμενον, ἁρπάζει τὰ παρατυχόντα, καὶ ταχέως ἀνακάμπτει πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον. Πάντες δ' οἱ Λίβυες οὗτοι θηριώδη βίον ἔχουσιν, ὑπαίθριοι διαμένοντες, καὶ τὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων

ἄγριον [24]) ἐζηλωκότες· οὔτε γὰρ ἡμέρου διαίτης, οὔτ' ἐσθῆτος μετέχουσιν, ἀλλὰ δοραῖς αἰγῶν σκεπάζουσι τὰ σώματα. Ὁ δ' ὁπλισμὸς αὐτῶν ἐστὶν οἰκεῖος τῆς τε χώρας καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων. Κοῦφοι γὰρ ὄντες τοῖς σώμασι, καὶ χώραν οἰκοῦντες κατὰ τὸ πλεῖστον πεδιάδα, πρὸς τοὺς κινδύνους ὁρμῶσι, λόγχας ἔχοντες τρεῖς καὶ λίθους ἐν ἄγγεσι σκυτίνοις· ξίφος δ' οὐ φοροῦσιν, οὐδὲ κράνος, οὐδ' ὅπλον οὐδὲν ἕτερον, στοχαζόμενοι τοῦ προτερεῖν ταῖς εὐκινησίαις ἐν τοῖς διωγμοῖς, καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἀποχωρήσεσι. Διόπερ εὐθετώτατοι πρὸς δρόμον εἰσὶ καὶ λιθοβολίαν, διαπεπονηκότες τῇ μελέτῃ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὰ τῆς φύσεως προτερήματα. Καθόλου δὲ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους οὔτε τὸ δίκαιον οὔτε τὴν πίστιν κατ' οὐδένα τρόπον διατηροῦσιν.

11) Diodor. Sic. III. 49.

12. Τῆς δὲ χώρας ἡ μὲν ὅμορος τῇ Κυρήνῃ γεώδης ἐστὶ καὶ πολλοὺς φέρουσα καρπούς. Οὐ μόνον γὰρ ὑπάρχει σιτοφόρος, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἄμπελον, ἔτι δ' ἐλαίαν ἔχει, καὶ τὴν ἀγρίαν ὕλην, καὶ ποταμοὺς εὐχρηστίαν παρεχομένους· ἡ δ' ὑπὲρ τὸ νότιον μέρος ὑπερτείνουσα, ἄσπορος οὖσα καὶ σπανίζουσα ναματιαίων ὑδάτων, τὴν πρόσοψιν ἔχει πελάγει παρεμφερῆ, οὐδεμίαν δὲ παρεχομένη ποικιλίαν, ἐρήμῳ γῇ περιέχεται. Διόπερ οὐδ' ὄρνεον ἰδεῖν ἔστιν, οὐ τετράπουν ἐν αὐτῇ ζῶον, πλὴν δορ-

24) i. e. ἄγρια ἐπιτηδεύματα.

κάδος καὶ βοός· οὐ μὴν οὔτε φυτόν, οὔτ' ἄλλο τῶν δυναμένων ψυχαγωγῆσαι τὴν ὅρασιν, ὡς ἂν τῆς εἰς μεσόγειον ἀνηκούσης γῆς ἐχούσης ἐπὶ τὸ μῆκος ἀθρόους θῖνας [25]. Ἐφ' ὅσον [26] δὲ σπανίζει τῶν πρὸς ἥμερον βίον ἀνηκόντων, ἐπὶ τοσοῦτον πληθύει παντοίων ταῖς ἰδέαις καὶ τοῖς μεγέθεσιν ὄφεων, μάλιστα δὲ τῶν τοιούτων, οὓς προσαγορεύουσι κεράστας· οἳ τὰ μὲν δήγματα θανατηφόρα ποιοῦνται, τὴν δὲ χρόαν ἄμμῳ παραπλησίαν ἔχουσι. Διόπερ ἐξωμοιωμένων αὐτῶν κατὰ τὴν πρόσοψιν τοῖς ὑποκειμένοις ἐδάφεσιν, ὀλίγοι μὲν ἐπιγιγνώσκουσιν [27], οἱ πολλοὶ δ' ἀγνοοῦντες πατοῦσι, καὶ κινδύνοις περιπίπτουσιν ἀπροσδοκήτοις.

12) Diod. Sic. III. 50.

13. Ἡ Καρχηδὼν ἐπὶ χεῤῥονήσου τινὸς ἵδρυται, περιγραφούσης [28] κύκλον, τριακοσίων ἑξήκοντα σταδίων ἔχοντα τεῖχος [29]. Κατὰ μέσην δὲ τὴν πόλιν ἡ ἀκρόπολις, ἣν ἐκάλουν Βύρσαν, ὀφρὺς ἱκανῶς ὀρθία, κύκλῳ περιοικουμένη, κατὰ δὲ τὴν κορυφὴν ἔχουσα Ἀσκληπιεῖον, ὅπερ κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως ἡ γυνὴ τοῦ Ἀσδρούβα συνέπρησεν αὐτῇ. Ὑπόκεινται δὲ τῇ ἀκροπόλει οἵτε τε λιμένες, καὶ ὁ Κώθων, νησίον περιφερὲς Εὐρίπῳ περιεχόμενον, ἔχον τε νεωσοίκους

25) die ganze nach dem Binnen-Lande sich erstreckende Gegend bietet dem Auge eine lange Strecke von Sandhügeln dar. 26) ἐφ' ὅσον . . ἐπὶ τοσοῦτον, so groſs der Mangel ist — eben so groſs ist der Ueberfluſs. 27) αὐτούς sc. — 28) i. e. ἐχούσης. 29) i. e. τετειχισμένον.

ἑκατέρωθεν κύκλῳ. Κτίσμα δ' ἐστὶ Διδοῦς, ἀγαγούσης ἐκ Τύρου λαόν· οὕτω δ' εὐτυχὴς ἡ ἀποικία τοῖς Φοίνιξιν ὑπῆρξε καὶ αὕτη, καὶ ἡ μέχρι τῆς Ἰβηρίας τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς ἔξω στηλῶν [30]), ὥστε καὶ τῆς Εὐρώπης τὴν ἀρίστην ἐνείμαντο οἱ Φοίνικες κατὰ τὴν ἤπειρον, καὶ τὰς προσεχεῖς νήσους· τήν τε Λιβύην κατεκτήσαντο πᾶσαν, ὅσην μὴ νομαδικῶς οἷόν τ' ἦν οἰκεῖν [31]). Ἀφ' ἧς δυνάμεως πόλιν τε ἀντίπαλον τῇ Ῥώμῃ κατεσκευάσαντο, καὶ τρεῖς ἐπολέμησαν πρὸς αὐτοὺς [32]) μεγάλους πολέμους.

13) Strabo XVII. p. 832.

14. Γένοιτο δ' ἂν εὔδηλος ἡ δύναμις αὐτῶν [33]) ἐκ τοῦ ὑστάτου πολέμου, ἐν ᾧ κατελύθησαν ὑπὸ Σκηπίωνος, τοῦ Αἰμιλιανοῦ, καὶ ἡ πόλις ἄρδην ἠφανίσθη. Ὅτε γὰρ ἤρξαντο πολεμεῖν, πόλεις μὲν εἶχον τριακοσίας ἐν τῇ Λιβύῃ ἀνθρώπων δ' ἐν τῇ πόλει [34]) μυριάδας ἑβδομήκοντα· πολιορκούμενοι δὲ καὶ ἀναγκασθέντες τραπέσθαι πρὸς ἔνδοσιν, πανοπλιῶν μὲν ἔδοσαν μυριάδας εἴκοσι, καταπελτικὰ δὲ ὄργανα τρισχίλια, ὡς οὐ πολεμηθησόμενοι [35]). Κριθέντος δὲ πάλιν

30) die Pflanzorte, welche die Phönizier in Hispanien, sowohl am Mittelmeer, als am Ocean, angelegt hatten. 31) den Theil von Libyen, der angebaut werden konnte, und eine andere als nomadische Lebensart erlaubte. οἷόν τ' ἦν i. e. ἐξῆν gr. Gr. §. 137. Sch. Gr. §. 151. in οἷός τε. 32) τοὺς Ῥωμαίους, welches dem Sinne nach in Ῥώμῃ enthalten ist. 33) τῶν Καρχηδονίων sc. 34) in der Hauptstadt. 35) in der Hoffnung, den Krieg zu vermeiden.

τοῦ ἀναπολεμεῖν [36]), ἐξαίφνης ὁπλοποιΐαν συνεστήσαντο. καὶ ἑκάστης ἡμέρας ἀνεφέροντο θυρεοὶ μὲν ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα πεπηγότες· μάχαιραι δὲ τριακόσιαι, καὶ λόγχαι πεντακόσιαι, χίλια δὲ βέλη καταπελτικά· τρίχα [37]) δὲ τοῖς καταπέλταις αἱ θεράπαιναι παρεῖχον. Ἔτι τοίνυν ναῦς ἔχοντες δώδεκα, τότε, καίπερ ἤδη συμπεφευγότες εἰς τὴν Βύρσαν, ἐν διμήνῳ κατεσκευάσαντο ναῦς εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καταφράκτους, καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κώθωνος φρουρουμένου, διώρυξαν ἄλλο στόμα, καὶ προῆλθεν αἰφνιδίως ὁ στόλος· ὕλη γὰρ ἦν ἀποκειμένη παλαία, καὶ τεχνιτῶν πλῆθος προσεδρεῦον καὶ σιταρκούμενον δημοσίᾳ. Τοιαύτη δ' οὖσα Καρχηδών, ὅμως ἑάλω [38]) καὶ κατεσκάφη.

14) Strabo XVII. p. 832.

36) da (von den Karthagern) der Beschluſs gefaſst worden war, den Krieg zu erneuern. 37) beym Mangel an Hanf gaben die Weiber ihre Haare her, um die zu den Katapulten nöthigen Stricke daraus zu verfertigen. 38) ἁλίσκω.

E. Anhang einiger Briefe.

I. Διογένης 1) Ἱππαρχίᾳ 2).

Ἄγαμαί σε τῆς ἐπιθυμίας 3), ὅτι τε Φιλοσοφίας 4) ὠρέχθης γυνὴ οὖσα, καὶ ὅτι τῆς ἡμετέρας αἱρέσεως 5) ἐγενήθης, ἣν διὰ τὸ αὐστηρὸν καὶ οἱ ἄνδρες κατεπλάγησαν 6). Ἀλλ' ὅπως καὶ τέλος ἐπιθῇς τῇ ἀρχῇ, σπούδασον. Ἐπιθήσεις δέ, εὖ οἶδα, εἰ Κράτητός τε τοῦ συνευνέτου μὴ ἀπολίποιο, ἡμῖν δὲ τοῖς ἀρχέταις τῆς Φιλοσοφίας θαμινῶς ἐπιστέλλοις. Δύνανται γὰρ ἐπιστολαὶ πολλά, καὶ οὐχ ἧττονα τῆς πρὸς παρόντας διαλέξεως 7).

Epistolae divers. Philos. ed. Commel. p. 67.

II. Διογένης Ἱππίωνι.

Παρακαλεῖς με ἐπιστεῖλαί σοι, ὅ τι ποτὲ ἔγνωκα περὶ θανάτου καὶ ταφῆς, ὡς οὐκ ἂν τέλειος Φιλόσοφος ἐσόμενος, εἰ μὴ καὶ τὰ μετὰ τὸ ζῆν παρ' ἡμῶν μάθοις. Ἐγὼ δὲ ἱκανὸν ἡγοῦμαι τὸ κατ' ἀρετὴν καὶ Φύσιν ζῆσαι, καὶ τοῦτ'

1) über den Cyniker Diogenes S. oben A. II. §. 16. sqq. Auch Krates war ein Cyniker, den, ob er gleich ungestaltet war, doch aus Bewunderung seiner Tugend, die Hipparchia, die Tochter begüterter Eltern, heirathete. — Die hier gesammelten Briefe sind sämmtlich erdichtet und in dem Character der Personen, deren Nahmen sie führen, und ihren Lebensumständen gemäſs geschrieben. 2) εὖ πράττειν, oder χαίρειν λέγει sc. 3) gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 4) gr. Gr. §. 119. 5. 3. Sch. Gr. §. 132. 4. 3. 5) der cynischen. ἐγενήθης. der weniger gebräuchliche Aorist. pass. statt ἐγένου. 6) καταπλήσσω. 7) i. e. ἢ ἡ διάλεξις. als der mündliche Verkehr.

ἐφ' ἡμῖν εἶναι[8]). Ὥςπερ δὲ τὰ πρὸ τῆς γενέσεως παρακεχώρηται τῇ φύσει, οὕτω καὶ τὰ μετὰ τὸ ζῆν ἐπιτρεπτέον ταύτῃ. Αὕτη γάρ, ὡς ἐγέννησε, καὶ διαλύσει[9]). Μηδὲν δὲ εὐλαβηθῇς, ὁποῖός ποτε ἀναίσθητος ὦ[10]). Ἐγὼ γοῦν ἔγνωκα ἀποπνεύσαντί μοι παρατεθῆναι τὸ βάκτρον, ἵνα τὰ δοκοῦντα λυμαίνεσθαι ζῶα ἀπελαύνοιμι.

Ebendas. p. 80.

III. Κράτης Ἱππαρχίᾳ γυναικί.

Ἐπανῆκε ταχέως. Ἔτι δύνασαι Διογένην καταλαβεῖν ζῶντα· ἐγγὺς γὰρ ἤδη ἐστὶ τῆς βίου τελευτῆς· (χθές γέ τοι παρὰ τοσοῦτον[11]) ἐξέπνευσεν)· ἵνα καὶ ἀσπάσῃ αὐτὸν τὸ ἔσχατον ἄσπασμα[12]), καὶ γνῷς[13]), ὅσον δύναται καὶ ἐν τοῖς φοβερωτάτοις ἡ φιλοσοφία.

Ebendas. p. 89.

IV. Κράτης τοῖς νέοις.

Ἐθίζετε ἑαυτοὺς ἐσθίειν μάζαν, καὶ πίνειν ὕδωρ, ἰχθὺν δὲ καὶ οἶνον μὴ γεύεσθαι. Ταῦτα

8) τὰ ἐφ' ἡμῖν ὄντα sind die Dinge, die in unsrer Gewalt stehn und von dem freyen Willen abhängen, den Gaben des Glückes und den Einrichtungen des Schicksals entgegengesetzt. 9) st. οὕτως καὶ διαλύσει ἡμᾶς. 10) i. e. ὁποῖος ὦ (was mein Zustand seyn wird,) ἀναίσθητος ὤν. wenn ich des Gefühles beraubt bin. Durch diesen Zusatz wird der folgende Scherz vorbereitet. — 11) beynah, um ein Haar. (Man muſs bey diesen Worten eine ausdrucksvolle Bewegung hinzudenken.) 12) gr. Gr. §. 118. 3. Sch. Gr. §. 131. 3. 13) γιγνώσκω.

μὲν γὰρ τοὺς μὲν γέροντας ἀποθηριοῖ, ὥςπερ τὰ περὶ τῆς Κίρκης φάρμακα, τοὺς δὲ νέους ἀποθηλύνει.

Ebendas. p. 93.

V. Κράτης Ὠριγένει.

Οὐ ποιεῖ ἀγρὸς σπουδαίους, οὐδὲ ἄστυ φαύλους, ἀλλ' αἱ σὺν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς διατριβαί. Ὥςτε, εἰ βούλει [14]) ἀγαθοὺς καὶ μὴ κακοὺς γενέσθαί σοι τοὺς παῖδας, πέμπε μὴ κατ' ἀγρόν, ἀλλ' εἰς φιλοσόφου [15]), ἵνα καὶ αὐτοὶ βαδίζοντες τὰ καλὰ ἐμάθομεν. Ἀσκητὸν γὰρ ἡ ἀρετή, καὶ οὐκ αὐτόματον ἐμβαίνει τῇ ψυχῇ, ὥςπερ ἡ κακία.

Ebendas. p. 92.

VI. Διογένης Ἀντιπάτρῳ 16).

Μή μέμφου μοι, ὅτι σοὶ μεταπεμπομένῳ ἡμᾶς ἐπὶ Μακεδονίαν οὐκ ἐπείσθημεν, καὶ ὅτι τοὺς Ἀθήνησιν ἅλας [17]) προὐκρίναμεν τῆς παρὰ σοῦ τραπέζης. Οὐ γὰρ δι' ὑπεροψίαν τοῦτ' ἐπράξαμεν, οὐδὲ διὰ φιλοδοξίαν, δι' ἣν ἴσως ἕτεροι ἂν ἐποίησαν, ἵνα τινὲς [18]) τοῖς πολλοῖς δόξωσιν, βασιλεῦσι δυνάμενοι ἀντιλέγειν. Συγγίγνωσκε οὖν. Καὶ γάρ, εἰ πρόβατα ἦμεν, συνέγνως ἂν μὴ πεισθεῖσιν, ὅτι οὐκ ἦν προβάτῳ τε τροφὴ καὶ βασιλεῦσιν ἡ αὐτή. Φυλακῇ οὖν τῆς οὐσίας [19]) μᾶλλον ἀντείπαμέν

14) attische Form st. βούλῃ. 15) οἶκον scil. gr. Gr. §. 119. Anm. 9. — 16) dem Könige von Macedonien. 17) Salz, für einfache Kost. 18) i. e. μεγάλοι (wie wir: um etwas vorzustellen). 19) i. e. ἵνα φυλάσσοιμεν oder τηροῖμεν τὴν ἡμετέραν ἰδιότητα.

σοι, καὶ οὐχ ὑπεροψίαις. Ἔα οὖν ἕκαστον ὅπου δύναται ζῆν· βασιλικὸν γὰρ τοῦτο, καὶ οὐ τὸ ἕτερον.

Ebendas. p. 68.

VII. Ἀμνίων Φιλομόσχῳ 20).

Ἀπέκειρεν ἡμῶν ἡ χάλαζα βαρέως ἐμπεσοῦσα τὰ λήϊα, καὶ λιμοῦ φάρμακον οὐδέν. Ὠνεῖσθαι δ' ἡμῖν ἐπακτοὺς πυροὺς οὐχ οἷόν τε [21]) διὰ σπάνιν κερμάτων. Ἔστι δὲ σοί, ὡς ἀκούω, τῆς πέρυσιν εὐετηρίας λείψανα. Δάνεισον οὖν μοι μεδίμνους εἴκοσιν, ὡς ἂν ἔχοιμι [22]) σώζεσθαι αὐτός, καὶ ἡ γυνή, καὶ τὰ παιδία. Καρπῶν δὲ εὐφορίας γενομένης, ἐκτίσομεν αὐτὸ τὸ μέτρον, καὶ λώϊον, ἐάν τις εὐθηνία γένηται. Μὴ δὴ περιΐδῃς ἀγαθοὺς γείτονας εἰς στενὸν τοῦ καιροῦ [23]) φθειρομένους.

Alciphron. Epist. I. 24.

VIII. Ἀρτεπίθυμος Κνισοζώμῳ 24).

Ἀγχόνης μοι δεῖ, καὶ ὄψει [25]) με οὐ μετὰ μακρὸν ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχοντα. Οὔτε γὰρ ῥαπίσματα οἷός τε εἰμὶ [21]) φέρειν, καὶ τὴν ἄλλην παροινίαν τῶν κάκιστα ἀπολουμένων ἐρανιστῶν, οὔτε τῆς μιαρᾶς καὶ ἀδδηφάγου γαστρὸς κρατεῖν· ἡ μὲν γὰρ αἰτεῖ, καὶ οὐ πρὸς κόρον

20) Nahmen von Landleuten, die von ihren Geschäfte gebildet sind. 21) gr. Gr. §. 137. Sch. G. §. 151. S. 355. in οἷός τε. 22) i. e. δυναίμην. der ganze Satz bedeutet so viel als: ὡς ἂν μὴ ἀπολοίμην σὺ τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς παιδίοις. 23) i. e. εἰς στενὸν καιρόν. in bedrängte Umstände. — 24) Nahmen von Parasiten, ebenfalls mit Beziehung auf ihre Lebensart und Neigung gebildet. 25) attische Form statt ὄψῃ.

μόνον, ἀλλ' εἰς τρυφήν· τὸ πρόσωπον δὲ τὰς ἐπαλλήλους πληγὰς οὐκ ἀνέχεται, καὶ κινδυνεύω τοῖν ὀφθαλμοῖν τὸν ἕτερον συσκλῆναι 26) ὑπὸ τῶν ῥαπισμάτων ἐνοχλούμενος. Ἰού, ἰοὺ τῶν κακῶν 27), οἷα ὑπομένειν ἡμᾶς ἀναγκάζει ἡ παμφάγος αὕτη καὶ παμβορωτάτη γαστήρ. Ἔκρινα οὖν πολυτελοῦς τραπέζης ἀπολαύσας ἀποπτύσαι τὸ ζῆν, ὀδυνηροῦ βίου κρείττω τὸν καθ' ἡδονὴν θάνατον 28) ἡγησάμενος.

Ebendas. III. 6.

IX. Ἰοφῶν Ἐράστονι.

Ἐπιτριβείη καὶ κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο 29) ὁ κάκιστος ἀλεκτρυών, ὅς με, ἡδὺν ὄνειρον θεώμενον, ἀναβοήσας ἐξήγειρεν. Ἐδόκουν γάρ, ὦ φίλτατε γειτόνων, λαμπρός τις εἶναι καὶ βαθύπλουτος· εἶτα οἰκετῶν ἐφέπεσθαί μοι στίφος, οὓς οἰκονόμους καὶ διοικητὰς ἐνόμιζον ἔχειν 30). Ἐῴκειν δὲ καὶ τὼ χεῖρε 31) δακτυλίων πεπληρῶσθαι, καὶ πολυταλάντους λίθους περιφέρειν· καὶ ἦσαν οἱ δάκτυλοί μου μαλακοί, καὶ ἥκιστα τῆς δικέλλης ἐμέμνηντο. Ἐφαίνοντο δὲ καὶ οἱ κόλακες ἐγγύθεν παρεστάναι. Ἐν τούτῳ δὴ

26) συσκέλ.ω.. 27) der Genitivus zeigt die Ursache der Ausrufung an. gr. Gr. §. 119. Anm. 10. 28) einen fröhlichen Tod. — 29) gewöhnliche Verwünschungsformel, wie *male pereat!* 30) *quos me existimabam habere.* gr. Gr. §. 130. 7. Sch. Gr. 144. 5. Anm. 3. 31) τὼ χεῖρε. nach einem gewöhnlichen Gebrauche der Attiker statt τὰ χεῖρε. — πολυταλάντους. i. e. πολλῶν ταλάντων ἀξίας. — μαλακοί. keine Schwielen erinnerten an die gewöhnliche Handthierung des Mannes.

καὶ ὁ δῆμος Ἀθηναίων εἰς τὸ θέατρον [32]) προελθόντες [33]), ἐβόων προχειρίσασθαί με στρατηγόν. Μεσούσης δὲ τῆς χειροτονίας, ὁ παμπόνηρος ἀλεκτρυὼν ἀνεβόησε, καὶ τὸ φάσμα ἠφανίσθη. Ὅμως ἀνεγρόμενος περιχαρὴς ἦν [34]) ἐγώ· ἐνθύμιον δὲ ποιησάμενος, τοὺς φυλλοχόους ἑστάναι μῆνας [35]), ἔγνων εἶναι τὰ ἐνύπνια ψευδέστατα.

Ebendas. III. 10.

X. Φυλλὶς 36) Θρασωνίδῃ 37).

Εἰ γεωργεῖν ἐβούλου, καὶ νοῦν ἔχειν, ὦ Θρασωνίδη, καὶ τῷ πατρὶ πείθεσθαι, ἔφερες ἂν καὶ σὺ [38]) τοῖς θεοῖς κιττόν, καὶ δάφνας, καὶ μυρίνην, καὶ ἄνθη ὅσα σύγκαιρα, ἡμῖν τοῖς γονεῦσι πυροὺς ἐκθερίσας, καὶ οἶνον ἐκ βοτρύων ἀποθλίψας, καὶ βδάλας τὰ αἰγίδια, τὸν γαυλὸν πληρώσας γάλακτος. Νῦν δὲ ἀγρὸν καὶ γεωργίαν ἀπαναίνῃ, κράνους δὲ ἐπαινεῖς τριλοφίαν, καὶ ἀσπίδος ἐρᾷς, ὥςπερ τις Ἀκαρνὰν ἢ Μηλιεὺς [39]) μισθοφόρος. Μὴ σύγε [40]), ὦ παι-

32) θέατρον. wo sich oft das Volk bey Staatsgeschäften versammelte. 33) προελθόντες u. ἐβόων, der Pluralis, wegen des in δῆμος enthaltenen Begriffs der Mehrheit. gr. Gr. §. 116. 2. 34) er glaubte noch einen Augenblick an die glückliche Bedeutung des Traums. 35) in den Herbstmonaten schienen die Träume am unzuverlässigsten. ἑστάναι st. ἑστηκέναι. von der eben laufenden Zeit. — 36) Nahme einer Bäuerin. 37) Nahme eines Soldaten. 38) wie deine Eltern und andere Landleute. 39) vielleicht fand man in den Heeren der Söldner öfters Leute aus Akarnanien und Melier (in Thessalien). 40) τοῦτο ποιήσῃς sc.

δίον, ἀλλ᾽ ἐπάνιθι ὡς [41]) ἡμᾶς, καὶ τὸν ἐν ἡσυχίᾳ βίον [42]) ἀσπάζου (καὶ γὰρ ἀσφαλὴς καὶ ἀκίνδυνος ἡ γεωργία, οὐ λόχους, οὐκ ἐνέδρας, οὐ φάλαγγας ἔχουσα) ἀντὶ τῆς ἐν ἀμφιβόλῳ ζωῆς τὴν ὁμολογουμένην ἑλόμενος σωτηρίαν.

Ebendas. III. 16.

XI. Ἀμπελίων Εὐέργῳ 43).

Πολὺς ὁ χειμὼν τὸ τῆτες, καὶ οὐδενὶ ἐξιτητόν. Πάντα γὰρ ἡ χιὼν κατείληφε, καὶ λευκανθίζουσιν οὐχ οἱ λόφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ κοῖλα τῆς γῆς· ἀπορία δὲ ἔργων, ἀργὸν δὲ καθίζειν ὄνειδος. Προκύψας δῆτα τῆς καλύβης, οὐκ ἔφθην [44]) παρανοίξας τὸ θυρίον, καὶ ὁρῶ σὺν τῷ νιφετῷ δῆμον ὅλον ὀρνέων φερόμενον, καὶ κοψίχους καὶ κίχλας. Εὐθέως οὖν ἀπὸ τῆς λεκάνης ἀνασπάσας ἰξόν, ἐπαλείφω τῶν ἀχράδων τοὺς κλάδους· καὶ ὅσον οὔπω [45]) τὸ νέφος ἐπέστη τῶν στρουθίων, καὶ πᾶσαι ἐκ τῶν ὀροδάμνων ἐκρέμαντο, θέαμα ἡδύ, πτερῶν [46]) ἐχόμεναι, καὶ κεφαλῆς καὶ ποδῶν [46]) εἰλημμέναι. Ἐκ τούτων λάχος σοι τὰς πίονας καὶ εὐσάρκους ἀπέσταλκα [47]) πέντε εἴκοσι. Κοινὸν γὰρ ἀγαθὸν τοῖς ἀγαθοῖς· φθονούντων [48]) δὲ οἱ πονηροὶ τῶν γειτόνων.

Ebendas. III. 39.

41) st. πρός. Sch. Gr. §. 148. Anm. 5. 42) i. e. βίον ἥσυχον. — 43) Nahmen von Landleuten. 44) gr. Gr. §. 137. in φθάνειν. 45) gleich darauf. 46) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. Anm. 3. 47) ἀποστέλλω. 48) attische Form des Imperativs st. φθονείτωσαν.

XII. Φιλόκωμος Θεστύλλῳ *).

Οὐπώποτε εἰς ἄστυ καταβάς, οὐδὲ εἰδὼς τί ποτέ ἐστιν ἡ λεγομένη πόλις, ποθῶ τὸ καινὸν τοῦτο θέαμα ἰδεῖν, ὑφ' ἑνὶ περιβόλῳ κατοικοῦντας ἀνθρώπους, καὶ τἄλλα ὅσα 49) διαφέρει πόλις ἀγροικίας μαθεῖν. Εἰ οὖν σοι πρόφασις ὁδοῦ ἄστυδε 50) γένηται, ἧκε ἀπάξων νῦν κἀμέ· καιρὸν γὰρ ἐγὼ δὴ οἶμαι τοῦ πλεῖόν τι μαθεῖν, ἤδη μοι βρύειν θριξὶ τῆς ὑπήνης ἀρχομένης. Τίς οὖν δή με κἀκεῖ μυσταγωγεῖν ἐπιτήδειος 51), ἢ σύ, ὁ τὰ πολλὰ εἴσω πυλῶν 52) ἀλινδούμενος;

Ebendas. III. 31.

XIII. Γνάθων 53) Καλλικωμίδῃ 54).

Τίμωνα 55) οἶσθα, ὦ Καλλικωμίδη, τὸν Ἐχεκρατίδου, τὸν Κολυττέα, ὃς ἐκ πλουσίου 56), σπαθήσας τὴν οὐσίαν εἰς ἡμᾶς τοὺς παρασίτους, εἰς ἀπορίαν συνηλάθη 57)· εἶτ' ἐκ Φιλανθρώπου μισάνθρωπος ἐγένετο. Καταλαβὼν γὰρ τὴν ἐσχατιάν, ταῖς βώλοις τοὺς παριόντας βάλλει, προμηθούμενος, μηδένα αὐτῷ καθάπαξ ἀνθρώπων ἐντυγχάνειν· οὕτως τὴν κοινὴν φύσιν ἀπέστραπται 58). Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἀθήνησι νεο-

*) Nahmen von Landleuten. 49) man verb. καὶ μαθεῖν (πάντα) τὰ ἄλλα οἷς διαφέρει π. ἀ. 50) st. εἰς τὸ ἄστυ. gr. Gr. §. 103. 2. Sch. Gr. §. 116. 2. 51) man denke μᾶλλον hinzu, was bisweilen vor ἢ weggelassen wird. 52) i. e. ἐν τῷ ἄστει. — 53) Nahme eines Parasiten. 54) N. eines Landmannes. 55) S. oben A. §. 131. 56) i. e. πλούσιος ὢν τὸ πρίν. 57) συνελαύνω. 58) ἀποστρέφω.

πλούτων Φείδωνός[59]) τε εἰσὶ καὶ Γνίφωνος[59]) μικροπρεπέστεροι. Ὥρα μοι μετανίστασθαι, καὶ πονοῦντι[60]) ζῆν. Δέχου δὴ οὖν με μισθωτὸν κατ᾽ ἀγρόν, πάντα ὑπομένειν ἀνεχόμενον ὑπὲρ τοῦ τὴν ἀπλήρωτον ἐμπλῆσαι γαστέρα.

Ebendas. III. 34.

XIV. Θαλλίσκος Πετραίῳ 43).

Αὐχμὸς τὰ νῦν· οὐδαμοῦ νέφος ὑπὲρ γῆς αἴρεται· δεῖ δὲ ἐπομβρίας· διψῆν[61]) γὰρ τὰς ἀρούρας αὐτὰς τὸ κατάξηρον τῆς βώλου δείκνυσι. Μάταια[62]) ἡμῖν, ὡς ἔοικε, καὶ ἀνήκοα[62]) τέθυται τῷ Ὑετίῳ[63]), καί τοί γε ἐξ ἁμίλλης ἐκαλλιερήσαμεν πάντες οἱ τῆς κώμης οἰκήτορες, καὶ ὡς ἕκαστος δυνάμεως ἢ περιουσίας εἶχε[64]), συνεισενέγκατο, ὁ μὲν κριόν, ὁ δὲ τράγον, ὁ δὲ καπρόν, ὁ πένης πόπανον, ὁ δὲ ἔτι πενέστερος λιβανωτοῦ χόνδρους εὖ μάλα εὐρωτιῶντας, ταῦρον δὲ οὐδείς· οὐ γὰρ εὐπορία βοσκημάτων ἡμῖν, τὴν λεπτόγεων τῆς Ἀττικῆς[65]) κατοικοῦσιν. Ἀλλ᾽ οὐδὲν ὄφελος τῶν δαπανημάτων· ἔοικε γὰρ πρὸς ἑτέροις ἔθνεσιν ὁ Ζεὺς ὢν[66]) τῶν τῇδε ἀμελεῖν.

Ebendas. III. 35.

59) Nahmen von Geizigen. 60) i. e. ἀπὸ πόνου. 61) nicht διψᾶν; so auch ζῆν, πεινῆν. gr. Gr. §. 94. Anm. 5. Sch. Gr. §. 105. Anm. 3. S. 197. 62) i. e. μάτην, τῶν θεῶν μὴ ἀκουσάντων. 63) Διΐ sc. 64) gr. Gr. §. 137. S. 447. Sch. Gr. §. 151. S. 370. in ἔχειν. 65) in dem gebirgigen, unfruchtbaren Theile Attikas. 66) die Götter besuchen die Orte, wo man ihnen Feste feyert; daher wird ihr Nichthören von einer solchen Reise in entfernte Gegenden abgeleitet. 67)

XV. Γαμοχαίρων Φαγοδαίτῃ 67).

Ἐθεάσω οἷά με εἰργάσατο 68) ὁ κατάρατος οὗτος κουρεύς, ὁ πρὸς τῇ ὁδῷ 69)· λέγω δὲ τὸν ἀδόλεσχον, τὸν τοὺς χειροήθεις κόρακας τιθασσεύοντα 70), τὸν ταῖς μαχαιρίσι κυμβαλισμὸν εὔρυθμον 71) ἀνακρούοντα. Ὡς γὰρ ἀφικόμην ξυριεῖσθαι τὴν γενειάδα βουλόμενος, ἀσμένως τε ἐδέξατο, καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ θρόνου καθίσας, σινδόνα καινὴν περιθείς, πρᾴως εὖ μάλα κατέφερέ μοι τῶν γνάθων τὸ ξυρόν, ἀποψιλῶν τὸ πύκνωμα τῶν τριχῶν. Ἀλλ' ἐν αὐτῷ τούτῳ πανοῦργος ἦν. Ἔλαθε γὰρ τοῦτο παρὰ μέρος 72) ποιῶν, καὶ οὐ κατὰ πάσης τῆς γνάθου, ὥστε ὑπολειφθῆναί μοι πολλαχοῦ μὲν δασεῖαν, πολλαχοῦ δὲ λείαν τὴν σιαγόνα. Κἀγὼ μὲν οὐκ εἰδὼς τὴν πανουργίαν, ᾠχόμην κατὰ τὸ εἰωθὸς ἄκλητος εἰς Πασίωνος 73)· οἱ συμπόται δέ, ὡς εἶδον, ἐξέθανον τῷ γέλωτι· ἕως ἀγνοοῦντά με ἐφ' ὅτῳ 74) γελῶσιν, εἷς τις εἰς μέσους παρελθών, τῶν ἀπολειφθεισῶν τριχῶν 75) ἐπιλαβόμενος εἵλκυσεν. Ἐκείνας 76) μὲν οὖν περιπαθῶς κοπίδα λαβὼν ἀπεῤῥίζωσα, ἕτοιμος δέ εἰμι

67) Nahmen von Parasiten. 68) gr. Gr. §. 118. 4. Sch. Gr. §. 131. 4. 69) τὴν οἰκίαν ἔχων sc. 70) Vergl. oben B. §. 23. 71) es scheint, dafs die Barbierer durch mancherley Gaukeleyen und Belustigungen Kunden in ihre Buden lockten. 72) stellenweis. 73) οἶκον sc. gr. Gr. §. 119. Anm. 9. Pasion ist der Patron des Parasiten. 74) gr. Gr. §. 70. 3. Sch. Gr. §. 77. 3. 75) gr. Gr. §. 119. 6. 3. Sch. Gr. §. 132. Anm. 3. 76) τὰς τρίχας sc.

ξύλον εὐμέγεθες ἀνελόμενος κατὰ τοῦ βρέγματος πατάξαι τὸν ἀλιτήριον [77]. Ἃ γὰρ οἱ τρέφοντες παίζουσι [78], ταῦτα μὴ τρέφων ἐτόλμησεν [79].

Ebendas. III. 66.

77) κουρέα etc. 78) i. e. παίζοντες ποιοῦσι. 79) παίζειν sc.

Erklärung aller im ersten und zweyten Cursus vorkommenden Wörter.

Gr. bedeutet Buttmanns griechische Grammatik, auf welche bey allen anomalen Verbis verwiesen wird, die in der ausführlichern §. 101, in der Schul-Grammatik §. 114. in alphabetischer Ordnung verzeichnet stehen. Es versteht sich von selbst, daſs bey zusammengesetzten Zeitwörtern in der Grammatik das Stammwort aufgesucht werden muſs, welches in unserm Wortregister immer durch einen Strich von der ihm vorgesetzten Praeposition getrennt erscheint, und also sogleich erkannt werden kann. *n. pr.* nomen proprium. *N.* Nahmen. *St.* Stadt.

A.

ἄβατος, ὁ, ἡ. (βαίνω) unzugänglich.

ἀ-βέβαιος, ὁ, ἡ. unzuverlässig, unsicher.

ἀβοήθητος, ὁ, ἡ. (βοηθέω) hülflos, wo keine Hülfe statt findet.

ἁβρός, ά, όν. zart, weichlich.

ἄβροχος, ὁ, ἡ. (βρέχω) unbenetzt, wasserarm.

ἄβυσσος, ὁ, ἡ. unergründlich, sehr tief.

Ἀγαθοκλῆς, έους. n. pr. Agathŏkles.

ἀγαθός, ή, όν. gut, tapfer. τὸ ἀγαθόν. das Gut. *compar.* βελτίων, ἀμείνων, κρείττων u. κρείσσων, λωΐων. *superl.* βέλτιστος, ἄριστος, κράτιστος, λῷστος.

Ἀγάθων, ωνος. n. pr. Agăthon.

ἄγαλμα, ατος, τό. das Bild.

ἄγαμαι, c. *genitivo.* ehren, bewundern. S. Buttm. Gr.

ἀγανακτέω, ῶ unwillig seyn, zürnen, sich betrüben.

ἀγαπάω, ῶ. lieben, zufrieden seyn.

Ἀγαύη, ης. n. pr. Agaue.

ἀγγεῖον, ου, τό. das Gefäſs, der Hafen.

ἀγγελία, ας, ἡ. die Botschaft.

ἀγγελιαφόρος, ου, ὁ. (φορέω) der Bote, welcher etwas meldet.

ἄγγελος, ου, ὁ. der Bote.

ἄγγος, εος, τό. d. Gefäſs, Behältniſs.

ἀγείρω. sammeln, erwerben.

ἀγέλη, ης, ἡ. die Heerde.

ἀγέννητος, ὁ, ἡ. (γεννάω) nicht geboren.

Ἀγήνωρ, ορος. n. pr. Agēnor.
ἀγήρως, ὁ, ἡ. ἀγήρων. (γῆρας) nicht alternd.
Ἀγησίλαος, ου. n. pr. Agesilāus.
Ἀγησίπολις, ιος. n. pr. Agesipŏlis.
ἅγιος, ία, ιον. heilig.
Ἆγις, ιδος. n. pr. Agis.
ἁγιστεύω, -ομαι. heilig seyn.
ἀγκιστρώδης, εος, ὁ, ἡ. (ἄγκιστρον) angelartig, gebogen.
ἄγκυρα, ας, ἡ. der Anker.
ἀγνοέω, ῶ. (νοέω) nicht wissen. nicht kennen, nicht verstehen u. einsehen. οὐκ ἀγνοῶ. ich weiſs wohl.
ἄγνοια, ας, ἡ. die Unwissenheit, Unkenntniſs.
ἀγνώς, ῶτος, ὁ, ἡ. (γιγνώσκω) unbekannt.
ἄγνωστος, ὁ, ἡ, unbekannt, unberühmt.
ἀγορά, ᾶς, ἡ. der Markt.
ἀγοράζω. kaufen.
ἄγρα, ας, ἡ. der Fang, die Beute.
ἀγρεύω. fangen.
ἄγριος, ία, ιον. wild.
ἀγριότης, τητος, ἡ. die Wildheit, Rohheit.
ἀγροικία, ας, ἡ. das Leben auf dem Lande, Ungeschliffenheit.
ἀγρός, οῦ, ὁ. der Acker, das Land, Feld.
ἀγρυπνέω, ῶ. nicht schlafen können, wachen.
ἀγύρτης, ου, ὁ. der Marktschreyer, Quacksalber, Bettler.
ἀγχίνοια, ας, ἡ. die Schlauheit, Verschlagenheit.
ἀγχόνη, ης, ἡ. (ἄγχω) der Strick zum Hängen, das Aufhängen.
ἄγχω. würgen.
ἄγω — ομαι. *fut.* ἄξω. *Gr.* führen, treiben. σχολὴν ἄγειν. Muſse haben.
ἀγωγή, ῆς, ἡ. die Lebensart.
ἀγών, ῶνος, ὁ. der Kampf, Wettstreit, Kampfspiel.
ἀγωνιάω, ῶ. besorgt seyn, fürchten. kämpfen. fechten.
ἀγωνίζομαι. streiten, um den Preis kämpfen.
ἀδαμάντινος, η, ον. sehr hart, unbezwinglich.
ἀδάμαστος, ὁ, ἡ. (δαμάζω) ungebändigt. ἵππος. ein unzugerittenes Pferd.
ἀδδηφάγος, ὁ, ἡ. (ἄδδην. φάγω) gefräſsig, unersättlich.
ἀδεής, ὁ, ἡ. (δέος) furchtlos. *adverb.* ἀδεῶς.
ἀδελφή, ῆς, ἡ. die Schwester.
ἀδελφιδοῦς, οῦ, ὁ. der Brudersohn.
ἀδελφός, οῦ, ὁ. der Bruder.
ἄδηλος, ὁ, ἡ. unbekannt, ungewiſs.
Ἅιδης, ου, ὁ. der Hades, der Gott der Unterwelt, die Unterwelt. εἰς ᾅδου. in den Hades.
ἀδιαλείπτως. (λείπω) unablässig.
ἀδιατύπωτος, ὁ, ἡ. (τυπόω) unausgebildet.
ἀδικέω, ῶ. (δίκη) unrecht thun, beleidigen, kränken, beschädigen.
ἀδίκημα, ατος, τό. die

Ungerechtigkeit, Vergehung.
ἀδικία, ας, ἡ. die Ungerechtigkeit.
ἄδικος, ὁ, ἡ. ungerecht.
ἀδίκως. ungerechter Weise.
Ἄδμητος, ου. n. pr. Admētus.
ἀδόλεσχος, ὁ, ἡ. geschwätzig, der Schwätzer.
ἀδούλωτος, ὁ, ἡ. (δουλόω) nicht unterjocht, frey.
ἀ-δύνατος, ὁ, ἡ. unmöglich, unvermögend.
ᾄδω und ἀείδω. singen.
Ἄδωνις, ιδος. n. pr. Adōnis.
ἀεί. immer. beständig.
ἀείρω. erheben, aufheben, nehmen.
ἀέννaος, ὁ, ἡ. (νάω) immerfliessend.
ἀεροειδής, έος, ὁ, ἡ. (ἀήρ) luftähnlich.
ἀετός, οῦ, ὁ. der Adler.
ἀηδία, ας, ἡ. (ἡδύς) die Unlust.
ἀηδών, όνος, ἡ. die Nachtigall.
ἀήρ, έρος, ὁ. die Luft.
ἀήττητος, ὁ, ἡ. (ἡττάω) unbezwungen.
Ἀθάμας, αντος. n. pr. Athămas.
ἀθανασία, ας, ἡ. die Unsterblichkeit.
ἀθάνατος, ὁ, ἡ. unsterblich, unvergänglich.
ἀθέατος, ὁ, ἡ. (θέα) den man nicht sehn darf.
Ἀθηνᾶ, ᾶς. Athēne, Minerva.
Ἀθῆναι, ῶν, αἱ. Athen, St. in Attika.
Ἀθήναζε. nach Athen.
Ἀθηναῖος, αία. αῖον. der Athenäer, Athenienser.
ἄθλησις, εως, ἡ. die Athletik, Leibesübungen.
ἀθλητής, ου, ὁ. der Kämpfer, Ringer.
ἄθλιος, ία, ιον. unglücklich, elend. ἀθλίως, auf eine elende Weise.
ἆθλον, ου, τό. der Kampfpreis, Belohnung.
ἆθλος, ου, ὁ. der Kampf.
ἀθόρυβος, ὁ, ἡ. (θόρυβος) ungestört, ohne Geräusch.
ἀθροίζω. versammeln.
ἀθρόος, όα, όον. häufig, in Menge, heftig.
ἀθυμέω, ῶ. (θυμός) muthlos, niedergeschlagen seyn.
Ἀθώς, ω. Athos, ein Vorgebirge in Griechenland, Lemnos gegenüber. (Monte Santo.)
Αἰακός, ου. n. pr. Aeăkus.
Αἴας, αντος. n. pr. Ajax.
αἴγειρος, ου, ἡ. die Pappel.
Αἰγεύς, έως. n. pr. Aegeus.
αἰγίδιον, ου, τό. (αἴξ) die kleine, liebe Ziege.
Αἴγινα, ης. Aegīna, (Engia.) Insel im saronischen Meerbusen. Αἰγινήτης, ου. Einwohner dieser Insel.
αἰγίς, ίδος, ἡ. die Aegide. (Waffe des Zeus u. der Athene) ursprünglich ein Ziegenfell, welches bald um den Arm gewickelt, als Schild dient, (daher auch das wirkliche Schild Athe-

nens *Aegis* heifst,) bald um die Brust geknüpft, die Stelle eines Panzers vertritt.

αἰγοτριχέω, ῶ. (Θρὶξ) Ziegenhaare haben.

Αἴγυπτος, ου, ἡ. Aegypten. 2) d. Nil. 3) n. pr. eines Mannes. — ὁ Αἰγύπτιος. d. Einwohner Aegyptens. αἰγύπτιος, ία, ιον. aegyptisch.

αἰδέομαι, οῦμαι. achten, sich scheuen. αἰδεῖσθαι ἐπί τινι. sich einer Sache schämen.

αἰδήμων, ονος, ὁ, ἡ. sittsam.

Ἅιδης, ου, ὁ. S. ᾅδης.

αἴδιος, ία, ιον. immerdauernd.

αἰδώς, οῦς, ἡ. die Sittsamkeit, Ehrfurcht, Achtung, Scheu.

Αἰήτης, ου. n. pr. Aeētes.

αἰθαλώδης, εος, ὁ, ἡ. rusig, schwarz.

Αἰθιοπία, ας. Aethiopien. Αἴθιοψ, οπος, der Aethiopier.

αἰθρία, ας, ἡ. die reine Luft, der heitre Himmel.

αἴθω. anbrennen, anzünden. — ομαι. im Brande seyn.

αἴλουρος, ου, ὁ. die Katze.

αἷμα, ατος, τό. das Blut.

αἱμάσσω. mit Blute beflecken.

Αἰμιλιανός. Aemiliānus (aus dem Aemilischen Geschlechte).

Αἰνείας, ου. n. pr. Aenēas.

αἰνέω, ῶ. loben.

αἴνιγμα, ατος, τό. das Räthsel.

αἴξ, γός, ἡ. die Ziege.

αἰπόλος, ου, ὁ. der Ziegenhirt.

αἵρεσις, εως, ἡ. die Lebensart, Sekte (der Philosophen).

αἱρετός, ή, όν. wünschenswerth, gut.

αἱρέω, ῶ. *Gr.* fangen, nehmen, einnehmen. αἱρέομαι, οῦμαι. wollen, wählen, übernehmen. μᾶλλον αἱρ. vorziehn.

αἴρω. *fut.* ἀρῶ. (S. ἀείρω.) aufnehmen, aufheben, in die Höhe ziehn.

αἰσθάνομαι. *fut.* αἰσθήσομαι. *Gr.* merken, fühlen.

αἴσθησις, εως, ἡ. der Sinn, die Empfindung.

αἶσχος, εος, τό. die Häfslichkeit, Schande.

αἰσχρός, ά, όν. adv. αἰσχρῶς, schändlich, schimpflich, häfslich.

Αἰσχύλος, ου. n. pr. Aeschylus.

αἰσχύνη, ης, ἡ. die Schande. αἰσχύνην φέρειν. Schande bringen, beschimpfen.

αἰσχύνομαι. sich schämen, scheuen, achten.

αἰτέω, ῶ. -έομαι, οῦμαι. (mit doppeltem Accusativo) ersuchen, bitten, fordern.

αἰτία, ας, ἡ. die Ursache, Beschuldigung.

αἰτιάομαι, ῶμαι. anklagen, beschuldigen, (mit dem Genit. der Sache.)

αἰτιατέος, έα, έον. ei-

ner der angeklagt werden muſs.
αἴτιος, ία, ιον. schuldig, schuld an etwas. ὁ αἴτιος. der Urheber.
Αἴτνη, ης, ἡ. der Aetna in Sicilien.
Αἰτωλία, ας, ἡ. Aetolien, Provinz in Griechenland. Αἰτωλίς, ίδος, ἡ. eine Aetolierin.
αἰφνιδίως. plötzlich.
αἰχμαλωτίζω. gefangen nehmen, zum Gefangenen machen.
αἰχμάλωτος, ὁ, ἡ. (αἰχμὴ und ἁλίσκω) kriegsgefangen.
αἰών, ῶνος, ὁ. die Zeit.
αἰώνιος, ία, ιον. von langer Dauer, immerwährend.
αἰωρέω, ῶ. in die Höhe heben. — ρέομαι, ροῦμαι. in Erwartung, in unruhiger Bewegung seyn.
ἄκαιρος, ὁ, ἡ. (καιρός) unzeitig, zur unrechten Zeit.
ἄκανθα, ης, ἡ. der Dorn, Stachel.
Ἀκαρνάν, ᾶνος. der Akarnanier (aus Akarnanien, einer Provinz Griechenlands).
ἀκαρπία, ας, ἡ. die Unfruchtbarkeit.
ἄκαρπος, ὁ, ἡ. (καρπὸς) unfruchtbar.
Ἄκαστος, ου. n. pr.
ἀκέραιος, ὁ, ἡ. unversehrt.
Ἀκεσίνης und Ἀκεσῖνος, ου. N. e. Flusses in Asien.
ἀ-κίνδυνος, ὁ, ἡ. adv. ἀκινδύνως. gefahrlos.
ἀκληρέω, ῶ. (κλῆρος) ohne Erbtheil - arm - unglücklich seyn.
ἄκλητος, ὁ, ἡ. (καλέω) uneingeladen.
ἀκμάζω. (ἀκμή) blühen.
ἀκμαῖος, αία, αῖον. blühend, reif.
ἀκοή, ῆς, ἡ. das Gehör. αἱ ἀκοαί, die Ohren.
ἀκολουθέω, ῶ. folgen.
ἀκοντίζω. schieſsen, schleudern.
ἀκόντιον, ου, τό. der Wurfspieſs.
ἀκούσιος, ὁ, ἡ. ungern, nicht frey.
ἀκούω. (*fut.* ἀκούσομαι, *pf.* ἀκήκοα) c. *genit.* hören. κακῶς. gescholten werden, in übelm Rufe stehn, (wie *male audi e.*)
ἄκρα, ας, ἡ. das Vorgebirge, die Höhe.
Ἀκραγαντῖνος, ὁ. ein Agrigentiner, aus Agrigentum in Sicilien.
ἀκρασία, ας, ἡ. die Unmäſsigkeit.
ἄκρατος, ὁ, ἡ. (κεράννυμι) ungemischt.
ἀκριβής, έος, ὁ, ἡ. adv. ἀκριβῶς. genau, bestimmt, vollkommen.
ἀκριβόω, ῶ. genau kennen, prüfen.
Ἀκρίσιος, ου. n. pr.
ἀκρόασις, εως, ἡ. das Anhören, die Vorlesung.
ἀκροβατέω, ῶ. auf den Zehen laufen.
ἀκρόδρυον, ου, τό. (δρῦ.) der Fruchtbaum. ἀκρόδρυα. Früchte (mit harter Schale).
ἀκροθίνιον, τό, u. τὰ ἀκροθίνια. (θίν) die Erstlinge, Opfer von der Ernte oder der Beute.

ἀκροποδητί. (ποῦς) auf den Fußzehen.

ἀκρόπολις, εως, ἡ. die Burg, Festung.

ἄκρος, α, ον. der äußerste, höchste. ἄκροι δάκτυλοι. die Fingerspitzen. ἄκροις τοῖς ποσί. mit den Spitzen der Füße.

ἀκρωτηριάζω. an den äußersten Theilen verstümmeln, verstümmeln überhaupt.

ἀκρωτήριον, ου, τό. das Vorgebirge.

Ἀκταίων, ωνος. n. pr. Actäon.

ἀκτή, ῆς, ἡ. das Ufer.

Ἀκτή. der alte Name von Attika.

ἀκυβέρνητος, ὁ, ἡ. (κυβερνάω) ohne Steuermann, ungeleitet.

ἀκύμαντος, ὁ, ἡ. (κῦμα) ohne Wellen, ruhig.

ἀκύμων, ονος, ὁ, ἡ. ruhig.

ἄκων, ἄκουσα, ἆκον. mit Widerwillen, ungern.

ἀλαζονικός, ή, όν. prahlerisch, eitel.

ἀλαζών, όνος, ὁ. der Prahler.

Ἀλβανία, ας, ἡ. e. Land in Asien. Ἀλβανοί, ῶν. die Einwohner desselben.

ἀλγέω, ῶ. Schmerzen fühlen, traurig seyn.

ἄλγος, εος, τό. der Schmerz.

ἀλείφω. salben.

ἀλεκτρυών, όνος, ὁ. der Hahn.

Ἀλεξάνδρεια, ας. Alexandria, St. in Aegypten. Ἀλεξανδρεύς, έως. Einw. derselben.

Ἀλέξανδρος, ου. n. pr. Alexander.

ἀλήθεια, ας, ἡ. die Wahrheit.

ἀληθεύω. die Wahrheit sagen, aufrichtig seyn.

ἀληθής, έος, ὁ, ἡ. wahr. τἀληθες und τἀληθῆ. die Wahrheit. ἀληθῶς. wahrhaftig, aufrichtig, genau.

ἀλήθω. auf der Mühle mahlen.

ἀλινδέομαι, οῦμαι. sich wälzen, umhertreiben.

ἁλίσκομαι. Gr. gefangen werden. *fut.* ἁλώσομαι. *aor.* 2. ἑάλων. ich wurde gefangen. ἁλούς. gefangen.

ἀλιτήριος, ὁ, ἡ. mit Sünden beladen, verrucht.

ἀλκή, ῆς, ἡ. die Stärke.

Ἄλκηστις, ιδος. n. pr. Alceste.

Ἀλκιβιάδης, ου. n. pr. Alcibiades.

ἄλκιμος, ὁ, ἡ. stark, tapfer.

Ἀλκμήνη, ης. n. pr. Alkmēne.

ἀλλά, aber, sondern. wohlan. ἀλλὰ μήν. aber doch. ἀλλὰ γάρ. aber freylich.

ἀλλάγε. doch. wenigstens.

ἀλλάσσω. verändern.

ἀλλαχόθεν. von einer andern Seite her. ἄλλοι ἀλλαχόθεν. die einen von dieser, die andern von jener Seite.

ἄλλῃ, anderswo. ἄλλος ἄλλῃ. der eine da, der andre dort.

ἀλλήλων. einer des andern. πρὸς ἀλλήλους. ei-

ner gegen den andern, unter einander.
ἀλλοεθνής, έος, ὁ, ἡ. (ἔθνος) von einem fremden Volke. οἱ ἀλλοεθνεῖς. die Fremden.
ἄλλοθι. anderswo.
ἅλλομαι. springen.
ἄλλος, η, ο. ein anderer. ὁ ἄλλος. der andere.
ἄλλοτε. zu anderer Zeit, ein andermal. bisweilen. ἄλλοτε-ἄλλοτε. bald . . . bald.
ἀλλότριος, ία, ιον. c. *genitiv.* fremd, unpassend.
ἀλλόφυλος, ὁ. ἡ. (φυλή) von einem andern Stamme, fremd, auswärtig.
ἄλλως. außerdem.
ἀλογίη. st. ἀλογία, ἡ. die Unvernunft.
ἀλόγιστος, ὁ, ἡ. ohne Ueberlegung, vernunftlos.
ἄ-λογος, ὁ, ἡ. unvernünftig, vernunftlos.
ἁλουργής, έος, ὁ, ἡ. purpurn.
ἄλοχος, ου, ἡ. die Gattin.
Ἄλπεις, έων, αἱ. die Alpen. ἄλπειος, α, ον. zu den Alpen gehörig. τὰ Ἄλπεια ὄρη. das Alpengebirg.
ἅλς. ἁλός, ἡ. das Meer. ὁ ἅλς, das Salz.
ἄλσος, εος, τό. der Hayn.
ἀ-λυσιτελής, έος, ὁ, ἡ. unvortheilhaft, nachtheilig.
Ἀλωεύς, έως. n. pr. Aloeus.
ἀλώπηξ, εκος, ἡ. der Fuchs.
ἅλως, ω, ἡ. die Tenne.
ἁλώσιμος, ὁ, ἡ. (ἁλίσκομαι) leicht zu fangen.
ἅλωσις, εως, ἡ. die Einnahme, Eroberung.
ἅμα. zugleich, mit. ἅμα μέν . . ἅμα δέ. so wohl . . . als auch.
Ἀμαζονίς, ίδος, ἡ. die Amazone.
ἀμαθής, έος, ὁ, ἡ. (μανθάνω) unwissend.
ἅμαξα, ης, ἡ. der Wagen. 2) d. Wagen am Himmel, der Bär.
ἁμαξικός, ή, όν. was zum Wagen gehört. τὰ ἁμαξικά. die nördlichen Gegenden.
ἁμαξόβιος, ὁ, ἡ. auf dem Wagen lebend. ἁμαξόβια ἔθνη. herumziehende Völker.
ἁμαρτάνω. *fut.* ἁμαρτήσομαι. *Gr.* fehlen, irren.
ἁμάρτημα, ατος, τό. das Vergehen, die Schuld.
ἀμαυρόω, ῶ. verdunkeln, schwächen.
ἀμβλύνω. abstümpfen, betäuben.
ἀμβλύς, εῖα, ύ. stumpf, schwach.
ἀμβλυώττω. ein stumpfes Gesicht haben, blind seyn.
ἀμβροσία, ας, ἡ. Ambrosia, die Speise der Götter.
ἀμβρόσιος, ία, ιον. göttlich, ambrosisch.
ἀμείβομαι. erwiedern, vergelten.
Ἀμεινίας, ου. n. pr. Aminias.
ἀμείνων, ονος, ὁ, ἡ. besser. S. ἀγαθός.
ἀμελέω, ῶ. unbekümmert seyn, vernachlässigen.

ἀμελῶς. unbekümmert.
ἄμεμπτος, ὁ, ἡ. (μέμφομαι) untadelhaft.
ἄμετρος, ὁ, ἡ. (μέτρον) ohne Maas, nicht nach dem Sylbenmaase gemessen, prosaisch. ἀμέτρως. ohne Maas, unmäſsig.
ἀμηχανέω, ῶ. (μηχανή) nicht wissen, was man thun soll, sich nicht zu helfen wissen.
ἅμιλλα, ης, ἡ. der Wettstreit. ἐξ ἁμίλλης. um die Wette.
ἀμίμητος, ὁ, ἡ. (μιμέομαι) unnachgeahmt, unnachahmlich.
ἄμισθος, ὁ, ἡ. (μισθός) unbelohnt.
Ἀμισωδάρας, ου. n. pr. Amisodăras.
ἅμμα, ατος, τό. das Band, das Umschlingen der Arme beym Ringen.
ἄμμος, ου, ἡ. der Sand.
ἀμμώδης, εως, ὁ, ἡ. sandig.
Ἀμνίων, ωνος. n. pr.
ἀμνός, οῦ, ὁ. das Lamm.
ἀμοιβή, ῆς, ἡ. die Vergeltung, der Tausch.
ἄμπελος, ου, ἡ. der Weinstock.
ἀμπέχομαι. umthun, anziehn.
ἀμύθητος, ὁ, ἡ. (μῦθος) unaussprechlich.
ἄμυνα, ης, ἡ. die Vertheidigung.
ἀμύνω. abwehren. — ομαι. sich vertheidigen, rächen. τινά, bestrafen.
ἀμύττω u. ἀμύσσω. kratzen, zerreiſsen, zerkratzen.
ἀμφί. c. *dat.* und *genit.* um, wegen.

Ἀμφιάραος, ου. n. pr. Amphiarāus.
ἀμφίβολος, ὁ, ἡ. schwankend, zweifelhaft, bedenklich.
Ἀμφιδάμας, αντος. n. pr. Amphidāmas.
ἀμφι-έννυμι. (*Gr.* §. 96. in ἕννυμι. *Schul-Gr.* §. 108.) anziehn.
Ἀμφίπολις. Amphipŏlis. St. in Macedonien.
ἀμφισβητέω, ῶ. streiten, bestreiten.
ἀμφίστομος, ὁ, ἡ. (στόμα) was zwey Mündungen, Ausgänge hat.
Ἀμφιτρίτη, ης. n. pr. Amphitrite.
Ἀμφιτρύων, ωνος. n. propr. Amphitrўon.
Ἀμφίων, ιονος, n. pr. Amphīon.
ἀμφορεύς, έως, ὁ. der Eimer (als Gefäſs und als Maas).
ἀμφότερος, έρα, ερον. beyde. ἀμφότερα. beydes.
ἄμφω, οῖν. beyde.
ἄμωμος, ὁ, ἡ. (μῶμος) untadelhaft.
ἄν. st. ἐάν oder ἤν. wenn.
ἄν. gibt der Rede den Ausdruck der Ungewiſsheit, und kann in Verbindung mit dem Verbo oft durch die Hülfswörter w ü r d e, m ö c h t e, k ö n n t e ausgedrückt werden. z. B. ἦλθον. ich kam. ἦλθον ἄν. ich würde gekommen seyn. τί λέγω; was soll ich sagen? τί λέγοιμι ἄν; was könnte ich wohl sagen? Mit dem Pronom. relativ. verbunden zeigt es an, daſs das Pronomen allgemein genom-

men, und nicht auf eine bestimmte Person oder Sache bezogen werden soll.

ἀνά. *praepos. c. accus.* in, auf, über. ἀνὰ τρεῖς. je drey u. drey. ἀνὰ μέσον. mitten zwischen.

ἀναβάθρα, ας, ἡ. die Stiege, Leiter.

ἀνα-βαίνω. (*Gr.* in βαίνω) *c. accusat.* hinaufsteigen, besteigen.

ἀνα-βάλλω. (*Gr.* in βάλλω.) aufwerfen. in die Höhe werfen.

ἀνά-βασις, εως, ἡ. das Aufsteigen.

ἀναβάτης, ου, ὁ. der auf etwas steigt, sitzt, der Reiter.

ἀνα-βλαστάνω. (*Gr.* βλαστάνω) heraufwachsen, entsprossen.

ἀνα-βλύζω. hervorsprudeln.

ἀνα-βοάω. ῶ. laut schreyen, krähen.

ἀνα-γιγνώσκω. *Gr.* lesen, vorlesen.

ἀναγκάζω. zwingen.

ἀναγκαῖος, αία, αῖον. nothwendig, unvermeidlich. ἐπί τι τῶν ἀναγκαίων. zu einem nothwendigen Geschäft.

ἀνάγκη, ης, ἡ. die Nothwendigkeit.

ἀν-αγορεύω. erzählen.

ἀν-άγω. hinauf-, zurückführen, in die Höhe treiben. ποταμόν, einen Fluſs aufschwellen. ἀνάγεσθαι. absegeln.

ἀνα-δέω, ῶ. umbinden, bekränzen.

ἀνα-δίδωμι. geben, hingeben, hervorbringen.

ἀνα-δῦμι. herauftauchen, zum Vorschein kommen.

ἀνα-ζευγνύω. aufbrechen, abmarschiren.

ἀνα-ζώννυμι. umgürten.

ἀνάθημα, ατος, τό. (τίθημι) das Weihgeschenk, Schmuck.

ἀναθυμίασις, εως, ἡ. das Ausdünsten.

ἄναιμος, ὁ, ἡ. (αἶμα) blutlos.

ἀναιμωτί. ohne Blut.

ἀν-αιρέω, ῶ. weg-übernehmen, aufheben, töden.

ἀναίσθητος, ὁ, ἡ. (αἰσθάνομαι) gefühllos.

ἀνα-καίω. *Gr.* anzünden.

ἀνα-καλέω, ῶ. zurückrufen.

ἀνα-κάμπτω. zurückkehren.

ἀνακομιδή, ῆς, ἡ. die Rückkehr.

ἀνα-κράζω. laut aufschreyen, ausrufen.

Ἀνακρέων, οντος. n. pr. Anakrĕon.

ἀνα-κρίνω. untersuchen, befragen.

ἀνα-κρούω. anschlagen, durch Anschlagen hervorbringen.

ἀνα-κυκλέω, ῶ. in einander schlingen.

ἀνα-κύπτω. heraufkommen.

ἀνάκωλος, ὁ, ἡ. (κῶλον) kurz, von kurzem Bau.

ἀνα-λαμβάνω. *Gr.* aufnehmen, einnehmen, wieder an-vor-nehmen, angreifen, nehmen.

ἀν-αλίσκω. *fut.* ἀναλώσω. *Gr.* verzehren, verschwenden.

ἀνάλογος, ὁ, ἡ, (λόγος)

verhältnifsmäfsig, ähnlich.

ἀναμάρτητος, ὁ, ἡ. (ἁμαρτάνω) schuldlos, fehlerfrey.

ἀνα-μένω. erwarten.

ἀνά-μεστος, ὁ, ἡ. c. genit. angefüllt.

ἀνα-μίγνυμι. mischen.

ἄνανδρος, ὁ, ἡ. (ἀνήρ) unmännlich, feig.

ἀνα-νεύω. das Versprechen zurücknehmen, abschlagen.

Ἀναξαγόρας, ου. n. pr. Anaxagoras.

Ἀνάξαρχος, ου. n. pr. Anaxarchus.

ἀν-άξιος, ὁ, ἡ. unwerth.

ἀνα-παύω. zur Ruhe bringen, stillen. — ομαι. rasten.

ἀνάπαυσις, εως, ἡ. die Rast.

ἀνα-πείθω. überreden.

ἀνα-πέμπω. entlassen, heraufsenden, auswerfen.

ἀνα-πηδάω, ῶ. aufspringen.

ἀνα-πίπτω. *Gr.* sich niederlegen.

ἀνα-πλάττω u. πλάσσω. bilden, vorstellen.

ἀνάπλεος, ὁ, ἡ. angefüllt.

ἀνα-πλέω, ῶ. zurückschiffen, beschiffen.

ἀνα-πληρόω, ῶ. anfüllen.

ἀνα-πνέω. ausathmen, aushauchen, zu Athem kommen.

ἀνα-πολεμέω, ῶ. den Krieg erneuern.

ἀν-άπτω, — ομαι, anzünden.

ἀν-αρπάζω. wegraffen, entführen.

ἀναῤ-ῥήττω u. -ῥήσσω. zerreifsen, spalten.

ἀναῤ-ῥιπίζω. in die Höhe werfen.

ἀν-αρτάω, ῶ. aufhängen, mit etwas verbinden.

ἀναρχία, ας, ἡ. (ἀρχὴ). die Gesetzlosigkeit, Anarchie.

ἀνα-σκιρτάω, ῶ. in die Höhe springen.

ἀνα-σπάω, ῶ. ziehen, herauf-zurück-heraus-ziehen.

ἀνά-στατος, ὁ, ἡ. (ἀνίστημι) zerstört, vertrieben.

ἀνα-στρέφω. umwenden, umstürzen, zurückkehren.

ἀνα-τείνω. ausstrecken, erheben.

ἀνα-τέλλω. herauswachsen, hervorkommen, aufgehn.

ἀνα-τίθημι. wohin legen, setzen, weihen.

ἀνατολὴ, ῆς, ἡ. Aufgang der Sonne, Morgen. ἀνατολικός, ἡ, όν. gegen Morgen gelegen.

ἀνα-τρέπω. umwerfen.

ἀνα-τρέφω. ernähren.

ἀνα-τρέχω. *Gr.* hinauf laufen, in die Höhe eilen, sich erheben.

ἄναυδος, ὁ, ἡ. (αὐδὴ) sprachlos.

Ἄναυρος, ου. N. e. Flusses Anaurus.

ἀνα-φαίνω. zeigen, hervorbringen. — ομαι. erscheinen.

ἀνα-φέρω. wieder zu sich kommen, eintragen, rentiren. — ομαι. hinaufsteigen.

ἀνα-φθέγγομαι. verkündigen.
ἀνα-φύω. hervorbringen. —ομαι. wieder wachsen, hervorwachsen.
ἀνα-φυσάω, ῶ. aushauchen. πῦρ, Feuer speyen.
ἀνα-φωνέω, ῶ. ausrufen.
Ἀνάχαρσις. n. pr. Anacharsis.
ἀνα-χέω. darauf gieſsen. —ομαι. sich ergieſsen.
ἀνα-χωρέω, ῶ. zurückweichen, sich entfernen.
ἀνδραγαθία, ας. ἡ. (ἀνήρ. ἀγαθός.) Tapferkeit.
ἀνδράποδον, ου, τό. der Sclav.
ἀνδρεία, ας, ἡ. die Tapferkeit.
ἀνδρεῖος, εία, εῖον. tapfer.
Ἀνδρομέδα, ης. n. pr. Andromĕda.
ἀνδρώδης, εος, ὁ, ἡ. männlich.
ἀν-εγείρω. aufwecken, erwecken. -εγείρομαι. aufwachen.
ἀνεκτός, ή, όν. (ἀνέχω) erträglich.
ἀν-ελλιπής, έος, ὁ, ἡ. (ἐλλείπω) unablässig.
ἄνεμος, ου, ὁ. der Wind.
ἀνεμόω, ῶ. mit Wind aufblasen. —όομαι, οῦμαι. aufschwellen.
ἀνεμώδης, εος, ὁ, ἡ. windig.
ἀν-έρχομαι. *Gr.* hinaufgehen, besteigen.
ἀν-ερωτάω, ῶ nach etwas fragen, abfragen.
ἄνευ *cum gen.* ohne.
ἀν-ευρίσκω. *Gr.* finden, wieder finden.
ἀν-έχω. in die Höhe richten. —ομαι. *c. genitivo.* ertragen, sich etwas gefallen lassen.
ἄνηβος, ὁ, ἡ. (ἥβη) unerwachsen, unmündig.
ἀνήκοος, ὁ, ἡ. (ἀκούω) nicht hörend. ἀνήκοα εὔχεσθαι. unerhört beten.
ἀν-ήκω. hinzukommen, sich ausdehnen, erstrecken. τὰ ἀνήκοντα. das Betreffende, die Bedürfnisse.
ἀνήλιος, ὁ, ἡ. (ἥλιος) unbesonnt.
ἀν-ήμερος, ὁ, ἡ. uncultivirt, unangebaut.
ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ. d. Mann.
ἀνθίζω. (ἄνθος) bunt machen, mit Farben auslegen.
ἀνθ-ίστημι. entgegenstellen. ἀντιστῆναι. Widerstand thun.
ἄνθος, εος, τό. die Blume.
ἀνθρώπινος, ίνη, ινον. menschlich.
ἄνθρωπος, ου, ὁ. der Mensch.
ἀνθρωποφάγος, ὁ, ἡ. (φάγω) menschenfressend.
ἀνιάω, ῶ. (ἀνία) Verdruſs machen. —ῶμαι. sich betrüben.
ἀν-ίημι. nach- los- lassen, aufgehen lassen. hervorbringen, auflösen. ἀνειμένος. locker, schlaff. ἀνειμένον ἐᾶν. einen sich selbst überlassen. stehen lassen.
ἀν-ίπταμαι. (S. *Gr.* in πέτομαι) in die Höhe fliegen.
ἀν-ίστημι. aufstellen, errichten, aufrichten. ἀναστῆναι. aufstehn. sich erheben.

ἀνίσχω, aufgehn, entspringen.

Ἀννίβας, α. n. pr. Hannĭbal.

Ἄννων, ωνος. n. pr. Hanno.

ἀνόητος, ὁ, ἡ. (νοέω) unbesonnen, unverständig, sinnlos.

ἄνοια, ας, ἡ. die Unvernunft.

ἀν-οίγω. *Gr.* öffnen, eröffnen.

ἀνοίκειος, ὁ, ἡ. unbrauchbar, zweckwidrig.

ἀνομία, ας, ἡ. (νόμος) die Gesetzlosigkeit, Laster.

ἀν-όμοιος, ὁ, ἡ. unähnlich, ungleich.

Ἄνουβις, βιδος. n. pr. einer ägyptischen Gottheit, Anūbis.

ἀντ-αγωνιστής, οῦ, ὁ. der Gegner.

ἀντ-αγωνίζομαι. gegen einen kämpfen.

Ἀνταῖος, ου. n. pr. Antäus.

Ἀνταλκίδας, α. n. pr. Antalcĭdas.

ἀνταπο-δίδωμι. zurückgeben, vergelten.

ἀντ-ειπω. widersprechen.

ἀντί. c. *genit.* gegen, statt, für. ἀνθ' ὧν, dafür dafs.

ἀντι-βροντάω, ῶ. entgegen donnern, im Donnern wetteifern.

Ἀντίγονος, ου, n. pr. Antigŏnus.

ἀντι-γράφω. antworten (schriftlich).

ἀντι-δίδωμι. gegen etwas geben, vergelten.

ἀντίδοσις, εως, ἡ. die Gegengabe, Vergeltung.

ἀντι-δωρέω, ῶ. zur Vergeltung schenken.

ἀντι-κάθημαι. gegenübersitzen, entgegensitzen.

ἀντι-λαμβάνομαι. anfassen.

ἀντι-λέγω. widersprechen.

ἀντίνωτος, ὁ, ἡ. (ὁ νῶτος) mit entgegengekehrtem Rücken.

Ἀντιόπη, ης. n. pr. Antiŏpa.

Ἀντίοχος, ου. n. pr. Antiŏchus.

ἀντίπαλος, ου, ὁ. (πάλη) der Feind, Gegner. — ἀντίπαλος, ὁ, ἡ. gleich, einem gewachsen.

ἀντι-ποιέομαι, οῦμαι. auf etwas Anspruch machen.

ἀντι-τάττω oder -τάσσω. gegenüber stellen, ein Heer gegen das andre. οἱ ἀντιτεταγμένοι. die Feinde. — ομαι. sich entgegenstellen, Widerstand leisten.

ἀντι-τίθημι. entgegensetzen.

ἀντλέω, ῶ. schöpfen, Wasser tragen.

ἄντρον, ου, τό. die Höhle, Grotte.

ἄνυδρος, ὁ, ἡ. (ὕδωρ) wasserlos, dürr.

ἀν-υμνέω, ῶ. preisen, besingen.

ἀνυπόδητος, ὁ, ἡ. (ὑποδέω) unbeschuht.

ἀνύποιστος, ὁ, ἡ. (ὑποφέρω) unerträglich.

ἄνω. oben. ἐς τὸ ἄνω. oberhalb. ἄνω καὶ κάτω. auf- und abwärts.

ἄνωθεν. oberhalb.

ἀνώνυμος, ὁ, ἡ. (ὄνομα) namenlos, unbekannt.

ἀξία, ας, ἡ. der Werth.

ἀξιόλογος, ὁ, ἡ. der Rede werth, bemerkungswerth, bedeutend, ansehnlich.

ἄξιος, ία, ιον. würdig, werth, tüchtig, tauglich. ἄξιος αἰδοῦς. der Ehrfurcht u. Achtung werth. πολλοῦ. viel werth. μηδενός. nichts werth.

ἀξιόω, ῶ. würdigen, werth halten. verlangen, wollen.

ἀξίωμα, ατος, τό. die Würde, das Ansehn.

ἀοίκητος, ὁ, ἡ. (οἶκος) unbewohnt.

ἀόρατος, ὁ, ἡ. (ὁράω) unsichtbar.

ἀπ-αγγέλλω. verkündigen, Nachricht geben.

ἀπ-άγχομαι. sich aufhängen.

ἀπ-αγχονίζω. einen aufhängen.

ἀπ-αγορεύω. versagen, entsagen, ermatten.

ἀπ-άγω. weg - wohin-führen.

ἀπαίδευτος, ὁ, ἡ. (παιδεύω) unwissend, ungebildet.

ἀπ-αιτέω, ῶ. fordern, zurückfordern. δίκην. zur Strafe ziehn wollen.

ἀπαλλαγή, ῆς, ἡ. die Befreyung.

ἀπ-αλλάττω. entfernen. τινά τινος. einen von etwas befreyen. — τομαι. sich entfernen. ἐξ οἴκου. ausziehn.

ἁπαλός, ή, όν. weich, zart.

ἀπ-αναίνομαι. durchaus verweigern, verleugnen, einer Sache entsagen.

ἀπ-ανθρακόω, ῶ. (ἄνθραξ) in Kohle verwandeln.

ἀπ-αντάω, ῶ. begegnen, entgegenkommen.

ἅπαξ. einmal.

ἀ-παραίτητος, ὁ, ἡ. unerbittlich, unvermeidlich.

ἅπας, ασα, αν. alle, jeder.

ἀπάτη, ης, ἡ. der Betrug.

ἀπειθέω, ῶ. ungehorsam seyn.

ἀπ-εικάζω. vergleichen.

ἀπειλέω, ῶ. bedrohen, drohen.

ἄπ-ειμι. weg - hin - gehen. ἀπιὼν ᾤχετο. er ging davon.

ἄπ-ειμι. weg seyn. οἱ ἀπόντες. die Abwesenden. ἀπών. in der Abwesenheit.

ἀπ-είργω. abhalten, abtrennen, sondern.

ἀπειρία, ας, ἡ. (πέρας) die Unermeſslichkeit.

ἄπειρος, ὁ, ἡ. unermeſslich.

ἄπειρος, ὁ, ἡ. (πεῖρα) *c. genitivo*, unkundig, unerfahren.

ἀπ-ελαύνω. forttreiben.

ἀπ-εμπολάω, ῶ. verkaufen.

Ἀπεννῖνα, ων, τά. auch τὸ Ἀπέννιον. das appenninische Gebirg in Italien.

ἀπ-ερείδω. — ομαι. feststellen. niedersetzen, ablegen.

ἀπ-ερύκω, vertreiben, verjagen.

ἀπ-έρχομαι. *Gr.* weg-wohin-gehn.

ἀπ-έχω. entfernt seyn. τοσοῦτον. so weit entfernt seyn. — ἀπέχομαι. c. ge-

nitivo. sich enthalten, ablassen.

Ἀπίκιος, ου. n. pr. Apicius.

ἀπιστέω, ῶ. (πίστις) nicht glauben, nicht gehorchen.

ἄπιστος, ὁ, ἡ. unglaublich, treulos.

ἄπλατος und ἄπλετος, ὁ, ἡ. sehr groſs, auſserordentlich.

ἀπλήρωτος, ὁ, ἡ. (πληρόω) unersättlich.

ἁπλόος, ἁπλοῦς, ῆ, οῦν. einfach, aufrichtig, ehrlich.

ἀπό. *c. genit.* (zeigt das Ausgehn von etwas an.) von, aus. ἀφ' ἑαυτοῦ. von selbst. ἡ ἀπό τινος ἡδονή. die von etwas entspringende Lust.

ἀπο-βαίνω. *Gr.* absteigen. ἀποβαίνει. es ereignet sich, trägt sich zu. εὖ ἀποβαίνει. es fällt gut aus.

ἀπο-βάλλω. *Gr.* wegwerfen, verlieren.

ἀπό-βασις, εως, ἡ. das Aussteigen.

ἀπο-βλέπω. seine Aufmerksamkeit auf etwas richten, auf etwas Rücksicht nehmen.

ἀπο-γιγνώσκω. *c. accusat. Gr.* entsagen, etwas aufgeben, woran verzweifeln.

ἀπο-γράφω. ein- aufschreiben.

ἀπο-γυιόω, ῶ. entkräften, lähmen.

ἀπο-δείκνυμι. zeigen, machen, wählen, für etwas erklären. πρός τι. zu etwas ersehn, bestimmen. τιμάς. Ehre erweisen.

ἀπόδειξις, εως, ἡ. der Beweis.

ἀπο-δέρω. die Haut abziehn, schinden.

ἀπο-δέχομαι. annehmen.

ἀπο-διδράσκω. *Gr.* entlaufen.

ἀπο-δίδωμι. wiedergeben, beylegen, vergelten, bezahlen, zutheilen. —δομαι. verkaufen.

ἀπ-όζω. nach etwas riechen.

ἄποθεν. aus der Ferne.

ἀπο-θερίζω. abschneiden, mähen.

ἀπο-θεσπίζω. Orakel ertheilen.

ἀπο-θεωρέω, ῶ. von woher zusehen.

ἀπο-θηλύνω. verweichlichen.

ἀπο-θηριόω, ῶ. wild, thierisch machen.

ἀπο-θησαυρίζω. aufscheuern, aufbewahren.

ἀπο-θλίβω. auspressen, keltern.

ἀπο-θνήσκω. (*fut.* θανοῦμαι) *Gr.* sterben.

ἀπ-οικία, ας, ἡ. die Niederlassung, Colonie.

ἀπ-οικοδομέω, ῶ. verbauen, vermauern.

ἀπο-κάθαρσις, εως, ἡ. die Reinigung.

ἀπο-καθ-ίστημι. wieder an den vorigen Ort stellen. wiederherstellen.

ἀπο-καλέω, ῶ. nennen.

ἀπό-κειμαι. aufbewahrt seyn, liegen.

ἀπο-κείρω. mähen, abschneiden, verwüsten.

ἀπο-κινέω, ῶ. wegbewegen.
ἀπο-κλείω. verschliefsen.
ἀπο-κομίζω. wohin tragen.
ἀπο-κόπτω. abhauen.
ἀπο-κρεμάω, ῶ. an etwas hängen.
ἀπο-κρίνομαι. antworten.
ἀπο-κρύπτω. verstecken.
ἀπο-κτείνω. tödten.
ἀπο-κυέω, ῶ. gebären.
ἀπο-λαμβάνω. *Gr.* empfangen, anpacken.
ἀπο-λάμπω. strahlen.
ἀπόλαυσις, εως, ἡ. der Genufs.
ἀπολαύω. *fut.* ἀπολαύσομαι. *c. genitivo.* geniefsen, Vortheil haben.
ἀπο-λειαίνω. abglätten.
ἀπο-λείπω. übrig lassen, verlassen, hinterlassen. — ομαι. *c. genit.* zurückbleiben, versäumen.
ἀπ-ολισθάνω und ἀπολισθαίνω. *Gr.* ausgleiten, herabgleiten.
ἀπ-όλλυμι. *Gr. fut.* -ολῶ. zu Grunde richten. — όλλυμαι. umkommen. κάκιστα ἀπολούμενος. einer der den schlimmsten Untergang verdient, ein verruchter Bösewicht. κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο. eine Verwünschungsformel: *malus male pereat!*
Ἀπολλώνιος, ου, n. pr. Apollonius.
ἀπο-λογέομαι, (οῦμαι) sich verantworten, rechtfertigen. ὑπέρ τινος. einen vertheidigen.
ἀπο-λύω. *c. genit.* freysprechen, befreyen.
ἀπο-μαίνομαι. ausrasen.
ἀπο-μανθάνω. verlernen, ablegen.
ἀπο-μαραίνομαι. sich abzehren, welken, dahinschwinden.
ἀπο-νέμω. zutheilen.
ἀπο-νενοημένως (νοέω) unverständig.
ἀπο-ξύω. abschaben.
ἀπο-παύομαι aufhören.
ἀπό-πειρα, ας, ἡ. der Versuch. εἰς ἀπόπειραν. zur Probe.
ἀπο-πέμπω. *c. genitivo.* fortschicken.
ἀπο-πέτομαι. wegfliegen.
ἀπο-πίπτω. herabfallen.
ἀπο-πλέω. absegeln.
ἀπόπλυμα, ατος, τό. (πλύνω) das Abgespülte, der Abgufs.
ἀπο-πνέω. (S. *Gr.* in πνέω.) den Geist aufgeben.
ἀπο-πνίγω. ersticken, erwürgen.
ἀπο-πτύω. ausspucken, von sich stofsen.
ἀ-πορέω, ῶ. und ἀ-πορέομαι, οῦμαι. Mangel haben, in Verlegenheit seyn, nicht wissen, was man antworten soll.
ἀπορία, ας, ἡ. der Mangel, Verlegenheit, Unwissenheit.
ἀπο-ῤῥήγνυμι. *Gr.* losreifsen.
ἀπόῤ-ῥητος, ὁ, ἡ. untersagt, verboten. τὰ ἀπόῤῥητα. Geheimnisse.
ἀπο-ῤῥιζόω, ῶ. auswurzeln.
ἀπόῤῥοια, ας, ἡ. (ῥέω) der Ausflufs, das Ausdünsten.

ἀπο-σβέννυμι. *Gr.* auslöschen.

ἀπο-σείω. abschütteln.

ἀπο-σιωπάω, ῶ. schweigen.

ἀπο-σπάω, ῶ. abziehn.

ἀπο-στάζω. herabträufeln.

ἀπο-στέλλω. ab-wegsenden, auftragen, einen Befehl an jemanden schicken.

ἀπο-στεφανόω, ῶ. den Kranz abnehmen.

ἀπο-στιλβόω, ῶ. zurückstrahlen, glänzen lassen.

ἀπο-στρέφω. abwenden, entfernen.

ἀπο-στροφή, ῆς, ἡ. die schiefe Richtung.

ἀπο-στυγέω, ῶ. hassen.

ἀπο-σφάζω. abschlachten, ermorden, hinrichten.

ἀπο-σφενδονάω, ῶ. wegschleudern.

ἀπο-σχίζω. abtrennen, absondern.

ἀπο-σώζω. retten.

ἀπο-τελέω, ῶ. vollbringen, hervorbringen, machen, geben.

ἀπο-τέμνω. abschneiden, abhauen.

ἀπο-τίθημι. absetzen, ablegen.

ἀπότομος, ὁ, ἡ. (τέμνω) abgeschnitten, abschüssig, steil.

ἀπο-τυγχάνω. *Gr.* verfehlen, nicht erlangen.

ἀπο-τυμπανίζω. hinrichten.

ἀπουσία, ας, ἡ. die Abwesenheit, der Abgang.

ἀπο-φαίνω. zeigen, anzeigen, zu etwas machen. ἀποφαίνεσθαι. etwas von sich erklären.

ἀπο-φέρω. *Gr.* wegführen.

ἀπο-φράττω. verstopfen.

ἀπο-χέω. ausschütten, wegwerfen.

ἀπο-χώρησις, εως, ἡ. das Zurückweichen.

ἀπο-ψιλόω, ῶ. entblöſsen.

ἄπρακτος, ὁ, ἡ. (πράσσω) unkräftig, kraftlos.

ἀπρεπής, έος, ὁ, ἡ. unziemlich.

ἀπρονοήτως. (νοέω) ohne Sorge, unbekümmert.

ἀπροςδόκητος, ὁ, ἡ. (προςδοκάω) *adv.* ἀπροςδοκήτως. unerwartet, plötzlich.

ἄπτερος, ὁ, ἡ. (πτερὸν) ungefiedert.

ἅπτω. anzünden. — ομαι. *c. genitivo.* berühren, genieſsen.

ἄπυρος, ὁ, ἡ. (πῦρ) ohne Feuer bereitet. χρυσός. gediegenes Gold.

ἄρα und ἆρα. folglich, also, denn wohl, denn doch. (wird in directer Frage meist nicht übersetzt.)

Ἀραβία, ας, ἡ. Arabien. ἀράβιος u. ἀραβικός, ἡ, όν. arabisch. κόλπος. der arabische Meerbusen; jetzt, das rothe Meer.

ἀραιός, αιά, αιόν. lokker, löcherig.

Ἀργανθώνιος, ου. n. pr. Arganthonius.

Ἀργεία, ας, ἡ. Argŏlis.

ἀργεῖος, εία, εῖον. argivisch.

ἀργία, ας, ἡ. die Trägheit.

Ἀργιλεωνίς, ίδος. n. pr. Argileōnis.

Ἀργοναῦται, ῶν. die Argonauten.
Ἄργος, ους. Argos, Stadt im Peloponnes.
Ἄργος, ου. n. pr. Argus.
ἀργός, ή, όν. (ἀεργὸς) unthätig, müssig, unfruchtbar
ἀργυρέος, έα, έον. silbern.
ἀργύριον, ου, τό. das Silber, Geld.
ἀργυρῖτις, ιδὸς, (γῆ.) silberhaltige Erde.
ἄργυρος, ου, ὁ. das Silber.
Ἀργώ, οῦς, ἡ. die Argo, das Schiff der Argonauten.
ἀρδεύω. wässern.
ἄρδην. von Grund aus, gänzlich.
Ἄρεια, ας. n. pr. Aria.
ἀρέσκω. gefallen.
ἀρετή, ῆς, ἡ die Tüchtigkeit, Tugend, Tapferkeit. τῆς χώρας. Güte des Bodens.
Ἄρης, εος. n. pr. Mars.
Ἀριάδνη, ης. n. pr. Ariadne.
ἀριθμέω, ῶ. zählen. *c. dativo.* nach etwas rechnen.
ἀριθμός, οῦ, ὁ. die Zahl.
Ἀρισταγόρας, ου. n. pr. Aristagoras.
Ἀρισταῖος, ου. n. pr. Aristaeus.
ἀριστάω, ῶ. frühstücken.
Ἀριστείδης, ου. n. pr. Aristīdes.
ἀριστεῖον, ου, τό. der Preis, Belohnung der Tapferkeit.
ἀριστερός, ά, όν. link. ἡ ἀριστερά (χείρ.) die linke Hand. ἐν ἀριστερᾷ. links.
ἀριστεύς, έως, ὁ. der Tapferste, Wackerste. οἱ ἀριστεῖς. die Helden.
ἀριστεύω. den Vorzug haben, sich auszeichnen.
Ἀρίστιππος, ου. n. pr. Aristippus.
ἀριστο-ποιέω, ῶ. (τὸ ἄριστον) das Frühstück zubereiten. — ποιοῦμαι. frühstücken.
Ἀριστοτέλης, εος. n. pr. Aristotĕles.
Ἀριστοφάνης, εος. n. pr. Aristophănes.
Ἀρκαδία, ας, ἡ. Arkadien. e. Land im Peloponnes.
ἀρκεῖ. es ist genug, es genügt. ἀρκῶν. hinreichend.
ἄρκευθος, ου, ἡ. der Wachholderbaum.
ἄρκτος, ου, ὁ, ἡ. der Bär. ἡ ἄρκτος und αἱ ἄρκτοι. der große u. kleine Bär am Himmel. Daher ἡ ἄρκτος. die Nordgegend.
ἅρμα, ατος, τό. der Wagen.
ἁρμάμαξα, ης, ἡ. der bedeckte Wagen.
ἁρματηλατέω. (ἐλάω) den Wagen führen, fahren.
Ἀρμενιστί nach armenischer Weise.
ἁρμόζω. anpassen. — ζομαι. sich zu etwas passen, fügen.
Ἁρμονία, ας. n. pr. Harmonĭa.
ἁρμοστός, ή, όν. angefügt, passend.
ἀρνέομαι, οῦμαι. leugnen, sagen, daſs etwas nicht sey, verneinen.
ἀρνός, τοῦ. (der nomin. ἀρὴν ist ungebräuchlich)

des Lammes. ἀρνί. ἄρνα. Buttm. Sch. Gr. §. 57.

ἀροτός, οῦ, ἡ. das Ackerland. sc. γῆ.

ἄρουρα, ας, ἡ. geackertes Land, Feld.

ἁρπαγή, ῆς, ἡ. der Raub.

ἁρπάζω. rauben.

ἅρπη, ης, ἡ. die Sichel, Hippe.

Ἅρπυια, ας, ἡ. die Harpyie.

ἀῤῥενικός, ή, όν. männlich.

ἀῤῥενωπός, ὁ, ἡ. (ὤψ) männlich, muthig (von Ansehn).

ἄῤῥηκτος, ὁ, ἡ. (ῥήγνυμι) undurchdringlich.

ἄῤῥην, ενος. männlich. ἄῤῥεν παιδίον. ein Sohn. οἱ ἄῤῥενες. die Männchen.

ἄῤῥητος, ὁ. ἡ. ungesagt.

ἀῤῥωστέω, ῶ. krank seyn.

ἀῤῥώστημα, ατος, τό. die Krankheit.

ἄῤῥωστος, ὁ, ἡ. schwach, krank.

Ἀρσινόη. ης. Arsinoë. n. pr. 2) Stadt in Aegypten.

ἀρτάω, ῶ. anknüpfen, anhängen.

Ἄρτεμις. ιδος. n. pr. Artĕmis. Diana.

Ἀρτεπίθυμος. n. pr. (von ἄρτος u. ἐπιθυμέω) Artepithymus.

ἄρτι. neulich, jüngst. ἄρτι . . . ἄρτι. bald . . . bald, jetzt . . jetzt.

ἄρτος, ου, ὁ. das Brod, vornemlich von Waizen.

ἀρύομαι. schöpfen.

ἀρχαῖος, αία, αῖον. alt. οἱ ἀρχαῖοι. die Alten.

Ἀρχέλαος, ου. n. pr. Archelāus.

ἀρχέτας, ου, ὁ. d. Stifter, Urheber.

ἀρχή. ῆς. ἡ. der Anfang, Ursprung. der Antritt der Regierung. die Regierung. αἱ ἀρχαί. die Obrigkeiten. ἐξ ἀρχῆς. vom Anfang, zuerst.

ἀρχηγός, οῦ, ὁ. der Urheber.

Ἀρχίδαμος, ου. n. pr. Archidāmus.

ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ. der Baumeister. ἀρχιτεκτονικός, ή, όν. zur Baukunst gehörig, architektonisch.

ἄρχω, ομαι. anfangen etwas zu thun, der Erste seyn, herrschen. *c. genit.* beherrschen.

ἄρχων, οντος, ὁ. der Regent, obrigkeitliche Person, Vorgesetzter.

ἀρωματίζω. (ἄρωμα) einen gewürzhaften Geruch haben.

ἀρωματοφόρος, ὁ, ἡ. Spezereyen hervorbringend.

ἀ-σαφής, έος, ὁ, ἡ. ungewiſs, unzuverlässig.

Ἀσδρούβας, α. n. pr. Hasdrūbal.

ἀ-σεβεία, ας, ἡ. die Gottlosigkeit, Frevel.

ἀ-σεβής, έος, ὁ, ἡ. gottlos, verdammt.

ἄσημος, ὁ, ἡ. (σῆμα) unbedeutend, unberühmt.

ἀσθένεια, ας, ἡ. die Schwachheit, Entkräftung.

ἀσθενέω, ῶ. krank-schwach seyn.

ἀσθενής, έος, ὁ, ἡ. schwach.

'Ἀσία, ας, ἡ. Asien. 2) Klein-Asien. 3) Nom. pr. einer Person.

ἄ-σιτος, ὁ, ἡ. ohne zu essen.

'Ἀσκανία λίμνη. der askanische See in Klein-Asien.

'Ἀσκάνιος, ου. n. pr. Ascanius.

ἀσκέω, ῶ. üben, treiben.

ἄσκησις, εως, ἡ. die Uebung.

ἀσκητός, ή, όν. geübt, durch Uebung zu erlangen.

'Ἀσκλήπιος, οῦ. Aeskulap. 'Ἀσκληπιεῖον. Tempel Aeskulaps.

ἄσμενος, η, ον. *adverb.* ἀσμένως. willig, gern.

ἀσπάζομαι. ergreifen, fassen, umarmen. βίον. eine Lebensart wählen.

ἀσπαίρω. zappeln.

ἄσπασμα, ατος, τό. die Umarmung.

ἀσπίς, ίδος, ἡ. der Schild. 2) eine giftige Schlangenart.

ἄσπορος, ὁ, ἡ. (σπείρω) uncultivirt, keine Cultur vertragend.

ἀστεροπή, ῆς, ἡ. der Blitz.

ἀστήρ, έρος. ὁ. der Stern.

'Ἀστός, ου. N. e. Hundes. Astus.

ἀστραπή, ῆς, ἡ. der Blitz, das Wetterleuchten. (verschieden von κεραυνός, dem tödtenden oder betäubenden Blitze.)

ἀστράπτω. blitzen.

ἀστρολογέω, ῶ. Astronomie treiben.

ἄστρον, ου, τό. das Gestirn.

ἄστυ, εος, τό. die Stadt.

ἄστυδε. nach der Stadt.

ἀσυνεσία, ας, ἡ. der Unverstand.

ἀσφάλεια, ας, ἡ. die Sicherheit, Gefahrlosigkeit.

ἀσφαλής, έος, ὁ, ἡ. *adverb.* ἀσφαλῶς. mit Sicherheit.

ἀσχημοσύνη, ης, ἡ. die Unschicklichkeit, häſsliche Handlung.

ἀσώματος, ὁ, ἡ. (σῶμα) unkörperlich.

ἄσωτος, ὁ, ἡ. ausschweifend, unmäſsig, verschwenderisch.

ἀτακτέω, ῶ. unordentlich seyn.

'Ἀταλάντη, ης. n. pr. Atalanta.

ἀτάρ. aber.

ἀτάσθαλος, ὁ, ἡ. frevelhaft, thöricht, gottlos.

ἄτεκνος, ὁ, ἡ. (τέκνον) kinderlos.

ἀτιθάσσευτος, ὁ, ἡ. (τιθασσεύω) unbezähmbar, wild.

'Ἀτλαντίς, ίδος. die Tochter des Atlas, Maja.

ἄτοπος, ὁ, ἡ. (τόπος) unschicklich, albern.

ἀτρέμα und ἀτρέμας, still, ruhig, sanft.

ἄτρωτος, ὁ, ἡ. (τιτρώσκω) unverwundet, unverwundbar.

'Ἀττική, ῆς, ἡ. Attica in Griechenland. ἀττικός, ή, όν, attisch. ὁ 'Ἀττικός. der Einwohner von Attica.

Ἄτυς, υος, n. pr. Atys.

ἀτυχέω, ῶ. unglücklich seyn.

ἀτυχής, έος, ὁ, ἡ. unglücklich.

ἀτυχία, ας, ἡ. Unglück, widriges Geschick.

αὖ. wieder, wiederum.

Αὐγείας, ου. n. pr. Augias.

αὖθις. wieder, aufs neue, nachher.

αὐλέω, ῶ. flöten, summen.

αὐλή, ῆς, ἡ. der Hof (eines Fürsten).

αὐλητής, οῦ, ὁ. der Flötenspieler.

αὐλός, οῦ, ὁ. die Flöte.

αὐξάνω und αὔξω. *fut.* αὐξήσω. vermehren, wachsen lassen. — ομαι. wachsen, zu Gröſse und Ansehn gelangen.

αὔξησις, εως, ἡ. der Zuwachs.

αὖος, η, ον. trocken, ohne Speise und Trank. hungrig und durstig. nüchtern.

ἄυπνος, ὁ, ἡ. (ὕπνος) schlaflos.

αὔρα, ας, ἡ. die Luft, das Wehen.

αὔριον. morgen.

Αὔσονες, ων. Ausoner, ein Volk in Italien.

αὐστηρός, ὁ, ἡ. ernst, streng, herbe.

αὐταρκής, έος, ὁ, ἡ. hinlänglich.

αὖτε. ferner.

αὐτίκα. sogleich.

Αὐτόλυκος, ου. n. pr. Autolykus.

αὐτόματος, ὁ, ἡ. von selbst thuend, freywillig.

αὐτομολέω, ῶ. übergehen, überlaufen.

Αὐτονόη, ης. n. pr. Autonöe.

αὐτόνομος, ὁ, ἡ. (νομή) frey weidend, sich selbst überlassen.

αὐτός, ή, ό. selbst. (in den casibus obliqu.) ihn, sie, es. ὁ αὐτός. derselbe. ταὐτὰ st. τὰ αὐτά. dasselbe. *Schul-Gr.* §. 127. 1.

αὑτοῦ st. ἑαυτοῦ. τὰ αὑτοῦ πράγματα. seine eignen Geschäfte.

αὐτοφυής, έος, ὁ, ἡ. selbstgewachsen, natürlich. τροφαὶ αὐτοφυεῖς. Nahrungsmittel, die wild u. ohne Cultur aufwachsen.

αὐτόχθων, ονος, ὁ, ἡ. eingeboren, im Lande erzeugt. (dem Eingewanderten entgegengesetzt.)

αὐχήν, ένος, ὁ. der Hals, Nacken.

Αὐχῖσαι, ῶν. Auchiser. Volk in Afrika.

αὐχμηρός, ά, όν. ausgetrocknet, schmutzig.

αὐχμός, οῦ, ὁ. die Dürre. Hungersnoth.

ἀφ-αιρέω, ῶ. — οῦμαι. absondern, abschneiden, wegnehmen, rauben, aufheben. ἀφαιρεῖσθαί τι. einer Sache beraubt werden.

ἀφανής, έος, ὁ, ἡ. (φαίνω) unbekannt, unberühmt, nicht in die Augen fallend. ἐξ ἀφανοῦς. ungesehn, unbemerkt.

ἀφανίζω. unsichtbar machen, verbergen, vernichten, zerstören. — ομαι. verschwinden.

ἀφαυρός, ά, όν. schwach.

ἀφειδῶς. (φειδώ) ohne Maaſs.

ἁφή, ῆς, ἡ. das Gefühl.

ἄφθογγος, ὁ, ἡ. (φθόγγος) stumm.
ἀφθονία, ας, ἡ. (φθόνος) der Ueberfluſs.
ἄ-φθονος, ὁ, ἡ. reichlich.
ἀφ-ίημι. ablassen, loslassen, unbestraft lassen. βέλος, abschieſsen. πῦρ. Feuer anlegen.
ἀφ-ικνέομαι, οῦμαι. *Gr.* kommen.
ἀφ-ίπταμαι. *Gr.* wegfliegen.
ἀφ-ίστημι. entfernen. — ίσταμαι. sich entfernen. *cum genitivo.* von etwas ablassen.
ἄφλαστον, ου, τό. ein Zierrath am Hintertheil des Schiffs.
ἄφνω. plötzlich.
ἀφ-οράω, ῶ. herabschauen.
ἀφορία, ας, ἡ. (φορέω) die Unfruchtbarkeit.
ἀφ-ορίζω. (ὅρος) absondern, begränzen.
Ἀφροδίτη, ης. n. pr. Aphrodite. Venus.
ἄφροντις, ιδος, ὁ, ἡ. (φρόντις) sorglos.
ἀφρός, οῦ, ὁ. der Schaum.
ἀφροσύνη, ης, ἡ. (ἄφρων) Thorheit, Unverstand.
ἄφρων, ονος, ὁ, ἡ. unverständig, thöricht.
ἀφυής, έος, ὁ, ἡ. (φυὴ) ungeschickt.
ἀφύλακτος, ὁ, ἡ. unbewacht, nicht auf der Huth.
Ἀχαΐα, ας, ἡ. Achaja. eine Provinz im Peloponnes. Ἀχαιοί, ῶν. Einwohner derselben, Achäer.
ἀχαριστία, ας, ἡ. die Undankbarkeit.
ἀχάριστος, ου, ὁ, ἡ. undankbar.
Ἀχερούσιος, ία, ιον. zum Acheron gehörig, acherontisch. λίμνη. der acherontische See.
ἄχθομαι. sich betrüben.
Ἀχιλλεύς, έως. n. pr. Achilles.
ἀχλύς, ύος, ἡ. die Finsterniſs.
ἀχράς, άδος, ἡ. der wilde Birnbaum.
ἄ-χρηστος, ὁ, ἡ. unnütz, unbrauchbar.
ἄχρι und ἄχρις. *c. genitivo.* bis.
ἀψοφητί. (ψόφος) ohne Geräusch.
Ἄψυρτος, ου. n. pr. Apsyrtus.

B.

Βαβυλών, ῶνος. N. e. Stadt in Asien, Babylon. Βαβυλωνία, ας. N. e. Landes. βαβυλώνιος, ία, ιον. babylonisch.
βαδίζω — ομαι. *fut.* βαδιοῦμαι. gehen.
βάθος, εος, τό. die Tiefe. διὰ βάθους εἶναι. tief seyn.
βαθύπλουτος, ὁ, ἡ. (πλοῦτος) sehr reich.
βαθύς, εῖα, ύ. tief, dicht. βαθὺν κοιμᾶσθαι. in tiefem Schlafe liegen.
βαίνω. *fut.* βήσομαι. *Gr.* gehen.
Βαιτική, ῆς, ἡ. die Hispania Baetica. (jetzt Andalusien und Granada.)
Βαῖτις, ιος, ὁ. der Bätis, ein Fluſs in Hispanien; jetzt Guadalquivir.
βακτηρία, ας, ἡ. der Stab.
Βακτριανὴ χώρα. Bactri-

ana, e. Provinz des persischen Reichs. (Balk.) βάκτριος, bactrianisch.

βάκτρον, ου, τό. der Stab.

βακχεύω. von bacchischer Begeisterung getrieben seyn, schwärmen.

βάκχη, ης, ἡ. die Bacchantin.

Βάκχος, ου. n. pr. Bacchus.

βαλανεῖον, ου, τό. das Bad.

Βαλλιαρεῖς νῆσοι. die balearischen Inseln.

βάλλω. *Gr.* werfen, schießen. λίθοις, steinigen.

βάπτω. eintauchen.

βάραθρον, ου, τό. der Schlund, Abgrund, das Verderben. 2) ein Ort zu Athen, in den die zum Tode Verurtheilten gestürzt wurden.

βάρβαρος, ου, ὁ. der Nichtgrieche, Ausländer; vornemlich die Perser.

βαρέω, ῶ. belasten.

βαρέως. schwer, hart, heftig.

Βάρκας, α. n. pr. Barkas.

βάρος, εος, τό. die Last, Schwere, Schwerfälligkeit.

βαρύνω. beschweren, belästigen.

βαρύς, εῖα, ύ. schwer.

βαρύτης, ητος, ἡ. die Schwerfälligkeit, Härte.

βάσανος, ου, ἡ. der Probierstein.

βασιλεία, ας, ἡ. die königliche Würde.

βασίλειος, ὁ, ἡ. königlich. τὸ βασίλειον, ου, und τὰ βασίλεια, ων. die königliche Residenz.

βασιλεύς, έως, ὁ. der König, vorzüglich der König von Persien.

βασιλεύω. c. *genit.* beherrschen, regieren.

βασιλικός, ή, όν. königlich.

βάσις, εως, ἡ. der Gang, das Piedestal, Fußgestell.

βασκαίνω. beschreyen, behexen.

βάσκανος, ὁ, ἡ. neidisch.

βαστάζω. *Gr.* tragen, aufheben.

βαφή, ῆς, ἡ. die Farbe, das Färben.

βδάλλω und βδέλλω. melken.

βέβαιος, ὁ, ἡ. *adv.* βεβαίως. dauerhaft, fest, sicher.

βεβαιόω, ῶ. bekräftigen.

Βελέριον, ου, τό. N. eines Vorgebirges von Britannien.

βέλος, εος, τό. das Geschoß.

βελτίων, ίονος, ὁ, ἡ. besser. βέλτιστος, η, ον. das Beste. S. ἀγαθός.

Βῆλος, ου. n. pr. Belus.

βῆμα, ατος, τό. der Schritt, der Auftritt. die Rednerbühne.

βία, ας, ἡ. die Gewalt, Kraft.

βιάζω — ομαι. Gewalt brauchen, etwas durchsetzen wollen, sich anstrengen. βιάζεσθαί τινα. einen bezwingen wollen. πλεῖν. die Durchfahrt erzwingen wollen.

βίαιος, αία, αιον. gewaltsam, heftig. *comp.* βιαιότερος. βιαιότερον (*adverbialiter*) πνεῖν. sehr heftig wehen.

βιβλίον, ου, τό. das Buch.
βιβρώσκω. *Gr. fut.* βρώσω. verzehren.
βίος, ου, ὁ. das Leben, die Lebensart, die Welt. (die auf der Erde lebenden Menschen.) ἐκκαθαίρειν τὸν βίον. die Erde reinigen.
βιόω. *Gr.* leben. *aor.* 2. ἐβίων. *partic.* βιούς.
Βίων, ωνος. n. pr. Bion.
βλάβη, ης, ἡ. der Schaden.
βλάπτω. Schaden zufügen.
βλασφημέω, ῶ. lästern.
βλαστάνω. *fut.* βλαστήσω, *aor.* 2. ἔβλαστον. keimen, wachsen.
βλέμμα, ατος, τό. der Blick.
βλέπω. sehen, betrachten. πρός τι. nach einer Gegend gerichtet seyn.
βληχάομαι, ῶμαι. blöcken.
βοάω. ῶ. schreyen, rufen, brüllen.
βοή, ῆς, ἡ. Geschrey, Getöse.
βοηθέω, ῶ. helfen, Beystand leisten.
βοήθημα, ατος, τό. die Hülfe.
βοηθός, οῦ, ὁ. der Gehülfe, Beystand.
βόθρος, ου, ὁ. die Grube.
Βοιωτία, ας, ἡ. Böotien in Griechenland.
βορά, ᾶς, ἡ. das Futter.
βόρατον, ου, τό. der Sevenbaum.
Βορέας, ου, ὁ, u. Βορρᾶς, ᾶ. der Nordwind, Norden.
βόρειος, ὁ, ἡ. nördlich.
Βορυσθένης, ους, ὁ. N. e. Flusses, Borysthĕnes; jetzt Dnjepr.
βόσκημα, ατος, τό. die Heerde.
βόσμορον, ου, τό. e. unbekanntes Gewächs.
Βόςπορος, ου, ὁ. der Bosporus. 1) die Meerenge zwischen dem Propontis u. Pontus Euxinus. 2) eine andre zwischen dem Pontus Euxinus u. dem mäotischen See.
βόστρυχος, ου, ὁ. die Locke.
βότρυς, ος, ὁ. die Traube.
βουκολέω, ῶ. Rinder weiden.
βουκόλος, ου, ὁ. der Rinderhirte.
βουλεύομαι. einen Entschluſs fassen.
βουλή, ῆς, ἡ. der Wille.
βούλησις, εως, ἡ. der Wille.
βούλομαι. *Gr. fut.* βουλήσομαι. wollen.
βοῦς, βοός, ὁ, ἡ. das Rind. der Ochse, die Kuh.
Βούσιρις, ιδος. n. pr. Busīris.
βραδέως. langsam.
βραδύνω. zögern.
βραδύς, εῖα, ύ. langsam.
Βρασίδας, α. n. pr. Brasĭdas.
βραχίων, ονος, ὁ. der Arm.
βράχεα, ῶν, τά. die Untiefe, seichte Stelle.
βραχύς, εῖα, ύ. kurz, wenig, gering. ἐν βραχεῖ. in kurzem.
βρέγμα, ατος, τό. der Schädel.
Βρεττανία, ας, ἡ. Britannien. βρεττανικός, ἡ, όν. britannisch. βρεττανικὴ νῆσος. Britannien.
βρέφος, εος, τό. das Kind.

βρέχω. befeuchten, einweichen.
βριαρός, ά, όν. stark.
βροντάω, ῶ. donnern.
βροντή, ῆς, ἡ. der Donner.
βροτός, οῦ, ὁ. der Sterbliche.
βρόχος, ου, ὁ. der Strick.
βρυχάομαι, ῶμαι. brüllen.
βρυχηθμός, οῦ, ὁ. das Brüllen.
βρύω. hervorkeimen, aufblühen.
βύθιος, ία, ιον. untergetaucht.
βυθός, ου. ὁ. die Tiefe. βυθοί. die Tiefe des Meeres.
βύρσα, ης, ἡ. das Fell. 2) Byrsa, N. der Burg von Carthago.
βῶλος, ου, ἡ. die Erdscholle, Klumpen rohes Erzes.
βωμός, οῦ, ὁ. der Altar.

Γ.

Γάγγης, ου, ὁ. der Ganges, e. Fluſs in Indien.
γάλα, γάλακτος, τό die Milch.
γαλαξίας, ου, ὁ. die Milchstraſse.
Γαλάται, ῶν, οἱ. Galater, ein Volk in Klein-Asien.
Γαλατία, ας, ἡ. Gallien. γαλατικός, ή, όν. gallisch.
γαλήνη, ης, ἡ. die Meeresstille. 2) n. pr. einer Nereïde, Galēne.
Γαλλία, ας, ἡ. Gallien.
γαμέω, ῶ. *Gr.* heyrathen. (vom Manne.) — οῦμαι. (von der Frau.)
γάμος, ου, ὁ. die Ehe, Hochzeit.
Γαμοχαίρων. (χαίρω) n. pr. Gamochaeron.
γάρ. denn, doch. (verstärkt bisweilen die Frage, wie denn.) τί γὰρ ψέγει αὐτόν; wer tadelt ihn denn? διὰ τί γάρ; warum denn auch?
γαστήρ. (έρος und γαστρός.) ἡ. der Bauch. ἐγκρατὴς γαστέρος. mäſsig im Essen.
γαστρίμαργος, ου, ὁ. der Schlemmer.
γαυλός, οῦ, ὁ. das Milchgefäſs, der Eimer.
γαυριάω, ῶ. und γαυροῦμαι. stolz seyn, sich brüsten.
γέ. wenigstens, zwar, doch. (hebt bisweilen, wie *quidem*, das Wort, bey dem es steht, bedeutend heraus.)
γειτνιάω, ῶ. an etwas gränzen.
γείτων, ονος, ὁ. der Nachbar.
γελάω, ῶ. lachen, lächeln.
γελοῖος, οία, οῖον. lächerlich.
γέλως, ωτος, ὁ. das Lachen.
γέμω. voll, belastet seyn.
γενεά, ᾶς, ἡ. die Erzeugung, Geburt.
γενειάς, άδος, ἡ. das Kinn, der Bart.
γενειήτης, ου, ὁ, ἡ. bärtig.
γένειον, ου, τό. das Kinn, der Bart.
γένεσις, εως, ἡ. die Entstehung, Geburt.

γενετή, ῆς, ἡ. die Geburt.

γενναῖος, αία, αῖον. edel, trefflich. γενναίως. mit Muth, rühmlich.

γεννάω, ῶ. gebähren, zeugen, hervorbringen. οἱ γεννήσαντες. die Eltern.

γένος, ους, τό. die Art, das Geschlecht, Abkunft. τὸ θνητὸν γένος. das sterbliche Geschlecht.

γέρανος, ου, ὁ. der Kranich.

γέρας, ατος, τό. Achtung, Ehrenbezeigung, Geschenk.

Γερμανία, ας, ἡ. Germanien. γερμανοί, ῶν. Germanier.

γέῤῥον, ου, τό. Geflecht, Flechtwerk.

γέρων, οντος, ὁ. der Greis. alt.

γεύομαι. c. genitivo. kosten, geniefsen.

γεφυρόω, ῶ. (γέφυρα) eine Brücke schlagen. überbrücken.

γεωγραφέω, ῶ. Geographie treiben.

γεώδης, εος, ὁ, ἡ. erdig, fruchtbar. τὸ γεῶδες, das Erdige.

γεωλοφία, ας, ἡ. der Erdhügel.

γεωργέω, ῶ. das Land bauen.

γεωργία, ας, ἡ. der Landbau. γεωργικός, ή, όν. den Landbau treibend.

γεωργός, οῦ, ὁ. der Landmann.

γεωρύχος, ὁ, ἡ. (ὀρύσσω) der in der Erde wühlt.

γῆ, ῆς, ἡ. die Erde. das Land. Landgut. 2) n. pr. die Gaea.

γηγενής, έος, ὁ, ἡ. aus der Erde geboren.

γηθέω, ῶ. Gr. sich freuen. perf. γέγηθα.

γηραιός, ά, όν. alt.

γῆρας, ατος, (u. γήρως) τό. das Alter.

γηράσκω und γηράω, ῶ. alt werden, altern.

Γηρυόνης, ου. n. pr. Geryones.

γίγας, αντος, ὁ. der Riese, Gigant.

γίγνομαι u. γίνομαι. Gr. werden, abstammen. γίγνεσθαι περί τινα. sich gegen jemanden auf eine gewisse Art betragen. τὸ γενόμενον und τὸ γεγονός. das Ereignifs.

γιγνώσκω und γινώσκω. Gr. erkennen, verstehen, beschliefsen. οὐκ ἔγνων. ich bemerkte nicht. ἡ ἐγνωσμένη. die bekannte Erde.

Γλαῦκος, ου. n. pr. Glaukus.

γλαυκῶπις, ιδος. blauäugig.

γλαύξ, κός, ἡ. die Erde. Eule

γλαφυρός, ά, όν. glatt, zierlich, artig.

γλυκύς, εῖα, ύ. süfs, lieblich. compar. γλυκίων. superl. γλυκύτατος.

γλῶττα u. γλῶσσα, ης, ἡ. die Zunge.

γνάθος, ου, ἡ. der Kinnbacken, die Wange.

γναφεῖον, ου, τό. die Walkmühle.

γνήσιος, ία, ιον. ächt, zu einem Geschlechte gehörig.

Γνίφων, ωνος. n. pr. Gniphon. (Knicker.)

γνώμη, ης, ἡ. der Sinn,

Verstand, Klugheit, Einsicht, Ueberlegung.

γνώμων, ονος, ὁ. der Kenner, Schiedsrichter, Untersucher.

γνωρίζω. erkennen.

γνώριμος, ὁ, ἡ. bekannt.

γονεύς, έως, ὁ. der Vater. οἱ γονεῖς. die Eltern.

γονή, ῆς, ἡ. die Entstehung, der Ursprung.

Γοργίας, α. n. pr. Gorgias.

Γοργώ, οῦς, und Γοργών, όνος. die Gorgōne. αἱ γοργόνες. die drey Gorgonen.

Γόρτυνα, ας, und Γόρτυν, υνος. Gortȳna. St. in Kreta.

γοῦν. also, folglich, wenigstens, gewiſs.

γραῖα, ας, ἡ. die Alte.

γράμμα, ατος, τό. der Buchstabe, τὰ γράμματα. die Sprachen, Wissenschaften, Gelehrsamkeit.

γραῦς, αός, ἡ. die Alte.

γραφεῖον, ου, τό. der Griffel.

γράφω. schreiben, mahlen, vorstellen. γράφομαι. verklagen.

Γρύλλος, ου. n. pr. Gryllus.

γρύψ, πός, ὁ. der Greif. *Gryphus.*

γυῖον, ου, τό. das Glied.

γυμνάζω. üben.

γυμνάσιον, ου, τό. die Uebungsschule.

γυμνής, ῆτος, ὁ, ἡ. nackt. auch γυμνήτης, *fem.* γυμνῆτις.

Γυμνήσιαι νῆσοι. die balearischen Inseln.

γυμνικός, ή, όν. wo man nackt kämpft. ἀγών. der Wettkampf.

γυμνόπους, ποδος. barfüſsig.

γυμνός, ή, όν. nackt, entblöſst. ἐσθῆτος. ohne Kleider.

γυμνόω, ῶ. entblöſsen.

γυναικεῖος, α, ον. weibisch.

γυνή, αικός, ἡ. das Weib.

γύψ, πός, ὁ. der Geyer.

γῶνος, ου, ὁ. u. ἡ γωνία, ας. der Winkel.

Δ.

Δαίδαλος, ου. n. pr. Daedălus.

δαίμων, ονος, ὁ. die Gottheit, das Schicksal. δαιμόνιος, ὁ, ἡ. *adverb.* δαιμονίως. göttlich.

δαίρω. S. δέρω.

δάκνω. *Gr. fut.* δήξομαι. beiſsen, (von Schlangen) stechen.

δάκρυον, ου, τό. die Thräne.

δακρύω. weinen.

δακτυλήθρα, ας, ἡ. Ueberzug über die Finger, der Handschuh.

δακτύλιος, ου, ὁ. der Fingerring.

δάκτυλος, ου, ὁ. der Finger. ὁ μέγας δάκτυλος. der Daumen.

δαμάζω. bändigen. ἵππον. zureiten.

δάμαλις, εως, ἡ. die junge Kuh, Kalb.

Δανάη, ης. n. pr. Danăë.

Δαναός, οῦ. n. pr. Danăus.

δανείζω. ausleihen. -ομαι.

Geld aufnehmen, auf Zinsen aufnehmen.

δαπάνη, ης, ἡ, und δαπάνημα, ατος, τό. der Aufwand.

δάπεδον, ου, τό. der Fuſsboden.

Δαρδανεῖς, ῶν, οἱ. die Einwohner von Dardanien in Ober-Mösien.

Δαρεῖος, ου. n. pr. Darius.

δᾴς, δᾳδός, ἡ. die Fackel.

δασμολόγος, ου, ὁ. einer welcher Tribut eintreibt, Contributionen ausschreibt, Erpresser.

δασμός, ου, ὁ. der Tribut.

δασύς, εῖα, ύ. mit Haaren bedeckt, struppig.

δάφνη, ης, ἡ. der Lorbeerbaum. 2) n. propr. Daphne.

Δάφνις, ιδος. n. pr. Daphnis.

δαψίλεια, ας, ἡ. der Ueberfluſs.

δαψιλής, έος. ὁ, ἡ. *adv.* δαψιλῶς. reichlich.

δέ aber, doch. Der Partikel μὲν entgegengesetzt, bezeichnet es die Beziehung des Vorder- und Nachsatzes. Verstärkt wird δὲ durch ein hinzugesetztes οὖν. indeſs.

δεῖ. *Gr.* man muſs, es ist nöthig. μικροῦ u. ὀλίγου δεῖ. es fehlt wenig, beynah. μικροῦ ἀπέθανον. ich wäre beynah gestorben. πολλοῦ δεῖ. da fehlt viel.

δεῖγμα, ατος, τό. die Probe.

δείδω. *Gr.* fürchten, sich fürchten. δέδοικα, ich fürchte mich.

δείκνυμι. *Gr. fut.* δείξω. zeigen, sichtbar machen, darstellen.

δείλη, ης, ἡ. der Abend.

δειλιάω, ῶ. u. δειλιάζω. sich feig betragen.

δειλός, ή, όν. feigherzig.

δεινός, ή, όν. stark, mächtig, schlimm, arg. δεινὸν ὑποβλέπειν. furchtbar anblicken. τὸ δεινότατον. was das Schlimmste ist. *adverbialiter.* δεινόν. arg, schrecklich.

δεινότης, τητος, ἡ. Kraft, Tüchtigkeit. groſse Gefahr.

δεινῶς. sehr, gewaltig.

δειπνέω, ῶ. speisen, essen.

δεῖπνον, ου, τό. das Gastmahl, die Mahlzeit.

δειπνο-ποιέω, ῶ. die Abendmahlzeit bereiten. — έομαι, οῦμαι. zu Abend essen.

δέκα. zehn.

δεκάπηχυς, εος, ὁ, ἡ. zehn Ellen lang.

δέκατος, η, ον. der zehnte. δέκατον. zehntens.

δέλεαρ, ατος, τό. der Köder, die Lockspeise.

δέλτα. das Delta. N. eines Buchstabens. 2) der nördliche Theil von Aegypten, welcher wie ein Δ gestaltet ist.

δελφίν, ῖνος, ὁ. der Delphin.

Δελφοί, ῶν. Delphi, e. Stadt in Griechenland.

δενδρίτης. *fem.* δενδρῖτις. an Bäumen gezogen.

δένδρον, ου, τό. der Baum.

δεξιά, ᾶς, ἡ. die rechte

Hand. ἐν δεξιᾷ. zur Rechten.

δεξιός, ά, όν. rechts, geschickt.

δεξιόω, ῶ. bey der Hand fassen.

δέομαι. c. *genitivo.* nöthig haben, bedürfen, bitten.

δέος, ους, τό. die Furcht.

δέρας, ατος, τό das Fell, Vliefs, auch τὸ δέρος, εος.

δέρμα, ατος, τό. die Haut.

δέρω. die Haut abziehn, schinden, geifseln.

δεσμεύω. binden, fesseln.

δεσμός, οῦ, ὁ. *plur.* τὰ δεσμά. das Band, die Fessel.

δεσπότης, ου, ὁ. der Herr, Gebieter.

Δευκαλίων, ωνος. n. pr. Deukalion.

δεῦρο. hierher.

δεύτερος, α, ον. der zweyte. δεύτερον, zweytens.

δέχομαι. annehmen, vernehmen, nachfolgen, auf etwas folgen.

δέω. fehlen, ermangeln. S. δεῖ und δέομαι. *Gr.*

δέω. binden.

δή. also, doch, freylich. καὶ δή. gesetzt auch, und sogar. καὶ δὴ καί. auch sogar, also auch. — Mit Fragewörtern verbunden verstärkt δὴ die Frage, fast wie *tandem.*

δῆγμα, ατος, τό. der Bifs, Stich (einer Schlange).

δηλονότι. nemlich, ohne Zweifel.

Δῆλος, ου. Delos. eine der cycladischen Inseln.

δῆλος, η, ον. bekannt, offenbar, sichtbar.

δηλόω, ῶ. kund thun, anzeigen.

Δημάδης, ου. n. pr. Demădes.

Δημήτηρ, τερος u. Δήμητρα, ας. Deměter, Ceres.

Δημήτριος, ου. n. pr. Demetrius.

δημιουργέω, ῶ. verfertigen.

δῆμος, ου, ὁ. das Volk, auch eine Abtheilung eines Volks. δῆμοι, die Ortschaften in Attika. δῆμος ὀρνέων. eine Schaar von Vögeln (wie ein Volk Rebhühner.)

Δημοσθένης, ους. n. pr. Demosthěnes.

δημόσιος, ία, ιον. öffentlich. δημοσίᾳ auf öffentliche Kosten.

δημοτικός, ή, όν. populär, was einem Bürger ziemt.

Δημῶναξ, ακτος. n. pr. Demŏnax.

δῆτα. also, nun sogar.

διά. c. *genit.* durch, vermittelst, von. διὰ νυκτός. Nachts. διὰ παντός. die ganze Zeit hindurch. δι' αἰῶνος. beständig. δι' ἔτους. jährlich. διὰ πέντε ἐτῶν. alle fünf Jahre. διὰ βάθους st. βαθύ. δι' ὑποψίας st. ὕποπτον. c. *accus.* wegen. διὰ τοῦτο. defswegen. διὰ τί; warum?

δια-βαίνω. *Gr.* übergehn, auseinandergehn. διαβεβηκὼς τοῖς ποσίν. mit ausgespreizten Beinen.

δια-βάλλω. *Gr.* verdächtig machen, anklagen.

διά-βασις, εως, ἡ. das Durchgehn.

διαβατός, ή, όν. wodurch man gehen kann.
δια-βιβάζω. durchführen, fortschaffen.
δια-βοάω, ῶ. berühmt machen. — άομαι, ῶμαι. berühmt werden.
διαβόητος, ὁ, ἡ. verschrien, berüchtigt.
διαβολή, ῆς, ἡ. die Verläumdung.
δια-γιγνώσκω. *Gr.* genau erkennen, beschließen.
δια-γράφω. beschreiben.
δι-άγω. seine Zeit zubringen.
διάδημα. ατος. τό. (δέω) die königliche Kopfbinde; das Diadem.
δια-δίδωμι. vertheilen, verbreiten.
δια-ζώννυμι. trennen, theilen.
διά-θεσις, εως, ἡ. die Beschaffenheit.
διαθήκη, ης, ἡ. das Testament.
δι-αιρέω, ῶ. — οῦμαι theilen, durchschneiden.
δίαιτα, ης. ἡ die Lebensart, Lebensordnung, Kost, Aufenthalt.
διαιτάομαι, — ῶμαι. leben, wohnen.
διαιτητής, οῦ, ὁ. der Richter.
δια-καθαίρω. reinigen.
δια-καλύπτω. aufdecken.
διά-κειμαι. (mit einem *adverbio.*) in einem gewissen Zustande, in einer gewissen Verfassung seyn. εὖ. sich wohl befinden. εἰρηνικῶς διάκεισθαι, friedlich gestimmt seyn, in Frieden leben.
δια-κληρόω, ῶ. verloosen.
δια-κομίζω. hinüberbringen.
διακονέω, ῶ, und διακονέομαι, οῦμαι. bedienen, aufwarten. *c. dativo.*
διάκονος, ὁ, ἡ. Diener, Bote.
δια-κονίομαι. sich mit Staub bestreuen (wie die Kämpfer vor dem Anfange des Kampfes thaten), sich zum Kampfe bereiten.
διακόσιοι, αι, α. zweyhundert.
δια-κόσμησις, εως, ἡ. die Anordnung, Verwaltung.
δια-κρίνω. unterscheiden, absondern, beurtheilen.
δια-κυμαίνω. unruhig machen, aufwühlen.
δια-κωλύω. hindern, abhalten.
δια-λαμβάνω. *Gr.* auf-ein-nehmen, theilen, abtheilen. διειλημμένος. vertheilt, durchschnitten. σημείοις διειλημμένα. durch Zeichen unterschieden. χώρα ὀσμαῖς διειλημμένη. ein mit Wohlgerüchen angefülltes Land.
δια-λέγω. auslesen. -ομαι. sich unterreden, mit einem sprechen.
δια-λείπω. unterlassen.
διάλεκτος. ου, ἡ. die Mundart, Sprache.
διάλεξις, εως, ἡ. die Unterredung.
διά-λιθος, ὁ, ἡ. mit Edelsteinen verziert.
διαλλαγή, ῆς, ἡ. der Friedensschluſs.

δι-αλλάσσω u. -αλλάττω. verändern. *c. genitivo.* sich entfernen, unterscheiden. — ομαι. sich aussöhnen.

διάλυσις, εως, ἡ. die Versöhnung.

δια-λύω. auflösen, scheiden.

δια-μένω. bleiben, verbleiben, zubringen.

δια-μετρέω, ῶ. abmessen.

διάμμος, ὁ, ἡ. sandig.

διαμονή, ῆς, ἡ. die Dauer.

διαν-ίστημι. aufstellen. διαναστάς. aufstehend. — ίσταμαι. in die Höhe stehen, sich aufrichten.

δια-παντός. immer.

δια-πίπτω. durch- auseinander fallen -zerfallen.

δια-πλέκω. flechten, durchflechten.

δια-πλέω. *Gr.* durchschiffen.

δια-πνέω. *Gr.* durchwehen.

διαπόμπιμος, ὁ, ἡ. versendet.

δια-πονέω. ausarbeiten, ausbilden.

δι-απορέομαι, οῦμαι. in Verlegenheit seyn.

δια-πορθέω, ῶ. verwüsten, zerstören.

δια-πράττω u. -πράσσω. etwas ausrichten, zu Stande bringen.

διαπρεπής, έος, ὁ, ἡ. (πρέπειν) ausgezeichnet, vortrefflich.

διάπυρος, ὁ, ἡ. (πῦρ) glühend, feurig.

διαρκής, έος, ὁ, ἡ. (ἀρκέω) hinreichend, stark.

διαῤ-ῥέω. *Gr.* durchfließen.

διάῤῥυτος, ὁ, ἡ. durchwassert.

διαῤ-ῤήγνυμι. *Gr.* zerreißen.

δια-σκάπτω. durchgraben.

δια-σπάω, ῶ. von einander ziehn, theilen.

δια-σπείρω. zerstreuen.

διά-στασις, εως, ἡ. der Zwischenraum, Spalt, die Uneinigkeit.

διάστημα, ατος, τό. die Entfernung.

δια-στρώννυμι. *Gr.* mit Teppichen oder Decken belegen.

δια-σχίζω. zerspalten, aufschneiden, trennen.

δια-σώζω. retten.

δια-ταράττω und -ταράσσω. in Verwirrung und Verlegenheit setzen.

δια-τείνω. ausstrecken, wohin abzielen, zu etwas gehören. διατείνειν ὁδόν. einen Weg machen.

δια-τειχίζω. vermauern.

δια-τελέω, ῶ. vollenden. (mit e. *participio* verbunden drückt es die Dauer eines Zustandes aus: διετέλεσεν ὤν. er war immer, hielt sich beständig auf.) τὸν βίον, das Leben zubringen. διατελεῖν ἀδούλωτον. frey bleiben.

δια-τέμνω. *Gr.* spalten.

δια-τηρέω, ῶ. beobachten, beybehalten.

διατί. (S. διά.) warum?

δια-τίθημι. anordnen, in einen gewissen Zustand setzen. αἰσχρῶς διατεθῆναι. in einen schimpflichen Zustand versetzt worden seyn. ἐμπαθέστα-

ϱον διατίθεσθαι. zum Mitleiden gestimmt werden.

δια-τρέφω. *Gr.* ernähren.

διατριβή, ῆς, ἡ. der Aufenthalt, (τὴν διατριβὴν ποιεῖσθαι sich wo aufhalten.) die Lebensart, ein Platz zum Vergnügen, Unterhaltung.

δια-τρίβω. sich wo aufhalten, verweilen, die Zeit hinbringen, leben.

δια-τυπόω, ῶ. ausbilden.

διαυγής, έος, ὁ, ἡ. (αὐγὴ) hell strahlend.

διαφανής, έος, ὁ, ἡ. (φαίνω) durchsichtig, hell.

διαφερόντως. ausgezeichnet, vorzüglich.

δια-φέρω. *Gr.* hin- und hertragen. *c. genit.* sich unterscheiden, verschieden seyn, sich auszeichnen. — ομαι. uneinig seyn.

δια-φεύγω. *Gr.* entfliehn.

δια-φθείρω. zu Grunde richten. διεφθαρμένος. verderbt.

διαφορά, ᾶς, ἡ. die Verschiedenheit, Abwechslung.

διάφορος, ὁ, ἡ. verschieden, ausgezeichnet.

διαφυή, ῆς, ἡ. was zwischen einer Sache wächst. der Spalt, Zwischenraum.

δια-φυλάττω. bewahren, beobachten.

δια-χαίνω. den Mund öffnen.

διάχρυσος, ὁ, ἡ. vergoldet.

διδασκαλεῖον, ου, τό. die Schule.

διδασκάλιον, ου, τό. das Lehrgeld.

διδάσκαλος, ου, ὁ. der Lehrer.

διδάσκω, τινά τι, lehren, unterrichten. ἐδιδάχθη ῥήτωρ, κυνηγός, er wurde in der Rhetorik, Jägerey unterwiesen. διδάσκομαί τινα. ich lasse einen unterrichten.

Δίδυμα, ων, τά. Didyme, St. in Ionien, nahe bey Miletus, wo ein Orakel Apolls, welcher davon *Didymaeus* heiſst.

διδυματόκος, ὁ, ἡ. (τίκτω) zwey Junge werfend.

δίδυμος, ὁ, ἡ. doppelt. δίδυμοι. Zwillinge.

Διδώ, οῦς. n. pr. Dido.

δίδωμι. geben, gestatten, ausliefern. διδόναι ὅρκον. sich eidlich verpflichten. σοὶ δέδοται. dir ist verliehen.

δι-είργω. trennen.

διέξ-ειμι. durch-gehn, wandern, durchlaufen.

διέξ-οδος, ου, ἡ. der Ausweg.

δι-έρχομαι. *Gr.* durchgehen, hinübergehen, einen Auftrag ausrichten, erzählen.

διευκρινέω, ῶ. aufs Reine bringen, abhandeln.

διηγέομαι, οῦμαι. erzählen.

διήγημα, ατος, τό. die Erzählung.

δι-ήκω. durch etwas hingehn, sich erstrecken.

διηνεκής, έος, ὁ, ἡ. an einem fortgehend, anhaltend.

δι-ίστημι. auseinanderbringen-stellen. διεστηκός. entfernt.

δικάζω. Recht sprechen, ein Urtheil fällen, entscheiden. —ομαι. einen Proceſs führen.

δικαιοπραγέω, ῶ. gerecht handeln.

δίκαιος, αία, ον. gerecht. παρὰ τὸ δίκαιον. dem Rechte zuwider. *adv.* δικαίως. auf eine gerechte Weise.

δικαιοσύνη, ης, ἡ. die Gerechtigkeit.

δικαστήριον, ου, τό. der Richterstuhl, Gerichtshof.

δικαστής, οῦ, ὁ. der Richter.

δίκελλα, ης, ἡ. die Hacke.

δίκη, ης, ἡ. die Gerechtigkeit, Proceſs, Strafe. δίκας τίνειν. büſsen. — δίκην. *c. genit.* nach Art, *instar.* 2) n. pr. die Göttin der Gerechtigkeit.

Δίκταιος, α, ον. diktäisch, in Dikte, einem Gebirge in Kreta.

δίμηνος, ὁ, ἡ. (μὴν) zweymonatlich. ἐν διμήνῳ. in einer Zeit von zwey Monaten.

δίμορφος, ὁ, ἡ. (μορφή) zweygestaltet, aus zwey Naturen gemischt.

διό. weshalb, wodurch.

Διογένης, εος. n. pr. Diogĕnes.

δι-οικέω, ῶ. anordnen.

διοικητής, οῦ, ὁ. der Verwalter.

Διομήδης, εος. Diomēdes. n. pr. eines der griechischen Helden im trojanischen Kriege.

Διονύσιος, ου. Dionysius. n. pr. eines Tyrannen von Syracus.

Διόνυσος, ου. Dionȳsus, Bacchus.

δι-όπερ. deshalb, weshalb.

δι-ορθόω, ῶ. aufrichten, gut machen, ersetzen.

δι-ορίζω. Grenzen ziehn, absondern, trennen.

δι-ορύσσω. durchgraben, durchstechen.

Διόςκουροι, ων, οἱ. die Söhne des Zeus, Kastor und Pollux.

διότι. deswegen, weil, daſs.

Διοφῶν, ῶντος. n. pr. Diŏphon.

διπλάσιος, ία, ιον. doppelt.

διπλόος, όη, όον, u. διπλοῦς, ῆ, οῦν. doppelt.

δίπους, ποδος, ὁ, ἡ. zweyfüſsig.

δίς. zweymal.

δίσκος, ου, ὁ. die Wurfscheibe.

δισσός u. διττός, ή, όν. doppelt.

δις-χίλιοι, αι, α. zweytausend.

διφυής, έος, ὁ, ἡ. der eine doppelte, zwiefache Natur hat.

δίχηλος, ὁ, ἡ. (χηλή) mit gespaltenen Klauen.

δίψα, ης, ἡ. der Durst.

διψάω, ῶ. *infin.* διψῆν. dursten.

διωγμός, οῦ, ὁ. das Verfolgen, Nachsetzen.

διώκω. verfolgen, nachlaufen, heftig nach etwas streben.

διώρυξ, υχος, ἡ. der Canal.

δοκέω, ῶ. glauben, scheinen. δοκῶ ἰδεῖν. ich glaube zu sehn. δοκεῖ εἶναί τι.

er bildet sich ein, etwas zu seyn. δοκεῖ. es beliebt. ἔδοξε. (*visum est, placuit.*) es hat beliebt. δοκεῖ μοι. (*mihi videtur.*) es scheint mir.

δοκός, οῦ, ἡ. der Balken.

δόμος, ου, ὁ. das Haus.

δόξα, ης, ἡ. der Ruhm, die Meinung.

δορά, ᾶς, ἡ. die Haut, das Fell.

δορκάς, άδος, ἡ. die Gazelle.

δόρυ, δόρατος, τό. der Spieſs.

δόσις, εως, ἡ. die Gabe, das Geschenk.

δουλεύω. Sclav seyn. κακῶς. einen schlimmen Dienst haben.

δοῦλος, ου, ὁ. der Sclav.

δουλόω, ῶ. unterjochen, zum Sclaven machen.

δοῦπος, ου, ὁ. das Geräusch, Getös.

Δοῦρις, ιδος. n. pr. Duris.

δράκων, οντος, ὁ. der Drache. 2) n. pr. Drako.

δρᾶμα, ατος, τό. das Schauspiel.

δραπέτης, ου, ὁ. ein entlaufener Sclav, Flüchtling.

δρασμός, οῦ, ὁ. das Entlaufen.

δραχμή, ῆς, ἡ. die Drachme, ein Geldstück, etwa 5⅓ gute Groschen werth.

δράω, ῶ, άομαι, ῶμαι. thun. δρᾶν τινα τι. einem etwas anthun, mit einem auf eine gewisse Weise umgehn.

δρέπανον, ου, τό. die Sichel, Hippe.

δρομαῖος, αία, αῖον. laufend, im Laufe.

δρομάς, άδος, ὁ, ἡ. zum Laufen tauglich.

δρόμος, ου, ὁ. der Lauf, Wettlauf.

δρόσος, ου, ἡ. der Thau.

Δρύας, αντος. n. pr. Dryas.

δρυμός, οῦ, ὁ. der Wald.

δρῦς, ός, ἡ. die Eiche, der Baum.

δύναμαι. *Gr.* können, vermögen, Kraft haben, gelten, werth seyn, etwas bedeuten.

δύναμις, εως, ἡ. das Vermögen, die Macht, Geschicklichkeit.

δυναστεία, ας, ἡ. die Herrschaft.

δυναστεύω. herrschen.

δυνάστης, ου, ὁ. der Herr, Herrscher.

δυνατός, ή, όν. mächtig, vermögend. εἰ δυνατόν. wenn es möglich ist.

δύο, (und δύω) οῖν, δυσί, zwey. εἰς δύω. in zwey Theile.

δύομαι. *Gr.* untergehn.

δυςειδεία, ας, ἡ. (εἶδος) die Ungestalt, Häſslichkeit.

δυςειδής. έος, ὁ, ἡ. ungestalt, häſslich.

δυςείςβολος, ὁ, ἡ. (βάλλω) wo man nicht leicht einen Angriff, Einfall thun kann.

δυςέλικτος, ὁ, ἡ. (ἑλίσσω) verwickelt.

δυςέξοδος, ὁ, ἡ. (ὁδός) wo man mit Noth und Mühe den Ausgang findet, schwierig.

δύσις, εως, ἡ. der Un-

tergang der Sonne, der Abend.
δυςκατανόητος, ὁ, ἡ. (νοέω) schwer zu verstehen, unverständlich.
δυςκαταπολέμητος, ὁ, ἡ. (πολεμέω) schwer zu bekriegen.
δυςμαθής, έος, ὁ, ἡ. (μανθάνω) ungelehrig.
δυσμαί, ῶν, αἱ. Sonnenuntergang, Abend.
δύςμαχος, ὁ, ἡ. (μάχομαι) schwer zu bekämpfen.
δυςοίκητος, ὁ, ἡ. (οἰκέω) nicht gut zu bewohnen, unwohnlich.
Δύςπαρις. n. pr.
δυςπερίληπτος, ὁ, ἡ. (λαμβάνω) kaum zu umfassen.
δύς-πορος, ὁ, ἡ. schwierig, bedenklich.
δύστηνος, ὁ, ἡ. unglücklich, elend.
δυςτυχέω, ῶ. (τύχη) unglücklich seyn.
δυς-φορέω, ῶ. betrübt, verdriefslich seyn.
δυςχείμερος, ὁ, ἡ. (χεῖμα) sehr kalt.
δώδεκα. zwölf.
δωδέκατος. η, ον. der zwölfte. δωδέκατον, zwölftens.
Δωδωνίς, ίδος. dodōnisch. von, aus Dodōna.
δῶμα, ατος, τό. das Haus.
δωρεά, ᾶς, ἡ. das Geschenk. δωρεάν. als Geschenk. zum Geschenk.
δωρέομαι, οῦμαι. schenken.
Δωριεύς, έως. ein Dorier.
Δωρίς, ίδος. n. pr. Doris.
δῶρον, ου, τό. das Geschenk, die Gabe.

E.

ἐάν. *cum conjunctivo.* wenn.
ἔαρ, ος, τό. der Frühling.
ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ. seiner, ihrer selbst.
ἐάω, ἐῶ. lassen, verstatten.
ἑβδομήκοντα. siebzig.
ἕβδομος. η, ον. der siebente. ἕβδομον. siebentens.
ἔβενος, ου, ἡ. das Ebenholz.
ἐγγίζω. sich nähern.
ἔγγονος, ου, ὁ. der Nachkomme.
ἐγγυάω, ῶ. übergeben, zusagen, versprechen.
ἐγγύθεν. in der Nähe.
ἐγγύς. *c. genitivo.* nahe. *comp.* ἐγγυτέρω. *superl.* ἐγγυτάτω u. ἐγγύτατα.
ἐγείρω. *Gr.* erwecken. ἐγρήγορα. ich bin wach. *aor.* ἐγρόμην. *infin.* ἐγρέσθαι.
ἐγ-καθεύδω. in etwas schlafen.
ἐγ-καλέω, ῶ. *c. dativo.* beschuldigen, tadeln, einem etwas zum Vorwurfe machen.
ἐγ-καρτερέω, ῶ. bey etwas ausdauern, aushalten, ertragen.
ἔγκαυμα, ατος, τό. (καίω) das Brandmal.
ἐγκέφαλος, ου, ὁ. das Gehirn.
ἔγκλημα, ατος, τό. (κα-

λεῖν.) die Beschuldigung, Verbrechen.

ἐγ-κλίνω. eine Neigung, Richtung geben.

ἔγκλισις, εως, ἡ. die Neigung, schiefe Fläche.

ἐγκράτεια, ας, ἡ. (κρατέω) die Enthaltsamkeit, Mäſsigung.

ἐγκρατής, έος, ὁ, ἡ. einer Sache mächtig, enthaltsam. γαστρὸς καὶ ποτοῦ. mäſsig im Essen und Trinken.

ἐγ-κρύπτω. in etwas verbergen.

ἐγ-κωμιάζω. preisen.

ἐγκώμιον, ου, τό. das Lob, die Lobrede.

ἐγχειρίδιον, ου, τό. (χείρ) der Dolch.

ἐγχειρίζω. einhändigen.

ἔγχελυς, υος, ἡ. der Aal.

ἐγχέω. *Gr.* einschenken.

ἐγχώριος, ὁ, ἡ. (χώρα) einheimisch. οἱ ἐγχώριοι die Einwohner eines Landes.

ἐγώ. ich. verstärkt ἔγωγε. ich für meine Person.

ἔδαφος, εος, τό. der Boden.

ἔδεσμα, ατος, τό. die Speise.

ἔδω. *Gr.* essen.

ἐδώδιμος, ὁ, ἡ. eſsbar.

ἐθέλω. u. θέλω. *Gr.* wollen.

ἐθίζω. gewöhnen. — ομαι. gewohnt werden. εἴθισμαι. ich pflege.

ἔθνος, εος, τό. das Volk.

ἔθος, εος, τό. die Sitte.

ἔθω. *Gr.* gewohnt seyn. κατὰ τὸ εἰωθός. der Gewohnheit nach.

εἰ. wenn, ob. (nach verbis, die einen Affect ausdrücken, daſs, darüber daſs.) εἴθε, wenn doch. εἰ καί. obgleich. εἴπερ. wenn auch, wenn anders. εἴποτε. wenn etwa. εἰ μή. auſser. εἴτις, *si quis*, statt ὅστις.

εἶδον. ich sah. *part.* ἰδών. einer, welcher sah. *infin.* ἰδεῖν.

εἶδος, εος, τό. die Gestalt.

εἴδω u. εἰδέω. (beydes auſser Gebrauch.) *Gr. perf.* οἶδα. ich weiſs. εἰδέναι. wissen. εὖ οἶδα. ich bin überzeugt. *plusqp.* ᾔδειν. εἰδώς. wissend. einer, welcher weiſs. *fut. med.* εἴσομαι. ich werde wissen, erfahren.

εἴδωλον, ου, τό. das Bild, Ebenbild.

εἴθε u. εἴθε γάρ. wenn doch, o daſs doch. (*utinam.*)

εἰκάζω. vergleichen, gleich machen, vermuthen. — ομαι. eine Gestalt annehmen.

εἰκός, ότος, τό. das Wahrscheinliche. ὡς εἰκός. wie natürlich.

εἴκοσι. zwanzig. εἰκοστός, ἡ, όν. der zwanzigste.

εἰκοσιτέσσαρες. vier u. zwanzig.

εἰκότως. mit Recht.

εἴκω. (ungebräuchlich) *Gr.* ἐοικέναι. ähnlich seyn, scheinen. ἔοικε. es scheint. ἐοικώς, υῖα, ός. ähnlich.

εἰκών, όνος, ἡ. das Bild, Ebenbild.

Εἰλείθυια, ας, ἡ. Ilithyia, die Göttin der Geburtshülfe, Lucina.

Εἱλώτης, ου, ὁ. der He-

lot, Leibeigner der Spartaner.

εἱμαρμένον, τό. [μείρομαι. *Gr.*] und ἡ εἱμαρμένη. das Schicksal, Verhängnifs.

εἰμί, εἶναι. seyn. οὐκ ἔστιν. es ist nicht möglich. ἔσϑ' ὅτε. bisweilen. τὰ ὄντα. die Dinge, Wesen, das was man hat.

εἶμι, ἰέναι. *Gr.* gehen. *med.* ἵεμαι. eilen.

εἴνατος st. ἔννατος, η, ον. der neunte.

εἰπεῖν. *part.* εἰπών. *Gr.* sagen. κακῶς. Worte von übler Vorbedeutung sagen.

εἴργω. *c. genitivo.* zurückhalten, abhalten.

εἴποϑι. wenn irgendwo.

εἰρεσία, ας, ἡ. das Rudern.

εἰρήνη, ης, ἡ der Friede.

εἰρηνικῶς. friedlich.

εἰς. *c. accus.* in, nach, gegen, zu, auf, in Rücksicht auf. εἰς τὰ ὀπίσω. rückwärts. εἰς πολὺν χρόνον. auf lange Zeit. εἰς τοῦτο. *c. genitivo.* so weit in etwas. — εἰς τὸ ἐπάρδειν. um zu bewässern. ἐπαινεῖσϑαι εἰς τὸ κάλλος. wegen der Schönheit gelobt werden.

εἷς, μία, ἕν. einer, eine, eines.

εἰς-άγω. hineinführen.

εἰς-βαίνω. *Gr.* hineingehen.

εἰς-βάλλω. *Gr.* einen Einfall thun, (von Flüssen) sich ergiefsen.

εἰς-δύομαι. *Gr.* hineinkriechen.

εἴς-ειμι. hineingehn, einlaufen (von Schiffen).

εἰς-έρχομαι. *Gr.* hineingehn - treten.

εἰς-ηγέομαι, οῦμαι. in Vorschlag bringen, einführen.

εἰςηγητής, οῦ, ὁ. der Veranlasser, Erfinder.

εἴςοδος, ου, ἡ. der Eingang.

εἰς-φέρω. hineinbringen.

εἰς-φορέω, ῶ. eintragen, zu sich nehmen.

εἰς-χέω. ergiefsen. —ομαι. sich ergiefsen.

εἶτα. darauf, dann, ferner.

εἴτε . . . εἴτε. es sey dafs . . oder. entweder . . oder.

ἐκ und ἐξ. *c. genit.* aus, von, durch. ἐξ οὗ. von der Zeit an. ἐκ πολλοῦ. seit langer Zeit.

Ἑκάβη, ης. *n. pr.* Hecuba.

ἕκαστος, η, ον. ein jeder.

ἑκάστοτε. jedesmal.

ἑκάτερος, α, ον. einer von beyden, jeder von beyden, alle beyde, (wie *uterque*).

ἑκατέρωϑεν. von beyden Seiten.

ἑκατόμβη, ης, ἡ. ein Opfer von hundert Stieren, ein grofses Opfer.

ἑκατόμπυλος, ὁ, ἡ. (πύλη) was hundert Thore hat.

ἑκατόν. hundert. ἑκατοστός, ή, όν. der hundertste.

ἐκ-βαίνω. *Gr.* herausgehn.

ἐκ-βάλλω. *Gr.* herauswerfen, verbannen.

ἐκ-βιβρώσκω. *Gr.* ausfressen.

ἐκβολή, ῆς, ἡ. die Mündung, der Ausfluſs.
ἔκγονος, ου, ὁ. der Abkömmling, Sohn.
ἐκ-δέχομαι. aufnehmen, erwarten, auf etwas folgen.
ἐκ-δέω. c. *genitivo*. an etwas binden.
ἐκ-διδάσκω. unterrichten.
ἐκ-δίδωμι. herausgeben.
ἐκ-διώκω. herausjagen, verfolgen.
ἐκ-δύνω. hervorkommen, herausschlüpfen.
ἐκεῖ. dort.
ἐκεῖθεν. von da, von da an.
ἐκεῖνος, η, ο. jener, e, es.
ἐκθερίζω. abmähen.
ἐκ-θνήσκω. *Gr.* wie todt (in Ohnmacht) liegen. τῷ γέλωτι. sich halb todt lachen.
ἐκ-θορέω, ῶ *Gr.* herausaufspringen.
ἑκκαίδεκα. sechzehn.
ἐκ-καθαίρω. reinigen, ausfegen. ausweiden (von Wildpret).
ἐκ-καλύπτω. enthüllen, aufdecken.
ἔκ-κειμαι. ausgestellt seyn.
ἐκκλησία, ας, ἡ. (ἐκκαλέω) die Volksversammlung.
ἐκ-κλίνω. ausweichen, vom Wege abgehn.
ἐκ-κομίζω. hinaustragen, beerdigen.
ἐκ-λείπω. unterlassen, verlassen, sterben. —ομαι. aufhören, sterben.
ἐκ-λήθομαι. c. *genitivo*. vergessen.
ἐκ-λύω. auflösen, entkräften, abmatten.
ἑκούσιος, ὁ, ἡ. *adverb*. ἑκουσίως. freywillig.
ἐκ-πέμπω. absenden, ausschicken.
ἐκ-πετάζω. ausbreiten.
ἐκ-πέττω und -πέσσω. auskochen, ausbrüten.
ἐκ-πήγνυμι. *Gr.* erstarren machen.
ἐκ-πίπτω. *Gr.* herausfallen, vertrieben werden, zum Vorschein kommen. (von einem Orakel) einem zu Theil werden.
ἐκ-πλέω. *Gr.* wegschiffen.
ἔκπληξις, εως, ἡ. die Bestürzung, das Schrecken.
ἐκ-πλήττω u. πλήσσω. *Gr.* einen erschrecken, betäuben, in Verwunderung setzen. —ομαι. in Schrecken gerathen.
ἐκ-πνέω. ausathmen, sterben.
ἐκ-πονέω, ῶ. bearbeiten, ausarbeiten, schmücken.
ἐκπρεπής, έος, ὁ, ἡ. ausgezeichnet.
ἐκ-πυρόω, ῶ. in Flammen setzen.
ἐκ-ρίπτω. hinauswerfen.
ἐκ-τείνω. ausdehnen.
ἐκ-τήκω. ausschmelzen, ausschwemmen, absondern.
ἐκ-τίθημι. aussetzen.
ἐκ-τίνω. bezahlen, entrichten, ersetzen.
ἐκτοπίζω. (τόπος) von einem Orte entfernen.
ἐκτός. auſserhalb. ἡ ἐκτὸς θάλασσα. das atlantische Meer.

ἕκτος, η, ον. der sechste. ἕκτον. sechstens.

ἔκτοτε. von der Zeit an, seitdem.

ἐκ-τρέπω. abwenden. —ομαι. sich in etwas verwandeln.

ἐκτρέχω. *Gr.* hervor-laufen-springen.

ἐκ-τρυφάω. üppig seyn.

ἐκ-τυφλόω. blenden.

ἐκ-φαυλίζω. verachten, verspotten.

ἐκ-φέρω. *Gr.* hinaustragen, (begraben) hervorbringen, entdecken. —ομαι. *c. genitivo.* hinausgeworfen werden.

ἐκ-φυλάττω. beobachten. bewachen.

ἐκ-χέω. *Gr.* ausschütten.

ἐλαία, ας, ἡ. der Oelbaum.

ἐλάτη, ης, ἡ. die Tanne.

ἐλάττωμα, ατος, τό. der Verlust.

ἐλάττων, ονος, ὁ, ἡ. weniger, kleiner.

ἐλαύνω. *Gr.* treiben, in die Flucht schlagen, (von Metall) in die Länge ziehen. τάφρον einen Graben ziehen. reisen. ἵππον. reiten. κώπην. rudern.

ἔλαφος, ου, ὁ. der Hirsch.

ἐλαφρῶς. leicht, leise.

ἐλάχιστος, η, ον. der kleinste. *superl.* von ἐλαχύς, εῖα, ύ.

ἔλεγχος, ου, ὁ. der Beweis.

ἐλέγχω. tadeln, überführen.

ἐλεέω. Mitleiden fühlen, sich erbarmen.

ἐλεημοσύνη, ης, ἡ. das Almosen.

ἕλειος, ὁ, ἡ. sumpfig, was in den Sümpfen wächst.

Ἑλένη, ης. n. pr. Helĕna.

ἔλεος, ου, ὁ. das Mitleiden.

ἐλευθερία, ας, ἡ. die Freyheit.

ἐλεύθερος, ρα, ρον. frey.

ἐλευθερόω. freylassen. *c. genit.* befreyen.

Ἐλευσίς, ῖνος. Eleusis, St. in Attika. Ἐλευσίνιος, ία, ιον. eleusinisch.

ἐλεφαντιστής, οῦ, ὁ. der Elephantenwärter, oder Jäger.

ἐλέφας, αντος. ὁ. der Elephant, das Elfenbein.

Ἑλικών, ῶνος, ὁ. Helĭkon. e. Berg in Böotien.

ἑλκύω u. ἕλκω. ziehen, trinken, saugen.

Ἑλλάς, άδος, ἡ. Griechenland.

Ἕλλη, ης. n. pr. Helle.

Ἕλλην, ηνος. n. pr. Hellen. 2) der Grieche, Hellēne.

Ἑλλήσποντος, ου. der Hellespont, eine Meerenge zwischen dem aegaeïschen Meere u. dem Propontis. (die Strafse der Dardanellen.)

ἐλλιπής, ὁ, ἡ. mangelhaft.

ἐλ-λοχάω, ῶ. belauschen, nachstellen.

ἕλος, εος, τό. der Sumpf.

ἐλπίζω. hoffen.

ἐλπίς, ίδος, ἡ. die Hoffnung.

ἔλυμος, ου, ὁ. die italicnische Hirse.

ἑλώδης, εος, ὁ, ἡ. sumpfig.

ἐμαυτοῦ, ῆς, meiner. ἐμαυτῷ, ῇ. mir. ἐμαυτόν, ήν. mich.

ἐμ-βαίνω. hineingehn, einherschreiten.

ἐμ-βάλλω. hinein-werfen-stecken, beybringen, mit etwas anfüllen, (von einem Flusse) sich ergieſsen.

ἐμ-βιόω, ῶ. *Gr.* wo leben.

ἐμβολή, ῆς, ἡ. der Einfall.

ἐμβρόντητος, ου, ὁ, ἡ. (*attonitus*) vom Donner getroffen. betäubt, stupid. (Bey Wieland: donnerschlächtig.)

ἐμ-βροχίζω. in das Netz treiben, verstricken.

ἐμ-βυθίζω. in die Tiefe, in den Schlund versenken.

ἐμμανής, έος, ὁ, ἡ. rasend.

ἐμμελής, έος, ὁ, ἡ. (μέλος) melodisch. *adv.* ἐμμελῶς. artig, sinnreich.

ἔμμετρος, ὁ, ἡ. (μέτρον) metrisch abgemessen, in Versen.

ἐμός, ή, όν. meiner, e, es. τὰ ἐμά. das Meinige.

ἐμπαθής, έος, ὁ, ἡ. (πάσχω, παθών.) bewegt, gerührt. ἐμπαθέστερον διατίθεσθαι. gerührt werden.

ἔμ-παλιν. rückwärts, umgekehrt.

Ἐμπεδοκλῆς, έος. n. pr. Empedŏcles.

ἐμ-πίμπλημι *Gr. c. genit.* anfüllen.

ἐμ-πίπρημι u. ἐμπίμπρημι. *Gr.* anzünden.

ἐμ-πίπτω. *Gr.* hineinfallen, hineingerathen.

ἐμ-πλέω. *Gr.* auf etwas (einem Schiffe, Nachen, Bret) fahren.

ἐμ-πλήθω. anfüllen.

ἐμ-ποδίζω. die Füſse verwickeln, hindern.

ἐμ-ποιέω, ῶ. hineinthun, einflöſsen, auf etwas anbringen. νάρκην. Erstarrung verursachen. μανίαν. mit Wahnsinn erfüllen.

ἐμ-πορεύομαι. Handelsreisen thun.

ἐμπορία, ας, ἡ. der Handel, Kaufmannschaft.

ἐμπόριον, ου, τό. der Handelsplatz.

ἔμπορος, ου, ὁ. der Kaufmann.

ἐμ-πρήθω. anzünden.

ἔμπροσθεν. vorn auf der Brust.

ἐμπρόσθιος, ὁ, ἡ. der vordere. πόδες ἐμπρόσθιοι. die Vorderfüſse.

ἐμ-πτύω. auf etwas spucken.

ἐμ-φράσσω. versperren.

ἔμφρων, ονος, ὁ, ἡ. (φρήν) bey Verstand, verständig.

ἔμφυτος, ὁ, ἡ. (φύω) angeboren, eingeimpft, was einem zur andern Natur geworden ist.

ἐν. c. *dat.* in, bey, auf. ἐν ᾅδου (οἴκῳ). in der Unterwelt.

ἐναγώνιος, ὁ, ἡ. (ἀγών) zum Kampfe gehörig, kriegerisch.

ἐν-αλλάττω. verwandeln, vertauschen.

ἐν-άλλομαι. *Gr.* hineinspringen.

ἐν-αντίος, ία, ίον. entgegengesetzt, auf der vordern Seite. ὁ ἐναντίος. der Gegner, Feind. *adv.*

ἐναντίως. auf der andern Seite.

ἐναπο-λείπω. in etwas zurücklassen.

ἐν-άπτω. anfügen.

ἐν-αρμόζω. einsetzen, einfügen.

ἐν-αύω. anzünden.

ἐνδεής, έος, ὁ, ἡ. bedürftig.

ἐν-δείκνυμι. *Gr.* darthun, beweisen.

ἐν-δέκατος, η, ον. der eilfte. ἐνδέκατον. eilftens.

ἐν-δέω. in an etwas binden, fesseln, einfassen.

ἐνδεῶς. mangelhaft. ἐνδεῶς ἔχει. es ist Mangel da.

ἐν-διατρίβω. an einem Orte verweilen.

ἐν-δίδωμι. einen Ton angeben, anstimmen.

ἔνδοξος, ὁ, ἡ. (δόξα) berühmt.

ἔνδοσις, εως, ἡ. die Einhändigung, Uebergabe.

ἐν-δύω, oder ἐν-δύνω. *Gr.* anziehn. ἐνδύεσθαι. sich anziehn.

ἐν-έδρα, ας, ἡ. der Hinterhalt, die Lauer.

ἔν-ειμι. darinne seyn. ἔνι st. ἔνεστι. es ist möglich. ὡς ἔνι μάλιστα. so viel möglich.

ἕνεκα. c. *genitivo*. wegen.

ἐνέργεια, ας, ἡ. die Thätigkeit, Wirksamkeit.

ἐνεργέω, ῶ. betreiben, thun.

Ἑνετοι, ων. Veneter, ein Volk des obern Italiens.

ἐν-έχω. *Gr.* in etwas festhalten.

ἔνθα, wo. da. (in Beziehung auf Orts- und Zeitbestimmungen.) dann.

ἐνθεάζω—ομαι. von einer Gottheit erfüllt seyn, schwärmen, in Begeisterung rasen.

ἐνθουσιαστικός, ή, όν. begeisternd.

ἐνθουσιάω, ῶ. schwärmen, begeistert seyn.

ἐνθυμέομαι, οῦμαι (θυμός) überlegen, beherzigen.

ἐνθύμιος, ὁ, ἡ. was man bedenkt, überlegt. ἐνθύμιον ποιεῖσθαι überlegen. (Oft von Gedanken die sich plötzlich darbieten.)

ἔνι st. ἔνεστι. S. ἔνειμι.

ἐνιαύσιος, ὁ, ἡ. jährlich.

ἐνιαυτός, οῦ, ὁ. das Jahr. ἐπί, κατ' ἐνιαυτόν. jährlich.

ἔνιοι, ιαι, ια. einige.

ἐνίοτε. bisweilen.

Ἔννα, ης. Enna. St. in Sicilien.

ἔνατος, η, ον. der neunte.

ἐννέα. neun.

ἐννενήκοντα. neunzig.

ἔννοια, ας, ἡ. der Gedanke.

ἐν-οικέω, ῶ. bewohnen.

ἔνοπλος. bewaffnet.

ἐν-οράω, ῶ. in- auf etwas sehen.

ἐν-οχλέω, ῶ. belästigen, beängstigen.

ἐν-ράπτω. einnähen.

ἐν-σείω. gegen etwas stoſsen.

ἐνταῦθα. daselbst, da.

ἐν-τείνω. *Gr.* ausspannen. χορδάς. Saiten aufziehn. πληγάς. Schläge geben, zuzählen.

ἐν-τέλλω, —ομαι. auftragen, befehlen.

ἐντεῦθεν. von da, daher.

ἐν-τίθημι. hinein-legen

setzen, mittheilen, einschiffen.

ἔντιμος, ὁ, ἡ. (τιμή) geehrt, geschätzt.

ἐντολή, ῆς, ἡ. der Auftrag.

ἔντονος, ὁ, ἡ. (τείνω) angespannt, angestrengt, kräftig.

ἐντός. innerhalb. ἡ ἐντὸς θάλασσα. das Mittelmeer.

ἐν-τρέχω. *Gr.* hineinlaufen.

ἐν-τρίβω. einreiben. (χρώματα) schminken.

ἐν-τυγχάνω. (τεύχω) *Gr.* auf etwas stoſsen, begegnen.

ἐνύπνιον, ου, τό. (ὕπνος) der Traum.

ἐξ. S. ἐκ.

ἐξ-αγορεύω. ausschwatzen, bekannt machen.

ἐξ-αγριόω, ῶ. wild machen, reizen. — ομαι. wild seyn.

ἐξ-αιρέω, ῶ. *Gr.* herausweg nehmen, (der Gefahr entziehen, retten.) zerstören.

ἐξ-αίρω. in die Höhe heben. wegschaffen.

ἐξ-αίσιος, ὁ, ἡ. sehr groſs, übermäſsig.

ἐξ-αιτέω, ῶ. — έομαι, οῦμαι. fordern, verlangen.

ἐξαίφνης. plötzlich, in der Geschwindigkeit.

ἑξακισ-χίλιοι, αι, α. sechstausend.

ἐξ-αλλάττω. — ομαι. *c. genitivo.* verändern, abweichen. ἐξηλλαγμένος. sonderbar.

ἐξ-αμαρτάνω. *Gr.* fehlen. περί τινα. sich an einem vergehen, ihn beleidigen.

ἐξ-ανθέω, ῶ. hervorblühn, sich auf der Oberfläche zeigen.

ἐξαν-ίστημι. aufstellen. ἐξανέστην. ich stand auf.

ἐξ-απατάω, ῶ. hintergehen, betrügen.

ἐξαπιναίως. plötzlich.

ἑξάπους, ποδος, ὁ, ἡ. (ἕξ, πούς) sechsfüſsig.

ἐξ-άπτω. anbinden, anfügen. 2) anzünden.

ἐξ-αρτάω, ῶ. aufhängen. — άομαι, ῶμαι. herab- an etwas hängen.

ἐξαρχῆς. anfänglich.

ἐξ-εγείρω. *Gr.* aufwecken.

ἔξ-ειμι. herausgehen.

ἐξ-εμέω, ῶ. ausspeyen.

ἐξεπίτηδες. absichtlich, vorsätzlich, mit Fleiſs.

ἐξ-εργάζομαι. bearbeiten, ausbilden, vollenden.

ἐξ-ερεύγω. ausspeyen, ausgieſsen. — ομαι. sich ergieſsen.

ἐξ-έρχομαι. *Gr.* herausgehen - kommen, aus einem Zustande heraustreten.

ἔξεστι. es ist erlaubt, man kann. οὐκ ἐξῆν. es war nicht erlaubt.

ἐξ-ετάζω. prüfen. — ομαι. sich zeigen.

ἐξέτασις, εως, ἡ. die Untersuchung, Prüfung, Musterung.

ἐξ-ευρίσκω. auffinden, erfinden.

ἑξήκοντα. sechzig.

ἐξηγέομαι, οῦμαι. erzählen, erklären.

ἐξ-ημερόω, ῶ. der Wild-

heit entreißsen, cultiviren.

ἑξῆς. hernach, nach der Reihe. ἡ ἑξῆς ἡμέρα. der folgende Tag. ἑξῆς κεῖσθαι. zunächst an etwas gränzen.

ἐξ-ίπταμαι. (*Gr.* in πέτομαι) davon fliegen.

ἐξιτητόν. wo man ausgehn kann. οὐδενί. niemand kann ausgehn.

ἐξ-οκέλλω. in etwas gerathen, verfallen.

ἐξ-ομοιόω, ῶ. gleichmachen. — ομαι. gleich seyn.

ἐξ-ονειδίζω. schmähen, verspotten.

ἐξ-ορθόω, ῶ. aufrichten. πόλιν. den Staat verbessern.

ἐξ-ορκίζω, durch einen Eid verpflichten.

ἐξ-ορύττω. ausgraben.

ἐξ-ορχέομαι, οῦμαι. sich zum Tanzen erheben.

ἐξ-οστρακίζω. durch das Scherbengericht verbannen, verstoßsen.

ἐξουσία, ας, ἡ. die Macht.

ἐξ-υμνέω, ῶ. preisen, besingen.

ἔξω. außserhalb. ἔξω βέλους. außser dem Bereiche der Geschosse, schußsfrey. τὰ ἔξω. von außsen.

ἔξωθεν. außserhalb, auswendig, von außsen her.

ἔοικα. S. εἴκω.

ἑορτή, ῆς, ἡ. das Fest.

ἐπ-αγγέλλω. melden, verkündigen. — ομαι. versprechen.

ἐπάγγελμα, ατος, τό. das Versprechen.

ἐπ-άγω. herbeyführen, herzuleiten.

ἐπ-αθλον, ου, τό. der Preis.

ἐπ-αινέω, ῶ. *fut.* ἐπαινέσομαι. loben, billigen.

ἐπ-αίρω. hinaufziehn, erheben, stolz machen. — ομαι. stolz seyn.

ἐπ-ακολουθέω, ῶ. nachfolgen.

ἔπακτος, ου, ὁ, ἡ. (ἄγω) herbeygeführt, fremd.

ἐπ-αλείφω. einsalben, bestreichen.

ἐπάλληλος, ὁ, ἡ. gedrängt, häufig.

ἔπαλξις, εως, ἡ. die Schutzwehr, Zinne der Mauer.

ἐπ-αμάομαι, ῶμαι. darauf sammeln, aufschütten.

Ἐπαμεινώνδας, ου. n. pr. Epaminondas.

ἐπ-ανα-βαίνω. *Gr.* besteigen.

ἐπάν-ειμι. zurückkehren.

ἐπαν-έρχομαι. (*Gr.* in ἔρχομαι.) um- zurückkehren.

ἐπαν-ήκω. zurückkehren.

ἐπ-ανθέω, ῶ. auf etwas blühen, wachsen.

ἐπ-αράομαι, ῶμαι. *c. dativo.* Verwünschungen gegen einen ausstoßsen.

ἐπ-άρδω u. -αρδεύω. bewässern.

ἐπ-αρκέω, ῶ. helfen.

ἐπ-άρχω. *c. genitivo.* beherrschen.

ἐπ-αφίημι. *Gr.* auf einen loslassen, hetzen.

ἐπεί. als, nachdem.

ἐπείγω. antreiben. — ομαι. eilen.

ἐπειδάν. *c. conjunct.* wenn, nachdem, so bald als.

ἐπειδή. als, nachdem, wann.

ἔπ-ειμι. *c. dativo.* auf einen zugehn, anrücken, herankommen, nahen.

ἐπεις-έρχομαι. *Gr. c. dativo.* auf etwas eindringen.

ἔπειτα. hernach, darauf.

ἐπεν-δύνω. darüber anziehn.

ἐπ-έραστος, liebenswürdig.

ἐπ-ερείδω. auf etwas stützen.

ἐπ-έρχομαι. *Gr.* dazu kommen, anrücken, eindringen, auf einen losgehn. ἐπί τι. besuchen, durchwandern.

ἐπ-ευθύνω. lenken.

ἐπί. *c. genit.* vor, in Gegenwart, auf (bey der Frage wo?), zur Zeit. ἐπὶ Ἄτυος. unter der Regierung des Atys. *c. dativ.* wegen, auf, bey, über, für. ἐπὶ κλοπῇ. wegen Diebstahls. ἐπὶ τέλει τοῦ βίου. gegen das Ende des Lebens. ἐπ' ὠφελείᾳ. zum Nutzen. ἐπὶ μισθῷ. für Lohn. ἐπ' ἐμοί, ἐφ' ἡμῖν ἐστί. es steht in meiner, unserer Gewalt. ἐπὶ πᾶσι. nach, aufser allem. — *c. accus.* gegen, über, zu, auf (bey der Frage wohin?), für. ἐπὶ σκοπόν. nach einem Ziele. ἐπὶ κεφαλήν, über Hals über Kopf. ἐπὶ πολὺ u. ἐπὶ πλεῖον. vorzüglich. ἐπὶ μικρὸν u. ἐπὶ ὀλίγον. ein wenig. ἐπ' ἐνιαυτόν. jährlich. ἐπὶ τρεῖς ὥρας. drey Stunden lang. ἐπὶ τοῦτο. in dieser Absicht.

ἐπι-βαίνω. *cum genitivo. Gr.* besteigen, betreten.

ἐπι-βάλλω. *Gr.* auf etwas werfen.

ἐπι-βοάω, ω. zurufen. ἐπιβοάομαι, ῶμαι. zu sich rufen, um Hülfe rufen.

ἐπι-βουλεύω. Ränke schmieden, betrügen, nachstellen.

ἐπιβουλή, ῆς, ἡ. die List, Nachstellung.

ἐπίβουλος, ὁ, ἡ. heimtückisch, hinterlistig.

ἐπι-γελάω, ῶ. *c. dativo.* verlachen, spotten.

ἐπι-γιγνώσκω. *Gr.* erkennen.

ἐπι-γράφω. darauf schreiben, eine Aufschrift machen, umschreiben, umfassen.

ἐπι-δακρύω. über etwas weinen.

ἐπι-δείκνυμι. *Gr.* zeigen, machen (*reddere*), seine Probe ablegen. —υμαι. (von Virtuosen) sich hören lassen, von sich geben.

ἐπι-δέχομαι. aufnehmen, zulassen.

ἐπιδημέω, ῶ. als ein Fremder an einem Orte ankommen, wohnen.

ἐπι-δίδωμι. geben, überlassen.

ἐπι-διώκω. verfolgen.

ἐπίδοξος, ὁ, ἡ. (δόξα) *c. infinit.* einer der die Meinung erregt, dafs er etwas thun werde. ἐπίδοξος ἦν τύψειν. er schien schlagen zu wollen.

ἐπίδοσις, εως, ἡ. der Zuwachs, die Zugabe.

ἐπιεικής, έος, ὁ, ἡ. mässig, vernünftig.

ἐπιεικῶς. nachgebend, willig.

ἐπι-ζητέω, ῶ. aufsuchen.

ἐπίθεμα, ατος, τό. (θέω, τίθημι) der Deckel.

ἐπι-θλίβω. auf etwas drücken.

ἐπιθυμέω, ῶ. (θυμὸς) Neigung zu etwas haben, wünschen.

ἐπιθυμία, ας, ἡ. der Wunsch, die Sehnsucht, Begierde.

ἐπι-καλέω, ῶ. einen Beynahmen geben. — έομαι, οῦμαι. zu Hülfe rufen.

ἐπι-καλύπτω. bedecken.

ἐπί-κειμαι. *Gr.* darauf-daneben-liegen, angränzen.

ἐπι-κηρυκεία, ας, ἡ. die Unterhandlung (durch Herolde und Boten).

ἐπι-κίνδυνος, ὁ, ἡ. gefahrvoll.

ἐπι-κλύζω. überschwemmen.

ἐπίκλυστος, ὁ, ἡ. befeuchtet, bespült.

ἐπι-κλώθω. spinnen, zutheilen (von den Parzen).

ἐπι-κοσμέω, ῶ. schmücken.

Ἐπίκουρος, ου. n. pr. Epikūrus.

ἐπι-κροτέω, ῶ. Geräusch zu etwas machen, klatschen.

ἐπι-λαμβάνω. *Gr.* noch dazu nehmen, bey etwas fassen.

ἐπι-λάμπω. leuchten, scheinen.

ἐπι-λανθάνομαι. und -λήθομαι. *fut.* -λήσομαι. c. *genit.* vergessen.

ἐπι-λέγομαι. lesen.

ἐπιλείπω, ψω. nachlassen, aufhören, fehlen.

ἐπι-λήθομαι. u. -λανθάνομαι. vergessen. *perf.* ἐπιλέλησμαι.

ἐπιμέλεια, ας, ἡ. die Sorge, Sorgfalt. ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι u. ἔχειν. Sorge tragen.

ἐπι-μελέομαι, -οῦμαι. sorgen.

ἐπιμελής, έος, ὁ, ἡ. *adv.* ἐπιμελῶς. sorgfältig.

ἐπιμελητής, οῦ, ὁ. der Besorger, Verwalter.

ἐπι-μέμφομαι. tadeln, Vorwürfe machen.

ἐπι-μηχανάομαι, ῶμαι. *c. dativo.* einen Anschlag gegen einen im Sinne haben, auf etwas sinnen.

ἐπιμιξία, ας, ἡ. der Verkehr.

ἐπι-νεύω. zunicken, herabsinken, sich neigen.

ἐπινίκιος, ὁ, ἡ. (νίκη) zum Siege gehörig. ὕμνος. ein Siegeslied.

ἐπι-νοέω, ῶ. auf etwas verfallen, aussinnen.

ἐπίορκος, ὁ, ἡ. meineidig. ἐπίορκον ὀμόσαι. einen Meineid schwören.

ἐπι-πάττω u. -πάσσω. ausstreuen.

ἐπίπεδος, ὁ, ἡ. eben.

ἐπι-πέμπω. hinzusenden, zuschicken.

ἐπι-πηδάω, ῶ. darauf springen.

ἐπιπλέον. noch weiter, genauer.

ἐπι-πλήσσω. *Gr.* tadeln, schelten.

ἐπι-πνέω. *Gr.* über et-

was hinwehen. anwehen. οἱ ἄνεμοι ἐπέπνεον. die Winde erhoben sich.

ἐπί-πονος, ὁ, ἡ. *adv.* ἐπιπόνως. mühselig, mit Arbeit.

ἐπι-πορπάω, ῶ. mit einer Schnalle befestigen, umhängen.

ἐπιῤ-ῥέω. *Gr.* hinzuströmen.

ἐπιῤ-ῥίπτω. hineinwerfen.

ἐπίῤ-ῥοια, ας, ἡ. der Zufluſs.

ἐπίσημος, ὁ, ἡ. (σῆμα) ausgezeichnet.

ἐπίσης. zu gleichen Theilen, gleich, eben so wie. *c. dativo.*

ἐπι-σκέπτομαι. betrachten, besuchen.

ἐπι-σκιάζω. beschatten, verdunkeln.

ἐπι-σκοπέω, ῶ. besehen, besichtigen.

ἐπίσταμαι. *Gr. fut.* ἐπιστήσομαι. wissen.

ἐπί-στασις, εως, ἡ. das Verweilen, Stillstehn.

ἐπιστατέω, ῶ. Vorsteher seyn, einem Geschäfte vorstehn, es leiten.

ἐπιστάτης, ου, ὁ. der Vorsteher, Aufseher.

ἐπι-στέλλω. Briefe schreiben, einem etwas auftragen.

ἐπιστήμη, ης, ἡ. die Wissenschaft.

ἐπιστολή, ῆς, ἡ. der Brief.

ἐπι-στομίζω. Zaum und Gebiſs anlegen, bändigen.

ἐπι-στρέφω. umwenden. — ομαι. sich umwenden.

ἐπι-σφάζω, u. -σφάττω. schlachten, tödten.

ἐπι-σφίγγω. die Saiten eines Instruments scharf anziehn.

ἐπι-σφραγίζω — ομαι. besiegeln, bekräftigen.

ἐπι-ταράττω. stören, beunruhigen.

ἐπι-τάττω und -τάσσω, befehlen.

ἐπι-τελέω, ῶ. vollbringen.

ἐπιτερπής, έος, ὁ, ἡ. erfreuend.

ἐπιτήδειος, εία, ειον, auch ἐπιτήδειος, ὁ, ἡ. nöthig, erforderlich. ὁ ἐπιτήδειος. der Bekannte, Freund. τὰ ἐπιτήδεια. die Bedürfnisse des Lebens.

ἐπιτήδευμα, ατος, τό. die Lebensordnung, Lebensweise, Beschäftigung.

ἐπιτηδεύω. sich mit etwas beschäftigen, etwas treiben, üben, sich bemühen.

ἐπι-τηρέω, ῶ. beobachten, abpassen.

ἐπι-τίθημι. auf etwas setzen, aufsetzen, vorsetzen. τέλος ἐπιτιθέναι τῇ ἀρχῇ. den gemachten Anfang glücklich vollenden. — εμαι. angreifen.

ἐπι-τιμάω, ῶ. *cum dativo.* Vorwürfe machen, schelten, tadeln.

ἐπίτιμος, ὁ, ἡ. (τιμή) geehrt, ehrenvoll.

ἐπιτόπολυ. (ἐπὶ τὸ πολύ.) meistentheils.

ἐπιτρεπτέον. zu überlassen. ἐστί. man muſs überlassen.

ἐπι-τρέπω. anvertrauen, befehlen.

ἐπι-τρέχω. Gr. herbeylaufen, angreifen. (von Truppen) überziehn.

ἐπι-τρίβω. zu Grunde richten, vernichten.

ἐπιφάνεια, ας, ἡ. (φαίνω) die Oberfläche, Ansehn, Ruhm.

ἐπιφανής, έος, ὁ, ἡ. adverb. ἐπιφανῶς. ausgezeichnet, glorreich, herrlich.

ἐπι-φλέγω. anbrennen.

ἐπι-φορέω, ῶ. zutragen.

ἐπιφωνέω, ῶ. (φωνή) anrufen.

ἐπιχειρέω, ῶ. (χείρ) Hand anlegen, unternehmen.

ἐπι-χέω. Gr. auf etwas giefsen.

ἐπιχώριος, ία, ιον. (χώρα) einheimisch.

ἐπι-ψαύω. cum genit. berühren.

ἐποίκιον, ου, τό. das Landhaus. ἐποίκια. Dörfer.

ἕπομαι. Gr. folgen.

ἐπομβρία, ας, ἡ. Regen, Regenwetter.

ἔπ-ομβρος, ὁ, ἡ. regnig, zum Regen geneigt.

ἐπ-όμνυμι. Gr. zu etwas schwören.

ἐπ-ονείδιστος, ὁ, ἡ. (ὄνειδος) tadelnswerth. ἐπονειδίστως. auf eine schimpfliche Weise.

ἔπος, εος, τό. das Wort.

ἔποψ, οπος, ὁ. der Wiedehopf.

ἑπτά. sieben.

ἑπτακαίδεκα. siebzehn.

ἑπτακαιδεκάπηχυς. siebzehn Ellen lang.

ἐπ-ῳάζω, brüten.

ἐπώνυμος, ὁ, ἡ. (ὄνομα) dem Namen angemessen.

ἐρανιστής, οῦ, ὁ. der seinen Theil zu einem Pikenik giebt.

ἐραστής, οῦ, ὁ. der Liebhaber.

Ἐρατώ, οῦς. Eräto. n. pr. einer Muse.

ἐράω, ῶ. — ομαι. c. genit. lieben. ἀδυνάτων ἐρᾶν. nach etwas unmöglichem trachten.

ἐργάζομαι. bewirken, thun, machen, beschäftigt seyn.

ἐργαλεῖον, ου, τό. das Werkzeug.

Ἐργάνη, ης, ἡ. Beynahme der Minerva, die Künstlerin.

ἐργασία, ας, ἡ. die Arbeit, Handthierung.

ἐργαστήριον, ου, τό. die Werkstätte. τῆς μαντικῆς. eine Orakel-Fabrik.

ἐργάτης, ου, ὁ. der Arbeiter.

ἔργον, ου, τό. das Werk, Geschäft, die Wirkung.

ἐργώδης, εος, ὁ, ἡ. mühselig, beschwerlich.

ἐρέα, ας, ἡ. die Wolle.

ἐρεβώδης, εος, ὁ, ἡ. finster.

ἐρετμός, ου, ὁ. das Ruder.

ἐρευνάω. durchsuchen.

Ἐρεχθηΐς, ΐδος. erechtheïsch, vom Erechtheus.

ἐρέω, ῶ. Gr. sagen. τὰ εἰρημένα. das obengesagte.

ἔρημος, ὁ, ἡ. wüst, beraubt. ἡ ἔρημος. die Wüste, Einöde.

ἐρίζω. streiten. τινὶ περί

τινος, mit jemand über etwas einen Wettstreit anfangen.

Ἐριννύς, ύος, ἡ. die Erinnys, Furie.

ἔριον, ου, τό. die Wolle.

ἔρις, ιδος, ἡ. der Zwist. Wettstreit.

ἔριφος, ου, ὁ. das Böckchen.

Ἐριχθόνιος, ου. n. pr. Erichthonius.

ἕρκος, εος, τό. der Verschlufs, ein verzäunter Ort, das Netz.

Ἑρκύνιοι δρυμοί. der hercynische Wald in Deutschland.

ἑρματίζω. belasten, mit einem Ballast versehen.

Ἑρμῆς, οῦ. n. pr. Hermes, Mercur. 2) eine Herme.

ἔρομαι. *Gr.* fragen.

ἑρπύζω. schleichen.

Ἐρυθεία, ης. Erythia, eine Insel im gaditanischen Meerbusen.

ἐρυθριάω, ῶ. erröthen.

ἐρυθρός, ά, όν. roth.

ἔρυμα, ατος, τό. der Schutz, Befestigung.

Ἐρυμάνθιος, ου. erymanthisch, vom Erymanthos, einem Gebirge in Arkadien.

Ἔρυξ, υκος. n. pr. Eryx, Stadt in Sicilien.

ἔρχομαι. *Gr.* gehen, kommen. εἰς ἔριν τινί. einen Wettstreit mit jemanden anfangen.

ἐρωδιός, οῦ, ὁ. der Reiher.

ἔρως, ωτος, ὁ. die Liebe. Ἔρως. als n. pr. der Gott der Liebe, Eros, Cupido.

ἐρωτάω, ῶ. fragen.

ἐρώτημα, ατος, τό. die Frage.

ἐρωτικός, ή, όν. verliebt.

ἐς. S. εἰς.

ἔς τε. bis.

ἐς-βάλλω. *Gr.* hineinwerfen, sich ergiefsen.

ἐς-δέχομαι. aufnehmen.

ἐσθέω, ῶ. *perf. pass.* ἤσθημαι. bekleiden.

ἐσθής, ῆτος, ἡ, die Kleidung.

ἐσθίω. *Gr.* essen.

ἐσθλός, ή, όν. gut, brav.

ἑσπέρα, ας, ἡ. der Abend.

ἑσπέριος, ία, ιον. abendlich, gegen Abend gelegen. ἡ ἑσπερία, ας. der Abend.

ἑστιάω, ῶ. speisen, bewirthen. γάμους. eine Hochzeit ausrichten. — άομαι, ῶμαι. essen, schmausen.

ἐσχατιά, ᾶς, ἡ. ein Stück Land an der Grenze, Gegend an Bergen, ein Landgut.

ἔσχατος, η, ον. das letzte, äufserste.

ἔσω. innerhalb.

ἑταῖρος, ου, ὁ. der Freund.

ἕτερος, α, ον. der eine (von zweyen), der andre.

ἑτέρως. auf eine andre, entgegengesetzte Weise.

ἐτήσιος, ὁ, ἡ. jährlich. οἱ ἐτήσιοι ἄνεμοι, und οἱ ἐτησίαι, ῶν. die Etesien, erfrischende Nordwinde auf dem Archipelagus.

ἔτι. noch. überdiefs. οὐκ ἔτι. nicht mehr.

ἕτοιμος, ὁ, ἡ. bereit, fertig.

ἔτος, εος, τό. das Jahr. κατ' ἔτος. jährlich.

Ἐτρουσκοι, ων. Etrusker, ein Volk in Italien.

εὖ. wohl, gut. εὖ φορεῖν. mit Anstand tragen. εὖ μάλα. gar sehr. εὖ γε. schön! εὖ γε ποιεῖς. du thust wohl.

Εὐαγόρας, ου. n. pr. Euagoras.

εὔβοτος, ὁ, ἡ. (βόσκειν) weidereich.

εὐγένεια, ας, ἡ. edle Abkunft, edler Sinn.

εὐγενής, νέος, ὁ, ἡ von edler Abkunft, edel.

εὐγνώμων, ονος, ὁ, ἡ. wohlgesinnt, billig.

εὐδαιμονέω, ῶ. glücklich seyn.

εὐδαιμονία, ας, ἡ. die Glückseligkeit.

εὐδαιμονίζω. glücklich preisen.

εὐδαιμόνως. glückselig.

εὐδαίμων, ονος, ὁ, ἡ. glücklich.

εὔδενδρος, ὁ, ἡ. reich an Bäumen.

εὔδηλος, ὁ, ἡ. offenbar.

εὐδία, ας, ἡ. der reine, heitre Himmel, gutes Wetter, Meeresstille, Ruhe.

εὐδοκιμέω, ῶ. Beyfall finden, Ruhm einernten.

εὐδόκιμος, ὁ, ἡ. gelobt, berühmt, angesehen.

εὐείμων, ονος, ὁ, ἡ. (εἷμα) wohlgekleidet.

εὐέλαιος, ὁ, ἡ. (ἐλαία) reich an Oelbäumen u. Oel.

εὔελπις, ιδος, ὁ, ἡ. hoffnungsvoll.

εὐεργεσία, ας, ἡ. die Wohlthätigkeit.

εὐεργετέω, ῶ. Wohlthaten erzeigen.

εὐεργέτης, ου, ὁ. der Wohlthäter.

εὐερνής, έος, ὁ, ἡ. blühend, wohlgenährt.

εὐετηρία, ας, ἡ. das gesegnete Jahr, die gute Ernte.

εὐήθης, εος, ὁ, ἡ. (ἦθος) einfältig.

εὐημερέω, ῶ. (ἡμέρα) einen glücklichen, glorreichen Tag haben, Beyfall einernten, gefeyert werden.

Εὐήρης, εος. n. pr. Euēres.

εὐθαρσής, έος, ὁ, ἡ. (θάρσος) kühn.

εὐθεῖα, ας, ἡ. die gerade Linie. ἐπ' εὐθείας. gerade aus.

εὐθετέω, ῶ. in Ordnung setzen.

εὔθετος, ὁ, ἡ. passend, geschickt. εὐθέτως. wohlangelegt.

εὐθέως. sogleich, auf der Stelle.

εὐθηνία, ας, ἡ. die Fruchtbarkeit, Ueberfluſs.

εὔθυμος, ὁ, ἡ. (θυμὸς) wohlgesinnt, wohlgemuth, heiter, standhaft.

εὐθύς. sogleich.

εὔκαιρος, ὁ, ἡ. (καιρὸς) passend, wohlgelegen. εὐκαιρότατα. auf das günstigste.

εὐκαμπής, έος, ὁ, ἡ. (κάμπτω) schön gekrümmt, gebogen.

εὐκαρπία, ας, ἡ. (καρπός) die Fruchtbarkeit.

εὔκαρπος, ὁ, ἡ. fruchtbar.

εὐκινησία, ας, ἡ. (κινέω) die Leichtigkeit, Behendigkeit.

εὐκίνητος, ὁ, ἡ. leicht, beweglich.

εὐκλεής, έος, ὁ, ἡ. (κλέος) ruhmvoll.

εὔκλεια, ας, ἡ. der Ruhm.

Εὐκλείδης, ου. n. pr. Euklīdes.

εὔκολος, ὁ, ἡ. adv. εὐκόλως. leicht, bequem.

εὐκρασία, ας, ἡ. gute Temperatur der Luft, gutes Clima.

εὐλαβέομαι, οῦμαι. scheuen, in Sorgen seyn.

εὐμεγέθης, εος, ὁ, ἡ. (μέγεθος) groſs, ansehnlich.

εὐμήκης, εος, ὁ, ἡ. (μῆκος) lang.

εὐμορφία, ας, ἡ. (μορφή) die Wohlgestalt.

εὐνή, ῆς, ἡ. das Lager, Bett.

εὔνοια, ας, ἡ. das Wohlwollen.

εὐνομία, ας, ἡ. die gute, gesetzmäſsige Verfassung. 2) Eunomĭa. N. einer Hore.

εὔνοος u. εὔνους, ὁ, ἡ. wohlgesinnt. τὸ εὔνουν. das Wohlwollen.

Εὔξεινος πόντος. der Pontus Euxīnus. das schwarze Meer.

εὔοινος, ὁ, ἡ. was guten Wein trägt.

εὔοσμος, ὁ, ἡ. (ὀσμή) wohlriechend.

εὐπειθής, έος, ὁ, ἡ. adv. εὐπειθῶς. gehorsam, folgsam.

εὐποιέω, ῶ. wohlthun.

εὐπορέω, ῶ. — έομαι, οῦμαι. c. genitivo. in Ueberfluſs haben.

εὐπορία, ας, ἡ. der Reichthum, Ueberfluſs.

εὔπορος, ὁ, ἡ. wohlhabend.

εὐπραγία, ας, ἡ. (πράττω) das Glück, der glückliche Erfolg.

εὐπρέπεια, ας, ἡ. der gute Anstand, Schönheit.

εὐπρεπής, έος, ὁ, ἡ. wohlanständig, geschmückt.

εὕρεσις, εως, ἡ. die Erfindung.

εὑρετής, οῦ, ὁ. der Erfinder.

εὕρημα, ατος, τό. die Erfindung.

Εὐριπίδης, ου. Euripīdes. n. pr.

εὔριπος, ου, ὁ. der Eurīpus, eine Meerenge bey Euböa. 2) ein Canal, der einen Ort umgibt.

εὑρίσκω. Gr. finden, erfinden.

Εὐρυβιάδης, ου. n. pr. Eurybiădes.

Εὐρυδίκη, ης. n. pr. Eurydĭce.

εὔρυθμος, ὁ, ἡ. tactmäſsig, harmonisch, schicklich.

εὐρύς, εῖα, ύ. weit.

Εὐρυσθεύς, έως. n. pr. Eurystheus.

εὐρύστομος, ὁ, ἡ. (στόμα) mit weiter Oeffnung, Mündung.

Εὔρυτος, ου. n. pr. Eurytus.

εὐρυχωρής, έος, ὁ, ἡ. viel umfassend, geräumig.

Εὐρώπη, ης. n. pr. Eurōpa.

εὐρωτιάω, ῶ. (εὐρώς) verschimmelt, mit Schimmel überzogen seyn.

Εὐρώτας, α. Eurōtas, Fluſs in Lakonien.

εὔσαρκος, ὁ, ἡ. (σάρξ) fleischig.
εὐσέβεια, ας, ἡ. die Gottesfurcht, Frömmigkeit.
εὐσεβής, έος, ὁ, ἡ. gottesfürchtig, fromm.
εὔσειστος, ὁ, ἡ. (σείω) leicht zu erschüttern, Erdbeben ausgesetzt.
εὔσημος, ὁ, ἡ. (σῆμα) gut bezeichnet, kenntlich.
εὐστοχία, ας, ἡ. die Geschicklichkeit (im Treffen), Klugheit.
εὐστόχως. glücklich treffend.
εὔτεκνος, ὁ, ἡ. (τέκνον) fruchtbar, glückliche Kinder habend.
εὐτέλεια, ας, ἡ. die Sparsamkeit, Einfachheit der Lebensart.
εὐτελής, έος, ὁ, ἡ. frugal, ärmlich.
Εὐτέρπη, ης. Euterpe, n. pr. einer Muse.
εὐτιθάσσευτος, ὁ, ἡ. (τιθασσεύω) leicht zu zähmen.
εὐτονία, ας, ἡ. die Anstrengung, Festigkeit.
εὐτόνως. mit Kraft.
εὐτυχέω, ῶ. glücklich seyn.
εὐτύχημα, ατος, τό. der Glücksfall.
εὐτυχής, έος, ὁ, ἡ. *adv.* εὐτυχῶς. glücklich, von gutem Erfolg.
εὐτυχία, ἡ. das Glück.
εὔυδρος, ὁ, ἡ. wasserreich, gut gewässert.
εὐυφής, έος, ὁ, ἡ. gut gewebt.
εὐφορία, ας, ἡ. die Fruchtbarkeit.
εὔφορος, ὁ, ἡ. fruchtbar.
Εὐφράτης, ου, ὁ. Euphrat, Fluſs in Asien.
εὐφύλακτος, ὁ, ἡ. (φυλάττω) wohlbewacht.
εὐφυῶς. gut, bequem.
εὔφωνος, ὁ, ἡ. (φωνή) der eine gute Stimme hat.
εὐχή, ῆς, ἡ. das Gelübde, Gebet.
εὔχομαι. wünschen, beten.
εὐχρηστία, ας, ἡ. der Nutzen, Vortheil.
εὐωδία, ας, ἡ. der Wohlgeruch.
εὐῶπις, ιδος. schön blickend, mit schönen Augen.
εὐωχέω, ῶ. sättigen. εὐωχέομαι, οῦμαι. sich sättigen, schmausen.
εὐωχία, ας, ἡ. der Schmaus.
ἐφαπτίς, ίδος, ἡ. das Oberkleid.
ἑφεξῆς. in der Reihe, nachher, weiterfort. τὸ ἐφεξῆς, weiterhin.
ἐφ-έπομαι. nachfolgen.
ἔφ-ηβος, ου, ὁ. der mannbare Jüngling.
ἐφ-ήμερος, ὁ, ἡ. (ἡμέρα) was einen Tag währt, für einen Tag ist.
ἐφικτός, ὁ, ἡ. erreichbar.
ἔφ-ιππος, ὁ, ἡ. zu Pferde.
ἐφ-ίπταμαι. (*Gr.* in πέτομαι) herbeyfliegen.
ἐφ-ίστημι. hinzustellen. ἐπέστην. ich trat hinzu, stand dabey.
ἐφ-οράω, ῶ. auf etwas herabschauen.
ἔφορος, ὁ. der Aufseher. ἔφοροι. Ephoren. eine obrigkeitliche Würde zu Sparta.

ἔχθρα, ας, ἡ. die Feindschaft.
ἐχθρός, ά, όν. feindlich. ὁ ἐχθρός. der Feind.
ἔχιδνα, ης, ἡ. die Natter. 2) n. pr. Echidna.
Ἐχινάδες, ων. die Echinaden. Inseln im ägaeïschen Meere.
ἐχῖνος, ου, ὁ. der Igel.
Ἐχίων, ονος. n. pr. Echion.
ἔχω. haben. *c. infinit.* können, wissen. *c. adverb.* eine gewisse Beschaffenheit haben. εὖ, ὀρθῶς, ἔχει. es ist gut, recht so. συμφώνως ἔχει. es stimmt zusammen. ἡδέως ἔχειν πρός τι. freundlich seyn. ἀπρονοήτως ἔχειν τινός. unbekümmert um etwas seyn. mit ὡς u. dem *genitiv.* (S. ὡς.) ἔχεσθαί τινος. sich an jemanden, an etwas halten, angrenzen. (Das partic. ἔχων kann oft durch mit ausgedrückt werden.)
ἕωθεν. von früh an, frühmorgens.
ἑωθινός. morgentlich. ἐξ ἑωθινοῦ. vom Morgen an.
ἕως, ω, ἡ. die Morgenröthe, der Morgen, Orient.
ἕως. bis.

Z.

ζάω, ῶ. *Gr.* ζῆν. leben. οἱ ζῶντες. die Lebenden.
ζέα, ας, ἡ. der Dinkel, Spelt.
ζεύγνυμι, *fut.* ζεύξω, *Gr.* durch das Joch verbinden, anspannen. τὸν Ἑλλήσποντον. eine Brücke über den Hellespont schlagen, überbrücken.
ζεῦγος, εος, τό. das Joch. Gespann.
Ζεῦξις, ιδος. N. eines Mahlers, Zeuxis.
Ζεύς, Διός, u. Ζηνός. Zeus, Jupiter.
Ζέφυρος, ου, ὁ. der Zephyr, Westwind.
ζέω. kochen, sieden.
ζηλοτυπέω, ῶ. eifersüchtig seyn.
ζηλόω, ῶ. nachahmen, etwas treiben, bewundern.
ζημία, ας, ἡ. der Schaden. eine Strafe.
ζημιόω, ῶ. züchtigen, strafen.
Ζήνων, ωνος. n. pr. Zeno.
ζητέω, ῶ. suchen, fragen.
ζήτησις, εως, ἡ. das Suchen.
Ζήτης, ου. n. pr. Zetes.
ζοφερός, ά, όν. finster.
ζυγόω, ῶ. bejochen.
ζωγραφέω, ῶ. mahlen.
ζώδιον, ου, τό. ein kleines Thier.
ζωή, ῆς, ἡ. das Leben.
ζωογονέω, ῶ. lebendige Geschöpfe hervorbringen, zeugen. τὰ ζωογονηθέντα. lebendig geborne (den Pflanzen entgegengesetzt).
ζωογονία, ας, ἡ. das Erzeugen lebendiger Wesen.
ζῶον, ου, τό. das lebende, beseelte Wesen, Thier.
ζῶσμα, ατος, τό. und ζωστήρ, ῆρος, ὁ. der Gürtel.

H.

ἤ. oder. (nach dem *com-*

par.) als. ἢ ἤ. entweder oder, (nach einem Fragesatz) oder etwa (*an*).

ἦ. wahrhaftig. gewiss. 2) dient wie *num* zur Frage.

Ἥβη, ης. Hebe, die Göttin der Jugend.

ἡγεμών, όνος, ὁ. der Führer, Anführer. 2) N. eines Fisches.

ἡγέομαι, οῦμαι. anführen, die erste Stelle behaupten, dafür halten, glauben.

Ἡγησίλαος, ου. n. pr. Hegesilaus.

ἠδέ. und.

ἡδέως. gern. ἡδέως ἔχειν πρός τινα. sich freundlich betragen.

ἤδη. schon, endlich.

ἥδομαι. c. *dativ.* an etwas Vergnügen finden, sich freuen. ἥδονται σιτούμενοι. sie essen gern.

ἡδονή, ῆς, ἡ. jede Art sinnlicher Lust, Wollust.

ἡδύς, εῖα, ύ. süss, angenehm, freundlich.

ἡδύφωνος, ὁ, ἡ. (φωνή) süsstönend.

Ἠδωνοί. ῶν. Edöner. ein Volk in Thrazien.

ἦθος, εος, τό. die Sitte, Handlungsweise, Charakter, Aufenthaltsort.

ἠϊών, όνος, ἡ. das Ufer.

ἥκιστα. am wenigsten, sehr wenig, gar nicht.

ἥκω. kommen. (im *praes.* ich bin gekommen.)

Ἤλεια, ας. Eléa, Provinz im Peloponnes. Ἠλεῖοι, ων Einwohner derselben. Eleer.

ἤλεκτρον, ου, τό. der Bernstein.

ἡλικία, ας, ἡ. das Alter.

ἡλικιῶτις, τιδος, ἡ. die Gespielin.

ἡλίκος, η, ον. was für einer, wie gross, wie arg.

ἥλιος, ου, ὁ. die Sonne, der Tag.

ἧλος, ου, ὁ. der Nagel.

Ἠλύσιον πεδίον. das Elysium, elysische Gefild.

ἡμέρα, ας, ἡ. der Tag. μεθ' ἡμέραν. am Tage. καθ' ἡμέραν. täglich.

ἡμεροδρομέω, ῶ. den Tag über laufen, Dienste eines Eilboten thun.

ἥμερος, ὁ, ἡ. zahm, mild.

ἡμερότης, τητος, ἡ. Sanftmuth, Cultur.

ἡμερόω, ῶ. cultiviren, urbar machen, zähmen.

ἡμέρωσις. εως, ἡ. das Zähmen, Veredlung der Obstbäume.

ἡμέτερος, α, ον. unser.

ἡμίγυμνος, ὁ, ἡ. halbnackt.

ἡμιλιτριαῖος, α, ον. ein halbes Pfund schwer.

ἥμισυς, εια, υ. halb, zur Hälfte.

ἡμιτελής, έος, ὁ, ἡ. halbvollendet.

ἡμίφλεκτος, ὁ, ἡ. halbverbrannt.

ἤν. st. ἐάν. wenn.

ἡνία, ας, ἡ. der Zügel.

ἡνίκα. als.

ἡνίοχος, ου, ὁ. der Waffenführer. ἡνιοχέω, ῶ. lenken.

ἧπαρ, ατος, τό. die Leber.

ἤπειρος, ου, ἡ. das feste

Land, ein Welttheil. 2) die Landschaft Epīrus in Griechenland. ἠπειρώτης, ου. ein Einwohner derselben, Epirote.

Ἥρα, ας. Hera, Juno.

Ἡρακλέης, έους. Heracles, Hercŭles.

Ἡρακλέους πόλις. Herakleopŏlis in Aegypten. ἡρακλειωτικός, ή, όν. was bey dieser Stadt ist, herakleotisch.

ἡρακλεία λίθος. der Magnet.

Ἡράκλειτος, ου. n. pr. Heraklītus, ein Philosoph (wegen der Tiefe und Dunkelheit seiner Schriften berühmt).

ἠρεμέω, ῶ. ruhig seyn, ausruhn.

Ἠριγόνη, ης. n. pr. Erigŏne.

Ἠριδανός, οῦ. der Fluſs Eridănus, oder Padus (Po).

ἠρίον, ου, τό. das Grabmal.

Ἡρόδοτος, ου. n. pr. Herodŏtus.

ἥρως, ωος, ὁ. der Heros. (Abkömmling eines Gottes.)

Ἡσιόνη, ης. n. pr. Hesiŏne.

ἡσυχάζω. Ruhe halten.

ἡσυχῆ. ruhig, leise. ἡσυχῆ παίειν. gelinde schlagen, verwunden.

ἡσυχία, ας, ἡ. die Ruhe. ἡσυχίαν ἔχειν. sich ruhig verhalten.

ἡττάω, ῶ. besiegen.

ἥττων, ονος, ὁ, ἡ. kleiner, geringer, weniger. c. *genit.* unterworfen. ἥττων νόσου. der Krankheit ausgesetzt. οὐχ ἧττονα. eben soviel. οὐδὲν ἧττον. nichts desto weniger.

Ἥφαιστος, ου. Hephaestus. Vulcan.

Θ.

θάλαμος, ου, ὁ. das Gemach, Frauenzimmerwohnung.

θάλασσα, ης, ἡ. das Meer. 2) als n. pr. einer Gottheit.

θαλάσσιος, ὁ, ἡ. u. θαλάττιος. auf - im - Meere wohnend.

θαλασσοκρατέω. ῶ. (κρατέω) auf dem Meere herrschen.

Θάλεια, ας. n. pr. Thalīa.

Θαλῆς, οῦ. n. pr. Thales.

Θαλλίσκος. n. pr. Thalliskus.

θαλλός, οῦ, ὁ. der Zweig.

θάλλω. grünen, blühen.

θαμίζω. häufig wohin gehen. ἄστυδε. oft in die Stadt gehn, die Stadt besuchen.

θαμινῶς. häufig.

Θάμυρις, ιδος. n. pr. Thamўris.

θανατηφόρος, ου, ὁ, ἡ. den Tod bringend, tödtlich.

θάνατος, ου, ὁ. der Tod. εἰς θάνατον. auf den Tod, tödtlich. οἱ θάνατοι. die Todesfälle.

θανατόω, ῶ. tödten.

θάπτω. begraben, (von jeder Art der Leichenbestattung, sie mag durch Beerdigung, oder Verbrennung, oder auf eine andere Weise geschehn.)

ϑαῤῥέω, ῶ. Muth haben. ϑάῤῥει. sey gutes Muthes, sey getrost. (bisweilen kann ϑάῤῥει, wie *macte virtute tua*, durch schön! trefflich! ausgedrückt werden.)

ϑαῤῥούντως. muthig, getrost, ohne Scheu.

ϑαρσέω. soviel als ϑαῤῥέω.

ϑάρσος, εος, ους, τό. der Muth, die Dreistigkeit.

ϑάσσων u. ϑάττων, ὁ, ἡ. (*comparat.* von ταχύς.) schneller.

ϑαῦμα, ατος, τό. die Bewunderung. ϑαύματος ἄξιον. bewundernswerth.

ϑαυμάζω. sich verwundern, bewundern.

ϑαυμάσιος, ία, ιον. bewunderswürdig.

ϑαυμαστῶς. bewunderns-würdig.

ϑέα, ας, ἡ. der Anblick, das Anschaun.

ϑεά, ᾶς, ἡ. die Göttin.

ϑέαμα, ατος, τό. der Anblick, das Schauspiel. τὰ ἑπτὰ ϑεάματα. die sieben Wunder der Welt.

Θεανώ, οῦς. n. pr. Theāno.

ϑεάομαι, ῶμαι. sehen, schauen.

ϑεατροειδής, έος, ὁ, ἡ. wie ein Theater gestaltet.

ϑέατρον, ου, τό. der Schauplatz, das Schauspielhaus.

Θειοδάμας, αντος. n. pr. Thiodămas.

ϑεῖος, εία, εῖον. göttlich.

ϑέλω. S. ἐϑέλω.

ϑεμέλιον, ου, τό. die Grundlage.

ϑέμις, ιδος, ἡ. das Recht.

Θεμιστοκλῆς, έους. n. pr. Themistŏkles.

Θεόκριτος, ου. n. pr. Theokrĭtus.

ϑεολογία, ας, ἡ. die Kenntniſs von Gott und göttlichen Dingen.

Θεόπομπος, ου. n. pr. Theopompus.

ϑεός, ου, ὁ. der Gott. ἡ ϑεός. die Göttin.

ϑεράπαινα, ης, ἡ. die Magd, Sclavin.

ϑεραπεία, ας, ἡ. die Heilung, Kur, Besorgung.

ϑεραπεύω. bedienen, aufwarten. τὰς αὐλάς. an den Höfen aufwarten.

ϑεράπων, οντος, ὁ. der Diener.

ϑερινός, ή, όν. was im Sommer ist. ὄμβροι ϑερινοί. Sommerregen.

ϑερμαίνω. wärmen.

ϑέρμη, ης, ἡ. die Hitze.

ϑερμός, ή, όν. warm, heiſs. τὰ ϑερμότερα. die wärmern Gegenden.

ϑερμότης, τητος, ἡ. die Hitze.

Θερμώδων, οντος. ein Fluſs in Kleinasien.

ϑέρος, εος, τό. der Sommer. τοῦ ϑέρους. im Sommer.

Θεσμοφόρια, ίων, τά. ein Fest der Demeter (Ceres), welches nur von Weibern gefeyert wurde.

ϑεσπίζω. verkündigen, weissagen.

Θεσσαλία, ας, ἡ. und Θετταλία. Thessalien, in Griechenland.

Θέτις, ιδος, ἡ. n. pr. Thetis.

ϑέω. *Gr.* laufen.

θεωρέω. sehen, betrachten.

θεωρία, ας, ἡ. die Betrachtung.

Θῆβαι, ῶν. Theben in Böotien. 2) in Aegypten.

θηβαϊκός, ή, όν. thebanisch. Θηβαῖος, ὁ. der Thebaner.

Θηβαΐς, ίδος, ἡ. Thebaïs, Oberägypten, dessen Hauptstadt Thebae war.

θήγω. schärfen, wetzen.

θήκη, ης, ἡ. ein Behältnifs, Kasten, Grabmal.

θηλυμίτρης. ου, ὁ. eine Mitra, (weibliche Kopfbinde) tragend.

θῆλυς, εια, υ. weiblich. αἱ θήλειαι. die Weibchen.

θήρ. ηρός, ὁ. das Thier, Wild.

θήρα, ας, ἡ. die Jagd. ἐν θήραις. auf der Jagd.

θηρατής, οῦ, ὁ. der Jäger.

θηράω, ῶ. — άομαι, ῶμαι. jagen, nach etwas trachten, nachstellen.

θήρειος, ὁ, ἡ. thierisch. von Thieren.

θηρευτικός, ή, όν. zur Jagd gehörig. κύων, der Jagdhund.

θηρεύω. jagen.

θηρίον. ου, τό. das Thier.

θηριώδης, εος, ὁ, ἡ. thierisch, von Thieren.

θηρόβρωτος, ου, ὁ, ἡ. (βιβρώσκω) von Thieren gefressen.

θησαυρίζω. aufbewahren.

θησαυρός, ου, ὁ. der Schatz.

Θησεύς, έως. n. pr. Theseus.

θητεύω. um Lohn dienen.

θιγγάνω. *c. genitivo. Gr.* berühren.

θίν, ῖνος, ὁ, ἡ. das Ufer, Sand, Sandwüste.

θνήσκω. *Gr.* sterben.

θνητός, ή, όν. sterblich. vergänglich.

θοίνη, ης, ἡ. die Mahlzeit.

θολερός, ά, όν. trübe, schmutzig.

θόρυβος, ου, ὁ. der Lärm.

Θούδιππος, ου. n. pr. Thudippus.

Θούριοι, ων. Thurium in Unteritalien.

Θράκη, ης, ἡ. Thrazien.

θρασέω st. θαρσέω u. θαῤῥέω. Muth haben.

Θράσις, ιος. n. pr. Thrasis.

Θράσυλλος, ου. n. pr. Thrasyllus.

θρασύνομαι. sich übermüthig, trotzig betragen.

θρασύς, εῖα, ύ. kühn, übermüthig.

Θρασωνίδης, ου. n. pr. (von θράσος).

Θράττη, ης, ἡ. die Thrazierin.

θραῦσμα, ατος, τό. das Bruchstück.

θρέμμα, ατος, τό. (τρέφω) das Zuchtvieh.

θρεπτικός, ή, όν. nahrhaft.

Θρήκη, ης, ἡ. Thrazien.

θρηνέω, ῶ. beweinen.

Θριάσιον πεδίον, τό. das thriasische Gefild, eine Gegend in Attika.

θρίξ, τριχός, ἡ. das Haar.

θρόνος, ου, ὁ. der Thron, hohe Sitz.

θυγάτηρ, έρος, ἡ. die Tochter.
θυμιατήριον, ου, τό. das Rauchfaſs.
θυμίαμα, ατος, τό. das Räucherwerk.
θυμιάω, ῶ. räuchern.
θυμικός, ή, όν. zornig, jähzornig. τὸ θυμικόν, die Leidenschaftlichkeit.
θυμός, οῦ, ὁ. das Gemüth, der Muth, der Zorn. διὰ θυμόν. in Folge der (königlichen) Ungnade. παντὶ τῷ θυμῷ. herzhaft, aus allen Kräften.
θυμόσοφος, ου, ὁ, ἡ. klug von Natur.
θύρα, ας, ἡ. die Thür.
θυρεός, οῦ, ὁ. der lange Schild.
θύριον, ου, τό. die kleine Thür.
θυρίς, ίδος, ἡ. das Fenster.
θύρσος, ου, ὁ. der Thyrsusstab. (ein Spieſs mit Weinlaub umwunden).
θυσία, ας, ἡ. das Opfer.
θυσιάζω. opfern.
θύω. opfern.
θύωμα, ατος, τό. Räucherwerk, Spezereien.
θώραξ, ακος, ὁ. der Panzer, Brustharnisch.

I.

ἰάομαι, ῶμαι. heilen.
Ἰαπετός, οῦ. n. pr. Japetus.
Ἰάσων, ονος. n. pr. Jason.
ἰατρική, ῆς, ἡ. (τέχνη sc.) die Arzneykunst.
ἰατρός, οῦ, ὁ. der Arzt.
Ἰβηρία, ας, ἡ. Hispanien. 2) Iberien in Klein-Asien.
Ἴβηρες, ων. Iberer, Einwohner dieses Landes.
ἶβις, ιδος, ἡ. der Ibis, ägyptische Storch.
ἰδέα, ας, ἡ. die Gestalt.
Ἴδη, ης, ἡ. Ida, Gebirg in Troas.
ἴδιος, ία, ιον. eigen, eigenthümlich. ἰδίᾳ. abgesondert. οἶκοι ἴδιοι. Privatwohnungen.
ἰδιότης, ητος, ἡ. die Eigenthümlichkeit.
ἰδιώτης, ου, ὁ. der Privatmann, (dem Philosophen entgegengesetzt,) ein ununterrichteter Mensch, Idiot, Nichtswisser.
ἰδού. siehe!
ἱδρύω. erbauen, errichten, aufstellen. ἱδρύομαι. sitzen, liegen.
Ἴδυια, ας. n. pr. Idyia.
ἵεμαι. *med.* von εἶμι. eilen.
ἱέραξ, ακος, ὁ. der Habicht.
ἱέρεια, ας, ἡ. die Priesterin.
ἱερεία, ας, ἡ. das Priesterthum.
ἱερεῖον, είου, τό. das Opferthier.
ἱερεύς, έως, ὁ. der Priester.
ἱερός, ά, όν. heilig. τὸ ἱερόν, οῦ. der Tempel. τὰ ἱερά. die Opferthiere, Opfer.
ἱεροπρεπής, έος, ὁ, ἡ. ehrwürdig.
ἱερόσυλος, ου, ὁ. (συλάω) der Tempelräuber.
ἵημι. *Gr.* schicken, senden, schleudern.
Ἰθακήσιος, ία, ιον. aus Ithaka (einer Insel im

Ionischen Meere) gebürtig.

ἱκανός, ή, όν. geschickt, zureichend, hinlänglich. ἱκανῶς. ziemlich, ansehnlich.

Ἰκαρία, ας, ἡ. Ikarien, eine Insel im ägaeïschen Meere. Ἰκάριον πέλαγος. das ikarische Meer.

Ἴκαρος, ου. n. pr. Ikărus.

ἱκετεύω. bitten, flehen.

ἱκέτης, ου, ὁ. der Flehende.

Ἰκτῖνος, ου. n. pr. Iktīnus.

ἱλάσκομαι u. ἱλάομαι. versöhnen.

Ἴλιος, ἡ und Ἴλιον, ου, τό. Ilium, Troja.

ἱμάτιον, ίου. τό. der Mantel, das Kleid.

ἱματισμός, οῦ, ὁ. die Kleidung.

ἵνα. daſs, damit. 2) wo.

Ἴναχος, ου. n. pr. Ināchus. 2) N. e. Flusses im Peloponnes. (Najo.)

Ἰνδικός, ή, όν. indisch. ἡ Ἰνδική. Indien. Ἰνδός, οῦ. der Inder. 2) der Fluſs Indus.

Ἰνώ, οῦς. n. pr. Ino.

Ἰξίων, ονος. n. pr. Ixīon.

ἰξός, οῦ, ὁ. der Vogelleim.

ἴον, ου, τό. das Veilchen.

ἰός. οῦ, ὁ. das Gift.

ἰοῦ! wehe!

Ἰοφῶν, ῶντος. n. pr. Iŏphon.

ἵππειος, εία, ειον. und ἱππικός, ή, όν. zur Reiterey gehörig, ritterlich. τὸ ἱππικόν. die Reiterey. ἱππικὴ μάχη. ein Kampf zu Pferde, Reiterschlacht. Ἵππειος. Beinahme Poseidons, als Schöpfer des Pferdes.

ἱππεύς, έως, ὁ. der Reiter.

Ἱπποκένταυρος, ου, ὁ, ἡ. der Centaur und die Centaurin.

ἱπποκόμος, ου, ὁ. der Pferdeknecht.

Ἱππόλυτος, ου. n. pr. Hippolўtus.

ἵππος, ου, ὁ. das Pferd, Nilpferd. ἡ ἵππος. die Stute.

ἵπταμαι. S. πέτομαι. *Gr.* fliegen.

Ἶρις, ιδος, ἡ. n. pr. Iris.

ἵσημι. *Gr.* wissen, kennen. Vergl. οἶδα.

Ἰσθμός, οῦ. ὁ. die Landenge, vorzüglich die Landenge von Korinth. τὰ Ἴσθμια, ων. die dem Poseidon geweihten Kampfspiele auf diesem Isthmus.

Ἶσις, ιδος. n. pr. Isis.

ἴσμεν. 1. pl. von οἶδα. (*Schul-Gr.* §. 109. III.)

Ἰσοκράτης, εος, n. pr. Isokrătes.

ἰσόκωλος, ου, ὁ, ἡ. (κῶλον) von gleichen Gliedern oder Theilen. gleichschenklich.

ἴσος, η, ον. gleich gleichviel. νύκτας ἴσας. eben so viele Nächte. ἴσα. auf gleiche Weise.

ἰσοχειλής, έος, ὁ, ἡ. u. ἰσόχειλος, ου. dem Rande gleich.

ἵστημι. *fut.* στήσω. aufrichten, aufstellen. ἕστηκα u. ἕστην. ich stand. ἑστάναι. seyn. (von einer dauernden Zeit.) μὴν

ἱστάμενος, der laufende Monat.

ἱστορέω, ῶ. erzählen.

ἱστός, οῦ, ὁ. der Mastbaum.

ἰσχάς, άδος, ἡ. die getrocknete Feige.

ἰσχνόφωνος, ου, ὁ, ἡ. der eine schwache Stimme hat.

ἰσχυρός, ά, όν. stark, tapfer. *adv.* ἰσχυρῶς. mit Anstrengung, mit Kraft.

ἰσχύς, ύος, ἡ. die Stärke.

ἰσχύω. stark seyn, vermögen.

ἴσχω. st. ἔχω. haben.

ἴσως. vielleicht, ungefähr.

Ἰταλία, ης, ἡ. Italien. Ἰταλικός, ή, όν. italisch.

Ἰφιάνασσα, ης. n. pr. Iphianassa.

Ἰφικράτης, εος. n. pr. Iphikrātes.

ἰχθύδιον, ίου, τό. der kleine Fisch.

ἰχθύς, ύος, ὁ. der Fisch.

ἰχνεύμων, ονος, ὁ. der Ichneumon, eine Art von Wiesel.

ἴχνος, εος, τό. die Spur.

Ἰώ, οῦς. n. pr. Io.

Ἰωλκός, οῦ. Iolhus. ein Ort in Thessalien.

Ἰωνία, ας, ἡ. Ionien in Klein-Asien. Ἴωνες, ων. die Einwohner desselben. Ἰωνικός, ή, όν. ionisch.

K.

Κάδμεια, ας, ἡ. die Kadmēa, die Burg von Theben.

Κάδμος, ου. n. pr. Kadmus.

καθ-αιρέω, ῶ. *Gr.* hinunterwerfen, herab-ziehn -locken.

καθαίρω. reinigen. entsöhnen.

καθάπαξ. überhaupt. μηδένα καθάπαξ. durchaus niemanden.

καθάπερ. wie, gleichwie.

καθαρός, ά, όν. rein.

κάθαρσις, εως, ἡ. die Reinigung.

καθέδρα, ας, ἡ. der Sitz.

καθ-έζομαι. *fut.* καθεδοῦμαι. *Gr.* sitzen.

καθ-είργω. einsperren.

καθ-ελκύω. hinab-ziehn -führen.

καθ-εύδω. *Gr.* schlafen.

καθ-εψέω, ῶ. kochen, auskochen, schmelzen.

καθ-ηγέομαι, οῦμαι. der Anführer seyn, leiten.

καθήκων. passend, angemessen. χρόνος ὁ καθήκων. die rechte Zeit. τὸ καθῆκον. das Schickliche, Passende.

κάθ-ημαι. (*Gr.* in ἧμαι.) sitzen.

καθ-ιδρύω. aufstellen.

καθ-ίζω. setzen, sich niedersetzen. sitzen.

καθ-ίημι. (*Gr.* §. 96. in ἕω. *Schul-Gr.* §. 108.) herablassen. καθειμένος. herabhängend. θρὶξ καθειμένη. herabhängendes, aufgelöstes Haar.

καθ-ικνέομαι, οῦμαι. *Gr.* schlagen, hauen.

καθ-ίπταμαι. S. πέτομαι. *Gr.* hinabfliegen.

καθ-ίστημι. einsetzen, in einen gewissen Zustand setzen, zu etwas

machen, gründen, errichten.

κάθ-οδος, ου, ἡ. der Weg hinab, das Hinabsteigen.

καθόλου. überhaupt.

καθ-οπλίζω. bewaffnen.

καθ-ορμίζομαι. anlanden.

κάθ-οσον. in so fern.

κάθ-οτι. in welcher Rücksicht, weil, sintemal.

κάθ-υγρος, ὁ, ἡ. schwammig, weichlich.

καθ-υλακτέω, ῶ. anbellen.

καί. und, auch, sogar. καί . . . καί. sowohl ... als auch. καὶ μήν. aber, gleichwohl. καί τοι u. καί τοί γε. und doch, wiewohl, obgleich.

Καίκουβον, ου, τό. Caecubum, Ort auf der Grenze von Latium u. Campanien.

καινός, ή, όν. neu.

καίπερ. obgleich.

καιρός, οῦ, ὁ. die Zeit. πρὸς καιρόν. auf einige Zeit, für den Augenblick. καιροί. Zeitumstände.

Καῖσαρ, αρος. n. pr. Caesar.

καίτοι. und doch, dennoch. obgleich.

καίω. *Gr. fut.* καύσω. brennen.

κἀκεῖ. st. καὶ ἐκεῖ. und daselbst. κἀκεῖθεν st. καὶ ἐκεῖθεν. und von dorther. κἀκεῖνο st. καὶ ἐκεῖνο. auch das.

κακία, ας, ἡ. die Schlechtigkeit, Bosheit.

κακό-βιος, ὁ, ἡ. einer der schlecht u. ärmlich lebt.

κακο-δαίμων, ονος, ὁ, ἡ. unglücklich.

κακο-ήθης, εος, ὁ, ἡ. boshaft, tückisch.

κακο-λογέω, ῶ, *c. dativo.* lästern.

κακολογία, ας, ἡ. die Lästerung.

κακοπάθεια, ας, ἡ. die Mühseligkeit.

κακοπαθέω, ῶ. (πάθος) Ungemach erdulden, in einer übeln Lage seyn, krank seyn.

κακός, ή, όν. schlecht, schlimm, fehlerhaft, feigherzig. τὸ κακόν. das Uebel.

κακουργία, ας, ἡ. die Bosheit, Uebelthat.

κακῶς. schlimm, schlecht. λέγειν. lästern. εἰπεῖν. unglückbedeutende Worte sagen. ποιεῖν. einem Uebel zufügen. κακῶς γένοιτό σοι. es möge dir unglücklich gehn.

Καλαΐς, ιδος. n. pr. Kalaïs.

κάλαμος, ου, ὁ. das Rohr, der Halm.

καλέω, ῶ. *Gr.* rufen, einladen, nennen. καλεῖσθαι ὄνομά τι. einen Nahmen führen, heifsen.

Κάληνος οἶνος. Calener Wein, von Cales in Campanien.

καλλιερέω, ῶ. opfern.

καλλίκαρπος, ὁ, ἡ. (καρπός) schöne Früchte tragend, fruchtbar.

Καλλιόπη, ης. n. pr. Kalliope.

καλλίτεκνος, ὁ, ἡ. (τέκνον) der schöne Kinder hat, glücklich mit seinen Kindern ist.

κάλλος, εος, ους, τό. die Schönheit.
καλός, ή, όν. *compar.* καλλίων. *superl.* κάλλιστος. schön, liebenswürdig. καλὸς κἀγαθός. liebenswürdig und edel. καλῶς. schön, rühmlich. καλῶς λέγει. er sagt recht.
καλύβη, ης, ἡ. die Hütte.
καλυβοποιέομαι, οῦμαι. Hütten bauen.
καλύπτω. bedecken, verbergen.
Καλυψώ, οῦς. n. pr. Kalypso.
κάματος, ου, ὁ. die Mühe.
Καμβύσης, ου. n. pr. Kambyses.
καμηλοπάρδαλις, εως, ἡ. der Camelopard, Giraffe.
κάμηλος, ου, ὁ, ἡ. das Camel.
κάμινος, ου, ὁ. der Ofen.
κάμνω. *Gr.* arbeiten, sich bemühn, plagen.
Καμπανία, ας, ἡ. Campanien, ein Land in Italien.
καμπή, ῆς, ἡ. die Biegung, Krümmung, Schwenkung.
κάμπτω. beugen. ἀκρωτήριον. ein Vorgebirge umfahren, umfliegen.
κἀν st. καὶ ἐν. und in.
κἄν st. καὶ ἐάν. und wenn, wenn gleich.
Κανωβικός, ή, όν. kanopisch. von Kanopus, einer St. in Unterägypten.
καπηλικός, ή, όν. betrügerisch.
καπνός, οῦ, ὁ. der Rauch.
κάπρος, ου, ὁ. der Eber.
καραδοκέω, ῶ. begierig erwarten.
Κάρανος, ου. n. pr. Karanus.
κάρδαμον, ου, τό. die Kresse.
καρδία, ας, ἡ. das Herz.
Καρία, ας, ἡ. Karien, Landschaft in Klein-Asien.
καρκινώδης, εος, ὁ, ἡ. (καρκίνος) krebsartig.
Καρμανία, ας, ἡ. Karmanien, eine Provinz des persischen Reiches, am persischen Meerbusen.
καρπάσινος, η, ον. (κάρπασος) linnen.
καρπο-φορέω. Früchte tragen.
καρποφόρος, ὁ, ἡ. fruchtbar.
καρπός, οῦ, ὁ. die Frucht, 2) der untere Theil des Armes, die Wurzel der Hand.
καρτερέω, ῶ. aushalten.
καρτερός, ά, όν. (κάρτος) stark, ansehnlich.
κάρυον, ου, τό. die Nuſs. καστανάϊκόν. die Kastanie.
Καρχηδών, όνος, ἡ. Karthago.
κασιγνήτη, ης, ἡ. die Schwester.
Κασπία, ας, ἡ. (θαλάσσα *sc.*) und τὸ Κάσπιον. das caspische Meer.
κασσίτερος, ου, ὁ. das Zinn.
καστανάϊκός, ή, όν. was von Kastanien ist. S. κάρυον.
Κάστωρ, ορος. n. pr. Kastor.
κατά. *c. genit.* auf, gegen, hinab, in. κατὰ βυθῶν. in

die Tiefen hinab. — *c. accus.* in, nach Art, nach, zu, in der Gegend, gegenüber, gemäſs, zufolge, in Ansehung, in Rücksicht auf. καθ' ὑπερβολήν. übermäſsig. κατ' ἐνιαυτόν. jährlich. καθ' ἑκάστην ἡμέραν. alle Tage. καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. alle Jahre. κατὰ μικρόν. allmählich. κατ' εἰρήνην. in Friedenszeiten. κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν. um dieselbe Zeit. οἱ κατ' ἐμέ. die zu meiner Zeit lebenden. κατ' ἔλεον. aus Mitleiden. κατ' ὀλίγους. wenige auf einmal. in kleiner Anzahl. κατὰ τὸ πλεῖστον. gröſstentheils. κατὰ πρόσωπον. von vorn. ὁ καθ' ἡδονὴν θάνατος. ein angenehmer Tod.

κατα-βαίνω. *Gr.* hinabsteigen, hinabwärts reisen. (von Sachen) an jemanden kommen.

κατα-βάλλω. hinabwerfen, hinwerfen.

κατά-βασις, εως, ἡ. der Weg hinab, das Hinabsteigen.

κατα-βιβρώσκω. *Gr.* verzehren.

κατά-γειος, ὁ, ἡ. unterirdisch.

κατα-γιγνώσκω. *Gr.* kennen lernen.

κατ-άγνυμι. *Gr.* zerbrechen.

κατα-γοητεύω. täuschen, bethören.

κατ-άγω. hinab-führen, -stoſsen, einführen.

κατ-αγωνίζομαι. bekämpfen, besiegen.

κατα-δείκνυμι. *Gr.* einen Gebrauch einführen, anzeigen.

κατά-δενδρος, ὁ, ἡ. baumreich.

κατα-δέω. *Gr.* binden.

κατα-δικάζω. verurtheilen.

κατα-δίκη, ἡ. die Verurtheilung.

κατα-διώκω. verfolgen.

κατά-δρυμος, ὁ, ἡ. (δρυμός) waldig.

κατα-δύω-δύνω. *Gr.* versenken, eintauchen, machen, daſs etwas untergeht. unter-in-etwas hineinkriechen.

κατα-ζεύγνυμι. *Gr.* bejochen.

κατάζευξις, εως, ἡ. das Anspannen.

κατ-αίρω. einlaufen, (von Schiffen).

κατ-αισχύνω. beschimpfen, Schande machen.

κατα-καίω. *Gr.* verbrennen.

κατα-κάμπτω. herabbeugen.

κατά-κειμαι. *Gr.* liegen.

κατα-κλείω. einschlieſsen.

κατα-κλίνομαι. sich nieder-legen-setzen.

κατα-κλύζω. überschwemmen.

κατα-κοιμίζω. einschläfern.

κατα-κόπτω. zusammenhauen-schlagen.

κατα-κοσμέω, ῶ. ausschmücken.

κατα-κρημνίζω. vom Felsen herabstürzen.

κατα-κρύπτω. verbergen.

κατα-κτάομαι, ῶμαι.

in Besitz nehmen, einnehmen.

κατα-λαμβάνω. *fut.* λήψομαι. *Gr.* einnehmen, ergreifen, einholen, antreffen, finden.

κατα-λείπω. — ομαι. verlassen, zurücklassen.

κατά-λυσις, εως, ἡ. die Herberge, Wohnung.

κατα-λύω. auflösen, zerstören, vernichten. τοὺς νόμους. die Gesetze abschaffen.

κατα-μαρτυρέω, ῶ. Zeugniſs gegen einen ablegen.

κατα-μηνύω. anzeigen, darstellen.

κατα-μύω. die Augen schlieſsen. καταμύοντα. blindlings.

κατ-αναγκάζω. nöthigen.

κατ-αναλίσκω. *Gr.* verzehren, verschwenden.

κατα-νέμομαι. abweiden.

κατα-νεύω. zunicken, versprechen.

κατα-νοέω. ῶ. betrachten, bemerken.

κατ-αντάω, ῶ. ankommen.

κατ-αντικρύ. *c. genit.* gegenüber.

κατα-ξαίνω. zerkratzen. zerhauen. πέτρα κατεξαμμένη. behauener Stein.

κατά-ξηρος, ὁ, ἡ. dürr. τὸ κατάξηρον. die Trockenheit.

καταπέλτης, ου, ὁ. die Wurfmaschine, Katapulte. καταπελτικός, ή, όν. schleudernd. βέλος, ὄργανον. ein Geschoſs, das man von der Katapulte schleudert.

κατα-πέμπω. hinabschicken.

κατα-πέφνω. tödten.

κατα-πίνω. *Gr.* hinabschlucken, verschlingen.

κατα-πλέω. *Gr.* herbeyschiffen.

καταπληκτικῶς. erstaunlich, Schrecken erregend, auf eine erstaunenswürdige Weise, zum Erstaunen.

κατα-πλήσσω. in Erstaunen setzen, erschrecken, abschrecken. καταπλήσσεσθαί τι. sich vor etwas fürchten.

κατα-πλουτίζω. bereichern.

κατα-πνέω. *Gr.* wehen.

κατα-πονέω, ῶ. bearbeiten.

κατάρατος, ου, ὁ, ἡ. verflucht, verrucht.

κατ-αριθμέω, ῶ. zu etwas zählen.

καταῤῥέω. *Gr.* (in ῥέω) *fut.* -ῥεύσω. *Gr.* abströmen.

κατάῤῥυτος, ὁ, ἡ. bewässert, reichlich begabt.

κατ-άρχω. *c. genitivo.* anfangen, der erste seyn.

κατα-σβέννυμι. *Gr.* auslöchen, stillen.

κατα-σείω. erschüttern.

κατα-σκάπτω. zerstören.

κατα-σκεδάννυμι. *Gr.* verbreiten, ausschütten.

κατα-σκευάζω — ομαι. anordnen, ausrichten, einrichten, erbauen.

κατασκευή, ῆς. ἡ. die Einrichtung, Zuberei-

tung, künstliches Mittel.
κατάσκιος, ὁ, ἡ. (σκιὰ) beschattet, schattig.
κατάσκοπος, ου, ὁ. der Beobachter, Spion.
κατασοφίζω. täuschen, überlisten.
κατα-σπάω, ῶ. hinunter-hinein-ziehn.
κατα-σταθμεύω. einstallen.
κατα-στέφω. bekränzen.
κατα-στίζω. (durch Punktiren) bezeichnen.
κατα-στρεβλόω, ῶ. foltern, martern.
κατα-στρέφω. umwenden, zurückkehren. τὸν βίον. sterben.
κατα-στροφή, ῆς, ἡ. das Ende.
κατα-τίθημι. hineinlegen.
κατα-τιτραίνω. (*Gr.* in τιτράω.) durchbohren. κατατετρημένος. durchbohrt, durchlöchert.
κατα-τοξεύω. mit dem Bogen erschiefsen.
κατα-τρέχω. *Gr. fut.* θρέξω. durchstreifen, (mit einem Heere) überziehn.
κατα-τρίβω. *fut.* τρίψω. zerreiben.
κατα-τυγχάνω. *Gr.* erreichen, in etwas glücklich seyn.
κατα-φάγω. fressen.
κατα-φέρω. *Gr.* herabbewegen, hinabführen, einen Schlag thun. —ομαι. sich herab senken, einstürzen.
κατα-φεύγω. *Gr.* seine Zuflucht zu etwas nehmen, wohin fliehen.
κατα-φλέγω. verbrennen.
κατα-φθείρω. verderben, zu Grunde richten.
κατάφρακτος, ὁ, ἡ. bedeckt, gepanzert.
κατα-φρονέω, ῶ. *cum genitivo.* verachten, unbesorgt seyn.
κατα-φυγή, ῆς, ἡ. die Zuflucht.
κατα-χράομαι, ῶμαι. *Gr. c. dativo.* benutzen.
κατα-χώννυμι. f. χώσω. verschütten.
κατα-ψαύω. berühren.
κατα-ψηφίζομαι. (mit dem Genitiv der Person.) verurtheilen, für schuldig erklären. καταψηφίζεσθαί τινος μανίαν. einen für wahnsinnig erklären.
κατα-ψύχω. abkühlen.
κατ-έδω. *Gr. fut.* ἔδομαι. (ἐσθίω) aufzehren.
κάτ-ειμι. hinabsteigen, abwärts gehn, aus dem Exil zurückkehren, ankommen.
κατ-εργάζομαι. bearbeiten.
κατ-εργασία, ας, ἡ. die Bearbeitung, Behandlung.
κατ-ερείπω. niederwerfen, einstürzen.
κατ-έρχομαι. *Gr.* hinab-zurückkehren.
κατ-εσθίω. *Gr.* verzehren, aufessen.
κατ-ευθύνω. lenken.
κατ-έχω. *fut.* καθέξω. *Gr.* festhalten, besitzen, inne haben; behalten, zurückhalten. μεταβολὴ κατέσχε τὴν πόλιν. eine Verände-

rung hat die Stadt betroffen.

κατηγορέω, ῶ. beschuldigen, anklagen.

κατήγορος, ου, ὁ. der Ankläger.

κατήκοος, ου, ὁ, ἡ. gehorsam.

κατ-οικέω, ῶ. bewohnen.

κατ-οικία, ας, ἡ. die Wohnung, Anbauung, Flecken.

κατοικίζω. anpflanzen, bebauen, gründen.

κατ-οκνέω, ῶ. unterlassen (aus Trägheit), versäumen.

κατοπτρίζομαι. sich im Spiegel besehen.

κάτοπτρον, ου, τό. der Spiegel.

κατ-ορθόω, ῶ. aufstellen, aufrichten.

κατ-ορύσσω—ορύττω. begraben, verschütten, verbergen.

κάτω. unten, nach unten, abwärts. ἄνω καὶ κάτω. auf und ab.

Κάτων, ωνος. n. pr. Cato.

κατῶρυξ, υχος, ἡ (κατορύσσω) das Senkreis, der Absenker.

κατ-ωρύομαι. brüllen, heulen.

κατωφερής, έος, ὁ, ἡ. sich hinabsenkend.

Καύκασος, ου, ὁ. Kaukasus, Gebirg in Asien.

καῦμα, ατος, τό. die Hitze.

καυματηρός, ά, όν. heiſs.

Καυσιανοί, ῶν. Kausianer. N. eines sonst unbekannten Volks.

καυχάομαι, ῶμαι. prahlen.

κέγχρος, ου, ὁ, ἡ. die Hirse.

κέδρος, ου, ἡ. der Cedernbaum. 2) eine Art wohlriechender Wachholder.

κεδρόω, ῶ. einbalsamiren.

κεῖμαι. *fut.* κείσομαι. *Gr.* liegen.

κειμήλιον, ου, τό. der Besitzthum.

κεῖνος, η, ο. jener, e, es.

Κεῖος, ου, ὁ. Einwohner von der Insel Keos im ägäischen Meere.

κείρω. abscheeren, rasiren. χώραν. ein Land verwüsten.

Κεκροπία, ας, ἡ. Kekropien, alter Nahme von Attika.

Κέκροψ, οπος. n. pr. Kekrops.

κελεύω. befehlen.

κελτικός, ή, όν. celtisch.

κενός, ή, όν. eitel, leer.

κενόω, ῶ. ausleeren.

Κένταυρος, ου, ὁ. der Centaur.

κεντέω, ῶ. stechen, durchbohren.

κέντρον, ου, τό. der Stachel.

κεράμεος u. κεράμιος, ία, ιον. irden.

κεραμωτός, ή, όν. von gebrannten Ziegeln gebaut.

κεράννυμι. *Gr. fut.* κεράσω. mischen.

κέρας, ατος, τό. das Horn.

κέρασος, ου, ὁ. der Kirschbaum.

κεράστης, ου, ὁ, ἡ. gehörnt. κερ. κριός. der ge-

hörnte Widder. 2) die Hornschlange.

κεραυνός, οῦ, ὁ. der (mit Donner verbundene, tödtende) Blitz. S. ἀστραπή.)

κεραυνοσκοπία, ας, ἡ. die Beobachtung des Blitzes und andrer Meteore, aus denen man das Künftige deutet. Gewitterkunde.

κεραυνόω, ῶ. mit dem Blitze tödten, erschlagen.

κερδαλέος, έα, έον. nützlich, vortheilhaft.

κέρδος, εος, τό. der Gewinn.

κερκίς, ίδος, ἡ. das Weberschiff.

κέρκος, ου, ἡ. der Schwanz.

κέρμα, ατος, τό. das Geld.

κεφαλαῖος, αία, αῖον. hauptsächlich.

κεφαλή, ῆς, ἡ. der Kopf. ἐπὶ κεφαλήν. Hals über Kopf. κακὴ κεφαλή. o du Thor! κεφαλαὶ κυνῶν. Hundeköpfe. ὄφεων. Schlangenköpfe.

κηδεύω. zur Erde bestatten.

κηπεία, ας, ἡ, die Gärtnerey.

κήπευμα, ατος, τό. das Gartengewächs, der Gartenbau.

κῆπος, ου, ὁ. der Garten.

κηρίον, ου, τό. die Honigscheibe.

κηρός, οῦ, ὁ. das Wachs.

κήρυξ, υκος, ὁ. der Herold. Ausrufer. 2) eine Art von gewundner Schnecke.

κηρύσσω. den Dienst eines Herolds versehn, ausrufen.

κῆτος, εος, τό. das Seethier, jede Art von grossen Seefischen.

κητώδης, εος, ὁ, ἡ. von der Art und Grösse der Seeungeheuer. von sehr grosser Art.

Κηφισσός, οῦ. Kephissus, ein Fluss in Attika.

Κηφεύς, έως. n. pr. Kepheus.

κιβωτός, οῦ, ἡ. der Kasten.

Κιθαιρών, ῶνος, ὁ. Kithaeron, ein Berg in Böotien.

κιθάρα, ας, ἡ. die Cithar.

κιθαρίζω. die Cithar spielen.

κιθαρῳδέω. zur Cithar singen.

κιθαρῳδία, ας, ἡ. die Kunst zur Cithar zu singen.

κιθαρῳδός, οῦ, ὁ. der Citharspieler u. Sänger.

Κικέρων, ωνος. n. pr. Cicĕro.

Κιλικία, ας, ἡ. Cilicien, eine Provinz in Klein-Asien.

Κίμβροι, ων. Cimbern, im heutigen Jütland und Schleswig einheimisch.

κιμμέριος, ία, ιον. cimmerisch, aus dem taurischen Chersones.

Κίμων, ωνος. n. pr. Cimon.

κινδυνεύω. Gefahr laufen, in Gefahr seyn.

κίνδυνος, ου, ὁ. die Gefahr.

Κινέας, ου, n. pr. Kinĕas.

κινέω, ῶ. bewegen.

κίνησις, εως, ἡ. die Bewegung.

Κίρκη, ης. n. pr. Kirke, Circe.

κίσσα und κίττα, ης. die Elster.

κισσός, οῦ. und κιττός. Epheu. κίσσινος, η, ον. von Epheu, mit Epheu geschmückt.

κίχλη, ης, ἡ. die Drossel.

κίων, ονος, ὁ. ἡ. die Säule.

κλάδος, ου, ὁ. der Zweig.

Κλαζομένιος. ου. ὁ. Klazomenier, Einwohner von Klazomĕne in Klein-Asien.

κλαίω. Gr. *fut.* κλαύσω. weinen.

Κλάρος, ου. Klarus, Ort in Ionien mit einem Orakel Apolls.

Κλεάνθης, ου. n. pr. Kleanthes.

κλεινός, ή, όν. berühmt.

κλεῖς. κλειδός, ἡ. der Schlüssel.

Κλειώ, οῦς. Klio. n. pr. einer Muse.

Κλεόμβροτος, ου. n. pr. Kleombrŏtus.

Κλεομένης, ους. n. pr. Kleomĕnes.

κλέος, ους, τό. der Ruhm.

κλέπτης, ου, ὁ. der Dieb.

κλέπτω. (*pf.* κέκλοφα. *aor. pass.* ἐκλάπην.) stehlen. ὁ κεκλοφώς. der welcher den Diebstahl verübt hat, der Dieb.

κληΐζω u. κλῄζω. nennen.

κλῆμα, ατος, τό. die Weinrebe.

κληρόω, ῶ. loosen. —οῦμαι. durch das Loos erhalten.

κλίμαξ, ακος, ἡ. die Treppe.

κλίνη, ης, ἡ. das Bett, das Lager, der Sitz bey Tische. — das Sattelkissen.

κλινίδιον, ίου, τό. das kleine Bett, die Bahre.

κλίνω. neigen.

κλισία, ας, ἡ. das Ruhebett.

κλοπή, ῆς, ἡ. der Diebstahl.

κλύζω. bespülen, benetzen.

κλών, ῶνος, ὁ. der Zweig.

Κνίδος, ου. Knidus, Stadt in Karien.

κνίσσα, ης, ἡ. der Fettdampf.

Κνισσόζωμος, ου. n. pr. Knissozomus. (einer der den Geruch der Brühe wittert.)

Κνωσσός, οῦ. Knossus, St. in Kreta.

κόγχη, ης, ἡ. die Muschel.

κοιλαίνω. aushöhlen.

κοιλάς, άδος, ἡ. die Höhle, Vertiefung.

κοιλία. ας, ἡ. der Unterleib, Bauch.

κοῖλος, η, ον. hohl, ausgehöhlt, tiefliegend. τὰ κοῖλα, Vertiefungen.

κοιλόω, ῶ. aushöhlen.

κοιμάω, ῶ. zur Ruhe bringen. —άομαι, ῶμαι. ruhen, schlafen.

κοινῇ. gemeinschaftlich, zusammen.

κοινός, ή, όν. gemeinschaftlich, κοινὴ τύχη. gemeinsames Schicksal (das allen begegnen kann). ἡ κοινὴ φύσις. der gesellige Charakter. τὸ κοινὸν und τὰ κοινά. das gemein-

Wesen, der Staat, öffentliche Angelegenheiten.

κοινωνέω, ῶ. theilnehmen. Gemeinschaft, Umgang haben.

κοινῶς. gemeinschaftlich.

Κοῖος, ου. n. pr. Koeus.

κοίρανος, ου. ὁ. der Herr.

κοιταῖον, ου, τό. das Lager.

κοίτη, ης, ἡ. das Bett, Lager.

κολάζω. strafen, züchtigen, zügeln.

κολακεία, ας, ἡ. die Schmeicheley.

κόλαξ, ακος, ὁ. der Schmeichler.

κόλασις, εως, ἡ. die Bestrafung.

κολλάω, ῶ. fest anheften, anleimen.

κολοιός, οῦ, ὁ. die Dohle.

κολοσσός, οῦ, ὁ. eine Bildsäule in übermenschlicher Gröſse, Koloſs.

κολούω. beschädigen, verstümmeln.

κόλπος, ου, ὁ. der Busen. Meerbusen.

κολυμβάω, ῶ. schwimmen.

Κολυττεύς, έως. ein Einwohner des attischen Demos Kolyttus.

Κολχική, ῆς, ἡ. das kolchische Land am Pontus Euxinus.

Κολχίς, ίδος. Kolchis, N. einer Stadt. Κόλχοι, ων. Einwohner von Kolchis.

κολωνός, οῦ, ὁ. der Hügel. 2) ein District von Attika.

κόμη, ης, ἡ. das Haar.

κομήτης, ου, ὁ. der lange Haare hat.

κομιδῆ. sehr.

κομίζω. tragen, bringen.

κονίω. mit Staub bedecken.

Κόνων, ωνος. n. pr. Konon.

κοπίς, ίδος, ἡ. das Schlachtmesser.

κοπρία, ας, ἡ. der Misthaufen.

κόπρος, ου, ἡ. der Mist.

κόπτω. schlagen, hauen, behauen, mit Reden beschweren.

κόραξ, ακος, ὁ. der Rabe.

κόρη, ης, ἡ das Mädchen. 2) Κόρη. Proserpina.

Κόρινθος, ου, ἡ. Korinth. κορινθιακὸς κόλπος. der korinthische Meerbusen.

κόρος, ου, ὁ. die Sättigung, der Ueberdruſs. πρὸς κόρον. um satt zu werden.

κόρυς, υθος, ἡ. der Helm.

κορυφή, ῆς, ἡ. der Gipfel, Scheitel.

κορώνη, ης, ἡ. die Krähe.

Κορωνίς, ίδος. n. pr. Korōnis.

κοσμέω, ῶ. schmücken, zieren.

κόσμημα, ατος, τό. der Schmuck, Putz.

κόσμησις, εως, ἡ. der Schmuck.

κόσμιος, ία, ιον. geschmückt, anständig, gesittet.

κοσμιότης, ητος, ἡ der Anstand, Sittsamkeit.

κόσμος, ου, ὁ. der Schmuck, die Zierde, Anstand, die Welt.

κοτύλη, ης, ἡ. ein Ge-

fäfs zum Schöpfen, das Becken.

κουρεύς, έως, ὁ. der Barbier.

κουροτρόφος. ὁ. ἡ. Kindernährend, Pfleger, Pflegerin.

κοῦφος, η, ον, und κούφως. *adv.* leicht, sanft.

κόψιχος, ου, ὁ. die Amsel.

Κρᾶθις, ιδος. Krathis, ein Fluſs im untern Italien.

κρανίον, ου, τό. der Schädel.

κράνος, εος, τό. der Helm.

κρᾶσις, εως, ἡ. die Mischung. τῶν ἀέρων. Clima.

κρατέω, ῶ. *c. genitivo* den Vorzug behaupten, siegen, besiegen, beherrschen. κρατεῖν τῶν ἡνιῶν. die Zügel erhalten können.

κρατήρ, ῆρος, ὁ. der Crater. (ein Gefäſs zum Mischen des Weines.) der Kessel, die Mündung der feuerspeienden Berge.

Κράτης, ητος. *n. pr.* Krates.

κράτιστος, η, ον. der beste, geschickteste, vorzüglichste.

κραυγή, ῆς, ἡ. das Geschrey.

κρέας, ατος, τό. das Fleisch.

κρείσσων, ονος, und κρείττων. ὁ, ἡ. besser, stärker.

κρεμάω, ῶ. und κρεμάννυμι. *Gr.* hängen, aufhängen.

κρεουργέω, ῶ. zerstückeln.

κρεωφαγέω, ῶ. u. κρεοφαγέω. Fleisch essen. —έομαι, οῦμαι. eſsbares Fleisch haben.

κρημνός, οῦ. ὁ. der steile Rand eines Berges.

κρήνη, ης, ἡ. die Quelle.

κρηπίς, ῖδος, ἡ. die Grundlage, der Schuh.

Κρής, ητός, ὁ. der Kretenser. Κρήτη, ης. ἡ. die Insel Kreta. κρητικός, ή, όν. kretisch.

κριθή. ῆς, ἡ. die Gerste.

κρίθινος, ίνη, ινον. von Gerste.

κρίκος, ου, ὁ. der Ring.

κρικόω, ῶ. mit einem Ringe durchziehen.

κρίνον, ου, τό. die Lilie.

κρίνω. beurtheilen, richten, beschlieſsen, auswählen, zuerkennen. *c. genitivo.* beschuldigen, vor Gericht fordern, verurtheilen.

κριός, οῦ, ὁ. der Widder.

κρίσις, εως, ἡ. der Richterspruch.

κριτής, οῦ, ὁ. der Richter.

Κροῖσος, ου. *n. pr.* Kroesus.

κροκόδειλος, ου, ὁ. das Crocodil.

κροκόττας, ου, ὁ. ein reiſsendes Thier, vielleicht die Hyäne.

Κρόνος, ου, ὁ. Kronos, Saturn.

κρόταλον, ου, τό. die Klapper.

κρόταφος, ου, ὁ. der Schlaf (am Kopfe).

κροτέω, ῶ. Geräusch machen, klappern, zusammenschlagen.

κρότος, ου. ὁ. das Geräusch, Beyfallklatschen.
Κρότων, ωνος. Kroton, Stadt im untern Italien. Κροτωνιάτης, ου. der Einwohner derselben.
κρούω. anschlagen.
κρύος, εος, τό. die Kälte, der Frost.
κρύπτω. verstecken, verbergen.
κρύσταλλος, ου, ὁ, ἡ. das Eis. der Krystall.
κρύφα. c. *genitivo*. heimlich, ohne Wissen.
κρωσσός, οῦ, ὁ. der Krug.
κτάομαι, ῶμαι. erwerben, im *Aor.* u. *Perf.* besitzen. ὁ κεκτημένος. der Herr.
κτείνω. tödten.
κτῆμα, ατος, τό. der Besitz, Eigenthum.
κτῆνος, εος, τό. das Vieh.
κτηνοτροφία, ας, ἡ. die Viehzucht.
Κτησίβιος, ου. n. pr. Ktesibius.
κτῆσις, εως, ἡ. der Besitz.
κτίζω. gründen, bauen.
κτίσμα, ατος, τό. die Niederlassung, Colonie.
κτίστης, ου, ὁ. der Stifter, Urheber.
κτύπος, ου, ὁ. das Getös, Geräusch.
κυανοχαίτης, ου, ὁ. der dunkles Haar hat.
κυβερνάω, ῶ. ein Schiff regieren, steuern.
κυβερνήτης, ου, ὁ. der Steuermann.
Κυδωνία, ας. Kydonia, Stadt in Kreta.
κυέω, ῶ. schwanger seyn.
Κυζικηνοί, ῶν. Einwohner von Kyzicus, einer Stadt am Propontis.
κύκλος, ου, ὁ. der Kreis, der Umfang.
Κύκλωψ, ωπος, ὁ. der Cyclope.
κύκνος, ου, ὁ. der Schwan. 2) n. pr. Kycnus.
κυλινδέω, ῶ. wälzen. — έομαι, οῦμαι. sich umhertreiben.
κυλίω. wälzen.
Κυλλήνη, ης. Kyllene, e. Berg in Arkadien.
κῦμα, ατος, τό. die Welle.
κυμβαλισμός, ου, ὁ. Musik von Cymbeln und andern zusammengeschlagenen Instrumenten.
κύμβαλον, ου, τό. das Becken, Cymbel.
κυνηγεσία, ας, ἡ. die Jagd.
κυνηγετέω, ῶ. jagen.
κυνηγετικός, ή, όν. zur Jagd tauglich - gehörig. κύων. der Jagdhund. ἡ κυνηγετική. die Kunst zu jagen, Jägerey.
κυνηγέω, ῶ. jagen.
κυνηγία, ας, ἡ. die Jagd.
κυνηγός, οῦ, ὁ. der Jäger.
κυνοκέφαλος, ου, ὁ. der hundsköpfige Affe.
Κυνόπολις, εως. Kynopŏlis, Stadt in Aegypten. κυνοπολίτης νομός. ein District in Aegypten.
Κύπρος, ου, ἡ. die Insel Cyprus. κύπριος, ία, ιον. cyprisch.
κύπτω. sich bücken.
κυρέω, ῶ. seyn.
Κυρήνη, ης. Kyrēne. St. in Africa. Κυρηναϊκή, ῆς, das Königreich Kyrenaïca.

κύριος, ίου, ὁ. der Herr. der, in dessen Macht etwas steht.
Κύρνος, ου, ἡ. Corsika.
Κῦρος, ου. n. pr. Kyrus, Cyrus.
κύρτωμα, ατος, τό. der Höcker, Krümmung.
κύτος, εος, τό. die Höhlung, der Umfang.
Κύψελος, ου. n. pr. Kypselus.
κύω und κυέω. schwanger seyn, trächtig gehn.
κύων, κυνός, ὁ, ἡ. der Hund.
κώδιον, ου, τό. das Schaffell.
κωδιοφόρος, ου, ὁ, ἡ. in einen Schafpelz gekleidet.
κώθων, ωνος, ὁ. der Becher. 2) Nahme eines Hafens von Karthago.
κωκυτός, οῦ, ὁ. die Wehklage. 2) Nahme eines Flusses im Hades. Kokȳtus. Cocȳtus.
κωλύω. zurückhalten, hindern.
κώμη, ης, ἡ. das Dorf.
κωμηδόν. nach Art eines Dorfes, als ein Dorf.
κωμικός, οῦ, ὁ. der comische Dichter.
κωμῳδοποιός, οῦ, ὁ. der comische Dichter.
κώνωψ, ωπος, ὁ. die Mücke.
Κῷος, ου, ὁ. der Koër, Einwohner der Insel Kos (Stanchio).
κώπη, ης, ἡ. das Ruder, der Griff an der Handmühle.
Κωρύκιον ἄντρον, τό. die korycische Grotte, eine Grotte im Parnaſs.

Λ.

λᾶας, und λᾶς, λᾶος, ὁ. der Stein.
λαβύρινθος, ου, ὁ. das Labyrinth.
λαγαρός, ά, όν. dünn, zart.
λαγίδιον, ου, τό. der kleine Haase, Kaninchen.
Λάγος, ου. n. pr. Lagus.
λαγχάνω. *Gr. fut.* λήξομαι. loosen, durch das Loos erhalten.
λαγώς, ώ, ὁ. der Haase.
λάθρα. heimlich, unbemerkt. λάθρα Διός. ohne daſs es Zeus bemerkte.
λαιμοτομέω, ῶ. die Kehle abschneiden.
λαιός, ά, όν. link. ἡ λαιά. (χείρ sc.) die Linke.
Λάκαινα, ης, ἡ. die Lacedämonierinn.
Λακεδαίμων, ονος, ἡ. Lacedämon. Λακεδαιμόνιος, ου. der Lacedämonier. auch Λάκων, ονος.
Λακωνική, ῆς, ἡ. Laconien. λακωνικῶς. nach laconischer Weise.
λαλέω, ῶ. plaudern.
λάλος, ὁ, ἡ. geschwätzig.
Λάμαχος, ου. n. pr. Lamachus.
λαμβάνω. *fut.* λήψομαι. *Gr.* nehmen, zu sich nehmen, empfangen, erlangen. τινός. bey etwas ergreifen.
λαμπάς, άδος, ἡ. die Fackel.
λαμπρός, ά, όν. glänzend, angesehen. λαμπρῶς. auf eine glänzende, entschiedene Weise.
λαμπρότης, ητος, ἡ. der Glanz.

λανθάνω. *fut.* λήσω. *Gr.* verborgen - unbekannt seyn. ἔλαθε ταῦτα παρὰ μέρος ποιῶν. er that diess, ohne dass ich es merkte, nur stellenweis.

Λαομέδων, οντος. n. pr. Laomĕdon.

λαός, οῦ, ὁ. das Volk. λᾶος. der Stein.

Λάπιθαι, ῶν. Lapithen, ein Volk in Thessalien.

λάρναξ, ακος, ἡ. die Kiste, der Kasten.

λάσιος, ὁ, ἡ. rauch, borstig, zottig.

Λατίνη, ης. Latium. Λάτινοι, ων, οἱ. die Einwohner dieses Landes, Lateiner.

Λάτμος, ου, ὁ. Latmus, ein Gebirg in Karien.

λατομέω, ῶ. (τέμνω) Steine brechen, aushauen.

λατόμημα, ατος, τό. ausgehauenes Gestein.

λατομητός, ἡ, όν. in Stein gehauen.

λατομία, ας, ἡ. der Steinbruch. αἱ λατόμιαι. ein Gefängniss in den Steinbrüchen von Syrakus.

λατομικός, ἡ, όν. zum Brechen der Steine erforderlich.

λατρεύω. dienen.

λαφυραγωγέω, ῶ. als Beute davonführen.

λαχανεύομαι. Kohl hervorbringen, mit Kohl bepflanzt werden.

λάχανον, ου, τό. der Kohl, Gemüse.

λάχος, εος, τό. das Loos, der Antheil.

λέαινα, ης, ἡ. die Löwin.

Λέαρχος, ου. n. pr. Learchus.

λέβης, ητος, ὁ. der Kessel.

λέγω. sagen, sprechen, befehlen. λέγονται. (mit folgendem Infinitivo) *dicuntur*, man sagt von ihnen. ὁ λεγόμενος. der sogenannte.

ληλατέω, ῶ. Beute wegtreiben, plündern.

λειμών, ῶνος, ὁ. die Wiese.

λεῖος, α, ον. glatt, eben, abgerieben, dünn.

λείπω. lassen, verlassen. —ομαι, Mangel haben.

λειτουργία, ας, ἡ. ein öffentliches Amt, Geschäft, Arbeit.

λείψανον, ου, τό. das Ueberbleibsel, der Rest.

λεκάνη, ης, ἡ. die Schüssel.

Λεοντῖνος, ου. Leontiner, Einwohner der Stadt Leontium in Sicilien.

λεοντώδης, εος, ὁ, ἡ. löwenmüthig.

λεπιδωτός, ἡ, όν. (λεπὶς) schuppig.

λεπτόγεως, εω, ὁ, ἡ. was einen magern, schlechten Boden hat.

λεπτός, ἡ, όν. dünn, schwach, mager.

Λερναῖος, ου. lernäisch. Λέρνη, ης, ἡ. See in Argolis.

λευκανθίζω. weiss seyn.

Λευκοθέα, ας. n. pr. Leukothĕa.

λευκός, ἡ, όν. weiss.

λευκότης, ητος, ἡ. die Weisse.

Λεύκουλλος, ου. n. pr. Lucullus.

λευκώλενος, ου, ὁ, ἡ. weiſsarmig.

λευχείμων, ὁ, ἡ. (εἷμα) weiſs gekleidet.

λέων, οντος, ὁ. der Löwe.

Λεωνίδας u. Λεωνίδης, ου. n. pr. Leonidas.

λήγω. aufhören.

Λήδα, ης. n. pr. Leda. οἱ Λήδης παῖδες. Kastor und Polydeukes, (Pollux) von denen dieser unsterblich, jener sterblich war.

λήθη, ης, ἡ. die Vergessenheit. 2) Λήθη. n. pr. Lethe.

λήϊον, ου, τό. das Saatfeld, die Saat.

Λῆμνος, ου, ἡ. Lemnos, Insel im ägäischen Meere. (Stalimene.)

Ληναῖος, ου. Beynahme des Bacchus, von

ληνός, οῦ, ὁ. die Kelter.

ληστεύω. Räuberey treiben.

ληστής, οῦ, ὁ. der Räuber.

ληστρικός, ή, όν. räuberisch. βίος. Räuber-Leben. ληστρικὴ τριήρης. das Raubschiff.

Λητώ, οῦς. Lato. Latona.

λίαν. sehr, auſserordentlich.

λιβανωτός, οῦ, ὁ. der Weihrauch.

Λίβυες, ων. Libyer. Λιβύη, ης, ἡ. Libyen. λιβυκός, ή, όν. libysch.

λιγνύς, ύος, ὁ. der Dampf, Qualm.

Λιγυστική, ῆς, ἡ. Ligurien im obern Italien. Λίγυες, ων. Ligyer, Einwohner dieses Landes.

λιθάζω. Steine schleudern.

λιθίδιον, ου, τό. das Steinchen.

λίθινος, η, ον. von Stein.

λιθοβολία, ας, ἡ. das Werfen mit Steinen.

λιθοποιέω, ῶ. in Stein verwandeln, versteinern.

λίθος, ου, ὁ, ἡ. der Stein. πολυτελής. der Edelstein.

λιμήν, ένος, ὁ. der Hafen.

λιμνάζω. unter Wasser stehn, sumpfiges Wasser haben. τόπος λιμνάζων. ein sumpfiger Ort.

λίμνη, ης, ἡ. der See.

λιμός, οῦ, ὁ. der Hunger.

λίνον, ου, τό. der Lein. das Netz.

Λῖνος, ου. n. pr. Linus.

λιτότης, ητος, ἡ. die Einfachheit, Frugalität.

λογίζομαι. bedenken, überlegen, überrechnen.

λογικός, ή, όν. vernünftig. mit Sprache begabt.

λόγιον, ου, τό. das Orakel.

λογισμός, οῦ, ὁ. die Vernunft.

λόγος, ου, ὁ. das Wort, Rede, Sage, Vernunft. λόγον ἔχειν τινός. auf etwas Rücksicht nehmen, sich um etwas bekümmern. ἐν λόγῳ und λόγοις εἶναι. in Ansehn stehn. κατὰ λόγον. nach Verhältniſs, nach Erwartung. εἰς λόγους ἔρχεσθαί τινι. mit einem ins Gespräch kommen, sich unterhalten.

λόγχη, ης, ἡ. der Speer.

λοιδορέω, ῶ. —έομαι,

ουμαι. c. *dativo.* lästern, schelten.

λοιμός, οῦ, ὁ. die Pest.

λοιπός, ή, όν. übrig. τὰ λοιπά. das übrige. καὶ τὰ λοιπά. und so weiter. τοῦ λοιποῦ. künftig.

Λοκροὶ Ὀζόλαι. die ozolischen Lokrier in Griechenland.

λοξός, ή, όν. schief, (von Orakeln) zweydeutig, dunkel.

Λουσιτανία, ας. S. Λυσιτανία.

Λουσιτανοί, ῶν, u. Λυσιτανοί. Lusitanier in Hispanien.

λουτρόν, οῦ, τό. das Bad.

λούω. *Gr.* waschen. — ομαι. sich baden, sich waschen.

λόφος, ου, ὁ. der Gipfel, die Höhe, der Helmbusch.

λοχαγός, οῦ, ὁ. der Anführer einer Abtheilung von Soldaten, der Offizier.

λοχάω, ῶ. einen Hinterhalt legen, auflauern.

λοχεία, ας, ἡ. die Geburt, das Wochenbett.

λοχεύομαι. im Kindbette seyn.

λόχος, ου, ὁ. der Hinterhalt, eine Abtheilung von Soldaten.

Λυγκεύς, έος. n. pr. Lynkeus.

Λυδία, ας, ἡ. Lydien in Kl. Asien. Λυδός, οῦ. Einwohner dieses Landes, Lydier.

λύκος, ου, ὁ. der Wolf.

Λυκοῦργος, ου. n. pr. Lycurgus.

λυμαίνω — ομαι. Schaden thun, verderben.

λύμη, ης, ἡ. der Schade, Nachtheil.

λυπέω, ῶ. kränken, betrüben, schaden. — έομαι, οῦμαι. betrübt seyn.

λύπη, ης, ἡ. die Traurigkeit, Verdruſs.

λυπηρός, ά, όν. und λυπρός, ά, όν. mühselig, verdrieſslich, traurig, dürftig.

λύρα, ας, ἡ. die Lyra, Laute, Leyer.

Λυσίας, ου. n. pr. Lysias (ein berühmter atheniensischer Redner).

Λυσίμαχος, ου. n. pr. Lysimachus.

Λύσιππος, ου. n. pr. Lysippus.

Λυσιτανία, ας, ἡ. Lusitanien, Provinz von Hispanien, jetzt Portugall. Λυσιτανοί. ῶν. Einwohner derselben.

λυσιτελέω, ῶ. Nutzen schaffen.

λυσιτελής, έος, ὁ, ἡ. nützlich.

λύσσα, ης, ἡ. der Wahnsinn, Raserey.

λύχνος, ου, ὁ. die Leuchte.

λύω losbinden, auflösen, befreyen, aufheben.

λωΐων, ονος. ὁ, ἡ. besser, reichlicher. λώϊστος und λῷστος. der beste. ὦ λῷστε. *o bone!*

λωτός, οῦ, ὁ. der Lotos, ein Baum, der süſse Früchte trägt. 2) die Wasserlilie.

M.

μά. eine verneinende Betheuerungspartikel. μὰ Δία und οὐ μὰ τὸν Δία. nein, beym Zeus.
μαγνῆτις, ιδος, ἡ. der Magnet.
μάζα, ης, ἡ. das Gerstenbrod, Kuchen.
μαζός, οῦ, ὁ. die Brust.
μάθημα, ατος, τό. der Unterricht.
μάθησις, εως, ἡ. der Unterricht, das Lernen.
μαθητής, οῦ, ὁ. der Schüler.
μαιεύομαι. Hebammendienste thun, entbinden.
Μαῖα, ας. n. pr. Maja.
μαινάς, άδος, ἡ. die Mänade, Bacchantinn.
μαίνω. rasend machen. — μαίνομαι. rasen.
μαιόω, ῶ. (als Hebamme) entbinden, μαιωθῆναι bey der Geburt unterstützt, entbunden werden.
μαιῶτις, ιδος, ἡ. der mäotische See. (jetzt, asowische Meer.)
μαίωτρον, ου, τό. der Hebammenlohn.
Μάκαι, ῶν, οἱ. ein Volk in Afrika.
μάκαρ, αρος, ὁ, ἡ. selig. οἱ μάκαρες. die Seligen, die Götter.
μακαρίζω. glücklich preisen.
μακάριος, ία, ιον. glücklich, selig.
Μακεδονία, ας, ἡ. Macedonien. Μακεδονικός, ή, όν. macedonisch. Μακεδών, όνος, ὁ. der Macedonier.
μακρόβιος, ὁ, ἡ. lange lebend.
μακρός, ά, όν. lang. μακράν. weit. οὐ μετὰ μακρόν. in kurzem.
μακροτράχηλος, ὁ, ἡ. langhälsig.
μάλα. viel, sehr. εὖ μάλα. gar sehr. *compar* μᾶλλον. mehr, lieber. *superl.* μάλιστα. am meisten, vorzüglich.
μαλακός, ή, όν. weich.
μαλάσσω. erweichen.
μαλλωτός, ή, όν. (μαλλός) mit langer Wolle behangen.
Μάνης, εος. n. pr. Manes.
μανθάνω. *Gr. fut.* μαθήσομαι. lernen, erfahren.
μανία, ας, ἡ. der Wahnsinn.
μανικός, ή, όν. rasend.
μαντεία, ας, ἡ. die Weissagung.
μαντεῖον, ου, τό. das Orakel.
μαντεῖος, εία, εῖον. zum Orakel gehörig. τὸ μαντεῖον ἄντρον. die Grotte des Orakels.
μαντεύομαι. weissagen.
μαντική, ῆς, ἡ. die Gabe der Weissagung.
Μαντινεία, ας, ἡ. Mantinea, Stadt in Arkadien.
μάντις, εως, ὁ. der Wahrsager.
Μαραθών, ῶνος. Marathon, District in Attika.
μαραίνω. verwelken machen.
Μάριος, ίου. n. pr. Marius.
Μαρμαρίδαι, ῶν, οἱ.

Marmariden, Volk in Afrika.
μαρμαρίζω. einen marmorartigen Glanz und Härte haben.
μάρμαρος, ου, ἡ. hartes glänzendes Gestein.
Μαρσύας, ου. n. pr. Marsyas.
μαρτυρέω. bezeugen.
μαρτυρία, ας, ἡ. das Zeugnifs.
μαστεύω. suchen.
μαστιγόω, ῶ. geifseln.
μάταιος, α. ον. eitel, nichtig, unnütz. μάταια. unnützer Weise.
μάτην. ohne Grund, umsonst.
μάχαιρα, ας, ἡ. das Schwerdt, Messer.
μαχαιρίς, ίδος, ἡ. das kleine Messer, Scheermesser.
μάχη, ης, ἡ. die Schlacht.
μαχητικός, ή, όν. streitbar.
μάχιμος, η, ον. streitbar.
μάχομαι. *Gr. fut.* μαχέσομαι u. μαχοῦμαι. streiten.
μεγαλ-αυχέω—έομαι, οῦμαι. grofsprahlen.
μεγαλόδενδρος, ου, ὁ, ἡ. (δένδρον) reich an grofsen Bäumen.
μεγαλοπρεπής, έος, ὁ, ἡ. *adverb.* μεγαλοπρεπῶς. herrlich, mit Würde.
μεγαλύνω. erheben.
Μέγαρα, ων, τά. Megăra, Stadt in Griechenland.
μέγας, άλη, α. grofs. *comp.* μείζων, ονος. *superl.* μέγιστος, η, ον. καὶ τὸ μέγιστον. und was das wichtigste ist.
μέγεθος, εος, τό. die Gröfse.
μέδιμνος, ου, ὁ. ein Getreidemaas, Scheffel.
Μέδουσα, ης. n. pr. Medūsa.
μεθ-αρμόζω. verändern.
μέθη, ης, ἡ. die Trunkenheit.
μεθ-ίστημι. umstellen, verändern. μεταστῆσαι εἰς ἄλλον βίον. aus der gewohnten Lebensart zu einer andern anführen. μεταστῆναι εἰς θεούς. unter die Götter versetzt werden. μετέστην. ich ging weg.
μεθύσκομαι. *c. genit.* sich berauschen, berauscht seyn.
μεθύω. berauschen, berauscht seyn.
μειδιάω, ῶ. lächeln.
μείζων, ονος. S. μέγας.
μειράκιον, ου, τό. ein junger Mensch, Knabe.
μείρομαι. *Gr.* e. Theil bekommen. *perf.* εἵμαρται. es ist bestimmt. τὸ εἱμαρμένον. das Schicksal.
μελαγχολάω, ῶ. an der schwarzen Galle krank seyn, wahnsinnig seyn.
μέλας, αινα, αν. schwarz.
μέλει μοι. es liegt mir am Herzen, kümmert mich.
μελετάω, ῶ. sorgen, üben, sich üben. etwas treiben u. betreiben.
μελέτη, ης, ἡ. die Uebung, Vorbereitung.
μέλι, ιτος, τό. der Honig.
μελίζω (μέλος). die Glie-

der zertheilen, zerstückeln.

Μελικέρτης, ου. n. pr. Melicertes.

μέλισσα, ης, ἡ. und μέλιττα, ης, ἡ. die Biene.

μελλησμός, οῦ, ὁ. das Thunwollen, Zaudern, Zögern.

μέλλω. *Gr.* zaudern, säumen. (mit einem *Infinitivo* verbunden) im Begriff seyn etwas zu thun. wie μέλλω ἰέναι. *iturus sum.* τὸ μέλλον u. τὰ μέλλοντα. das Zukünftige.

μέλος, εος, τό. das Lied, Gesang. μελῶν ποιητής. der lyrische Dichter.

Μελπομένη. ης. N. einer Muse, Melpomĕne.

μελῳδέω, ῶ. musiciren.

μελῳδία, ας, ἡ. die Melodie.

Μεμνόνιον, ου, τό. das Memnonium, ein dem Memnon geweihter Platz bey Thebä.

Μέμφις, ιδος, ἡ. Memphis, Stadt in Aegypten.

μέμφομαι. zürnen, schmähen, schelten, tadeln.

μέν. zwar, wohl; bezieht sich auf δέ, und bezeichnet eine Beziehung der Sätze auf einander.

Μενεκράτης, εος. n. pr. Menekrătes.

Μενέλαος, ου. n. pr. Menelāus, König von Sparta.

μένος, εος, τό. die Kraft.

μέντοι. aber, doch.

μένω. *Gr.* bleiben.

μερίζω. — ομαι. theilen, sich zueignen.

μέρος, εος, τό. der Theil. παρὰ μέρος. der Reihe nach. πολὺ μέρος. grofsen Theils. πλεῖστον μέρος κάλλους. vorzüglich viel Schönheit.

μεσημβρία, ας, ἡ. der Mittag. μεσημβρικός, ή, όν. u. μεσημβρινός, ή, όν. mittäglich.

μεσογαία, ας, ἡ. und ἡ μεσόγειος, ου. das innre Land.

μεσολαβέω, ῶ. auffangen.

Μεσοποταμία, ας, ἡ. Mesopotamien, N. eines Landes in Asien.

μέσος, η, ον. was in der Mitte ist. ἐν μέσῳ. in der Mitte.

μεσόω, ῶ. in der Mitte seyn.

Μεσσήνη und Μεσσηνία, ας, ἡ. Messēne, Land im Peloponnes, auch ἡ Μεσσηνιακή. Μεσσήνιοι, ων. Messenier, Einwohner desselben.

μεστός, ή, όν. *c. genit.* voll.

μετά. *c. genit.* mit, unter. *c. accus.* nach. μεθ' ἡμέρας und ἡμέραν. am Tage. μετὰ μικρόν. in Kurzem. μετὰ δέ. ferner, hierauf. τὰ μετὰ ταῦτα. das Weitere. (in der Zusammensetzung zeigt es eine Veränderung an.

μετα-βάλλω. *Gr.* verändern. εἴς τι. sich in etwas verwandeln.

μετά-βασις, εως, ἡ. das Uebergehn, Fortgehn, Veränderung des Aufenthaltes.

μεταβολή, ῆς, ἡ. die Veränderung.

μετα-δίδωμι. (mit dem Dativ der Person und dem Genitiv der Sache) mittheilen.

μετα-λαμβάνω. *c. genitivo. Gr.* theilnehmen.

μετ-αλλάσσω. u. -αλλάττω. vertauschen. —ομαι. vorübergehn. μεταλλάσσειν τὸν βίον. sterben.

μεταλλεία, ας, ἡ. die Arbeit in den Bergwerken, das Nachgraben.

μεταλλεύω. graben.

μεταλλικός, ή, όν. zum Bergwerk gehörig.

μέταλλον, ου, τό. das Metall, Bergwerk.

μετα-μορφόω, ῶ. verwandeln.

μετανάστεύω. einen Wohnplatz verändern.

μεταν-ίσταμαι. wegziehn, eine andere Lebensart ergreifen.

μετα-νοέω, ῶ. seine Meinung ändern, bereuen.

μεταξύ. dazwischen, während, im.

μετα-πέμπομαι. nach einem schicken, ihn berufen, kommen lassen.

Μεταπόντιον, ου, τό. bey den Lateinern *Metapontum*, Stadt in Unter-Italien.

μετα-σκευάζω. verändern.

μετα-στρέφω. abwenden, von einer geraden Richtung abbringen. —ομαι. sich umkehren.

μετα-σχηματίζω. verändern.

μετα-τίθημι. versetzen, verändern.

μετα-φέρω. *Gr.* übertragen.

μεταφορικῶς. durch eine Uebertragung, figürlich, bildlich.

μέτ-ειμι. *c. accusat.* nachgehn, holen.

μετ-έρχομαι. nach etwas gehen, holen, bestrafen, rächen.

μετ-έχω. *Gr. c. genitivo.* Theil an etwas nehmen, etwas auch mit haben.

μετεωρίζω. in die Höhe heben, schweben lassen.

μετέωρος, ὁ, ἡ. in die Höhe gehoben, hoch.

μετόπωρον, ου, τό. der Herbst.

μέτριος, ία, ιον. *adv.* μετρίως. mäſsig.

μέτρον, ου, τό. das Maas.

μέτωπον, ου, τό. die Stirn.

μέχρι und μέχρις. bis. μέχρι τινος. eine Weile. μέχρις ὅτου. so lange bis. μέχρι πολλοῦ. lange Zeit.

μή. nicht, daſs nicht. (wird wie *ne* gebraucht mit dem Imperativo praesentis und dem Conjunctivo aoristi: μὴ λέγε und μὴ λέξῃς.) μή σύ γε. thue das nicht.

μηδέ. auch nicht, nicht einmal, noch auch.

Μήδεια, ας. n. pr. Medēa.

μηδείς, εμία, έν. keiner, e, es. μηδέν. nichts. (als verstärkte Verneinung.) μηδὲν ἀδικεῖν. nicht Unrecht handeln.

μηδέποτε. niemals.

Μηδία, ας, ἡ. Medien, in Asien.

μηδιστί. nach medischer Art.
μηκέτι. nicht mehr, nicht weiter, nicht wieder.
μῆκος, εος, τό. die Länge.
Μηλιεύς, έως, ὁ. e. Melienser. (am malischen Meerbusen in Thessalien.)
μήλινος, ὁ, ἡ. gelb.
μῆλον, ου, τό. der Apfel.
μήν. aber, jedoch, nun aber. ἀλλὰ μήν. aber doch. οὐ μήν. jedoch nicht, aber nicht. τί μήν; nun was weiter?
μήν, νός, ὁ. der Monat.
μῆνιγξ, γγος, ἡ. die Hirnhaut.
μηνύω. anzeigen.
μηρός, οῦ, ὁ. die Hüfte.
μήτε... μήτε. weder.... noch.
μήτηρ, μητέρος, u. μητρός, ἡ. die Mutter.
μητροπάτωρ, ορος, ὁ. der Grofsvater von mütterlicher Seite.
μητρόπολις, εως, ἡ. die Mutterstadt, Hauptstadt, (in Beziehung auf die Pflanzstädte.) daher der Ursprung. μητρόπολις κακίας. die Quelle der Schlechtigkeit.
μητρυιά, ᾶς, ἡ. die Stiefmutter.
μιαρός, ά, όν. häfslich.
μίγνυμι. *Gr.* mischen, vermischen.
Μιθριδάτης, ου, n. pr. Mithridates.
μικροπρεπής, έος, ὁ, ἡ. karg.
μικρός, ά, όν. klein. μικροῦ δεῖν. wenig fehlt, beynahe. κατὰ μικρόν. allmählich. παρὰ μικρόν. beynahe.
μικρόχωρος, ὁ, ἡ. (χώρα) der ein kleines Land hat, wenigen Boden besitzt.
Μίλητος, ου, ἡ. Milētus, Stadt in Ionien. Μιλήσιος ία, ιον. milesisch.
Μιλτιάδης, ου. n. pr. Miltiădes.
Μίλων, ωνος. n. pr. Milo.
μιμέομαι, οῦμαι. *c. accusat.* nachahmen.
μίμημα, ατος, τό. die Nachahmung.
μιμνήσκω. (von μνάω.) *c. genit. Gr.* erinnern, eingedenk seyn. μέμνημαι. *memini.* μέμνησο. gedenke.
Μίνως, ωος, u. ω. n. pr. Minos.
Μινώταυρος, ου. n. pr. Minotaurus.
μισάνθρωπος, ου, ὁ, ἡ. menschenfeindlich.
μισέω, ῶ. hassen.
μισθός, οῦ, ὁ. der Lohn.
μισθοφόρος, ου, ὁ. der Söldner.
μισθόω, ῶ. verdingen, vermiethen. — όομαι, οῦμαι. etwas miethen.
μισθωτός, οῦ, ὁ. der Lohnarbeiter, Taglöhner.
μίτρα, ας, ἡ. die Kopfbinde.
μνᾶ, ᾶς, ἡ. eine Mine. (ein Gewicht von 100 Drachmen. Die attische Mine betrug zwischen 21—22 Thaler.)
μνῆμα, ατος, τό. das Denkmal, der Grabstein.
μνήμη, ης, ἡ. das Gedächtnifs.

μνημονεύω. sich erinnern, erwähnen.

Μνημοσύνη, ης. n. pr. Mnemosyne.

μνησικακέω, ῶ. Groll hegen.

μνηστεύω, —ομαι. um jemanden freyen.

μνηστήρ, ῆρος, ὁ. der Freyer.

μοῖρα, ας, ἡ. das Verhängnifs, die Parze. μοῖρά ἐστί μοι. es ist mir bestimmt. πρὸ μοίρας. vor der bestimmten Zeit.

μόλιβδος, ου, ὁ. das Bley.

μόλις. kaum, mit Noth.

μόνιμος, ὁ, ἡ. bleibend, dauernd.

μονόλιθος, ου. ὁ. ἡ. aus Einem Steine verfertigt.

μονομαχία, ας, ἡ. der Zweykampf.

μόνος, η. ον. allein.

μονοσάνδαλος, ου, ὁ, ἡ. der nur einen Schuh hat.

μον-όφθαλμος, ου, ὁ, ἡ. einäugig.

μορφή, ῆς, ἡ. die Gestalt.

μόσχος, ου, ὁ, ἡ. das Kalb.

Μουνυχία, ας. Munychia, ein Hafen von Athen.

Μοῦσα, ης, ἡ die Muse.

μουσική, ῆς. ἡ. die Musik.

μοχθέω, ῶ. arbeiten.

μοχθηρός, ά, όν. schlecht. μοχθηρῶς. mit Mühe, dürftig.

μόχθος, ου, ὁ. die Mühe.

μοχλός, οῦ, ὁ. der Hebebaum, Riegel.

μυγμός, οῦ, ὁ. das Stöhnen.

μύδρος, ου, ὁ. die Stein-Eisen-masse.

μυελός, οῦ, ὁ. das Mark.

μυθεύω. erzählen, fabeln.

μυθολογέω, ῶ. erzählen.

μῦθος, οῦ, ὁ. die Rede, Sage, Fabel.

μυῖα, ας, ἡ. die Fliege.

μυκάω —άομαι, ῶμαι. brüllen.

Μυκῆναι, ῶν, αἱ. Mycēnē, Stadt im Peloponnes.

μυκτήρ, ῆρος, ὁ. die Nase, der Rüssel.

μύλος, ου, ὁ. der Mühlstein.

μυριάς, άδος, ἡ. die Myriade, Zahl von 10000.

μυρίκη, ης, ἡ. Myrica, Tamariske, ein Strauchgewächs.

μυρίνη, und μυῤῥίνη, ης, ἡ. die Myrte.

μυρίος, ία, ίον. zehntausend - fältig, vielfältig.

μύρμηξ, ηκος, ὁ. die Ameise.

Μυρμιδόνες, όνων. Myrmidonen, Volk in Thessalien.

μῦρον, ου, τό. die Salbe.

μυῤῥίνη, ης, ἡ. S. μυρίνη.

μῦς, μυός, ὁ. die Maus.

Μυσία, ας, ἡ. Mysien, eine Provinz in Klein-Asien.

Μύσκελλος, ου. n. pr. Myscellus.

μυσταγωγέω, ῶ. (in die Mysterien) einweihen, mit etwas bekannt machen.

μυστικός, ή, όν. geheim, mystisch.

μυχός, οῦ, ὁ. der Winkel.
μύω. die Augen verschliessen.
μῶν. dient wie *num* zur Frage. μῶν πάρεστι; ist er da?
μωρός, ά, όν. thöricht, ein Narr.

N.

Ναβαταῖοι, ων. Volk in Asien. Nabatäer.
ναί. ja. allerdings.
νᾶμα, ατος, τό. das Wasser.
ναματιαῖος, αία, αῖον. fliessend.
Νάξος, ου, ἡ. Naxus, eine der cycladischen Inseln. Νάξιοι, ῶν. Einwohner derselben.
ναός, οῦ, ὁ. der Tempel.
νάρθηξ, ηκος, ὁ. ein hohles Rohr.
νάρκη, ης, ἡ. der Zitterrochen. 2) die Lähmung, Betäubung.
ναρκώδης, εος, ὁ, ἡ. betäubt.
Νασαμῶνες, ων. Nasamonen, Volk in Afrika.
ναυαγέω, ῶ. (ἄγνυμι) Schiffbruch leiden.
ναυαρχέω, ῶ. ein Schiff commandiren.
Ναυκλείδης, ου. n. pr. Nauklides.
ναύκληρος, ου, ὁ. der Schiffspatron.
ναυμαχία, ας, ἡ. die Seeschlacht.
ναυπηγήσιμος, ὁ, ἡ. zum Schiffbau dienlich. ὕλη. Bauholz.
ναῦς, ναός, (νεώς) ἡ. u. ionisch νηῦς, νηός. das Schiff.
ναύσταθμον, ου, τό. der Hafen.
ναύτης, ου, ὁ. der Schiffer.
ναυτικός, ἡ, όν. zum Seewesen gehörig. ναυτικὴ δύναμις. Seemacht.
νεανίας, ου, ὁ. und νεανίσκος, ου. der Jüngling.
νεαρός, ά, όν. neu, frisch.
νεβρός, ου, ὁ. das Wildkalb.
Νεῖλος, ου, ὁ. der Nil.
νεκρικός, ἡ, όν. was auf Todte Beziehung hat.
νεκροπομπός, οῦ, ὁ. der Führer der Todten.
νεκρός, οῦ, ὁ. der Todte.
νέκταρ, αρος, τό. der Nektar.
Νεμέα, ας, ἡ. Neměa, Ort in Argŏlis.
νέμω. auf die Weide führen, weiden, zutheilen. —ομαι. weinen. abfressen, verzehren, bewohnen.
νεό-γαμος, ὁ, ἡ. jüngst verheirathet.
νεογενής, έος, ὁ, ἡ. neugeboren.
νεό-πλουτος, ὁ, ἡ. jüngst reich geworden.
νέος, νέα, νέον. jung, neu. ὁ νέος. der Jüngling.
νεοττεία, ας, ἡ. das Brüten.
νεοττός, οῦ, ὁ. das Junge.
Νέρων, ωνος. n. pr. Nero.
Νέστωρ, ορος. n. pr. Nestor.
νευρά, ᾶς, ἡ. und νεῦρον, ου, τό. die Sehne, Saite.

νεύω. nicken. πρός τι. nach etwas hin liegen.
νεφέλη, ης, ἡ. die Wolke, das Netz.
νέφος, εος, τό. die Wolke, der Schwarm.
νέω. *fut.* νεύσω. schwimmen.
νεώνητος, ὁ, ἡ. (ὠνέομαι) neu gekauft.
νεώριον, ου, τό. Arsenal für Schiffe.
νεώς, ώ, ὁ. der Tempel.
νεώς-οικοι, ων, οἱ. Niederlagen, Arsenale am Strande.
νεωστί. neuerlich.
νή. νὴ Δία. beym Zeus! bey Gott!
νήπιος, ὁ, ἡ. jung, klein.
Νηρεύς, έως. n. pr. Nereus.
Νηρηΐς, ΐδος, ἡ. die Nereïde, Nereus Tochter.
νησίζω. einer Insel ähnlich seyn.
νησίον, ου, τό. das Inselchen.
νησιώτης, ου, ἡ. *femin.* νησιῶτις, ιδος, ἡ. Insel-bewohner-bewohnerinn.
νῆσος, ου, ἡ. die Insel.
νήτη, ης, ἡ. die unterste Saite der Leier.
νηῦς, νηός, ἡ. das Schiff.
νήφω. nüchtern seyn.
νήχομαι. schwimmen.
νικάω, ῶ. siegen, übertreffen.
νίκη, ης, ἡ. der Sieg. 2) Νίκη. die Göttinn des Siegs.
Νικίας, ου. n. pr. Nikias.
Νικοκρέων, οντος. n. pr. Nikokrëon.
Νῖνος, ου. n. pr. Ninus.
Νιόβη, ης. n. pr. Niobe.
Νῖσος, ου. Nisus.
νιτρώδης, εος, ὁ, ἡ. mit Natrum (natürlichem Laugensalze) erfüllt.
νιφετός, οῦ, ὁ. das Schneegestöber.
νιφετώδης, εος, ὁ, ἡ. voll von Schnee.
νίφω—ομαι. schneyen.
νοέω, ῶ. bemerken, denken, erkennen, zur Besinnung kommen.
νομάς, άδος. weidend, überziehend. βίος. umherziehende Lebensart. νομάδες. umherziehende Völker, Nomaden. νομαδικός, ή, όν. nomadisch. νομαδικῶς. nach nomadischer Art.
νομεύς, έως, ὁ. der Hirt.
νομή, ῆς, ἡ. die Weide. νομὴ τοῦ πυρός. das Umsichfressen des Feuers.
νομίζω. glauben, meinen.
νόμιμος, η, ον. *adv.* νομίμως. gesetzmäſsig, einem Gebrauche u. Gesetze gemäſs. τὰ νόμιμα. Gesetze, Gebräuche.
νόμισμα, ατος, τό. die Münze, Geldstück.
νομοθέτης, ου, ὁ. der Gesetzgeber.
νόμος, ου, ὁ. das Gesetz. 2) Gebiet, Landbezirk.
νόος u. νοῦς, ὁ. der Verstand, Sinn. νοῦν ἔχων. ein verständiger Mensch.
νοσερός, ά, όν. ungesund.
νοσέω, ῶ. krank seyn. νόσον νοσεῖν. eine Krankheit haben. παράδοξον μανίαν. einen sonderbaren Wahnsinn haben.
νόσος, ου, ἡ. die Krankheit.

νότιος, α, ον südlich. τὰ νοτιώτατα. die südlichsten Gegenden.

νότος, ου, ὁ. der Südwind, Südwestwind, der Süden, die Gegend von Süden.

Νουμᾶς, ᾶ. n. pr. Numa.

νύκτωρ. Nachts.

νύμφη, ης. ἡ die Nymphe, die Braut.

νύμφιος, ου, ὁ. der Bräutigam.

νῦν. (verstärkt, νυνί.) jetzt, nun. τὰ νῦν. gegenwärtig. οἱ νῦν ἄνθρωποι. die jetzt lebenden Menschen.

νύξ, κτός, ἡ. die Nacht. νυκτός. bey Nacht.

νῶτος, ου, ὁ. *plur.* τὰ νῶτα. der Rücken.

νωτο-φορέω, ῶ. auf dem Rücken tragen.

νωτοφορία, ας, ἡ. das Tragen auf dem Rücken.

Ξ.

ξαίνω. Wolle krempeln.

Ξανθίππη, ης, ἡ. n. pr. Xantippe. (Xanthippe.)

ξανθός, ή, όν. blond.

Ξάνθος, n. pr. Xanthus, ein Fluſs bey Troja.

ξανθότης, ητος, ἡ. die gelbe, blonde Farbe.

ξένη, ης. die Fremde, das fremde Land.

Ξενιάδης, ου. n. pr. Xeniădes.

ξενιτεύω. in fremde Länder reisen.

Ξενοκράτης, ους. n. pr. Xenokrătes.

ξενοκτονέω, ῶ. (κτείνω) Fremde opfern.

ξενοκτόνος, ου, ὁ. der Fremde tödtet.

ξένος, ου, ὁ. der Fremde, Fremdling. ἡ ξένη, ης. die Fremde.

Ξενοφῶν, ῶντος. n. pr. Xenŏphon.

ξενύλλιον, ου, τό. *diminutiv.* v. ξένος.

Ξέρξης, ου. n. pr. Xerxes.

ξηραίνω. trocknen.

ξηρός, ά, όν. trocken.

ξιφήρης, εος, ὁ, ἡ. mit dem Schwerdte bewaffnet.

ξίφος, εος, τό. das Schwerdt.

ξόανον, ου, τό. das Bild.

ξυγ-κυκάω, ῶ. zusammen - mischen. verwirren.

ξύλινος, η, ον. hölzern.

ξύλον, ου, τό. das Holz, Bret, Keule. ἐπὶ τῶν ξύλων. auf hölzernen Bänken.

ξυμ-βαίνω. zusammenkommen. —βαίνει, es trägt sich zu.

ξύνειμι. so viel als σύνειμι.

ξυράω, und ξυρέω, ῶ. den Bart scheeren.

ξυρόν, οῦ, τό. das Scheermesser.

O.

Ὁ, ἡ, τό. der, die, das. — ὁ μὲν . . . ὁ δέ. der eine. . . der andere. τὸ μὲν. . τὸ δέ. u. τὸ μὲν . . . ἕτερον δέ. der eine . . das andre.

ὀαριστής, οῦ, ὁ. der Gesellschafter, Genosse.

ὀβολός, οῦ, ὁ. Obolus,

eine kleine Münze, deren 6 auf eine Drachme gehn, gegen 10—11 Pfennige werth.
ὀγδοήκοντα. achtzig.
ὄγδοος, όη, οον. der achte. ὄγδοον. achtens.
ὀγκάομαι, ῶμαι. brüllen, schreyen wie ein Esel.
ὄγκος, ου, ὁ. die Schwulst. die Gröfse.
ὁδεύω. gehen, reisen.
ὁδηγέω, ῶ. den Weg zeigen, leiten.
ὁδίτης, ου, ὁ. der Wanderer.
ὁδοιπορέω, ῶ. reisen, wandern.
ὁδοιπορία, ας, ἡ. die Reise.
ὁδός, οῦ, ἡ. der Weg. ἐν ὁδῷ. auf der Reise.
ὀδούς, όντος, ὁ. der Zahn.
ὀδύνη, ης, ἡ. der Schmerz.
ὀδυνηρός, ά, όν. schmerzhaft, traurig.
ὀδύρομαι. beweinen, beklagen, jammern, wehklagen.
Ὀδυσσεύς, έως. n. pr. Ulysses.
ὅθεν. woher, wovon, daher.
Οἴαγρος, ου. n. pr. Oeäger.
οἴαξ, ακος, ὁ. das Steuerruder.
οἶδα. ich weifs. εὖ οἶδ' ὅτι. diefs weifs ich sehr wohl. (Diese Worte werden als Bekräftigungsformel der Rede eingeschoben.) ᾔδειν. ich wufste. εἰδέναι. wissen. *partic.* εἰδώς.
Οἰδίπους, οδος. n. pr. Oedipus.
οἰκεία, ας, ἡ. die Heimath.
οἰκεῖος, εία, εῖον. eigenthümlich, zweckmäfsig. οἱ οἰκεῖοι. die Angehörigen, Verwandten, Landsleute.
οἰκέτης, ου, ὁ. der Hausgenosse, Sclav.
οἰκέω, ῶ. behauen, bewohnen. —έομαι, οῦμαι. eine gewisse Beschaffenheit, Einrichtung haben. οἱ οἰκοῦντες. die Einwohner. ἡ οἰκουμένη. die bewohnte Erde.
οἰκήσιμος, ὁ, ἡ. bewohnbar.
οἴκησις, εως, ἡ. die Wohnung.
οἰκήτωρ, ορος, ὁ. der Bewohner.
οἰκία, ας, ἡ. das Haus.
οἰκίδιον, ου, τό. das kleine Haus, Häuschen, Hütte.
οἰκίζω. ein Haus bauen, erbauen. — οἰκίζομαι. wohnen.
οἰκοδομέω, ῶ. ein Haus bauen, bauen.
οἴκοθεν. vom Hause.
οἰκονομία, ας, ἡ. die Wirthschaft, Wirthschaftlichkeit, Sparsamkeit.
οἰκονόμος, ου, ὁ. der Hausverwalter.
οἶκος, ου, ὁ. das Haus. οἴκοι. zu-im-Hause.
οἰκτείρω. Mitleiden haben.
οἰκτιρμός, οῦ, ὁ. das Mitleiden.
οἶκτος, ὁ. das Mitleiden.
οἰκτρός, ά, όν. kläglich. mitleidenswerth.
οἶμαι. u. οἴομαι. *Gr. fut.* οἰήσομαι. glauben.

οἰνοποιΐα, ἡ. die Weinbereitung.

οἶνος, ου, ὁ. der Wein.

οἰνόφλυξ, γος, ὁ, ἡ. dem Wein ergeben, ein Trunkenbold.

οἰνοχόος, ου, ὁ, (χέω) der Mundschenk.

οἴομαι. *Gr.* glauben. *aor* 1. *pass.* ᾠήθην. *part.* οἰηθείς.

οἷος, οἵα, οἷον, (correlativum von τοῖος und τοιοῦτος.) von welcher Art (*qualis*) welcher, wie. οἷον. wie schön, wie wichtig, wie häſslich etc. οἷός τε εἰμί. ich bin im Stande. οἷόν τε ἐστί. es geht an. ist möglich, man kann.

οἴστευμα, ατος, τό. das Pfeilschieſsen.

ὀϊστός, οῦ, ὁ. der Pfeil.

Οἴτη, ης, ἡ. Oeta, Gebirg in Thessalien.

οἴχομαι. *Gr. fut.* οἰχήσομαι. fortgehn, sterben. ᾤχοντο ἀπιόντες. sie gingen fort (eigentlich sie machten sich auf u. gingen davon). ᾤχετ᾽ ἀποπτάμενος. er flog auf und davon.

ὀκταμηνιαῖος, α, ον. achtmonatlich.

ὀκτώ. acht.

ὀλέθριος, ὁ, ἡ. verderblich.

ὄλεθρος, ου, ὁ. das Verderben.

ὀλίγος, η, ον. wenig, gering. ὀλίγου und ὀλίγου δεῖν. beynah. μετ᾽ ὀλίγον. in kurzer Zeit. πρὸς ὀλίγον. ein wenig. κατ᾽ ὀλίγον. allmählich.

ὀλισθέω, ῶ. — ὀλισθαίνω — ὀλισθάνω. *Gr.* gleiten, in etwas verfallen.

ὀλισθηρός, ά, όν. schlüpfrig.

ὁλκάς, άδος, ἡ. das Lastschiff.

ὄλλυμι. *Gr. fut.* ὀλῶ. zu Grunde richten. ὄλλυμαι. zu Grunde gehn, umkommen.

ὅλμος, ου, ὁ. der Mörser.

ὀλολύζω. jauchzen, heulen, wehklagen.

ὅλος, η, ον. ganz. τὰ ὅλα. das Ganze.

ὁλο-σίδηρος, ου, ὁ, ἡ. ganz von Eisen.

ὁλοσχερῶς. gänzlich.

ὁλό-χρυσος, ὁ, ἡ. ganz von Gold.

Ὀλυμπία, ίας, ἡ. Olympia. St. in Elis. Ὀλύμπιος, α, ον. olympisch. τὰ Ὀλύμπια. die olympischen Spiele. Ὀλυμπιάς, άδος, ἡ. eine Olympiade. (Zeitraum von 4 Jahren.) Ὀλυμπιάδες. die Wettkämpfe und Spiele zu Olympia.

Ὀλυμπιονίκης, ου, ὁ. Sieger in den olympischen Spielen.

Ὄλυμπος, ου, ὁ. Olympus, Berg in Thessalien.

Ὄλυνθος, ου, ἡ. Olynthus, Stadt auf der Insel Pallene.

ὅλως. ganz und gar, überhaupt. οὐκέτι ὅλως. durchaus nicht mehr.

ὁμαλός, ή, όν. eben, gleich. *adv.* ὁμαλῶς. auf eine gleichförmige Weise.

Ὀμβρική, ῆς, ἡ. Umbrien in Italien.

ὄμβρος, ου, ὁ. der Regen.

Ὅμηρος, ου. n. pr. Homer.

ὁμιλέω, ῶ. mit einem umgehn, Gemeinschaft haben, sich mit einem unterhalten.

ὁμιλητής, οῦ, ὁ. der Gesellschafter, Freund, Schüler.

ὁμιλία, ας, ἡ. der Umgang, das Gespräch, die Unterhaltung.

ὅμιλος, ου, ὁ. der Haufe.

ὀμίχλη u. ὁμίχλη, ης, ἡ. der Nebel.

ὄμμα, ατος, τό. das Auge.

ὄμνυμι. *Gr. fut.* ὀμοῦμαι. schwören.

ὁμοεθνής, έος, ὁ, ἡ. von derselben Nation, desselben Volkes.

ὅμοιος, α, ον. ähnlich, gleich. ὅμοια u. ὁμοίως. auf gleiche Art, eben so.

ὁμοιότης, ητος, ἡ. die Aehnlichkeit.

ὁμοιόω, ῶ. gleichmachen.

ὁμολογέω, ῶ. bejahen, zugeben, bekennen, eingestehn. ὁμολογούμενος, anerkannt, ausgemacht, übereinstimmend.

ὁμονοέω, ῶ. eines Sinnes, einträchtig seyn.

ὁμορέω, ῶ. *c. dativo.* angrenzen.

ὅμ-ορος, ὁ. ἡ. benachbart. der Nachbar.

ὁμότεχνος, ὁ, ἡ. (τέχνη) der dieselbe Kunst treibt, der Handwerksgenosse.

ὁμοῦ. zugleich.

Ὀμφάλη, ης. n. pr. Omphäle.

ὀμφαλός, οῦ, ὁ. der Nabel.

ὄμφαξ, ακος, ὁ, ἡ. die unreife Traube.

ὅμως. dennoch, gleichwohl.

ὄναρ, τό. der Traum.

ὀνειδίζω. schmähen. (τινί τι) einem etwas zum Vorwurf machen. — ομαι. es wird mir zum Vorwurf gemacht, ich werde verhöhnt.

ὄνειδος, εος, τό. die Schande.

ὄνειρος, ου, ὁ. der Traum.

ὄνθος, ου, ὁ. der Koth.

ὀνίνημι. *Gr.* helfen, nützen.

ὄνομα, ατος, τό. der Nahme.

ὀνομάζω. nennen. ὁ ὀνομαζόμενος. der sogenannte.

ὀνομαστός, ή, όν. berühmt, nahmhaft.

ὄνος, ου, ὁ. der Esel.

ὄνυξ, υχος, ὁ. der Nagel. die Klaue.

ὀξέως. schnell.

ὀξυδερκής, έος, ὁ, ἡ. scharfsichtig.

ὀξύ-θυμος, ὁ, ἡ. jähzornig.

ὀξύς, εῖα, ύ. scharf, spitzig.

ὀξύ-χολος, ὁ, ἡ. jähzornig.

ὀπάζω. geben, mittheilen.

ὅπῃ. wie.

ὀπή, ῆς, ἡ. die Oeffnung.

ὄπισθεν. auf dem Rücken, hinten.

ὀπίσθιος, ία, ιον. was hinten ist. πόδες ὀπίσθιοι. Hinterfüſse.

ὀπίσω. rückwärts, hinten.

εἰς τοὐπίσω und εἰς τὰ ὀπίσω. zurück.
ὁπλίζω. bewaffnen.
ὁπλισμός, οῦ, ὁ. die Bewaffnung.
ὁπλομαχέω, ῶ. mit Waffen streiten.
ὅπλον, ου, τό. die Waffe.
ὁπλοποιΐα, ας, ἡ. die Waffenschmiede.
ὁποῖος, α, ον. (correlativum von τοῖος.) wie, von welcher Art. (*qualis.*)
ὁπόσος, η. ον. wie grofs, (der Zahl nach) wie viel. ὁπόσα st. ἅ.
ὁπόταν u. ὁπότε. wann, so oft als.
ὁποτέρως. auf welche von beiden Arten.
ὅπου. wo, da, (*ubi*). Dient auch zur Bezeichnung eines Grundes.
ὀπτάω, ῶ. sieden, braten, kochen.
ὄπτω. *Gr. fut.* ὄψομαι. sehen.
ὀπώρα, ας, ἡ. der Herbst.
ὅπως. dafs, wie.
ὅρασις, εως, ἡ. der Blick, das Auge.
ὁράω, ῶ. *Gr. fut.* ὄψομαι. sehen.
ὄργανον, ου, τό. das Instrument, Werkzeug.
ὀργή, ῆς, ἡ. der Zorn.
ὀργίζομαι. zornig werden, zürnen.
ὀρέγομαι. c. *genitivo.* nach etwas streben.
ὀρεινός, ἡ, όν. gebirgig. ἡ ὀρεινή. der gebirgige Theil des Landes.
ὄρειος, ὁ, ἡ. bergbewohnend.
Ὀρθία, ας, ἡ. Beynahme der Diana.

ὄρθιος, ία, ιον. (auch ὁ, ἡ ὄρθιος) aufrecht, steil.
ὀρθός, ἡ, όν. gerade, recht. ὀρθῶς. richtig. λέγειν. recht haben.
ὁρίζω. begrenzen, bestimmen, festsetzen. — ομαι. definiren.
ὅρκος, ου, ὁ. der Eid.
ὁρμαθός, οῦ, ὁ. die Reihe.
ὁρμάω, ῶ. antreiben, sich in Bewegung setzen, eilen. εἰς, ἐπί τι. in etwas verfallen, gerathen. ὥρμησεν εἰς γέλωτα. er fing an zu lachen. ὁρμῶμαι. entspringen (von Flüssen.)
ὁρμέω, ῶ. (ὅρμος) im Hafen liegen.
ὄρνεον, ου, τό. der Vogel.
ὄρνις, ιθος, ὁ, ἡ. der Vogel, die Henne.
ὀροβίτης, ου. erbsenähnlich.
ὄροβος, ου, ὁ. die Erbse.
ὀρόδαμνος, ου, ὁ. der Zweig.
ὄρος, εος, τό. der Berg.
ὅρος, ου, ὁ. die Grenze.
ὄροφος, ου, ὁ. das Dach.
ὀῤῥωδέω, ῶ. fürchten.
ὄρτυξ, υγος, ὁ. die Wachtel.
ὄρυζα, ης, ἡ. der Reis.
ὀρύσσω u. ὀρύττω. aus- auf-graben.
Ὀρφεύς, έως. n. pr. Orpheus.
ὀρχέομαι, οῦμαι. tanzen.
ὄρχησις, εως, ἡ. der Tanz.
ὀρχηστικός, ἡ, όν. zum Tanze gehörig. — κὸν μέλος. Tanzmusik.
ὅς, ἥ, ὅ, u. ὅστις, ἥτις, ὅτι.

welcher, welche, welches.

'Οσκοι, ων. Osker, Volk in Campanien.

ὀσμή, ῆς, ἡ. der Geruch, Gestank.

ὅσος, η, ον. (correlativ. von τόσος u. τοσοῦτος) so groſs, als. ὅσον δύνασαι. so viel du kannst. ὅσον οὔπω. gleich darauf, unverzüglich. ὅσοι, αι, α. alle, welche. ὅσῳ. c. comparat. je mehr. ὅσον . . τοσοῦτον. *quantum . . tantum.* (verstärkt bey Adjectiven) θαυμαστὸν ὅσον. ganz bewundernswürdig. ὀλίγον ὅσον. nur wenig. — bey einem Zahlworte: ungefähr, etwa.

ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ. welcher, welche, welches immer.

ὄσπριον, ου, τό. die Hülsenfrucht.

'Οσσα, ης, ἡ. Ossa, Berg in Thessalien.

ὀστέον, έου, (οῦν, οῦ) τό. der Knochen.

ὅστις, ἥτις, ὅ,τι. soviel als ὅς, ἥ, ὅ.

ὄστρακον, ου, τό. die Scherbe, Schale.

ὅταν. wann.

ὅτε. als, da. ἔσθ' ὅτε. bisweilen.

ὅτι. daſs, weil.

ὅτου st. οὕτινος. μέχρις ὅτου. bis daſs. ὅτῳ st. ᾧτινι. ἐφ' ὅτῳ. worüber.

οὐ, οὐκ, οὐχ. nicht.

οὗ. wo.

οὐδαμοῦ. nirgends. τῆς γῆς. nirgends auf der Erde.

οὐδέ. und nicht, auch nicht, nicht einmal.

οὐδείς, μία, έν. keiner. οὐδέν. nichts. οὐδὲν ἧττον. eben so sehr.

οὐδέποτε. niemals.

οὐδέ-πω. nicht einmal.

οὐδέτερος, α, ον. keiner von beyden.

Οὐέναφρον, ου, τό. Venafrum, N. einer Stadt in Campanien.

Οὐεσσουΐον, ὄρος. der Vesuv.

οὖν. also, nun.

οὐκέτι. nicht mehr.

οὐκοῦν. also, demnach, nun.

οὔκουν. also nicht, auch nicht, ganz u. gar nicht, (in der Frage und auſser derselben.)

οὗπερ. wo.

οὔπω. noch nicht. ἧσσον οὔπω. nicht lange darauf, sogleich.

οὐπώποτε. noch niemals.

οὐρά, ᾶς, ἡ. der Schwanz.

Οὐρανία, ας. n. pr. Urania.

οὐράνιος, ία, ιον. himmlisch. τὰ οὐράνια. die Himmelskörper.

οὐρανός, οῦ, ὁ. der Himmel.

οὖς, ὠτός, τό. das Ohr.

οὐσία, ας, ἡ. das Eigenthum, der Besitz.

οὔτε. und nicht. οὔτε οὔτε. weder . . noch.

οὔ-τις, τινος. niemand.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο. dieser, diese, dieses. καὶ τοῦτο u. καὶ ταῦτα. und sogar, obgleich. ταύτῃ ὅτι. darinn daſs. ὦ οὗτος. o du! (*heus tu!*)

οὕτω und οὕτως. so, also,

auf solche Bedingung, in einem solchen Grade.

οὐχί. nicht.

ὀφείλω. schuldig seyn, sollen, müssen.

ὄφελος, εος, τό. der Nutzen.

ὀφθαλμός, οῦ, ὁ. das Auge.

ὄφις, εως, ὁ. die Schlange.

ὀφρύς, υος, ἡ. die Augenbraune. ein hoch gelegner Ort. Anhöhe.

ὄχθη, ης, ἡ. das Ufer.

ὄχλος, ου, ὁ. das Volk, die Menge.

ὀχυρότης, τητος, ἡ. die Festigkeit.

ὀχυρόω, ῶ. befestigen.

ὀψέ. spät.

ὄψιος, ία, ιον. *comp.* ὀψιαίτερος. *superl.* ὀψιαίτατος. spät.

ὄψις, ιος, ἡ. das Gesicht. äufsere Ansehen. αἱ ὄψεις. die Augen. εἰς ὄψιν. vor die Augen.

ὄψον, ου, τό. die Zukost, das Fleischwerk.

Π.

Παγγαῖον, ου, τό. Pangäus, Gebirg in Thracien.

πάγη, ης, ἡ. die Falle, Schlinge.

παγίς, ίδος, ἡ. das Netz.

πάγ-καλος, ὁ, ἡ. sehr schön.

πάγος, ου, ὁ. das Eis, der Frost. 2) die Anhöhe.

Πάδος, ου, ὁ. Fl. im obern Italien, jetzt Po.

πάθος, εος, τό. das Gefühl, Empfindung. Leidenschaft, Unglück.

παιάν, ᾶνος, ὁ. der Schlacht-Siegs-gesang.

παιανίζω. Schlacht-Siegsgesänge anstimmen.

παιδαγωγός, οῦ. ὁ. der Führer eines Knaben.

παιδάριον, ου, τό. das Knäblein, der kleine Junge.

παιδεία, ας, ἡ. die Zucht, der Unterricht, Bildung, Wissenschaft.

παιδεύω. bilden.

παιδιά, ᾶς, ἡ. Scherz, Spiel, Kurzweil.

παιδίον, ου, τό. das Kindchen, Kind.

παίζω. scherzen, spielen, etwas im Scherze thun.

Παιήων, ονος. n. pr. Paeon.

παῖς, παιδός, ὁ. der Knabe, Sohn, Sclav. ἡ παῖς. das Mädchen.

παίω. schlagen, (von Schlangen, Scorpionen) stechen. verwunden.

πάλα, ης, ἡ. s. v. a. βῶλος.

πάλαι. vormals, vor Zeiten. οἱ πάλαι. die Alten.

Παλαίμων, ονος. n. pr. Palämon.

παλαιός, ά, όν. alt. τὸ παλαιόν. vor Alters.

παλαιότης, ητος, ἡ. das Alterthum.

παλαιστή, ῆς, ἡ. ein Maas 4 Finger breit.

παλαίστρα, ας, ἡ. die Ring-Fecht-Schule.

παλαίω. kämpfen, ringen.

πάλιμ-παις, παιδος, ὁ. zum zweytenmal Kind.

πάλιν. wieder, wiederum.

πάλλω. schwingen.

πάμ-βορος, ὁ, ἡ. gefräſsig.

παμ-μεγέθης, εος, ὁ, ἡ. sehr groſs.

παμ-πόνηρος, ὁ, ἡ. durchaus schlimm.

παμφάγος, ὁ, ἡ. (φάγω) gefräſsig.

παμφόρος, ὁ, ἡ. alles hervorbringend, fruchtbar.

Πάν, νός. n. pr. Pan.

πανδημεί. (δῆμος) mit dem ganzen Volke, in Masse.

Πανδίων, ονος. n. pr. Pandīon.

Πανδρόσιον, ου, τό. der Tempel der Pandrŏsus.

Πάνδωρα, ας, ἡ. n. pr. Pandōra.

πανήγυρις, εως, ἡ festliche Versammlung, Fest.

Πανόπη, ης. Panŏpe. N. einer Nereïde.

πανοπλία, ας, (ὅπλον) die volle Rüstung.

πανόπτης, ου, ὁ. der alles sehende.

πανουργία, ας, ἡ. die Schelmerey.

πανοῦργος, ὁ, ἡ. schelmisch, tückisch.

πανταχόθεν. überallher, von allen Gegenden.

πανταχοῦ. überall.

παντελῶς. gänzlich, durchaus, sehr.

παντοδαπός, ἡ, όν. mannichfaltig.

παντοῖος, οία, οῖον. mannichfaltig.

πάντως. durchaus, gewiſs.

πάνυ. sehr, gar sehr.

παρά. c. *genit.* von, durch. αὐτοὶ παρ' αὑτῶν. wir selbst, durch uns selbst. *cum dat.* bey, neben. *c. accus.* zu, bey, gegen, wider, neben, an. παρὰ τὴν ὁδόν. am Wege. παρὰ μέλος. gegen die Melodie. τὰ δίκαια. gegen das Recht. παρὰ μικρὸν und ὀλίγον. beynah. παρὰ τοσοῦτον. es fehlt nur so viel. παρὰ μέρος. einer um den andern. παρ' ἡμέραν. einen Tag um den andern. παρὰ τὰ ἄλλα. vor den andern. παρὰ πάντας. vor allen ausgezeichnet.

παρα-βάλλω. *Gr.* vorwerfen, an-gegen-neben etwas halten, vergleichen.

παραβάτης, ου, ὁ. der neben einem auf dem Streitwagen steht.

παράβολος, ὁ, ἡ. gefährlich, kühn, verwegen.

παρ-αγγέλλω. ankündigen.

παρα-γίγνομαι. *Gr.* anwohin-kommen.

παρ-άγω. hereinführen, leiten.

παρα-δίδωμι. übergeben, überliefern, erzählen.

παράδοξος, ὁ, ἡ. *adv.* παραδόξως. unerwartet, sonderbar, auffallend.

παρ-αιτέομαι, οῦμαι. verbitten, ablehnen, abschlagen.

παρα-καλέω, ῶ. *Gr.* ermahnen, auffordern, zu Hülfe nehmen.

παρα-κατα-τίθημι. niederlegen. — εμαι. übergeben.

παρά-κειμαι. *Gr.* darne-

ben liegen, vor etwas hingestellt seyn.

παρ-ακολουθέω, ῶ. folgen, begleiten.

παρα-λαμβάνω. *Gr.* übernehmen, in Besitz nehmen, ausgeliefert erhalten, aufnehmen, mit dazu nehmen, vernehmen.

παραλία, ας, ἡ. die Seeküste.

παράλιος, ία, ιον. auch ὁ, ἡ παράλιος. am Meere gelegen. ἡ παράλιος. die Seeküste.

παρα-μένω. neben etwas zurück-bleiben.

παρα-μυθέομαι, οῦμαι. zureden, mindern.

παραμυθία, ας, ἡ. der Trost, Linderung.

παράνοια, ας, ἡ. der Aberwitz.

παρ-αν-οίγω. *Gr.* ein wenig öffnen.

παράπαν. durchaus, überhaupt.

παρα-πέμπω. geleiten.

παρα-πέτομαι. u. παραπετάομαι, πετῶμαι. auch παραπέταμαι. *Gr.* nebenher fliegen.

παρα-πλέω. *Gr.* vorüberschiffen.

παρα-πλήσιος, ὁ, ἡ. nahe kommend, ähnlich. *adverb.* παραπλησίως.

παρα-πολύ. um vieles, bey weitem.

παρ-απόλλυμι. *Gr.* verloren gehn.

παράσιτος, ου, ὁ. der Parasit, Schmarotzer.

παρα-σκευάζω—ομαι. einrichten, vor-zu-bereiten.

παρά-ταξις, εως, ἡ. die Schlachtordnung, Schlacht.

παρα-τείνω. ausdehnen, sich an etwas hinziehn.

παρα-τίθημι. vor-auf-setzen, daneben legen.

παρα-τυγχάνω. *Gr.* in den Weg kommen, aufstoſsen.

παρ-αυτίκα u. τὸ παραυτίκα. sogleich, für den Augenblick.

παρα-φέρομαι. *Gr.* von etwas abgeführt, verschlagen werden.

παρα-φυλακή, ῆς, ἡ. die Aufbewahrung.

παραχρῆμα. augenblicklich.

παραχωρέω, ῶ. überlassen, in jemandes Gewalt und Willen lassen.

πάρδαλις, εως, ἡ. der Panther.

παρ-εγγυάω, ῶ. einhändigen, überliefern, befehlen.

παρ-εδρεύω. *c. dativo.* neben jemanden sitzen, Beysitzer seyn.

παρειά, ᾶς, ἡ. die Wange.

πάρ-ειμι. gegenwärtig seyn. οἱ παρόντες. die Gegenwärtigen. τὰ παρόντα. das Gegenwärtige.

πάρ-ειμι. vorübergehn. οἱ παριόντες. die Vorübergehenden.

παρ-εις-έρχομαι. hineinschlüpfen.

παρ-εμφερής, έος, ὁ, ἡ. ähnlich.

παρ-έρχομαι. *Gr.* vorübergehn. öffentlich auf-hervor-treten. ἐπὶ u. εἰς. wo hineingehn. τὰ παρ-

ἐληλυθότα. das Vergangene.

παρ-έχω—ομαι. darreichen, gewähren, verschaffen, verursachen. παρέχειν ἑαυτόν. sich darbieten. Preis geben.

παρθένος, ου, ἡ. die Jungfrau.

Παρθενών, ῶνος, ὁ. das Parthĕnon, Tempel der Athene zu Athen.

παρ-ίημι. Gr. vorbeylassen, abspannen. —ίεμαι. erschlaffen.

παρ-ιππεύω. nebenherreiten.

Πάρις, ιδος und ιος, ὁ. n. pr. Paris.

παρ-ίστημι. darnebenstellen. παρέστην. bey-zur Seite stehn. παρεστάναι. aufwarten.

Παρμενίων, ωνος. n. pr. Parmenio.

Παρνασσός, οῦ. ὁ Parnassus, Berg in Phocis.

παροδίτης, ου, ὁ. der Vorübergehende.

πάροδος, ου, ἡ. das Vorüberziehn, die Parade. ἐν παρόδῳ. im Vorbeygehn.

παρ-οικέω, ῶ. in der Nähe wohnen.

παροιμία, ας, ἡ. das Sprichwort.

παροινία, ας, ἡ. wildes Betragen in der Trunkenheit, Mißhandlung.

παρ-οξύνω, reizen, spornen.

παρουσία, ας, ἡ. die Gegenwart.

παροχέομαι, —οῦμαι. darneben fahren.

παῤῥησία, ας, ἡ. die Freymüthigkeit. παῤῥησίαν δίδου. verstatte frey zu sprechen.

παρωκεανίτης, ου, ὁ. und παρωκεανῖτις. ιδος, ἡ. der, die am Ocean wohnt.

πᾶς, ᾶσα, ᾶν. ganz, jeder, alle. πάντες. jedermann. διὰ παντός. alles in allem.

Πασίων, ωνος. n. pr. Pasĭon.

πάσχω. Gr. leiden. in einem gewissen Zustande seyn. δεινά. schreckliches dulden. αἰσχρά. schändliche Dinge erfahren.

πάταγος, ου, ὁ. das Getöse.

πατάσσω. schlagen.

πατέω, ῶ. auf etwas treten, betreten.

πατήρ, έρος u. τρός, ὁ. der Vater.

πάτριος, ὁ, ἡ. angeerbt.

πατρίς, ίδος, ἡ. das Vaterland.

πατρῷος, ὁ, ἡ. väterlich, vom Vater geerbt.

παῦλα, ης, ἡ. die Rast, das Aufhören, das Ende.

Παυσανίας, ου. n. pr. Pausanĭas.

παύω. etwas aufhören machen, endigen, zurückhalten. —ομαι. (*c. particip.*) aufhören.

Παφλαγονία, ας, ἡ. Paphlagonien, Land in Klein-Asien.

παχύνω. fest, dick machen.

παχύς, εῖα, ύ. dick, gediegen.

πεδάω, ῶ. fesseln.

πέδη, ης, ἡ. die Fessel.

πεδιάς, άδος, ἡ. eben, das ebne Land.

πέδιλον, ου, τό. der Schuh.
πεδινός, ή, όν. eben.
πεδίον, ου, τό. das Feld, die Ebne.
πεζεύω. zu Land reisen, marschiren.
πεζικός, ή, όν. was zu Fuſs, zu Land ist. πεζικαὶ δυνάμεις. die Landtruppen, Landmacht.
πεζός, ή, όν. *adv.* πεζῇ. zu Fuſs, (im Gegensatze von Schiffahrt) zu Lande. οἱ πεζοί. Fuſs- und Landtruppen.
πειθαρχέω, ῶ. gehorchen.
πείθω, überreden, bewegen. πεποιθέναι. vertrauen. — πείθομαι. folgen, gehorchen.
πεῖρα, ας, ἡ. der Versuch.
Πειραιεύς, έως, ὁ. der Hafen Piräeus bey Athen.
πειράω, ῶ. — άομαι, ῶμαι. *c. genitivo.* auf die Probe stellen, sich üben, suchen, versuchen.
Πειρίθοος, όου. n. pr. Pirithöus.
πελαγίζω. einem Meere ähnlich seyn.
πέλαγος, εος, τό. das Meer.
πελειάς, άδος, ἡ. die Taube.
πελεκάν, ᾶνος, ὁ. der Pelikan.
πέλεκυς, εως, ὁ. das Beil.
Πελίας, ου. n. pr. Pelias.
πέλμα, ατος, τό. die Sohle.
Πελοπίδας, ου. n. pr. Pelopidas.
Πελοπόννησος, ου, ἡ. der Peloponnes. Πελοποννήσιοι, ων. die Einwohner dieses Landes. Πελοποννησιακός, ή, όν. peloponnesisch.
Πέλοψ, οπος. n. pr. Pelops.
πέλτη, ης, ἡ. der leichte Schild.
πέλω. seyn.
πέμπτος, η, ον. der fünfte. πέμπτον. fünftens.
πέμπω. schicken, werfen. πέμπειν πομπήν. einen Aufzug machen.
πένης, ητος, ὁ. arm.
Πενθεύς, έως. n. pr. Pentheus.
πενθέω, ῶ. betrauern.
πενία, ας, ἡ. die Armuth.
πενιχρός, ά, όν. ärmlich, dürftig.
πένομαι. arm seyn.
πεντακισχίλιοι. fünftausend.
πεντακόσιοι. fünfhundert.
πέντε. fünf.
πεντήκοντα. funfzig.
πεντηκόντορος, ου, ἡ. ein mit 50 Rudern versehenes Schiff.
πέπειρος, ὁ, ἡ. reif.
πέπλος, ου, ὁ. das Gewand.
περ. in Verbindung mit ὅς, ἥ, ὅ, mit ὅσα, οἷα u. d. drückt das latein. *cunque* aus. (ὅςπερ. wer immer.)
πέρα. *c. genit.* jenseits, über etwas hinaus. πέρα τοῦ μέτρου. übermäſsig.
περαία, ας, ἡ. das jenseits gelegne Land.
περαιόω, ῶ. — όομαι, οῦμαι. übersetzen.
περάω, ῶ. über-gehen-fahren-setzen.
Πέργαμον, ου, τό. und

τὰ Πέργαμα. ων. Pergăma, d. Burg von Troja.

πέρδιξ. κος, ὁ. das Rebhuhn.

περί. c. genit. über, wegen, von. c. dativ. um. c. accus. um, gegen, was anbetrifft. οἱ περί τινα. diejenigen, welche einen umgeben. 2) umschreibend, die im Accusativo stehende Person selbst.

περι-αιρέω, ῶ. Gr. abnehmen.

Περίανδρος, ου. n. pr. Periander.

περι-άπτω. anknüpfen, anhängen, um etwas her hängen.

περι-βάλλω. Gr. herumlegen, umstricken. —ομαι. bekleidet seyn.

περιβόητος, ὁ, ἡ. berühmt.

περιβολή, ῆς, ἡ. das Umnehmen des Mantels, die Kleidung.

περίβολος, ου, ὁ. der Umfang, Umgebung, Mauer.

περι-γίγνομαι. Gr. übrig seyn. τῆς Φύσεως. die Natur überwinden. —περιγίγνεταί μοί τι. ich habe einen Vortheil.

περι-γράφω. umschreiben, begränzen. κύκλον. einen Umkreis haben.

περι-δέω. Gr. umbinden, verbinden.

περίδρομος, ὁ, ἡ. umgebend, herumgehend. ὄρεσι περίδρομος. von Bergen umgeben.

περι-είδω. Gr. übersehn, vernachlässigen.

περί-ειμι. herumgehn.

περι-έρχομαι. Gr. herumgehn, umgehn. —περιέρχεταί ἐμοί. es kömmt mich an.

περι-έχω. umfassen, umgeben, verlangen.

περι-ζώννυμι. Gr. umgürten.

περι-ίστημι. um etwas herstellen. οἱ περιεστηκότες. die Umstehenden.

περικαλλής, έος, ὁ, ἡ. sehr schön.

περί-κειμαι. herumliegen.

Περικλῆς, έους. n. pr. Perikles.

περι-κόπτω. abhauen, abschlagen.

περι-κυλίομαι. sich auf etwas herumwälzen.

περι-λαμβάνω. umfangen, umfassen.

περι-λάμπω. strahlen, glänzen.

περι-λείπομαι. übrig bleiben.

περι-μάχητος, ὁ, ἡ. bestritten, sehr gewünscht.

περί-μετρος, ου, ἡ. der Umfang.

περί-οδος, ου, ἡ. der Umlauf, Umschweif. Φωνῆς. Modulation der Stimme.

περι-οικέω, ῶ. umher bebauen, bewohnen.

περίοικος, ὁ, ἡ. umherwohnend.

περι-οράω, ῶ. Gr. übersehn, vernachlässigen, gleichgültig gegen etwas seyn.

περιουσία, ας, ἡ. Vermögen, Fülle, Ueberfluſs.

περιπαθῶς. aufgebracht, im Zorn.

περίπατος, ου, ὁ. der Spatziergang.

περι-πέτομαι. *Gr.* umherfliegen.

περι-πίπτω. *Gr.* in etwas fallen, gerathen, sich zuziehen. πληγαῖς. Wunden bekommen. νόσῳ. in eine Krankheit verfallen.

περι-πλέκω. umbinden, umwickeln.

περι-ποιέω, ῶ. verschaffen. — ποιέομαι, οῦμαι. sich erwerben.

περιῤ-ῥέω. *Gr.* umfliessen, rund herum abfliessen, schmelzen.

περιῤ-ῥήγνυμι. *Gr.* zerbrechen.

περι-σκοπέω, ῶ. nach etwas umherschauen.

περίστασις, εως, ἡ. der Vorfall, Gefahr.

περι-στέλλω. bedecken, verbergen.

περιστερά, ᾶς, ἡ. die Taube.

περι-συλάω, ῶ. berauben.

περι-σώζω. retten.

περι-τείνω. umher aufspannen.

περι-τέμνω. *Gr.* abschneiden.

περι-τίθημι. um etwas stellen, legen, bekleiden. (ὑποδήματα τοῖς ποσί. Schuh anziehn.) ausstellen.

περιττός u. περισσός, ή, όν. überflüssig, übermäſsig, sehr groſs.

περιφερής, έος, ὁ, ἡ. rund.

περι-φέρω. *Gr.* herumtragen. — ομαι. sich umdrehn.

περιχαρής, έος, ὁ, ἡ. sehr erfreut.

περι-χέω. *Gr.* um etwas hergieſsen, ausgieſsen. τινί, einen begieſsen.

περι-χορεύω. *c. accusat.* umtanzen.

περι-χρίω. rund umher bestreichen.

περι-χρυσόω, ῶ. vergolden.

Περσέπολις, εως, ἡ. Persepŏlis, Stadt in Persien.

Περσεύς, έως. n. pr. Perseus.

Περσεφόνη, ης. u. Περσεφάττα, ης. Persephŏne, Proserpina.

Πέρσης, ου, ὁ. der Perser.

Περσίς, ίδος, ἡ. Persien. περσικός, ή, όν. persisch. κόλπος. der persische Meerbusen.

πέρυσι vor dem Jahre.

πετεινός, ή, όν. geflügelt. τὸ πετεινόν. der Vogel. τὰ πετεινά. geflügelte Geschöpfe.

πέτομαι. *Gr.* fliegen.

πέτρα, ας, ἡ. der Stein, der Fels.

πετραῖος, αία, αῖον. felsig, was auf Felsen wächst.

πετρώδης, εος, ὁ, ἡ. steinig.

πέττω und πέσσω. verdauen.

πεύκη, ης, ἡ. die Fichte.

Πήγασος, ου, ὁ. der Pegăsus.

πηγή, ῆς, ἡ. die Quelle.

πήγνυμι. *fut.* — πήξω. zusammenfügen, erstarren machen. — υμαι. erstarren, fest werden, gefrieren.

πηδάω, ῶ. springen.

πηκτίς, ίδος, ἡ. die Leyer.

Πηλεύς, έως. n. pr. Peleus.

πηλός, οῦ, ὁ. der Koth, Thon.

Πηλουσιακός, ή, όν. was bey Pelusium in Aegypten ist.

πηνίκα. wann.

πῆξις, εως, ἡ. das Gefrieren, das Eis.

πήρα, ας, ἡ. (*pera*) der Ranzen.

πηρόω. verstümmeln, berauben. πεπηρωμένος τὰς ὄψεις. geblendet, der Augen beraubt.

πήρωσις, εως, ἡ. die Beraubung. τῶν ὀφθαλμῶν, Blindheit.

πῆχυς, εως, ὁ. der Ellenbogen, die Elle.

Πιερία, ας, ἡ. Pierien, eine Landschaft in Thracien.

πίθηκος, ου, ὁ. der Affe.

πίθος, ου, ὁ. das Faſs.

πικρός, ά, όν. bitter.

πιμελή, ῆς, ἡ. das Fett.

πιμελής, έος, ὁ, ἡ. fett.

πῖνα u. πίνη, ης, ἡ. die Steckmuschel.

πινακίς, ίδος, ἡ. ein Täfelchen zum Schreiben.

Πίνδαρος, ου. n. pr. Pindărus.

πινοτήρας, ου, ὁ. der Pinoteras, Wächter der Steckmuschel.

πίνω. *Gr.* trinken.

πιπράσκω. *Gr.* verkaufen.

πίπτω. *Gr.* fallen.

πιστεύω. glauben, vertrauen.

πίστις, εως, ἡ. der Glaube, die Treue.

πιστός, ή, όν. treu, zuverlässig.

Πιττακός, οῦ. n. pr. Pittăkus.

πίτυρον, ου, τό. die Kleye.

πίων, ονος, ὁ, ἡ. (πιότερος, πιότατος.) fett.

πλακόεις, εντος, ὁ. der Kuchen.

πλανάομαι, ῶμαι. umherirren.

πλάξ, ακός, ἡ. die Tafel, Scheibe.

πλάστης, ου, ὁ. der Bildner, Künstler.

πλαστική, ῆς, ἡ. die bildende Kunst. Plastik.

πλάτανος, ου, ἡ. der Platanos.

πλάτος, εος, τό. die Breite.

πλάττω u. πλάσσω. bilden.

πλατύνω. ausbreiten.

πλατύς, εῖα, ύ. breit. ἡ πλατεῖα, ας. die Straſse.

Πλάτων, ωνος. n. pr. Plato.

πλέγμα, ατος, τό. das Flechtwerk.

πλέθρον, ου, τό. ein Längenmaas von 100 Fuſs.

πλεῖστος, η, ον. S. πολύς.

Πλειστῶναξ, ακτος. n. pr. Plistōnax.

πλείων, ονος, ὁ, ἡ. *neutr.* πλεῖον und πλέον. mehr. πλέον ἔχειν. Vortheil haben. ἐπὶ πλεῖον. ganz vorzüglich. τὸ πλεῖστον. gröſstentheils. — πλείους. s. v. a. πλείονας. πλείω. s. v. a. πλείονα.

πλεκτάνη, ης, ἡ. der Arm des Meerpolypen.

πλεονάκις. öfters.

πλεονασμός, οῦ, ὁ. das Uebermaas.

πλεονεκτέω, ῶ. habsüchtig seyn.

πλεονεξία, ας, ἡ. die Habsucht.

πλευρά, ᾶς, ἡ. und τὸ πλευρόν, ου. die Seite.

πλέω. *Gr. fut.* πλεύσομαι. schiffen, zur See seyn.

πληγή, ῆς, ἡ. der Schlag.

πλῆθος, εος, τό. die Menge, Fülle. (steht pleonastisch bey Adjectiven, welche eine Mehrheit bezeichnen, als πολλοί, πλεῖστοι τὸ πλῆθος.)

πληθύω und πληθύνω. *c. genitivo et dativo.* angefüllt seyn.

πλήθω. *c. genitivo* u. *dativo.* anfüllen, voll seyn.

πλῆκτρον, ου, τό. ein Instrument, die Cithar zu schlagen, das Plektrum.

πλημμυρίς, ίδος, ἡ. die Ueberschwemmung.

πλήν. aufser, aber. πλὴν οἶδα. indefs weifs ich. πλὴν ἀλλά. dennoch.

πλήρης, εος, ὁ, ἡ. voll, vollständig.

πληρόω, ῶ. anfüllen, erfüllen.

πλησίον. nahe. ὁ πλησίον. der Nachbar, der Nächste. τὰ πλησίον ὄρη. die nächsten Berge.

πλήσσω u. πλήττω. verwunden, schlagen.

πλίνθος, ου, ἡ. der Ziegelstein.

πλοῖον, ου, τό. das Schiff.

πλόκαμος, ου, ὁ. das geflochtene Haar. πλόκαμοι. die Arme der Meerpolypen.

πλόος u. πλοῦς, ὁ. die Schiffahrt.

πλούσιος, ία, ιον. reich.

πλουτέω, ῶ. zu Reichthum kommen, reich seyn.

πλουτίζω. bereichern.

πλοῦτος, ου, ὁ. der Reichthum, Schatz, Ueberflufs, Menge.

Πλούτων, ωνος. n. pr. Pluto.

πλύνω. spülen, abwaschen.

πλωτός, ἡ, όν. schiffbar.

πνεῦμα, ατος, τό. der Athem, Wind.

πνέω. *fut.* πνεύσω. *Gr.* wehen.

πνίγω. ersticken, ertränken.

πόα, ας, ἡ. das Gras.

ποδώκης, εος, ὁ, ἡ. schnell. ἡ ποδώκεια, ας. die Schnellfüfsigkeit.

ποθέω, ῶ. wünschen, lieben, ersehnen.

πόθος, ου, ὁ. die Neigung, Verlangen.

ποῖ. wohin? ποῖ δή. wohin nur?

ποιέω, ῶ. machen, verfertigen. ὕδωρ ποιεῖν. regnen. εὖ ποιεῖν. gut handeln. ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν. Sorge tragen.

ποίημα, ατος, τό. das Werk, Gedicht.

ποιητής, οῦ, ὁ. der Dichter.

ποιητικός, ἡ, όν. der etwas verschafft, bewirkt. ἡ ποιητική. die Dichtkunst.

ποικιλία, ας, ἡ. die Mannichfaltigkeit, Buntheit.

ποίκιλμα, ατος, τό. die Verzierung.

ποικίλος, η, ον. buntfarbig, geschmückt. ποικίλως. auf mannichfaltige Weise.

ποικίλλω. bunt machen, schmücken.

ποιμαίνω. die Heerden weiden.

ποιμενικός, ή, όν. Viehzucht treibend.

ποιμήν, ένος, ό. der Hirt.

ποίμνη, ης, ή. die Heerde.

ποίμνιον, ου, τό. die Heerde.

ποινή, ῆς, ή. die Strafe, Buſse, Vergeltung.

ποῖος, ποία, ποῖον von welcher Art? (wird dem Zusammenhange gemäſs durch wie groſs, wie schön u. s. w. übersetzt.)

πολεμέω, ῶ. Krieg führen. πολεμοῦμαι. bekriegt werden.

πολεμικός, ή, όν. und πολέμιος, ία, ιον. kriegerisch, feindlich, zuwider. οἱ πολέμιοι. die Feinde.

πόλεμος, ου, ό. der Krieg.

πολιόθριξ, πολιότριχος, ό, ή. von grauen Haaren.

πολιορκέω, ῶ. (πόλις εἴργω.) belagern.

πολιορκήτης, ου, ό. der Städteeroberer.

πολιός, ά, όν. grau.

πόλις, εως, ή. die Stadt.

πολιτεία, ας, ή. die Staatsverfassung, Regierungsform, Staat.

πολιτεύομαι. Staatsgeschäfte treiben.

πολίτης, ου, ό. der Bürger, Einheimische.

πολιτικός, ή, όν. zu einem Staatsmanne gehörig. τὰ πολιτικά. Staatsgeschäfte. πολιτικῶς ζῆν. sich einer bürgerlichen Verfassung unterwerfen.

πολλάκις. oft, vielmals.

πολλαπλάσιος, ία, ιον. u. πολλαπλασίων, ονος, ό, ή. vielfältig, um vieles mehr.

πολλαχοῦ. an vielen Stellen, Orten.

πολυάνδριον, ου, τό. der allgemeine Begräbniſsplatz.

πολυανθρωπία, ας, ή. die Menschenmenge, Bevölkerung.

πολυάνθρωπος, ό, ή. bevölkert.

πολυαύχενος, ό, ή. viele Hälse habend.

Πολυβιάδης, ου. n. pr. Polybiădes.

πολύγονος, ό, ή. viel erzeugend, fruchtbar.

πολυκοιρανίη, ης, ή. (ionische Form) die Vielherrschaft.

Πολυκράτης, εος. n. pr. eines Tyrannen von Samos, Polykrătes.

πολυμαθής, έος, ό, ή. vielwissend, gelehrt.

πολυμαθία, ας, ή. die Vielwisserey.

Πολύμνια, ας. N. einer Muse, Polyhymnia.

πολυόμματος, ου, ό, ή. vieläugig.

πολύπους, ποδος, ό. der Polype.

πολύς, πολλή, πολύ. viel, groſs, heftig. χιὼν πολλή. tiefer Schnee. οἱ

πολλοί. der groſse Haufe. ἐκ πολλοῦ. seit langer Zeit. τὰ πολλὰ und τὸ πολύ. meistentheils. ἐπὶ πολύ. viel, lange Zeit. *compar.* πλείων. ἐπὶ πλεῖον. mehr als gewöhnlich, vorzüglich. *superl.* πλεῖστος, η, ον. κατὰ τὸ πλεῖστον. meistentheils.

πολυσαρκία, ας, ἡ. die Menge des Fleisches.

Πολυσπέρχων, οντος. n. pr. Polysperchon.

πολύστεγος, ὁ, ἡ. was viele Zimmer hat.

πολύστυλος, ὁ, ἡ. was viele Säulen hat.

πολυτάλαντος, ὁ, ἡ. viele Talente werth.

πολύτεκνος, ὁ, ἡ. viele Junge, Kinder habend.

πολυτέλεια, ας, ἡ. der Reichthum, Herrlichkeit, Prachtliebe.

πολυτελής, έος, ὁ, ἡ. kostbar.

πολύφωνος, ὁ, ἡ. vielstimmig, redselig.

πολύχωρος, ὁ, ἡ. geräumig.

πόμα, ατος, τό. das Getränk.

πομπεύω. einen feierlichen Aufzug halten.

πομπή, ῆς, ἡ. der Aufzug, die Procession. πομπὴν πέμπειν. einen Aufzug machen.

Πομπήϊος, ου. n. pr. Pompejus.

πονέω, ῶ. arbeiten, streben, krank seyn. (von Sachen) schadhaft-wankend seyn.

πονηρία, ας, ἡ. die Schlechtigkeit, Tücke.

πονηρός, ά, όν. schlimm. böse.

πόνος, ου, ὁ. die Arbeit, Mühseligkeit.

ποντικόν, ου. τό. (πέλαγος *sc.*) der Pontus Euxinus.

πόντος, ου, ὁ. das Meer. 2) der Pontus Euxinus.

πόπανον, ου, τό. der Opferkuchen.

πορεία, ας, ἡ. der Gang, Weg.

πορεύομαι. gehen, reisen.

πορθέω, ῶ. plündern, verheeren.

πορθμεύς, έως, ὁ. der Fährmann.

πορθμός, οῦ, ὁ. die Meerenge.

πόρος, ου, ὁ. der Durchgang.

πόῤῥωθεν. in der Ferne, von fernher.

πορφύρεος, έα, εον. purpurn.

πορφυρίς, ίδος, ἡ. das Purpurgewand.

Ποσειδῶν, ῶνος. Poseidon, Neptun.

πόσος, η, ον. wie viel. πόσῳ. um wie viel.

ποταμός, οῦ, ὁ. der Fluſs. ποτάμιος, ία, ιον. in Flüssen lebend.

ποτέ. einst, einstmals. ποῖ ποτε; wohin denn? auch: wohin wohl. ποτέ . . . ποτέ. bald . . . bald.

πότε. wann?

πότερον. ob.

ποτόν, οῦ, τό. der Trank.

πότος, ου, ὁ. der Trunk, das Trinkgelag.

ποτός, ή, όν. trinkbar. φάρμακον. Arzneytrank.

πoῦ; wo? — als *part. enclitica*. πoυ. irgendwo.

πoῦς, ποδός, ὁ. der Fuſs.

πρᾶγμα, ατος, τό. und πραγματεία, ας, ἡ. das Geschäft, Sache.

πρακτικός, ή, όν. zu Geschäften geschickt, wirksam.

πρᾶξις, εως, ἡ. die That. das Handeln.

πρᾶος, ου, ὁ, ἡ. *adv*. πραῶς. sanft, mild.

πράττω. und πράσσω. thun, handeln. κακῶς. sich übel befinden.

πραΰς, εῖα, ύ. zahm, mild.

πρέπει. es schickt sich, ziemt sich, steht gut.

πρέσβυς. υος. πρέσβεια, πρέσβυ. alt. ὁ πρέσβυς. der Gesandte.

πρίαμαι. *Gr.* kaufen.

πρὶν und πρὶν ἤ. bevor, ehe. τὸ πρίν. vormals.

πρό. *c. genit.* vor. πρὸ πολλοῦ. lange vorher. πρὸ μοίρας. vor der bestimmten Zeit.

προ-άγω. hinführen, ausrücken, aufbrechen, vorausfahren.

προ-αίρεσις, εως, ἡ. der Vorsatz.

προ-αιρέω, ῶ. *Gr.* vornehmen, wegnehmen. —έομαι, οῦμαι. sich vornehmen.

προαισθάνομαι. vorherspüren, ahnden.

προανα-σείω. vorher in die Höhe schwingen.

προάστειον, ου, τό. ein Haus in der Vorstadt. τὰ προάστεια, ων. die Vorstadt.

προ-βάλλω. *Gr.* vorlegen, aufgeben. τὸ προβληθέν. die Aufgabe.

πρόβατον, ου, τό. das Schaf.

προ-βιβάζω. weiter fortbringen. τέχνην. eine Kunst vervollkommnen.

προβλής, ῆτος, ὁ, ἡ. vorspringend.

προβοσκίς, ίδος, ἡ. der Rüssel.

προ-γίγνομαι. *Gr.* vorher seyn. οἱ προγεγενημένοι. die ehemaligen Menschen.

πρόγονος, ου, ὁ. der Ahnherr, Vorfahr.

προ-δείκνυμι. *Gr.* hinhalten, zeigen.

προδια-βαίνω. *Gr.* vorher durchgehn.

προ-διδάσκω. *Gr.* zum voraus lehren.

προ-δίδωμι. verrathen.

προδοσία, ας, ἡ. der Verrath.

προδότης, ου, ὁ. der Verräther.

πρό-ειμι. vorwärts gehn, - flieſsen, ausgehn.

προ-ερέω. *Gr.* vorhersagen. ὁ προειρημένος. der vorhergenannte.

προ-έρχομαι. *Gr.* vorwärts gehn, heraustreten, zum Vorschein kommen. εἰς τοσοῦτον. so weit in etwas gehn.

προ-έχω. *Gr. c. genitivo.* einen Vorzug-Vorsprung haben.

προ-ήκω. fortrücken.

προθυμία, ας, ἡ. die Bereitwilligkeit, der Eifer, das Streben.

προθύμως. gern, begierig.

προ-ΐημι. *Gr.* vorwärts

schicken, von sich geben.

προ-ΐστημι. vor etwas stellen. ὁ προεστώς. der Vorsteher.

προ-κάθημαι. Gr. vor etwas sitzen.

προ-καλέομαι, οῦμαι. auf-heraus-fordern.

προ-κάλυμμα, ατος, τό. die Hülle.

προκατα-κλίνομαι. bey Tische den Rang vor einem haben.

προκαταλαμβάνω. Gr. zum voraus nehmen, zuvorkommen, vorher ergreifen.

πρό-κειμαι. Gr. vor etwas liegen, ausgestellt seyn.

Πρόκνη, ης. n. pr. Prokne.

προ-κόπτω. Fortschritte machen.

προ-κρίνω. vorziehn, den Vorzug geben.

προ-κύπτω. c. genitivo. heraussehn.

πρόκωπος, ου, ὁ, ἡ. am Griff gehalten, zum Angriff bereit.

προ-λέγω. vorhersagen.

προ-μαντεύομαι. vorhersagen, weissagen.

πρό-μαντις, εως, ὁ, ἡ. Wahrsager, Wahrsagerinn.

Πρόμαχος, ου. n. pr. Promăchus.

προμηθέομαι, οῦμαι. für etwas sorgen.

προμήθεια, ας, ἡ. die Vorsorge, Vorsehung.

Προμηθεύς, έως. n. pr. Promētheus.

προ-νήχομαι. vorausschwimmen.

προ-νοέομαι, οῦμαι. für einen sorgen, besorgen.

πρόνοια, ας, ἡ. die Vorsicht, Vorsehung, Klugheit.

προ-οδοιπορέω, ῶ. c. dativo. vorhergehn.

προοίμιον, ου, τό. der Eingang zu einer Rede.

προ-πάσχω. Gr. zuvorleiden - empfinden, afficirt werden.

προ-πέμπω. begleiten.

προ-πηδάω, ῶ. vorausspringen.

προ-πηλακίζω. mifshandeln.

πρόῤῥιζος, ὁ, ἡ. (ῥίζα) mit der Wurzel.

πρός. c. genit. von c. dat. über, zu, bey, an. πρὸς τούτοις. aufser diesen. — c. accus. zu, gegen, an, wegen, in Vergleichung mit, in Rücksicht auf, um .. willen. πρὸς μίαν ἡμέραν. auf Einen Tag. πρὸς ὑπερβολήν. in Uebermaas. πρὸς τὴν σελήνην. bey Mondenschein. πρὸς τὴν γῆν. auf die Erde. πρὸς πολὺν χρόνον. auf lange Zeit. πρὸς καιρόν. für einige Zeit, für den Augenblick.

προς-αγγέλλω. melden.

προς-αγορεύω. nennen.

προς-άγω. Gr. zuführen, hinzubewegen, darbringen.

προς-άπτω. beylegen.

προς-αρτάω, ῶ. an etwas anfügen, befestigen.

προς-βάλλω. Gr. zu etwas beytragen.

πρός-βασις, εως, ἡ. der Zugang.

προς-βοῤῥος, ὁ, ἡ. nördlich.

πρόσ-γειος, ὁ, ἡ. nah an der Erde.

προς-γίγνομαι. Gr. noch hinzukommen.

προς-δέομαι. Gr. c. genitivo. Mangel spüren, bedürfen.

προς-δέχομαι. aufnehmen.

προς-δίδωμι. hinzugeben.

προς-δοκάω, ῶ. erwarten, hoffen.

προς-εδρεύω. eine Sache betreiben, bey etwas beschäftigt seyn.

πρόσ-ειμι. drinne - dabey seyn.

πρόσ-ειμι. (εἶμι) herantreten, sich nähern.

προς-εξ-ευρίσκω. Gr. darzu erfinden.

προς-εμ-βάλλω. Gr. mit dazu hineinwerfen.

προς-έρχομαι. Gr. hinzukommen. ἐγγύς. sich nähern.

προς-έτι. noch überdiefs.

προςεχής, έος, ὁ, ἡ. c. dativo. angrenzend, benachbart.

προς-έχω Gr. daran halten. τὸν νοῦν. auf etwas achten, merken.

προςηγορία, ας, ἡ. der Nahme, Beynahme.

προςήκει. es ziemt sich, pafst. αὐτῷ. es geht ihn an. οἱ προςήκοντες. die Anverwandten.

προς-ηλόω, ῶ. annageln.

προς-ηνής, έος, ὁ, ἡ. angenehm.

πρόσ-θετος, ὁ, ἡ. angesetzt.

πρόσθιος, ία, ιον. vorn. τὰ πρόσθια σκέλη und οἱ πρόσθιοι πόδες. die Vorderfüfse.

προς-ίσχω. Gr. landen, anlegen.

προς-καλέομαι, οῦμαι. Gr. zu-an-rufen.

προς-καρτερέω, ῶ. bey etwas aushalten.

προς-κομίζω. herbeybringen.

προς-λαμβάνω. Gr. zu etwas nehmen. zu etwas beytragen, etwas befördern.

προς-μυθεύω. —ομαι. überdiefs erzählen, hinzusetzen.

προς-νέω. fut. νεύσω. hinzuschwimmen.

πρόσ-οδος, ου, ἡ. der Zugang. οἱ πρόσοδοι. das Einkommen, Einkünfte.

προς-ομιλέω, ῶ. c. dativo. Umgang pflegen.

πρόσ-οψις, εως, ἡ. der Anblick.

προςπαρα-τίθημι. hinzusetzen.

προς-πατταλεύω. und -πασσαλεύω. annageln, anschmieden.

προς-πελάζω. sich nähern.

προς-πίπτω. Gr. zufallen, begegnen, über einen herfallen.

προς-πλάττω u. πλάσσω. anbilden, anfügen.

πρόσ-πνευσις, εως, ἡ. der Duft.

προς-ποιέομαι, οῦμαι. vorgeben.

προς-πορίζω. herbeyschaffen, hinzufügen, verursachen.

πρόσ-ταγμα, ατος, τό. der Befehl.

προςτάττω, u. -τάσσω. befehlen.

προς-τίθημι. hinzusetzen, zulegen, andichten. προςτιθέναι τι ἑαυτῷ. sich etwas beylegen.

προς-τίμησις, εος, ἡ. die Strafe.

προς-φέρω. *Gr.* herzuführen, wohinbringen. — ομαι. wohinkommen, gelangen, einen auf eine gewisse Art behandeln, zu sich nehmen (essen).

προςφιλής, έος, ὁ, ἡ. lieb, werth.

πρόσω. c. *genitivo*. fern. οὐ πρόσω. nicht weit.

προςωνυμία, ας, ἡ. der Beynahme.

πρόςωπον, ου, τό. das Gesicht.

προ-τείνω. dar-bieten-reichen.

προτερέω, ῶ. siegen, die Oberhand behalten.

προτέρημα, ατος, τό. der Vorzug.

πρότερος, α, ον. der erstere. πρότερον. zuerst.

προ-τίθημι. vorsetzen, aussetzen. αἴνιγμα. ein Räthsel aufgeben. ἀγῶνα. einen Wettstreit anstellen.

προ-τιμάω, ῶ. vorziehn, hochschätzen.

προ-τρέπω. antreiben, ermahnen.

προ-τρέχω. c. *genitivo*. *Gr.* vorauslaufen.

προὔργου. (s. v. a. πρὸ ἔργου.) erforderlich, nützlich. προὔργου τι ποιεῖν. etwas gewinnen.

προφαίνω. vorhalten.

πρόφασις, εως, ἡ. die Veranlassung, der Vorwand.

προφερής, έος, ὁ, ἡ. vorzüglich.

προ-φέρομαι. zum Vorschein bringen, rühmen.

προ-χειρίζομαι. wählen.

προ-χέω. *Gr.* herausgießsen. —ομαι. sich ergießsen.

προ-χωρέω, ῶ. vorwärts gehn, wachsen, zunehmen.

πρύμνη, ης, ἡ. des Hintertheil des Schiffs.

Πρυτανεῖον, ου, τό. das Prytaneum, Versammlungshaus der Prytanen, (d. h. der jedesmaligen Vorsteher des Senats) wo diese und auch andre um das gemeine Wesen verdiente Männer auf öffentliche Kosten speisten.

πρωΐ. (πρωϊαίτατος.) früh. πρώϊος. frühzeitig.

πρώην. neulich.

πρώρα, ας, ἡ. das Vordertheil des Schiffs.

πρῶτα. zuerst, erstens.

Πρωτεσίλαος, ου. n. pr. Protesilāus.

πρωτεύω. den Vorzug behaupten, der erste seyn.

πρῶτος, η, ον. der erste. πρῶτον und πρώτως. zuerst, zum erstenmal. τὸ μὲν πρῶτον und τὰ πρῶτα. anfänglich. τὰ πρῶτα φέρεσθαι. den ersten Rang behaupten, den Preis in einer Sache erhalten.

πταίρω. niesen.

πτελέα, ας, ἡ. die Ulme.

πτερόν, οῦ, τό. der Flügel.

πτερόω, ῶ. beflügeln, zum Vogel machen.
πτέρυξ, υγος, ἡ. der Flügel.
πτερωτός, ή, όν. geflügelt.
πτηνός, ή. όν. geflügelt.
Πτολεμαῖος, ου. Ptolemäus, Nahme mehrerer Könige von Aegypten.
πτωχός, ή, όν. arm. ὁ πτωχός. der Bettler.
Πυγμαῖοι, ῶν. Pygmäen, ein fabelhaftes Volk kleiner Menschen, die man an die Grenzen der Erde, an die Küsten des Oceans setzte.
Πυθαγόρας. α. n. pr. Pythagŏras. Πυθαγόρειος und Πυθαγορικός. ein Schüler des Pythagoras.
Πύθαρχος, ου. n. pr. Pytharchus.
Πυθία, ας, ἡ. die Pythia, (Priesterinn Apolls zu Delphi.)
Πύθων, ωνος, ὁ. der Drache Pytho.
πυκάζω. bedecken, umgeben. πεπυκασμένος, dicht bewachsen.
πυκνός, ή, όν. dicht, gedrängt, zahlreich.
πύκνωμα, ατος, τό. die Dichtigkeit. τῶν τριχῶν. die Menge der Haare.
πύλη, ης, ἡ. das Thor.
Πύλος, ου. Pylus, eine Stadt im Peloponnes.
πυλωρέω, ῶ. am Thore wachen.
πυνθάνομαι. Gr. forschen, fragen, erfahren, hören.
πυξοειδής, έος, ὁ, ἡ. dem Buchsbaum an Farbe ähnlich.
πύξος, ου, ἡ. der Buchsbaum (*buxus*).
πῦρ, πυρός, τό. das Feuer.
πυρά, ᾶς, ἡ. der Scheiterhaufe.
πυρακτόω, ῶ. im Feuer härten, heiſs machen.
πυραμίς, ίδος, ἡ. die Pyramide.
Πυρηναῖα, ων, τά. die Pyrenäen.
πύρινος, ίνη, ινον. von Waizen. σῖτος πύρινος. Waizen.
πυρίπνοος, ὁ, ἡ. feuerschnaubend.
Πυριφλεγέθων, οντος, ὁ. Pyriphlegĕthon, ein Fluſs in der Unterwelt.
πυρός, οῦ, ὁ. der Waizen.
πυρόω, ῶ. heiſs machen. πεπυρωμένος λέβης. ein Kessel mit siedendem Wasser.
πυρπολέω, ῶ. in Brand stecken, verheeren.
Πύῤῥα, ας. n. pr. Pyrrha.
πυῤῥιχίζω. den Waffentanz tanzen.
Πύῤῥος, ου. n. pr. Pyrrhus.
πωλέω, ῶ. verkaufen.
πῶμα, ατος, τό. der Dekkel.
πώποτε. jemals. οὐ πώποτε. niemals.
πῶς; wie? auf welche Weise? πως. (enclitisch) auf irgend eine Art. ὧδέ πως. etwa so.

P.

ῥάβδος, ου, ἡ. der Stab.
Ῥαδάμανθυς, υος. Rha-

damanthus, N. eines der Richter in der Unterwelt.

ῥᾴδιος, ία, ιον. leicht. ἀνατραπῆναι. leicht umzuwerfen. εἴ σοι ῥᾴδιον. wenn du es vermagst. *compar.* ῥάων. (auch ῥᾴδιον im neutro kömmt als comparativus vor, wie X. II. 3.) — *superl.* ῥᾴδιστος u. ῥᾷστος. *adv.* ῥαδίως.

ῥαθυμέω, ῶ. nachlässig, sorglos seyn.

ῥαθυμία, ας, ἡ. die Sorglosigkeit, Erheiterung.

ῥαθύμως. leichtsinnig, unbekümmert.

ῥάκος, εος, τό. die Lumpen, abgetragenes Kleid.

ῥάμμα, ατος, τό. die Naht.

ῥάξ, ῥαγός, ἡ. die Weinbeere.

ῥάπισμα, ατος, τό. der Streich, Schlag.

ῥάχις, εως, ἡ. das Rückgrath, Rücken.

ῥεῖθρον, ου, τό. der Strom.

ῥέμβομαι. sich umhertreiben, umherschweifen.

ῥεῦμα, ατος, τό. der Strom.

ῥέω. *Gr. fut.* ῥεύσομαι. fliesen, zusammensinken. ῥυῆναι ἀργύρῳ. (*argento manare.*) fliesende Silberadern haben.

ῥῆγμα, ατος, τό. der Bruch.

ῥήγνυμι. *Gr. fut.* ῥήξω. zerreissen. νεφέλην, eine Wolke ausschütten, bersten lassen.

ῥῆμα, ατος, τό. das Wort.

Ῥῆνος, ου, ὁ. der Rheinstrom.

ῥητέον. was gesagt werden muss.

ῥήτωρ, ορος, ὁ. der Redner, Lehrer der Beredsamkeit.

ῥίζα, ης, ἡ. die Wurzel.

ῥιζόομαι, οῦμαι. einwurzeln.

ῥιζοτόμος, ου, ὁ, ἡ. (τέμνω) der Wurzeln abschneidet, sammelt, wie Aerzte u. Zauberer thun. Daher ein Spottnahme für einen Arzt.

ῥιζοφαγέω, ῶ. (φάγω) Wurzeln fressen.

ῥινόκερως, ωτος, ὁ. (ῥίς, κέρας.) das Nashorn.

ῥιπίζω. mit dem Wedel anfachen.

ῥίπτω, u. ῥιπτέω. *Gr.* werfen, hinwerfen, stürzen.

Ῥοδανός, οῦ, ὁ. N. eines Flusses, Rhodan, Rhone.

Ῥόδος, ου, ἡ. Rhodus, N. einer Insel, Karien gegenüber. Ῥόδιος. ein Einwohner derselben.

ῥόος u. ῥοῦς, ὁ. der Fluss.

ῥόπαλον, ου, τό. die Keule.

ῥοφέω, ῶ. schlürfen.

ῥύαξ, ακος, ὁ. der Strom, Lavastrom.

ῥύγχος, εος, τό. der Rüssel, Schnabel.

ῥυθμός, οῦ, ὁ. der Rhythmus, Takt.

ῥύμμα, ατος, τό. das Reinigungsmittel.

ῥυμοτομέω, ῶ. eine Stadt eintheilen.

ῥυμοτομία, ας, ἡ. die Eintheilung und Anlage der Strassen.

ῥύομαι. retten, entreiſsen.
ῥωμαλέος, α, ον. stark.
ῥώμη, ης, ἡ. die Stärke. 2) die Stadt Rom. Ῥωμαῖος, ου, ὁ. der Römer.
ῥώννυμι. *Gr. fut.* ῥώσω. stärken.
ῥῶσις, εως, ἡ. die Stärkung.

Σ.

Σαβίνη, ης. ἡ. Sabinerland in Italien. Σαβῖνοι, ων. Einwohner desselben.
σαγήνη, ης, ἡ. das Netz.
Σάγρα, ας. Sagra, Fluſs in Unter-Italien.
σαίνω. schmeicheln.
σαίρω. fegen, kehren.
σαλαμάνδρα, ας, ἡ. der Salamander.
Σαλαμίς, ῖνος, ἡ. Salămis, Insel, nahe bey Attica. 2) St. in Cyprus.
Σαλμυδησσός, οῦ. Salmydessus, St. in Thrazien.
Σαλμωνεύς, έως. n. pr. Salmōneus.
σαλπιγκτής, οῦ, ὁ. der Trompeter.
σάλπιγξ, ιγγος, ἡ. die Trompete.
Σάμος, ου, ἡ. Samus, eine Insel im ägäischen Meere. Σάμιος, ίου. Einwohner derselben.
σάνδαλον, ου. τό. der Weiberschuh, Pantoffel.
σανίς, ίδος, ἡ. das Bret.
σαπρός, ά, όν. verfault.
Σαρδανάπαλλος, ου. n. pr. Sardanapālus.
Σαρδανία, ας. Sardinien.
Σαρδῷοι. Einwohner dieser Insel. τὸ σαρδῷον πέλαγος. das sardinische Meer.
Σάρδεις, εων. Sardes, St. in Lydien.
σαρκοβόρος, ὁ, ἡ. fleischfressend.
σαρκοφαγέω, ῶ. Fleisch fressen.
Σαρματία, ας, ἡ. Sarmatien, Land in Asien und Europa. Σαρμάται, τῶν. Sarmaten, Einwohner desselben.
σάρξ, κός, ἡ. das Fleisch.
σατράπης, ου, ὁ. Satrap, ein Statthalter des persischen Reichs.
σάτυρος, ου, ὁ. der Satyr.
σαύνιον, ίου, τό. der Wurfspieſs.
Σαυνῖται, ῶν. die Samniter, ein Volk in Italien. σαυνιτικός, ἡ, όν. samnitisch.
σαυτοῦ, ῆς. S. σεαυτοῦ.
σαφής, έος, ὁ, ἡ. deutlich, offenbar. τοῦ σαφοῦς χάριν. der Deutlichkeit wegen.
σβέννυμι. *Gr. fut.* σβέσω. auslöschen.
σεαυτοῦ, ῆς. deiner.
σεβάζομαι, und σέβω, —ομαι. verehren.
σειρά, ᾶς, ἡ. die Kette, der Strick.
σεισμός, οῦ, ὁ. das Erdbeben.
Σέλευκος, ου. n. pr. Seleukus.
σελήνη, ης, ἡ. der Mond.
Σεμέλη, ης. n. pr. Semĕle.
σεμίδαλις, εως, ἡ. das feine Mehl.

Σεμίραμις, ιδος. n. pr. Semirămis.
σεμνός, ή, όν. ehrwürdig, erhaben, gravitätisch. σεμνός τις ἐγένου. du bist ein Pedant geworden.
σεμνύνομαι. auf etwas stolz seyn, sich brüsten, rühmen.
Σέριφος, ου, ἡ. Serīphus, eine der cycladischen Inseln. Σερίφιος, ου. ein Einwohner derselben.
σηκός, οῦ, ὁ. die Grabstätte.
σημαίνω. bezeichnen, befehlen.
σημασία, ας, ἡ das Zeichen, die Anzeige.
σημεῖον, ου, τό. das Zeichen, der Beweis.
σηραγγώδης, εος, ὁ, ἡ. (σήραγξ) voll von Höhlen.
Σῆρες, ων, οἱ. Serer, ein Volk in Asien.
σήσαμον, ου, τό. Sesam, (die Schote eines asiatischen Gewächses.)
σιαγών, όνος, ἡ. die Backe, Kinnbacke.
σιγάω, ῶ. schweigen.
σιγή, ῆς, ἡ. das Stillschweigen.
σιδήρεος, έα, εον. eisern.
σίδηρος, ου, ὁ. das Eisen, Schwerdt.
Σιδών, ῶνος. Sidon, Stadt in Phönizien. Σιδώνιος, ου. ein Einwohner dieser Stadt.
Σικανία, ας, ἡ. Sikania, der alte Name Siciliens.
Σικανοί, ῶν. Nahme eines Volks, Sikăner.
Σικελία, ας, ἡ. Sicilien. Σικελιῶται, ῶν. Einwohner Siciliens. σικελικός, ή, όν. auch σικελός, ή, όν. sicilisch.
Σικυών, ῶνος, ἡ. Sicyon, Stadt im Peloponnes. Σικυωνία, ας. das dazu gehörige Land.
Σιλουΐος, ου. n. pr. Silvius.
σιμός, ή, όν. gebogen, schräg gehend.
Σιμωνίδης, ου. n. pr. Simonĭdes.
σινδών, όνος, ἡ. feine Leinewand, das Barttuch.
σίνομαι. verletzen.
Σινύεσσα, ης. Sinuessa, St. in Italien.
Σινωπεύς, έως. Einwohner von Sinōpe, einer St. in Klein-Asien.
Σίπυλος, ου, ὁ. Sipȳlus, ein Gebirg in Lycien.
Σίσυφος, οῦ. n. pr. Sisȳphus.
σιταρκέω, ῶ. verköstigen.
σιτέω, ῶ. ernähren. — έομαι, οῦμαι. essen, geniessen. σιτεῖσθαι δρόσου. von Thau leben.
σιτίον, ου, τό. Speise, Nahrungsmittel.
σίτισις, εως, ἡ. die Fütterung, Unterhalt.
σιτοδεία, ας, ἡ. der Mangel an Getreide.
σῖτος, ου, ὁ. *plur.* τὰ σῖτα. Korn, Getreide, trockne Nahrungsmittel.
σιτοφόρος, ου, ὁ, ἡ. Getreide tragend.
σιωπάω, ῶ. schweigen.
σκάπτω. graben.
σκάφος, εος, τό. der Nachen, das Fahrzeug.

σκέλος, εος, τό. der Schenkel.
σκεπάζω u. σκέπω. decken, bedecken.
σκευάζω. rüsten, kleiden.
σκευασία, ας, ἡ. die Zubereitung.
σκευή, ῆς, ἡ. der Anzug, der Aufzug.
σκεῦος, εος, τό. das Geräth, Hausgeräth, Gefäfs.
σκευοφόρος, ὁ, ἡ. der das Gepäck trägt. τὰ σκευοφόρα. die Lastthiere.
σκηνή, ῆς, ἡ. das Zelt, die Bühne.
Σκηπίων, ωνος. Scipio.
σκῆπτρον, ου, τό. das Zepter.
σκιά, ᾶς, ἡ. der Schatten.
σκιάδιον, ου, τό. der Laubgang, Laube.
σκιρτάω, ῶ. springen.
σκληρός, ά, όν. hart, spröde, rauh, heftig.
σκληρότης, ητος, ἡ. die Strenge, Härte, Rauhigkeit.
σκόπελος, ου, ὁ. der Felsen.
σκοπέω, ῶ. sehen, nach etwas trachten, Rücksicht nehmen.
σκοπός, οῦ, ὁ. das Ziel.
σκόρπιος, ου, ὁ. der Scorpion.
Σκύθης, ου, ὁ. der Scythe. Σκυθία, ας. Scythien. σκυθικός, ή, όν. scythisch.
σκυθρωπάζω. verdrüfslich aussehn.
σκύλαξ, ακος, ὁ. das junge Thier, das Junge.
Σκύλλα, ης. n. pr. Scylla.
σκῦλον, ου, τό. die dem Feinde abgenommene Beute, Waffen.
σκύμνιον, ου, τό. und σκύμνος, ου, ὁ. das junge Thier. das Junge.
σκύτινος, η, ον. ledern.
σκώπτω. spotten.
σμάω, ῶ. einsalben, bestreichen.
σμηνουργος, ου, ὁ. der Zeidler, Bienenvater.
σμύρνα, ης, ἡ. die Myrrhe.
Σόανες, ων. Soaner, ein Volk in Asien, am Pontus Euxinus.
σοβέω, ῶ. eilen.
Σόλων, ωνος. n. pr. Solon.
σορός, οῦ, ἡ. der Sarg.
σός, σή, σόν. dein.
Σούνιον, ου, τό. das Vorgebirge Sunium in Attika. davon Σουνιάς, άδος.
Σοῦσα, ων. Susa, Stadt in Asien.
σοφία, ας, ἡ. die Weisheit.
σοφιστής, οῦ, ὁ. der Lehrer der Weisheit und Beredsamkeit, der Sophist.
Σοφοκλῆς, έους. n. pr. Sophokles.
σοφός, ή, όν. weise.
σπαθάω, ῶ. prassen, verschwenden.
σπανίζω — ομαι. *c. genit.* Mangel haben, nicht haben.
σπάνις, εως, ἡ. der Mangel.
σπανιστός, ή, όν. *c. genit.* mangelnd, arm.
σπανίως. selten.
σπάργανον, ου, τό. die Windel.
Σπάρτη, ης, ἡ. Sparta.
Σπαρτιάτης, ου. ein Einwohner von Sparta, Spartaner.

σπάω, ῶ. und σπάομαι. ziehen, trinken.
σπείρω. (*fut.* σπαρῶ. *pf.* ἔσπαρμαι.) säen, besäen.
σπέρμα, ατος, τό. der Same.
σπεύδω. sich um etwas bemühen, beeifern, eilen.
σπήλαιον, ου, τό. die Höhle.
σπιθαμή, ῆς, ἡ. die Spanne (ein Maas).
Σπίνθαρος, ου. n. pr. Spinthărus.
σπλαγχνεύω, —ομαι. aus den Eingeweiden der Opferthiere weissagen.
σπλάγχνον, ου, τό. das Eingeweide.
σπόγγος, ου, ὁ. der Schwamm.
σπονδή, ῆς. ἡ. das Trankopfer. σπονδαί, ῶν. der Vergleich, Bündnifs.
σπόρος, ου, ὁ. die Saat, das Bestellen des Ackers.
σπουδάζω. sich bemühen, eilig seyn. περί τι. sich mit etwas abgeben, etwas mit Eifer treiben.
σπουδαῖος, α, ον. rechtschaffen, trefflich, ernst.
σπουδή, ῆς, ἡ. der Fleifs, Eifer.
σταγών, όνος, ἡ. der Tropfen.
στάδιον, ίου, τό. die Rennbahn. 2) ein Längenmaas von 125 Schritten. (32 Stadien betragen eine gemeine deutsche Meile, oder 4000 Schritte.)
σταθμός, οῦ, ὁ. *plur.* τὰ σταθμά. Wage, Gewicht.
στασιάζω. Händel erregen, einander zuwider handeln, sich entzweyen, uneinig seyn.
στάσις, εως, ἡ. der Aufruhr, die Stellung. στάσεις ἵστασθαι. Stellungen machen.
Στάτανος, οἶνος. statanischer Wein. Von einer Stadt des untern Italiens Statana.
σταυρός, οῦ, ὁ. das Kreuz.
σταυρόω, ῶ. kreuzigen.
σταφυλή, ῆς, ἡ. die Traube.
στέγη, ης, ἡ. das Dach.
στέλεχος, εος, τό. der Stamm.
στέλλω. senden.
στενός, ή, όν. eng, bedrängt.
στέργω. lieben. τὰ παρόντα. mit dem, was man hat, zufrieden seyn.
στερεότης, ητος, ἡ. die Stärke, Festigkeit.
στεῤῥός, ά, όν. hart, fest, unbiegsam.
στεῤῥότης, ητος, ἡ. die Festigkeit.
στέφανος, ου, ὁ. der Kranz.
στέφω u. στεφανόω, ῶ. bekränzen.
στῆθος, εος, τό. die Brust.
στήλη, ης, ἡ. die Säule. αἱ στῆλαι. die Säulen des Herkules an der gaditanischen Meerenge.
στηρίζω. stützen.
στιβεύω. eine Spur verfolgen, aufspüren.
στίφος, εος, τό. das Gedränge, die Menge.
στολή, ῆς, ἡ. das Gewand.
στόλος, ου, ὁ. die Flotte.
στόμα, ατος, τό. u. στό-

μιον, ου, τό. der Mund, die Mündung.

στοργή, ῆς. ἡ. die Liebe (vornehmlich die kindliche und elterliche).

στοχάζομαι. muthmaſsen. *c. genit.* nach etwas trachten, sich bemühen.

στρατεία, ας, ἡ. der Feldzug.

στράτευμα, ατος, τό. das Heer.

στρατεύω—ομαι. einen Feldzug thun, Krieg führen.

στρατηγέω, ῶ. ein Heer anführen, commandiren.

στρατηγός, οῦ, ὁ. der Feldherr, Strateg.

στρατιώτης, ου, ὁ. der Soldat, Krieger.

στρατιωτικός, ή, όν. kriegrisch, soldatenmäſsig. τὸ στρατιωτικόν. das Heer.

Στρατονίκη, ης. n. pr. Stratonīce.

στρατόπεδον, ου, τό. das Lager, Heer.

στρέφω. wenden, drehen. —ομαι. umkehren.

στρουθίον, ου, τό. ein kleiner Vogel, Sperling.

στρουθοκάμηλος, ου, ὁ, ἡ. der Strauſs.

Στροφάδες νῆσοι, αἱ. die Strophadischen Inseln im ionischen Meere

Στρυμών, όνος, ὁ. Strymon, Fluſs in Thracien

στύλος, ου, ὁ. die Säule

Στύμφᾱλος, ου. Stymphālus, Stadt und See in Arcadien. στυμφαλίδες ὄρνιθες. Vögel an diesem See.

Στύξ, γός, ἡ. der Styx, ein Fluſs in der Unterwelt.

σύ, σοῦ etc. du, deiner etc.

Σύβαρις, ριδος, und ριος, ἡ. Sybăris. Stadt im untern Italien. Συβαρίτης, ου. Einwohner derselben.

συγ-γένεια, ας, ἡ. die Verwandtschaft.

συγγενής, έος, ὁ. der Verwandte.

συγ-γηράσκω. *c. dat.* mit einem alt werden.

συγ-γινώσκω. *Gr.* verzeihen.

συγ-γνώμη, ης, ἡ. die Verzeihung.

σύγ-γραμμα, ατος, τό. die Schrift.

συγ-γραφεύς, έος, ὁ. der Geschichtschreiber.

συγ-γράφω. schreiben, verfertigen.

συγ-γυμναστής, οῦ, ὁ. Genosse der Leibesübungen in den Gymnasien.

συγ-καθεύδω. *c. dat.* mit einem zusammen schlafen.

σύγκαιρος, ὁ, ἡ. der Zeit angemessen.

συγ-καλέω, ῶ. *Gr.* zusammenrufen. οἱ συγκεκλημένοι. die Eingeladenen.

συγκάμνω. mitarbeiten, helfen.

συγ-κατα-βαίνω. *Gr.* hinabsteigen, sich auf etwas einlassen.

συγ-κατα-δύνω. mit untergehn, mit hinabsenken.

συγ-κατα-καίω. *Gr.* mit verbrennen.

συγ-κατα-σβέννυμι.

Gr. zugleich mit auslöschen, zerstören.
σύγ-κειμαι. zusammenliegen - gesetzt seyn.
συγ-κλείω. einschliefsen.
σύγ-κλητος, ου, ἡ. die Versammlung des Senats. der Senat.
συγ-κρίνω. vergleichen.
συγ-κρούω. zusammenschlagen.
συγ-χαίρω. sich mit einem freuen.
συγ-χωρέω, ῶ. verzeihen, zugestehen.
σῦκον, ου, τό. die Feige.
συλ-λαμβάνω. *Gr.* zugleich fassen, ergreifen.
συμ-βαίνω. *Gr.* zusammenkommen. συμβαίνει. es trägt sich zu. κακὸν ἐμοὶ συμβέβηκε. es ist mir ein Unglück zugestofsen. τὸ συμβεβηκός. der Zufall, ein zufälliger Umstand. τὰ συμβεβηκότα. die Vorfälle.
συμ-βάλλω. *Gr.* zusammenwerfen, verbinden, vergleichen, zusammentreffen, kämpfen. — ομαι. zu etwas beytragen.
συμ-βασιλεύω. c. *dat.* mit einem regieren.
συμ-βίωσις, εως, ἡ. das Zusammenleben, die Gemeinschaft.
συμ-βουλεύω. rathen.
σύμ-βουλος, ου, ὁ, ἡ. der Rathgeber.
συμμαχία, ας, ἡ. die Hülfe im Krieg, Beystand.
σύμμαχος, ὁ. der Mitstreiter.
συμ-μένω. dabey bleiben.
συμ-μίσγω. *Gr.* mit etwas mischen.
συμ-παίζω. c. *dat.* mit einem spielen.
συμπάρ-ειμι. zugleich bey etwas gegenwärtig seyn.
σύμ-πας, πασα, παν. ganz.
συμ-πάσχω. *Gr.* mit leiden.
συμ-πείθω. überreden, bewegen.
συμ-πίνω. *Gr.* mittrinken, zusammentrinken.
συμ-πίπτω. *Gr.* zusammenfallen. εἰς μάχην. in Kampf gerathen.
συμ-πλέκω. verbinden, verflechten. — ομαί τινι. mit einem handgemein werden.
συμ-πλέω. mitschiffen.
συμπληγάδες, ων, αἱ. (πλήσσω) die zusammenschlagenden Felsen, Symplegaden.
συμ-πληρόω, ῶ. anfüllen.
σύμπλοος, ους, ὁ, ἡ. mitschiffend, e. Gefährte der Seereise.
συμ-πνέω. *Gr.* zusammen - wehen - hauchen, sich vereinigen.
συμπόσιον, ου, τό. das Gastmal. der Speisesaal.
συμπότης, ου, ὁ. der Tischgenosse, Gast.
συμ-πράττω, u. — πράσσω. Theil nehmen, helfen.
συμ-πρήθω. mit verbrennen.
σύμπτωσις, εως, ἡ. das Zusammenschlagen.
συμ-φέρω. *Gr.* beytragen, nützen. τὸ συμφέρον. das Nützliche, Zuträgliche, der Vortheil. — ομαι. zu-

sammenkommen, -strömen.

συμ-φεύγω. zusammenfliehn.

συμ-φλέγω. zugleich mit anzünden.

συμφορά, ᾶς, ἡ. der Zufall, das Unglück.

συμφυής, έος, ὁ, ἡ. zusammengewachsen, zusammengesetzt.

σύν. c. *dat.* mit εἶναι σύν τινι. auf jemandes Seite seyn.

συν-αγελάζω. (ἀγέλη) zu einer Heerde vereinigen. — ομαι. sich zusammenhalten.

συν-άγω. zusammenziehn, sammeln.

συν-αθροίζω. versammeln.

συν-αντάω, ῶ. begegnen, entgegengehn.

συν-άπτω. verbinden, zusammen-hängen-stoſsen.

συν-αρπάζω. wegraffen, entführen.

συν-αρτάω, ῶ. mit aufhängen, anfügen.

συν-δέω. *Gr.* mit etwas zusammenbinden, anfesseln.

συν-δια-πράττω, und -πράσσω. mit verrichten.

συν-διώκω. mit verfolgen.

συνέδριον, ου, τό. die Versammlung.

συν-είδω. *Gr.* um etwas wissen.

σύν-ειμι. zusammen, in Gesellschaft seyn. συνεῖναι βίῳ ἀρίστῳ. das beste, glücklichste Leben führen.

σύν-ειμι. zusammenkommen.

συν-εις-φέρω. *Gr.* mit beytragen.

συν-εκ-φέρω. zugleich mit sichtbar machen, zum Anschaun bringen.

συν-ελαύνω. *Gr.* in etwas zusammentreiben, hineintreiben. — ελαύνεσθαι εἰς ἀπορίαν. in Armuth gerathen.

συν-εξ-αιρέω, ῶ. *Gr.* mit einnehmen, mit zerstören.

συν-έπομαι. nachfolgen, begleiten.

συν εργέω, ῶ. gemeinschaftlich handeln, beystehn.

συνεργός, οῦ, ὁ, ἡ. der Gehülfe, die Gehülfinn.

συν-έρχομαι. *Gr.* zusammenkommen, beywohnen.

σύνεσις, εως, und ιος, ἡ. der Verstand. Einsicht.

συν-εστιάομαι, ῶμαι. mitspeisen.

συνετός, ή, όν. klug, verständig.

συν-ευνέτης, ου, ὁ. der Gemahl.

συνέχεια, ας, ἡ. die Anhaltsamkeit.

συνεχής, έος, ὁ, ἡ. zusammenhängend, anstoſsend, angrenzend. συνεχῶς. unablässig, an einem fort, häufig.

συν-έχω. zusammenhalten.

συν-ήθεια, ας, ἡ. die Gewohnheit.

συνήθης, εος, ὁ, ἡ. gewohnt, vertraut.

συνηρεφής, έος, ὁ, ἡ.

(ἐρέφω) bedeckt, umschattet.

σύν-θεσις, εως, ἡ. die Zusammensetzung.

συν-ίημι. *Gr.* merken, wahrnehmen, verstehn.

συν-ίστημι. anlegen, vorlegen. τινὶ τὶ. empfehlen, zum Unterrichte übergeben.

συν-νεάζω. die Jugend mit einem zubringen.

συννεφής, έος, ὁ, ἡ. umwölkt, trübe.

σύννομος, ου, ὁ, ἡ. zusammenweidend. in Gesellschaft lebend.

σύν-οδος, ου, ἡ. die Zusammenkunft, Gesellschaft.

συν-οικέω, ῶ. zusammen wohnen - bey -, an sich haben, bewohnen, bebauen, beywohnen, sich vermählen.

συν-οικίζω. an einem Orte zusammenziehn, anbauen, zur Frau geben.

σύνολον, τό. im Ganzen, überhaupt, durchaus.

συν-ομιλέω, ῶ. Umgang pflegen.

συν-ουσία, ας, ἡ. die Zusammenkunft, das Gastmal.

συν-τάττω und -τάσσω. zusammenstellen, anordnen.

συντέλεια, ας, ἡ. die Vollendung.

συν-τελέω, ῶ. vollbringen, vollenden.

συν-τρίβω. zermalmen.

συν-τύραννος, ου, ὁ. der Mitherrscher.

συνωρίς, ίδος, ἡ. das Gespann, der Wagen.

Συρία, ας, ἡ. ein Land in Asien.

σύριγξ, ἡ. die Pansflöte. Rohrpfeife, Syrinx.

συρίζω. auf der Pansflöte, der Syrinx spielen.

συῤ-ῥέω. *Gr.* zusammenfließen.

Σύρτεις, ων, αἱ. die Syrten, (zwey Meerbusen an der nördlichen Küste von Africa.)

σύρω. ziehen, schleppen, herbeyschwemmen.

σῦς, συός, ὁ. das Schwein.

συσκέλλω. *fut.* — σκλήσομαι. *aor.* συνέσκλην. *Gr.* zusammentrocknen.

σύ-σκηνος, ου, ὁ, ἡ. der Zeit-Haus-Genosse.

σύ-σκιος, ὁ, ἡ. schattig.

συσ-σίτιον, ου, τό. das gemeinschaftliche Speisezimmer.

σύ-στασις, εος, ἡ. die Beschaffenheit.

συ-στέλλω. zusammenziehn.

συ-στρατεύω. mit zu Felde ziehn.

συχνός, ή, όν. anhaltend, zusammenhängend, lang.

σφάζω. schlachten, töden. S. σφάττω.

σφαιροειδής, έος, ὁ, ἡ. kugelförmig.

σφαλερός, ά, όν. täuschend, gefährlich.

σφάλμα, ατος, τό. der Fehltritt, Irrthum.

σφάττω. (S. σφάζω.) schlachten, töden.

σφεῖς, σφῶν, σφίσι, σφᾶς. sie, ihrer etc.

σφενδόνη, ης, ἡ. die Schleuder.

σφετερίζω — ομαι. entwenden, sich aneignen.

σφήν, νός, ὁ. der Keil.
σφηνόω, ῶ. verkeilen, mit Keilen sperren.
σφίγγω. zusammendrücken.
σφίγξ, γγός, ἡ. die Sphinx.
σφόδρα und σφοδρῶς. sehr.
σφραγίς, ίδος, ἡ. das Siegel, der Abdruck.
σφυρήλατος, ου, ὁ, ἡ. mit dem Hammer gearbeitet.
σχεδία, ας, ἡ. das Floſs.
σχεδόν, σχεδόν τι. beynahe, fast.
σχῆμα, ατος, τό. die Stellung, der Anstand, Gestalt, Schmuck, Würde.
σχίζω. spalten, theilen.
σχοῖνος, ου, ὁ, ἡ. eine Art von Binse, besonders eine gewürzhafte Gattung derselben.
σχολάζω. müssig seyn, feyern. τινί. bey einem Unterricht nehmen.
σχολαστικός, οῦ, ὁ. ein Student, Pedant, gelehrter Pinsel.
σχολή, ῆς, ἡ. die Muſse, die Schule.
σώζω. *Gr.* retten, befreyen.
Σωκράτης, εος. n. pr. Sokrătes.
σῶμα, ατος, τό. der Leib, Leichnam.
Σώστρατος, ου. n. pr. Sosträtus.
σῶστρον, ου, τό. der Lohn für Errettung.
σωτήρ, ῆρος, ὁ. der Retter.
σωτηρία, ας, ἡ. die Rettung, Erhaltung, Sicherheit.
σωφρονέω, ῶ. klug seyn werden, zur Besinnung kommen, sittsam, züchtig seyn.
σωφροσύνη, ης, ἡ. die Ehrbarkeit, Züchtigkeit.
σώφρων, ονος, ὁ, ἡ. vernünftig, ehrbar.

T.

Ταίναρος, ου, ὁ. Vorgebirge von Laconien. ταινάριος λίθος. tänarischer Marmor.
ταινία, ας, ἡ. (*taenia*) das Band, die Haarbinde, ein Streifen Landes.
τακτός, ή, όν. festgesetzt, bestimmt.
τάλαντον, ου, τό. ein Talent. (e. Summe, die nach Verschiedenheit der Länder von verschiedner Gröſse ist. Das attische beträgt gegen 1200 Rthlr.)
ταμιεῖον, auch bisweilen ταμεῖον, ου, τό. die Vorrathskammer, Kornkammer.
ταμιεύομαι. verwalten, vertheilen, sparen.
Τάναϊς, ιδος, ὁ. N. eines Flusses, jetzt Don.
Τάνταλος, ου. n. pr. Tantălus.
τάξις, εως, ἡ. die Anordnung, das Amt.
ταπεινός, ή, όν. demüthig, niedrig, klein.
ταπεινόω, ῶ. demüthigen, erniedrigen. —οῦμαι. herabkommen.
Ταραντῖνοι, ων. Tarentiner, die Einwohner

von Tarent im untern Italien.

ταράττω u. ταράσσω. erschüttern, beunruhigen.

ταραχώδης, εος, ὁ, ἡ. Unruhe erregend, stürmisch.

ταριχεύω. einsalzen, einbalsamiren.

ταρσός, οῦ, ὁ. der Fittich.

Τάρταρος, ου, ὁ. Tartărus, ein Theil der Unterwelt.

Ταρτήσσιος, ου, ὁ. Einwohner der Stadt Tartessus in Hispanien.

τάσσω u. τάττω. stellen, ordnen, festsetzen.

Ταΰγετος, ου, ὁ. Taygĕtus, ein Gebirg in Laconien.

ταῦρος, ου, ὁ. der Stier. 2) Taurus, ein Gebirg in Asien.

ταφή, ῆς, ἡ. das Grab, der Sarg, die Beerdigung.

τάφος, ου, ὁ. das Grab.

τάχα, τάχ' ἴσως. vielleicht. ταχέως. schnell.

τάχος, εος, τό. die Schnelligkeit.

ταχύς, εῖα, ύ. schnell, heftig. ταχὺ. *adverbialiter.* μὴ ταχὺ κτῶ. *compar.* ταχίων, ίον. eiligst, auch θάσσων. *superl.* τάχιστος, η, ον. — τάχιστα und ὡς τάχιστα. auf das eiligste, schnellste.

ταχύτης, ητος, ἡ. die Schnelligkeit.

ταώς, ώ, ὁ. der Pfau.

τε. und. τε .. τε, oder τε ... καί. sowohl . . als auch.

τέθριππον, ου, τό. der vierspännige Wagen.

τείνω. ausspannen -ziehen. τεινάμενος. sich erstreckend.

Τειρεσίας, ου. n. pr. Tiresias.

τειχίζω. ummauern.

τεῖχος, εος, τό. die Mauer.

τεκμαίρομαι. aus etwas schliefsen, beurtheilen.

τεκμήριον, ου, τό. das Zeichen, Argument.

τέκνον, ου, τό. das Kind.

τεκνόω, ῶ. zeugen.

τεκταίνω. verfertigen, zimmern.

τέκτων, ονος, ὁ. der Zimmermann. τεκτονικὴ τέχνη. die Baukunst.

Τελαμών, ῶνος. n. pr. Telămon.

τέλειος, ὁ, ἡ. vollendet, vollkommen.

τελειόω, ῶ. vollbringen.

τελετή, ῆς, ἡ. die Vollendung, die Einweihung, die Mysterien.

τελευταῖος, αία, αῖον. der letzte. τὸ τελευταῖον. endlich.

τελευτάω, ῶ. endigen, (τὸν βίον.) sterben, umkommen.

τελευτή, ῆς, ἡ. das Ende, der Tod.

τελέω, ῶ. zahlen, darbringen. θυσίας. opfern.

τελέως. gänzlich.

τέλμα, ατος, τό. der Sumpf, Morast.

τέλος, εος, τό. das Ende. *adverbialiter.* endlich, zuletzt.

τέμενος, εος, τό. (τέμνω) der abgesonderte, ge-

weihte Platz, Tempel, Hayn.

τέμνω. *Gr. fut.* τεμῶ. schneiden, ab - durchschneiden, verheeren.

Τέμπεα, τέμπη, ῶν, τά. Tempe, ein Thal in Thessalien.

τέναγος, εος, τό. seichtes, sumpfiges Wasser.

τεναγώδης, εος, ὁ, ἡ. sumpfig.

τένθης, ου, ὁ. der Schlemmer.

τένων, οντος, ὁ. die Sehne. οἱ τένοντες. die Sehnen am Nacken, der Nacken selbst.

τεράστιος, ὁ, ἡ. wunderbar.

τερατεύομαι. prahlen, betrügen.

τέρμα, ατος, τό. und τέρμων, ονος, ὁ. die Grenze.

τερπνός, ή, όν. erfreuend.

τέρψις, εως, ἡ. der Genuſs.

Τερψιχόρη, ης. n. pr. Terpsichore.

τεσσαρακοστός, ή, όν. der vierzigste.

τέσσαρες, ων. vier.

τέταρτος, η, ον. der vierte. τέταρτον. viertens.

τετράκερως, ὁ, ἡ. mit vier Hörnern.

τετρακις-χίλιοι, αι, α. vier tausend.

τετρακόσιοι, αι, α. vier hundert.

τετρά-πηχυς, εως. vier Ellen lang.

τετράπλευρος, ὁ, ἡ. vierseitig.

τετράποδον, ου, τό. das vierfüſsige Thier. τετραποδιστί. auf 4 Füſsen, auf Händen und Füſsen.

τετράπους, ποδος, ὁ, ἡ. vierfüſsig.

τετταράκοντα. vierzig.

τέτταρες, ων. vier.

τέττιξ, γος, ὁ. die Grille, Cicade.

Τεῦκρος, ου. n. pr. Teucer.

τεφρώδης, εος, ὁ, ἡ. mit Asche bedeckt.

τέχνη, ης, ἡ. die Kunst, Profession, das Kunstwerk, die List.

τεχνίτης, ου, ὁ. der Künstler, Kunstverständige.

τῇδε. an dieser Stelle, hier, hier zu Lande.

Τηθύς, ύος, ἡ. n. pr. Tethys.

τήκω. erweichen. — ομαι. schmelzen, sich grämen.

τηλικοῦτος, αύτη, οῦτο. so groſs, so jung, so klein, so alt u. dgl. εἰς τηλικοῦτον τρυφῆς. so weit in der Ueppigkeit.

τήμερον und σήμερον. heute.

τηνικαῦτα. zu der Zeit, damals.

Τῆνος, ου. Tenus, eine der cycladischen Inseln.

Τηρεύς, έως. n. pr. Tereus.

τηρέω, ῶ. bewahren, aufheben.

Τήρης, εω. n. pr. Teres, König der Odryser in Thrazien.

τῆτες. (τὸ ἔτος) heuer, in diesem Jahre.

Τιβέριος, ου. n. pr. Tiberius.

Τίβερις, ιδος, ὁ. die Tiber.

Τιγράνης, ου. n. pr. Tigrānes.
Τίγρης, ητος, ὁ. der Tigris, Fluſs in Asien.
τιθασσεύω. zähmen.
τιθασσὸς, ὁ, ἡ. auch τιθασός. zahm, gezähmt.
τίθημι. setzen, einsetzen, machen, ordnen, anordnen.
τιθήνη, ης, ἡ. die Amme.
τίκτω. *Gr. fut.* τέξομαι. gebähren, hervorbringen. τίκτειν ᾠά. Eyer legen.
τίλλω. rupfen, berupfen.
Τίμαιος, ου. n. pr. Timäus.
τιμάω, ῶ. ehren.
τιμή, ῆς, ἡ. die Ehre, Würde. τιμαί. Ehrenbezeigungen.
τίμιος, ία, ιον. schätzbar.
Τιμόθεος, ου. Timotheus, N. eines athenienſischen Feldherrn.
Τίμων, ωνος. n. pr. Timon.
τιμωρέω, ῶ. helfen. τινί. einen rächen. — οῦμαί τινα. sich an jemanden rächen, ihn bestrafen.
τιμωρία, ας. η. die Strafe, Rache.
τινάσσω. schütteln, schwingen.
τίνω. zahlen. δίκας. büſsen.
τίς, τί; wer? was? τί; st. διὰ τί; warum?
τὶς, τὶ. einer, eine, eines, ein gewisser, mancher.
τίτανος, ου, ἡ. der Kalk.
τιτρώσκω. *Gr. fut.* τρώσω. verwunden.
τλήμων, ονος, ὁ, ἡ. erduldend, unglücklich.
Τμῶλος, ου. Tmolos, ein Berg in Lydien.
τοιγαροῦν. demnach, also.
τοιγάρτοι. deshalb.
τοίνυν. demnach, also.
τοιοῦτος, αύτη, οῦτο. ein solcher. τοιοῦτος γίγνου. betrage dich so. τὰ τοιαῦτα. Dinge von solcher Art.
τοιόςδε, τοιάδε, τοιόνδε. von solcher Art.
τόλμα, ης, ἡ. die Kühnheit.
τολμάω, ῶ. wagen, sich erkühnen.
τολμηρία, ας, ἡ. die Verwegenheit.
τολμηρός, ά, όν. kühn, verwegen.
τολοιπόν. künftig, fernerhin.
τοξεία, ας, ἡ. die Kunst mit dem Bogen zu schieſsen.
τόξευμα, ατος, τό. das Schieſsen mit dem Bogen.
τοξεύω. mit dem Bogen schieſsen.
τόξον, ου, τό. der Bogen, der Pfeil.
τοξότης, ου, ὁ. der Bogenschütz.
τόπος, ου, ὁ. der Raum, Ort.
τοσοῦτος, αύτη, οῦτο, und τοσοῦτον. so viel, so groſs, eben so viel. οὐ τοσοῦτον. nicht so sehr. ἐπὶ τοσοῦτον. so weit. ἐν τοσούτῳ (χρόνῳ scil.) während der Zeit. τοσούτῳ. (*c. compar.*) um soviel.
τότε. damals, dann, vormals. (mit vorgesetztem

Artikel, damalig. οἱ τότε βασιλεύοντες. die damaligen Könige.)

τοτέ. bisweilen. gemeiniglich τοτὲ μέν . . . τοτὲ δέ. bald . . bald. Zuweilen wird auch τοτὲ δὲ allein gesetzt.

Τουρδιτανία, ας, ἡ. n. pr. Turditania, Landschaft in Iberien.

Τουρδιτανοί, ῶν. Turditaner, Einw. von Turditania.

Τοῦσκοι, ων. Tuscier, Hetrusker, ein Volk in Italien.

τουτί. dieses da. (*Schul-Gr.* §. 80. 2.)

τράγημα, ατος, τό. das Confect, der Nachtisch.

τράγος, ου, ὁ. der Bock.

τραγῳδέω, ῶ. mit tragischem Tone - mit wichtiger Miene etwas vortragen.

τραγῳδία, ας, ἡ. das Trauerspiel.

τραγῳδοποιός, οῦ, ὁ. der tragische Dichter.

τραγῳδός, οῦ, ὁ. der tragische Dichter - Schauspieler.

τράπεζα, ης, ἡ. der Tisch.

τραῦμα, ατος, τό. die Wunde.

τράχηλος, ου, ὁ. der Hals, Nacken.

τραχύς, εῖα, ύ. uneben, rauh.

τραχύτης, ητος, ἡ. die Unebenheit, Rauhheit.

τρεῖς, τρία. drey.

τρέπω. (aor. 2. ἔτραπον.) umwenden - verändern, in die Flucht schlagen.

—ομαι. sich wenden - zu etwas bequemen.

τρέφω. *Gr. Fut.* θρέψω. ernähren.

τρέχω. *Gr. fut.* θρέξομαι. laufen.

τρίαινα, ης, ἡ. der Dreyzack.

τριάκοντα. dreyſsig.

τριακόσιοι, αι, α. dreyhundert.

τρίβω. reiben.

τρίβων, ωνος, ὁ. ein alter Mantel, Kleid.

τρίγωνος, ὁ, ἡ. dreyeckig. τὸ τρίγωνον. das Dreyeck.

τριήρης, εος, ἡ. die Galeere.

τρίκερως, ω. (κέρας) dreyhörnig.

τρικέφαλος, ὁ, ἡ. (κεφαλή) dreyköpfig.

τριλοφία, ας, ἡ. (λόφος) ein dreyfacher Busch, Roſsschweif, auf dem Helme.

Τρινακρία, ας, ἡ. Trinakrien, der alte Nahme Siciliens.

τριπλόος, όη, όον. (οῦς, ῆ, οῦν.) dreyfach. τριπλῆ. dreyfach.

τρίπους, ποδος, ὁ, ἡ. dreyfüſsig.

Τριπτόλεμος, ου. n. pr. Triptolĕmus.

τρίς. dreymal.

τρισκαιδέκατος, η, ον. der dreyzehnte.

τρισ-μύριοι, αι, α. dreyſsigtausend.

τρισ-χίλιοι, αι, α. dreytausend.

τρίτος, η, ον. der dritte. τρίτον. drittens.

Τρίτων, ωνος, ὁ. Triton, eine Meeresgottheit.

τρίχινος, η, ον. (θρὶξ) von Haaren.

τριχόω, ῶ. mit Haaren, mit zarten Federn versehen.

τρίχωσις, εως, ἡ. das Behaartseyn, das Haar, der Haarwuchs.

τριώβολον, ου, τό. Drey-Obolenstück.

τρόπαιον, ου, τό. das Siegeszeichen.

τρόπος, ου, ὁ. die Art u. Weise, Sitte, Natur. τοῦτον τὸν τρόπον. auf diese Weise.

τροφή, ῆς, ἡ. die Nahrung, Nahrungsmittel.

τροφός, ου, ἡ. die Amme, Ernährerinn.

τρυβλίον, ου, τό. der Napf.

τρυφάω, ῶ. schwelgen.

τρυφή, ῆς, ἡ. die Ueppigkeit, das Wohlleben.

Τρωάς, άδος, ἡ. das trojanische Gebiet.

τρωϊκός, ή, όν. trojanisch. τὰ τρωϊκά. die Zeiten des trojanischen Krieges.

τυγχάνω. *Gr. fut.* τεύξομαι. *cum genitivo.* erlangen, erreichen, (mit dem Participio eines Verbi zeigt es ein zufälliges Zusammentreffen an, wie ἐτύγχανε ὤν. er war gerade; ἔτυχεν ἰών. er ging eben.) — τὸ τυχόν. was zufällig ist. ὁ τυχών. der erste, der beste. οἱ τυχόντες ὁδῖται. die gewöhnlichen Fuſsgänger. τὰ τυχόντα. das Alltägliche, Gemeine. οὐ τυχών. nicht gewöhnlich, nicht alltäglich.

τύμπανον, ου, τό. die Trommel, Handpauke.

Τυνδάρεως, εω. n. pr. Tyndareus. Τυνδαρίδαι, ῶν. des Tyndareos und der Leda-Söhne, Kastor und Pollux.

τυπίς, ίδος, ἡ. der Schlägel.

τύπος, ου, ὁ. das Zeichen, Gestalt, Buchstab.

τύπτω. schlagen, stoſsen.

τυραννικός, ή, όν. tyrannisch.

τυραννίς, ίδος, ἡ. die Tyranney.

τύραννος, ου, ὁ. der Machthaber, Herrscher, Tyrann.

τυρο-ποιέω, ῶ. Käse machen.

τυρός, οῦ, ὁ. der Käse.

Τύρος, ου, ἡ. Tyrus, N. einer Stadt in Phönizien.

Τυῤῥηνία, ας, ἡ. Tyrrhenien, Land in Italien u. in Klein-Asien. Τυῤῥηνοί, ῶν. Einwohner desselben. τυῤῥηνικός, ή, όν. tyrrhenisch.

Τυρώ, οῦς. n. pr. Tyro.

τυφλός, ή, όν. blind.

τυφλόω, ῶ. blind machen.

τῦφος, ου, ὁ. der Dünkel, Stolz.

Τυφῶν, ῶνος. n. pr. Typhon.

τύχη, ης, ἡ. das Glück, der Zufall, der Unfall. ἡ κοινὴ τύχη. S. κοινός.

Υ.

ὕαλος, ου, ἡ. Glas, durchsichtiges Harz.

ὗβος, ου, ὁ. der Höcker.

ὑβρίζω. miſshandeln, verhöhnen, verspotten, kränken.

ὕβρις, εως, ἡ. der Uebermuth, Frevel.

ὑβριστής, οῦ, ὁ. der Uebermüthige, der andre miſshandelt.

ὑγιαίνω. gesund, vernünftig seyn. τὸν νοῦν. bey gesundem Verstande seyn.

ὑγίεια, ας, ἡ. die Gesundheit.

ὑγιής, έος, ὁ, ἡ. gesund, vernünftig.

ὑγρός, ά, όν. feucht, flüssig.

ὑγρότης, ητος. ἡ. die Feuchtigkeit, Weichheit.

Ὑδάσπης, ου. Hydaspes, Fluſs in Asien (Behat).

ὕδρα, ας, ἡ. die Wasserschlange, Hyder.

ὑδραυλίς, έως, ἡ. die Wasserorgel.

Ὑδραώτης, ου. Hydraotes, N. eines Flusses in Asien. (Irawutty.)

ὑδρεία, ας, ἡ. das Wasser.

ὑδρεύω. wässern. — ομαι. Wasser schöpfen.

ὕδωρ, ατος, τό. das Wasser. ποιεῖν. regnen.

ὑέτιος, ου, ὁ. der regnende, ein Beynahme des Zeus.

ὑετός, οῦ, ὁ. der Regen.

υἱεύς, έος. u. υἱός, οῦ, ὁ. der Sohn.

υἱωνός, οῦ, ὁ. der Enkel.

Ὕλας, α. n. pr. Hylas.

ὕλη, ης, ἡ. der Wald, die Holzung. der Stoff, aus welchem etwas bereitet wird.

Ὕλλος, ου. n. pr. Hyllus, ein Sohn des Hercules.

ὑλοτομέω, ῶ. Holz hauen.

ὑμεῖς, ῶν. ihr, euer.

ὑμέναιος, ου, ὁ. der Hochzeitgesang, Hymenäus.

ὑμνέω, ῶ. mit Lobliedern besingen.

ὕμνος, ου, ὁ. der Gesang, das Lied.

ὑπ-άγω. unterjochen, wohin gehn, sich nähern.

ὑπαίθριος, ὁ, ἡ. unter freyem Himmel. τὸ ὑπαίθριον. ein Ort unter freyem Himmel.

ὑπ-ακούω. c. *genitivo*. hören. τινί. Gehör geben, gehorchen.

ὑπανθέω. (ἄνθος) hervorwachsen, wachsen.

Ὕπανις, ιδος, ὁ. Hypănis (jetzt Kuban), N eines Flusses in Scythien.

ὑπ-αν-ίσταμαι. *cum dativo*. vor einem aufstehn.

ὕπαρ. wachend.

ὑπ-άργυρος, ὁ, ἡ. silberhaltig.

ὑπάρχω. seyn.

ὑπ-είκω. nachgeben, nachstehn.

ὑπ-εισ-δύνω *Gr.* unvermerkt hineinkriechen.

ὑπ-εναντίος, ία, ίον. *c. dativo*. entgegenstehend. ὑπεναντίον τι λέγειν. in etwas widersprechen.

ὑπ-εξ-έρχομαι. *Gr.* unter etwas herausgehn.

ὑπέρ. *c. genit.* über, wegen, für. ὑπὲρ τοῦ ἐμπλῆσαι. um anzufüllen. ὑπὲρ ὧν. worüber. *c. accusat.* über.

ὑπερ-άγαν. übermäſsig, überlaut.

ὑπερ-άγω. übertreffen.

ὑπερ-άνω. c. *genitivo*. oberhalb.

ὑπερ-αίρω. hervorragen.

ὑπερ-αιωρέω, ῶ. über etwas erheben.

ὑπερ-αποθνήσκω. *Gr.* für einen sterben.

ὑπερ-βαίνω. *Gr.* darüber hinausgehn, überschreiten.

ὑπερ-βάλλω. *Gr.* über etwas weg werfen, hinweggehn, sehr groſs seyn. ὑπερβάλλον. übermäſsig.

ὑπερβολή, ῆς, ἡ. das Uebermaas. καθ' ὑπερβολήν. übermäſsig.

ὑπερ-έχω. die Oberhand behalten.

ὑπερηφανία, ας, ἡ. der Uebermuth.

ὑπερ-θαυμάζω. auſserordentlich bewundern.

ὑπερ-καχλάζω. überkochen.

ὑπέρ-κειμαι. c. *genitivo*. über etwas-liegen-stehen.

ὑπερ-μεγέθης. εος, ὁ, ἡ. auſserordentlich groſs.

Ὑπερμνήστρα, ας. n. pr. Hypermnestra.

ὑπερ-οράω, ῶ. *Gr.* übersehen, verachten.

ὕπερος, ου, ὁ. u. τὸ ὕπερον. die Keule des Mörsers.

ὑπεροχή, ῆς, ἡ. die Ueberlegenheit.

ὑπεροψία, ας, ἡ. die Verachtung, der Uebermuth.

ὑπέρπαχυς, εος, ὁ, ἡ. übermäſsig dick.

ὑπερπετής, έος, ὁ, ἡ. über etwas-liegend, schwebend.

ὑπερσαρκέω, ῶ. (σὰρξ) übermäſsig dick seyn.

ὑπερ-τείνω. sich ausdehnen.

ὑπερ-φέρω *Gr.* übertreffen, Vorzüge haben.

ὑπερ-φρονέω, ῶ. c. *genitivo*. verachten.

ὑπερ-χαίρω. sich sehr freuen.

ὑπ-έχω. unterhalten, sich unterwerfen. δίκας. büſsen.

ὑπήκοος, ὁ, ἡ. unterthänig, gehorsam.

ὑπήνη, ης, ἡ. der Theil des Gesichts von der Nase bis zum Munde, wo der Bart wächst, der Bart selbst.

ὑπηρεσία, ας, ἡ. der Dienst.

ὑπηρετέω, ῶ. dienen, gehorchen.

ὑπηρέτης, ου, ὁ. der Diener.

ὑπ-ηχέω, ῶ. ertönen.

ὑπισχνέομαι, οῦμαι. *Gr.* versprechen.

ὕπνος, ου, ὁ. der Schlaf.

ὑπνόω, ῶ. schlafen.

ὑπό. c. *genit.* (zeigt die hervorbringende Ursache an) von, durch, aus. ὑπὸ καμάτου. vor Mattigkeit. c. *dativ.* unter, in Begleitung. ὑπὸ σάλπιγξι. unter dem Schalle, in Begleitung der Trompeten. c. *accus.* gegen, zu. ὑφ' ἕνα καιρόν. um dieselbe Zeit. ὑπὸ σκιάν. im Schatten.

ὑπο-βάλλω. *Gr.* unterlegen.

ὑπό-βασις, εως, ἡ. das Zurückgehn, Senken, Abnehmen.

ὑπο-βλέπω. scheel, zornig-aussehn.

ὑπο-βρύχιος, ία, ιον. in der Tiefe, untergetaucht. ὑποβρύχιον ποιεῖν. ertränken.

ὑπο-δείκνυμι. *Gr.* anweisen.

ὑπο-δέομαι. sich etwas unterbinden, Schuhe anziehn.

ὑπο-δέχομαι. auffangen, empfangen, aufnehmen.

ὑπόδημα, ατος, τό. (δέω) der Schuh.

ὑπο-δύνω, u. -δύομαι. hinunter-gehn-kriechen, sich unter etwas stellen.

ὑπόδυσις, εως, ἡ. das Unterkriechen.

ὑπο-κάτω. unterhalb gelegen.

ὑπό-κειμαι. unter etwas liegen.

ὑποκριτής, οῦ, ὁ. der Schauspieler.

ὑπο-λαμβάνω. *Gr.* annehmen, glauben, das Wort nehmen.

ὑπο-λανθάνω. *Gr.* verborgen seyn.

ὑπο-λείπομαι. zurück-übrig-bleiben.

ὑπ-ολισθαίνω. hinabgleiten.

ὑπο-μένω. *Gr.* bleiben, dulden, ausharren.

ὑπο-μιμνήσκω. *Gr.* erinnern.

ὑπόνομος, ου, ὁ. der Stollen im Bergwerke.

ὑπο-πίπτω. *Gr.* unter etwas-fallen-zu liegen kommen.

ὑπόπτερος, ὁ, ἡ. geflügelt.

ὑπόπτης, ου, ὁ, ἡ. argwöhnisch.

ὑπορ-ῥέω. entgleiten, entschlüpfen.

ὑπο-σπάω, ῶ. unter etwas wegziehn.

ὑπο-στίλβω. glänzen.

ὑπο-στρέφω, —ομαι. umkehren.

ὑπο-στροφή, ῆς, ἡ. die Rückkehr.

ὑπο-τάττω u. -τάσσω. unterordnen, unterwerfen.

ὑποτελέω, ῶ. entrichten.

ὑπο-τίθημι. eingeben, in den Sinn legen.

ὑπο-τρέφω. *Gr.* nähren, wachsen lassen.

ὑπο-τρέχω. *Gr.* unter etwas laufen, um Schutz zu suchen.

ὑπότρομος, ὁ, ἡ. zitternd.

ὑπουργέω, ῶ. Hülfe leisten, darbieten.

ὑπο-φέρω. *Gr.* ertragen, aushalten. — ομαι. darunter wegströmen.

ὑπο-χθόνιος, ὁ, ἡ. unterirdisch.

ὑπο-χωρέω, ῶ. zurückweichen.

ὑποψία, ας, ἡ. der Verdacht.

ὑπώρεια, ας, ἡ. der Fuſs des Berges.

Ὑρκανία, ας. Hyrkanien, ein Theil von Persien. Ὑρκανός, ή, όν. hyrcanisch.

ὗς, ὑός, ὁ. das Schwein.

ὑσγινοβαφής, έος, ὁ, ἡ. scharlachroth.

ὕστατος, η, ον. der letzte.

ὑστερέω, ῶ. zurückbleiben.
ὕστερον. späterhin, nachher. οἱ ὕστερον. die späteren.
ὕστριξ, ιχος, ὁ. das Stachelschwein.
ὑφαίνω. weben.
ὕφαλος, ὁ, ἡ, (ἅλς) unter Wasser -λον ποιῆσαι. unter Wasser setzen.
Ὕφασις, εως, ὁ. Hyphasis, Fluſs in Asien. (Beyah.)
ὕφασμα, ατος, τό. das Gewebe.
ὑφ-ίστημι. unter etwas stellen, einrichten. ὑπέστην. ich unternehme.
ὑψηλός, ή, όν. hoch.
ὕψος, εος, τό. die Höhe.
ὕω. regnen. ὕει. es regnet. ὕομαι. naſs-beregnet werden.

Φ.

Φαγοδαίτης. ου. Phagodaetes. N. eines Schmarotzers.
φάγω. essen.
Φαέθων, οντος. n. pr. Phaëthon.
φαεινός, ή, όν. glänzend.
φαίνω. zeigen. —ομαι. sich zeigen, erscheinen, scheinen. (mit dem *particip.* kann es bisweilen durch offenbar, augenscheinlich übersetzt werden.)
φακή, ῆς, ἡ. die Linse.
φάλαγξ, γγος, ἡ. der Phalanx.
φαλακρός, ά, όν. kahlköpfig.
Φάλερνος οἶνος. Falerner Wein, von einem Orte in Campanien.
φανερός, ά, όν. augenscheinlich, sichtbar, mit dem *participio* einer dem man ansieht, daſs er etwas thun will.
φαρμακεύς, έως, ὁ. einer der Arzneymittel macht, ein Pillendreher.
φαρμακίς, ίδος, ἡ. die Zauberinn.
φάρμακον, ου, τό. das Gift, Zauberey, Arzneymittel, Mittel gegen etwas. ποτὸν φάρμακον. Arzneytrank.
φαρμάττω u. φαρμάσσω. vergiften.
Φάρος, ου. Pharus, N. einer Insel, Alexandrien gegenüber.
φάρυγξ, υγγος, ὁ, ἡ. der Schlund, die Kehle.
Φᾶσις, ιδος, ὁ. Phasis, Fluſs bey Kolchis.
φάσκω. sagen.
φάσμα, ατος, τό. die Erscheinung.
φάτνη, ης, ἡ. die Krippe.
φαυλίζω. tadeln.
φαῦλος, η, ον. *adv.* φαύλως. schlecht, unrecht. ὁ φαῦλος. der Nichtswürdige.
φέγγος, εος, τό. das Licht.
Φειδίας, ου. n. pr. Phidias.
φειδίτιον, ου, τό. das gemeinsame Mahl der Spartaner.
φείδομαι. *c. genitivo.* sparen, schonen.
Φείδων, ωνος. n. pr. Phidon.
Φεραί, ῶν. Pherae, Stadt in Thessalien. Φεραῖοι,

ων. die Einwohner derselben.

Φέρης, ου. n. pr. Pheres.

Φέρω. Gr. fut. οἴσω. tragen, bringen. βαρέως. unwillig, verdrüfslich seyn. Φέρε. wohlan. — ομαι. sich vorwärts stürzen, fortfliegen (von Geschossen, Steinen). τὰ πρῶτα Φέρεσθαι. den ersten Preis davon tragen, den ersten Platz behaupten.

Φεύγω. Gr. fliehen.

Φηγός, οῦ, ἡ. die Eiche, Buche.

Φήμη, ης, ἡ. der Ruf.

Φημί. Gr. sagen.

Φθάνω. Gr. zuvorkommen. (mit einer Negation und einem Partic. zeigt es an, daſs die im Partic. stehende Handlung eine andere zur unmittelbaren Folge gehabt hat.) aor. 2. ἔΦθην von Φθῆμι. οὐκ ἔΦθην παρανοίξας. ich hatte kaum ein wenig geöffnet.

Φθέγγομαι. reden.

Φθείρω. fut. Φθερῶ. verderben, vernichten —ομαι εἴς τι. in etwas hineingerathen.

Φθία, ας, ἡ. Phthia, ein Land in Thessalien.

Φθόγγος, ου, ὁ. der Laut.

Φθονερός, ά, όν. neidisch.

Φθονέω, ῶ. beneiden.

Φθόνος, ου, ὁ. der Neid.

Φθορά, ᾶς, ἡ. und Φθόρος, ου, ὁ. das Verderben, die Niederlage. καρπῶν. Miſswachs.

Φιάλη, ης, ἡ. die Trinkschaale, Becher.

Φιλάνθρωπος, ὁ, ἡ. menschenfreundlich.

Φιλαργυρία, ας, ἡ. der Geldgeiz.

Φιλαυτία, ας, ἡ. die Eigenliebe.

Φιλεργία, ας, ἡ. die Thätigkeit.

Φιλέω, ῶ. lieben, küssen. (c Infin.) pflegen.

Φιλήμων, ονος. n. pr. Philēmon.

Φιλία, ας, ἡ. die Freundschaft.

Φιλιππίδης, ου. n. pr. Philippīdes.

Φιλοδοξία, ας, ἡ. die Ruhmbegierde, Ehrgeiz.

Φιλόκαλος, ὁ, ἡ. der Freund des Schönen.

Φιλοκινδύνως. verwegen.

Φιλόκοσμος, ὁ, ἡ. putzliebend.

Φιλόκωμος (κῶμος), ου. n. pr.

Φιλομαθής, έος, ὁ, ἡ. wiſsbegierig.

Φιλομήλα, ας. n. pr. Philomēle.

Φιλόμοσχος, ου. n. pr. (von μόσχος.)

Φιλονεικία, ας, ἡ. der Ehrgeiz.

Φιλόξενος, ὁ, ἡ. gastfreundlich.

Φιλοπάτωρ, ορος, ὁ, ἡ. den Vater liebend.

Φιλοπονία, ας, ἡ. die Arbeitsamkeit.

Φιλόπονος, ὁ, ἡ. adv. Φιλοπόνως. arbeitsam.

Φίλος, η, ον. (Φίλτερος, Φίλτατος) geliebt. ὁ Φίλος. der Freund.

Φιλοσοφέω, ῶ. Philosophie studiren.

φιλοσοφία, ας, ἡ. die Philosophie.

φιλόσοφος, ου, ὁ. der Philosoph.

φιλότεχνος, ὁ, ἡ. *adv.* φιλοτέχνως. kunstmäſsig, künstlich.

φιλοτιμέομαι, οῦμαι. sich beeifern.

φιλοτιμία, ας, ἡ. der Ehrgeiz.

φιλότιμος, ὁ, ἡ. *adv.* φιλοτίμως. ehrbegierig, sorgfältig.

φιλοφρονέομαι, οῦμαι. freundlich aufnehmen-behandeln.

φιλόφωνος, ὁ, ἡ. geschwätzig. τὸ φιλόφωνον. die Geschwätzigkeit.

φιλόψυχος, ὁ, ἡ. der das Leben liebt.

Φινεύς, έως. n. pr. Phineus.

φλέψ, φλεβός, ἡ. die Ader.

φλόγινος, η, ον. feuerfarben.

φλογώδης, εος, ὁ, ἡ. feurig.

φλόξ, ογός, ἡ. die Flamme.

φλυαρέω, ῶ. plaudern, unnütze Reden führen.

φοβερός, ά, όν. furchtbar.

φοβέω, ῶ. scheuchen, erschrecken. φοβεῖσθαι. sich fürchten.

φόβος, ου, ὁ, ἡ. die Furcht.

Φοίνικες, ων. Phönizier, ein Volk in Asien am mittell. Meer. Φοινίκη. Phönizien.

φοίνιξ, ικος, ὁ. der Palmbaum. 2) die Frucht des Palmbaums, Dattel.

φοιτάω, ῶ. einen Ort oft besuchen.

φολιδωτός, ὁ, ἡ. (φολίς) schuppig, geschuppt.

φονεύς, έως, ὁ. der Mörder.

φονεύω. ermorden.

φόνος, ου, ὁ. der Mord. ἐπὶ φόνῳ. wegen eines begangenen Mordes.

φορέω, ῶ. tragen.

Φόρκος, ου. n. pr. Phorkus.

φόρος, ου, ὁ. der Tribut.

φόρτιον, ου, τό. die Waare.

φορτικῶς. auf eine lästige, übermüthige Weise.

φράζω. sagen, anzeigen, aussprechen. — ομαι. vernehmen.

φράττω. einschlieſsen.

φρέαρ, ατος, τό. der Brunnen.

φρήν, φρενός, ἡ. der Verstand.

Φρίξος, ου. n. pr. Phrixus.

φρίττω und φρίσσω. schaudern, sich sträuben. πεφρικώς. starrend von etwas, mit etwas starrendem bedeckt.

φρονέω, ῶ. denken. μέγα. stolz seyn. εὖ. wohlwollend seyn.

φρόνησις, εως, ἡ. die Klugheit.

φροντίζω. *cum genitivo.* sorgen, sinnen, besorgt seyn.

φροντίς, τίδος, ἡ. die Sorge, Sorgfalt, Nachsinnen.

φρουρά, ᾶς, ἡ. die Wache.

φρουρέω, ῶ. bewachen, schützen.

Φρουρός, οῦ, ὁ. der Wächter.

Φρυάττομαι. stolz seyn, sich brüsten.

Φρυγία, ας, ἡ. Phrygien, Landschaft in Vorder-Asien. Φρύξ, υγός. der Phrygier.

Φυγαδεύω. in die Flucht ins Exil treiben.

Φυγή. ῆς, ἡ. die Flucht, das Exil.

Φυλακή, ῆς, ἡ. die Wache, Sorgfalt.

Φύλαξ, ακος, ὁ. der Wächter.

Φυλάττω und Φυλάσσω. bewachen, beobachten, aufpassen. εἰς καιρόν. auf eine Zeit aufsparen. —ομαι. sich hüten.

Φῦλον, ου, τό. das Geschlecht, die Art, der Stamm.

Φύλλον, ου, τό. das Blatt, die Blume.

Φυλλοχόος, ὁ, ἡ. was die Blätter verliert. Φυλλοχόοι μῆνες. die Herbst-Monate.

Φύξιος. ου. (Φεύγω) der zur Flucht hilft, auf der Flucht beysteht. ein Beynahme des Zeus.

Φυσάω, ῶ. blasen, schnauben. εἰς πῦρ. in das Feuer blasen.

Φύσημα, ατος, τό. das Blasen, Hauchen.

Φυσικός, ή, όν. natürlich.

Φυσιολογία, ας, ἡ. Physik, Untersuchung der Natur der Dinge.

Φύσις. εως, ἡ. die Natur, Charakter. Φύσεις. Gewächse, Gegenstände aller Art.

Φυτεία, ας, ἡ. die Anpflanzung.

Φυτεύω. pflanzen.

Φυτόν, οῦ, τό. die Pflanze.

Φύω. *Gr.* erzeugen, hervorbringen. ἔφυν u. πέφυκα. ich bin. πεφυκέναι. c. *infinit.* eine gewisse Beschaffenheit haben, im Stande seyn, pflegen. —ομαι. wachsen.

Φωκίς, ίδος, ἡ. Phocis, N. einer Landschaft in Griechenland. Φωκεῖς, έων. die Einwohner derselben.

Φωκίων, ωνος. n. pr. Phocion.

Φωλεός, οῦ, ὁ. *plur.* τὰ Φωλεά. die Höhle.

Φωνή, ῆς, ἡ. die Stimme.

Φωνήεις, ήεσσα, ῆεν. mit Stimme begabt, redend.

Φωράω, ῶ. ertappen, über etwas antreffen.

Φῶς, Φωτός, τό. das Licht.

X.

Χαίνω. *Gr.* den Mund aufsperren. πρός τι. nach etwas trachten.

Χαίρω. *Gr. fut.* χαιρήσω. sich freuen.

Χαίτη, ης, ἡ. das Haar.

Χάλαζα, ης, ἡ. der Hagel.

Χαλάω, ῶ. abspannen. nachlassen.

Χαλδαῖοι, ων. Chaldäer, ein Volk in Asien.

Χαλεπός, ή, όν. schwer,

lästig. *adv.* χαλεπῶς. mit Mühe.

χαλινόω, ῶ. zügeln.

χαλκεῖον, ου, τό. die Schmiede.

χαλκεύς, έως, ὁ. der Schmidt.

χάλκεος. χαλκέα, χάλκεον. ehern, von Erz.

χαλκίοικος, ὁ, ἡ. in einem ehernen Hause wohnend, ein Beynahme der Athene.

χαλκόπους, ποδος, ὁ, ἡ. der eherne Füſse hat.

χαλκός, οῦ, ὁ. das Erz.

χαμᾶζε. auf die Erde.

χαρίεις, εσσα, εν. angenehm, artig. χαριέντως. auf eine artige, witzige Weise.

χαρίζομαι. schenken.

Χαρικλώ, οῦς, ἡ. n. pr. Chariklo.

Χαρίλαος, ου. n. pr. Charilaus.

χάρις, ιτος, ἡ. das Geschenk. Dank. χάριν ἔχειν τινί τινός. einem für etwas Dank wissen χάριν ἀποδιδόναι. sich dankbar beweisen. πρὸς χάριν. aus Gunst, parteyisch. χάριν. c. *genit.* wegen. τοῦ πιστεῦσαι χάριν um sich Glauben zu verschaffen. τοῦ σαφοῦς χάριν. um der Deutlichkeit willen.

Χαρμίδης, ου. n. pr. Charmides.

χάρτιον, ου, τό. das Papier.

χάσμα, ατος, τό. der Schlund, Rachen.

χαυλιόδους, οντος, ὁ. der vorstehende Hauzahn.

χαῦνος, η, ον. locker.

χεῖλος, εος, τό. die Lippe, der Rand.

Χείλων, ωνος. n. pr. Chilon.

χειμάζομαι. sich in Sturm und Ungewitter befinden.

χείμαῤῥος, ου, ὁ. der Waldstrom, reiſsende Strom.

χειμέριος, ία, ιον. und χειμερινός, ή, όν. winterhaft, rauh.

χειμών, ῶνος, ὁ. der Winter, der Sturm. τοῦ χειμῶνος. im Winter.

χείρ. χειρός. ἡ. die Hand. ἄχρι χειρῶν. bis zu Thätlichkeiten.

χείριστος, η, ον. der schlechteste.

χειροήθης, εος, ὁ, ἡ. an die Hand gewöhnt, zahm.

χειρόομαι, οῦμαι. überwältigen, unterjochen.

χειροπληθής, έος, ὁ, ἡ. die Hand füllend, von ansehnlicher Gröſse.

χειροποίητος. ὁ, ἡ. mit Händen gemacht, künstlich.

χειροτονέω, ῶ. die Hände bey der Wahl ausstrecken, wählen.

χειροτονία, ας, ἡ. die Wahl.

χειρουργία, ας, ἡ. die Wundarzneykunst. χειρουργικός, ή, όν. was zur Wundarzneykunst gehört. 2) der Chirurg, Wundarzt.

Χείρων, ωνος. n. pr. Chiron.

χείρων, ονος. ὁ, ἡ. schlechter, schwächer.

τὸ χεῖρον. das Schlimmere.
χελιδών, όνος, ἡ. die Schwalbe.
χελώνη, ης, ἡ. die Schildkröte.
χεῤῥονησίζω. eine Halbinsel bilden, auf einer Halbinsel liegen.
χεῤῥόνησος, ου. u. χερσόννησος, ου, ἡ. die Halbinsel.
χερσαῖος, ὁ, ἡ. was auf dem Lande lebt.
χερσεύω. auf dem Lande verweilen.
χέρσος, ου, ἡ. das feste Land.
χέω. *Gr. fut.* χεύσω. und χέομαι. vergiefsen.
χηλή, ῆς, ἡ. der Huf, gespaltne Klaue.
χήν, νός, ὁ. die Gans.
χήνειος, εία, ειον. von der Gans. ῳόν. das Gänseey.
χῆρος, α, ον. verlassen, beraubt. γυνὴ χήρα. die Wittwe.
χθές. gestern.
χίλιοι, ιαι, ια. tausend.
Χίλων, ωνος. n. pr. Chilon.
Χίμαιρα, ας, ἡ. die Chimaera, ein Ungeheuer der Unterwelt.
χιτών, ῶνος, ὁ. das Unterkleid, Kleid.
χιών, όνος, ὁ. der Schnee.
χλαμύδιον, ίου, τό. der kleine Mantel.
χλαμύς, ύδος, ἡ. das Oberkleid, der Mantel.
χλευασμός, οῦ, ὁ. der Hohn.
χοῖρος, ου, ὁ. das Schwein.
χολή, ῆς, ἡ. die Galle.
χολόομαι, οῦμαι. in Zorn gerathen.
χόλος, ου, ὁ. der Zorn.
χόνδρος, ου, ὁ. das Körnchen.
χορδή, ῆς, ἡ. die Saite.
χορεύω. tanzen.
χορηγέω, ῶ. darbieten, mit etwas versehen.
χορηγός, οῦ, ὁ, ἡ. der die Kosten aufwendet, einen unterstützt.
χόρτος, ου, ὁ. das Futter.
χράω, ῶ. *Gr.* Orakel ertheilen. χρῶμαι. *infinit.* χρῆσθαι. *c. dativo.* sich bedienen, haben, üben, ausüben. κοσμιότητι χρῆσθαι. sich der Zucht befleifsigen. umgehn mit einem. θεῷ, das Orakel um Rath fragen.
χρεία, ας, ἡ. das Bedürfnifs, der Gebrauch. χρεία ἐστί. es ist nöthig.
χρεών, τό. das Verhängnifs, der Tod. χρεὼν ἐστι. es ist vom Schicksal bestimmt.
χρή. *Gr.* man mufs.
χρῆμα, ατος, τό. die Sache. χρήματα. Vermögen, Schätze. — (umschreibend) χρῆμα κίττης st. κίττα. — ουδὲν χρῆμα. nichts.
χρηματίζομαι. Wucher treiben.
χρήσιμος, η, ον. nützlich, brauchbar.
χρησμός, οῦ, ὁ. der Orakelspruch.
χρησμῳδέω, ῶ. Orakel ertheilen.
χρηστός, ή, όν. gut, edel.
χρίω. salben.

χρόα, ας, ἡ, u. χροιά, ᾶς, ἡ. die Farbe.
χρόνος, ου, ὁ. die Zeit. χρόνους πολλούς. lange Zeit.
χρύσεος, έα, εον. und χρυσοῦς, ῆ, οῦν. golden.
χρυσίον, ου, τό. das Gold. Goldstück.
χρυσίτης, ὁ. *fem.* χρυσῖτις. goldhaltig. ἄμμος. Goldsand.
χρυσόκερως, ω, ὁ, ἡ. (κέρας) mit goldnem Geweihe.
χρυσόμαλλος, ου, ὁ. (μαλλός) was goldne Wolle, ein goldnes Vliefs hat.
χρυσός, οῦ, ὁ. das Gold.
χρῶμα, ατος, τό. die Farbe.
χύτρος, ου, ὁ. der Topf.
χωλός, ἡ, όν. lahm.
χωλόω, ῶ. lähmen.
χῶμα, ατος, τό. der Damm.
χώρα, ας, ἡ. das Land, der Platz.
χωρέω, ῶ. fassen.
χωρίζω. trennen, entfernen. χωρίζεσθαί τινος. von etwas getrennt werden. κεχωρισμένος. entfernt.
χωρίον, ίου, τό. der Landstrich, das Landgut.
χωρίς. *c. genitivo.* ohne, aufser.
χῶρος, ου, ὁ. der Ort, die Gegend.

Ψ.

ψάλτης, ου, ὁ. der Musiker, der ein Saiteninstrument spielt.
ψάμμος, ου, ἡ. der Sand.
ψαύω. *c. genitivo.* berühren, erreichen.
ψέγω. tadeln.
ψέλλιον, ου, τό. der Ring, die Spange.
ψευδής, έος, ὁ, ἡ. lügenhaft.
ψεύδομαι. lügen, sich täuschen.
ψευδόμαντις, εως, ὁ. der Lügenprophet.
ψεῦδος, εος, τό. die Lüge.
ψῆγμα, ατος, τό. kleine Stücke, wie Kies. χρυσοῦ. Goldsand.
ψηφίζομαι. beschliefsen, decretiren, erklären.
ψηφίς, ῖδος, ἡ. ein kleiner Kiesel.
ψιλός, ἡ, όν. entblöfst, leicht bewaffnet.
ψόγος, ου, ὁ. der Tadel, die Schande.
ψοφέω, ῶ. rauschen, tosen.
ψόφος, ου, ὁ. das Geräusch, der Schall.
ψυχαγωγέω, ῶ. Seelen führen. 2) ergötzen.
ψυχάω und ψύχω. *Gr.* abkühlen.
ψυχή, ῆς, ἡ. die Seele, das Leben.
ψύχος, εος, τό. die Kälte.
ψυχρός, ά, όν. kalt.

Ω.

ᾠδή, ῆς, ἡ. der Gesang.
ᾠδικός, ή, όν. musikalisch.
ὠδίν, und ὠδίς, ῖνος, ἡ. der Geburtsschmerz.
ὠθέω. stofsen, treiben.

ὠκεανός, ου, ὁ. das die Erde umströmende Meer. 2) Nahmen einer Gottheit, Oceănus.

ὠκύς, εῖα, ύ. *adv.* ὠκέως. schnell.

ὠμόλινον, ου, τό. das Barbiertuch.

ὠμοπλάτη, ης, ἡ. das Schulterblatt.

ὦμος, ου, ὁ. die Schulter.

ὠμότης, ητος, ἡ. die Grausamkeit.

ὠμοφάγος, ὁ, ἡ. rohes Fleisch essend.

ὠνέομαι, οῦμαι. kaufen.

ὠόν, οῦ, τό. das Ey.

ὥρα, ας, ἡ. die Stunde, Jahrszeit, Hore.

ὡς. wie, daſs, damit, als, mit einem Zahlworte, gegen, ungefähr. — mit dem Superl. soviel als möglich. — mit dem Particip. zeigt es eine zu gebende Erklärung an, und kann durch als, als ob übersetzt werden. — mit dem Accus. einer Person, soviel als πρός. zu. — ὡς τάχους εἶχε. so geschwind er konnte. ὡς περιουσίας εἶχε. so viel in seinen Kräften und Vermögen stand.

ὡσαύτως. auf gleiche Weise.

ὥςπερ und ὡςπεροῦν. wie.

ὥςτε. daſs, so daſs, um, denn also.

Ὤστια, ίων. St. in Latium, Ostia.

ὠφέλεια, ας, ἡ. der Nutzen.

ὠφελέω, ῶ. helfen, nützlich seyn.

ὠφέλιμος, ὁ, ἡ. nützlich.

Anhang,

in welchem bey allen, in den Anmerkungen vorkommenden Verweisungen auf Buttmanns gr. Grammatik angezeigt wird, wo über denselben Gegenstand in Matthiäs, Weckherlins und Rosts Grammatiken gehandelt wird.

IV. Zusammeng. Declinat. I. 4. M. §. 609. 1. W. Synt. §. 114. R. §. 135. 6. = IV. 3. 9. M. §. 299. W. Synt. §. 104. dd. R. §. 100. 4. a. = VI. Adjectiv. II. 2. M. §. 437. W. Synt. §. 28. aa. R. §. 100. 4. c. = Ebend. 6. M. §. 299. W. Synt. §. 104. dd. R. §. 100. 4. a. = Ebend. III. 2. M. §. 355. W. Synt. §. 36. 2. R. §. 109. 6. = Ebend. IV. 1. M. §. 299. W. Synt. §. 104. dd. R. §. 100. 4. a. = 4. M. §. 609. 1. W. Synt. VI. §. 114. R. §. 135. 6. = Ebend. IX. 2. M. §. 315. Anm. 2. R. §. 108. 1.

VIII. Regelm. Zeitw. auf ω. III. 3. M. §. 165. 4. Vergl. §. 221. W. Etym. §. 89. 4. c. R. §. 67. Anm. 4. = Ebend. 5. M. §. 425. 3. b. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 9. = Ebend. IV. 3.

M. §. 609. 1. W. Synt. §. 114. R. §. 22. 1. = Ebend. V. 1. M. §. 539. W. Synt. §. 79. 1. R. §. 125. 1. u. 2. = Ebend. 3. M. §. 35. Anm. 1. W. Etym. §. 15. Anm. 1. R. §. 15. E. = Ebend. 4. W. Synt. §. 5. Anm. 2. R. §. 98. 2. = Ebend. VI. 6. M. §. 315. W. Synt. §. 23. R. §. 108. 3. = Ebend. VIII. 2. (Verbessere Buttm. Sch. Gr. §. 127. 6.) W. Synt. §. 43. Anm. 2. R. §. 99. 3. = Ebend. IX. 1. M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 104. 7 nebst Anm. 6. = Ebend. IX. 4. M. §. 548. 2. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 3. a. = Ebend. IX. 5. M. Anhang. p. 640. R. §. 11. 3. b.

VIII. b. Medium. I. 7. M. §. 270. a. R. §. 98. 9. = Ebend. M. §. 170. W. Synt. §. 92. d. = Ebend. II. 5. M. §. 168. Anm. 2. W. Etym. §. 89. 4. R. §. 67. 3. u. 4. = Ebend. V. 1. M. §. 553. 2. W. Synt. §. 91. R. §. 129. 5. = Ebend. VI. 1. M. §. 173. c. W. Etym. §. 98. 12. R. §. 73. a. 2. a. pag. 219.

VIII. c. Passivum. I. 2. M. §. 424. 3. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 104. 7. = Ebend. IV. 2. M. §. 385. 1. W. Synt. §. 24. 3. R. §. 105. Anm. 5.

IX. Zusammengez. Zeitwörter. II. 2. W. Etym. p. 281. Anm. 1. R. §. 77. Bemerk. 4. p. 247 f. = Ebend. II. 4. M. §. 540. W. Synt. §. 77. R. §. 125. 1. u. 2. = Ebend. III. 4. M. §. 282. = Ebend. V. 3. M. §. 193. Anm. 5. Tab. 1. not. **) zu pag. 192. = Ebend. VI. 1. M. Anhang. p. 640. 4. R. §. 11. 3. b. = Ebend. 3. M. §. 52. W. Etym. §. 16. R. §. 22. 1.

= Ebend. VII. 1. W. Etym. p. 281. Anm. 1. R. §. 77. Bemerk. 4. p. 247 f. = Ebend. VIII. 1. M. §. 425. 3. b. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 9. = Ebend. VIII. 4. M. §. 490. W. Synt. §. 26. R. §. 104. 7. u. §. 99. 7.

IX. b. Medium. I. 7. M. §. 425. 3. b. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 9. = Ebend. 9. M. §. 523. 2. W. Synt. §. 102. B. 3. R. §. 121. 8. d. = Ebend. γελῶν. M. §. 550. 8. W. Synt. §. 89. 2. R. §. 129. 2. = Ebend. 10. M. §. 333. 8. W. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. a.

IX. c. Passivum. I. 2. M. §. 317. 2. R. §. 108. 1. = Ebend. 6. M. §. 408. 4. W. Synt. §. 26. Anm. 3. R. §. 104. 3. b. = Ebend. ἀκούω. M. §. 472. 3. W. Synt. §. 23. 3. R. §. 108. 2. g. nebst Anm. 7. = Ebend. 9. M. §. 424. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = Ebend. 10. M. §. 165. 1. R. §. 69. II. 2. b.

X. Zeitwörter in μι. II. 6. M. §. 233. W. Etym. §. 115. R. §. 84. = Ebend. III. 1. M. §. 523. W. Synt. §. 102. B. 3. R. §. 121. 8. d. = Ebend. 6. M. §. 230. W. Etym. §. 113. R. §. 84. p. 286. = Ebend. IV. 1. M. §. 206. R. §. 115. 3. = Ebend. 3. M. §. 205. 3. R. p. 288. b. = Ebend. V. 1. M. §. 608. W. Synt. §. 122. p. 397. R. §. 135. = Ebend. 4. M. §. 518. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = Ebend. 8. M. §. 286. W. Synt. §. 1. e. = Ebend. VI. 4. M. §. 355. W. Synt. §. 23. e. R. §. 109. 6.

X. b. Medium. I. 4. M. §. 183. c. 6. W. Etym. §. 115. R. §. 84. p 293. = Ebend. 5. ἠμφιέσατο. M. §. 170. W. Etym. §. 92.

Anm. 3. R. §. 68. Anm. 2. = Ebend. II. 4. M. §. 514. W. Synt. §. 75. 4. R. §. 119. 3. b.

X. c. Passivum. I. 1. M. §. 168. Anm. 1. W. Etym. §. 91. 4. R. §. 67. Anm. 3. = Ebend. I. 3. M. §. 317. 2. W. Synt. §. 23. 4. R. §. 108. 2. a. = Ebend. I. 4. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 1. u. 2.

XI. Unregelmäfsige Zeitwörter. I. 3. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 1. u. 2. = Ebend. 5. M. §. 478. W. Synt. §. 58. a. R. §. 99. 7. u. 8. = Ebend. II. 2. W. Synt. §. 122. R. §. 121. 8. c. = Ebend. II. 4. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 1. u. 2. = Ebend. IV. 3. M. §. 314. 1. W. Synt. §. 23. B. 1. R. §. 108. 3. = Ebend. 5. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 1 u. 2. = Ebend. 7. M. §. 502. R. §. 116. 9. = Ebend. VI. 1. M. §. 609. 1. W. Synt. §. 114. R. §. 135. 6. = Ebend. VI. 2. M. §. 421. Anm. 2. W. Synt. §. 26. Anm. 3. R. §. 104. 3. b.

XII. Gemischte Beyspiele. I. 4. M. §. 351. b. W. Synt. §. 23. 5. R. §. 108. 4. a. = Ebend. 5. M. §. 358. W. Synt. §. 23. e. R. §. 108. 2. b. = Ebend. III. 1. R. §. 130. 7. = Ebend. 4. M. §. 479. Anm. 2. = Ebend. IV. 1. M. §. 617. W. Synt. §. 122. R. §. 121. 8. c. = Ebend. μετεωρίω. M. §. 176. Anm. 1. W. Etym. §. 98. 12. R. §. 73ª. 2. a. p. 218. f. = Ebend. IV. 2. M. §. 498. W. Synt. §. 100. R. §. 116. Anm. 8.

V. 2. M. §. 299. W. Synt. §. 104. dd. R. §. 100. 4. a. nebst Anm. 4. = Ebend. ὧν

τὰ μέν. M. §. 287. W. Synt. §. 1. R. §. 98. 11. = Ebend. 3. μηδέποτε. M. §. 511. 2. W. Synt. §. 122. μή. R. §. 124. 3. = Ebend. μηδενός. M. §. 609. 1. W. Synt. §. 114. R. §. 135. 6. = Ebend. ὅτι. M. §. 624. W. Synt. §. 122. R. §. 122. Anm. 1.

VI. 2. M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = Ebend. ἐκπεπόνητο. M. §. 165. 1. R. §. 68. II. 2. b. = Ebend. VII. 1. M. §. 511. 2. W. Synt. §. 122. μή. R. §. 124. 3. = Ebend. 2. M. §. 346. W. Synt. §. 23. 3. c. R. §. 108. 2. f. = Ebend. VII. 3. M. §. 352. W. Synt. §. 23. d. 2. R. §. 108. 5. = Ebend. φείδου. M. §. 347. W. Synt. §. 23. d. 4. R. §. 109. 4. = Ebend. χρῶ. M. §. 395. W. Synt. §. 25. 1. R. §. 106. 1. a. = Ebend. 5. τὸ ἧπαρ. M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = Ebend. ἀνθ' ὧν. M. §. 480. c. W. Synt. §. 119. R. §. 110. 1. ἀντί.

VIII. 1. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 75. 2. R. §. 122. 9. = Ebend. 4. παύσαιτο. M. §. 352. d. W. Synt. §. 23. d. 2. R. §. 108. 5 = Ebend. 6. M. §. 325. 3. W. Synt. §. 23. 4 a. R. §. 108. 2. c. = Ebend. 7. ὁπότε. M. § 521. Anm. 2. W. Synt. §. 122. R. §. 121. 5. = Ebend. 8. M. §. 527. 1. R. §. 123. 4. = Ebend. 9. M. §. 548. 1. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 4. c. = Ebend. ἀπολοίμην. M. §. 513. 4. W. Synt. §. 75. R. §. 119. 3. a. = Ebend. 10. M. § 523. 2. W. Synt. §. 75. 5. R. §. 119. 3. a. = Ebend. 11. M. §. 513. A. W. Synt. §. 75. 4. R. §. 119. 3. b.

IX. 1. λέγει διαφέρειν. M. §. 536. W. Synt. §. 80. 1. R. §. 126. 2. = Ebend. ἵν' ἐσθίωσιν. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 74. u. 102. D. R. §. 122. 9. = Ebend. 6. M. §. 515. W. Synt. §. 76. R. §. 123. Anm. 1.

X. 2. M. §. 358. 2. W. Synt. §. 23. 4. e. R. §. 108. 2. b. = Ebend. 4. M. §. 379. Anm. 3. R. §. 98. 7.

XI. 1. M. §. 529. W. Synt. §. 76. 8. R. §. 122. 5 u. 6.

XII. 1. M. §. 369. Anm. 3. R. §. 108. 4. d. = Ebend. ἀπολογησαμένου. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = Ebend. 2. ἠδύνατο. M. §. 162. Anm. W. Synt. §. 90. 1. R. §. 66. d.

XIII. 3. M. §. 347. W. Synt. §. 25. 3. a. R. §. 109. 4.

XIV. 1. τοῦ δὲ φήσαντος. M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = Ebend. 2. τοῦ νικῶντος. M. §. 355. 4. W. Synt. §. 23. e. R. §. 109. 6. = Ebend. 4. M. §. 317. 2. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. a.

Zweyter Cursus.

I. Fabeln. ἦν ἄν. M. §. 508. W. Synt. §. 72. 2. R. §. 121. 8. d. = 6.) ἐάν. M. §. 617. W. Synt. §. 122. R. §. 121. 8. c. = 18.) M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = 22.) M. §. 352. a. W. Synt. §. 23. d. 1.

R. §. 108. 5. = 25.) τῆς ἡμέρας. M. §. 376. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = ἠδύνατο. M. §. 162. Anm. W. Etym. §. 90. 1. R. §. 66. d.

II. Anekdoten von Philosophen. 1.) M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = 5.) M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = 7.) M. §. 515. 2. W. Synt. §. 76. a. R. §. 119. 2. b. = 11.) M. §. 529. W. Synt. §. 75. 8. R. §. 122. 5. = 12.) M. §. 514. R. §. 119. 3. a. = 13.) M. §. 617. W. Synt. §. 122. R. §. 121. 8. c. = 16.) εἰ. M. §. 617. 2. R. §. 121. Anm. 3. = 17.) παύειν. M. §. 550. 8. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 2. u. 3. = 30.) κατέαξε. M. §. 168. Anm. 1. R. §. 67. Anm. 2. = 33.) εἰ εἴη. M. §. 526. W. Synt. §. 102. p. 356. R. §. 121. 8. b. = 36.) ποῦ ἄν. M. §. 514. W. Synt. §. 102. A. 3. R. §. 119. 3. a. = 39.) ὅταν. M. §. 521. W. Synt. §. 76. 11. R. §. 121. 5. = 47.) M. §. 376. W. Synt. §. 23. 4. b. R. §. 108. 2. i. = 48.) μή. M. §. 533. Anm. 2. W. Synt. §. 122. p. 399. R. §. 122. 13. nebst Anm. 7. = 57.) διαφέρειν. M. §. 399. W. Synt. §. 25. 4. R. §. 108 5. u. §. 106. = 63.) M. §. 363. W. Synt. §. 23. 6. R. §. 108. 4 e. = 67.) M. §. 508. b. W. Synt. §. 102. B. 3. R. §. 121. 8. d. = 74.) M. §. 609. W. Synt. §. 114. R. §. 135. 6. = 77.) M. §. 355. W. Synt. §. 23. e. R. §. 109. 6. = 78.) M. §. 315. W. Synt. §. 23. R. §. 108. 3. = 83.) M. §. 491.

W. Synt. §. 70. R. §. 113. 1. u. 2. = 85.) M. §. 548. 2. W. Synt. §. 89. R. §. 129 1. bis 3.

III. Anekdoten von Dichtern. 1.) M. §. 376. 3. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 2.) M. §. 368. W. Synt. §. 25. 3. a. R. §. 108. 4. d. = 3.) M. §. 350. W. Synt. §. 23. d. R. §. 108. 4. a. = 4.) M. §. 554. 4. W. Synt. §. 91. R. §. 129. Anm. 5. = 11.) M. §. 368. W. Synt. §. 25. 3. a. R. §. 108. 4. d. = 13.) M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 15.) M. §. 327. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. e. nebst Anm. 5. = 20.) M. §. 327. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. c.

IV. Anekdoten von Staatsmännern. 4.) M. §. 536. W. Synt. §. 80. 1. b. R. §. 126. 2. — εἰ st. ὅτι. M. §. 617. 2. R. §. 121. Anm. 3. = 5.) M. §. 536. W. Synt. §. 80. 1. b. R. §. 127. = 6.) M. §. 502. R. §. 116. 9. = 12.) M. §. 376. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 13.) M. §. 424. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 14.) M. §. 346. b. W. Synt. §. 23. B. c. R. §. 108. 2. f. = 15.) M. §. 508. W. Synt. §. 102. B. 3. R. §. 121. 8. d. = 17.) M. §. 372. W. Synt. §. 23. 3. R. §. 108. 1. = 21.) τουτί. M. §. 150. Anm. 2. W. Etym. §. 75. p. 101. Anm. 2. R. §. 60. 1. = 22.) M. §. 372. W. Synt. §. 23. 3. R. §. 108. 2. g. nebst Anm. 7. = μή. M. §. 533. Anm. 2. W. Synt. p. 399. d. R. §. 122. 13. = δέδοικας. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. Anm. 4. = 25.) ἦρχε. M. §. 358. W. Synt.

§. 23. 3. e. R. §. 108. 2. b. = 28.) M. §. 514. 2. W. Synt. §. 75. 4. R. §. 119. 3. b. = 34.) ἄν. M. §. 598. 1. a. W. Synt. §. 85. R. §. 120. 5. e. = 38.). W. Synt. §. 122. p. 407. R. §. 125. Anm. 3. = 44.) εἶτα. W. Synt. §. 122. p. 394. = 45.) ἀγαπᾶν. M. §. 550. 7. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 1. bis 3.

V. Anekdoten von Lacedämoniern. 5.) ὅταν. M. §. 521. R. §. 121. 5. = 6.) M. §. 533. Anm. 2. W. Synt. p. 399. d. R. §. 122. 13. = 11.) M. §. 368. W. Synt. §. 23. B. 3. R. §. 108. 4. d. = 12.) ὡς. M. §. 568. W. Synt. §. 109. 4. R. §. 131. 4. nebst Anm. 2. = 19.) M. §. 424. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 21.) M. §. 331. W. Synt. §. 23. 2. R. §. 108. 5. = 23.) μέλλω. M. §. 502. R. §. 116. 9. = 33.) M. §. 568. W. Synt. §. 109. 4. R. §. 131. 4. = 39.) M. §. 544. W. Synt. §. 123. p. 409. R. §. 125. 6. = 42.) ὡς. M. §. 529. 2*. W. Synt. §. 122. p. 403. R. §. 122. Anm. 1. = 43.) M. §. 358. W. Synt. §. 23. 3. e. R. §. 108. 2. b. = 48.) M. §. 529. W. Synt. §. 75. 6. Anm. R. §. 119. 3.

VI. Vermischte Anekdoten. 8) M. §. 358. 2. W. Synt. §. 23. 3. e. R. §. 108. 2. b. = 13.) M. §. 340. W. Synt. §. 23. 4. c. R. §. 108. 2. a. = 20.) διατελεῖν. M. §. 553. 1. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 5. = 23.) παύω. M. §. 352. d. W. Synt. §. 23. d. 2. R. §. 108. 5. = 28.) M. §. 541. W. Synt. §. 79. 3. R. §. 125. 2. = 30.) M. §. 513.

4. W. Synt. §. 75. 1. R. §. 119. 3. c. = 31.) M. §. 355. W. Synt. §. 23. e. R. §. 109. 6.

B. Naturgeschichte. 1.) M. §. 427. b. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 7. = 4.) M. §. 318. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. a. = 5.) M. §. 445. c. = 6.) M. §. 355. W. Synt. §. 23. e. R. §. 109. 6. = 7.) M. §. 407. 1. W. Synt. §. 26. Anm. 3. R. §. 104. 3. b. = 10.) M. §. 376. 2. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 11.) ἐπίδοξος. M. §. 296. W. Synt. §. 32. = 13.) M. §. 284. W. Synt. §. 8. R. §. 134. 4. b. = 16.) M. §. 568. W. Synt. §. 109. 4. Anm. R. §. 131. 4. = 19.) ἕως ἄν. M. §. 522. W. §. 122. p. 395. R. §. 121. 5. = 22.) ἵνα. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = 25.) M. §. 521. R. §. 121. 5. = 28.) εἰ. M. §. 508. b. W. Synt. §. 102. 3. R. §. 121. 8. d. = 34.) κἄν. M. §. 521. R. §. 121. 8. c. = 35.) M. §. 548. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 1. bis 3. = 40.) M. §. 376. 2. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 52.) M. §. 296. W. Synt. §. 32. R. §. 129. 2. = 60.) ὡς. M. §. 568. W. Synt. §. 109. 4. R. §. 131. 4. nebst Anm. 2. = 64.) M. §. 270. a. W. Synt. §. 7. R. §. 98. 9. = 65.) M. §. 284. W. Synt. §. 8. R. §. 98. 7. = 66.) M. §. 540. W. Synt. §. 79. 4. b. R. §. 125. 2. = 70.) ὅπως. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = λάθωσι. M. §. 553. 2. W. Synt. §. 90. R. §. 129. 5. = 74.) M. §. 348. Anm. 1.

R. §. 108. 2. g. = 93.) W. Etym. §. 75. Anm. 2. R. §. 22. Anm. 1.

C. Mythologie. 1.) M. §. 282. W. Synt. §. 11. R. §. 98. 9. u. §. 104. 7. = 5.) M. §. 490. R. §. 113. 2. b. = 6.) M. §. 326. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. e. = 10.) M. §. 424. 2. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 104. 4. Anm. 3. = 15.) M. §. 318. W. Synt. §. 30. R. §. 108. 2. a. = 20.) M. §. 284. W. Synt. §. 8. R. §. 98. 7. Anm. 1. = 24.) M. §. 540. W. Synt. §. 79. 2. R. §. 125. 1. = 30) M. §. 432. 4. W. Synt. §. 9. = 31.) ἔνι. W. Etym. §. 123. Anm. 1. = 33.) M. §. 424. 2. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 112. 7.

b. Mythologische Erzählungen. 1.) M. §. 270. b. W. Synt. §. 8. R. §. 98. 7. = 7.) τειχιεῖν. M. §. 176. Anm. 1. W. Etym. §. 98. 12. R. §. 73. 2. a. p. 219. = 13.) M. §. 324. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. c. = 17.) M. §. 418. f. W. Synt. §. 26. 3. aa. R. §. 104. 4. Anm. 3. = 21.) μή. M. §. 533. Anm. 2. W. Synt. p. 399. d. R. §. 122. 13. = 23.) μέλλω. M. §. 502. R. §. 116. 9. = 24.) M. §. 425. b. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 9.

II. Dionysos. 1.) M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = 8.) W. Synt. §. 109. 3. R. §. 130. 7.

III. Hermes. 6.) M. §. 541. W. Synt. §. 79. 4. b. R. §. 125. 2. = 9.) ἀκούσας. M. §. 372. W. Synt. §. 23. 3. c. R. §. 108. 2. g.

= 11.) M. §. 418. f. W. Synt. §. 26. Anm. 2. aa. R. §. 104. 4.

IV. Athene. 1.) M. §. 502. R. §. 116. 9. = 5.) M. §. 560. W. Synt. §. 108. R. §. 131. 2. = 6.) M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 104. 7. = 9.) M. §. 385. 3. R. §. 105. 5.

V. Herakles. 5) M. §. 549. 4. W. Synt. § 89. 1. R. §. 129. 1. bis 3. = 8.) M. §. 427. b. W. Synt. §. 26. 3. b. R. §. 104. 7.

VI. Argonautenzug. 2.) M. §. 560. W. Synt. 108. R. §. 131. 2. = 6.) M. §. 521. W. Synt. §. 76. 11. R. §. 121. 5. = 7.) ἵνα τολμήσαι. M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = 9.) τί ἄν. M. §. 509. R. §. 121. 8. d. = 15.) ὀλίγα ὅσα. M. §. 445. c. = 18.) M. §. 521. W. Synt. §. 76. 11. R. §. 121. 5. = 21.) M. §. 331. W. Synt. §. 23. d. 2. R. §. 108. 5. = 24.) M. §. 424. 1. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 28.) ὦν. M. §. 473. W. Synt. §. 56. R. §. 99. 8. = 29.) μή. M. §. 533. Anm. 2. W. Synt. §. 122. p. 399. R. §. 122. 13. = 30.) M. §. 176. Anm. 1. W. Etym. §. 98. 12. R. §. 73. 2. a. p. 219. = 33.) M. §. 491. Anm. W. Synt. §. 70. b. R. §. 113. 2. = 34.) ἑώρα. M. §. 168. Anm. 1. W. Etym. §. 91. 4. R. §. 67. Anm. 3. = 36.) M. §. 376. 2. W. Synt. 23. 4. b. R. §. 108. 2. i.

VII. Gemischte Fabeln. 1) ὑπό. M. §. 592. R. §. 112. 2. = 2.) δῶμα. M. §. 281. W. Synt. §. 6. R. §. 104. Anm. 9. = 3.) M. §. 424. 4. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 4.) M. §. 358. W. Synt. §. 23.

3. e. R. §. 108. 2. b. = 6.) M. §. 282. W. Synt. §. 9. = 9.) M. §. 425. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 9. = 10.) M. §. 553. 1. W. Synt. §. 89. 2. R. §. 129. 5. = 12.) M. §. 272. Anm. 4. R. §. 98. 9. = 18.) τῶν ποδῶν. M. §. 329. W. Synt. §. 23. 4. a. R. §. 108. 2. d. = 25.) M. §. 376. 2. W. Synt. §. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 28.) M. §. 598. 1. a. W. Synt. §. 85. — R. §. 120. 5. e. = 30.) M. §. 553. 1. W. Synt. §. 89. 2. R. §. 129. 5. = 33.) M. §. 276. W. Synt. §. 5. b. R. §. 98. 2.

c. Mythologische Gespräche. 1.) M. §. 276. W. Synt. §. 5. b. R. §. 98. 2. = 2.) M. §. 152. Anm. W. Etym. §. 78. R. p. 183. = 5.) M. §. 282. = 6.) M. §. 270. W. Synt. §. 7.

II. Hephaestos und Zeus. 11.) M. §. 472. 7. = 12.) M. §. 553. 2. W. Synt. §. 90. R. §. 129. 5. = 13.) M. §. 582. 4. W. Synt. §. 9.

III. Zeus etc. 1.) M. §. 550. 8. W. Synt. §. 89. 2. R. §. 129. 2. = 2.) M. §. 150. Anm. 2. W. Synt. §. 75. Anm. 2. R. §. 60. 1. = 6.) M. §. 324. W. §. 23. 4. R. §. 108. 2. c. = 8.) M. §. 549. 6. W. Synt. §. 89. R. §. 129. = 10.) M. §. 320. Anm. 2. R. §. 108. 2. d.

IV. Hera u. Leto. 3.) M. 282. = 7.) M. §. 548. 2. W. Synt. §. 89. 1. R. §. 129. 1. bis 3. = 9.) M. §. 472. 7. = 14.) M. §. 549. 4. W. Synt. §. 89. 1. R. §. 129. 1. bis 3. = 15.) M. §. 608. 5. W. Synt. §. 122. p. 399 d. R. §. 122. 13.

V. Hera u. Zeus. 2.) M. §. 424. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. vergl. §. 113. 2. b.

VI. Hermes u. Maja. 2.) M. §. 609. 1. W. Synt. §. 114. R. §. 135. 6. = 3.) M. §. 515. 2. W. Synt. §. 76. a. R. §. 119. 2. b. = 5.) W. Synt. §. 122. p. 407. R. §. 125. Anm. 3. = 6.) M. §. 482. 4. W. Synt. §. 9.

VII. Zephyrus u. Notus. 3.) M. §. 352. W. Synt. §. 23. 2. R. §. 108. 5. = 9.) M. §. 329. W. Synt. §. 23. 7. R. §. 108. 2. d. = 10.) M. §. 115. Anm. W. Etym. §. 59. Anm. 2. R. §. 42. 4. = 13.) ἰδεῖν. M. §. 534. W. §. 79. Anm. 1. R. §. 125. 5. = 16.) M. §. 370. R. §. 109. 1.

VIII. Der Kyklope. 4.) M. §. 474. W. Synt. §. 58. a. R. §. 98. 7. = 11.) M. §. 557. 3. = 14.) ἔλαθεν. M. §. 553. 2. W. Synt. §. 90. R. §. 129. 5. = 18.) M. §. 478. = 19.) M. §. 284. W. Synt. §. 8. R. §. 98. 7.

X. Xanthos. 7.) M. §. 352. W. Synt. §. 23. 2. R. §. 108. 5. = 9.) μικροῦ δεῖν. M. §. 353. W. §. 23. d. 2. R. §. 125. 6. Anm. 6.

XI. Aeakos. 3.) αἰτιατέον. M. §. 447. W. Synt. §. 41. R. §. 110^b. 2. = 10.) M. §. 539. W. §. 79. R. §. 125. 1.

XII. Der Triton. 6.) M. §. 534. W. §. 79. Anm. 1. R. §. 125. 5. = 14.) M. §. 329. W. Synt. §. 23. 4. R. §. 108. 2. d. = 15.) πρίν. W. Synt. §. 122. p. 407. R. §. 125. Anm. 3. = 16.) M. §. 424. 2. R. §. 113. 2. b.

D. Länder- und Völkerkunde. I. Europa. 13.) M. §. 322. W. Synt. §. 23. 4.

b. R. §. 108. 2. h. = 16.) M. §. 363. W. Synt. §. 23. 6. R. §. 108. 4. e. = 31.) M. §. 352. Anm. W. Synt. §. 23 d. 2. R. 108. 5. = 32.) M. §. 424. W. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 34.) M. §. 344. W. Synt. §. 23. 3. c. = 36.) M. 274. W. Synt. §. 5. b R. §. 98. 2. = 43.) ἀνέχεσθαι. M. §. 550. W. Synt. §. 89. R. §. 129. 1. bis 3. = 47.) M. §. 385. 3. W. §. 24. 3. R. §. 105. 5. = 59.) M. §. 358. W. Synt. §. 23. 3. e. R. §. 98. 9. = 62.) M. §. 518. 1. W. Synt. §. 102. D. R. §. 122. 9. = 64.) M. §. 536. W. Synt. §. 80. 1. R. §. 127. = 68.) M. §. 598. W. Synt. §. 85. R. §. 120. 5. c. = 71.) M. §. 340. W. Synt. §. 23. 4. c. R. §. 108. 2. a. = 72.) M. §. 557. 3. = 80.) M. §. 282. W. Synt. §. 8. = 81.) M. §. 521. R. §. 121. 8. c. = 82.) M. §. 424. W. Synt. §. 26. 3. R. §. 104. 7. = 87.) M. §. 373. 2. W. Synt. §. 23. 5. R. §. 108. 6. = 89.) M. §. 388. 9. R. §. 105. Anm. 1. = 91.) M. §. 535. Anm. 1. W. Synt. §. 321. 4. c. R. §. 125. 5. = 95.) W. §. 79. Anm. 2. = 104.) M. §. 553. W. Synt. §. 91. R. §. 129. 5. = 105.) M. §. 529. W. Synt. §. 102. E. R. §. 122. 5. u. 6.

II. Asia. 3.) M. §. 628. R. §. 104. Anm. 10. = 14.) M. §. 427. W. Synt. §. 26. 4. R. §. 104. 7. = 21.) M. §. 520. 2. R. §. 121. 5. = 31.) M. §. 553. W. Synt. §. 91. R. §. 129. 5.

III. Africa. 2) M. §. 474. W. Synt. §. 58. R. §. 99. 7. = 4) M. §. 376. 2. W. Synt.

§. 23. 8. R. §. 108. 2. i. = 31.) M. §. 479. Anm. 2. W. Synt. §. 79. 4. Anm. 2.

E. Anhang einiger Briefe. 3.) M. §. 367. a. W. Synt. §. 23. 3. a. R. §. 109. 3. = 4.) M. §. 349. W. Synt. §. 23. 3. b. R. §. 109. 5. = 12.) M. §. 407. W. Synt. §. 26. Anm. 3. R. §. 104. 3. b. = 21.) W. §. 79. Anm. 2. = 27.) W. Synt. §. 23. 9. R. §. 109. Anm. 2. = 30.) M. §. 536. W. Synt. §. 80. R. §. 126. 2. = 41.) M. §. 578. W. Synt. §. 119. p. 379. R. §. 104. Anm. 10. = 44.) M. §. 554. 3. W. Synt. §. 90. R. §. 129. 5. = 46.) M. §. 329. W. §. 23. 7. R. §. 108. 2. d. = 50.) M. §. 259. W. Etym. §. 117. 2. R. §. 86. 3. c. a. p. 316. = 61.) W. Etym. §. 111. Anm. 2. p. 182. R. §. 77. Anm. 5. = 64.) M. §. 336. 1. W. Synt. §. 23. 4. c. R. §. 109. 2. = 68.) M. §. 415. W. Synt. §. 26. 1. R. §. 104. 4. = 73.) M. §. 379. Anm. 3. W. Synt. §. 6. R. §. 104. Anm. 9. = 74.) M. §. 153. Anm. 1. W. Etym. §. 77. Anm. 2. R. §. 58. Anm. 10. = 75.) M. §. 329. W. Synt. §. 23. 7. R. §. 108. 2. d.

BSB Bayerische StaatsBibliothek

MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Jacobs, Friedrich, 1764-1847

Elementarbuch der griechischen Sprache für Anfänger und Geübtere

Bd.: 1

Jena 1824

L.gr. 157 lt-1
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10585057-1